Dana Cojocaru

You CAN speak ROMANIAN!

(Manual de limba română
pentru cei care
chiar vor s-o învețe)

Cu desene de Terente Șerban

compania

Macheta și realizarea : compania
Redactarea : Adina Kenereș
Procesare computerizată : Iuliana Lincan, Bogdan Constantinescu
Procesare filme : Creoprint
Tipărit la Lumina Tipo

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale
COJOCARU, DANA
You can speak Romanian ! Manual de limba română pentru cei care chiar vor s-o învețe / Dana Cojocaru ; - București : Compania, 2003
536 p. ; 24 cm.
Bibliogr.
ISBN 973-8119-62-6

811.135.1

© compania, 2003

Str. Prof. Ion Bogdan Nr. 16, Sector 1, 010539 București
Tel : 211 59 64 Fax : 211 59 48
Tel. difuzare : 210 66 90, 210 61 94
e-mail : compania@rdslink.ro
www.compania.ro

ACKNOWLEDGEMENTS

My work on this textbook was made possible by financial support from the US Department of Education, the Center for Slavic, Eurasian and East European Studies and the Department of Slavic Languages and Literature at Duke University.

I am indebted to Professor Edna Andrews and Professor Julie Tetel (Duke University), as well as to Professor Ron Feldstein (Indiana University at Bloomington) and Professor Ioana Chițoran (Dartmouth College), whose highly professional comments, criticisms and encouragements contributed to the shaping of this book. I want to thank the members, visiting professors and staff of the Slavic Department and of the Center for Slavic, Eurasian and East European Studies at Duke University : Carol Flath, Jehanne Gheith, Elena Maksimova, Denis Mickiewicz, JoAnne Van Tuyl, Michael Newcity, Ted Walter, Troy Williams, Cal Wright, Banu Gokariksel, Erdag Goknar, Irina Guliakova, Carrie Levesque, Marina Miroshnikova, Elena Predtechenskaia, Alison Rowley, Aleksandr Viktorov, Larisa Viktorova, Becky Hayes, Susan Reiner. They were always ready to answer my questions and offer support.

Special and heartfelt thanks to all my students at Duke and elsewhere, who constantly helped me by providing invaluable feedback while testing all the materials in class, and making the whole adventure fun : Elizabeth Berman, Ana Maria di Cesare, Laura Casa, Elica Krajceva Gillet, Ellen Gartrell, Olivier Gillet, Mihai Mititelu, Seth Napier, Jennifer Nevin, Rachel Olsen, Codin Pora, Joanne Richardson, Daniel Swanwick, Colin Traian Williams.

I am also grateful to the authors of earlier Romanian textbooks – their thought and experience were most useful and inspiring to me.

ARE YOU READY ?

Let's start then ! With a quiz. You are :

(a) a traveler who will spend some time in this part of Eastern Europe
(b) someone who plans to do business in Romania
(c) a NGO volunteer who wants to help Romanian people in need
(d) a diplomat, or a person working with an international organization in Romania
(e) a student majoring in linguistics, East European studies, political science, etc., a historian or a member of a research team who needs access to Romanian books, documents or records of all kinds
(f) a nice person who has a Romanian girlfriend or boyfriend
(g) an addict to "exotic" languages
(h) other

If you fit any one of these descriptions, you will certainly want to learn Romanian. And you will need an interesting, comprehensive and funny Romanian textbook. Try this one ! I'm sure you will find it more than suitable.

Some years ago, I was chatting with a friend in a huge American shopping mall, when someone came over and asked : "What kind of Spanish is this ?" I was very happy to hear that question : someone who might have not been able to spot Romania on the map, nor say who Dracula was had identified our language as something close to "real Spanish". Indeed, Romanian is a Romance language, close to Spanish, but also to Italian, Portuguese, French. It is just that Romanian

is "special" among other Romance languages. Over the centuries it was influenced by numerous idioms, absorbed many cultural patterns, borrowed a lot of foreign words. Nevertheless, it preserved its very old structure, similar to the original Latin it comes from.

It is this particular mixture of genuine Latin elements and multiple influences that makes Romanian fascinating. I taught Romanian at Duke University in the USA and discovered that this common reaction among linguists held true with my students, as well. This very "exoticism" motivated them to keep struggling with a language that is not easy to learn, but uncovers a rich, challenging and rewarding repertoire. People are attracted by a language that has three words for "love" : one coming from Latin ("amor") and two of Slavic origin ("iubire" and "dragoste"). Not to mention several modern, rather "international" synonyms, such as "afecțiune" or "pasiune". The enthusiasm of my students and the generous support of the Center for Slavic, Eurasian and East European Studies at Duke University account for my courage to initiate and see through the project of writing this Romanian textbook for motivated English speaking adult learners. I hope they will have the opportunity to discover a whole new linguistic and cultural universe.

And I have reasons to believe this is not just wishful thinking. *You can speak Romanian !* was meant to be a new and valuable tool for my students. And it stood the test. My students really learned Romanian and they all survived this experience, although some effort was required. This book is not of the "learn-a-foreign-language-in-a-couple-of-days" type.

Throughout my twenty-years-long experience of teaching foreign languages many people asked me to help them "have a conversation". Unfortunately, this is but pure utopia ! After all, you can use sign language, drawings, even crying, if you feel lost in a foreign environment, but five additional words in the local idiom would not make a big difference. Learning a foreign language should help you understand what "the others" say and think, listen to the news on their TV channels, read their newspapers, express your own ideas using the same means they do.

Any language reveals the way in which an entire community thinks, lives, and sees life. Therefore, learning any foreign language is worthwhile. The question is "how to do it" ? You could memorize a dictionary or a conversation guide, but this does not mean you will ever be able to make yourself understood. Storing a list of words and phrases, and a set of boring grammatical rules is not hard. The actual challenge is how to master a well-structured body of words and rules, and learn how to use them in order to communicate. This is precisely the

concern of this book : to teach you how to build word forms and sentences, how to generate meaningful stretches of language. In other words, to teach you both grammar and conversational strategies, to make sure that you can fully communicate in Romanian.

Grammar is therefore the core of this book. Each grammar topic is thoroughly covered, with comprehensive explanations, as well as efficient reference tools such as tables and lists that the reader can easily locate and consult at any given moment. For instance, on page 282 you will find a long list of examples with combined unstressed personal pronouns. Don't worry ! You are not expected to memorize the list as such. But if you ever forget how to combine two particular pronouns, this resource will be at hand. Moreover, throughout the explanations Romanian grammar points are contrasted to those of English, pointing out the main differences.

However, grammar is not an end in itself. For example, a good command of the subjunctive is not a theoretical requirement, but the only way to get across an important message such as "I want to eat". All the grammar points are intuitively introduced by means of extensive dialogues that offer samples of natural and vivid contemporary Romanian speech. These dialogues even imply false starts, hesitations, interrupted sentences, repetitions and other misperformances that common language textbooks ignore. Grammar notes are always supported by examples in "genuine" Romanian, showing clear-cut patterns, particular to the written language, and two-part exchanges, characteristic of the spoken language. Each grammar point is followed by exercises, most of them also suggesting dialogue. Literary excerpts (both prose and poetry, mainly from contemporary authors) and some other types of Romanian written texts (such as newspaper articles, product presentations, etc.) are to be found in the second half of the book. They are meant to offer additional vocabulary and structures, and help the student get acquainted with Romanian literature. There are no particular sections dedicated to cultural topics, since information on art, civilization and traditions is incorporated in each chapter.

You can speak Romanian ! is divided into thirteen chapters. Each chapter corresponds to a comprehensive umbrella topic. For instance, Chapter 12 is dedicated to "traveling" and develops themes such as : "means of transportation", "the airport", "customs procedures", "travel preparations", "checking in / out at the hotel", "visiting a museum", "going to a concert".

Each chapter comprises three sections. Section 1 (introductory dialogues) includes conversation pieces relevant to the main topic, as well as new vocabulary and various comments. Such dialogues help the student become familiar with

words, structures and interesting cultural aspects, and develop conversational skills. New words are given such as they appear in the text together with their dictionary form – thus, students can correlate semantic and morphological information (an important aspect, since Romanian is an inflectional language). Standard exercises within Section 1 focus on indentifying the grammar problems studied within the chapter, as well as on lexical categories, with a view to helping students memorize words and phrases through repetition.
Section 2 (grammar) provides detailed explanations related to every morphological or syntactic case under study. Each grammatical item is accompanied by numerous examples of language produced in ordinary contexts. Standard patterns and two-part exchanges are always translated into English in the first half of the book – such utilitarian translations are sometimes absent in the advanced chapters, as it is assumed that students can understand the examples without any help. I made a deliberate mixture of British and American English in order to make everybody feel at ease, recognizing at least a part of his / her common practice, since nobody really knows what "international standard English" would be like. Each topic under discussion is followed by exercises of various kinds : fill-in the blanks, question / answer, translation (mainly from English into Romanian), reading short literary texts. Learners are often invited to build mini-dialogues using series of given elements, which solicits a variety of skills, and refreshes both the current practice and the word stock.
Section 3 (conversation) brings together vocabulary, set phrases, conversational samples, various texts illustrating the main topics. Students are asked to look up unknown words in the dictionary – the systematic use of the dictionary is the best way to memorize vocabulary. Literary texts, usually by contemporary authors, are relevant to the present use of Romanian and to people's mentality – starting with Chapter 6, they are always to be found in this section. In addition, students are offered models of different functional texts, such as a letter, a resume, a petition. Exercises within this section simulate conversation and thus help improve general oral communication skills.

Three appendices provide comprehensive reference to some particular aspects of Romanian : phonetic changes within one word, verbal forms and auxiliaries used in compound tenses, verbal homonyms / homographs. No glossary was added since the basic vocabulary is not only given after each introductory dialogue, but also repeated throughout examples and exercises. Moreover, no partial glossary could ever replace a real dictionary.

The main advantage of this three-section structure is that sections can be approached as relatively independent modules. Section 1 of each chapter can be handled directly by students who already have some basic knowledge of the

structure of Romanian, so they can build medium level conversational skills by themselves. Section 3 can also be used separately at a more advanced level. Section 2 (grammar) can be studied as such, without any prior information – all the explanatory notes are in English and the examples are translated into English. The study of Section 2 throughout the book can give anybody an idea of how the language works. It can also provide valuable background for any further Romanian language studies.

However, the main purpose of this book is to cover the full range of communication skills, so that the student can finally obtain a good command of Romanian. It is therefore recommended that all three sections of each chapter be covered. Another possible choice would be going over Section 1 and 2. It might seem a little bit difficult at first, but it is worth trying – my students found it challenging and even fun !

If all this sounds interesting enough, you can start learning Romanian right away. And if this tricky language asks you sometime : "Can you catch up with me ?", just say : "Watch me ! I bet I can !"

SELECTED BIBLIOGRAPHY

Augerot, J.E. – *Romanian / Limba Română. A Course in Modern Romanian*, The Center for Romanian Studies, Iași, Oxford, Portland, 2000.

Avram, M. – *Gramatica pentru toți*, ed. a III-a, Editura Humanitas, București, 2000.

Bălănescu, O. – *Limba română pentru străini (studenți, diplomați, oameni de afaceri)*, Editura Fiat Lux, București, 1998.

Boțoman, R. – *Discover Romanian : an introduction to the language and culture*, Ohio State University Press, Columbus Ohio, 1995.

Brâncuș, G., Ionescu, A., Saramandu, M. – *Limba română. Manual pentru studenții străini*, ed. a IV-a, Editura Universității București, București, 2001.

Daniliuc, L., Daniliuc, R. – *Descriptive Romanian Grammar. An Outline*, LINCOM EUROPA, München, 2000.

Doca, Gh. – *Romanian Language. Vol. I. Essential Structures*, Editura Ars Docendi, București, 1999.

Doca, Gh. – *Romanian Language. Vol. II. Morpho-Syntactic and Lexical Structures*, Editura Ars Docendi, București, 2000.

Doca, Gh., Rocchetti, A. – *Comprendre et pratiquer le roumain*, Editura Teora, București, 1998.

Dorobăț, A., Fotea, M. – *Limba română de bază. Manual pentru studenții străini*, Institutul European, Iași, 1999.

Graur, Al., Avram, M., Vasiliu, L. (coord.) – *Gramatica limbii române*, vol. I-II, ed. a II-a, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1966.

Pop, L., Moldovan, V. (ed.). – *Grammaire du roumain / Romanian Grammar / Gramatica limbii române*, Editura Echinox, Cluj, 1997.

Sala, M. (coord.) – *Enciclopedia limbii române*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2001.

CONTENTS

Chapter 1
ROMÂNIA. ROMÂNII. LIMBA ROMÂNĂ
Romania. The Romanians. The Romanian language 23
Section I Basic information 23
Romania and the Romanians 23
The Romanian language 25
Section II Pronouncing, reading, writing. Understanding the structure of the language 27
Romanian from scratch 27
The Romanian alphabet 27 / Potential difficulties related to pronunciation 34 / Potential difficulties related to reading 35
Catching the Romanian word 40
The variation in form of a single word for grammatical purposes (the inflection) 40 / The most frequent phonetic mutations 43
Section III Supplemental information 45
More about Romania and its culture 45
Readings about Romania and the Romanians 45 / Some useful web sites related to Romania 46

Chapter 2
CINE SUNT EU ? CINE EȘTI TU ? Who am I ? Who are you ? 47
Section I Introductory dialogues 47
Section II Grammar 52
To be or to have ? To be and to have ! 52
The verb "a fi" in the indicative present affirmative 52 / The usage of the verb "a fi" (and of all Romanian verbs) in interrogative structures 53 / The negative forms of the verb "a fi" (and of all Romanian verbs) 54 / The verb "a avea" in the indicative present affirmative and interrogative 55 / The negative forms of the verb "a avea" 56 / Personal pronouns in the nominative case 57 / Adverbs of affirmation and negation 58
If it were only about masculine and feminine 59
The gender of nouns in the singular 59 / Indefinite and definite articles in the singular 64
Being polite is tricky in Romanian ! 67
The pronouns of politeness 67
It is easy when there's nothing or nobody to talk about ! ... 69
The interrogative pronouns "cine" and "ce" in the nominative case 69 / The negative pronouns "nimeni" and "nimic" in the nominative case 70
Section III Conversation 71
Hi ! How are you doing ? 71

Chapter 3
CÂȚI ANI AI ? How old are you ? 75
Section I Introductory dialogues 75
Section II Grammar 78
More is better ! But is it easier ? 78
The plural of nouns 78 / The article in the plural 88
And now, in the pairs competition... the Romanian nouns ! .. 90
Masculine-feminine pairs of nouns 90
How much ? How many ? 92
The interrogative pronouns / pronominal adjectives "cât", "atât", "câtva" and the words of indefinite quantity 92 / Cardinal numerals from 0 to 99 96

Section III Conversation **100**
A matter of age **100**

Chapter 4
CUM E PRIETENUL TĂU? CUM E PRIETENA TA?
What's your friend like? **102**
Section I Introductory dialogues **102**
Section II Grammar **104**
Oh, one word for possession in English – four words in Romanian! **104**
Possessive pronominal adjectives in the nominative-accusative case **104** / The possessive or genitival article **106** / Possessive pronouns in the nominative-accusative case **107**
What's an archer without his arrows?! What's an object without its features?! **110**
The descriptive adjective **110**
Can a little word do miracles? It surely can! If it is a preposition! **115**
The accusative case of nouns and adjectives **115** / The accusative case of personal pronouns (stressed forms) **116**
With or without... article? **117**
The use of the definite and indefinite articles **117**
Pronoun or adjective? The noun decides! **119**
The interrogative-relative pronoun / pronominal adjective "care" in the nominative-accusative case **119**
Yet some pronouns just can't be adjectives **121**
The indefinite pronouns "ceva" / "altceva" and "cineva" / "altcineva" in the nominative-accusative case **121**
Section III Conversation **122**
Let's make a portrait! **122**

Chapter 5
UNDE STAI? Where do you live? **125**
Section I Introductory dialogues **125**

Section II Grammar **128**
Some more action. Finally! **128**
The irregular verbs "a sta" and "a da" in the present indicative **128**
Here, there, and everywhere **131**
Prepositions indicating place **131** / Adverbs indicating place **132**
Yesterday all my troubles seemed so far away... . . . . **134**
The compound perfect indicative of verbs **134** / Adverbs and adverbial structures indicating time used with past tenses **135**
Tomorrow is another day... . . . . **137**
The future indicative of the verbs (future 1) **137** / Adverbs and adverbial structures indicating time used with future tenses **138**
Say yes, say no... . . . . **140**
Adverbs and adverbial phrases of reinforcing affirmation and negation **140**
Who's the boss, the noun or the article? **141**
The cases of nouns **141** / Declension of nouns with indefinite article **142** / Declension of nouns with definite article **143** / Names of persons in the genitive-dative **144** / The use of the possessive or genitival article with nouns in the genitive **145**
Trading places **146**
The descriptive adjective preceding the noun **146**
Oh, no! So much indefiniteness... . . . . **148**
The indefinite pronouns / pronominal adjectives "fiecare" and "tot" in the nominative-accusative **148**
Section III Conversation **150**
Stai la casă sau la bloc? **150**

Chapter 6
DISEARĂ CINĂM LA RESTAURANT
We're having dinner out tonight **153**
Section I Introductory dialogues **153**
Section II Grammar **157**

Camera ! Ready ! ACTION ! 157
The infinitive of verbs 157 / The past participle of regular verbs 158 / The indicative present of the verbs in -a (1st conjugation) 159 / The compound perfect and the future 1 indicative of the verbs in -a 164 / The irregular verbs "a lua", "a vrea", "a mânca", "a bea" 166 / The verb "a vrea" and the subjunctive mood of the verbs in -a (1st conjugation) 167
Towards... infinity 171
The cardinal numerals 100 and 1.000 171 / The cardinal numerals 1.000.000 and 1.000.000.000 172 / Compound cardinal numerals over 100 174 / The question "Cât costă... ?" 175
What's this ? Who's that ? 176
The demonstrative pronouns of proximity and remoteness in the nominative-accusative 176 / The demonstrative pronominal adjectives of proximity and remoteness in the nominative-accusative 179
Pretty women ! They like being different ! 181
The declension of the adjective 181 / The declension of the possessive pronominal adjective 183
That's my choice 186
Structures with double conjunctions 186
Section III Conversation 188
Suntem la restaurant ! 188

Chapter 7
LA CE FACULTATE EȘTI ? What school are you going to ? 193
Section I Introductory dialogues 193
Section II Grammar 196
Some more action 196
The indicative present, compound perfect and future 1 of the verbs in -i (4th conjugation) 196 / The indicative present, compound perfect and future 1 of the verbs in -î (4th conjugation) 199 / The subjunctive of the verbs in -i and in -î (4th conjugation) 204
They seem small ! They seem weak ! 206

The unstressed forms of personal pronouns in the accusative 206 / Combining unstressed and stressed forms of the personal pronouns with verbs 208 / The direct object with or without the preposition "pe" and the double expression of the direct object 211
This one, that one, the other one... ? Same to me ! 215
The genitive-dative forms of the demonstrative pronouns / pronominal adjectives of proximity and remoteness 215 / The demonstrative pronouns / pronominal adjectives of differentiation and identification 218
Time is money ! 222
Structures expressing time 222 / Structures including the days of the week, the months of the year, the seasons 225 / Structures expressing a given date 227 / Adverbs and adverbial structures of time 228
Section III Conversation 229
Faci studii ? Ce studii ? 229

Chapter 8
O REUNIUNE DE FAMILIE A family reunion 236
Section I Introductory dialogues 236
Section II Grammar 240
Action ! One more time ! 240
The indicative present, compound perfect and future 1 of the verbs in -ea (2nd conjugation) 240 / The indicative present, compound perfect and future 1 of the verbs in -e (3rd conjugation) 241 / The subjunctive of the verbs in -ea (2nd conjugation) and in -e (3rd conjugation) 244
No one is better than we are ! We are the best ! 248
The comparative degree of adjectives (nominative-accusative) and adverbs 248 / The superlative degree of adjectives (nominative-accusative) and adverbs 250
Always changing, always new... 254
The dative case forms of the personal pronouns 254 / Combining unstressed personal pronouns in the dative

and verbal foms 256 / The double expression of the indirect object 258 / Basic patterns with personal pronouns in the accusative and the dative 260 / Set phrases with personal pronouns in the accusative and the dative 262
Too much indefiniteness ? A lot of, anyway 266
The indefinite pronouns / pronominal adjectives "unul" and "altul" 266 / Indefinite and negative pronouns / pronominal adjectives formed with "unul" 267 / Indefinite pronouns and adverbs formed with "-va" and "ori-" 269
Section III Conversation 271
Familie mare, preocupări diverse 271

Chapter 9
CE SE-NTÂMPLĂ, DOCTORE ? Doctor, what's wrong with me ? .. 277
Section I Introductory dialogues 277
Section II Grammar 281
So happy together ! 281
Combinations of unstressed personal pronouns in the dative and in the accusative with verbs in the present, compound perfect and future 1 indicative 281 / Combinations of unstressed personal pronouns in the dative and in the accusative with verbs in the subjunctive (the structure with the verb "a vrea") 287
Some actions strike back 289
Reflexive pronouns and reflexive verbs 289 / Combinations of reflexive verbs and unstressed personal pronouns in the accusative 291 / Semantic identity / non-identity of homonym active and reflexive verbs 292 / Impersonal verbs 293
Back to the... future ? But also to the past and present... 295
The usage of the present indicative, compound perfect and future 1 295
Just be polite, you never know ! 299
The declension of the pronouns of politeness 299

Time to give orders ! 301
The imperative mood 301 / The imperative with combined unstressed personal pronouns 304 / The vocative case 307
Do they really have to change too ? 309
The declension of the interrogative pronoun "cine" 309 / The declension of the interrogative pronoun / pronominal adjective "ce" 310 / The declension of the indefinite pronouns "cineva", "altcineva", "oricine" 310 / The declension of the indefinite pronouns "ceva", "altceva", "orice" 311 / The declension of the negative pronouns "nimic" and "nimeni" 312
Having or giving ? 314
How to tell the genitive from the dative 314 / The possessive value of the unstressed personal and reflexive pronouns in the dative 317
Section III Conversation 320
Ce te doare ? Cum te simți ? 320

Chapter 10
HAI SĂ MERGEM LA PLIMBARE... Let's go for a walk 327
Section I Introductory dialogues 327
Section II Grammar 332
Virtual reality 332
The subjunctive mood, present tense 332 / The usage of the present tense subjunctive 335 / The past subjunctive 341 / The verb "a putea" used with the subjunctive and with the infinitive 342
When what is virtual becomes real 344
The future indicative based on the present subjunctive 344
Is everything relative ? 346
Relative pronouns / pronominal adjectives vs. interrogative pronouns / pronominal adjectives 346 / The relative pronoun "care" in different cases 348
Making a long story short 352

The gerund 352 / The supine 356
This is, definitely, about quality... 358
The adjectival or demonstrative article 358
... and some quantity 362
The genitive and the dative of the cardinal numerals 362 / The declension of the quantitative interrogative and indefinite pronouns 365
Playing with numbers 367
The distributive numeral 367 / The collective numeral 368 / The adverbial numeral 371 / The multiplicative numeral 372 / The fractional numeral 373 / The numerical approximation 377
Section III Conversation 378
Prin oraș sau prin parc 378

Chapter 11
O SCRISOARE NU E DOAR UN SIMPLU ȘIR DE CUVINTE
A letter is more than just words 384
Section I Introductory letters and dialogues 384
Section II Grammar 389
My dear friends... 389
The usage of the vocative in direct addressing 389
The art of story-telling 392
The imperfect indicative 392
I'd like to... 400
The optative-conditional mood 400 / The usage of the present and the past optative-conditional 405
First in... Romanian 412
Ordinal numerals 412 / The declension of the ordinal numerals 416
Something old... 418
The declension of the indefinite pronouns / pronominal adjectives "oricare" and "fiecare" 418 / The declension of the indefinite pronouns / pronominal adjectives "unul", "vreunul", and the negative pronoun / adjective "nici unul" 421 / The declension of the indefinite pronoun / pronominal adjective "altul" 424

... and something new! 425
The pronoun of reinforcement "însuși" 425 / The reflexive pronoun "sine" 428
Aaah! The power of tiny words! 428
The interjection 428
Section III Conversation 431
Scriem scrisori. Și nu numai! 431

Chapter 12
CINE UMBLĂ MULT ȘTIE MULTE
He who travels far knows much 441
Section I Introductory dialogues 441
Section II Grammar 447
Past times 447
The pluperfect indicative 447 / The simple perfect indicative 450
Relative identity 455
The compound relative pronouns "cel ce / cel care" and "ceea ce" 455
"Repetitio est mater studiorum" is still true 459
The adverb 459 / The preposition 464
Section III Conversation 470
Jurnale de călătorie 470

Chapter 13
SĂRBĂTORI FERICITE! Happy holidays! 482
Section I Introductory dialogues 482
Section II Grammar 488
Will the future bring something new? 488
The future perfect 488 / The future in the past 490
I wonder what this might be... 493
The presumptive mood 493
Mind connections! Especially in Romania(n)! 497
The conjunction 497 / The preposition "pe" with the direct object 501
The object often "rings" twice 505
The double expression of the direct object 505 / The double expression of the indirect object 508

Yes, the textbook has been written ! **510**
The passive voice **510**
Section III Conversation **512**
Se apropie sărbătorile ! **512**

Appendix 1 : Phonetic mutations **521**
Vowel mutations **521**
Consonant mutations **524**

Appendix 2 : Verbal forms and auxiliaries used to build moods and tenses **528**
The infinitive **528**
The past participle **528**
Auxiliaries used to form compound tenses **528**

Appendix 3 : Verbal homonyms and homographs **532**
Verbal homonyms **532**
Verbal homographs **534**

ROMÂNIA. ROMÂNII. LIMBA ROMÂNĂ

ROMANIA. THE ROMANIANS. THE ROMANIAN LANGUAGE

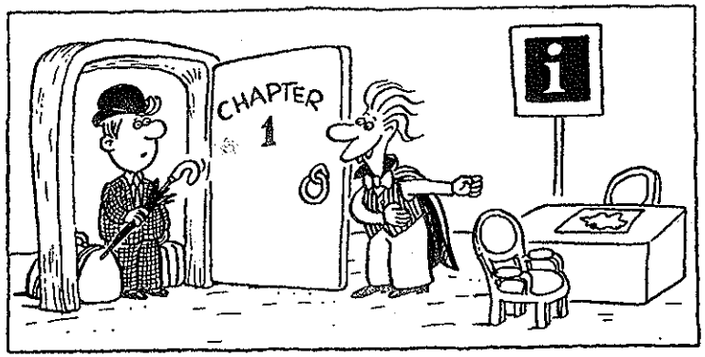

Romania ?! Count Dracula's country ? Where is it on the map ? And what language do they speak there ?

Basic information

Romania and the Romanians

Romania (official name *România*) is an East European country located in the geographic center of the European continent, on 43°37'07" and 48°15'06" north latitude and 20°15'44" and 29°41'24" east longitude. The 45th parallel of latitude north (midway between the Equator and the North Pole) crosses Romania 70 km (43.4 miles) north of the capital of the country, Bucharest, and the meridian 25° longitude east (midway between the Atlantic coast and the Ural Mountains) runs 90 km (55.8 miles) west of Bucharest.

Romania borders on the Republic of Moldova to the northeast and east (681.3 km – 422.4 miles), Ukraine to the north and east (649.4 km – 402.6 miles), Bulgaria to the south (631.3 km – 391.4 miles), Serbia to the southwest (546.4 km – 338.7 miles), and Hungary to the west (448 km – 277.7 miles). The total area of the country is 237,500 sq. km (91,699 sq. miles).

Romania is divided almost equally into mountains (31 %), hills and plateaus (36%) and plains (33 %). The central area of the country, the Transylvanian plateau

(*Podișul Transilvaniei*), is surrounded by the Carpathian Mountains (*Munții Carpați*), with the highest peak Moldoveanul (2,543 m – 8,341 ft). The mountains slope into hilly regions which descend gradually into plains. The natural southern border of Romania is the Danube river (*Dunărea*). The Danube Delta (*Delta Dunării*) is almost entirely on Romanian territory. The length of Romania's Black Sea (*Marea Neagră*) coast (to the east) is 234 km (145 miles).

The climate is temperate continental; there are oceanic influences from the west, Mediterranean influences from the southwest, and excessive continental influences from the northeast.

The government is a constitutional republic with a multiparty parliamentary system and a bicameral Parliament. The national flag is composed of three equal vertical stripes: blue, yellow and red (beginning from the flagpole). The national seal represents an eagle on a light blue shield, holding a cross in its beak and a sword and scepter in its claws. The coat of arms includes the symbols of the historical provinces – Walachia (*Țara Românească*), Moldavia (*Moldova*), Transylvania (*Transilvania*), Banat (*Banat*) and Dobrudja (*Dobrogea*). The national holiday (since 1990) is December 1, the anniversary of the 1918 union of all the Romanian provinces into a single state. The national anthem is an old patriotic song composed by Anton Pann, with lyrics by Andrei Mureșanu, "Awake, Ye, Romanian" (*Deșteaptă-te, române*).

The population of Romania is 22.4 million (1999). Most of the inhabitants (89.5 %) are Romanians, 7.1 % are Hungarians, 1.7 % Gypsies, 0.5 % Germans. Other ethnic groups are: Ukrainians, Russians, Serbs, Croats, Turks, Tartars, Slovaks, Bulgarians, Jews, Czechs, Poles, Greeks, Armenians. About 8 million Romanians live abroad. The urban population represents 55 % of the inhabitants.

There are 15 religious denominations officially acknowledged in Romania. The most comprehensive are: the Romanian Orthodox Church (86.8 %), the Roman Catholic Church (5.0 %), the Reformed Church (3.5 %), the Romanian Church United with Rome / the Greek-Catholic Church (1.0 %), the Pentecostal religion (1.0 %), the Christian Baptist religion (0.5 %), the Unitarian Church (0.3 %), the Seventh-Day Adventist religion (0.3 %), the Evangelical Church of Augustan Confession (0.2 %), the Muslim religion (0.2 %), the Evangelical Synodo-Presbyterian Church (0.1 %), the Christians of Old Rite (0.1 %), and the Mosaic religion (0.1 %).

The main administrative units in Romania are the county (*județ*), the town (*oraș*) and the commune (*comună*). There are 41 counties plus the capital city, which has a county status, 262 towns, of which 80 are municipalities, and 2,687 communes with 13,285 villages. The capital of Romania is Bucharest, a municipality divided into six administrative zones (*sectoare*), with a population of 2.07 million (1999). Bucharest is located in the Romanian Plain (*Câmpia Română*), along the river Dâmbovița. Bucharest first appears in a written document in 1459, when it is mentioned as the city of residence of Vlad the Impaler (*Vlad Țepeș*, also known as Dracula). Bucharest became the capital of Romania in 1862. Other important cities in Romania are: Iași (population: 348,000), Constanța (346,000), Cluj-Napoca (334,000), Timișoara (333,000), Galați (329,000), Brașov (319,000), Craiova (313,000).

Romania lies in the East European time zone (GMT + 2 hours), in the same time zone as Finland, Greece, Israel, Egypt and the Republic of South Africa. The metric system has been in use since 1866. The national currency in Romania is *leu*, plural *lei*, *ROL* on international markets ($1 = 34,000 lei as for September 2003). The domestic convertibility of the *leu* was introduced in November 1991.

The Romanian language

The official language of the country is Romanian, an Indo-European, neo-Latin language, the easternmost representative of the family of Romance languages. In terms of sonority, Romanian is very similar to Italian. The Romanian language is the result of the evolution of the Latin spoken in Dacia and Moesia after they were conquered and colonized by the Roman Empire. The lands north of the Danube, inhabited by Dacians, were conquered at the beginning of the 2nd century, but the territories south of the Danube had already been occupied two centuries before. The populations living around the Danube used similar dialects to communicate, and their material life and spiritual values were very close in many ways. The Roman colonists spoke the vernacular version of Latin called Vulgar Latin, which differed from cultivated Latin. The province of Dacia was colonized rapidly, and Latin proved to be strong enough to subdue and assimilate the native dialects. Historians point out elements, such as the impact of the Roman rule, early Christianity and the day-to-day life that continued in Dacia after the withdrawal of the Roman administration in 271. Against this background, they consider that the transformation of Latin into a new language began very soon after the colonization, when the symbiosis between the conquerors and the local population became real. However, this was a very long process, and it is difficult to state exactly when it was completed. Most experts agree that in the 10th century Romanian was already in use.

Over the centuries, the new language experienced numerous external influences, mostly at the lexical level. At the grammatical level, Romanian is one of the most conservative Romance languages. This is obviously due to its situation – speakers

belonged to a remote, border area, isolated from the rest of the Romance world. Some specialists consider Romanian the most authentic or "pure" Romance language. The nature of the Romanian language, especially its vocabulary, has been shaped by various sources and influences. The Romanian language has assimilated Slavic, Hungarian, Turkish, and neo-Romance elements.

The grammatical structure and the basic word stock of the Romanian language have been inherited from Latin. As in all the other Romance languages, in Romanian there is a substratum (*i.e.* those elements of the native dialects which were incorporated into the Vulgar Latin) and a superstratum (*i.e.* the new elements that penetrated the new Romanian language as a result of the invasions of the migratory peoples). In Romanian, the substratum is Dacian, and the superstratum is mostly Slavic. The elements of the substratum are difficult to identify, since there are no reliable sources. The criteria unanimously accepted by linguists would be the comparison with the Albanian language, considered to be the direct continuation of the Thracian dialects. Specialists have studied the Romanian language in comparison with other Balkan languages in an attempt to find words of Dacian origin. Some 160 such words have been identified – they are related to the human body, family relationships, pastoral activities, agriculture, viticulture, pisciculture, etc.

Contacts with the Slavic dialects date back to the 6th or 7th century. The Slavic dialects influenced Romanian, since the population both north and south of the Danube, and the newcomers engaged in cohabitation. Linguists believe that when the Slavic element began to influence Romanian, the latter was already a language in its own right. First of all because Romanian morphology preserved almost unaltered its Latin structure. Second, because certain phonetic laws typical for Latin did not operate on the new lexical elements coming from the Slavic superstratum.

It is important to mention that Romanian did not experience the influence of classical Latin, as other Romance languages did. In the Catholic areas (Italy, France, Spain), Latin was the language of culture and religion, while Slavonic was used in the Orthodox Church and in the administration of the Romanian States. Until the 19th century, Romanian texts were also written in Cyrillic, with adjustments for certain phonetic features of Romanian. It is therefore not surprising that at the end of the 18th and the beginning of the 19th century there emerged among Romanian intellectuals a strong reaction against the Slavic elements present in the language. A process of systematic re-Latinization of Romanian began, mainly supported by Romanian writers. As a result, a massive amount of terms borrowed from other Romance languages penetrated Romanian. Linguistic research shows that 20 % of the Romanian vocabulary is inherited from Latin, 14 % are Slavic borrowings (Old Slavic, Bulgarian, Serb, Croatian, Ukrainian, Russian), 2.37 % Greek borrowings, 2.17 % Hungarian borrowings, 3.7 % Turkish, 2.3 % Germanic, 38.4 % French, 2.4 % borrowings from the classical Latin, 1.7 % borrowings from Italian. There are many elements in Romanian whose origin cannot be established precisely. The most intense and active influence in Romanian today, as in other European and especially East European languages, is that of American English.

Romanian is therefore a Romance language with a strong personality. On the one hand, it is very conservative, and has preserved much of its Latin structure and vocabulary. On the other hand, it has been open to numerous influences, which actually accounts for its rich vocabulary, with multiple, well-specialized synonyms. Romanian has a rather complicated morphology, with both analytic and synthetic features. The language itself mirrors the intercultural contacts that have determined the history of the Romanian people.

Pronouncing, reading, writing. Understanding the structure of the language

Romanian from scratch

The Romanian alphabet

The Romanian writing system is very close to the Italian one. The Latin alphabet is used. Five additional letters are formed with diacritical marks: **Ă, ă**; **â**; **Î, î**; **Ș, ș**; **Ț, ț**. In reading and writing Romanian, the general rule is that one letter corresponds to one sound. There are, however, some situations in which several letters correspond to one sound, or several sounds to one letter.

The letters of the Romanian alphabet are:
A, a (a); **Ă, ă** (ă); **â** (â din a); **B, b** (be); **C, c** (ce); **D, d** (de); **E, e** (e); **F, f** (fe / ef); **G, g** (ghe / ge); **H, h** (ha / haș); **I, i** (i); **Î, î** (î din i); **J, j** (je); **K, k** (ka de la kilogram); **L, l** (le / el); **M, m** (me / em); **N, n** (ne / en); **O, o** (o); **P, p** (pe); **R, r,** (re / er); **S, s** (se / es); **Ș, ș** (șe); **T, t** (te); **Ț, ț** (țe); **U, u** (u); **V, v** (ve); **X, x** (ics); **Z, z** (ze / zet).

In English, people really need to name the letters, *i. e.* to spell words. In Romanian, given the phonetic principle of writing ("we write as we pronounce, we read as we write"), spelling is only necessary when there is hesitation on how to write a proper name or a very uncommon word. In order to make clearer the

usage of one particular letter, familiar names of people or places starting with that letter are used as a reference term, introduced by the preposition ***de la*** from. For instance, the question — ***Cum se scrie « Durham » ?*** How do we write "Durham"? can be answered this way: ***D de la Dana*** (female name), ***U de la Urlați*** (town in Romania), ***R de la Raluca*** (female name), ***H de la Horia*** (male name), ***A de la Ana*** (female name), ***M de la Maria*** (female name).

The sounds corresponding to the letters are:

Letter	Sound	Examples (with the sound / letter in different positions)
A, a	[a] – vowel, central, open, slightly rounded; similar to **a** in **father** but shorter	***cap*** head, ***masă*** table, ***palat*** palace, ***magazin*** store, ***pijama*** pajamas
Ă, ă	[ə] – vowel, central, half-open, slightly rounded; similar to **a** in **about**, or to **er** in **mother**	***măr*** apple, ***masă*** table, ***pătrat*** square, ***capăt*** end, ***păcăleală*** hoax
â – this letter does not occur in initial position (at the beginning of a word) and in final position (at the end of a word)	[ɣ] – vowel, central, close, unrounded; it is pronounced somewhat like the sound corresponding to the letter **ă**, but farther back, or like a possible sound between **i** and **u**	***mână*** hand, ***când*** when, ***bătrân*** old, ***pâine*** bread, ***cântând*** singing
B, b	[b] – consonant, plosive, bilabial, voiced; like **b** in **bar**	***barcă*** boat, ***bine*** good, ***brad*** fir tree, ***bluză*** blouse, ***absolut*** absolute

Letter	Sound	Examples (with the sound / letter in different positions)
C, c – when followed by **a, ă, â, o, u,** or consonants, or in final position	[k] – consonant, plosive, velar, voiceless; like **c** in **car**	***cap*** head, ***cămașă*** shirt, ***cântec*** song, ***corp*** body, ***actor*** actor, ***acru*** sour
– in the groups **che, chi**	[k'] – consonant, plosive, palatal, voiceless; like **k** in **keen** or **kennel**	***chenar*** border, ***rachetă*** rocket, ***chitară*** guitar, ***achiziție*** acquisition
– in the groups **ce, ci**	[tʃ] – consonant, affricate, pre-palatal, voiceless; like **ch** in **charter**	***cer*** sky, ***a face*** to do, ***afacere*** business, ***cine*** who, ***circ*** circus, ***aici*** here, ***ciorbă*** sour soup
D, d	[d] – consonant, plosive, dental, voiced; similar to **d** in **dare** but dental, not alveolar	***da*** yes, ***adesea*** often, ***adresă*** address, ***a admira*** to admire, ***adversar*** opponent, ***când*** when
E, e – all the positions, except the one below	[e] – vowel, front, half-open, unrounded; similar to **e** in **send**	***elefant*** elephant, ***bere*** beer, ***regulă*** rule, ***avere*** fortune, ***cerere*** request
	in some personal pronouns and forms of the verb ***a fi*** to be, in initial position, it is preceded by the semivowel [j]	***eu*** I, ***ei*** they, ***este*** is, ***era*** used to be
– pre-vocalic, non-silabic	semivowel, front, half-open, unrounded	***a bea*** to drink, ***a vedea*** to see, ***teamă*** fear

Letter	Sound	Examples (with the sound / letter in different positions)
F, f	[f] – consonant, fricative, labio-dental, voiceless; like **f** in **far**	***far*** lighthouse, ***floare*** flower, ***afacere*** business, ***praf*** dust
G, g – when followed by **a, ă, â, o, u**, or consonants, or in final position	[g] – consonant, plosive, velar, voiced; like **g** in **garment** or **grade**	***gard*** fence, ***găină*** hen, ***gând*** thought, ***gură*** mouth, ***grad*** degree, ***glumă*** joke, ***fag*** beech tree
– in the groups **ghe, ghi**	[g'] – consonant, plosive, palatal, voiced; like **g** in **get** or **gift**, but more palatal	***gheţar*** glacier, ***îngheţată*** ice-cream, ***ghid*** guide, ***ghindă*** acorn, ***unghie*** finger nail
– in the groups **ge, gi**	[dʒ] – consonant, affricate, pre-palatal, voiced; like **j** in **job**	***gen*** gender, ***ager*** quick, ***a merge*** to walk, ***gin*** gin, ***logică*** logics, ***a fugi*** to run
H, h	[h] – consonant, fricative, laryngeal, voiceless; like **h** in **hi**	***haină*** coat, ***hotărâre*** decision, ***hrană*** food, ***autohton*** native
I, i – in initial position before a consonant; in medial position, in final position when stressed and after the groups **cl, cr, dr, str, ştr**	[i] – vowel, front, close, unrounded; longer than the short **i** in **win** and shorter than the long **i** in **deep**	***inimă*** heart, ***milion*** million, ***a iubi*** to love, ***a orbi*** to blind, ***mândri*** proud (m., pl.), ***albaştri*** blue (m., pl.)

Letter	Sound	Examples (with the sound / letter in different positions)
– in initial position before a vowel, in final position after a vowel	semivowel, front, close, unrounded; like **y** in **yes** or in **boy**	***iarnă*** winter, ***iepure*** rabbit, ***a iubi*** to love, ***convoi*** convoy, ***evantai*** fan, ***pui*** chicken
– in final position after consonants, non-syllabic	short semivowel, front, close, unrounded, indicating the palatal character of the previous consonant	***unchi*** uncle, ***albi*** white (m., pl.), ***maci*** poppies (m., pl.), ***dragi*** dear (m., pl.), ***poli*** poles, ***calmi*** calm (m., pl.), ***ani*** years, ***paşi*** steps, ***fraţi*** brothers
Î, î – this letter occurs at the beginning or at the end of a word, *i.e.* in initial or final position, as well as at the beginning of the second component of a compound word	[ɨ] – vowel, central, close, unrounded; the same sound as for **â**	***înger*** angel, ***întâmplare*** incident, ***a coborî*** to go down, ***multîndrăgit*** beloved
J, j	[ʒ] – consonant, fricative, pre-palatal, voiced; like **s** in **pleasure**	***jad*** jade, ***joi*** Thursday, ***ajutor*** help, ***bagaj*** luggage
K, k – this letter only occurs in a few neologisms	[k], [k'] – consonant, plosive, velar, voiceless; like **k** in **key**	***kaki*** khaki, ***kilogram*** kilogram, ***kilometru*** kilometer
L, l	[l] – sonant, lateral, dental; like initial **l** in **life**	***lapte*** milk, ***leu*** lion, ***liceu*** high school, ***altitudine*** altitude, ***elefant*** elephant, ***cal*** horse

Letter	Sound	Examples (with the sound / letter in different positions)
M, m	[m] – sonant, nasal, bilabial; like **m** in **man**	***mare*** big, ***mănușă*** glove, ***mâine*** tomorrow, ***motan*** tomcat, ***munte*** mountain, ***ambii*** both, ***gem*** jam
N, n	[n] – sonant, nasal, dental; like **n** in **nose**	***nu*** no, ***nerv*** nerve, ***nomad*** nomad, ***nume*** name, ***încă*** yet, ***unde*** where, ***ban*** coin, ***nebun*** crazy
O, o – all the positions except the one below	[o] – vowel, back, half-open, rounded; like **o** in **order**	***ochi*** eye, ***oraș*** city, ***obicei*** habit, ***cocoș*** cock
– pre-vocal, non-syllabic	semivowel, back, half-open, rounded	***oaie*** sheep, ***școală*** school
P, p	[p] – consonant, plosive, bilabial, voiceless; like **p** in **peace**	***pahar*** glass, ***capac*** lid, ***cap*** head, ***lampă*** lamp, ***preț*** price, ***corp*** body, ***lapte*** milk
R, r	[r] – sonant, rolled, apical, dental; similar to **r** in **bread** but trilled	***ramă*** frame, ***moral*** moral, ***pahar*** glass, ***artă*** art, ***carne*** meat
S, s	[s] – consonant, fricative, dental, voiceless; like **s** in **sound**	***sare*** salt, ***semn*** sign, ***pas*** step, ***veste*** news, ***a asculta*** to listen
Ș, ș	[ʃ] – consonant, fricative, pre-palatal, voiceless; like **sh** in **sharp**	***șarpe*** snake, ***șoarece*** mouse, ***a aștepta*** to wait, ***laș*** coward

Letter	Sound	Examples (with the sound / letter in different positions)
T, t	[t] – consonant, plosive, dental, voiceless; similar to initial **t** in **team**, but dental, not alveolar	***temă*** theme, ***tânăr*** young, ***alt*** other, ***așteptare*** waiting
Ț, ț	[ts] – consonant, affricate, dental, voiceless; like **ts** in **its**	***țap*** he-goat, ***lat*** noose, ***cuțit*** knife, ***marți*** Tuesday
U, u – all the positions except the one below	[u] – vowel, back, close, rounded; like **u** in **rule**	***unde*** where, ***sunet*** sound, ***lung*** long
– pre- and post-vocalic, non-syllabic	semivowel, back, close, rounded; like **w** in **want**	***ouă*** eggs, ***două*** two (fem.)
V, v	[v] – consonant, fricative, labio-dental, voiced; like **v** in **voice**	***vas*** vessel, ***vamă*** customs, ***avar*** greedy, ***acvariu*** aquarium
X, x	[ks] – group of two consonants: **k+s**	***pix*** ball pen, ***taxi*** taxi, ***excepție*** exception
	[gz] – group of two consonants: **g+z**	***examen*** exam, ***exemplu*** example
Z, z	[z] – consonant, fricative, dental, voiced; like **z** in **zero**	***zar*** die, ***zero*** zero, ***zână*** fairy, ***gaz*** gas, ***barză*** stork

In foreign words, especially proper nouns, letters like **Q, q**; **W, w**; **Y, y**; **Ü, ü**; **Ö, ö**; etc. are used, *e.g.* ***Quinet***, ***Washington***, ***Müller***, ***Böhm***, ***yoga***, ***New York***, etc. As a rule, foreign words are pronounced in Romanian as close as possible to the foreign language they come from.

Potential difficulties related to pronunciation

Vowels that do not have an equivalent in English – [ə] and [y]:
– the vowel [ə], written as **ă**, is close to the final vowel in "father", "mother", but still different: ***măr*** apple, ***casă*** house, ***rău*** bad. The sound [ə] and the letter **ă** seldom occur in a word-inital position. The most common examples are the colloquial forms of some demonstrative pronouns: ***ăsta*** this, ***ăla*** those, ***ăștia*** these.
– the vowel [y], written as **â** or **î**, does not have an equivalent or a really close sound in English. It is sometimes explained as similar to **i** in **static**, or as a mixture of [i] and [u]. It is a central close vowel, more close and higher than [ə]: ***încă*** yet, ***înger*** angel, ***întâmplare*** happening, ***împreună*** together, ***mână*** hand, ***lână*** wool, ***mâine*** tomorrow, ***câine*** dog, ***pâine*** bread, ***lămâie*** lemon, ***tămâie*** incense, ***călcâie*** heels, ***a hotărî*** to decide, ***a coborî*** to descend.

Exercise 1.1. *Listen to the pairs of words. Then read them (the bold vowel is stressed) paying attention to the sounds [ə] and [y]:*

a – ă
masa – masă, casa – casă, fata – fată, fața – față, pata – pată,
poarta – poartă, coada – coadă, coarda – coardă, hoarda – hoardă,
mașina – mașină, albina – albină
par – păr, var – văr, pai – păi, mai – măi, cai – căi
cânta – cântă, pleca – plecă, juca – jucă, intra – intră, visa – visă,
invita – invită

u – î / â
undeva – îndemna, umbrelă – îmbrăcăminte, unchi – încă,
unge – înger, uns – însă, untos – întors
comun – român, nebun – nebând, cerut – târât
stup – stâlp, plug – plâns, trunchi – trântor, cui – câine,
pui – pâine, zumzet – zâmbet

Medium length of vowels: vowels in Romanian are shorter than the English long vowels and longer than the English short vowels.

Exercise 1.2. *Listen to the words. Then read them (the bold vowel is stressed). Make the vowels longer than short English vowels and shorter than long English vowels:*

mamă, clamă, transă, intra, pleca, juca
mere, bere, tren, trenă, pace, place
lin, fin, pitic, limitat, cutie, inimă
cot, tot, stoc, cocoș, cocoloș, bravo
cui, pui, pur, curte, bucurie, atu, bătu, crezu

The consonant [r]: [r] is rolled and includes a slight vibration of the tip of the tongue. It is pronounced in all positions in the word: ***ramă*** frame, ***armă*** weapon, ***aramă*** copper, ***amar*** bitter, ***amărăciune*** bitterness.

Exercise 1.3. *Listen to the words. Then read them (the bold vowel is stressed) paying attention to the pronunciation of the sound [r]:*

ramă, rănit, rânced, rechin, rinichi, rumeguș, arătură, erată,
iresponsabil, oraș, ureche, bravo, abraziv, creație, acru, drag,
adresă, fraged, african, grad, agresiv, progres, apreciere, tragedie,
atracție, straniu, astral, măgar, echer, potir, catâr, popor, aur, iaurt,
rar, radar, reprezentare, reproducere, reverberație

The consonants [t] and [d]: [t] and [d] are dental consonants, while their equivalents in English are alveolar: ***tabu*** taboo, ***atent*** attentive, ***atractiv*** attractive, ***pat*** bed, ***dom*** dome, ***adevăr*** truth, ***adrenalină*** adrenaline, ***pod*** bridge.

Exercise 1.4. *Listen to the words and then read them (the bold vowel is stressed) paying attention to the pronunciation of the sounds [t] and [d]:*

tanc, tărâm, tânăr, ten, tineret, ton, tun, atac, etern, itinerar,
otoman, ateu, atom, atu, asta, este, osteoporoză, artă, act, alt,
aztec, tatuaj, titulatură, totalitate, atractivitate

dar, dărui, dând, decan, direct, dolar, durere, Adam, eden, idiom,
odor, adevăr, adus, Anda, endemic, ardoare, aldine, adresă,
îndreptățit, dedublare, dădacă, dedicație, dovadă, debandadă

Potential difficulties related to reading

Unique letters – *Ă, ă*; *â*; *Î, î*; *Ș, ș*; *Ț, ț*:
– the letters **Ă, ă** represent a sound close to the initial vowel in "about", or to the final vowel in "mother": ***mătură*** broom, ***pătură*** blanket, ***săptămână*** week
– the letters **â** and **Î, î** represent the sound [y] that does not have an equivalent in English. The letter **â** never occurs at the beginning of a word, at the beginning of a part of a compound word, or in a word-final position. In these positions **î** is used: ***înger*** angel, ***în*** in, ***a coborî*** to descend, ***încântător*** charming, ***multîncercat*** experienced
– the letters **Ș, ș** represent a sound almost identical to the English **sh** in "sharp", "cash": ***șapte*** seven, ***școală*** school, ***știre*** news, ***oraș*** city
– the letters **Ț, ț** represent a sound close to **ts** in "its": ***țară*** country, ***țigară*** cigarette, ***arțar*** maple tree, ***struț*** ostrich

Exercise 1.5. *Listen to the words. Then read them (the bold vowel is stressed) paying attention to the letters ă, â, î, ș, ț :*

agățătoare, curățătorie, levănțică, râvnă, căpățână, cârtiță, mărginaș, scârbă, șezătoare, câștig, neîntârziat, școlăriță, bănățean, drăguț, neîmpăcat, tăbăcărie, băștinaș, gâscă, nesfârșit, țânțar, bărbăție, gașcă, oștire, bătrânețe, îmbrățișare, prăștie, țâțână, brândușă, îmbunătățire, prăjitură, vâslă, căptușeală, încețoșată, zgâlțâială

The letter *i* in final position :
– the letter **i** in final position after consonants stands for a very short sound [i], shorter and less sonorous than the syllabic [i]. It is a distinctive sound that marks the opposition between the plural and the singular of certain nouns and adjectives : ***pom*** tree – ***pomi*** trees, ***școală*** school – ***școli*** schools, ***soț*** husband – ***soți*** husbands, ***bun*** good (masc. sing.) – ***buni*** good (masc. pl.), ***liber*** free (masc. sing.) – ***liberi*** free (masc. pl.), between the 1st and 2nd person singular of the indicative present or subjunctive present of the verbs : ***eu întreb*** I ask – ***tu întrebi*** you ask, ***eu lucrez*** I work – ***tu lucrezi*** you work. It also occurs in the auxiliary forms ***ați***, ***veți***, ***oți***, at the end of some clitic pronominal forms (like ***îmi***, ***își***, ***îți***), and at the end of some other words.
– there are nouns and adjectives that have two letters **i** in final position, read like [ii]. A group of two letters **i** can be formed by the final **i** of the stem of a noun and the plural ending ***-i*** (when it replaces another vowel, as in ***fotoliu*** armchair – ***fotolii*** armchairs) or when the ending ***-i*** is joined by the masculine plural definite article ***-i*** (***ministru*** minister – ***miniștri*** ministers – ***miniștrii*** the ministers ; ***membru*** member – ***membri*** members – ***membrii*** the members).
– a group of three letters **i**, pronounced as [ii], can be found in the plural of a few nouns and adjectives when they are used with the definite article ***-i*** : ***copil*** child – ***copii*** children – ***copiii*** the children

Exercise 1.6. *Listen to the words. Then read them (the bold vowel is stressed) paying attention to the final **i** or **ii** :*

nap – napi – napii, pom – pomi – pomii, lup – lupi – lupii,
elev – elevi – elevii, soț – soți – soții, român – români – românii,
francez – francezi – francezii, bolnav – bolnavi – bolnavii,
motan – motani – motanii, cartof – cartofi – cartofii,
plop – plopi – plopii

bun – buni, liber – liberi, slab – slabi, grozav – grozavi,
agresiv – agresivi, medical – medicali, calm – calmi

eu întreb – tu întrebi, eu adun – tu aduni, eu spăl – tu speli,
eu cer – tu ceri, eu lucrez – tu lucrezi, eu vânez – tu vânezi,
eu comentez – tu comentezi, eu mătur – tu mături

socru – socri – socrii, codru – codri – codrii, astru – aștri – aștrii,
maistru – maiștri – maiștrii, maestru – maeștri – maeștrii

albastru – albaștri, pedestru – pedeștri, nostru – noștri,
vostru – voștri, acru – acri

The letter *e* in initial position :
– initial **e** in words inherited from Latin (some personal pronouns and some forms of the verb ***a fi*** to be) stands for the diphthong [ie] : ***eu*** I, ***ea*** she, ***el*** he, ***ei*** they, ***ești*** you are, ***este*** he, she is, ***e*** he, she is
– in neologisms initial **e** is pronounced [e] : ***electricitate*** electricity, ***emoție*** emotion, ***elev*** student (in school or high school), ***extraterestru*** alien

Exercise 1.7. *Listen to the words. Then read them (the bold vowel is stressed) paying attention to initial **e** (the word marked with * takes the initial [i]) :*

*ea, echilibru, economic, ecran, *eram, *erau, elastic, *ei, elită,
*erai, *este, emoție, *eu, epidemie, exact, exagerat, eventual, *ele

The *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi* groups :
– the letter **c** in the groups **ce** and **ci** stands for the sound [tʃ] like in "chart", "much", etc., and the letter **g** in the groups **ge** and **gi** stands for the sound [dʒ] like in "germ", "edge", etc. : ***ce*** what, ***acesta*** this, ***pace*** peace, ***cine*** who, ***acid*** acid, ***a munci*** to work, ***gem*** jam, ***agent*** agent, ***a merge*** to walk, ***gin*** gin, ***agitat*** restless, ***a fugi*** to run
– the letter **c** in the groups **che** and **chi** stands for the sound [k'] like in "chemistry", "keen", etc., and the letter **g** in the groups **ghe** and **ghi** stands for the sound [g'] like in "together", "geese", etc. : ***chenar*** border, ***pachet*** pack, ***chin*** torture, ***rechin*** shark, ***a ochi*** to aim, ***ochi*** eye, ***ghete*** boots, ***înghețată*** ice cream, ***ghinion*** bad luck, ***pârghie*** lever

Exercise 1.8. *Listen to the words. Then read them (the bold-faced vowel is stressed) paying attention to the groups **ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi** :*

cerb, cinema, chelie, chin, chingi, general, girafă, ghepard,
ghicitoare, ghilimele, ghețuș, gimnastică, (a) giugiuli, geană, achitat,
cheie, cianură, ceas, acela, aciditate, ureche, echitabil, agenție,
agitație, stinghie, ghirlandă, praghez, stinghii, magi, magie,
magician, tragere, rachiu, pachebot, copaci, copacii, pace,
acceptare, excedent, accident, schelă, chior, cecitate, gingie,
burghez, geologie, gemologie, gerontologie, tichie

Combinations of vowels :
Two or three vowels can be pronounced and read together when they form diphthongs and triphthongs, *i.e.* they form a unit that belongs to the same syllable :
– falling diphthongs (vowel + semivowel) : **au** [au] ***erau*** they were ; **ău** [əu] ***rău*** bad ; **âu** [yu] ***râu*** river ; **eu** [eu] ***leu*** lion ; **iu** [iu] ***auriu*** golden ; **ou** [ou] ***birou*** office ; **ai** [ai] ***tramvai*** tram ; **ăi** [əi] ***răi*** bad (m., pl.) ; **âi** [yi] ***mâine*** tomorrow ; **ei** [ei] ***lei*** lions ; **oi** [oi] ***gunoi*** trash ; **ui** [ui] ***spui*** you say
– rising diphthongs (semivowel + vowel) : **ea** [ea] ***cafea*** coffee ; **ia** [ia] ***iarnă*** winter ; **ie** [ie] ***iepure*** rabbit ; **io** [io] ***iod*** iodine ; **iu** [iu] ***iute*** quick ; **oa** [oa] ***școală*** school ; **ua** [ua] ***ziua*** during the day ; **uă** [uə] ***ziuă*** day
– triphthongs (semivowel + vowel + semivowel) : **eai** [eai] ***vedeai*** you were seeing (sing.) ; **eau** [eau] ***vedeau*** they were seeing ; **iai** [iai] ***tăiai*** you were cutting (sing.) ; **iau** [iau] ***tăiau*** they were cutting ; **iei** [iei] ***miei*** lambs ; **oai** [oai] ***franțuzoaică*** French woman ; **ioa** [ioa] ***creioane*** pencils
The same two or three letters and sounds can be part of different syllables, in which case they are read with a hiatus :
– **au** : ***(ei) au*** they have, but ***aur*** [a-ur] gold ; **ăi** : ***răi*** bad (masc., pl.), but ***străin*** [stră-in] stranger, foreigner ; **ea** : ***rea*** bad (fem., sing.), but ***real*** [re-al] real ; **oa** : ***scrisoare*** letter, but ***coautor*** [co-a-u-tor] co-author ; **ui** : ***uitare*** oblivion, but ***ruină*** [ru-i-nă] ruin, **ioa** : ***creioane*** pencils, but ***avioane*** [a-vi-oa-ne] planes

Exercise 1.9. *Listen to the words and the sentences. Then read them (the bold vowels are stressed) paying attention to the groups of vowels :*

urcau, zău, brâu, ateu, ou, decolteu, argintiu, zurliu, ghetou, cai, măi, trăinicie, pâine, atei, ai, oi, pui, venea, iapă, ienupăr, Iolanda, pian, iubire, toamnă, cafeaua, ouă, plângeai, piei, chinezoaică, coborau, autor, băutură, hău, pârâu, zeu, european, evantai, spaimă, oile, apoi, chiar, miere, chiuvetă, baclavaua, grecoaică, pianist, drumeag, poartă

Ei iau ouă, miei, piei și oi de la piața foarte mare aflată aproape de râu.
Oare ploaia aceasta groaznică va cădea până seara și toată noaptea ?
Ei beau o oală de zeamă de varză.

The stress :
– the stress can fall on any syllable of the words : _ ⊿ ***ca-fea*** coffee ; ⊿ _ ***ca-să*** house ; _ _ ⊿ ***pi-ja-ma*** pajamas ; _ ⊿ _ ***pe-re-te*** wall ; ⊿ _ _ ***re-pe-de*** quickly ; _ _ _ ⊿ ***pa-ta-la-ma*** document (arh.) ; _ _ ⊿ _ ***pro-fe-soa-ră*** teacher (fem.) ; _ ⊿ _ _ ***pe-re-te-le*** the wall ; ⊿ _ _ _ ***la-cu-ri-le*** the lakes ; _ _ _ _ ⊿ ***(a) în-tre-bu-in-ța*** to use ; _ _ _ ⊿ _ ***as-cu-ți-toa-re*** pencil sharpener ; _ _ ⊿ _ _ ***li-pi-to-ri-le*** the leeches ; _ ⊿ _ _ _ ***fa-mi-li-i-le*** the families
– many words have a shifting stress, *i.e.* different forms of the same word have the stress on different components of the word : *eu cânt* I sing (stress on the root) – *voi cântați* you (pl.) sing (stress on the ending)
– the stress can play a role of semantic or grammatical differentiation. The position of the stress can be the only difference between two words or grammatical forms written identically : *veselă* happy (fem.) – *veselă* plates ; *copii* copies – *copii* children ; *el intră* (indicative present) he is coming in – *el intră* (indicative simple perfect) he just came in.

The liaison : Hiatus between the final vowel of a word and the initial vowel of the following word is very rare. Two types of liaison (synaeresis and elision) are therefore frequent :
– synaeresis occurs when either the intitial or the final vowel is pronounced as a semivowel : ***Bine‿ați venit !*** Welcome ! ***Cine‿a sunat ?*** Who called ? Although not compulsory, a hyphen often indicates synaeresis, mainly in literary texts simulating actual speech.
– elision occurs when synaeresis is not possible, and one of the two vowels must be elided – it is replaced by a hyphen (or apostrophe in some cases). Elision is required in some combinations of unstressed personal or reflexive pronouns and verbal forms (for instance, personal or reflexive pronoun ***mă*** + the verbal auxiliaries ***a***, ***am***, ***ați***, ***au***, ***aș***, ***ai***, ***ar***, ***am*** will always have the elision : ***m-a văzut*** he, she saw me, ***m-aș odihni*** I would like to rest, etc.). In most cases elision is optional, *e.g.* the elision of the vowel ***î*** in initial position (***Cine așteaptă-n curte ?*** instead of ***Cine așteaptă în curte ?*** Who is waiting in the yard ? ; ***Cine-ntreabă ?*** instead of ***Cine întreabă ?*** Who's asking ?) or the elision of the vowel ***u*** in the negation ***nu*** no, not (***N-am timp.*** instead of ***Nu am timp.*** I don't have time).

Exercise 1.10. *Read the short text given below. Then try to re-write it and eliminate the liaisons where possible :*

M-am mirat că persoana care m-a sunat a-ntrebat care-i numărul meu de-acasă. I was amazed that the person who called me asked what my home phone number was. **Cel care-a sunat m-a-nfuriat.** The one who called me drove me mad. **Nici nu și-a spus numele !** He didn't even say his name ! **Dar am ținut minte vocea și n-o să mai vorbesc cu vocea respectivă dacă-ndrăznește să-mi mai dea telefon !** But I remember the voice and I will never speak with that voice if he dares call me again !

mă *personal or reflexive pronoun, 1st person, singular, accusative* me
a întreba *verb* to ask
-i *short form of the verb* **a fi** to be, *present, indicative, 3rd person, singular* = **e** is
(a) înfuria *verb* to drive mad
își *reflexive pronoun, 3rd person, singular, masculine, dative* to himself
nu *negative adverb* no, not
(a) îndrăzni *verb* to dare
îmi *personal or reflexive pronoun, 1st person singular, dative* to me

Catching the Romanian word

The variation in form of a single word for grammatical purposes (the inflection)

Romanian is an inflected language. Inflection is the variation in form of a single word for grammatical purposes. This means that certain categories of words (nouns, articles, adjectives, pronouns, numerals, verbs) have various (or inflected) forms in order to express grammatical relations. Applying inflection never produces a new word, but only a different form of the same word, *i.e.* a word form with the same lexical meaning. English has very little inflection. A typical noun, for instance, has only two grammatical forms: singular ***book*** and plural ***books***, singular ***child*** and plural ***children***. A common verb has more forms than a noun, *e.g.* the verb ***write***: ***write***, ***writes***, ***wrote***, ***written***, ***writing***. Inflection in Romanian is more developed than in English. There are declinable, conjugated and invariable words in Romanian.

The noun and other nominal parts of speech (the article, the adjective, the pronoun, the numeral) **are declinable** in Romanian. Declension is the process of changing the ending of a noun, adjective, etc. in order to indicate its role in the sentence. The endings change according to the cases. The case reveals the relationship between a word and other elements in the sentence, as well as the function of that word: subject, direct object, indirect object, the object of a preposition. The grammatical meaning of a word is reflected by a case mark. English has two cases – the nominative (for subject and object) and the genitive (for possession): ***Andrew*** – nominative (***Andrew has a younger sister.***) and ***Andrew's*** – genitive (***Andrew's sister is younger than Andrew.***). In Romanian **there are five cases: nominative, genitive, dative, accusative** and **vocative**. In form, the nominative and the accusative are identical, and so are the genitive and the dative. Functionally, they differ: the nominative is primarily used to express the subject, while the accusative is the case of the direct object. The dative is the case of the indirect object, while the genitive is mainly the case of possession. The vocative is the case of direct address.

Examples:

nominative: ***Băiatul*** *este aici.* The boy is here.
accusative: *Văd* ***băiatul.*** I can see the boy.
genitive: *Cartea* ***băiatului*** *este aici.* The boy's book is here.
dative: *Îi dau cartea* ***băiatului.*** I am giving the book to the boy.
vocative: — ***Băiete,*** *vino încoace!* Boy, come here!

A distinctive feature of the Romanian language is that it is the proclitic (indefinite) or enclitic (definite) article which actually changes throughout the declension. The ending for the genitive-dative feminine is the only ending that is attached to the noun itself.

The verb is a conjugated part of speech in Romanian, as it is in English. Romanian has a system of suffixes and endings that indicate different moods and tenses. There are four groups (conjugations) of verbs, according to the ending of the infinitive mood (the dictionary form of the verb).

The different forms of the verbs show:
– mood: personal moods – indicative, imperative, subjunctive, optative-conditional and presumptive; non-personal moods – infinitive, participle, gerund and supine
– tense: present, compound perfect, simple past, imperfect, pluperfect, future (three equivalent forms of future), future perfect and future in the past in the indicative mood; present and past in the subjunctive; present and past in the optative-conditional; present and past in the presumptive; present and past in the infinitive; past in the participle
– person: 1st, 2nd and 3rd in the personal moods, and the possibility of combining the infinitive and the gerund with reflexive pronouns in different persons
– number: singular and plural
– gender: masculine, feminine and neuter for the past participle in the passive, and for the gerund (when used as supplemental predicative element or attribute)
– voice: active, passive and reflexive.

The complete paradigm of the Romanian verb is structured as follows (***a cânta*** to sing, to play an instrument, in the 1st person singular):

INDICATIVE							
plu-perfect *cântasem*	simple perfect *cântai*	com-pound perfect *am cântat*	im-perfect *cântam*	present *cânt*	future 1, 2, 3 *voi cânta, o să cânt, am să cânt*	future perfect *voi fi cântat*	future in the past *aveam să cânt*
SUBJUNCTIVE							
past *să fi cântat*				present *să cânt*			
OPTATIVE-CONDITIONAL							
past *aș fi cântat*				present *aș cânta*			
PRESUMPTIVE							
past *oi fi cântat*				present *oi cânta*			
IMPERATIVE *cântă!*							
INFINITIVE							
past *a fi cântat*				present *a cânta*			
PARTICIPLE							
past *cântat*							
GERUND *cântând*							
SUPINE *de cântat*							

There are five personal moods (indicative, imperative, subjunctive, optative-conditional, presumptive) and four non-personal moods (infinitive, participle, gerund, supine). Most of these moods have two tenses (present and past), some of them have only one tense, and the indicative has eight tenses (one present tense, four past tenses and three future tenses).

In Romanian there are simple and compound tenses. Simple tenses consist of one word: the main verb root plus suffixes and endings (present indicative, imperfect indicative, simple perfect indicative, pluperfect indicative). Compound tenses consist of combinations of auxiliary elements and the infinitive or the past participle of the actual verb (compound perfect indicative, the futures of the indicative, past subjunctive, present and past optative-conditional, present and past presumptive, past infinitive) [see Appendix 2].

Adverbs, prepositions, conjunctions and interjections are invariable parts of speech (they never change their form).

Exercise 1.11. *Put together different forms of the same word:*

student, mașinii, universități, pantofilor, iubește, studentului, mică, studenții, mare, albastru, crezuserăm, lucrez, câini, pantof, lucrau, (a) iubi, mașină, universității, câinelui, mașini, lucraseră, iubind, credeau, albaștri, credeți, iubeau, frumoasă, mici, frumoși, lucrând, universitate, pantofi, mari, credem, albastră, mic

The most frequent phonetic mutations

Phonetic alternations within different forms of one word or a group of related words (words that have the same stem) are a distinctive feature of the Romanian language. Such changes are brought about by the new phonetic context created when the inflectional or derivative elements are added to the stem. Changes in the location of the stressed syllable also can bring about morphophonemic alternations. Vowel ans consonant mutations are quite common in the nominal declension and in conjugation. They also work as a redundant means of marking morphological categories. Certain word forms imply both vowel and consonant mutations.

Vowel mutations appear in the last vowel (usually stressed) of the stem and are generated by the presence of the vowels **ă, e** or **i** in the following syllable (***o / oa*** ; ***e / ea*** ; ***ă / e*** ; ***a / e*** ; ***a / ă*** ; ***ea / e*** ; ***oa / o*** ; ***ie / ia*** ; ***â / i***). Vowel mutations can also be generated by a change of the stressed syllable (***a / ă*** ; ***u / o***). The most frequent vowel mutations are [for a more comprehensive list of examples, see Appendix 1]:

– ***o / oa*** : ***o*** followed by consonant(s) ↔ ***oa*** when the next syllable contains ***ă*** or ***e***: ***avion*** airplane – ***avioane*** airplanes, ***frumos*** beautiful (masc., sing) – ***frumoasă*** beautiful (fem., sing.), ***frumoși*** beautiful (masc., pl.) – ***frumoase*** beautiful (fem., pl.); ***eu cobor*** I climb down – ***el coboară*** he climbs down, etc.

– ***e / ea*** : ***e*** followed by consonant(s) ↔ ***ea*** when the next syllable contains ***ă*** : ***românesc*** Romanian (masc., sing.) – ***românească*** Romanian (fem., sing.), ***eu plec*** I am leaving – ***el pleacă*** he is leaving, etc.

– ***ă / e*** : ***ă*** followed by consonant(s) or syllable containing ***ă*** ↔ ***e*** when the next syllable contains ***e*** or ***i*** : ***măr*** apple – ***mere*** apples, ***măr*** apple tree – ***meri*** apple trees, ***proaspăt*** fresh (masc., sing.) – ***proaspeți*** fresh (masc., pl.), ***proaspătă*** fresh (fem., sing.) – ***proaspete*** fresh (fem., pl.) ***eu număr*** I count – ***tu numeri*** you count, etc.
– ***a / e*** : ***(i)a*** followed by a syllable containing ***ă*** or ***e*** ↔ ***(i)e*** when the next syllable contains ***e*** or ***(ur)i*** : ***masă*** table – ***mese*** tables, ***canadian*** Canadian (masc., sing.) – ***canadieni*** Canadian (masc., pl.), ***eu iau*** I take – ***tu iei*** you take, etc.
– ***a / ă*** : ***a*** followed by a syllable containing ***ă*** or ***e*** ↔ ***ă*** when the next syllable contains ***(ur)i*** : ***țară*** country – ***țări*** countries, ***lucrare*** paper – ***lucrări*** papers, etc.
– ***ea / e*** : ***ea*** followed by consonant(s) or a syllable containing ***ă*** ↔ ***e*** when the next syllable contains ***e*** or ***(ur)i*** : ***dimineață*** morning – ***dimineți*** mornings, ***viclean*** sly (masc., sing.) – ***vicleni*** sly (masc., pl.), ***eu beau*** I drink – ***tu bei*** you drink, etc.
– ***oa / o*** : ***oa*** followed by a syllable containing ***ă*** or ***e*** ↔ ***o*** when the ***ă*** or ***e*** in the next syllable change into ***i*** : ***floare*** flower – ***flori*** flowers, ***el se scoală*** he gets up – ***tu te scoli*** you get up, etc.
– ***ie / ia*** : ***ie*** followed by consonant(s) ↔ ***ia*** when the next syllable contains ***ă*** : ***fiert*** boiled (masc., sing.) – ***fiartă*** boiled (fem., sing.), ***eu iert*** I forgive – ***el iartă*** he forgives, etc.
– ***â / i*** : ***â*** followed by consonant(s) ↔ ***i*** when the next syllable contains ***e*** or ***i*** : ***cuvânt*** word – ***cuvinte*** words, etc.
– ***a / ă*** : ***a*** stressed ↔ ***ă*** unstressed : ***eu caut*** I search – ***noi căutăm*** we search, ***țară*** country – ***țăran*** peasant, etc.
– ***u / o*** : ***u*** unstressed ↔ ***o*** stressed : ***eu rog*** I ask – ***noi rugăm*** we ask, etc.

Consonant mutations occur when some consonants or groups of consonants are followed by **e** or **i** [â] in the plural of the nouns (and of some pronouns) and adjectives (pronominal included), as well as in the conjugation of the verbs (in the paradigm of indicative present and subjunctive present, and in the imperative). The most frequent consonant mutations are [for a more comprehensive list of examples see Appendix 1] :
– ***c / ce*** *or* ***ci*** : ***copac*** tree – ***copaci*** trees, ***mic(ă)*** small (sing.) – ***mici*** small (pl.) ***eu fac*** I do, I make – ***tu faci*** you do, you make, etc.
– ***g / ge*** *or* ***gi*** : ***fag*** beech tree – ***fagi*** beech trees, ***drag*** dear (masc., sing.) – ***dragi*** dear (masc., pl.), ***eu trag*** I pull – ***tu tragi*** you pull – ***el trage*** he pulls, etc.
– ***s / ș*** + ***i*** : ***urs*** bear – ***urși*** bears, ***frumos*** beautiful (masc., sing.) – ***frumoși*** beautiful (masc., pl.) ***eu las*** I let – ***tu lași*** you let, etc.
– ***st / șt*** + ***i*** : ***artist*** artist – ***artiști*** artists, ***eu asist*** I assist – ***tu asiști*** you assist, etc.
– ***str / ștr*** + ***i*** : ***ministru*** minister – ***miniștri*** ministers, ***al nostru*** ours (masc., sing.) – ***ai noștri*** ours (masc., pl.), etc.
– ***sc / șt*** + ***i*** *or* ***e*** : ***broască*** frog – ***broaște*** frogs, ***românesc*** Romanian (masc., sing.) – ***românești*** Romanian (masc., pl.), etc.

– ***șc / șt*** + ***e*** *or* ***i*** : ***pușcă*** rifle – ***puști*** rifles, ***eu mușc*** I bite – ***tu muști*** you bite, etc.
– ***t / ț*** + ***i*** *or* ***e*** : ***frate*** brother – ***frați*** brothers, ***atent*** attentive (masc., sing.) – ***atenți*** attentive (masc., pl.), ***eu cânt*** I sing – ***tu cânți*** you sing, ***cetate*** fortress, city – ***cetăți*** fortresses, cities, etc.
– ***d / z*** + ***i*** ***[â]*** *or* ***ă*** : ***brad*** fir tree – ***brazi*** fir trees, ***verde*** green (sing.) – ***verzi*** green (pl.), ***eu închid*** I close – ***tu închizi*** you close, etc.
– ***z / j*** + ***i*** : ***obraz*** cheek – ***obraji*** cheeks, ***viteaz*** brave (masc., sing.) – ***viteji*** brave (masc., pl.)
– ***l / Ø*** + ***i*** : ***cal*** horse – ***cai*** horses, ***moale*** soft (sing.) – ***moi*** soft (pl.), etc.
– ***n / Ø*** + ***i*** : ***eu rămân*** I stay – ***tu rămâi*** you stay, etc.

Exercise 1.12. *Pair different forms of the same word. Identify the vowel mutations in the pairs you found :*

școală, (tu te) scoli, fiartă, cuvânt, (eu) rog, tendon, englezesc, hidoasă, vostru, tendoane, hidos, fiert, (noi) rugăm, (el se) scoală, școli, (eu) chem, englezească, voastră, cuvinte, (ea) cheamă

Exercise 1.13. *Pair different forms of the same word. Identify the consonant mutations in the pairs you found :*

artist, franțuzoaică, pungi, (noi) ajungem, urs, albaștri, românește, frate, atenți, frați, (eu) cânt, (tu) lași, (eu) mănânc, copac, brazi, văzând, obraz, cal, copaci, (tu) mănânci, pungă, moale, (tu) pui, mască, (tu) cunoști, atent, (eu) cunosc, românesc, (eu) asist, artiști, obraji, (a) vedea, brad, (eu) ajung, măști, franțuzoaice, urși, (eu) las, cai, moi, (eu) pun, (tu) asiști, albastru, (tu) cânți

Supplemental information

More about Romania and its culture

Readings about Romania and the Romanians

If you want to find out more about the Romanian people's history, culture and language, you can read :
Ion Bulei – *A Short History of Romania*, Meronia Publishers, Bucharest, 1997.
Ioan Aurel Pop – *Romanians and Romania : a brief history*, Boulder, [Colo.] : East European Monographs, New York : Columbia University Press [distributor], 1999.

Laura Daniliuc & Radu Daniliuc – *Descriptive Romanian Grammar. An Outline*, Lincom Europa 2000, München, 2000.
The Phantom Church and Other Stories from Romania / edited and translated by Georgiana Fârnoagă / Sharon King; selection, introduction, chronology, and biographical notes by Florin Manolescu, University of Pittsburgh Press, Pittsburgh, 1996.
An Anthology of Contemporary Romanian Poetry / translated by Andrea Deletant and Brenda Walker, Forest Books, London & Boston,1984.
Vasile Drăguț, Dan Grigorescu – *History of Romanian Arts. An Outline*, Editura Enciclopedică, București, 1990.
Ana Barca, Dan Dinescu – *The Wooden Architecture of Maramureș*, Humanitas, București, 1997.
Vladimir F. Wertsman – *Romanians in the United States and Canada. A Guide to Ancestry and Heritage Research*, HeritageQuest, North Lake City, Utah, 2002.

Some useful web sites related to Romania

If you want to get closer to Romanian culture, civilization, mass media, literature, you can go to :
www.rol.ro
www.ici.ro
www.cimec.ro
www.turism.ro
www.simplyromania.com
www.ziare.com
biblioteca.euroweb.ro
www.liternet.ro

CINE SUNT EU ? CINE EȘTI TU ?

WHO AM I ? WHO ARE YOU ?

Hey, are you going through a bit of an identity crisis ?

Introductory dialogues

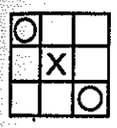

Dialogue 1

— **Bună !** ***Ce mai faci ?*** How are you ?
— **Bine, mulțumesc. Dar tu ?**
— **Bine.**

Words, word forms
bună *interj* hi, hello
bine *adv* well, good, fine
mulțumesc *v* thank you *1st sing* of **a mulțumi** to thank
dar *conj* what about (in this context), but, and
tu *pron / pers* you

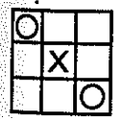

Dialogue 2

— ***Bună dimineața.*** Good morning. ***Ce mai faceți ?*** How are you ?
— **Bine, mulțumesc. Dar dumneavoastră ?**
— **Bine.**

Words, word forms
dimineață *n / f* morning – **o dimineață** a morning – **dimineața** the morning
dumneavoastră *pron / polite* you

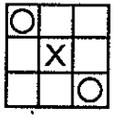

Dialogue 3

— Eu sunt Ion. Tu cine ești?
— Eu sunt Maria.
— *Îmi pare bine!* Nice to meet you!

Words, word forms
eu *pron / pers* I
(eu) sunt / sunt *v* I am *1st sing* of **a fi** to be
(tu) ești / ești *v* you are *2nd sing* of **a fi** to be
cine *pron / inter* who

Ion is the most common Romanian male first name. This name is the equivalent of **John** (English), **Jean** (French), or **Ivan** (Russian). The most common female name is **Maria** (cf. **Mary**, **Marie**, etc.). Other popular male first names are: **Adrian, Alexandru, Andrei, Bogdan, Cătălin, Constantin, Dan, Dragoș, George, Gheorghe, Mihai, Mircea, Nicolae, Petre, Radu, Sorin, Ștefan, Victor**. Some names related to the Romanian early history are popular: **Traian, Decebal, Aurelian, Ovidiu**. The most common female names are: **Adriana, Alina, Alexandra, Andreea, Carmen, Dana, Elena, Georgeta, Ileana, Irina, Luminița, Nicoleta, Raluca, Roxana, Ruxandra, Silvia, Simona**. Some borrowed foreign names, both male and female, but especially female names, are becoming more and more popular, under the pressure of the TV-related mass culture (penetrating the Romanian market soap-operas, and especially hispanic *telenovelas*): **Eduard, Rosalinda**, etc. There are few Romanian first names that have a concrete meaning in contemporary Romanian, and these are, in general, names of flowers: **Brânduța** (crocus – female name), **Camelia** (camellia – female name), **Floarea** (flower – female name), **Crin** (lily – male name), **Mugur** (bud – male name).

The most frequent Romanian last names are the names ending in **-escu**: **Ionescu, Popescu, Georgescu, Constantinescu, Alexandrescu, Dumitrescu, Rădulescu**, *i.e.* the names formed by derivation with the suffix **-escu** from first names: **Ion** + **-escu** > **Ionescu**; **Dumitru** + **-escu** > **Dumitrescu**, etc., but also from some common nouns, such as **popă** (priest) + **-escu** > **Popescu**. Other frequent names are the names in **-eanu**: **Codreanu, Deleanu, Rebreanu, Râpeanu**, as well as the names in **-aru**: **Cojocaru, Dogaru, Moraru, Pâslaru**. Other typical Romanian last names are just common nouns converted to proper names: **Baciu, Roșu, Albu, Popa, Preoteasa**, etc., or first names that became family names: **Radu, Gheorghe, Alexandru, Ilinca**, etc. Frequent enough are some last names of Slavic origin, such as the names in **-ovici**: **Popovici, Petrovici** (the stress is on the first syllable), or in **-ovschi**: **Veselovschi, Perjovschi**.

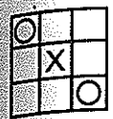

Dialogue 4

— De unde ești?
— Din Anglia. Sunt englez. Dar tu? Tu de unde ești?
— Eu sunt româncă. Sunt din România. Ești student?
— Nu, eu nu sunt student, sunt profesor.
— La Londra?
— Da, la Londra. Dar tu? Tu nu ești studentă?
— Ba da. La Universitatea din București. El cine este?
— Kevin. Este student la Universitatea Duke din Statele Unite. E american.

Words, word forms
de unde *adv* where from
din *prep* from
Anglia England
englez *n / m* Englishman – **un englez** an Englishman – **englezul** the Englishman
româncă *n / f* Romanian – **o româncă** a Romanian – **românca** the Romanian
Nouns and adjectives designating nationalities are not capitalized in Romanian.
student *n / m* student – **un student** a student – **studentul** the student
nu *adv* no
profesor *n / m* professor – **un profesor** a professor – **profesorul** the professor
la *prep* in, at
da *adv* yes
studentă *n / f* student – **o studentă** a student – **studenta** the student
ba da *adv* yes (when affirming the opposite of a previous statement)
universitate *n / f* university – **o universitate** a university – **universitatea** the university
București Bucharest
el *pron / pers* he
(el) este, e *v* he is *1st sing* of **a fi** to be
Statele Unite United States

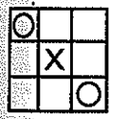

Dialogue 5

— Ce este acolo?
— Unde?
— Acolo!
— Un caiet.
— Dar aici?
— Aici? Nimic. Nu este nimic.

Words, word forms
ce *pron / inter* what
acolo *adv* there, over there
unde *adv* where

caiét *n / neut* notebook – **un caiet** a notebook – **caietul** the notebook
aici *adv* here
nimic *pron / neg* nothing

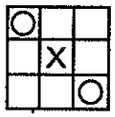

Dialogue 6

— Eu am un dicționar român-englez. Tu ce dicționar ai?
— Eu am un dicționar englez-român și un dicționar francez-român.
— Iar eu nu am nimic.
— Ba da! Ai un manual.

Words, word forms
(eu) am *v* I have *1st sing* of **a avea** to have
dicționar *n / neut* dictionary – **un dicționar** a dictionary – **dicționarul** the dictionary
român-englez *adj* Romanian-English
(tu) ai *v* you have *2nd sing* of **a avea** to have
englez-român *adj* English-Romanian
și *conj* and
francez-român *adj* French-Romanian
iar *conj* and
manual *n / neut* textbook – **un manual** a textbook – **manualul** the textbook

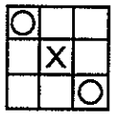

Dialogue 7

— Ai un dicționar englez-român?
— Da. Poftim dicționarul!
— Mulțumesc. Mulțumesc pentru dicționar.
— *Cu plăcere.* You're welcome.

Words, word forms
poftim *interj* here is, please take
pentru *prep* for
cu *prep* with
plăcere *n / f* pleasure

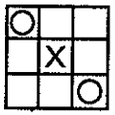

Dialogue 8

— El are nevoie de un creion. Cine are un creion?
— Nimeni.
— Dar un pix?
— Un pix am eu. Poftim pixul!

Words, word forms
(el) are *v* he has *1st sing* of **a avea** to have – **el are nevoie de** he needs sth
creion *n / neut* pencil – **un creion** a pencil – **creionul** the pencil
nimeni *pron / neg* nobody
pix *n / neut* pen – **un pix** a pen – **pixul** the pen

Exercise 2.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the grammatical information introduced by the dialogues (such as : present tense forms of the basic verbs* ***a fi*** to be *and* ***a avea*** to have, *personal pronouns, interrogative pronouns, negative pronouns, nouns with or without articles, etc.). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 2.2. *Reorganize the vocabulary given above by parts of speech : nouns (common and proper), pronouns, verbs, etc. – continue the lists started below. Sort the words in each category by alphabet. This will help you memorize the vocabulary and build your own minimal Romanian-English dictionary.*
You can constantly develop your dictionary by adding words, word forms and set phrases you will find in the grammar and conversation sections, as well as in the exercises of this book.

common nouns (without article – with indefinite article – with definite article) :
american – un american – americanul *n / m* American (he)
caiet – un caiet – caietul *n / neut* notebook
continue
proper nouns :
Anglia England
București Bucharest
continue
personal pronouns :
eu I
tu you
continue
pronouns of politeness :
dumneavoastră you
continue
interrogative pronouns :
ce what
continue

negative pronouns :
nimic nothing
continue
adjectives :
englez-român English-Romanian
continue
adverbs :
acolo there
continue
verbs :
eu sunt I am
continue
prepositions :
din from
continue
conjunctions :
dar but, what about
continue
other :
bună ! hi !
continue

Grammar

To be or to have ? To be and to have !

The verb "a fi" in the indicative present affirmative

Sing.	1st pers.		***eu sunt* [*sînt*] / *-s***
	2nd pers.		***tu ești***
	3rd pers.	masc.	***el este / e / -i***
		fem.	***ea este / e / -i***
Pl.	1st pers.		***noi suntem* [*sîntem*]**
	2nd pers.		***voi sunteți* [*sînteți*]**
	3rd pers.	masc.	***ei sunt* [*sînt*] / *-s***
		fem.	***ele sunt* [*sînt*] / *-s***

– the forms ***sunt***, ***suntem***, ***sunteți*** are required by decision of the Romanian Academy (1993), concerning the replacement of the letter ***î*** with ***â***. They are supposed to replace ***sînt***, ***sîntem***, ***sînteți***. However, most of the Romanian linguists do not agree with the decision of the Academy, given that ***sînt***, ***sîntem***, ***sînteți*** are the etymologically correct forms. Therefore both the ***-î-*** and the ***-u-*** forms are in use in contemporary Romanian.
– in the colloquial style and in informal speech the form of the 3rd pers. sing. ***este*** is often replaced by the short form ***e*** :

*El **este** student.* ~ *El **e** student.* He is a student.
*El **este** din România.* ~ *El **e** din România.* He is from Romania.
*Ea **este** studentă.* ~ *Ea **e** studentă.* She is a student.
*Ea **este** din Franța.* ~ *Ea **e** din Franța.* She is from France.

– there are also two elliptical forms, frequent in informal speech : ***-i*** (3rd pers. sing.) and ***-s*** (1st pers. sing. and 3rd pers. pl.). These forms can be connected by a hyphen to words ending in a vowel :

*Mama **este** acasă.* ~ *Mama-**i** acasă.* Mother is at home.
*Copiii **sunt** acasă* ~ *Copiii-**s** acasă.* The children are at home.

Exercise 2.3. *Fill in the blanks with affirmative forms of the verb **a fi** :*

1. Maria _____ din Italia.
2. Noi _____ aici.
3. Tu _____ student.
4. Voi _____ din Elveția.
5. Ele _____ acolo.
6. Anda și Cristina _____ aici.
7. Eu _____ din Anglia.
8. George _____ din Franța.
9. Ivan și Anton _____ din Bulgaria.
10. Ei _____ din Ungaria.

The usage of the verb "a fi" (and of all Romanian verbs) in interrogative structures

Romanian verbs do not have an interrogative structure similar to the English one with "do". The difference between the affirmative and the interrogative of the verbs is made by the interrogative intonation and, in particular contents, by the word order.

In interrogative sentences without interrogative words (such as ***unde*** where, ***de unde*** where from, ***cine*** who, ***ce*** what, ***cum*** how), the verb is placed after the subject, like in the affirmative construction :

***El este** aici.* He is here.

— ***El este** aici ?* Is he here ?

When the question includes an interrogative word (such as ***unde*** where, ***de unde*** where from, ***cine*** who, ***ce*** what, ***cum*** how), an inversion between the verb and its subject occurs :

— *Unde **este el** ?* Where is he ?

— *De unde **este ea** ?* Where is she from ?

In emphatic constructions expressing interest in a particular aspect of the question, the word order may be different (the subject in the first position, and the interrogative word placed between the subject and the verb) :

— *De unde **este el** ?* Where is he from ?

— ***El** de unde **este** ? Dar **el** de unde **este** ?* What about him, where is he from ?

Exercise 2.4. *Combine the given noun or pronoun and the appropriate form of the verb **a fi** paying attention to the word order :*

1. Ion / — _____ din România ?
2. voi / — De unde _____ ?
3. eu / — Unde _____ acum ?
4. Gina / — Unde _____ ?
5. noi / — Unde _____ acum ?
6. tu / — _____ acasă ?
7. Anton și Andreea / — _____ din Franța ?
8. ea / — Unde _____ ?
9. ele / — De unde _____ ?
10. el / — _____ din Mexic ?

The negative forms of the verb "a fi" (and of all Romanian verbs)

The negative of the verb ***a fi***, as well as the negative of all the Romanian verbs, is formed with the negative adverb ***nu*** preceding the actual verb :

Sing.	1st pers.		***eu nu sunt* [*nu sînt*] / *nu-s***
	2nd pers.		***tu nu ești***
	3rd pers.	masc.	***el nu este / nu e / nu-i***
		fem.	***ea nu este / nu e / nu-i***
Pl.	1st pers.		***noi nu suntem* [*nu sîntem*]**
	2nd pers.		***voi nu sunteți* [*nu sînteți*]**
	3rd pers.	masc.	***ei nu sunt* [*nu sînt*] / *nu-s***
		fem.	***ele nu sunt* [*nu sînt*] / *nu-s***

In the colloquial style and in informal speech the two short negative forms ***nu-i*** (3rd pers. sing.) and ***nu-s*** (1st pers. sing. and 3rd pers. pl.) are frequent :

*El **nu este** aici. ~ El **nu e** aici. ~ El **nu-i** aici.* He is not / isn't here.

*Eu **nu sunt** din România. ~ Eu **nu-s** din România.* I am not from Romania.

*Ei **nu sunt** din China. ~ Ei **nu-s** din China.* They are not from China.

Exercise 2.5. *Fill in the blanks with negative forms of the verb **a fi** :*

1. Maria _____ din Italia.
2. Noi _____ aici.
3. Tu _____ student.
4. Voi _____ din Elveția.
5. Ele _____ acolo.
6. Anda și Cristina _____ aici.
7. Eu _____ din Anglia.
8. George _____ din Franța.
9. Ivan și Anton _____ din Bulgaria.
10. Ei _____ din Ungaria.

The verb "a avea" in the indicative present affirmative and interrogative

Sing.	1st pers.		***eu am***
	2nd pers.		***tu ai***
	3rd pers.	masc.	***el are***
		fem.	***ea are***
Pl.	1st pers.		***noi avem***
	2nd pers.		***voi aveți***
	3rd pers.	masc.	***ei au***
		fem.	***ele au***

As with other Romanian verbs, the only way one can tell the difference between an affirmative and an interrogative structure with the verb ***a avea*** is the intonation (if there are no interrogative words in the sentence) :

— ***Tu ai** o carte.* You have a book.

— ***Tu ai** o carte ?* Do you have a book ?

With interrogative words, the word order changes :

— *De unde **are el** cartea ? — Din România.* Where has he got the book from ? From Romania.

There are many set phrases with the verb ***a avea***, such as :

a avea treabă to be busy, to have things to do

a avea timp / a nu avea timp to have / not to have time

a avea nevoie de *ceva* to need something
a avea întâlnire to have a meeting / a date / an appointment
a avea emoții to be nervous about something
a avea chef de *ceva* to feel like doing / having something
habar n-am I have no idea

Exercise 2.6. *Fill in the blanks with affirmative and interrogative forms of the verb* ***a avea*** *:*

1. El _____ un dicționar.
2. Eu _____ un tablou.
3. Noi _____ un pix.
4. — Maria _____ computer ?
5. Laurențiu și Vasile _____ manual.
6. — Tu _____ manual de română ?
7. — Voi _____ dicționar englez-român ?
8. Ele _____ mașină.
9. — Cristina _____ un prieten ?
10. — Ea _____ telefon ?
11. Ion _____ treabă.
12. Noi _____ întâlnire.
13. — Tu _____ nevoie de dicționar ?
14. Eu _____ timp acum.
15. — Voi _____ emoții ?

The negative forms of the verb "a avea"

The negative of the verb ***a avea*** is formed according to the general rule – the negative adverb ***nu*** preceding the actual verb :

Sing.	1st pers.		***eu nu am / n-am***
	2nd pers.		***tu nu ai / n-ai***
	3rd pers.	masc.	***el nu are / n-are***
		fem.	***ea nu are / n-are***
Pl.	1st pers.		***noi nu avem / n-avem***
	2nd pers.		***voi nu aveți / n-aveți***
	3rd pers.	masc.	***ei nu au / n-au***
		fem.	***ele nu au / n-au***

Since the initial sound of all these verbal forms is ***a-***, the negative adverb ***nu*** can lose its vowel ***-u*** and merge with the verb through hyphenation. This merged form is frequent in the colloquial style and in actual speech :

Eu ***nu am / n-am*** *dicționar englez-român.* I don't have a Romanian-English dictionary.
Noi ***nu avem / n-avem*** *o fotografie din Italia.* We don't have a picture from Italy.

Exercise 2.7. *Fill in the blanks with negative forms of the verb* ***a avea*** *:*

1. Noi _____ mașină.
2. Ele _____ telefon.
3. Constantin _____ dicționar român-francez.
4. Maria și Ileana _____ pix.
5. — Tu _____ carte ?
6. Eu _____ ceas.
7. Voi _____ caiet.
8. Ion și Florin _____ manual.
9. Andreea _____ un prieten.
10. — Voi _____ computer ?

Personal pronouns in the nominative case

Sing.	1st pers.		***eu***
	2nd pers.		***tu***
	3rd pers.	masc.	***el***
		fem.	***ea***
Pl.	1st pers.		***noi***
	2nd pers.		***voi***
	3rd pers.	masc.	***ei***
		fem.	***ele***

There are eight personal pronouns in Romanian :
– the 3rd person has one form for the masculine and one for the feminine, both in the singular and in the plural. Accordingly, there are two Romanian pronouns corresponding to the English "they" : ***ei*** (as a substitute for masculine nouns in the plural), and ***ele*** (as a substitute for feminine and neuter nouns in the plural) :

Ei *sunt aici.* They (masc.) are here.
Ele *sunt acolo.* They (fem.) are over there.

– the pronouns ***eu, el, ea, noi, ei, ele*** correspond to "I", "he", "she", "we", "they", but also to "me", "him", "her", "us", "them", when used as predicative elements :

— ***Eu sunt !*** It's me !

The personal pronouns in the nominative case are seldom used with verbal forms in Romanian, since the verbal person is indicated by the very ending of the verb.

However, personal pronouns can point out an opposition or lay special emphasis on the subject :

***Sunt** profesor.* I am a teacher.
***Eu sunt** profesorul, **el e** student !* I am the professor, he is a student !

Exercise 2.8. *Fill in the blanks with appropriate personal pronouns :*

1. _____ avem bani.
2. — _____ sunteți acasă ?
3. — Unde e _____ ?
4. — Unde sunt _____ ?
5. — _____ are telefon ?
6. — _____ au dicționar ?
7. — _____ sunt din Germania ?
8. — _____ este student ?
9. _____ nu-i studentă.
10. _____ nu suntem acasă.

Adverbs of affirmation and negation

The equivalent of the English "yes" is ***da*** in Romanian. As for the negative, there is only one adverb of negation, ***nu*** (with the short form ***n-***, always connected to a verb with ***a-*** in word-initial position), that corresponds both to the English "no" and "not" :

— ***Ai un creion ?***	— ***Ai un dicționar ?***
Do you have a pencil ?	Do you have a dictionary ?
— ***Da.*** Yes.	— ***Nu.*** No.
— ***Da, am.***	— ***Nu, nu am / n-am.***
Yes, I have.	No, I do not / don't.
— ***Da, am un creion.***	— ***Nu, nu am / n-am un dicționar.***
Yes, I have a pencil.	No, I do not / don't have a dictionary.

After a negative question or a negative presumption, the affirmative used to indicate the opposite of that negative question or presumption is ***ba da*** :

— ***Tu nu ești student ?*** Aren't you a student ?
— ***Ba da.*** Yes, I am.

— ***El nu are dicționar.*** He doesn't have a dictionary.
— ***Ba da.*** Yes, he has one.

Exercise 2.9. *Create similar dialogues. Use names of countries given in the list below :*

— Eu sunt din America. Tu ești din România ?
— Da, sunt din România.
— Dar tu de unde ești ? Nu ești din Rusia ?
— Ba da. Sunt din Rusia.

Countries : ***Albania, Anglia, Argentina, Belgia, Brazilia, Bolivia, Bulgaria, Canada, China, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Grecia, Italia, Japonia, Kenya, Lituania, Luxemburg, Mongolia, Nigeria, Noua Zeelandă, Olanda, Portugalia, Rusia, Spania, Suedia, Turcia, Ucraina, Ungaria, Venezuela***

Exercise 2.10. *Create similar dialogues. Use different pronouns and nouns designating objects. Choose such nouns from the dialogues in* Section I, *and from previous examples and exercies. Find similar nouns in the dictionary :*

— Eu am dicționar. Tu ai dicționar ?
— Da, am.
— Dar nu ai manual !
— Ba da, *am și manual.* I also have a textbook.

If it were only about masculine and feminine

The gender of nouns in the singular

The coherence of the Romanian language is given by the law of the agreement : the forms of different modifiers (adjectives, pronominal adjectives, ordinal numerals) depend on the gender and number of the noun. This is why it is very useful to be able to tell the gender of the nouns from the very beginning. Identifying gender can be difficult for several reasons :

There are three genders in Romanian : masculine, feminine and neuter. Romanian is the only Romance language that preserved the neuter from the Latin. Some of the Romanian neuter nouns are inherited from Latin : ***cap – capete*** head < lat. ***caput*** ; ***ou – ouă*** egg < lat. ***ovus***, etc. Numerous lexical borrowings from different languages enriched the group of neuter nouns : ***sfat – sfaturi*** advice, ***val – valuri*** wave (*Slav.*), ***pahar – pahare*** glass (*Hung.*), ***geam – geamuri*** window glass (*Turk.*), ***scop – scopuri*** goal (*Gr.*), ***aparat – aparate*** apparatus (*Germ.*), ***computer – computere*** computer (*Engl.*), ***fenomen – fenomene*** phenomenon (*Fr.*), etc. The distinctive feature of the neuter gender in Romanian is that it does not have any formal particularities. Neuter nouns in the singular look like masculine nouns, while in the plural they look like feminine nouns. The same applies to adjectives, pronouns and pronominal adjectives. When they modify or replace a neuter noun in the singular they appear in their masculine singular form, and

when they modify or substitute a neuter noun in the plural they appear in their feminine plural form.
The gender of many inanimate nouns is arbitrary in terms of extralinguistic categories. For instance, the following nouns belonging to the same field have different grammatical genders: ***pantof*** shoe is masculine, ***palton*** winter coat is neuter, and ***fustă*** skirt is feminine.

The dictionary form of a noun (*i.e.* the nominative singular form) does not help much in recognizing gender since there are no perfectly dependable formal markers.

There are, however, certain methods of identifying the gender of an independent noun:

Noun endings indicating gender

Masculine	Neuter	Feminine
consonant		**-ă**
bărbat man, ***copil*** child, ***copac*** tree, ***pantof*** shoe ***-OR / -TOR*** : ***profesor*** teacher, ***scriitor*** writer ***-AR*** : ***pescar*** fisherman, ***veterinar*** veterinarian ***-ER*** : ***chelner*** waiter, ***pompier*** fireman ***-IC*** : ***paznic*** guard ***-IST*** : ***ziarist*** journalist, ***specialist*** specialist ***-AN / -EAN*** : ***țăran*** peasant, ***american*** American, ***pământean*** earthman ***-ÂN*** : ***păgân*** pagan, ***român*** Romanian ***-EZ*** : ***japonez*** Japanese, ***francez*** Frenchman	***hotel*** hotel, ***loc*** place, ***institut*** institute, ***scaun*** chair ***-ISM*** : ***capitalism*** capitalism, ***terorism*** terrorism ***-MENT / MÂNT*** : ***parlament*** parliament, ***recensământ*** census ***-UT*** : ***început*** start ***-AJ*** : ***sondaj*** poll, ***etaj*** floor	***studentă*** student (fem.), ***casă*** house, ***mașină*** car, ***ușă*** door ***-ARĂ / -OARĂ*** : ***secretară*** assistant, ***profesoară*** teacher ***-IȚĂ*** : ***chelneriță*** waitress, ***doctoriță*** doctor ***-ISTĂ*** : ***ziaristă*** journalist, ***specialistă*** specialist ***-ANCĂ / -EANCĂ / -ÂNCĂ*** : ***țărancă*** peasant, ***americancă*** American, ***săteancă*** villager, ***românca*** Romanian ***-ÂNĂ*** : ***păgână*** pagan, ***bătrână*** old lady ***-EZĂ*** : ***japoneză*** Japanese, ***finlandeză*** Finnish ***-(EZ / -UZ)OAICĂ*** : ***chinezoaică*** Chinese, ***franțuzoaică*** French

Masculine	Neuter	Feminine
-u		**-á / -eá (-iá)**
ministru minister, ***codru*** forest, ***metru*** metre, ***erou*** hero, ***fiu*** son, ***leu*** lion	***lucru*** thing, ***teatru*** theatre, ***tablou*** painting, ***birou*** office, ***fotoliu*** armchair, ***mileniu*** millenium, ***indiciu*** sign, ***sacrificiu*** sacrifice	***pijama*** pajamas, ***baclava*** baklava, ***cafea*** coffee, ***stea*** star, ***boia*** red pepperpowder
-e		
frate brother, ***iepure*** rabbit, ***perete*** wall, ***pepene*** melon	***nume*** last name, ***prenume*** first name	***carte*** book, ***poveste*** story, ***universitate*** university ***-TOARE*** : ***scriitoare*** writer (fem.), ***ascuțitoare*** pencil sharpener ***-OARE*** : ***onoare*** honor, ***favoare*** favor ***-ARE*** : ***plecare*** departure, ***mâncare*** food ***-ERE*** : ***durere*** pain, ***plăcere*** pleasure ***-IRE*** : ***privire*** look, ***mâhnire*** sadness, ***fericire*** happiness ***-ÂRE*** : ***hotărâre*** decision ***-IUNE*** : ***națiune*** nation, ***misiune*** mission ***-TATE*** : ***greutate*** difficulty, ***universitate*** university ***-IE*** (hiatus) : ***bucătărie*** kitchen, ***farfurie*** plate ***-IE*** (diphthong) : ***cheie*** key, ***baie*** bathroom ***-EE*** : ***idee*** idea, ***maree*** tide, ***alee*** alley

Masculine	Neuter	Feminine
-i		
unchi uncle, ***ochi*** eye, ***arici*** hedgehog, ***ardei*** pepper, ***pisoi*** kitten	***unghi*** angle, ***tramvai*** tram, ***ceai*** tea, ***ulei*** oil, ***cui*** nail	***zi*** day, ***marți*** Tuesday, ***tanti*** aunt

– all nouns ending in a **consonant** or in ***-u*** are masculine or neuter; however, some borrowed or diminutive proper names ending in a **consonant** or in ***-u*** are feminine: ***Carmen***, ***Irinel***, ***Lulu***
– all nouns ending in ***-ă***, ***-a*** (stressed), ***-ea*** / ***-ia*** (stressed) are feminine; however, there are some masculine nouns designating male persons that are masculine although their ending is ***-ă***: ***tată*** father, ***popă*** priest, ***Papă*** Pope
– most nouns ending in ***-e*** are feminine (some specific suffixes plus the ending ***-e***, such as ***-toare***, ***-oare***, ***-are***, ***-ere***, ***-ire***, etc. help to distinguish the feminine from the masculine), a small number are masculine and a few are neuter
– nouns ending in ***-i*** can be masculine, neuter or feminine
– all feminine nouns (except a few borrowed proper names ending in a consonant) end in a vowel (***-ă***, ***-a***, ***-e***, ***-i***)
– there are some borrowed nouns in Romanian with non-typical endings, such as ***-o***: ***radio*** radio, ***flamingo*** flamingo, ***canto*** bel canto. These nouns are neuter if they do not designate animate objects (the grammatical gender of an animate noun is determined by the natural gender of its designate).

The lexical meaning

The following nouns are **masculine**:
– all proper or common nouns that designate male humans, male animals, and male birds
– all nouns indicating the nationality of male persons: ***englez*** Englishman, ***francez*** Frenchman, etc.
– all nouns indicating the profession of male persons: ***profesor*** teacher, ***doctor*** physician, etc.
– names of trees: ***plop*** poplar tree, ***castan*** chestnut tree, ***stejar*** oak, ***palmier*** palm tree, ***măr*** apple tree, etc.; however, names such as ***salcie*** willow, ***magnolie*** magnolia are feminine
– names of mountains (chains – only in the plural): ***Carpați*** Carpathians, ***Balcani*** Balkans, ***Alpi*** Alps, etc.
– the months: ***ianuarie*** January, ***februarie*** February, ***martie*** March, ***aprilie*** April, ***mai*** May, etc.
– the letters of the alphabet, the musical notes, the figures: ***a***, ***be***, ***ce***, ***de***, etc.; ***do***, ***re***, ***mi***, etc.; ***doi*** two, ***trei*** three, ***patru*** four, etc.

The following nouns are **feminine**:
– all proper and common nouns that designate female humans, female animals and female birds
– all nouns indicating the nationality of female persons (formed by derivation from a masculine noun): ***englezoaică*** Englishwoman, ***franțuzoaică*** Frenchwoman, ***nemțoaică*** German woman, etc.
– all nouns indicating the profession of female persons (mainly formed by derivation from a masculine noun): ***profesoară*** teacher, ***doctoriță*** physician, ***economistă*** economist, etc.
– most names of countries: ***Albania*** Albania, ***Bulgaria*** Bulgaria, ***Elveția*** Switzerland, ***Franța*** France, ***Germania*** Germany, ***Iordania*** Jordan, ***Olanda*** Holland, ***Polonia*** Poland, ***Rusia*** Russia, ***Suedia*** Sweden, ***Turcia*** Turkey, ***Ungaria*** Hungary, etc. However, if the name of a country does not end in ***-a***, it works as a neuter: ***Cipru*** Cyprus, ***Liban*** Lebanon, ***Maroc*** Maroc, ***Mexic*** Mexico, ***Vietnam*** Vietnam, etc.
– the seasons: ***primăvară*** spring, ***vară*** summer, ***toamnă*** fall, ***iarnă*** winter
– the days of the week: ***luni*** Monday, ***marți*** Tuesday, ***miercuri*** Wednesday, ***joi*** Thursday, ***vineri*** Friday, etc.
– most nouns designating fruits: ***pară*** pear, ***portocală*** orange, ***banană*** banana, ***lămâie*** lemon, ***caisă*** apricot ***piersică*** peach, etc.; there are, however, names of fruits that are masculine or neuter: ***ananas*** pineapple (masc.), ***măr*** apple (neut.), ***mango*** mango (neut.), etc.

The following nouns are **neuter**:
– many (but not all) nouns designating inanimate objects
– some nouns designating parts of the human body: ***cap*** head, ***nas*** nose, ***picior*** leg, ***cot*** elbow, ***deget*** finger, etc.; however, there are names of parts of human body that are masculine: ***ochi*** eye, ***genunchi*** knee, or feminine: ***mână*** hand, ***gleznă*** ankle

The "one-two" test: *un – doi, o – două, un – două*

This method of identifying the gender of a noun requires the ability to form its plural. Native speakers of Romanian often do this to determine the gender of an inanimate noun.

The numerals ***un – o*** one and ***doi – două*** two have masculine and feminine forms (***un*** and ***doi*** are masculine, while ***o*** and ***două*** are feminine). Neuter nouns act as masculine in the singular and as feminine in the plural. Accordingly:

– if the masculine numerals ***un – doi*** go with the singular and the plural of a noun, the noun is masculine: ***un bărbat – doi bărbați*** man, ***un copil – doi copii*** child, ***un pantof – doi pantofi*** shoe, ***un copac – doi copaci*** tree, ***un pepene – doi pepeni*** watermelon, ***un codru – doi codri*** forest, ***un ochi – doi ochi*** eye, etc.

– if the feminine numerals ***o – două*** go with the singular and the plural of a noun, the noun is feminine: ***o studentă – două studente*** student (fem.), ***o plantă – două plante*** plant, ***o pijama – două pijamale*** pajamas, ***o cafea – două cafele*** coffee, ***o poveste – două povești*** story, ***o universitate – două universități*** university, ***o zi – două zile*** day, etc.
– if the singular of a noun goes with the masculine numeral ***un***, and the plural goes with the feminine numeral ***două***, the noun is neuter: ***un caiet – două caiete*** notebook, ***un hotel – două hoteluri*** hotel, ***un institut – două institute*** institute, ***un scaun – două scaune*** chair, ***un etaj – două etaje*** floor, ***un teatru – două teatre*** theater, ***un nume – două nume*** name, ***un tramvai – două tramvaie*** tram, etc.

Exercise 2.11. *Identify the gender of the nouns below using different types of information (endings, suffixes and endings, lexical meaning). Assign the gender of non-feminine inanimate nouns with the help of a dictionary.*

carte book, caiet notebook, computer computer, mașină car, ceas watch, bărbat man, fereastră window, studentă student, antenă antenna, cafea coffee, cataclism cataclysm, ciocănitoare woodpecker, stea star, vedere card, iepure rabbit, prenume first name, zi day, noapte night, tanti aunt, veveriță squirrel, secretară secretary, început beginning, miraj mirage, biciclist bicyclist, bicicletă bicycle, căpitan captain, poveste story, franțuzoaică French woman, pod bridge, sculptură sculpture, film movie, palmier palm tree, avocată lawyer, floare flower, ușă door, cap head, mână hand, picior leg, economist economist, ziaristă journalist, sofa sofa, revistă magazine, avocat lawyer, secretar secretary

Indefinite and definite articles in the singular

The indefinite article precedes the noun and is written as a separate word, like in other Romance languages or in English. The definite article is attached to the noun by addition (it can be added to the noun [+]) or substitution (it can replace the actual ending of the noun [→]), like an ending. The noun and the definite article form a phonetic and graphic unit.

The indefinite article

Singular		
Masculine	**Neuter**	**Feminine**
un		***o***
***un** student* student ***un** american* American ***un** perete* wall	***un** scaun* chair ***un** dicționar* dictionary ***un** pix* pen	***o** studentă* student ***o** universitate* university ***o** zi* day

– the indefinite article is a separate word that always precedes the noun
– nouns preceded by the article ***o*** are always feminine
– nouns preceded by the article ***un*** are either masculine or neuter

The definite article

Singular		
Masculine	**Neuter**	**Feminine**
-l [***-ul***], ***-le***		***-a*** [***-ua***]
noun ending in cons. + *-ul*		**nouns ending in *-ă* → *-a***
*bărbat – bărba**tul*** man, *pantof – pantof**ul*** shoe	*manual – manual**ul*** textbook, *scaun – scaun**ul*** chair	*fată – fat**a*** girl, *mașină – mașin**a*** car
noun ending in *-i* + *-ul*		**nouns ending in *-e* + *-a***
*ochi – ochi**ul*** eye, *unchi – unchi**ul*** uncle	*tramvai – tramvai**ul*** tram, *cui – cui**ul*** nail	*lege – leg**ea*** law, *mare – mar**ea*** sea
noun ending in *-u* + *-l*		**nouns ending in *-ie* → *-ia***
*fiu – fi**ul*** son	*teatru – teatr**ul*** theatre	*femeie – femei**a*** woman, *bucătărie – bucătări**a*** kitchen
noun ending in *-e* + *-le*		**nouns ending in *-a, -ea, -i* + *-ua***
*perete – pere**tele*** wall	*nume – nu**mele*** name	*pijama – pijama**ua*** pajamas, *cafea – cafea**ua*** coffee, *zi – zi**ua*** day

– the enclitic definite article (attached to the noun in post-position) is a unique feature of Romanian among other Romance languages
– the article ***-l***, [***-ul***], ***-le*** is attached to masculine and neuter nouns as follows: ***-l*** is attached to the nouns ending in ***-u***; ***-ul*** is attached to the nouns ending in a consonant or in ***-i***; ***-le*** is attached to the nouns ending in ***-e***
– the article ***-a*** [***-ua***] is attached to feminine nouns through addition (***-a*** comes after the ending ***-e***, ***-ua*** after ***-a***, ***-ea***, ***-i***) or substitution (***-a*** replaces the endings ***-ă*** and ***-e***)
– as you already know, there are several masculine nouns designating male persons that end in ***-ă***. These nouns will take the article ***-a***, like the feminine nouns:

popă – popa priest, etc. (the noun ***tată*** father accepts both ***-l*** and ***-a*** : ***tatăl*** the father and ***tata*** dad)

– the definite article ***-l*** (or the final ***-l*** in ***-ul***) is often not pronounced

– the feminine nouns ending in ***-i*** that designate the days of the week will take the definite article as follows : ***luni – lunea*** Monday, ***marți – marțea*** Tuesday, ***miercuri – miercurea*** Wednesday, ***vineri – vinerea*** Friday, but ***joi – joia*** Thursday

The use of the definite and indefinite articles is not identical in English and Romanian. Here is some basic information about the omission / usage of the article in Romanian, in contrast with English :

– the indefinite article is not required when the speaker refers to profession, rank, nationality (*i. e.* when including a noun in a category) :

El este ***student.*** He is a student.

Eu sunt ***româncă.*** I am a Romanian.

— Tu ai ***manual ?*** Do you have a textbook ?

– the indefinite article is not required before a predicate noun indicating an individual or an object in opposition with a hypothetical one :

E ***profesoară, nu avocată.*** She is a teacher, not a lawyer.

Nu e ***fată, e băiat.*** It's not a girl, it's a boy.

– the definite article is not required if the noun is preceded by a preposition (but not accompanied by a modifier) :

Cartea este ***pe masă.*** The book is on the table.

– however, the definite or indefinite article is required if the noun is preceded by the preposition ***cu*** with indicating the instrument or the means of transportation, as well as certain types of association :

Mănânc ***cu lingura.*** I eat with the spoon.

Mănânc ***cu o lingură.*** I eat with a spoon.

Mergem ***cu mașina.*** We are driving (lit. go by car).

– when the noun is modified by an adjective, a pronominal adjective or a more complex structure (*i.e.* it is individualized), the definite or indefinite article is required :

El este ***un student bun.*** He is a good student.

El este ***studentul din Italia.*** He is the student from Italy.

Cartea este ***pe o masă din sufragerie.*** The book is on a table in the dining room.

Cartea este ***pe masa aceea.*** The book is on that table.

Cartea este ***pe masa de lângă fereastră.*** The book is on the table by the window.

Exercise 2.12. *Make a list of all the nouns you already know. Attach definite and indefinite articles to the nouns on the list.*

Being polite is tricky in Romanian !

The pronouns of politeness

2nd pers. sing.	(tu) ~ ***dumneata – dumneavoastră***
3rd pers. sing. masc.	(el) ~ ***dânsul – dumnealui – domnia sa***
3rd pers. sing. fem.	(ea) ~ ***dânsa – dumneaei – domnia sa***
2nd pers. pl.	(voi) ~ ***dumneavoastră***
3rd pers. pl. masc.	(ei) ~ ***dânșii – dumnealor – domniile lor***
3rd pers. pl. fem.	(ele) ~ ***dânsele – dumnealor – domniile lor***

Although Latin had no special pronouns of politeness, the Romance languages developed various forms of expressing consideration and respect through pronouns. In Romanian, some particular features understate attitudes and relationships by means of the pronouns of politeness.

Two degrees of politeness

Tu	**Dumneata** (abbrev. **d-ta**)	**Dumneavoastră** (abbrev. **dvs., dv., d-voastră, d-stră**)
– familiar – informal – same social position or inferior social position – used when addressing God and holy creatures	– rather familiar, but not very polite – can be used by an elder person addressing a younger person – can be used by a young person addressing an elder relative – used instead of ***tu*** in order to indicate a certain distance between the interlocutors	– very polite – used when addressing a person in a superior social position – used when addressing older people (formal or rather formal) – used when addressing totally unknown people

The most frequent pronoun of politeness is ***dumneavoastră***, for the 2nd person, singular and plural. This pronoun is used when addressing formally or politely one person or a group of people. With ***dumneavoastră***, the verb will be in the 2nd person plural :

— Dumneavoastră sunteți *din Statele Unite ?* Are you from the United States ?

In the singular, between the informal familiar pronoun ***tu*** you (sing.) and the very formal and polite ***dumneavoastră***, there is another pronoun : ***dumneata***. ***Dumneata*** is more polite than ***tu*** and less polite than ***dumneavoastră***. The pronoun ***dumneata*** is followed, like the informal pronoun ***tu***, by the 2nd person singular of the verb :

— ***Dumneata*** *ești american ?* Are you an American ? — ***Tu ești*** *american ?* Are you an American ?

Pronouns of politeness for the 3rd person

Romanian has the possibility of expressing special deference when speaking about a person. In the examples below, the common "he" and "they" are followed by pronouns showing a higher degree of respect and consideration for the persons the speaker refers to :

El e *din Anglia.* He is from England. – ***Dânsul e*** *din Anglia.* / ***Dumnealui e*** *din Anglia.* He is from England.

Ei sunt *din Anglia.* They are from England. – ***Dânșii sunt*** *din Anglia.* / ***Dumnealor sunt*** *din Anglia.* They are from England.

The most polite form of talking about a third person / group of people implies a noun + possessive pronoun construction : ***domnia sa***, ***domniile lor***, and is reserved for very high social positions :

La conferința de presă ***președintele Bush*** *a vorbit despre lupta împotriva terorismului.* ***Domnia sa*** *a subliniat importanța colaborării internaționale în acest domeniu.* At the press conference president Bush spoke about the fight against terrorism. He pointed out the importance of the international cooperation in this field.

Exercise 2.13. *Write similar dialogues. Use different names of countries (see Exercise 2.9.) :*

— De unde sunteți dumneavoastră ?
— Eu ? Din Anglia. Dar dumneavoastră ?
— Noi ? Din Australia.

— De unde este dânsul ?
— Dânsul ? Din Germania.
— Dar dânsa de unde este ?
— Dânsa e din Franța.

— Dumnealor de unde sunt ?
— Dumnealor ? Din Rusia. Iar dânsele sunt din America.

It is easy when there's nothing or nobody to talk about !

The interrogative pronouns "cine" and "ce" in the nominative case

The interrogative pronoun ***cine*** is a substitute for animate nouns, especially for nouns designating humans. ***Cine*** is always a pronoun (it is never used as a pronominal adjective). In interrogative sentences the verb is always placed after the interrogative pronoun ***cine*** :

— ***Cine*** *este acolo ?* Who is there ?
— *Acolo* ***cine este*** *?* Who is there ?

The interrogative pronoun ***ce*** replaces inanimate nouns. It is always invariable. In interrogative sentences the verb is always placed after the interrogative pronoun ***ce*** :

— ***Ce este*** *acolo ?* What is there ?
— *Acolo* ***ce este*** *?* What is there ?

Ce can work as a pronominal adjective, like most of the non-personal Romanian pronouns. As an adjective, ***ce*** is used to form questions about the quality / nature of a person or thing, corresponding to the English question "What kind of...?". In this type of questions the construction ***Ce fel de...*** is often preferred to ***ce*** as such :

— ***Ce student*** *e Radu ?* What kind of a student is Radu ?
— ***Ce fel de student*** *e Radu ?* What kind of a student is Radu ?

Ce is part of exclamations built with "what" or "how" in English :

— ***Ce zi minunată !*** What a wonderful day !
— ***Ce drăguț !*** How nice !
— ***Ce bine !*** That's good ! How good it is !
— ***Ce interesant !*** How interesting !
— ***Ce păcat !*** What a pity !

Exercise 2.14. *Fill in the blanks with the interrogative pronouns* ***cine*** *or* ***ce*** *:*

1. — _____ e aici ? — O carte.
2. — _____ are un dicționar ? Ana sau Maria ?
3. — _____ e din Anglia ? John sau Richard ?
4. — _____ are emoții ?
5. — _____ avem aici ? Un manual ?
6. — _____ fel de profesor este domnul Avram ?
7. — _____ frumos !
8. — _____ are un pix ?

The negative pronouns "nimeni" and "nimic" in the nominative case

The negative pronoun ***nimeni*** nobody, anybody, no one, anyone is a substitute for animate nouns. It can never be used as a pronominal adjective. This pronoun has only one form, irrespective of the gender or number of the substituted noun :

— *Cine este aici ?* Who's here ? — ***Nimeni. Nu e nimeni.*** Nobody. There's nobody here.

— *Cine are o carte de română ?* Who has a Romanian textbook ? — ***Nimeni. Nu are nimeni.*** Nobody. Nobody has one.

The negative pronoun ***nimic*** nothing, anything is a substitute for inanimate nouns. It can never be used as a pronominal adjective. The pronoun ***nimic*** is invariable, it has only one form for all genders, numbers and cases :

— *Ce este acolo ?* What's over there ? — ***Nimic. Nu e nimic.*** Nothing. There is nothing over there.

— *Ce ai ?* What's the matter with you ? Are you OK ? — ***Nimic. N-am nimic !*** It's nothing. I'm fine.

With the negative pronouns ***nimeni / nimic*** the negative form of the verb is required :

— *Cine este în cameră ?* Who's in the room ? — *În cameră* ***nu este nimeni.*** There is nobody in the room.

— *Ce este pe masă ?* What's on the table ? — *Pe masă* ***nu este nimic.*** There is nothing on the table.

Exercise 2.15. *Create similar dialogues. Use other nouns designating people :*

— Cine este aici ?
— Aici ? Un student.
— Dar acolo ?
— Nimeni. Acolo nu este nimeni.

Exercise 2.16. *Create similar dialogues. Use other nouns designating objects :*

— Ce este acolo ?
— Acolo ? Un caiet.
— Dar aici ?
— Nimic. Aici nu e nimic.

section 3

Conversation

Hi ! How are you doing ?

Greetings of all kinds

Romanians usually greet each other with more physical contact than Americans. Men greet each other with a handshake and they seldom hug. Women generally kiss each other on the cheek (once on each cheek), but they often hug. When a man and a women greet each other, the gestures may vary : if the relation is formal, the man usually kisses the woman's hand ; if the relation is informal, the two may kiss each other on the cheek or just shake hands.

The formal verbal greetings vary according to the time of the day. People say : ***Bună dimineața !*** Good morning ! in the morning, ***Bună ziua !*** Good afternoon ! during the afternoon and ***Bună seara !*** Good evening ! in the evening. The most common farewell formula is ***La revedere!*** Goodbye!, but there are also other farewells, such as : ***Toate cele bune !*** or just ***Toate bune !*** All the best !, ***Pe mâine !*** See you tomorrow !, ***Pe curând !*** See you soon ! The most frequent informal greetings and farewells are : ***Bună !*** Hi ! and ***Pa !*** Bye ! or ***Pa-pa !*** Bye-bye !

Here are some other informal greetings : ***Salut !*** Hi !, ***Bonjur !*** (borrowed from French, *bonjour*, and generally used in urban areas), ***Noroc !*** (lit. good luck !, usually among men), ***Servus !*** (from the Latin expression *Servus reginae*, used mainly in Transylvania and Banat). When a child and an adult meet or part, the child is supposed to say ***Sărut mâna !*** (usually pronounced ***săru-mâna***), which literally means "I kiss your hand". The adult's standard response is ***Să crești mare !*** (lit. Grow big !). The same ***Sărut mâna !*** is used by men when they greet women – it is very polite and formal. ***Sărut mâna !*** is also the traditional greeting addressed by common people to an orthodox priest ; these words are usually followed by the vocative of the noun that means "father" : ***Sărut mâna, părinte !***

Exercise 2.17. *What do they say when they meet each other ? What do they say when they part ?*

student / professor / 1 p.m. ; young lady / old lady / 8 p.m. ; girl / friend's mother / 10 a.m. ; man / woman / noon ; woman / man / 10 p.m. ; man / man / 6 p.m. ; friend / friend / 9 a.m. ; boy / friend's father / 11 a.m. ; young man / old lady / 7 p.m. ; professor / dean / 8 a.m.

How are you ?

The question that comes immediately after the greeting in a regular conversation is ***Ce mai faci ?*** How are you ? (for one person – the personal pronoun of the 2nd person singular ***tu***) or ***Ce mai faceți ?*** (for several people or for one person / several people deserving the pronoun of politeness ***dumneavoastră***). The standard response is ***Bine, mulțumesc !*** Fine / very well, thank you !. There are, however, variations of the possible response : ***Foarte bine.*** Quite fine / very well., ***Nu prea bine.*** Not so well., ***Așa și așa.*** So so.

Exercise 2.18. *Do you ask* ***Ce mai faci ?*** *or* ***Ce mai faceți ?*** *when you meet :* a friend, your friend's mother, your friend's grandmother, your professor, a young boy, a young girl, the dean, your boss, your boyfriend, your girlfriend. *Give possible answers to* ***Ce mai faci ?*** *or* ***Ce mai faceți ?***

May I introduce myself...

Introducing ourself is simpler than in English. In Romania, people just say : ***Eu sunt...*** or ***Numele meu este...*** My name is... . The simplest formula to introduce someone is : ***Faceți cunoștință : el (dânsul) / ea (dânsa) este...*** Meet... . When people meet for the first time or are introduced to someone else, the most common response is ***Îmi pare bine !*** Nice to meet you !.

Exercise 2.19. *Use other Romanian first names in similar dialogues :*

— Bună ! Eu sunt Andrei.
— Îmi pare bine. Eu sunt Maria.

feminine names : ***Adina, Adriana, Alexandra, Alina, Ana, Andreea, Brândușa, Carmen, Cătălina, Cristina, Dana, Diana, Elena, Emilia, Eugenia, Florina, Florentina, Gabriela, Georgeta, Ileana, Ilinca, Irina, Laura, Liliana, Luiza, Margareta, Mariana, Mihaela, Mirela, Olga, Patricia, Raluca, Rodica, Ruxandra, Simina, Simona, Sorina, Ștefania, Teodora, Valentina, Xenia***

masculine names : ***Adrian, Alexandru, Alin, Andrei, Anton, Aurelian, Barbu, Bogdan, Cătălin, Constantin, Cosmin, Cristian, Dan, Dinu, Dragoș, Dumitru, Emil, Florin, Gabriel, George, Gheorghe, Horia, Ionuț, Laurențiu, Lucian, Marcel, Matei, Mihai, Mircea, Nicolae, Pavel, Petru, Radu, Răzvan, Simion, Sorin, Ștefan, Traian, Tudor, Valentin, Vasile, Vlad, Zaharia***

You can add last names : ***Andreescu, Basarabescu, Codreanu, Constantinescu, Deleanu, Dobrescu, Dumitrescu, Elenescu, Frâncu, Georgescu, Grigore, Iliescu, Ionescu, Iorgulescu, Jalea, Lucescu, Manolescu, Moraru, Nicolae, Nicolaescu, Novac, Oprea, Oprescu, Olteanu, Popescu, Preda, Rotaru, Sorescu, Ștefănescu, Tănase, Udrea, Vasilescu, Zidaru***

Exercise 2.20. *Make up similar dialogues following the model and using different first names, typical for different countries, and appropriate names of countries and nationalities :*

— Andrei e din Franța ?
— Nu, nu e din Franța, e din România. E român. Faceți cunoștință : el este Andrei din România.
— Îmi pare bine !

— Ivan e din China ?
— _____

— Juanita e din Bulgaria ?
— _____

— Rashid e din Brazilia ?
— _____

continue

Albania – albanez (m.) – albaneză (f.)
Anglia – englez – englezoaică
Argentina – argentinian – argentiniancă
Austria – austriac – austriacă
Belgia – belgian – belgiancă
Brazilia – brazilian – braziliancă
Bulgaria – bulgar – bulgăroaică
Canada – canadian – canadiancă
China – chinez – chinezoaică
Egipt – egiptean – egipteancă
Elveția – elvețian – elvețiancă
Franța – francez – franțuzoaică
Germania – neamț – nemțoaică
India – indian – indiancă
Italia – italian – italiancă
Mexic – mexican – mexicancă
Portugalia – portughez – portugheză
Rusia – rus – rusoaică
Spania – spaniol – spaniolă
Suedia – suedez – suedeză
Turcia – turc – turcoaică
Ungaria – ungur – unguroaică

Exercise 2.21. *Use other nouns designating nationalities in similar dialogues :*

— Dumneavoastră sunteți româncă ?
— Nu, eu sunt franțuzoaică. Dar dumneavoastră ?
— Eu sunt italian.

— Dânsul / dumnealui e român ?
— Nu, este francez. E din Franța.
— Dar dânsa / dumneaei ?
— Dânsa / dumneaei este din România. E româncă.

Thank you very much !

The most common expression of gratitude is ***Mulțumesc !*** Thank you !. Some other set phrases, more intense, similar to the English formula "Thank you very much !" can be used : ***Mulțumesc frumos !*** lit. Thank you nicely ! ; ***Mulțumesc mult !*** Thanks a lot ! ; ***Mulțumesc foarte mult !*** Thank you very much ! ; ***Mulțumesc din suflet !*** lit. Thank you from the soul !. In case of heartfelt gratitude and a very close relationship, ***Sărut mâna !*** (see greetings and farewells) can be used instead of ***mulțumesc***. When people mention the object of their gratitudine, the preposition ***pentru*** for precedes the noun. If the noun is not modified, no article is required :

— ***Mulțumesc pentru dicționar !*** Thank you for the dictionary !

Possible responses are : ***Cu plăcere !*** You're welcome !, lit. With pleasure !, and also : ***Pentru puțin !*** lit. For little !, ***Pentru nimic !*** lit. For nothing !

When giving or handing on an object, the word that goes with the act is ***poftim*** here you are (***poftiți*** is used when addressing several persons or when the situation requires the pronoun of politeness ***dumneavoastră***). ***Poftim*** is usually followed by the noun designating the object. The noun takes an article (most frequently the definite article) :

— ***Poftim dicționarul.*** Here is the dictionary.
— ***Poftim un dicționar.*** Here, have a dictionary.

Exercise 2.22. *Write similar dialogues. Use other nouns designating objects, paying attention to the use of the article :*

— Ai un manual ?
— Da, am. Poftim manualul !
— Mulțumesc. Mulțumesc pentru manual.

— Cine are un manual ? N-ai tu un manual ?
— Ba da. Poftim manualul.
— Mulțumesc. Dar un pix ?
— Pix n-are nimeni.

CÂȚI ANI AI ?

HOW OLD ARE YOU ?

Don't worry, one is never under age for enjoying Romanian...

section 1 Introductory dialogues

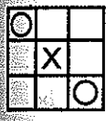

Dialogue I

— În cameră este o masă ?
— Da.
— Numai una ?
— Nu, sunt două.
— Și câte scaune ? Un scaun ?
— Două scaune. Pentru doi studenți !

Words, word forms
în *prep* in
cameră *n / f* room
o, una *num / card f* one
masă *n / f* table
numai *adv* only, just
doi *m*, **două** *f num / card* two
câte *pron / inter f pl* how many ; how much

scaune *n / neut pl* of **scaun** chair
un *num / card m* one
studenți *n / m pl* of **student** student

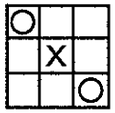

Dialogue 2

— Alexandru are multe cărți în limba română?
— Are destule. Are cărți de literatură, plus manuale și dicționare.
— Câte manuale are?
— Trei. Dar are aproape 40 [patruzeci] de cărți de proză și 25 [douăzeci și cinci] de cărți de poezie. Și 11 [unsprezece] dicționare.
— Da, are multe cărți și dicționare.

Words, word forms
multe *f pl* of **mult** *adj(4)* many, much
cărți *n / f pl* of **carte** book
destule *f pl* of **destul** *adj(4)* enough
literatură *n / f* literature
manuale *n / neut pl* of **manual** manual, handbook
dicționare *n / neut pl* of **dicționar** dictionary
trei *num / card* three
aproape *adv* almost (also means: close, nearby)
proză *n / f* prose
poezie *n / f* poetry; poem

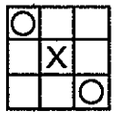

Dialogue 3

— Câți studenți sunt în grupa de română?
— *Nu știu* I don't know. ***Cred că*** I think that **20 [douăzeci]. Sau *poate*** maybe **21 [douăzeci și unu].**
— Dar în grupa de franceză?
— În grupa de franceză sunt 23 [douăzeci și trei]: 22 [douăzeci și două] de fete și un băiat!

Words, word forms
grupă *n / f* class (group of students) – **grupa de română, grupa de franceză,** etc.
sau *conj* or
fete *n / f pl* of **fată** girl
băiat *n / m* boy

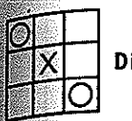

Dialogue 4

— Bună. Eu sunt Andreea Georgescu. Sunt din România.
— Îmi pare bine. Ești studentă?
— Da, eu sunt studentă. Maria și Alexandra sunt eleve.
— Cine sunt Maria și Alexandra?
— Niște prietene.
— *Câți ani ai* how old are you?
— Eu? Am 19 [nouăsprezece] ani.
— *Câți ani are* how old is **Maria?**
— Maria? Cred că 17 [șaptesprezece].
— Dar Alexandra?
— Alexandra are 16 [șaisprezece].

Words, word forms
eleve *n / f pl* of **elevă** student (in school or high school)
niște *art / indef pl* some
prietene *n / f pl* of **prietenă** friend, girlfriend
ani *n / m pl* of **an** year

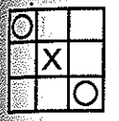

Dialogue 5

— Câți ani are domnul profesor?
— 45 [patruzeci și cinci].
— Dar doamna profesoară?
— Doamna profesoară? *Nu știu precis* I don't know exactly. **Cred că 30 [treizeci]. Da, da, are 30 [treizeci] de ani.**

Words, word forms
domn *n / m* gentleman, Sir, Mr.
profesor *n / m* teacher, instructor, professor (masc.)
doamnă *n / f* lady, Madam, Mrs.
profesoară *n / f* teacher, instructor, professor (fem.)

Exercise 3.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the grammatical information introduced by the dialogues (such as: plural forms of nouns and articles, masculine and feminine nouns that can form pairs, numerals, quantity words). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 3.2. *Reorganize the vocabulary given above by parts of speech. Add the new words to your minimal Romanian-English dictionary.*

section 2 **Grammar**

More is better! But is it easier?

The plural of nouns

The plural is formed by changing the ending of the noun – through addition (+) or substitution (→). Besides, in most cases, vowel or / and consonant mutations in the stem occur [see Chapter 1 and Appendix 1]. These alternations are often simple and easy to identify : ***student – studenți*** student, ***frate – frați*** brother, ***masă – mese*** table. However, some multiple phonetic mutations can make less transparent the relationship between the singular and the plural form of a noun : ***mască – măști*** mask, ***baltă – bălți*** pool, marsh. Some nouns similar in form (*i.e.* nouns with the same ending in the singular) have very different plurals although they may belong to the same gender : ***curcan – curcani*** (masc.) turkey, ***ciocan – ciocane*** (neut.) hammer, ***han – hanuri*** (neut.) inn, ***pană – pene*** (fem.) feather, ***cană – căni*** (fem.) mug. Several nouns have identical singular and plural forms : ***ochi – ochi*** (masc.) eye, ***nume – nume*** (neut.) name, ***tanti – tanti*** (fem.) aunt. And, last but not least, there are some irregular plural forms and exceptions from the rules.

The plural of the nouns is therefore difficult for all those who study Romanian as a foreign language. And this is why they should learn nouns with both singular and plural forms. Memorizing each noun accompanied by the numerals ***un – doi***, ***o – două***, ***un – două*** [see Chapter 2] will also help them identify the gender.

Here are the general rules and some important exceptions :

Masculine nouns : un – doi

-cons.	**-cons. + -i**	***un elev – doi elevi*** school student, ***un scriitor – doi scriitori*** writer, ***un pom – doi pomi*** tree, ***un pantof – doi pantofi*** shoe, ****un student – doi studenți*** student, ****un specialist – doi specialiști*** specialist, ****un egiptean – doi egipteni*** Egyptian, ****un copil – doi copii*** child, ****un cal – doi cai*** horse
-u	**-u → -i**	***un metru – doi metri*** meter, ***un leu – doi lei*** lion, ***un fiu – doi fii*** son, ***un membru – doi membri*** member, ****un ministru – doi miniștri*** minister
-e	**-e → -i**	***un iepure – doi iepuri*** rabbit, ***un pește – doi pești*** fish, ***un câine – doi câini*** dog, ****un frate – doi frați*** brother, ****un perete – doi pereți*** wall
-i	**-i = -i**	***un unchi – doi unchi*** uncle, ***un ochi – doi ochi*** eye
-ă	**-ă → -i**	***un popă – doi popi*** priest, ****un tată – doi tați*** father

* Indicates phonetic mutations at the end of the stem [see Appendix 1].
Exceptions : ***un om – doi oameni*** human being, man.

Feminine nouns : o – două

-ă	**-ă → -e**	***o studentă – două studente*** student, ***o elevă – două eleve*** school student, ***o casă – două case*** house, ****o masă – două mese*** table
	-ă → -i	***o ușă – două uși*** door, ****o fabrică – două fabrici*** factory, ****o stradă – două străzi*** street, ****o seară – două seri*** evening
	-ă → -uri	****o marfă – două mărfuri*** merchandise, ****o blană – două blănuri*** fur
-e	**-e → -i**	***o lume – două lumi*** world, ***o pâine – două pâini*** bread, ****o curte – două curți*** yard, ****o noapte – două nopți*** night, ****o carte – două cărți*** book, ****o mare – două mări*** sea, ****o cale – două căi*** way, ***o idee – două idei*** idea **-TOARE** (non-persons) → **-TORI** : ***o ascuțitoare – două ascuțitori*** pencil-sharpener, ***o zicătoare – două zicători*** saying, ***o ciocănitoare – două ciocănitori*** woodpecker ; **-TOARE** (persons) = **-TOARE** : ***o scriitoare – două scriitoare*** writer, ***o dansatoare – două dansatoare*** dancer

-ie (after vowel, diphthong)	**-ie → -i**	***o cheie – două chei*** key, ****o baie – două băi*** bathroom, ****o foaie – două foi*** sheet of paper
-ie (after consonant, hiatus)	**-ie → -ii**	***o bucătărie – două bucătării*** kitchen, ***o farfurie – două farfurii*** plate
-a	**-a + -le**	***o sofa – două sofale*** couch, ***o pijama – două pijamale*** pajamas
-ea	**-ea → -ele**	***o cafea – două cafele*** coffee, ***o stea – două stele*** star, ***o șosea – două șosele*** highway, ***o măsea – două măsele*** tooth
-i	**-i = -i**	***o marți – două marți*** Tuesday, ***o tanti – două tanti*** aunt

*Indicates phonetic mutations at the end of the stem [see Appendix 1].
Exceptions : ***o soră – două surori*** sister, ***o noră – două nurori*** daughter-in-law, ***o mână – două mâini*** hand, ***o zi – două zile*** day.

Neuter nouns : un – două

-cons.	**-cons. + -uri**	***un tren – două trenuri*** train, ***un pat – două paturi*** bed, ***un loc – două locuri*** place
	-cons. + -e	***un institut – două institute*** institute, ***un apartament – două apartamente*** apartment, ***un oraș – două orașe*** city, ****un capac – două capace*** lid, ****un picior – două picioare*** leg
-u	**-u → -uri**	***un lucru – două lucruri*** thing, ***un tablou – două tablouri*** painting, ***un birou – două birouri*** office
	-u → -e	***un muzeu – două muzee*** museum, ***un teatru – două teatre*** theater
-iu	**-iu → -ii**	***un fotoliu – două fotolii*** armchair, ***un mileniu – două milenii*** millennium, ***un exercițiu – două exerciții*** exercise, ***un salariu – două salarii*** salary

-i	**-i + -e**	***un tramvai – două tramvaie*** tram
	-i + -uri	***un taxi – două taxiuri*** taxi
-e	**-e = -e**	***un nume – două nume*** name

*Indicates phonetic mutations at the end of the stem [see Appendix 1].
Exceptions : ***un cap – două capete*** head, ***un râs – două râsete*** laughter, ***un ou – două ouă*** egg, ***un seminar – două seminarii*** seminar, ***un burghiu – două burghie*** drill, ***un sicriu – două sicrie*** coffin, ***un bisturiu – două bisturie*** scalpel.

There are four plural endings for the nouns : *-i, -e, -uri, -le / -ele.*

The plural ending ***-i*** :
– it is the most frequent plural ending in Romanian
– all masculine nouns end in ***-i*** in the plural
– certain feminine and neuter nouns take the ending ***-i*** in the plural
– the ending ***-i*** can be added to the final consonant of a noun in the singular (***profesor – profesori*** professor), or can replace the final vowel of a noun in the singular (***codru – codri*** forest, ***perete – pereți*** wall)
– phonetic mutations in the stem of the nouns that take the ending ***-i*** in the plural are very frequent
– the ending ***-i*** is pronounced as follows : **vowel *i*** after **consonant + *r / l*** (***codri*** forests, ***membri*** members) or **vowel** (***fotolii*** armchairs) ; **short voiceless vowel *i*** after **consonant** (***flori*** flowers, ***bătrâni*** old men, people, elders)

The plural endings ***-e*** and ***-uri*** :
– both feminine and neuter nouns take these endings. However, the Romanian neuter in the plural is identical to the feminine, so this aspect should not be a problem for students : ***o casă – două case*** house (fem.) and ***un institut – două institute*** institute (neut.) ; ***o marfă – două mărfuri*** merchandise (fem.) but ***un hotel – două hoteluri*** hotel (neut.)
– the endings ***-e*** and ***-uri*** can be added to the final consonant of a noun in the singular (***bilet – bilete*** ticket, ***tren – trenuri*** train) ; they can also replace the final vowel of a noun in the singular (***persoană – persoane*** person, ***teatru – teatre*** theater, ***lucru – lucruri*** thing)
– phonetic mutations may occur in the stem of the nouns taking the endings ***-e*** and ***-uri***

The plural ending ***-le / -ele*** :
– they are characteristic of the feminine nouns ending in stressed ***-a*** and ***-ea*** (most of them borrowed from Turkish)
– the ending ***-le*** is added to the nouns ending in ***-a*** (***pijama – pijamale*** pajamas)
– the ending ***-ele*** replaces the ending ***-ea*** (***cafea – cafele*** coffee)

Certain feminine, masculine and neuter nouns have a single form for the singular and the plural (***o învățătoare – două învățătoare*** primary school teacher, ***o marți – două marți*** Tuesday ; ***un ochi – doi ochi*** eye, ***un pui – doi pui*** chicken, baby animal, cub, baby bird ; ***un nume – două nume*** name).

A small number of Romanian nouns are irregular (***un om – doi oameni*** human being, man, ***o soră – două surori*** sister, ***o zi – două zile*** day, ***un cap – două capete*** head, etc.).

Exercise 3.3. *Form the plural of the following masculine nouns (the nouns followed by * have phonetic mutations) :*

un elev → doi elevi
un student* → doi studenți
un bulgar – _____
un american – _____
un român – _____
un profesor – _____
un lup – _____
un coleg* – _____
un băiat* – _____
un copac* – _____
un pom – _____
un prieten – _____
un specialist* – _____
un ziarist* – _____
un pescar – _____
un marinar – _____
un francez – _____
un chinez – _____

un tigru → doi tigri
un ministru* → doi miniștri
un pigmeu → doi pigmei
un codru – _____
un leu – _____
un zmeu – _____
un fiu – _____
un pedestru* – _____
un evreu – _____
un zimbru – _____

un iepure → doi iepuri
un dinte* → doi dinți
un părinte* – _____
un pepene – _____
un perete* – _____
un frate* – _____
un câine – _____
un munte* – _____
un fluture – _____

un ochi → doi ochi
un pisoi → doi pisoi

un unchi – _____
un cioroi – _____
un pui – _____
un mușchi – _____
un ardei – _____
un genunchi – _____
un rinichi – _____

Exercise 3.4. *Form the plural of the following feminine nouns (the nouns followed by * have phonetic mutations) :*

o elevă → două eleve
o româncă* → două românce
o fată* – _____
o americancă* – _____
o bulgăroaică* – _____
o specialistă – _____
o secretară – _____
o profesoară – _____
o bătrână – _____
o franțuzoaică* – _____
o cameră – _____
o prietenă – _____
o uzină – _____

o mașină → două mașini
o fabrică* → două fabrici
o cană* – _____
o ușă – _____

o sală* – _____
o grădină – _____
o lumină – _____
o pătură – _____
o gură – _____
o limbă – _____
o gară* – _____
o amendă* – _____

o blană* → două blănuri
o marfă* – _____
o iarbă* – _____
o ceartă* – _____
o treabă* – _____
o sare* – _____

o vedere → două vederi
o carte* → două cărți
o parte* – _____
o pasăre* – _____
o compunere – _____
o părere – _____
o petrecere – _____
o ezitare* – _____
o iubire – _____
o durere – _____
o hotărâre – _____
o vale* – _____

o femeie → două femei
o idee → două idei
o cheie – _____
o scânteie – _____
o nevoie – _____
o lămâie – _____
o statuie – _____
o ploaie* – _____
o văpaie* – _____
o oaie* – _____
o foaie* – _____
o epopee – _____

o familie → două familii
o câmpie – _____
o pălărie – _____
o patrie – _____
o nebunie – _____
o piraterie – _____
o prostie – _____
o lecție – _____
o bucurie – _____
o jucărie – _____
o cutie – _____

o baclava → două baclavale
o sarma – _____
o pafta – _____
o sanda – _____
o para – _____
o macara – _____
o haimana – _____

o cafea → două cafele
o saltea – _____
o perdea – _____
o belea – _____
o temenea – _____
o măsea – _____
o lalea – _____

Exercise 3.5. *Form the plural of the following neuter nouns (the nouns followed by * have phonetic mutations) :*

un tren → două trenuri
un corp – _____
un joc – _____
un dans – _____
un club – _____
un săpun – _____
un pix – _____
un dar – _____
un zid – _____
un deal – _____

un gând – _____
un sfert – _____
un bloc – _____

un institut → două institute
un tractor → două tractoare
un autobuz – _____
un troleibuz – _____
un spital – _____
un creion* – _____
un ziar – _____
un semnal – _____
un oraș – _____
un sunet – _____
un accent – _____
un balcon* – _____
un motor* – _____
un covor* – _____

un lucru → două lucruri
un tablou → două tablouri
un titlu – _____
un ecou – _____
un cuplu – _____
un ciclu – _____
un soclu – _____

un cadru → două cadre
un muzeu → două muzee
un timbru – _____
un teatru – _____
un procedeu – _____
un filtru – _____
un releu – _____

un fotoliu → două fotolii
un fluviu – _____
un colocviu – _____
un concediu – _____
un studiu – _____
un exercițiu – _____

un criteriu – _____
un teritoriu – _____
un premiu – _____

un tramvai → două tramvaie
un pai – _____
un evantai – _____
un strai – _____
un cimpoi* – _____
un pietroi* – _____
un gunoi* – _____
un călcâi – _____
un cui – _____

un taxi → două taxiuri
un meci – _____
un schi – _____
un travesti – _____

Exercise 3.6. *Transform the sentences according to the model. Make all the necessary changes (replace the numerals* **un** *or* **o** *with* ***doi*** *or* ***două****) :*

Eu sunt studentă. → Noi suntem studente.

1. — Tu ești profesor ? _____
2. În clasă este un elev. _____
3. În curte este un om. _____
4. Pe masă este o carte. _____
5. În oraș este tramvai. _____
6. Aici nu este club. _____
7. Pe masă este un stilou. _____
8. El are un timbru. _____
9. Noi avem un prieten. _____
10. El este specialist. _____
11. Ea este franțuzoaică. _____
12. — În cameră este un fotoliu ? _____
13. El are un ardei. _____
14. În casă este o familie. _____
15. Acolo este o pasăre. _____
16. Pe masă este o cană. _____
17. În curte este o femeie. _____

18. În farfurie este o sarma. _____
19. Eu am un unchi. _____
20. — Tu ai frate ? _____
21. — Voi aveți soră ? _____

The article in the plural

The indefinite article

Plural		
Masculine	**Neuter**	**Feminine**
niște		
niște *studenți* student ***niște*** *elevi* school student ***niște*** *băieți* boy	***niște*** *scaune* chair ***niște*** *sate* village ***niște*** *discuri* disk	***niște*** *studente* student ***niște*** *eleve* school student ***niște*** *fete* girl

There is only one form of indefinite article for the plural of all nouns (masculine, feminine and neuter) : ***niște***.

The definite article

Plural	
Masculine	**Feminine and neuter**
-i	***-le***
plural + *-i* : *bărbat – bărbați – bărbații* man, *pom – pomi – pomii* tree, *ochi – ochi – ochii* eye, *fiu – fii – fiii* son, *iepure – iepuri – iepurii* rabbit, *perete – pereți – pereții* wall	**plural + *-le*** : *fată – fete – fetele* girl, *mașină – mașini – mașinile* car, *lege – legi – legile* law, *femeie – femei – femeile* woman, *lecție – lecții – lecțiile* lesson, *sofa – sofale – sofalele* couch, *cafea – cafele – cafelele* coffee, *zi – zile – zilele* day **plural + *-le*** : *pat – paturi – paturile* bed, *instrument – instrumente – instrumentele* instrument, *pai – paie – paiele* straw, *teatru – teatre – teatrele* theater, *nume – nume – numele* name

There are two definite articles for the plural : the article ***-i*** is attached to the plural form of masculine nouns, the article ***-le*** is added to the plural form of feminine and neuter nouns.

Exercise 3.7. *Add definite articles to the plural nouns you know (you can also use the nouns given in exercises 3.3., 3.4. and 3.5.).*

Exercise 3.8. *Identify the dictionary form (singular, nominative, no article) of the following nouns. Then add the singular definite article to the nouns :*

casele – casă – casa

cheile – _____ – _____
chelnerii – _____ – _____
copiii – _____ – _____
curțile – _____ – _____
farfuriile – _____ – _____
fluviile – _____ – _____
gunoaiele – _____ – _____
hotelurile – _____ – _____
mașinile – _____ – _____
meciurile – _____ – _____
ochii – _____ – _____
orașele – _____ – _____
pâinile – _____ – _____
peștii – _____ – _____
pomii – _____ – _____
prozatoarele – _____ – _____
sandalele – _____ – _____
scriitorii – _____ – _____
scrisorile – _____ – _____
stelele – _____ – _____
tablourile – _____ – _____
tații – _____ – _____
timbrele – _____ – _____
titlurile – _____ – _____
trenurile – _____ – _____
viteii – _____ – _____
ziarele – _____ – _____

And now, in the pairs competition... the Romanian nouns!

Masculine-feminine pairs of nouns

Romanian nouns designating persons (mostly professions and nationalitites) can form masculine-feminine pairs. Many of them form their feminine by derivation. Usually, phonetic mutations occur. The most frequent masculine-feminine pairs that result from derivation are :

-cons. + Ø / -cons. + -ă	
cumnat brother-in-law	***cumnată*** sister-in-law
nepot nephew	***nepoată*** niece
-ist / -istă	
specialist specialist	***specialistă*** specialist
artist artist	***artistă*** woman artist
-ar / -ară	
secretar secretary, assistant	***secretară*** secretary, assistant
-ân / -ână	
bătrân old man	***bătrână*** old lady
păgân pagan	***păgână*** pagan
-ân / -ancă	
român Romanian	***româncă*** Romanian
-or / -oară	
profesor teacher, professor	***profesoară*** teacher, professor
-tor / -toare	
învățător teacher (elementary school)	***învățătoare*** teacher (elementary school)
amator amateur	***amatoare*** amateur
but : ***actor*** actor	***actriță*** actress
-ar (-er) / -ăriță (-eriță)	
școlar schoolboy	***școlăriță*** schoolgirl
miner miner	***mineriță*** miner woman
-an / -ancă	
american American	***americancă*** American woman
bolivian Bolivian	***boliviancă*** Bolivian woman
-ean / -eancă	
armean Armenian	***armeancă*** Armenian woman
egiptean Egyptian	***egipteancă*** Egyptian woman

-cons. / -oaică	
turc Turk	***turcoaică*** Turkish woman
chinez Chinese	***chinezoaică*** Chinese woman
-cons., -e / -easă	
bucătar cook	***bucătăreasă*** cook
mire groom	***mireasă*** bride

Certain masculine-feminine lexical pairs have different stems :

bărbat man – ***femeie*** woman
băiat boy – ***fată*** girl
tată father – ***mamă*** mother
frate brother – ***soră*** sister
unchi uncle – ***mătușă*** aunt

The profession of a woman is most often indicated by the corresponding feminine noun :

Tata este inginer. My father is an engineer.
Mama este ingineră. My mother is an engineer.

However, the masculine noun designating the profession is sometimes preferred, especially in formal contexts or highly respectful speech. Both ***profesor*** and ***profesoară*** can designate a woman's profession, but they indicate a difference in degree :

Domnul Alexandrescu** este **cercetător. Mr. Alexandrescu is a researcher.
Doamna Alexandrescu** este **cercetător. Mrs. Alexandrescu is a researcher.
Fiica** lor este tot **cercetătoare. Their daughter is also a researcher.
Domnul Codreanu** este **profesor. Mr. Codreanu is a teacher (or professor).
Fiica** lui este **profesoară. His daughter is a teacher.
Doamna Codreanu** este **profesor la Universitatea din Cluj. Mrs. Codreanu is a (full) professor at the University of Cluj.

Exercise 3.9. *Change the masculine nouns designating people into feminine nouns and vice versa (mind all other necessary changes) :*

Ea este englezoaică. El este englez.

1. Lucia este italiancă. Luciano _____.
2. Ea este studentă. _____.
3. Cristian este elev. _____.
4. Domnul Groza este actor. _____.
5. Doamna Diaconescu este pensionară. _____.

6. Unchiul George este director de fabrică. _____.
7. Uite o bătrână. _____.
8. — El este chinez? _____?
9. Julie este americancă. _____.
10. Anton este bucătar. _____.
11. Silviu este sportiv. _____.

Exercise 3.10. *Transform the sentences in Exercise 3.9. (both the given examples and the ones you created) by changing the number of the nouns. If the subject is a proper name, add a proper name of the same gender:*

Ea este englezoaică. El este englez. Ele sunt englezoaice. Ei sunt englezi.
Cristian este elev. Cristina este elevă. Cristian și Andrei sunt elevi. Cristina și Andreea sunt eleve.

How much? How many?

The interrogative pronouns / pronominal adjectives "cât", "atât", "câtva" and the words of indefinite quantity

The interrogative pronoun / pronominal adjective *cât*

Cât, câtă, câți, câte how much / how many with an independent status work as pronouns (substitutes for nouns). When they determine a noun, they work as pronominal adjectives (noun modifiers). Most of the Romanian non-personal pronouns show this double capacity.

	Masculine	Neuter	Feminine
Sing.	*cât*		*câtă*
Pl.	*câți*	*câte*	

– the interrogative pronoun / adjective ***cât, câtă, câți, câte*** is a substitute / modifier for names of persons, things, etc.
– the singular forms ***cât, câtă*** correspond to the English "how much". They substitute / modify nouns designating uncountable objects or match such nouns:
— *Avem vin!* We have wine!
— ***Cât?*** How much? (pron.)
— *Avem pâine!* We have bread!
— ***Câtă?*** How much? (pron.)
— ***Cât vin*** *avem?* How much wine do we have? (adj.)
— ***Câtă pâine*** *avem?* How much bread do we have? (adj.)

– the plural forms ***câți, câte*** correspond to the English "how many". They substitute / modify nouns designating countable objects:
— *Sunt niște studenți în clasă.* There are some students (m.) in the classroom.
— ***Câți?*** How many? (pron.)
— *Sunt niște studente în clasă.* There are some students (f.) in the classroom.
— ***Câte?*** How many? (pron.)
— *Sunt scaune în clasă.* There are chairs in the classroom.
— ***Câte?*** How many? (pron.)
— ***Câți studenți*** *sunt aici?* How many students (m.) are here? (adj.)
— ***Câte studente*** *sunt aici?* How many students (f.) are here? (adj.)
— ***Câte scaune*** *sunt aici?* How many chairs (n.) are here? (adj.)
– as seen in the examples above, the pronominal and adjectival forms of ***cât, câtă, câți, câte*** are identical
– the noun coming after ***cât, câtă, câți, câte*** does not take an article
– ***cât, câtă, câți, câte*** can work as relative pronouns / adjectives when they connect the main clause and the subordinate in a complex sentence:
— *Nu știu* ***câți*** *sunt aici.* I don't know how many are here.
— *Nu știu* ***câți studenți*** *sunt aici.* I don't know how many students (masc.) are here.

The indefinite pronoun / pronominal adjective *atât*

	Masculine	Neuter	Feminine
Sing.	*atât(a)*		*atâta*
Pl.	*atâți(a)*	*atâtea*	

– the indefinite pronoun / adjective ***atât(a), atâta, atâția, atâtea*** that (so) much / that (so) many is a substitute / modifier for names of persons, things, etc.
– the singular forms ***atât(a), atâta*** substitute / modify nouns designating uncountable objects: ***cât vin?*** how much wine?; ***atât(a)*** that much; ***atât(a) vin*** that much wine; ***câtă apă?*** how much water?; ***atâta*** that much; ***atâta apă*** that much water
– the plural forms ***atâți(a), atâtea*** are substitutes / modifiers for the plural of nouns designating countable objects: ***câți băieți?*** how many boys? ***atâți(a)*** that many; ***atâția băieți*** that many boys; ***câte fete?*** how many girls?; ***atâtea*** that many; ***atâtea fete*** that many girls
– the noun coming after ***atât(a), atâta, atâția, atâtea*** does not take an article
– in real speech situations, certain gestures accompanying the indefinite pronouns ***atât(a), atâta, atâți(a), atâtea*** can indicate a very small or a very big (indefinite) quantity

– ***atât(a)***, ***atâta***, ***atâți(a)***, ***atâtea*** can combine with certain adverbs or quantity words to indicate a small or a large quantity: ***doar / numai*** just, only ***atât*** (small quantity), ***atât de puțin*** so little, ***atât de mult*** so much, etc.
– on a rising emphatic tone, the indefinite pronouns / adjectives ***atât(a)***, ***atâta***, ***atâți(a)***, ***atâtea*** indicate a very large quantity or a very intense phenomenon: ***atâta lume !*** so many people !, ***atâta iubire !*** so much love !

The indefinite pronoun / pronominal adjective *câtva*

	Masculine	Neuter	Feminine
Sing.	*câtva*		*câtăva*
Pl.	*câțiva*	*câteva*	

– the indefinite pronoun / pronominal adjective ***câtva***, ***câtăva***, ***câțiva***, ***câteva*** some is composed of the pronoun ***cât***, ***câtă***, ***câți***, ***câte*** and the invariable component ***-va***
– the indefinite pronoun / adjective ***câtva*** is a substitute / modifier for both animate and inanimate nouns
– the singular forms ***câtva***, ***câtăva*** some indicate an indeterminate quantity of uncountable objects; these forms are seldom used, and work only as pronominal adjectives:

— *Mai avem timp ?* Do we still have time ? — *Da, mai avem* ***câtva timp.***
Yes, we still have some time.

– the singular forms are gradually abandoned, in favor of the indefinite pronoun ***ceva*** something. In such contexts ***ceva*** gets the meaning of small quantity:

— *Mai avem pâine ?* Do we still have bread ? — *Da, mai e* ***ceva.*** *Mai e* ***ceva pâine*** *acolo.* Yes, there is some. There is some bread over there.

– the plural forms ***câțiva***, ***câteva*** some, several replace nouns designating countable objects (pronouns) or match with nouns designating countable objects (adjectives):

— *Avem cartofi ?* Do we have potatoes ? — *Da,* ***câțiva.*** *Avem* ***câțiva cartofi.*** *Avem și* ***câteva roșii.*** Yes, some. We have some potatoes. We also have some tomatoes.

– the noun coming after ***câtva***, ***câtăva***, ***câțiva***, ***câteva*** does not take an article

The words of indefinite quantity: *mult*, *puțin*, *destul*, *suficient*

The words of indefinite quantity can express a large (***mult***), a small (***puțin***) or a sufficient (***destul, suficient***) quantity. They can work as pronouns or as four-form adjectives. The masculine singular forms can also be used as adverbs.

Singular			Plural		
Masculine	Neuter	Feminine	Masculine	Neuter	Feminine
mult		*multă*	*mulți*	*multe*	
puțin		*puțină*	*puțini*	*puține*	
destul		*destulă*	*destui*	*destule*	
suficient		*suficientă*	*suficienți*	*suficiente*	

– the forms of the singular substitute / match with nouns referring to uncountable objects (mass nouns):

Avem mult / puțin / destul / suficient timp.
We have a lot of / little / enough / sufficient time.
Avem multă / puțină / destulă / suficientă pâine.
We have a lot of / little / enough / sufficient bread.

– the forms of the plural substitute / match with nouns indicating a certain amount of countable objects:

Aici sunt mulți / puțini / destui / suficienți studenți.
There are a lot of / few / enough / sufficient students (m.) here.
Aici sunt multe / puține / destule / suficiente studente.
There are a lot of / few / enough / sufficient students (f.) here.

– the nouns coming after the adjectives of indefinite quantity do not take an article

Exercise 3.11. *Fill in the blanks according to the model:*

cât, câtă, câți, câte / ___ unt avem ? → *Cât* unt avem ?

1. suficient, suficientă, suficienți, suficiente / — Avem _____ unt ?
2. atât(a), atâta, atâți(a), atâtea / — Aici sunt _____ studenți !
3. destul, destulă, destui, destule / — Avem _____ scaune ?
4. cât, câtă, câți, câte / — _____ timp ai ?
5. mult, multă, mulți, multe / Am _____ treabă.
6. câtva, câtăva, câțiva, câteva / Aici sunt doar _____ studenți.
7. mult, multă, mulți, multe / În grupă sunt _____ studente.
8. cât, câtă, câți, câte / — _____ studenți sunt în grupă ?
9. destul, destulă, destui, destule / Este _____ vin.
10. suficient, suficientă, suficienți, suficiente / — Avem _____ bere ?
11. puțin, puțină, puțini, puține / Sunt _____ profesori la facultate.
12. atât(a), atâta, atâți(a), atâtea / — De unde ai _____ timbre ?
13. cât, câtă, câți, câte / — _____ dischete ai ?

Cardinal numerals from 0 to 99

The numerals from 0 to 10

0 – *zero*
1 – *unu / un, una / o*
2 – *doi, două*
3 – *trei*
4 – *patru*
5 – *cinci*
6 – *șase*
7 – *șapte*
8 – *opt*
9 – *nouă*
10 – *zece*

– the cardinal numeral corresponding to the English "one" has four forms. The forms ***unu*** (masculine and neuter) and ***una*** (feminine) are used independently. The forms ***un*** (masculine and neuter) and ***o*** (feminine) precede a noun :

— *Câți studenți sunt aici ?* How many students (m.) are here ?
— ***Unu. Un student.*** One. One student.
— *Câte scaune sunt aici ?* How many chairs are here ?
— ***Unu. Un scaun.*** One. One chair.
— *Câte studente sunt aici ?* How many students (f.) are here ?
— ***Una. O studentă.*** One. One student.

– the cardinal numeral corresponding to the English "two" has two forms. ***Doi*** is used for the masculine, and ***două*** for the feminine and neuter :

— *Câți studenți sunt aici ?* How many students (m.) are there in here ?
— ***Doi. Doi studenți.*** Two. Two students.
— *Câte scaune sunt aici ?* How many chairs are here ?
— ***Două. Două scaune.*** Two. Two chairs.
— *Câte studente sunt aici ?* How many students (f.) are here ?
— ***Două. Două studente.*** Two. Two students.

– the numeral ***zero*** and the other numerals up to ***zece*** are invariable :

— *Câți studenți sunt aici ?* How many students (m.) are there in here ?
— ***Trei. Trei studenți.*** Three. Three students.
— *Câte studente sunt aici ?* How many students (f.) are here ?
— ***Trei. Trei studente.*** Three. Three students.
— *Câte scaune sunt aici ?* How many chairs are here ?
— ***Trei. Trei scaune.*** Three. Three chairs.

The numerals from 11 to 19

11 – ***unsprezece*** **[*unșpe*]**
12 – ***doisprezece*** **[*doișpe*]**, ***douăsprezece*** **[*douășpe*]**
13 – ***treisprezece*** **[*treișpe*]**
14 – ***paisprezece*** **[*paișpe*]**
15 – ***cincisprezece*** **[*cinșpe*]**
16 – ***șaisprezece*** **[*șaișpe*]**

17 – ***șaptesprezece*** **[*șaptișpe*]**
18 – ***optsprezece*** **[*optișpe*]**
19 – ***nouăsprezece*** **[*nouășpe*]**

– the element ***-sprezece*** (***spre*** lit. towards, on + ***zece*** ten) is added to the cardinal numeral expressing units
– in common informal speech the element ***-sprezece*** is pronounced (but not written) **[*-șpe*]** : ***unsprezece*** **[*unșpe*]**, ***doisprezece*** **[*doișpe*]**, ***treisprezece*** **[*treișpe*]**, etc.
– the numeral **12** has two forms : ***doisprezece*** **[*doișpe*]** for the masculine and ***douăsprezece*** **[*douășpe*]** for the feminine and neuter :

Aici sunt ***doisprezece*** **[*doișpe*]** ***studenți.*** There are 12 students (m.) here.
Acolo sunt ***douăsprezece*** **[*douășpe*]** ***studente.*** There are 12 students (f.) here.
Aici sunt ***douăsprezece*** **[*douășpe*]** ***scaune.*** There are 12 chairs here.

The numerals from 20 to 99

20 – ***douăzeci***
30 – ***treizeci***
40 – ***patruzeci***
50 – ***cincizeci***
60 – ***șaizeci***
70 – ***șaptezeci***
80 – ***optzeci***
90 – ***nouăzeci***

– from **20** to **90** the cardinal numerals are formed by the numeral indicating units and the plural of the numeral ***zece*** (taken as a feminine noun) : ***două*** (2) + ***zeci*** (10) = ***douăzeci*** (20), ***trei*** (3) + ***zeci*** (10) = ***treizeci*** (30), ***nouă*** (9) + ***zeci*** (10) = ***nouăzeci*** (90), etc.
– the numerals **50** and **80** are usually pronounced **[*cinzeci*]** and **[*obzeci*]**
– the cardinal numerals indicating the tens are written in one word
– beginning with **20** the cardinal numeral is linked to the following noun by the preposition ***de*** : *doi studenți, doisprezece studenți*, but *douăzeci* ***de*** *studenți* ; *trei studente, treisprezece studente*, but *treizeci* ***de*** *studente,* etc.

21, 22, 23, etc. – ***douăzeci și unu / douăzeci și una*** ; ***douăzeci și doi / douăzeci și două*** ; ***douăzeci și trei***, etc.
31, 32, 33, etc. – ***treizeci și unu / treizeci și una*** ; ***treizeci și doi / treizeci și două*** ; ***treizeci și trei***, etc.
41, 42, 43, etc. – ***patruzeci și unu / patruzeci și una*** ; ***patruzeci și doi / patruzeci și două*** ; ***patruzeci și trei***, etc.
51, 52, 53, etc. – ***cincizeci și unu / cincizeci și una*** ; ***cincizeci și doi / cincizeci și două*** ; ***cincizeci și trei***, etc.

– beginning with **21** the units are added to the tens
– the components are linked by the conjunction *și* : ***douăzeci și cinci***
– the link between the numeral and the following noun is the preposition ***de*** : ***douăzeci și cinci de studenți***
– the tens are written in one word ; the unit and the conjunction ***și*** are written separately

The nouns that come after a cardinal numeral do not take indefinite or definite articles.

Exercise 3.12. *Read and write the numbers :*

35 – treizeci și cinci
4, 87, 18, 36, 51, 3, 10, 21, 16, 93, 82, 76, 6, 13, 69, 99, 45, 51, 42

Exercise 3.13. *Write similar dialogues using the given elements. Look up the words you do not know in the dictionary :*

elev / 10 / 30 / în clasă

— ***Sunt zece elevi în clasă ?***
— ***Nu, sunt treizeci de elevi.***
— ***Elevii sunt în clasă ?***
— ***Da, da, sunt în clasă.***

student / 4 / 9 / în sală
actor / 3/ 4 / pe scenă
inginer / 53 / 55 / la fabrică
pom / 12 / 18 / în livadă
lup / 2 / 4 / în pădure
secretară / 1 / 2 / în birou
manual de română / 15 / 17 / în bibliotecă
colegă / 5 / 8 / în clasă
englezoaică / 10 / 11 / în avion

Exercise 3.14. *Write similar dialogues using the given elements. Look up the words you do not know in the dictionary :*

dicționar / 3 / pe masă

— ***Câte dicționare sunt pe masă ?***
— ***Trei dicționare.***
— ***Ești sigur / sigură ?***
— ***Absolut ! Uite dicționarele !***

roman de aventuri / 6 / în bibliotecă
afiș / 2 / pe perete
caiet / 10 / pe catedră
jucărie / 8 / în coș
mașină / 20 / în parcare
pantof / 6 / în dulap

Exercise 3.15. *Write similar dialogues using the given elements. Look up the words you do not know in the dictionary :*

crocodil / 17 / mult

— ***Câți crocodili sunt aici ?***
— ***Șaptesprezece crocodili.***
— ***Atât de mulți*** that many ?!
— ***Sigur că da*** of course !
Uite crocodilii !

leu / 3 / mult
floare / 2 / puțin
câine / 10 / mult
computer / 25 / mult
pasăre / 95 / mult
pisoi / 3 / puțin
elefant / 13 / mult

Exercise 3.16. *Write similar dialogues using the given elements. Look up the words you do not know in the dictionary :*

pat / 2 / 3 / în cameră

— ***În cameră sunt două paturi.***
— ***Nu sunt trei ?***
— ***Ba da, ai dreptate. Paturile sunt aici.***

fotoliu / 5 / 6 / pe hol
dulap / 25 / 30 / în hotel
ceas / 1 / 2 / pe perete
steag / 20 / 21 / pe acoperiș
pantof / 2 / 4 / în dulap
mașină / 15 / 16 / în parcare
pix / 9 / 10 / în sertar

Conversation

A matter of age

Câți ani ai? Câți ani aveți? Câți ani are el? Câți ani au ele?

The formula for asking somebody's age consists of the interrogative adjective ***câți***, the plural of the noun ***an*** year – ***ani***, and the appropriate forms of the verb ***a avea***. The personal pronouns ***tu***, ***voi*** or the pronoun of politeness ***dumneavoastră*** are not required, but they can be used if the speaker intends to indicate a certain person in a group, or to emphasize the question. The answer is the numeral as such or the numeral + the noun ***an / ani***. The verb ***a avea*** can precede the structure.

When addressing a person with the pronoun ***tu***, the question and the possible answers will be:

— ***Câți ani ai?***
— ***18.***
— ***18 ani.***
— ***Am 18.***
— ***Am 18 ani.***

With the pronoun of politeness ***dumneavoastră***, the question and the possible answers will be:

— ***Câți ani aveți?***
— ***19.***
— ***19 ani.***
— ***Am 19.***
— ***Am 19 ani.***

The same question can be used for a group of people, in a formal or informal context:

— ***Câți ani aveți?*** (voi)
— ***7 ani.***
— ***Avem 7 ani.***
— ***Eu am 7. Ea are 8.***
— ***Eu am 7 ani. Ea are 8 ani.***

— ***Câți ani aveți?*** (dumneavoastră)
— ***19 ani.***
— ***Avem 19 ani.***
— ***Eu am 19. El are 18.***
— ***Eu am 19 ani. El are 18 ani.***

When asking about the age of a third person / group of persons the dialogue structure will be:

— ***Câți ani are Maria?***
— ***16.***
— ***Are 16 ani.***
— ***Maria are 16 ani.***

— ***Câți ani au Maria și Ioana?***
— ***16 și 18.***
— ***Au 16 ani și 18 ani.***
— ***Maria are 16 ani, iar Ioana are 18.***

No matter what age a person declares, Romanians invariably wish him / her a long life. The standard phrase will be ***Mulți înainte!*** lit. Many (years) ahead!:

— ***Câți ani ai?***
— ***Douăzeci și cinci.***
— ***Mulți înainte!***

Exercise 3.17. *Ask each other about your age in Romanian. Ask questions about the age of other persons using Romanian proper names.*

CUM E PRIETENUL TĂU? CUM E PRIETENA TA?

WHAT'S YOUR FRIEND LIKE?

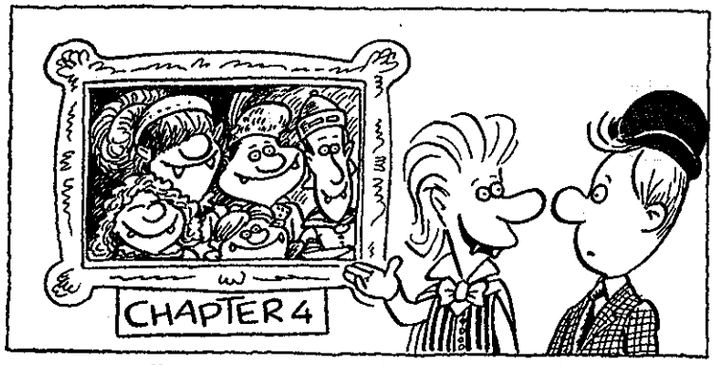

Here are my friends. Aren't they cute?

section 1 Introductory dialogues

Dialogue 1

— Ce ai în geantă? Geanta ta e mare și grea! A mea nu e *așa de* so grea...
— Am ceva pentru colegul nostru din Austria. Câteva cărți. *Cred că* I think that sunt foarte potrivite pentru el. Sunt niște cărți interesante.
— Și eu am ceva pentru el. Altceva! Un dicționar bilingv român-german.
— *Numai* only eu n-am nimic pentru el! Și *nici* neither pentru tine.

Words, word forms
geantă *n / f* bag, handbag, purse
ta *adj / pron / poss f* of **tău** your
mare *adj(2)* big, large
grea *adj(4) f sing* of **greu** heavy
a mea *pron / poss f* of **al meu** mine
ceva *pron / indef* something, anything
pentru *prep* for

coleg *n / m* colleague, classmate
nostru *adj / pron / poss m* our
foarte *adv* very
potrivit *adj(4)* appropriate, suitable, good
interesante *adj(4) f pl* of **interesant** interesting
și *adv* also, too
(pentru) el *pron / pers 3rd sing acc* of **el** (for) him
altceva *pron / indef* something else, anything else
bilingv *adj(4)* bilingual
(pentru) tine *pron / pers 2nd sing acc* of **tu** (for) you

Dialogue 2

— Cine e Laura din Italia?
— Fata înaltă care e lângă fereastră. *Uite, acolo* look, over there, tânăra de lângă fereastră! Are părul lung, castaniu și ochii mari, verzi.
— Mulțumesc.
— Pentru ce?!
— Pentru informație.
— A, n-ai pentru ce.

Words, word forms
înaltă *adj(4) f sing* of **înalt** tall, high
care *pron / rel* who, which, that
lângă, de lângă *prep* near, next to, by
fereastră *n / f* window
tânără *n / f* young lady
păr *n / m sing* hair
lung *adj(3)* long
castaniu *adj(3)* brown (only about hair)
verzi *adj(2) pl* of **verde** green
informație *n / f* information
a *interj* oh

Dialogue 3

— Cum este prietenul tău, Maria?
— Cine, Andrei? *Păi, ce să spun* well, what can I say? Are 23 de ani. Este înalt, slab, cu părul blond... Și are ochelari. Dar prietenul tău?
— Al meu? Și el este înalt, dar nu e slab. E *mai curând* rather solid. Poate *chiar* even gras. Părul lui e negru, ochii sunt tot negri. Și are nasul mare! E un tip interesant...

Words, word forms
cum *adv / interr* how
prieten *n / m* friend

tău *adj / pron / poss* your
slab *adj(4)* skinny, thin
blond *adj(4)* blond
ochelari *n / m pl* glasses
al meu *pron / poss* mine
solid *adj(4)* solid, big
gras *adj(4)* fat
lui *pron / pers m 3rd gen* his
negru *adj(4)* black
tot *adv* also, too
nas *n / neut* nose
tip *n / m* guy

Exercise 4.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the grammatical information introduced by the dialogues (such as : adjectives with variable number of forms, possessive pronouns and pronominal adjectives, personal pronouns in the genitive with possessive value, other pronouns : interrogative, relative, indefinite). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 4.2. *Reorganize the vocabulary given above by parts of speech. Add the words to your Romanian-English dictionary. You can also put together words belonging to the same lexical group (parts of the human body, adjectives describing a person).*

Grammar

Oh, one word for possession in English – four words in Romanian !

Possessive pronominal adjectives in the nominative-accusative case

In Romanian the possessive pronominal adjective usually comes after the noun it modifies. Since the agreement between the noun and its modifiers is a basic principle of the language, the adjective will take the gender and the number of the modified noun, *i.e.* of the noun designating the object owned : ***dicționarul meu*** my dictionary, ***cartea ta*** your book, ***pantofii mei*** my shoes, ***rochiile mele*** my dresses.

The possessive pronominal adjectives are :

		Singular (object owned)		Plural (object owned)	
		Masculine and neuter	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine and neuter**
1st	sing. my	*meu*	*mea*	*mei*	*mele*
	pl. our	*nostru*	*noastră*	*noștri*	*noastre*
2nd	sing. your	*tău*	*ta*	*tăi*	*tale*
	pl. your	*vostru*	*voastră*	*voștri*	*voastre*
3rd	sing. his, her	*său*	*sa*	*săi*	*sale*
	pl. their	—	—	—	—
3rd	sing. his	*lui*			
	sing. her	*ei*			
	pl. their	*lor*			

– there are actual possessive pronominal adjectives only for the 1st and 2nd persons, singular and plural
– for the 3rd person the possessive adjective has forms only for the singular (one possessor only) : ***său***, ***sa***, ***săi***, ***sale***. In the plural, the personal pronoun in the genitive ***lor*** is used throughout :

> ***Frații noștri*** *sunt studenți,* ***frații lor*** *sunt elevi.* Our brothers are college students, their brothers are school students.
> ***Surorile noastre*** *sunt studente,* ***surorile lor*** *sunt eleve.* Our sisters are college students, their sisters are school students.

– the forms ***său***, ***sa***, ***săi***, ***sale*** are mainly used in formal contexts. In every day Romanian (colloquial speech, but also literary style) the genitive forms of the personal pronoun ***lui*** for a masculine possessor, and ***ei*** for a feminine possessor are preferred :

> ***Fratele meu*** *este student,* ***fratele lui*** *este elev.* My brother is a college student, his brother is a school student.
> ***Fratele ei*** *are doar patru ani.* Her brother is only four years old.

– the polite form of addressing one or several persons requires ***dumneavoastră*** instead of ***tău***, ***ta***, ***tăi***, ***tale***, ***vostru***, ***voastră***, ***voștri***, ***voastre*** : ***prietenul dumneavoastră*** your (polite) friend, ***prietenii dumneavoastră*** your (polite) friends
– in contrast with English, the noun followed by a possessive adjective takes the definite article : ***prietena mea*** my girlfriend ; ***prietenul meu*** my boyfriend ; ***scaunele noastre*** our chairs ; etc.

Exercise 4.3. *Fill in the blanks with the appropriate form of the possessive pronominal adjective, paying attention to the agreement:*

meu / Ea este sora _____. → Ea este sora mea.

1. nostru / — Unde sunt cărțile _____ ?
2. tău / — Fratele _____ este student ?
3. meu / Caietul _____ este pe masă.
4. vostru / — Colegii _____ sunt din Franța ?
5. lor / — Părinții _____ sunt americani ?
6. lui / — Cine are pozele _____ ?
7. meu / Cartea _____ este aici.
8. nostru / Copiii _____ sunt la școală.
9. tău / — Mama _____ este acasă ?
10. lor / — Cine este tatăl _____ ?
11. lor / — Bunicii _____ sunt în România sau în America ?
12. lor / — Unde este mama _____ ?
13. vostru / — Casa _____ este în centru ?
14. lui / Prietena _____ este italiancă.

The possessive or genitival article

In Romanian, besides the indefinite and definite articles, there are the possessive or genitival article, and the demonstrative or adjectival article.

The possessive or genitival article indicates the relation of possession and has four forms:

Singular		Plural	
Masculine and neuter	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine and neuter**
al	***a***	***ai***	***ale***

This article is a constituent element of the genitive case question (the other element is the interrogative pronoun ***cine*** in the genitive case): ***al cui ?*** (for masculine and neuter nouns in the singular), ***a cui ?*** (for feminine nouns in the singular), ***ai cui ?*** (for masculine nouns in the plural), ***ale cui ?*** (for feminine and neuter nouns in the plural). The possessive article can be used with a noun or a pronoun in the genitive case. It is also a structural element of the possessive pronoun. The possessive or genitival article takes the gender and the number of the noun designating the object owned.

Exercise 4.4. *Fill in the blanks with the appropriate possessive or genitival article:*

— _____ cui este geanta ? A cui este geanta ?

1. — _____ cui este creionul ?
2. — _____ cui este cartea ?
3. — _____ cui sunt creioanele ?
4. — _____ cui sunt dicționarele ?
5. — _____ cui sunt pantofii ?
6. — _____ cui este computerul ?
7. — _____ cui este cafeaua ?
8. — _____ cui este ascuțitoarea ?
9. — _____ cui sunt bagajele ?
10. — _____ cui este copilul ?

Possessive pronouns in the nominative-accusative case

The possessive pronominal adjectives or the personal pronouns in the genitive (***lui, ei, lor***) preceded by the possessive or genitival article work as possessive pronouns: ***al meu*** mine (masc. sing.), ***a mea*** mine (fem. sing.), ***ai mei*** mine (masc. pl.), ***ale mele*** mine (fem. pl.), ***al tău*** yours (masc. sing.), ***a ta*** yours (fem. sing.), ***ai tăi*** yours (masc. pl.), ***ale tale*** yours (fem. pl.), etc.

The possessive pronoun agrees in gender and number with the noun that designates the object(s) owned:

— ***Caietul*** *de pe masă este* ***al tău*** *?* Is the notebook on the table yours ?
— *Da, e* ***al meu.*** Yes, it's mine.
— *Dar* ***cartea*** *?* What about the book ?
— *Și* ***cartea*** *e tot* ***a mea.*** The book is mine, too.
— ***Pixurile*** *sunt tot* ***ale tale*** *?* Are the pens yours, too?
— *Da, sunt* ***ale mele.*** Yes, they are mine.

The possessive article ***al, a, ai, ale*** precedes a possessive adjective, transforming it into a pronoun, when:

– the possessive works independently:

— *Ale cui sunt cărțile de pe masă ?* Whose are the books on the table ?
— ***Ale noastre.*** Ours.

– the noun modified by the possessive takes the indefinite article ***un, o, niște***:

— ***Cartea*** *de pe masă e cartea lui ?* Is the book on the table his ?
— *Da, e* ***cartea lui.*** Yes, it is his book.
— *Ce* ***carte*** *e pe masă ?* What book is on the table ?
— ***O carte a lui.*** A book of his.

– the modified noun is not immediately followed by the possessive, but there are other modifiers between them, *i.e.* the possessive is in a remote position :

*Pe masă sunt **cărțile mele**.* My books are on the table.

*Pe masă sunt **cărțile vechi ale mele**.* My old books are on the table.

– the modified noun has two or more possessive modifiers. The second, third, etc. possessive will act as pronouns :

***Cărțile lui** sunt pe masă.* His books are on the table.

***Cărțile mele și ale lui** sunt pe masă.* My books and his are on the table.

– the possessive acts as a nominal part in the predicate :

***Cartea lui** este acolo.* His book is over there.

***Cartea** de acolo **este a lui**.* The book over there is his.

The plural forms of the possessive pronoun can have the meaning "my / your / his, etc. family, folks" :

— ***Ai mei** sunt acasă. **Ai tăi** unde sunt ?* My folks are at home. Where are your folks ?

— ***Ai mei** sunt în oraș.* My parents are out.

Exercise 4.5. *Translate into Romanian :*

a. my dog, your (sing.) cat, their dictionaries, his manual, our train, your (pl.) flowers, our garden, my phone, our diamonds, his letter, your (sing. polite) novel, my kidneys, our trees, his secretary, her house, my keys, your (sing.) eyes, their uncles, his bag, my house, your (sing.) classmate (fem.), our colleagues (masc.), your (pl.) company, his boss, their garden, their assignments, my candies, my shoes, our pleasure

b. the dog is mine, the cat is yours (sing.), the dictionaries are theirs, the manual is his, the train is ours, the flowers are yours (pl.), the garden is ours, the phone is mine, the diamonds are ours, the letter is his, the novel is yours (polite), the watermelons are mine, the trees are ours, the shirt is his, the house is hers, the keys are mine, the cookies are yours (sing.), the handbooks are theirs, the bag is his, the house is mine, the tape is yours (sing.), the tapes are yours (pl.), the company is yours (pl.), the pencil is his, the pencils are mine, the garden is theirs, the assignments are theirs, the candies are mine, the shoes are mine, the boat is ours

Exercise 4.6. *Write similar dialogues using the phrases **în fața mea*** in front of me *and **în spatele meu*** behind me :

— ***Unde e cafeaua mea ?***	— ***Unde e sala noastră ?***
— ***În fața ta !***	— ***În spatele tău.***
— ***În fața mea ?***	— ***În spatele meu ?***
— ***Da, chiar în fața ta !***	— ***Exact ! Chiar în spatele tău !***
*Replace **cafeaua mea** with the Romanian words for :* my tea, your computer, his children, our classmates, her car	*Replace **sala noastră** with the Romanian words for :* your car, their house, his brothers, our bus, my sisters
*In the collocation **în fața mea** use other possessive adjectives.*	*In the collocation **în spatele meu** use other possessive adjectives.*

Exercise 4.7. *Build similar dialogues using the given elements. Use the same structure with the name of the possessed object in the plural.*

pix / tu / pe masă / în geantă — ***Pixul tău e pe masă ?***
— ***Nu, al meu nu e pe masă, cred că e în geantă. Nu știu precis.***

pahar / tu / pe masa din bucătărie / pe masa din sufragerie
mașină / voi / în garaj / pe stradă
soț / ea / la serviciu / la concert
prieten / noi / în Franța / în Germania
fotografie / ei / pe birou / în sertar
agendă / tu / lângă telefon / lângă computer
amică / el / în București / în Cluj

Exercise 4.8. *Build similar dialogues using the given elements. Use the same structure with the name of the possessed object in the plural.*

soră / tu – tu / ingineră / profesoară — ***Sora ta e ingineră ?***
— ***Nu, sora mea nu e ingineră, e profesoară. Dar a ta ?***
— ***A mea e ingineră.***

frate / el – ea / doctor / chimist
prietenă / voi – ele / scriitoare / ziaristă
fiu / ea – ei / elev / student
mamă / ea – tu / rusoaică / ucraineancă
vecin / noi – ei / pensionar / șomer
vecină / el – ea / nemțoaică / unguroaică

What's an archer without his arrows?!
What's an object without its features?!

The descriptive adjective

The adjective is generally placed after the noun it modifies and it always takes the gender, number and case of the modified noun. Most adjectives are variable, and the "most" variable have four forms. The adjective modifying a neuter noun is masculine in form in the singular and feminine in the plural. The dictionary form of the adjective, *i.e.* the masculine singular nominative form, ends in a **consonant**, in ***-u***, ***-e*** or ***-i***. Feminine and plural forms can be built by changing the ending of the adjective through addition (+) or replacement (→). Phonetic mutations [see Chapter 1 and Appendix 1] may occur before the ending.

Four-form adjectives

Singular		Plural	
Masculine and neuter	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine and neuter**
-cons.	**+ -ă**	**+ -i**	**+ -e**
bun good ***frumos*** beautiful	***bună*** ***frumoasă***	***buni*** ***frumoși***	***bune*** ***frumoase***
-u	**→ -ă**	**→ -i**	**→ -e**
mândru proud ***albastru*** blue ***continuu*** continuous	***mândră*** ***albastră*** ***continuă***	***mândri*** ***albaștri*** ***continui***	***mândre*** ***albastre*** ***continue***

– most Romanian adjectives have four forms
– the four endings are ***consonant / -u, -ă, -i, -e***: ***bun, bună, buni, bune***
– phonetic mutations in the stem are frequent: ***frumos, frumoasă, frumoși, frumoase***
– the ending ***-u*** for masculine singular usually occurs when the stem ends in ***consonant + r / l***: ***albastru, albastră, albaștri, albastre***, or in ***-u***: ***continuu, continuă, continui, continue***
– there are some irregular four-form adjectives ending in ***-u***, such as: ***greu, grea, grei, grele*** heavy, difficult and ***rău, rea, răi, rele*** bad, mean, evil

Three-form adjectives

Singular		Plural	
Masculine and neuter	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine and neuter**
-cons. (-c, -g)	**+ -ă**	**+ -i**	
românesc Romanian ***mic*** small ***larg*** wide	***românească*** ***mică*** ***largă***	***românești*** ***mici*** ***largi***	
-u (-iu)	**→ -ie**	**→ -ii**	
roșu red ***viu*** alive ***auriu*** golden	***roșie*** ***vie*** ***aurie***	***roșii*** ***vii*** ***aurii***	
-tor	**-toare**	**-tori**	**-toare**
fermecător charming	***fermecătoare***	***fermecători***	***fermecătoare***

There are two groups of three-form adjectives:

masculine plural = feminine plural

– adjectives that end in ***-esc*** in the masculine singular:
pantofi românești (masc. pl.) Romanian shoes
cărți românești (fem. pl.) Romanian books
– adjectives that end in ***-c*** or ***-g*** in the masculine singular (nevertheless, some adjectives that end in ***-c*** or ***-g*** have four forms: ***sărac, săracă, săraci, sărace*** poor, ***harnic, harnică, harnici, harnice*** hard-working, ***pribeag, pribeagă, pribegi, pribege*** wandering, rambling):
băieți mici (masc. pl.) little boys
fetițe mici (fem. pl.) little girls
– adjectives that end in ***-iu*** in the masculine singular:
pereți aurii (masc. pl.) golden walls
cupole aurii (fem. pl.) golden domes
– the adjective ***nou, nouă, noi*** new:
pantof nou (masc. sing.) new shoe
casă nouă (fem. sing.) new house
pantofi noi (masc. pl.) new shoes
case noi (fem. pl.) new houses

feminine singular = feminine plural

– adjectives that end in ***-tor*** in the masculine singular:
o piatră strălucitoare (fem. sing.) a shining stone
niște pietre strălucitoare (fem. pl.) some shining stones

Two-form adjectives

Singular		Plural	
Masculine and neuter	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine and neuter**
-e		**→ -i**	
mare big ***verde*** green ***dulce*** sweet		***mari*** ***verzi*** ***dulci***	
-i (-ui)	**→ -e (-uie)**	**-i (-ui)**	
vechi old ***gălbui*** yellowish	***veche*** ***gălbuie***	***vechi*** ***gălbui***	

There are two groups of two-form adjectives:
masculine singular = feminine singular and
masculine plural = feminine plural
– adjectives that end in ***-e*** in the masculine singular:
pom mare (masc. sing.) big tree, ***casă mare*** (fem. sing.) big house
pomi mari (masc. pl.) big trees, ***case mari*** (fem. pl.) big houses
masculine singular = masculine plural = feminine plural
– adjectives that end in ***-i*** in the masculine singular
prieten vechi (masc. sing.) old friend, ***prieteni vechi*** (masc. pl.) old friends, ***prietene vechi*** (fem. pl.) old friends
prietenă veche (fem. sing.) old friend
– the adjective ***vioi*** vivid is irregular (**masculine singular = masculine plural** and **feminine singular = feminine plural**):
băiețel vioi (masc. sing.) vivid boy, ***băieței vioi*** (masc. pl.) vivid boys
fetiță vioaie (fem. sing.) vivid girl, ***fetițe vioaie*** (fem. pl.) vivid girls

One-form adjectives

All genders and numbers
Various endings
eficace efficient
cumsecade nice, kind, decent
roz pink
kaki khaki
gri grey
bleu light blue
maro brown

– some adjectives of adverbial origin, as well as borrowed names of colors have only one form: ***om cumsecade*** decent man, ***femeie cumsecade*** decent woman, ***oameni cumsecade*** decent men, ***femei cumsecade*** decent women; ***perete roz*** pink wall, ***rochie roz*** pink dress, ***pereți roz*** pink walls, ***rochii roz*** pink dresses

Exercise 4.9. *Match the adjectives and the nouns:*

dificil (4) / un copil _____; o lucrare _____; două exerciții _____; două lucrări _____ → un copil dificil; o lucrare dificilă; doi copii dificili; două lucrări dificile

interesant (4) / un om _____; un roman _____; o nuvelă _____; doi oameni _____; două romane _____; două nuvele _____

complet (4) / un text _____; o operă _____; două texte _____; două opere _____

tandru (4) / un bărbat _____; o femeie _____; doi bărbați _____; două femei _____

greu (4) / un pepene _____; un exercițiu _____; o temă _____; doi pepeni _____; două exerciții _____; două teme _____

mic (3) / un copil _____; un pahar _____; o fetiță _____; doi copii _____; două pahare _____; două fetițe _____

românesc (3) / un covor _____; o ie _____; două covoare _____; două ii _____

nou (3) / un pantof _____; un creion _____; o sanda _____; doi pantofi _____; două creioane _____; două sandale _____

auriu (3) / un ban _____; un pix _____; o monedă _____; doi bani _____; două pixuri _____; două monede _____

sclipitor (3) / un savant _____; o profesoară _____; doi savanți _____; două profesoare _____

vechi (2) / un prieten _____; o prietenă _____; doi prieteni _____; două prietene _____

mare (2) / un elefant _____ ; un dulap _____ ;
o girafă _____ ; doi elefanți _____ ;
două dulapuri _____ ; două girafe _____

roz (1) / un trandafir _____ ; un palton _____ ;
o garoafă _____ ; doi trandafiri _____ ;
două paltoane _____ ; două garoafe _____

Exercise 4.10. *Fill in the blanks with the given adjective and the possessive pronominal adjective suggested by the context. Then transform the second sentence according to the model :*

bun (4) / Eu am un apartament. Apartamentul _____ este _____ ? → Eu am un apartament. Apartamentul meu este bun. → Apartamentul bun este al meu.

frumos (4) / Voi aveți o casă. Casa _____ este _____.
galben (4) / Tu ai o rochie. Rochia _____ e _____.
mic (3) / Noi avem o casă. Casa _____ e _____.
englezesc (3) / El are niște romane. Romanele _____ sunt _____.
roșu (3) / Ea are o fustă. Fusta _____ e _____.
fermecător (3) / Eu am o prietenă. Prietena _____ este _____.
gri (1) / Soțul meu are un costum. Costumul _____ e _____.
vechi (2) / Irina are o mașină. Mașina _____ e _____.
verde (2) / Eu am niște caiete. Caietele _____ sunt _____.
minunat (4) / Voi aveți niște copii. Copiii _____ sunt _____.
alb (4) / Ele au niște flori. Florile _____ sunt _____.
mare (2) / Tu ai probleme. Problemele _____ sunt _____.

Exercise 4.11. *Translate the given phrases into Romanian, then use them in similar dialogues :*

a new computer
— ***Ai nevoie de un computer nou ?***
— ***Sigur că*** of course ***am nevoie. Computerul meu e vechi. Am nevoie urgentă de un computer nou.***

a new car
a blue dress
a beautiful apartment
some small lamps
some new rugs

Exercise 4.12. *Create similar dialogues using the given elements :*

nou / casă
— ***Ce-i acolo, în dreapta*** on the right ?
— ***Acolo ? O casă nouă.***
— ***Dar în stânga*** on the left ?
— ***Niște case noi.***

înalt / munte
albastru / bloc
auriu / cupolă
mare / bibliotecă
vechi / carte

Can a little word do miracles ? It surely can ! If it is a preposition !

The accusative case of nouns and adjectives

In dialogues and exercises you have already seen a certain number of prepositions, such as : ***din*** from (***din America***, ***din România***), ***la*** at, in (***la București***, ***la universitate***), ***lângă*** next to, near, close to (***lângă fereastră***) / ***de lângă*** next to, near, close to (***de lângă fereastră***), ***pentru*** for (***pentru colegul nostru***), ***în*** in (***în geantă***), ***cu*** with (***cu părul lung***), ***fără*** without (***fără profesor***), ***de*** of (***grupa de română***, ***manualul de franceză***), ***pe*** on (***pe masă***). All these prepositions are used in Romanian with nouns, pronouns, adjectives, numerals in the accusative case.

The accusative of nouns and adjectives (descriptive and pronominal) is identical in form to the nominative, but their function in the sentence is different. In other words, nouns and adjectives do not take any special ending to express the values of the accusative (such as : location, destination, purpose, instrument, association, etc.), but they can be preceded by prepositions indicating the case. Nouns in the nominative never take prepositions :

Masa mare este veche. (nom.) The big table is old.
*Cartea este **pe masa mare**.* (acc. with the prep. ***pe*** on, indicating location) The book is on the big table.

Exercise 4.13. *Read the sentences given below and compare them. Translate them into English. Choose other nouns and adjectives you know and build sentences with the same noun + adjective in the nominative and in the accusative cases.*

America este țara mea. (nom.) — Eu sunt din America. (acc.)
Aici este o universitate. (nom.) — Sunt student la universitate. (acc.)

Aici sunt niște universități prestigioase. (nom.)	Dau telefon la niște universități prestigioase. (acc.)
— Ce fereastră mare! (nom.)	Ea este lângă fereastră. (acc.)
— Ce ferestre mari! (nom.)	Florile sunt lângă ferestre. (acc.)
Colegul nostru american nu are manual. (nom.)	Am un manual pentru colegul nostru american. (acc.)
Colegii noștri americani nu au manuale. (nom.)	Avem manuale pentru colegii noștri americani. (acc.)
Acolo e o geantă. (nom.)	Cartea este în geantă. (acc.)
Acolo sunt niște genți. (nom.)	— Ce este în genți? (acc.)
Părul lung e frumos. (nom.)	Fata cu părul lung e frumoasă. (acc.)
Hotelul este nou. (nom.)	Teatrul este lângă hotel. (acc.)
Masa mare este aici. (nom.)	Pisica este sub masa mare. (acc.)

The accusative case of personal pronouns (stressed forms)

Personal pronouns have a long or stressed form and a short or unstressed form in the accusative. The unstressed form will be studied within Chapter 7.

The stressed accusative forms are not totally identical to the nominative forms. The 1st and the 2nd persons of the singular differ. Personal pronouns in the accusative are always preceded by a preposition. In the table below, the personal pronoun will be presented with the preposition ***pentru*** for, but any preposition used so far can work with the accusative:

Nominative	Accusative
eu	***pentru mine***
tu	***pentru tine***
el / ea	***pentru el / pentru ea***
noi	***pentru noi***
voi	***pentru voi***
ei / ele	***pentru ei / pentru ele***

Exercise 4.14. *Translate into Romanian:*

1. I have a big and interesting book for you.
2. I have a new dictionary for my Chinese friend.
3. My colleagues are next to me.
4. My colleagues are next to the big tree.
5. The old dictionaries are for you (pl.).
6. The new computer is for you (polite).
7. — Is there a cup of coffee here for her?
8. — Is there a cup of coffee here for my mom?
9. — Yes, my daughter is with me.
10. — No, my sister is not here, she is at home with our parents.
11. Your brother has something for him.
12. — Who has something for me?
13. — Are you there, at your place?
14. — What do they have for us?

With or without... article?

The use of the definite and indefinite articles

In Romanian, nouns can work without any article, with indefinite article (***un***, ***o***, ***niște***) or with definite article (***-l***, ***-a***, ***-ii***, ***-le***). As a general rule, like in English, the noun without article has a non-specific / indefinite meaning; the noun with indefinite article indicates an indeterminate object or a loose group of objects; the noun with definite article represents an object that can be clearly identified due to its high degree of individualization. There are, however, some particular structures in which the usage of the articles is dissimilar in Romanian and in English.

The article is unnecessary:

– when the profession / occupation of a person is indicated:

El este ***student.*** He is a student.

Doamna Andreescu este ***profesoară.*** Mrs. Andreescu is a teacher.

– when the nationality of a person is indicated:

Andrew este ***american.*** Andrew is an American.

Vlad este ***român.*** Vlad is a Romanian.

– when the noun is used with a preposition (except the preposition ***cu*** with, that requires an article in some constructions), unless the noun is modified. The definite article is never used with a non-modified noun preceded by a preposition (except ***cu***). The indefinite article can be used with a noun preceded by a preposition when the speaker intends to distinguish an object from a series of similar objects or to emphasize the non-specific character of an object:

Cartea e ***pe masă.*** The book is on the table.

Pisica este ***sub scaun.*** The cat is under the chair.

Mergem ***la teatru.*** We are going to the theater.

Cartea e ***pe o masă.*** The book is on a table.

Pisica este ***sub un scaun.*** The cat is under a chair.

Mergem ***la un teatru.*** We are going to a theater.

– when a mass noun is preceded by the preposition ***cu*** with in constructions indicating the addition of a substance (to food, etc.):

ceai cu lămâie tea with lemon
pâine cu unt bread with butter
cafea cu zahăr coffee with sugar

– when the noun is preceded by interrogative or indefinite pronominal adjectives (***ce*** what, ***cât*** how much, ***atât*** that much, ***câtva*** some) or by adjectives indicating an indefinite quantity (***mult*** a lot of, ***destul*** enough, etc.) :

— ***Ce carte frumoasă !*** What a lovely book !
— ***Cât timp*** *avem ?* How much time do we have ?
— *Ai tu* ***atâtea dicționare ?*** Do you have so many dictionaries ?
— *Am* ***câțiva colegi*** *din Germania.* I have some classmates from Germany.
— *Nu am* ***destule pixuri.*** I don't have enough pens.

The indefinite article is required :

– when the noun indicating the nationality or the profession / occupation of a person is modified by a descriptive adjective or a complex construction :

El este ***un tată bun.*** He is a good father.
Ei sunt ***niște americani adevărați.*** They are true Americans.
Ele sunt ***niște studente excepționale.*** They are outstanding students.
Ei sunt ***niște studenți cu rezultate foarte bune.*** They are students with very good results.

The definite article is required :

– when a noun indicating a means of transportation is preceded by the preposition ***cu*** with (the indefinite article can also be used with modified nouns) :

— *Mergi* ***cu trenul*** *sau* ***cu avionul ?*** Are you travelling by train or by plane ?
— *Merg* ***cu un tren de dimineață.*** I'm taking a morning train.

– with nouns designating relatives (***mama*** mother, ***tata*** father, ***bunica*** grandmother, ***bunicul*** grandfather, ***sora*** sister, ***fratele*** brother, etc.), with or without modifiers, when preceded by any preposition :

Florile sunt ***pentru mama.*** The flowers are for (your, our, etc.) mother.
Mă duc ***la bunica.*** I'm going to grandma's.

– with nouns modified by a possessive adjective :

Prietenul meu *este aici.* My friend is here.
Caietul meu este *pe masă.* My notebook is on the table.

The use of an article is necessary :

– when the noun preceded by a preposition is modified :

Cartea e ***pe masa mare.*** The book is on the big table.
Cartea e ***pe o masă mare.*** The book is on a big table.
Cartea e ***pe masa de lângă ușă.*** The book is on the table by the door.

– when the noun preceded by the preposition ***cu*** with indicates an instrument or a certain type of association :

— *De ce nu mănânci* ***cu furculița / o furculiță ?*** Why aren't you using the fork / a fork ?
Sunt ***cu un prieten / mama.*** I'm with a friend / (my) mother.

Exercise 4.15. *Make the right choice. Explain why.*

1. — Sunteți 1. studenți / 2. niște studenți / 3. studenții ?
2. Mihai este 1. român / 2. un român / 3. românul.
3. Andrei este 1. inginer / 2. inginerul / 3. un inginer.
4. Cristian este 1. un profesor / 2. un profesor excepțional.
5. Cartea e 1. pe masă mică / 2. pe masa mică.
6. Cartea e 1. pe măsuță / 2. pe măsuța.
7. Cartea e 1. pe măsuță din fața ta / 2. pe măsuța din fața ta.
8. Dicționarul este 1. în bibliotecă / 2. în biblioteca.
9. Noi suntem 1. cu prieteni / 2. cu prietenii.
10. Noi suntem 1. cu niște prieteni / 2. cu prieteni.
11. Noi suntem 1. cu prieteni noștri / 2. cu prietenii noștri.
12. Pisica este 1. sub fotoliul / 2. sub fotoliul meu.
13. Pisica este 1. sub fotoliu / 2. sub fotoliul.

Pronoun or adjective ? The noun decides !

The interrogative-relative pronoun / pronominal adjective "care" in the nominative-accusative case

The interrogative ***care*** which (one), who is a substitute both for animate and inanimate nouns. In the nominative-accusative case it has one form for all genders and numbers. ***Care*** indicates the speaker's desire to identify a particular object among similar objects :

Acolo sunt ***mulți studenți.*** ***Care este Alexandra*** *din România ?* There are many students over there. Which one / who is Alexandra from Romania ?

The interrogative pronoun ***care*** is often used in the structure ***care*** + ***dintre*** + **noun / pronoun in the plural** which (one) of :

— ***Care dintre voi*** *este român ?* Which (one) of you is Romanian ?
— ***Care dintre studenți*** *e japonez și* ***care*** *e coreean ?* Which (one) of the students is Japanese and which (one) is Korean ?

The same form ***care*** is used as a pronoun and as an adjective. When ***care*** stands alone, it is a pronoun. When it modifies a noun, it works as a pronominal adjective. The noun after the pronominal adjective ***care*** does not take an article :

— ***Care*** *este profesoara ta ?* (pron.)
— ***Care*** *este profesorul tău ?* (pron.)
— ***Care*** *sunt profesorii lor ?* (pron.)

— ***Care profesoară*** *este a ta ?* (adj.)
— ***Care profesori*** *sunt din Danemarca ?* (adj.)

Care can also be a relative pronoun ("who", "which", "that"), *i.e* a connector that introduces a secondary clause in a complex sentence :

Profesorul ***care este lângă fereastră*** *este de la Duke.* The professor who is standing next to the window is from Duke.
Profesorii ***care sunt lângă fereastră*** *sunt de la Duke.* The professors who are standing next to the window are from Duke.
Cartea ***care este pe masă*** *este a mea.* The book that is on the table is mine.
Cărțile ***care sunt pe masă*** *sunt ale mele.* The books that are on the table are mine.

The relative pronoun ***care*** is never omitted in Romanian.

Exercise 4.16. *Write similar dialogues using the given elements. The numbers in parentheses indicate the number of forms of the adjectives :*

pe masă / dicționar / românesc (3) / nemțesc (3)
— ***Ce este pe masă ?***
— ***Sunt două dicționare.***
— ***Care dintre ele e românesc și care e nemțesc ?***

în sertar / creion / vechi (2) / nou (3)
pe birou / invitație / valabil (4) / vechi (2)
în frigider / banană / copt (4) / crud (4)
în cutie / pix / negru (4) / albastru (4)
în baie / prosop / curat (4) / murdar (4)
în curte / plop / tânăr (4) / bătrân (4)

Exercise 4.17. *Write similar dialogues using the given elements :*

în cameră / fiică / meu / Anda și Cristina
— ***Cine este în cameră ?***
— ***Sunt fiicele mele Anda și Cristina.***
— ***Care dintre ele este Anda și care e Cristina ?***

în clasă / student / nostru / Andrei și Sorin
în curte / văr / el / Dan și Mircea
în spatele nostru / verișoară / ea / Alina și Mirela
în fața noastră / prieten / meu / Adrian și Vasile
în grădină / copil / nostru / Radu și Bogdan

Yet some pronouns just can't be adjectives

The indefinite pronouns "ceva" / "altceva" and "cineva" / "altcineva" in the nominative-accusative case

The indefinite pronouns ***ceva*** something, anything / ***altceva*** something else, anything else replace inanimate nouns :

— *Ce ai în buzunar ?* — ***Ceva*** *pentru tine !* What's in your pocket ? Something for you !
— *Nu ai* ***altceva*** *?* Don't you have anything else ?
— *Spune-mi* ***ceva.*** Tell me something.
— *La început mi-ai spus* ***altceva*** *!* At first you told me something else !

The indefinites ***ceva / altceva*** are never used as pronominal adjectives, but only as pronouns. These pronouns have only the nominative-accusative form. They derive from the interrogative pronoun ***ce*** (the indefinite element ***-va*** and the element of differentiation ***alt-*** are added). ***Ceva*** and ***altceva*** can be modified by a descriptive adjective in the masculine singular :

— *Am* ***ceva frumos*** *pentru ea.* I have something nice for her.
— *Eu am* ***altceva frumos*** *pentru ea.* I have another nice thing for her.

The indefinite pronouns ***cineva*** somebody, someone, anybody, anyone / ***altcineva*** somebody else, someone else, anybody else, anyone else replace nouns designating persons :

— *Este* ***cineva*** *aici ?* Is anybody here ?
— ***Cineva*** *are manual.* ***Altcineva*** *are dicționar.* Someone has a textbook. Someone else has a dictionary.

The indefinites ***cineva / altcineva*** are never used as adjectives, but only as pronouns. They derive from the interrogative pronoun ***cine*** (the same type of construction as for ***ceva***, ***altceva*** – see above). ***Cineva*** and ***altcineva*** can be modified by a descriptive adjective – the adjective will be then in the masculine singular :

— *E* ***cineva ciudat*** *la ușă !* There is someone bizarre (a bizarre person) behind the door !

Exercise 4.18. *Translate into Romanian :*

1. — I have something for your sister. — What ? — Something new and nice.
2. — Don't you have anything else ? — What else ? — I don't know, something.
3. — Anything for him over there ? — No, nothing.
4. — Is anybody home ? — I think there's nobody home.

5. — Someone has the new textbook. — Who ?
6. — Someone else has the old textbook. I think nobody has the new textbook.
7. — I don't have anything else. Do you ?

Conversation

Let's make a portrait!

Eu sunt alb. Prietenul meu este negru.
Eu sunt albă. Prietena mea este negresă.
Prietenul meu este asiatic. Prietena mea este asiatică.
Ei sunt hispanici. Voi sunteți arabi.

What do we need to paint a portrait?

Some descriptive adjectives

tânăr – tânără – tineri – tinere (4)
bătrân – bătrână – bătrâni – bătrâne (4)
frumos – frumoasă – frumoși – frumoase (4)
urât – urâtă – urâți – urâte (4)
înalt – înaltă – înalți – înalte (4)
scund – scundă – scunzi – scunde (4)
solid – solidă – solizi – solide (4)
gras – grasă – grași – grase (4)
suplu – suplă – supli – suple (4)
slab – slabă – slabi – slabe (4)
plăpând – plăpândă – plăpânzi – plăpânde (4)
vesel – veselă – veseli – vesele (4)
amuzant – amuzantă – amuzanți – amuzante (4)
trist – tristă – triști – triste (4)
simpatic – simpatică – simpatici – simpatice (4)
antipatic – antipatică – antipatici – antipatice (4)
fermecător – fermecătoare – fermecători – fermecătoare (3)
seducător – seducătoare – seducători – seducătoare (3)
încântător – încântătoare – încântători – încântătoare (3)
respingător – respingătoare – respingători – respingătoare (3)

Some names of parts of the human body and some adjectives usually associated with them

față – rotundă, ovală, pătrată
păr – lung, scurt ; des, rar ; blond, castaniu, șaten, roșcat, negru, alb, cărunt ; drept, ondulat, creț ; vopsit, natural
ochi – mari, mici ; negri, căprui, albaștri, verzi ; rotunzi, migdalați
nas – mare, mic ; delicat ; drept, coroiat, cârn, în vânt
gură – mare, mică ; senzuală
buze – subțiri, groase, cărnoase
dinți – albi, strălucitori, ca niște perle ; galbeni ; încălecați
bărbie – delicată, hotărâtă
gât – lung, subțire, fin ; scurt, gros
mâini – lungi, subțiri, fine ; scurte, groase
degete – lungi, subțiri, fine ; scurte, groase
picioare – lungi, subțiri, fine ; scurte, groase ; drepte, strâmbe

Some names of clothes

rochie – rochia – rochii – rochiile
bluză – bluza – bluze – bluzele
fustă – fusta – fuste – fustele
cămașă – cămașa – cămăși – cămășile
pantaloni – pantalonii
tricou – tricoul – tricouri – tricourile
blugi – blugii
pălărie – pălăria – pălării – pălăriile
pantofi – pantofii
sandale – sandalele
papuci – papucii
cizme – cizmele
adidași – adidașii

Some names of colors

alb – albă – albi – albe (4)
negru – neagră – negri – negre (4)
roșu – roșie – roșii – roșii (3)
albastru – albastră – albaștri – albastre (4)
galben – galbenă – galbeni – galbene (4)
verde – verde – verzi – verzi (2)
portocaliu – portocalie – portocalii – portocalii (3)
maro (1)
bleu (1)
roz (1)
vernil (1)
bej (1)
gri (1)
mov (1)

Exercise 4.19. *Look up the words given above in the Romanian-English dictionary. Add new words to each group.*

Exercise 4.20. *Use (at least) the words given above to describe a person :* an American young man working in a bank, a young African American woman working in a school, a Japanese girl being a student in France, a little girl, a little boy, Tom Hanks, Sandra Bullock, your favorite professor, the professor you hate, your grandmother, your grandfather, your boss

Exercise 4.21. *Write dialogues taking the following ones as a model :*

— Ce băiat frumos e Alexandru !
— Da ? *De ce* why ?
— Este înalt, suplu. Are ochii albaștri... Și, în plus, este simpatic.

— *Ce păcat că* what a pity that Irina este *cam* a little grasă.
— De ce ? Este simpatică, veselă. Este fermecătoare. În plus, are un păr superb : negru, des, ondulat...
— Da, și ochii verzi. Este o fată foarte frumoasă. Ai dreptate.

— Este fetița dumneavoastră ?
— Da. E fetița mea.
— Câți ani are ?
— Trei ani.
— Care este numele ei ?
— Raluca.
— Ce nume frumos !
— O, este un nume foarte popular în România.
— Raluca are ochii verzi ?
— Nu. Sunt albaștri !

UNDE STAI ?

WHERE DO YOU LIVE ?

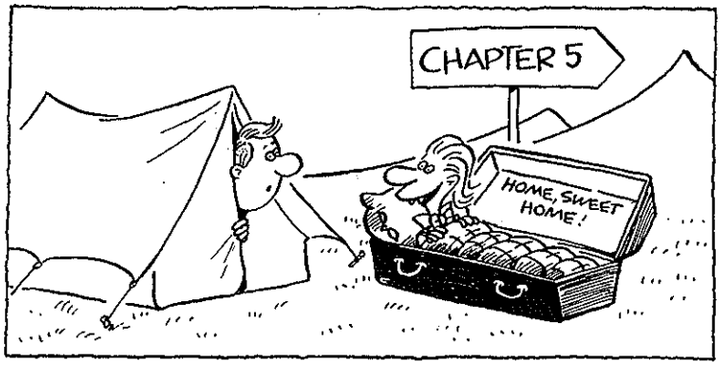

It doesn't really matter, as long as you are home away from home.

section 1 Introductory dialogues

Dialogue 1

— Bună ! Tu ești studenta din România ?
— Da, eu. Sunt sora Cristinei, amica ta.
— Unde stai ?
— Aici, în Durham ? Am un apartament mic, cu chirie.
— Câte camere ai ?
— Două. Un living și un dormitor. Baia este *cam mică* rather small, **și nici bucătăria nu-i *prea mare*** too big, **dar *nu-i problemă*** this is not a problem.
— *Ești mulțumită de* are you pleased with **apartament ?**
— Desigur. Pentru o persoană, este perfect. În plus, chiria nu e mare.
— *Anul trecut* last year **unde ai stat ?**
— Anul trecut ? Am stat la căminul universității.

Words, word forms, phrases
Cristinei *n / f gen* of **Cristina** – **sora Cristinei** Cristina's sister
amică *n / f* friend (not so close as **prietenă**)

stai *2nd sing pres ind* of **a sta** *vi* to live – **unde stai?** where do you live?
apartament *n / neut* apartment
chirie *n / f* rent – **apartament cu chirie** rented apartment
cameră *n / f* room
living *n / neut* living room, family room
dormitor *n / neut* bedroom
baie *n / f* bathroom
nici *adv* neither, either
bucătărie *n / f* kitchen
desigur *adv* sure, of course
persoană *n / f* person
perfect *adj(4)* perfect
ai stat *2nd sing comp perf ind* of **a sta** to live, to stay – **unde ai stat?** where did you live?
am stat *1st sing comp perf ind* of **a sta** to live, to stay I lived
cămin *n / neut* dormitory
universității *n / f gen sing* of **universitate** – **căminul universității** the university dorm

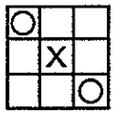

Dialogue 2

— Unde stau părinții tăi?
— Părinții mei au o casă mare în București, în centrul orașului, lângă Cișmigiu. Este o casă frumoasă. Și frații mei stau tot acolo. Fiecare are camera sa.
— Câte camere are casa părinților tăi?
— Șase: living, sufragerie, trei dormitoare, cameră de oaspeți. Plus două băi, o bucătărie imensă... Avem și o grădină minunată.
— Excelentă casă! *Așa stau oamenii* is that the way people live **în București?**
— *Nu tocmai* not really. **Majoritatea stau la bloc, în apartamente mici. Noi suntem norocoși...**

Cișmigiu – one of the most beautiful parks in the central area of Bucharest, laid out by the German landscape architect Carl Friedrich Wilhelm Mayer between 1847 and 1854. It was the second so-called public garden in Bucharest, part of a project started in 1830 by a commission charged with "the embellishment and the improvement" of the city.

Words, word forms, phrases
stau *3rd pl pres ind* of **a sta** to live
părinți *n / pl* parents
centru *n / neut* center, central area of the city – **centrul orașului** the center of the city
frate *n / m* brother
fiecare *pron / indef* each, each of them
părinților *n / pl gen* of **părinți** – **casa părinților tăi** your parents' house
sufragerie *n / f* dining room
cameră de oaspeți *n / f* guest room
imens *adj(4)* immense, huge
minunat *adj(4)* wonderful
excelent *adj(4)* excellent
majoritate *n / f* majority, most of...
bloc *n / neut* apartment building
norocos *adj(4)* lucky

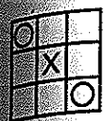

Dialogue 3

— *Alo* hello **? Da!**
— Alo! Bună ziua. *Vă rog cu* can I speak with **Dan. *La telefon este*** this is **Adriana Moraru din New York.**
— *Un moment* just a moment... **Dan, *la telefon*** it's for you!

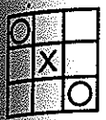

Dialogue 4

— Alo!
— Dan! Adriana sunt! Ce mai faci?
— Ce surpriză! Eu sunt bine, mulțumesc. Dar tu? Tu ce faci? Unde ești? De unde dai telefon? Ești în București?
— Da. De ieri.
— Unde stai?
— La hotel. La hotelul Hilton. E *chiar* right **în centru.**
— Da, da... Cum e camera? E totul în regulă?
— *Sigur că da* sure thing. **Am o priveliște superbă! Frumosul Ateneu este la doi pași.**
— Dar camera? Are televizor?
— Firește! E un hotel de cinci stele! Are și televizor, și frigider, și aer condiționat. Patul este perfect – e tare! Și mare. *Nu chiar ca* not exactly like **în America, dar e destul de mare. *Oricum*** anyway, ***anul viitor*** next year, **când voi fi din nou în București, voi sta *tot aici*** the same place.
— Excelent! Ești ca acasă!
— Nu tocmai! Aici n-am bucătărie... Dar cine are nevoie de bucătărie în vacanță?!

Athénée Palace Hilton – hotel in downtown Bucharest, very close to Piața Revoluției – the place where the Romanian revolution started in 1989. This hotel is one of the symbols of Bucharest. The Athénée Palace hotel was built at the end of the 19th and the beginning of the 20th century. The architects made use of reinforced concrete, a new and revolutionary technology at that time. A new wing was added in the sixties. In December 1989 the building was damaged. It was rebuilt in the early 90s, and afterwards the hotel entered the Hilton chain.

Ateneul Român – monumental building on the most famous avenue of Bucharest, Calea Victoriei. The building was raised for the cultural society the "Romanian Atheneum" in 1888. Nowadays, it is the main concert hall of Romania.

Words, word forms, phrases
surpriză *n / f* surprise
dai *2nd sing pres ind* of **a da** *vt* to give – **dai telefon** you call, you make a phone call
ieri *adv* yesterday – **de ieri** since yesterday
hotel *n / neut* hotel – **hotel de cinci stele** five-star hotel
priveliște *n / f* view
superb *adj(4)* superb
la doi pași *adv phrase* very close (lit. : two steps away)
televizor *n / neut* TV set
firește *adv* naturally, of course
frigider *n / neut* refrigerator
aer condiționat *n / phrase* AC system
pat *n / neut* bed
perfect *adj(4)* perfect
tare *adj(2)* hard
viitor *adj(3)* future, next
voi fi *1st sing future ind* of **a fi** – **când voi fi în București** when I'm in Bucharest
voi sta *1st sing future ind* of **a sta** – **voi sta tot aici** I'll stay here again
vacanță *n / f* holidays

Exercise 5.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify grammar problems introduced by the dialogues (such as : genitive forms of the nouns, past tense and future forms of the verbs, indefinite pronouns, adverbs and adverbial constructions indicating time and place). The grammar topics identified will be studied in* Section II.

Exercise 5.2. *Sort the vocabulary given above by parts of speech. Add the new words to your Romanian-English dictionary. You can also build word groups, for instance : names of the rooms in a house, names of various domestic objects.*

Grammar

Some more action. Finally !

The irregular verbs "a sta" and "a da" in the present indicative

The verb ***a sta*** to stand, to seat, to stay, to live, etc.

Sing.	1st	***eu stau***
	2nd	***tu stai***
	3rd	***el / ea stă***
Pl.	1st	***noi stăm***
	2nd	***voi stați***
	3rd	***ei / ele stau***

A sta is an intransitive verb with a lot of different meanings.
It indicates the position in space :
– to stand, to be in an upright position, on one's feet, usually in the collocation ***a sta în picioare*** :

Maria este fata care stă în picioare lângă geam. Maria is the girl who is standing by the window.

– to sit, to be seated, usually in the collocation ***a sta jos*** :

Alexandru este tânărul care stă jos pe scaunul de lângă ușă. Alexandru is the young man sitting on the chair by the door.

– to sit down, usually in the collocation ***a sta jos*** :

— ***De ce nu stai jos ?*** Why don't you sit down ?

– to lie down, to be in a horizontal position, usually in the collocation ***a sta culcat*** :

Pisica stă culcată sub masă. The cat is lying under the table.

Here are some other meanings of the verb ***a sta*** :
– to stay, to spend some time somewhere :

— ***Cât stai în București ?*** For how long are you going to stay in Bucharest ?
— ***Mai stai !*** Don't leave !

– to stop working (of clocks, watches, other mechanisms) :

— ***Ceasul tău stă !*** Your watch stopped !

– to stop or halt :

— ***Stai ! Cine ești ?*** Freeze ! Who are you ?

One of the important meanings of the verb ***a sta*** is "to live in / at..." :

— Unde stai ?				
în	**într-un / într-o**	**la**	**pe**	**lângă**
în România	***într-o casă***	***la hotel***	***pe strada centrală***	***lângă parc***
în America	***într-o vilă***	***la cămin***	***pe bulevard***	***lângă muzeu***
în Franța	***într-un bloc***	***la bloc***		***lângă Ateneu***
în București		***la parter***		
în Durham		***la ocean***		

Some collocations with the verb ***a sta*** are very frequent in colloquial Romanian :

a sta de vorbă to talk, to have a discussion, to chat
a sta pe gânduri to be thoughtful, pensive, to hesitate
a sta cuminte to ponder, to stay calm, to behave, to act properly (of children)
stai puțin ! stai așa ! wait a second ! hold on !

The verb *a da* to give

Sing.	1st	***eu dau***
	2nd	***tu dai***
	3rd	***el / ea dă***
Pl.	1st	***noi dăm***
	2nd	***voi dați***
	3rd	***ei / ele dau***

Some collocations with the verb ***a da*** are very frequent:

a da bună ziua to say hello
a da telefon to make a phone call
a da de bucluc / belea to be in trouble

Exercise 5.3. *Fill in the blanks with appropriate present indicative forms of the verbs* ***a sta*** *and* ***a da****. Translate the sentences into English:*

1. Toți prietenii mei _____ la cămin, iar eu _____ într-un apartament cu chirie în oraș.
2. — Pentru carte voi _____ bani?
3. Familia mea _____ în București, într-o casă mare și frumoasă.
4. — Câte zile _____ la Paris, domnule Alexandrescu?
5. — Doamnă, de ce nu _____ jos?
6. — De ce nu _____ (noi) telefon acum?
7. — Cine _____ în casa asta superbă?
8. Noi _____ în picioare pentru că nu mai sunt locuri libere.
9. Delegații la conferință _____ la hotelul Hilton.
10. Copilul lor e foarte mic, dar _____ bună ziua întotdeauna.
11. — Victor, cu cine _____ de vorbă?
12. — La ce etaj _____ domnul Marinescu?
13. Prietenii mei _____ cadouri cu multă plăcere.
14. Eu _____ pe un scaun incomod.
15. Câinele tău _____ culcat sub pat.
16. — Bunicii voștri unde _____, în București sau la țară?

Here, there, and everywhere...

Prepositions indicating place

The most frequent prepositions used in nominal constructions indicating location are:

– ***în*** in

— ***Voi stați în București sau în Cluj?***
— ***Tu stai în orașul Ploiești?***

When ***în*** precedes a noun in the singular that takes the indefinite article, it changes into ***într-un*** for the masculine or ***într-o*** for the feminine:

Eu stau într-un oraș mare.
Ea stă într-o casă mică.

– ***din*** from

— ***Voi sunteți din București sau din Cluj?***
— ***Tu ești din orașul Ploiești?***

When ***din*** precedes a noun in the singular that takes the indefinite article, it changes into ***dintr-un*** for the masculine or ***dintr-o*** for the feminine:

Eu sunt dintr-un oraș mare.
Ea este dintr-o țară mică.

– ***la*** at, in; by, next to

Suntem la universitate.
Ei stau la țară.
Ea stă la fereastră.

– ***de la**** from, which is at

Ea e de la țară.
Fata de la geam este sora mea.

– ***pe*** on

Dicționarul este pe masă.
Noi stăm pe strada Pitar Moș.

– ***de pe**** on, which is on

Dicționarul de pe masă este nou.

– ***sub*** under

Pisica este sub masă.

– ***de sub**** under, which is under

Pisica de sub masă este mică.

– ***după*** behind

Pisica este după ușă.

– ***de după**** behind, which is behind

Pisica de după ușă e mare.

– ***lângă*** near to, next to

Casa mea este lângă stația de autobuz.

– ***de lângă**** near, next to, which is near, which is next to

Casa de lângă stația de autobuz este nouă.

– ***aproape de*** (***nu departe de***) not far from, close to ≠ ***departe de*** far from

Școala este aproape de casa noastră.

Ei stau departe de Universitate.

* Simple prepositions like ***la***, ***pe***, ***sub***, ***după***, ***lângă*** can be preceded by the preposition ***de***. The compound prepositions ***de la***, ***de pe***, ***de sub***, ***de după***, ***de lângă*** accompany nouns with attributive function. The structure is a "contraction" of an attributive subordinate clause indicating place: ***casa de la țară*** the country house = ***casa care este la țară***, ***cartea de pe masă*** the book on the table = ***cartea care este pe masă***, ***câinele de sub scaun*** the dog under the chair = ***câinele care este sub scaun***, etc.

Exercise 5.4. *Translate the examples above into English.*

Adverbs indicating place

The interrogative adverb indicating location is ***unde*** where. It can also work as a relative adverb introducing a subordinate clause.

The most frequent adverbs of place in Romanian are:

– ***aici*** here ≠ ***acolo*** there

Noi stăm aici.

Ei stau acolo.

– ***tot aici*** in the same place (here) ≠ ***tot acolo*** in the same place (there)

Noi stăm tot aici.

Ei stau tot acolo.

– ***aproape*** in the vicinity, in the neighborhood ≠ ***departe*** far from here, a long way off

— ***Cine stă aproape?***

Eu stau foarte departe.

– ***sus*** upstairs ≠ ***jos*** downstairs

— ***Hai sus!*** Let's go upstairs!

— ***Hai jos!*** Let's go downstairs!

– ***înăuntru*** inside, indoors ≠ ***afară*** outside, outdoors

Pisica e tristă când stă înăuntru.

E foarte fericită când este afară.

Such simple adverbs of place (***aici***, ***acolo***, ***aproape***, ***departe***, ***sus***, ***jos***, ***înăuntru***, ***afară***) can be preceded by the preposition ***de***. They work then as attributes (the "short" form of an attributive sentence): ***copiii de acolo*** the children over there = ***copiii care stau acolo***, ***prietenul de departe*** the friend from far away = ***prietenul care este departe***, ***vecinul de sus*** the neighbor upstairs = ***vecinul care stă sus***. The adverb ***înăuntru*** preceded by the preposition ***de*** will change into ***dinăuntru***: ***masa de dinăuntru*** the table inside = ***masa care este înăuntru***.

Exercise 5.5. *Translate the examples above into English.*

Exercise 5.6. *Translate into Romanian:*

1. My good friend Andrew lives in a beautiful house not far from the Hilton Hotel.
2. The house next to Hilton has historical value.
3. — Are they from a big city or from a small town?
4. — Where is your dog? He's not under the table, he's not behind the door, is he upstairs?
5. They are sitting by the window.
6. The girls who are standing by the window are my friends.
7. — What's on the table, a Romanian-English dictionary or a Russian-English dictionary?
8. — Is the dictionary on the table a Romanian-English dictionary or a Russian-English dictionary?
9. The bus terminal near the university is new.
10. The bus terminal is near the university.
11. — Are you in Bucharest?
12. — Are you from Bucharest?
13. — Are you staying in a good hotel?
14. — Are we going to stay in or out?
15. — Let's go downstairs.
16. The neighbor upstairs is from England.
17. — Is the book over there yours?

Exercise 5.7. *Make up at least five sentences with the verb* ***a sta*** *in the present indicative plus adverbs and prepositions indicating place.*

Yesterday all my troubles seemed so far away...

The compound perfect indicative of verbs

The compound perfect is a past tense of the indicative mood, formed as follows:

Affirmative forms	Sing.	1st	*eu am*	+ the past participle of the actual verb
		2nd	*tu ai*	
		3rd	*el / ea a*	
	Pl.	1st	*noi am*	
		2nd	*voi ați*	
		3rd	*ei / ele au*	
Negative forms	Sing.	1st	*eu nu am / n-am*	+ the past participle of the actual verb
		2nd	*tu nu ai / n-ai*	
		3rd	*el / ea nu a / n-a*	
	Pl.	1st	*noi nu am / n-am*	
		2nd	*voi nu ați / n-ați*	
		3rd	*ei / ele nu au / n-au*	

– the compound perfect is formed with the auxiliary elements ***am***, ***ai***, ***a***, ***am***, ***ați***, ***au*** and the past participle of the actual verb
– all the Romanian verbs form the compound perfect with these auxiliaries
– the past participle form used to construct the compound perfect is always invariable

The past participle forms of the verbs studied so far are: ***a fi – fost***; ***a avea – avut***; ***a sta – stat***; ***a da – dat***. These verbs form the compound perfect as follows:

A FI - FOST	A AVEA - AVUT	A STA - STAT	A DA - DAT
eu am fost	*eu am avut*	*eu am stat*	*eu am dat*
tu ai fost	*tu ai avut*	*tu ai stat*	*tu ai dat*
el / ea a fost	*el / ea a avut*	*el / ea a stat*	*el / ea a dat*
noi am fost	*noi am avut*	*noi am stat*	*noi am dat*
voi ați fost	*voi ați avut*	*voi ați stat*	*voi ați dat*
ei / ele au fost	*ei / ele au avut*	*ei / ele au stat*	*ei / ele au dat*

The compound perfect negative of all the Romanian verbs is formed with the negation ***nu*** preceding the auxiliary. The vowel ***-u*** in the negation can be elided, but elision is not compulsory: ***eu nu am fost ~ eu n-am fost***, ***tu nu ai avut ~ tu n-ai avut***, ***el nu a stat ~ el n-a stat***, etc.

The compound perfect shows a past action considered completed at the moment of speaking. It is the most frequent and common past tense in Romanian. In general, it corresponds to the English past tense or past tense continuous (the opposition simple-continuous is not formally expressed in Romanian). It can also be the equivalent of the present perfect or present perfect continuous:

— ***Unde ai fost anul trecut?*** Where were you last year?
— ***Anul trecut am fost în Franța.*** I was in France last year.
— ***Ai fost vreodată în China?*** Have you ever been to China?
— ***Nu, nu am fost niciodată în China.*** No, I have never been to China.

Exercise 5.8. *Fill in the blanks with appropriate compound perfect forms of the verbs* ***a fi, a avea, a sta*** *or* ***a da***:

1. — Andrei, unde _____?
2. — (eu) _____ un telefon.
3. La Budapesta _____ la niște prieteni.
4. Noi _____ în parc. Voi unde _____?
5. Părinții lui _____ la noi, iar părinții mei _____ la hotel.
6. Eu (neg.) _____ nevoie de ajutor, dar sora mea _____.
7. — De ce nu (ei) _____ bună ziua? Sunt supărați?
8. Profesorul din Franța _____ pe un scaun cam incomod.
9. — Dumneavoastră _____ până la sfârșitul ședinței? Eu nu!
10. Nimeni _____ invitat la concert. E bizar!
11. Noi (neg.) _____ chef de nimeni.

Adverbs and adverbial structures indicating time used with past tenses

The basic interrogative adverb indicating time is ***când*** when. The most frequent time adverbs and adverbial structures used in Romanian with past tenses are:
– ***deja*** already ≠ ***încă*** yet (used with negative verbal forms)
Am fost deja la bibliotecă.
Încă nu am fost la bibliotecă.
– ***ieri*** yesterday – ***ieri dimineață*** yesterday in the morning, ***ieri seară*** yesterday in the evening, last evening
Ieri am stat acasă.
Ieri dimineață am fost la firmă.
Ieri seară am avut treabă.
– ***aseară*** last night, last evening
— ***Unde ai fost aseară?***
– ***alaltăieri*** the day before yesterday
Alaltăieri a fost o zi superbă.

– ***săptămâna trecută*** last week

Săptămâna trecută am fost la prietenii mei din California.

– ***acum o săptămână*** a week ago

Am fost la prietenii mei din California acum o săptămână.

– ***luna trecută*** last month

Luna trecută am avut examen la limba română.

– ***acum o lună*** a month ago

Am avut test la română acum o lună.

– ***anul trecut*** last year

Anul trecut prietenul meu a fost la New York.

– ***acum un an*** a year ago

Prietenul meu a fost la New York acum un an.

– ***acum o oră / două ore / trei ore etc.*** one hour, two hours, three hours, etc. ago

Domnul director a fost aici acum două ore.

– ***acum două, trei, patru etc. zile / acum două, trei, patru etc. săptămâni / acum două, trei, patru etc. luni / acum doi, trei, patru etc. ani*** two / three / four, etc. days, months, years ago

Acum cinci ani, la Paris, am stat într-un apartament excelent.

Exercise 5.9. *Translate the examples above into English.*

Exercise 5.10. *Fill in the blanks using the compound perfect of the verbs* ***a fi, a avea, a sta*** *or* ***a da*** *:*

1. — Unde _____ Alexandra anul trecut, la cămin sau într-un apartament cu chirie ?
2. — Mihai, ieri _____ timp pentru exercițiile de franceză ?
3. Acum doi ani prietenii mei italieni _____ la hotelul Hilton din București.
4. — Cine _____ telefon aseară ?
5. Săptămâna trecută (eu) _____ la muzeu, iar acum două săptămâni _____ la teatru.
6. — Cine _____ deja seminar de cultură și civilizație ?
7. — Cum _____ cursul de română de ieri ?
8. Nimeni _____ timp liber săptămâna trecută.
9. — Unde _____ Andrei și Bogdan când _____ în București, la hotel sau la prieteni ?

Exercise 5.11. *Write similar dialogues using the given elements. Use various adverbs and adverbial constructions indicating the past, various subjects to the action, etc.*

a fi la întâlnirea cu decanul

— ***Ați fost la întâlnirea cu decanul ieri ?***
— ***Nu, n-am fost. Voi ați fost ?***
— ***Nu, dar a fost Andrei.***

a fi la seminarul de economie mondială
a sta la conferința despre reforma în învățământ
a avea seminar de română
a sta la concert
a da telefon în America
a fi la întâlnirea cu studenții din Franța

Tomorrow is another day...

The future indicative of the verbs (future I)

Sing.	1st	***eu voi***	+ the infinitive of the actual verb
	2nd	***tu vei***	
	3rd	***el / ea va***	
Pl.	1st	***noi vom***	
	2nd	***voi veți***	
	3rd	***ei / ele vor***	

– the future tense of the indicative (future 1) is formed with the auxiliaries ***voi***, ***vei***, ***va***, ***vom***, ***veți***, ***vor*** and the infinitive of the actual verb
– all the Romanian verbs form the future 1 with these auxiliaries
– the infinitive used in the future 1 is not preceded by the particle ***a***

The verbs studied so far form the future 1 as follows :

A FI	**A AVEA**	**A STA**	**A DA**
eu voi fi	***eu voi avea***	***eu voi sta***	***eu voi da***
tu vei fi	***tu vei avea***	***tu vei sta***	***tu vei da***
el / ea va fi	***el / ea va avea***	***el / ea va sta***	***el / ea va da***
noi vom fi	***noi vom avea***	***noi vom sta***	***noi vom da***
voi veți fi	***voi veți avea***	***voi veți sta***	***voi veți da***
ei / ele vor fi	***ei / ele vor avea***	***ei / ele vor sta***	***ei / ele vor da***

The future 1 negative is constructed with the negation ***nu*** before the auxiliary: ***nu voi fi, nu veți avea, nu vor sta, nu vor da.***

The absolute values of the Romanian future indicative are similar to the values of the future in other languages. This tense indicates an action that will take place after the moment of speaking: ***Mâine voi sta acasă.*** Tomorrow I shall stay at home. The Romanian future can also correspond to the future continuous in English: ***Voi sta aici până vei avea timp pentru o discuție.*** I'll be waiting here until you'll have time for a discussion. The future 1 is not the most frequent future tense in current speech, but it is required in scientific and administrative papers, as well as in formal circumstances and official documents.

Exercise 5.12. *Fill in the blanks with appropriate future 1 forms of the verbs* ***a fi, a avea, a sta*** *or* ***a da*** *:*

1. Eu _____ un telefon, liniște, *vă rog* please!
2. La Budapesta _____ la niște prieteni.
3. Noi _____ în parc. Voi unde _____ ?
4. Părinții lui _____ la noi.
5. Eu (neg.) _____ nevoie de ajutor, dar sora mea _____.
6. Profesorul din Franța _____ la hotelul universității.
7. — Dumneavoastră _____ până la sfârșitul ședinței? Eu nu!
8. _____ nimeni la concert. E bizar!

Adverbs and adverbial structures indicating time used with future tenses

The most frequent time adverbs and adverbial structures used with future tenses are:

– ***diseară*** tonight

Diseară vom sta acasă.

– ***mâine*** tomorrow – ***mâine dimineață*** tomorrow morning, ***mâine seară*** tomorrow night

Mâine voi avea o zi liberă.
Mâine dimineață vom fi la facultate.
Mâine seară vom sta acasă.

– ***poimâine*** the day after tomorrow; ***mâine-poimâine*** very soon, in a few days

Poimâine vom avea nevoie de manualele noi.

– ***săptămâna viitoare*** next week

Săptămâna viitoare voi fi în vacanță.

– ***luna viitoare*** next month

Luna viitoare prietenii mei vor sta la Paris.

– ***anul viitor*** next year ~ ***la anul***

Voi sta în București la anul / anul viitor.

– ***peste o oră, două ore, trei ore etc.*** in an hour, in two hours, three hours, etc.

Doamna directoare va fi aici peste o oră.

– ***peste două, trei, patru etc. zile / două, trei, patru etc. săptămâni / două, trei, patru etc. luni / doi, trei, patru etc. ani*** in two, three, four, etc. days / weeks / months / years

Peste două luni vei avea o pronunție românească excelentă.

Exercise 5.13. *Translate the examples above into English.*

Exercise 5.14. *Fill in the blanks with forms of the verbs* ***a fi, a avea, a sta*** *and* ***a da*** *in the future 1 :*

1. — Unde _____ Alexandra la anul, la cămin sau într-un apartament cu chirie?
2. — Mihai, mâine _____ timp pentru exercițiile de franceză?
3. Luna viitoare prietenii mei italieni _____ la hotelul Hilton din București.
4. Prietenii mei din California _____ telefon diseară sau mâine dimineață.
5. Săptămâna viitoare (eu) _____ timp pentru muzeu, iar peste două săptămâni _____ pentru teatru.
6. — Cine _____ seminar de cultură și civilizație săptămâna viitoare?
7. — Când _____ cursul de română?
8. Nimeni _____ timp liber mâine și poimâine.
9. — Unde _____ Andrei și Bogdan când _____ în București, la hotel sau la prieteni?

Exercise 5.15. *Write similar dialogues using the given elements. Use various adverbs indicating time and different subjects :*

a fi prezent la întâlnirea cu decanul / mâine

— ***Ei vor fi prezenți la întâlnirea cu decanul mâine?***
— ***Nu cred*** I don't think so. ***Voi veți fi?***
— ***Nu știu*** I don't know. ***Poate*** maybe.

a fi prezent la seminarul economic NATO / luna viitoare
a sta la conferința despre reforma în învățământ / peste două săptămâni
a avea seminar de română / săptămâna viitoare
a sta la concert / mâine seară
a da un telefon în America / mâine dimineață
a fi prezent la întâlnirea cu studenții din Franța / diseară

Say yes, say no...

Adverbs and adverbial phrases of reinforcing affirmation and negation

Da	Nu
sigur că da cum să nu desigur	**deloc nicidecum nici pomeneală**
— Vei avea nevoie de carte la cursul de mâine ? *— Sigur că da !*	*— Ai avut nevoie de dicționar pentru traducerea de ieri ?* *— Deloc.*
— Ai avut nevoie de dicționar pentru traducere ? *— Cum să nu ?*	*— Ești obosit ?* *— Nicidecum.*
— Ai nevoie de cuțit ? *— Desigur.*	*— Ești tristă ?* *— Nici pomeneală !*

Exercise 5.16. *Translate the examples above using such adverbs and adverbial phrases as : "definitely", "certainly", "of course", "not at all", "by no means", etc.*

Exercise 5.17. *Give affirmative and negative answers to the following questions. Translate the questions and the answers into English :*

— Stai departe de centru ?
— Veți avea nevoie de toate manualele de limba germană mâine la seminar?
— Ai fost obosită după examen ?
— Ai nevoie de ceva de la piață ?
— Sunteți mulțumiți de apartamentul nou ?
— Aveți nevoie de pături groase la noapte ?
— Ai avut probleme cu mașina alaltăieri ?
— Vei sta mult în aeroport între două avioane ?
— Ești supărată pe mine ?
— Sunteți grăbit ?

Who's the boss, the noun or the article ?

The cases of nouns

There are five cases in Romanian : nominative, genitive, dative, accusative and vocative. The noun forms in the nominative and the accusative are identical. The forms in the genitive and the dative are identical, too. The vocative, which has its own forms, will be studied within Chapter 9.

The nominative is primarily the case of the subject in a sentence (case questions : ***cine ? ce ?***).
The accusative is the case of the direct object of the verb (case questions : ***pe cine ? ce ?***). It is also the case of circumstancials or attributes built with various prepositions (***în***, ***pe***, ***la***, ***cu***, ***lângă***, ***despre***, ***pentru***, ***de***, etc.) in Romanian.
The genitive is, generally, the case indicating possession, belonging (case question : ***al, a, ai, ale cui ?***).
The dative is the case of the indirect object of the verb. It shows the destination of giving (case question : ***cui ?***).
The vocative is an unusual case. The words in this case indicate the person to whom the speaker addresses, but they do not have a syntactic function in the sentence.

A simple noun (not modified by an adjective or pronominal adjective) in the genitive or the dative will always be accompanied by an article, definite or indefinite. The element that actually changes in the genitive-dative cases is the article. It is **only the feminine nouns** that have a particular ending for the genitive-dative singular. In form, the feminine genitive-dative ending is identical to the ending for the nominative plural.

Exercise 5.18. *Identify the case of the nouns in the sentences below :*

1. Cartea mamei este pe masă.
2. Casa părinților mei este în București, lângă parcul Cișmigiu.
3. — Cui ai dat flori ? Profesoarelor ?
4. Aici, în ziar, este un articol mare despre profesorul nostru.
5. Sora ei are părul negru și ochii verzi, e foarte frumoasă !
6. Voi sta cu tine la căminul universității anul viitor.
7. — Unde este jucăria copilului ?
8. — Cine are o carte de poezie în limba română ?
9. — Biroul tău este lângă cabinetul directorului ?
10. — Andrei, de ce nu dai bună ziua ?!

Declension of nouns with indefinite article

	Singular		
	Masculine	**Neuter**	**Feminine**
Nom.-acc.	*un pom*	*un scaun*	*o casă, o floare, o cafea, o bucătărie*
Gen.-dat.	*unui pom*	*unui scaun*	*unei case, unei flori, unei cafele, unei bucătării*
	Plural		
	Masculine	**Neuter**	**Feminine**
Nom.-acc.	*niște pomi*	*niște scaune*	*niște case, niște flori, niște cafele, niște bucătării*
Gen.-dat.	*unor pomi*	*unor scaune*	*unor case, unor flori, unor cafele, unor bucătării*

– masculine and neuter nouns (not considering the article) have one form for the singular and one form for the plural in all cases
– feminine nouns (not considering the article) have one form for the nominative-accusative in the singular, and another form for the genitive-dative singular and all the cases in the plural
– the indefinite article has three genitive-dative forms: ***unui*** (masculine and neuter, singular), ***unei*** (feminine, singular) and ***unor*** (plural for the three genders)

Exercise 5.19. *Form the genitive-dative of the nouns with indefinite article given in parentheses. Identify the case of each noun (genitive or dative). Give your reasons. Translate the sentences into English.*

1. Am dat (un coleg) _____ din grupă cărțile mele de română.
2. Am dat flori (niște fete) _____.
3. Colegele mele au romanul (o scriitoare) _____ din România.
4. — Atenție, piciorul (un scaun) _____ este rupt!
5. Am stat la umbra (niște pomi) _____ mari.
6. Dicționarele (niște studenți) _____ de la germană sunt în sala noastră.
7. Coperțile (niște cărți) _____ sunt prea strident colorate.
8. Coperta (o carte) _____ este extraordinar de frumoasă.
9. Sunt vocile (niște prieteni) _____.
10. Este vocea (o prietenă) _____.

Declension of nouns with definite article

	Singular		
	Masculine	**Neuter**	**Feminine**
Nom.-acc.	*pomul*	*scaunul*	*casa, floarea, cafeaua, bucătăria*
Gen.-dat.	*pomului*	*scaunului*	*casei, florii, cafelei, bucătăriei*
	Plural		
	Masculine	**Neuter**	**Feminine**
Nom.-acc.	*pomii*	*scaunele*	*casele, florile, cafelele, bucătăriile*
Gen.-dat.	*pomilor*	*scaunelor*	*caselor, florilor, cafelelor, bucătăriilor*

– masculine and neuter nouns (not considering the article) have one form for the singular and one form for the plural in all cases
– feminine nouns (not considering the article) have one form for the nominative-accusative in the singular, and another form for the genitive-dative in the singular and all the cases in the plural. However, for the feminine nouns that take the ending ***-ii*** in the nominative-accusative plural (***stație – stații, familie – familii, bucătărie – bucătării***), the ending changes into ***-ie*** in the genitive-dative singular, and the article is attached to this form: ***stație – stații – stației***; ***familie – familii – familiei***; ***bucătărie – bucătării – bucătăriei***. In other words, in the genitive-dative the definite article is attached to the form of nominative-accusative singular of these nouns.
– the definite article has three genitive-dative forms: ***-(u)lui*** (masculine and neuter, singular), ***-i*** (feminine, singular) and ***-lor*** (plural)

Exercise 5.20. *Form the genitive-dative of the nouns with definite article given in parentheses. Identify the case of each noun (genitive or dative). Give your reasons. Translate the sentences into English.*

1. Am dat (colegul) _____ din Ucraina toate cărțile mele de română.
2. Am dat (prietenele) _____ flori și bomboane de ciocolată.
3. Colegele mele au avut romanul (scriitoarea) _____ care a dat ieri autografe.
4. — Atenție, piciorul (scaunul) _____ este rupt!
5. Am stat ieri la umbra (nucii) _____ din grădină și acum am guturai.

6. Dicționarele (studenții) _____ de la germană sunt în sala noastră.
7. Coperțile (cărțile) _____ de la editura din Spania sunt prea strident colorate.
8. Coperta (cartea) _____ de la editura din Franța e frumoasă.
9. Sunt vocile (prietenii) _____ din grupa de franceză.
10. Este vocea (prietena) _____ de la italiană.

Names of persons in the genitive-dative

The names of persons have some particular features in declension. They are very seldom declined with an indefinite article.

Feminine first names ending in **-a** (foreign names included) are declined like common nouns with definite article (nom.-acc. ***Alexandra***, gen.-dat. ***Alexandrei***) :

Alexandra (nom.) *are un frate.* Alexandra has a brother.
Stau de vorbă ***cu Alexandra*** (acc.). I'm speaking with Alexandra.
El este fratele ***Alexandrei*** (gen.). He is Alexandra's brother.
Îi (personal pronoun in the dative, short form) *dau* ***Alexandrei*** (dat.) *toate cărțile mele de română.* I'm giving all my Romanian books to Alexandra.

The genitive-dative form of the feminine first names ending in **-ia** will take the ending **-iei** : ***Maria – Mariei, Tia – Tiei.***

The genitive-dative of the feminine first names ending in **-ca** will take the ending **-căi** : ***Ilinca – Ilincăi, Rodica – Rodicăi, Anca – Ancăi, Florica – Floricăi.***

To form the genitive-dative of all the masculine names, as well as the genitive-dative of the foreign feminine names not ending in **-a**, the definite article ***lui*** must be placed before the noun : ***lui Ion, lui Vasile, lui Alexandru, lui Mircea, lui Luca*** (masculine), ***lui Carmen, lui Margot, lui Mimi, lui Irinel, lui John, lui Alice, lui Milagros***, etc. :

Mihai (nom.) *are o soră.* Mihai has a sister.
Stau de vorbă ***cu Mihai*** (acc.). I'm speaking with Mihai.
Ea este sora ***lui Mihai*** (gen.). She is Mihai's sister.
Îi (personal pronoun in the dative, short form) *dau* ***lui Mihai*** (dat.) *toate cărțile mele de română.* I'm giving all my Romanian books to Mihai.

Last names also form the genitive-dative with the article ***lui*** : ***lui Ionescu, lui Popescu, lui Cojocaru, lui Moraru, lui Popovici***, etc. Last names are very often preceded by common nouns indicating the status of the person : ***domnul, doamna, domnișoara, studentul, elevul***, etc. In the genitive-dative, these common nouns change according to the general rule : ***domnului Popescu, doamnei Georgescu, domnișoarei Olteanu, studentului Popa, elevei Cristea***, etc.

Exercise 5.21. *Answer the questions :*

Cui dai un cadou frumos ?
Adina, Alexandra, Dana, Cristina, Mircea, Anton, Alexandru, Adriana, Ionel, Petru, Bogdan, doamna Andreescu, domnul Ivanovici, Raluca, Luca, studentul Petreanu, Vasile, Camelia, Simina, studenta Voicu, Alex, Irinel

Ale cui sunt cărțile de pe masă ?
Adina, Alexandra, Dana, Cristina, Mircea, Anton, Alexandru, Adriana, Ionel, Petru, Bogdan, doamna Andreescu, domnul Ivanovici, Raluca, Luca, studentul Petreanu, Vasile, Camelia, Simina, studenta Voicu, Alex, Irinel

The use of the possessive or genitival article with nouns in the genitive

A noun in the genitive takes the possessive or genitival article ***al, a, ai, ale*** when :
– the noun in the genitive works on its own (independent genitive) :

— *A cui este* ***cartea*** *de pe masa mare ?* Whose is the book on the big table ?
— ***A Mariei.*** It's Maria's.
— *Dar* ***cartea*** *de pe masa mică ?* What about the book on the small table ?
— ***A lui Dan.*** It is Dan's.

– the noun in the genitive is a nominal component of the predicate (independent genitive) :

Avem aici ***cartea profesorului.*** We have here the professor's book.
Avem aici o ***carte care este a profesorului.*** We have here a book which is the professor's book.

– the modified noun is not immediately followed by its determinative in the genitive – there is another modifier (adjective or pronominal adjective) between them (remote genitive) :

Dumnealui este ***fratele domnului Pop.*** He is Mr. Pop's brother.
Dumnealui este ***fratele mai mic al domnului Pop.*** He is Mr. Pop's younger brother.

– the modified noun is followed by two or more nouns in the genitive. In this case, the second, third, etc. nouns are always preceded by the possessive or genitival article (remote genitive) :

Avem zilnic date despre ***temperatura aerului.*** We have daily data about the temperature of the air.
Avem zilnic date despre ***temperatura aerului, a apei și a solului.*** We have daily data about the temperature of the air, the water and the soil.

– the modified noun takes the indefinite article ***un, o, niște*** :

— *Ce* ***carte*** *e aici ?* — ***Cartea profesorului.*** What book is here ? The professor's book.

— *Ce* ***carte*** *e acolo ?* — ***O carte a profesorului.*** What book is over there ? A book of the professor's.

– the modified noun has no article :

Domnul Alexandrescu este ***directorul firmei.*** Mr. Alexandrescu is the director of the company.

Domnul Alexandrescu a fost ***director al firmei*** *de la vârsta de 30 de ani.* Mr. Alexandrescu has been the director of the company since he was 30.

Exercise 5.22. *Write similar dialogues using the given elements :*

cartea de română / Anton / Ana / Maria / Vlad

— ***Cui ai dat cartea de română, lui Anton ?***
— ***Nu, Anei !***
— ***Ana e sora Mariei ?***
— ***Da. Și a lui Vlad !***

manualul de franceză / Maria / Dan / Petru / Georgeta
caietul de matematică / Lelia / Matei / Andrei / Anca
notițele de la lingvistică / Cosmin / Vlad / Constantin / Marcela
dicționarul meu / Cristi / Aurora / Iancu / Ilinca
invitația la concert / Adriana / Radu / Cristina / Bogdan
biletele la film / Carmen / Simona / Oana / Ileana

Trading places

The descriptive adjective preceding the noun

In general, the adjective comes after the noun in Romanian. However, in some emphatic constructions, the adjective can precede the noun. Adjectives placed before the noun acquire intensity, and the whole structure **adjective + noun** indicates a strong emotional involvement of the speaker. This is why the structure **adjective + noun** is often used in exclamatory sentences :

— ***Ce casă frumoasă !*** ~ — ***Frumoasă casă !*** What a beautiful house !

When the noun takes the indefinite article, in case of inversion the article will precede the adjective :

Doamna Alexandrescu este ***o actriță remarcabilă.*** ~ *Doamna Alexandrescu este* ***o remarcabilă actriță !*** Mrs. Alexandrescu is a remarkable actress !

When the noun takes the definite article, in case of inversion, the article will be attached to the adjective :

Actrița excepțională *de pe scenă este doamna Alexandrescu.* ~ ***Excepționala actriță*** *de pe scenă este doamna Alexandrescu.* The outstanding actress on the stage is Mrs. Alexandrescu.

When the noun is preceded by a descriptive adjective and a possessive pronominal adjective, in case of inversion, both the adjective and the possessive will precede the noun, and the article will be attached to the descriptive adjective. Thus, the initial word order **noun (article) + possessive + adjective** will become **adjective (article) + possessive + noun** :

El este ***prietenul meu bun*** *Alexandru.* ~ *El este* ***bunul meu prieten*** *Alexandru.* Here is my good friend Alexandru.

Some adjectives – for instance, the one-form adjectives designating colors (***roz, bej, kaki***) – can never be placed before the noun they modify. The adjective ***biet, biată, bieți, biete*** poor, unhappy can only be placed before the noun it modifies :

E ***un biet câine*** *la ușa noastră.* There's a poor dog at our door.

Bietul câine *de la ușa noastră este mic.* The poor dog at our door is small.

Exercise 5.23. *Write similar dialogues using the given elements :*

Matei / tip / interesant / într-adevăr

— ***Matei e un tip interesant, nu*** isn't he ?
— ***Într-adevăr*** that's true, ***interesant tip !***

Andreea / fată / curajos / ai dreptate you're right
Corina / ziaristă / talentat / fără îndoială no doubt
Bogdan și Mircea / băiat / politicos / ai dreptate
Elena și Raluca / student / conștiincios / într-adevăr
Magda și Alexandra / fată / frumos / ai dreptate

Exercise 5.24. *Write similar dialogues using the given elements :*

Mihai / prieten / adevărat / așa e

— ***Mihai e un prieten adevărat.***
— ***Așa e*** that's true, ***Mihai chiar este un adevărat prieten.***

Adina / prietenă / adevărat / ai perfectă dreptate
Cristina și George / prieteni / adevărat / indiscutabil no doubt
Adriana Bittel / scriitoare / remarcabil / într-adevăr
Petru Cimpoeșu / romancier / excelent / așa e
doamna Popișteanu / profesoară / excepțional / fără îndoială

Exercise 5.25. *Replace the highlighted structure noun + adjective with the structure adjective + noun. Translate the sentences into English :*

1. La conferința de presă a fost prezent ***dirijorul remarcabil*** Cristian Mandeal.
2. Mariana Mihuț este ***o actriță excepțională***.
3. — *Ce părere aveți despre* what do you think of ***expoziția interesantă*** de la Muzeul de Artă ?
4. — Ce părere ai despre ***concertul excelent*** de ieri ?
5. La conferința de presă vor fi prezente ***balerinele vestite*** de la Teatrul « Bolșoi » din Moscova.
6. — Dânsul este ***pianistul celebru*** de la Viena ?
7. — Dumnealor sunt ***violoniștii renumiți*** de la Berlin ?
8. Acesta este ***muzeul renumit*** Metropolitan din New York.
9. — Uite ***icoana celebră*** « Sfânta Treime » de Andrei Rubliov.
10. — « Sfânta Treime » de Rubliov este la ***galeria vestită*** Tretiakov din Moscova, nu ?
11. Am fost ieri la ***prietenul meu bun*** Alexandru.
12. Alaltăieri ai fost la ***prietena ta bună*** Maria.
13. Acum o săptămână au fost la ***prietenii lor vechi*** Andrei și Larisa.
14. — Când ai fost la ***prietenele tale vechi*** Simina și Cristina ?

Oh, no ! So much indefiniteness...

The indefinite pronouns / pronominal adjectives "fiecare" and "tot" in the nominative-accusative

The indefinite pronoun / pronominal adjective *fiecare*

The indefinite pronoun / adjective ***fiecare*** everybody, everyone, each of..., every has forms only for the singular. Its predicate verb will be in the 3rd person singular. The nominative-accusative form is identical for the masculine and the feminine :

Fiecare student *are manual.* – ***Fiecare studentă*** *are manual.*

When acting as a pronoun, ***fiecare*** usually occurs in the structure ***fiecare*** + **dintre + noun / personal pronoun in the plural :**

Fiecare dintre studenți *are carte.* Each student has a book.

Fiecare dintre voi *este un student bun.* Each of you is a good student.

Fiecare dintre ei *are camera sa.* Each of them has his room.

As an adjective, ***fiecare*** always precedes the noun it modifies. The noun does not take an article :

Fiecare om *are un ideal.* Every man has an ideal.

The indefinite pronoun / adjective ***fiecare*** is composed of the invariable element ***fie-*** and the pronoun ***care***.

The indefinite pronoun / pronominal adjective *tot*

	Masculine	Neuter	Feminine
Sing.	*tot*		*toată*
Pl.	*toți*	*toate*	

The singular forms of the pronoun ***tot***, ***toată*** all, everything, the whole... substitute uncountable, mass or abstract nouns : names of substances, states, etc. The singular forms of the pronominal adjective ***tot***, ***toată*** match the same type of nouns :

— *Unde este* ***vinul*** *?* Were is the wine ? — ***Tot vinul*** *este aici.* All the wine is here. — ***Tot*** *?* All (of it) ?

— *Unde este* ***pâinea*** *?* Where is the bread ? — ***Toată pâinea*** *este aici.* All the bread is here. — ***Toată*** *?* All (of it) ?

The plural forms of the pronoun ***toți***, ***toate*** substitute nouns designating countable objects. The plural forms of the pronominal adjective ***toți***, ***toate*** match nouns in the plural, designating countable objects :

— *Unde sunt* ***studenții*** *?* Where are the students (masc.) ? — *Sunt* ***toți*** *aici.* They are all here. — ***Toți studenții*** *sunt aici.* All the students are here.

— *Unde sunt* ***studentele*** *?* Where are the students (fem.) ? — *Sunt* ***toate*** *aici.* They are all here. — ***Toate studentele*** *sunt aici.* All the students are here.

— *Unde sunt* ***scaunele*** *?* Where are the chairs ? — *Sunt* ***toate*** *aici.* They are all here. — ***Toate scaunele*** *sunt aici.* All the chairs are here.

The pronominal and adjectival forms are identical.

As an adjective, ***tot***, ***toată***, ***toți***, ***toate*** is placed in general before the noun. However, in emphatic sentences, it can be placed after the noun. The noun modified by the adjective ***tot***, ***toată***, ***toți***, ***toate*** always takes the definite article :

Toată țara *știe cine este el.* ~ ***Țara toată*** *știe cine este el.* The whole country knows who he is.

Exercise 5.26. *Translate into Romanian :*

1. Each of you needs a textbook.
2. — Are all the guests in the conference hall ?
3. — Was everybody present there ?
4. Everybody has books.
5. — Will each student have his own seat in the room ?
6. — Is all the bread on the table ?
7. — Is all the wine on the table ?
8. — Do all the students from Romania need a visa for Canada ?
9. — Has each student (fem.) talked with the professor ?

10. — Did each of the delegates have a room at the Intercontinental Hotel in Bucharest?
11. All the famous women writers live at the Marriott Hotel.
12. All the children say hello politely.
13. All the colleagues are upstairs. Each of them has a cup of coffee. All the coffee is good.
14. All the exercices are difficult. Each of them has a purpose.
15. — Where did you get all the information? Each piece of information is classified.
16. All the cars are next to the house. Each of the cars that are next to the house belongs to me.
17. I was there yesterday with all my friends.

Conversation

— Stai la casă sau la bloc?

Unde stai?

— În România.	— În București.
— Pe strada Labirint.	— Pe Bulevardul Magheru.
— Pe Șoseaua Ștefan cel Mare.	— Pe Calea Victoriei.
— Într-un apartament mic.	— Într-o casă mare.

Cum este apartamentul tău? Cum este casa ta?

acceptabil – acceptabilă	confortabil – confortabilă
frumos – frumoasă	funcțional – funcțională
superb – superbă	luminos – luminoasă
minunat – minunată	curat – curată
excelent – excelentă	murdar – murdară
perfect – perfectă	spațios – spațioasă
urât – urâtă	imens – imensă
groaznic – groaznică	înghesuit – înghesuită
oribil – oribilă	minuscul – minusculă

cam kind of mic – cam mică
prea too mare – prea mare
destul de enough spațios – destul de spațioasă
mai curând rather mic – mai curând mică

nu prea not too curat – nu prea curată
nu tocmai not really confortabil – nu tocmai confortabilă
nu chiar ca not exactly like în America

În casă / apartament avem

cameră de zi ~ living	cămară
sufragerie	debara
dormitor	baie
cameră de lucru ~ birou	bucătărie
camera copilului	balcon
camera de oaspeți	terasă
hol	scară interioară

Ce obiecte avem...		
în living	**în sufragerie**	**în dormitor**
canapea, fotolii, măsuță, televizor, etajere, lampadar, plante decorative	masă, scaune, bufet, vitrină	pat, noptieră, veioză, scrin, dulap
în camera de lucru	**în camera copilului**	**în camera de oaspeți**
masă de lucru / birou, scaun ergonomic, computer, lampă de birou, bibliotecă, rafturi pentru cărți	pat, masă, scaun, jucării, cărți, afișe cu actori	pat, noptieră, dulap, măsuță, fotoliu, comodă pentru valiză
în bucătărie	**în baie**	**în hol**
chiuvetă, aragaz, frigider, cuptor cu microunde, masă cu scaune, dulapuri suspendate	chiuvetă, oglindă, dulăpior, cadă, duș, mașină de spălat	cuier, oglindă, măsuță pentru telefon, suport pentru umbrele
în debara	**în cămară**	**pe balcon**
rafturi pentru diverse obiecte	rafturi pentru alimente și vase de bucătărie	flori, scaune pliante

Toate camerele au :

pereți (perete – n.)	podea
ferestre (fereastră – f.)	tavan
uși (ușă – f.)	

Exercise 5.27. *Look up the words given above in the Romanian-English dictionary. Add new words to the lists.*

Exercise 5.28. *Use the words given above to describe :*

a small country house, a big house in a big city, a luxury apartment, your living room, your study, your kitchen, your bathroom, the room of a five-year old, the room of a thirteen-year old, your bedroom, a one-bedroom apartment in an apartment building

Exercise 5.29. *Describe your dream house using the future of the verbs you know.*

Exercise 5.30. *You just arrived in a new town. Call a friend and describe the place you stay in. Take as a model the dialogues at the beginning of this chapter and the following dialogue :*

— Alo, vă rog cu Andreea. La telefon e Maria.
— Un moment, *vă rog* please.
— Alo, Andreea, sunt Maria !
— Maria ! De unde dai telefon ? Ești în Constanța ?
— Da, de azi dimineață.
— Unde stai ?
— Într-un apartament cu chirie.
— Câte camere ai ?
— Două. Plus bucătărie și baie.
— Cum sunt camerele ?
— Mari și luminoase. Deocamdată nu am prea multă mobilă, doar strictul necesar : o masă, două scaune, un pat, rafturi pentru cărți. E bine că am televizor.
— *Mă bucur* I'm glad că ai un apartament bun !

Exercise 5.31. *Tell a friend where you stayed during :*

your last summer trip to Bucharest, your first year in college, your two-day trip to the sea, your three-month long stay in Romania

DISEARĂ CINĂM LA RESTAURANT

WE'RE HAVING DINNER OUT TONIGHT

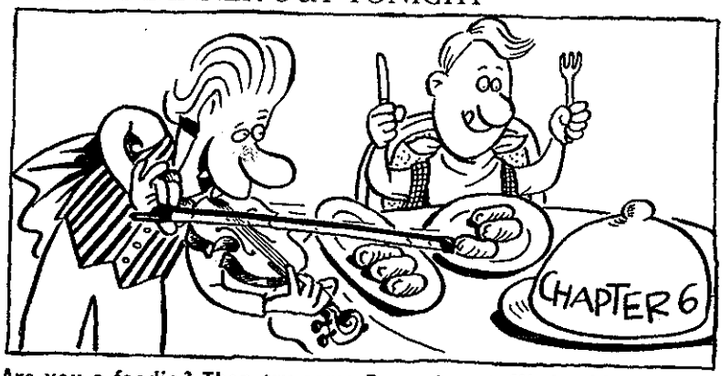

Are you a foodie ? Then try some Romanian stuff(ed cabbage rolls).

Introductory dialogues

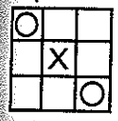

Dialogue I

— Ce faci ?
— Caut un restaurant bun în cartea de telefon. ***Uite*** look : **restaurantul Uptown...**
— Un restaurant cu nume englezesc ! Prefer un restaurant cu specific românesc.
— Bine, ***atunci*** then **vom cina la Nicorești. Prepară mâncare tradițională românească. Iar pentru o atmosferă adecvată, cântă un taraf de lăutari.**
— Perfect. Mâncăm la Nicorești.

Uptown – a fancy, cosmopolite and expensive restaurant in the northern residential area of Bucharest.
Nicorești – a traditional Romanian food restaurant in the central area of Bucharest. The decoration may seem a little schmaltzy, but there is a lovely atmosphere, and the food is tasty.

Words, word forms, phrases
— **Ce faci?** What are you doing? ≠ — **Ce mai faci?** How are you? / How are you doing?
caut *1st sing pres ind* of **a căuta** *vt 1* to look for, to search
prefer *1st sing pres ind* of **a prefera** *vt 1* to prefer
vom cina *1st pl future 1 ind* of **a cina** *vi 1* to have dinner
prepară *3rd pl pres ind* of **a prepara** *vt 1* to cook, to prepare
mâncare *n / f* food, dish
tradițional *adj(4)* traditional
atmosferă *n / f* atmosphere
cântă *3rd sing pres ind* of **a cânta** *vt 1* to sing, to play (music)
taraf de lăutari traditional gipsy band
mâncăm *1st pl pres ind* of **a mânca** *vt irreg* to eat

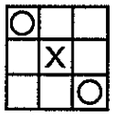

Dialogue 2

— Acesta este restaurantul? Nu e cam mic? Și unde parcăm?
— Acesta este. Nu e mic. Și parchez aici, pe trotuar, *pentru că* because **nu există parcări în apropiere. Marea problemă a capitalei țării noastre!**
— *Asta e* oh well! **Am uitat că suntem în București ...**

Words, word forms, phrases
acesta *pron / dem prox m sing* this
parcăm *1st pl pres ind* of **a parca** *vt 1* to park
parchez *1st sing pres ind* of **a parca** *vt 1* to park
trotuar *n / neut* sidewalk
există *3rd pl pres ind* of **a exista** *vi 1* to exist
parcare *n / f* parking lot
în apropiere *adv phrase* nearby
capitală *n / f* capital city
țării noastre *n / f + adj / poss gen. sing* of **țara noastră** our country

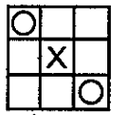

Dialogue 3

— Ce-i ăsta?
— Acest obiect? E meniul.
— Dar această listă separată?
— Asta e lista de vinuri!

Words, word forms, phrases
ăsta *pron / dem prox m sing coll* this
acest *pron / adj / dem prox m sing* this
obiect *n / neut* object
meniu *n / neut* menu
această *pron / dem prox f sing* this
asta *pron / dem prox f sing coll* this
lista de vinuri wine list

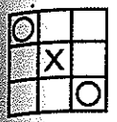

Dialogue 4

— Ce luăm?
— Eu voi lua sărmăluțe cu mămăliguță. Tu?
— Mititei cu cartofi prăjiți.
— Nu dăm dovadă de prea multă fantezie... *Nu-i așa* isn't that so?

Words, word forms, phrases
luăm *1st pl pres ind* of **a lua** *vt irreg* to take
voi lua *1st sing future 1 ind* of **a lua** *vt irreg* to take
sarma *n / f* traditional Romanian sour cabbage rolls stuffed with chopped meat;
sărmăluțe *pl dim* is very often used instead of **sarmale**
mămăligă *n / f* traditional Romanian food similar to the Italian polenta; **mămăliguță** *dim* is used very often instead of **mămăligă**
mititel *n / m* traditional Romanian meat saussage; also called **mic**
cartof *n / m* potato – **cartofi prăjiți** French fries
a da dovadă de *v phrase* to prove, to show
fantezie *n / f* imagination, fantasy

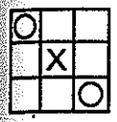

Dialogue 5

— Ce bem? Vin sau bere? Sau *poate* maybe ***doar*** just **apă? Ce vrei să comandăm?**
— Eu nu beau nici bere, nici vin. Vreau *numai* only **apă, apă minerală. Suntem cu mașina! Prefer Borsec. *Tu însă poți*** but you can **lua un vin, alb sau roșu. Faima podgoriilor românești *nu se poate compara cu*** cannot be compared to **renumele viilor franțuzești, dar gustul unui vin românesc bun...**
— Bine, bine, mulțumesc, apreciez teoria! Voi comanda o Grasă de Cotnari.
— Dar ăsta e un vin dulce, de desert! *De ce* why **nu iei un Murfatlar?**

Borsec – one of the most popular mineral waters in Romania. The country is very rich in mineral waters. The Borsec springs (in Transylvania) have been known since the beginning of the 17th century and bottled since 1884. The Borsec mineral water was awarded a prize at the International fair in Vienna at the end of the 19th century, and was called "the queen of the mineral waters".

Grasă de Cotnari – an old variety of Romanian local wine. It is a thick yellow-colored desert wine, tasting like honey comb and almond, with green nut kernel flavor. Cotnari is the most important vineyard and winery in Moldavia (north-eastern part of the country), and the only one in Romania where the plantations are exclusively composed of native varieties: Tămâioasa românească, Frâncușa, Fetească albă.

Murfatlar – vineyard in Dobrudja (**Dobrogea**) the region limited by the Black Sea in the east, and the winery producing such varieties of red and white wine as: Cabernet Sauvignon, Merlot, Pinot Noir, Italian Riesling, Pinot Gris, Muscat Ottonel, Aligoté.

Words, word forms, phrases

bem *1st pl pres ind* of **a bea** *vt irreg* to drink
vin *n / neut* wine – **vin alb** white wine, **vin roșu** red wine, **vin dulce** sweet wine, **vin de desert** desert wine
bere *n / f* beer
vrei *2nd sing pres ind* of **a vrea** *vt irreg* to want
să comandăm *1st pl pres subj* of **a comanda** *vt 1* to order
apă *n / f* water – **apă minerală** mineral water
nici..., nici... *conj* neither... nor...
vreau *1st sing pres ind* of **a vrea** *vt irreg* to want
faimă *n / f* fame
podgoriilor românești *n / f + adj(3) gen pl* of **podgorie românească** Romanian winery – **faima podgoriilor românești** lit. the fame of the Romanian wineries, *i.e.* the best of...
renume *n / neut* renown, fame
viilor franțuzești *n / f + adj(3) gen pl* of **vie franțuzească** French vineyard – **renumele viilor franțuzești** the renown of the French vineyards
gust *n / neut* taste
unui vin românesc bun *n / neut + art / indef + adj gen sing* of **un vin românesc bun** a good Romanian wine
apreciez *1st sing pres ind* of **a aprecia** *vt 1* to appreciate
teorie *n / f* theory
voi comanda *1st sing future 1 ind* of **a comanda** *vt 1* to order
iei *2nd sing pres ind* of **a lua** *vt irreg* to take

Exercise 6.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the elements of grammar introduced by the dialogues (such as: genitive of the adjectives, different forms of the 1st conjugation verbs, demonstrative pronouns and pronominal adjectives). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 6.2. *Group the words above by parts of speech. Add them to your Romanian-English dictionary. Make new vocabulary groups related to food and meals.*

Grammar

Camera ! Ready ! ACTION !

The infinitive of verbs

The infinitive (dictionary form) of a Romanian verb indicates its conjugation, *i.e.* the group of verbs it belongs to. The conjugation is indicated by the final vowel(s) of the infinitive form.

There are four conjugations in Romanian:

1st conjugation – verbs ending in ***-a***: ***a cânta*** to sing / play an instrument, ***a lucra*** to work, ***a întârzia*** to be late, ***a parca*** to park, etc.
2nd conjugation – verbs ending in ***-ea***: ***a vedea*** to see, ***a putea*** to be able to, etc.
3rd conjugation – verbs ending in ***-e***: ***a merge*** to walk, to go, ***a face*** to do, to make, ***a umple*** to fill up, ***a scrie*** to write, etc.
4th conjugation – verbs ending in ***-i*** and ***-î***: ***a fugi*** to run, ***a veni*** to come, ***a opri*** to stop, ***a locui*** to live, ***a hotărî*** to decide, ***a coborî*** to climb down, etc.

The most numerous groups are the verbs in ***-a*** and the verbs in ***-i***.

The common form of infinitive, the so-called "short infinitive", is preceded by the preposition ***a*** when the infinitive functions independently. The short infinitive without the preposition ***a*** is used to build some compound verbal tenses and moods: ***eu voi cânta*** (future 1 indicative) I shall sing, ***eu aș cânta*** (optative-conditional present) I would sing, etc. [see Appendix 2].

There is also a form called "long infinitive", that ends in ***-are***, ***-ere***, ***-ire***, ***-âre***. Long infinitives are used as nouns in Romanian: ***cântare*** singing, ***vedere*** vision, ***pierdere*** loss, ***iubire*** love.

In Romanian, the infinitive has a past tense form, constructed with the present infinitive of the verb ***a fi*** plus the past participle of the actual verb: ***a fi – a fi fost***, ***a sta – a fi stat***. Past infinitive is seldom used.

The negative infinitive is formed with the negation ***nu*** inserted after the preposition ***a***: ***a nu cânta***, ***a nu vedea***, ***a nu merge***, ***a nu fugi***; ***a nu fi fost***, ***a nu fi stat***.

Exercise 6.3. *Identify the conjugation of the verbs below :*

a învăța, a studia, a delibera, a înmulți, a crede, a urî, a iniția,
a discuta, a preceda, a prevedea, a cere, a cerși, a începe, a termina,
a deschide, a închide, a poposi, a prânzi, a dormi, a spăla, a alerga,
a dori, a iubi, a căuta, a trimite, a vinde, a cumpăra , a aștepta,
a pleca, a împrumuta, a restitui, a păstra

The past participle of regular verbs

The past participle is used to form several compound tenses, especially past tenses [see Appendix 2]. The past participle forms of certain verbs can also be used as adjectives. As adjectives, they will agree with the noun, and they can have degrees of comparison. For instance, the past participle of the verb ***a aprecia*** to appreciate – ***apreciat*** can be used as a four-form adjective :

El este ***un pianist apreciat.*** He is a highly valued pianist.
Fiica lui este ***o pianistă apreciată.*** His daughter is a highly valued pianist.

The past participle is formed by replacing the suffix of the infinitive with the suffix of the participle. Phonetic mutations may occur at the end of the stem [see Chapter 1 and Appendix 1] :

1st conjugation verbs in -a	**-at**	***a cânta*** sing – ***cântat*** ; ***a lucra*** work – ***lucrat*** ; ***a pleca*** leave – ***plecat***
2nd conjugation verbs in -ea	**-ut**	***a apărea*** appear – ***apărut*** ; ***a tăcea*** keep quiet – ***tăcut*** ; ***a vedea*** see – ***văzut***
3rd conjugation verbs in -e	**-ut**	***a începe*** start – ***început*** ; ***a cere*** ask, require – ***cerut*** ; ***a trece*** pass, go by – ***trecut***
	-s	***a aduce*** bring – ***adus*** ; ***a înțelege*** understand – ***înțeles*** ; ***a merge*** walk – ***mers*** ; ***a scrie*** write – ***scris***
	-t	***a rupe*** tear apart – ***rupt*** ; ***a fierbe*** boil – ***fiert***
4th conjugation verbs in -i	**-it**	***a dormi*** sleep – ***dormit*** ; ***a fugi*** run – ***fugit*** ; ***a ieși*** get out – ***ieșit***
4th conjugation verbs in -î	**-ât**	***a coborî*** climb down – ***coborât*** ; ***a hotărî*** decide – ***hotărât*** ; ***a urî*** hate – ***urât***

– the past participle of the verbs ending in ***-a***, ***-ea***, ***-i*** and ***-î*** is formed with the corresponding suffixes ***-at***, ***-ut***, ***-it*** and ***-ât***

– the past participle of the verbs ending in ***-e*** can take one of the following suffixes : ***-ut***, ***-s***, ***-t***. There are no formal criteria as to what suffix to use for the past participle of these verbs : ***a crede*** believe – ***crezut***, but ***a râde*** laugh – ***râs*** ; ***a înțelege*** understand – ***înțeles***, but ***a sparge*** break – ***spart***.
– before the suffixes ***-s*** or ***-t***, the final consonant of the stem is dropped : ***a spune*** tell – ***spus***, ***a sparge*** break – ***spart***. Exception : ***a rupe*** tear apart – ***rupt***.

The negative of the past participle is formed by derivation : the prefix ***ne-*** is added to the affirmative form : ***a cunoaște*** know – ***cunoscut*** ≠ ***necunoscut***, ***a vedea*** see – ***văzut*** ≠ ***nevăzut***. The negative past participle forms function only independently. They do not form compound tenses.

Exercise 6.4. *Form the past participle of the verbs given in Exercise 6.3. Build the negative past participle, too, whenever this is possible.*

The indicative present of the verbs in -a (1st conjugation)

The verbs in ***-a*** (1st conjugation) have the following endings in the present indicative :

	Singular	Plural
1st	***-Ø*** ; ***-u*** ; ***-i***	***-ăm*** ; ***-em***
2nd	***-i***	***-ați***
3rd	***-ă*** ; ***-e***	***-ă*** ; ***-e***

The endings are attached to the stem of the infinitive. Phonetic changes may occur in the stem [see Chapter 1 and Appendix 1].

The forms of the 3rd pers. sing. and 3rd pers. pl. of all regular verbs in ***-a*** are identical :

el / ea cântă = ei / ele cântă
el / ea intră = ei / ele intră
el / ea încuie = ei / ele încuie
el / ea întârzie = ei / ele întârzie
el / ea dansează = ei / ele dansează
el / ea lucrează = ei / ele lucrează
el / ea parchează = ei / ele parchează
el / ea copiază = ei / ele copiază

There are two groups of verbs in ***-a*** : verbs that do not take any infix (model 1) and verbs that take the infix ***-ez- / -eaz-*** between the stem and the ending (model 2).

Model 1 – without infix

• ***a cânta*** to sing / to play (stem of the infinitive ending in a **consonant**)

	Singular	Plural
1st	*eu cânt*	*noi cântăm*
2nd	*tu cânți*	*voi cântați*
3rd	*el / ea cântă*	*ei / ele cântă*

a ajuta to help, ***a alerga*** to run, ***a arăta*** to show, ***a asculta*** to listen to, ***a căuta*** to look for, ***a chema*** to call, ***a discuta*** to discuss, ***a explica*** to explain, ***a încerca*** to try, ***a întreba*** to ask, ***a pleca*** to leave, ***a prepara*** to prepare, ***a saluta*** to greet, ***a urca*** to climb up, ***a zbura*** to fly

Exercise 6.5. *Conjugate the verbs given above in the indicative present.*

• ***a intra*** to enter, to get in (stem ending in a **consonant + r / l**)

	Singular	Plural
1st	*eu intru*	*noi intrăm*
2nd	*tu intri*	*voi intrați*
3rd	*el / ea intră*	*ei / ele intră*

a afla to find out, ***a contempla*** to contemplate, ***a sufla*** to blow, to breathe, ***a umbla*** to walk around

These verbs take the ending **-u** in the 1st pers. sing.

Exercise 6.6. *Conjugate the verbs given above in the indicative present.*

• ***a încuia*** to lock (stem ending in **-i after vowel**)

	Singular	Plural
1st	*eu încui*	*noi încuiem*
2nd	*tu încui*	*voi încuiați*
3rd	*el / ea încuie*	*ei / ele încuie*

a încheia to button, ***a descheia*** to unbutton, ***a descuia*** to unlock, ***a mângâia*** to caress

These verbs have identical forms for the 1st and the 2nd persons of the singular. In the 3rd pers. sing. and pl. these verbs take the ending **-e**, and in the 1st pers. pl. the ending **-em**.

Exercise 6.7. *Conjugate the verbs given above in the indicative present.*

• ***a întârzia*** **and** ***a continua***

The verb ***a întârzia*** to be late, to come late has identical forms for the 1st and the 2nd persons of the singular, ending in **-i**. In the 3rd pers. sing. and pl. it takes the ending **-e**, and in the 1st pers. pl. the ending **-em**. It conjugates as follows:

	Singular	Plural
1st	*eu întârzii*	*noi întârziem*
2nd	*tu întârzii*	*voi întârziați*
3rd	*el / ea întârzie*	*ei / ele întârzie*

The verb ***a continua*** to continue, to go on has identical forms for the 1st and the 2nd persons of the singular, ending in **-i**. In the 3rd pers. sing. and pl. it takes the ending **-ă**, and in the 1st pers. pl. the ending **-ăm**. It conjugates as follows:

	Singular	Plural
1st	*eu continui*	*noi continuăm*
2nd	*tu continui*	*voi continuați*
3rd	*el / ea continuă*	*ei / ele continuă*

Exercise 6.8. *Fill in the blanks using the verbs in the present indicative:*

a cânta / Fratele meu _____ la vioară de la vârsta de cinci ani.
a asculta / Noi _____ o simfonie de George Enescu.
a explica / Profesorul _____ declinarea cu răbdare.
a căuta / — Tu _____ un hotel în centru sau un apartament cu chirie?
a chema / E deja târziu, mai stau puțin și _____ un taxi.
a prepara / La restaurantul cu specific românesc bucătarul _____ niște mititei excelenți.
a intra / — Ce faci, _____ sau nu _____?
a descuia / — _____ voi sau _____ eu?
a mângâia / — Ce frumoasă e poza în care fetița ta _____ pisica.
a întârzia / Ei sunt niște studenți buni, dar au o problemă: _____ întotdeauna la seminarul de dimineață.
a continua / Acum noi _____ exercițiile pentru verb, iar ei _____ exercițiile pentru pronume.

Model 2 – with the infix *-ez- / -eaz-*

Many verbs of the 1st conjugation take, before the regular ending, the infix ***-ez- / -eaz-*** in the 1st, 2nd and 3rd persons of the singular and the 3rd person of the plural.

• ***a dansa*** to dance; ***a lucra*** to work (stem ending in a **consonant, including r / l**)

	Singular		Plural	
1st	*eu dansez*	*eu lucrez*	*noi dansăm*	*noi lucrăm*
2nd	*tu dansezi*	*tu lucrezi*	*voi dansați*	*voi lucrați*
3rd	*el / ea dansează*	*el / ea lucrează*	*ei / ele dansează*	*ei / ele lucrează*

a absenta to be absent, ***a ateriza*** to land, ***a calcula*** to calculate, ***a cina*** to have dinner, ***a completa*** to complete, to fill in / out, ***a corecta*** to correct, ***a dicta*** to dictate, ***a forma*** to form, ***a decola*** to take off (of planes), ***a fuma*** to smoke, ***a nota*** to note, to write down, ***a telefona*** to phone, ***a visa*** to dream, ***a vizita*** to visit

Exercise 6.9. *Conjugate the verbs given above in the indicative present.*

• ***a parca*** to park (stem ending in **c / g**)

	Singular	Plural
1st	*eu parchez*	*noi parcăm*
2nd	*tu parchezi*	*voi parcați*
3rd	*el / ea parchează*	*ei / ele parchează*

a bloca to block, ***a dialoga*** to have a dialogue, ***a divaga*** to digress, ***a interoga*** to interrogate, ***a marca*** to mark, ***a stoca*** to stock, ***a șoca*** to shock

These verbs preserve the velar character of ***-c-*** and ***-g-*** before the infix ***-ez- / -eaz***, so in writing it will be compulsory to use the groups ***-che- / -ghe-***.

Exercise 6.10. *Conjugate the verbs given above in the indicative present.*

• ***a copia*** to copy (stem ending in **-i**)

	Singular	Plural
1st	*eu copiez*	*noi copiem*
2nd	*tu copiezi*	*voi copiați*
3rd	*el / ea copiază*	*ei / ele copiază*

a aprecia to appreciate, ***a fotografia*** to photograph, ***a invidia*** to envy, ***a sublinia*** to underline, to point out, ***a studia*** to study

These verbs take the ending ***-em*** in the 1st person plural. In the 3rd person singular and plural the infix ***-eaz-*** loses its initial ***-e-***.

Exercise 6.11. *Conjugate the verbs given above in the indicative present.*

Exercise 6.12. *Fill in the blanks using the verbs in the present indicative:*

a parca / — Ce faci, unde _____ mașina? Aici nu e nici o parcare!
a dansa / — Tu _____ minunat!
a ateriza / — Când _____ cursa TAROM Romanian airlines de la București?
a fotografia / Maria _____ fiecare clădire interesantă din oraș.
a studia / — Cine _____ tradițiile locale din Transilvania?
a fuma / — Dumneavoastră _____, domnule profesor?
a dicta, a nota / Profesoara _____ toate regulile de conjugare, iar noi _____ în caiete.
a bloca / Mașina de aici _____ toate mașinile din parcare.
a sublinia / Delegatul din România _____ necesitatea de a colabora cu toate țările vecine.
a aprecia / Noi _____ efortul vostru de a memora toate cuvintele noi.
a cina / — Unde _____ diseară, la restaurant sau acasă?

Exercise 6.13. *Write similar dialogues using the given elements:*

a parca mașina la intrare
— ***Nu parchezi / parcați mașina la intrare?***
— ***Ba da, parchez / parcăm mașina la intrare.***
— ***Dar el / ei nu parchează mașina la intrare?***
— ***Nu, el / ei nu parchează mașina la intrare.***

a lăsa haina la garderobă
a căuta dicționarele pe raftul din stânga
a asculta toată simfonia
a copia tot textul nou
a memora toate cuvintele necunoscute
a încuia ușa de la laborator
a saluta pe toată lumea
a fotografia fiecare monument

Exercise 6.14. *Make up sentences with the present of the verbs of 1st conjugation you already know.*

The compound perfect and the future I indicative of the verbs in -a

The compound perfect and the future 1 indicative of the verbs in *-a* are formed according to the general rules concerning these tenses, which are, actually, the same for all the Romanian verbs [see Chapter 5].

The compound perfect is formed with the auxiliaries ***am, ai, a, am, ați, au*** and the past participle of the actual verb : ***a cânta – eu am cântat, tu ai cântat, el / ea a cântat, noi am cântat, voi ați cântat, ei / ele au cântat*** ; ***a lucra – eu am lucrat, tu ai lucrat, el / ea a lucrat, noi am lucrat, voi ați lucrat, ei / ele au lucrat*** ; etc.

The future 1 is formed with the auxiliaries ***voi, vei, va, vom, veți, vor*** and the short infinitive of the actual verb : ***a cânta – eu voi cânta, tu vei cânta, el / ea va cânta, noi vom cânta, voi veți cânta, ei / ele vor cânta*** ; ***a lucra – eu voi lucra, tu vei lucra, el / ea va lucra, noi vom lucra, voi veți lucra, ei / ele vor lucra*** ; etc.

Exercise 6.15. *Fill in the blanks using the verbs in the compound perfect :*

a parca / — Anton, unde _____ mașina ?
a dansa / — Tu _____ minunat la petrecerea de ieri !
a ateriza / — Cursa TAROM de la București _____ ?
a fotografia / Maria _____ fiecare clădire interesantă din oraș.
a studia / — Cine _____ tradițiile locale din Transilvania ?
a dicta / Profesoara _____ toate regulile de conjugare.
a bloca / Mașina de aici _____ toate mașinile din parcare.
a sublinia / Delegatul din România _____ necesitatea de a colabora cu toate țările vecine.
a aprecia / Noi _____ efortul vostru de a memora toate cuvintele noi.
a cina / — Unde (voi) _____ aseară, la restaurant sau acasă ?
a lucra / Ieri studenții de la chimie _____ în laborator patru ore.

Exercise 6.16. *Write similar dialogues using the given elements :*

a parca mașina la intrare

— ***Nu ai parcat / nu ați parcat mașina la intrare ?***
— ***Ba da, am parcat mașina la intrare.***
— ***Dar el nu a parcat / ei nu au parcat mașina la intrare ?***
— ***Nu, el nu a parcat / ei nu au parcat mașina la intrare.***

a lăsa haina la garderobă
a căuta dicționarele pe raftul din stânga
a asculta toată simfonia
a copia tot textul nou
a memora toate cuvintele necunoscute
a încuia ușa de la laborator
a saluta pe toată lumea
a fotografia fiecare monument

Exercise 6.17. *Write similar dialogues using the given elements :*

ieri / a discuta cu profesorul de română

— ***Cine a discutat ieri cu profesorul de română ?***
— ***Cred că nimeni. Da, da, nu a discutat nimeni. Tu ai discutat cu dânsul ?***
— ***Nu, n-am discutat.***

alaltăieri / a întârzia la seminarul de cultură și civilizație
săptămâna trecută / a cina cu colegul din Franța
acum două ore / a parca mașina lângă magazin
acum trei ore / a asculta o simfonie de Beethoven
anul trecut / a naviga pe mare cu o barcă cu pânze

Exercise 6.18. *Write at least ten sentences using the compound perfect of the verbs of the 1st conjugation you already know. Use appropriate time adverbs and adverbial collocations.*

Exercise 6.19. *Fill in the blanks with the verbs in the future 1 indicative :*

a parca / — Anton, unde _____ mașina ?
a dansa / — Cu cine _____ Andrei mâine la concurs ?
a ateriza / — Cine știe când _____ cursa TAROM de la București ?
a fotografia / — Maria, _____ fiecare clădire interesantă din oraș ?
a cerceta / Studenții americani _____ tradițiile locale din Transilvania.
a dicta / Profesoara _____ toate regulile de conjugare a verbelor.
a bloca / Mașina de aici _____ toate mașinile din parcare.
a sublinia / Delegatul din România _____ necesitatea colaborării cu toate țările vecine.

a aprecia / Profesorul _____ efortul vostru de a memora toate cuvintele noi.
a cina / Diseară _____ la restaurant, suntem invitați de gazdele noastre.
a lucra / Mâine studenții de la biologie _____ în laborator patru ore.

Exercise 6.20. *Make up sentences using the future 1 of the verbs of the 1st conjugation you already know. Use appropriate adverbs and adverbial collocations indicating time.*

The irregular verbs "a lua", "a vrea", "a mânca", "a bea"

The present tense indicative of the irregular verbs ***a lua*** to take, ***a vrea*** to want, ***a mânca*** to eat, ***a bea*** to drink is formed as follows:

A LUA	A VREA	A MÂNCA	A BEA
eu iau	***eu vreau***	***eu mănânc***	***eu beau***
tu iei	***tu vrei***	***tu mănânci***	***tu bei***
el / ea ia	***el / ea vrea***	***el / ea mănâncă***	***el / ea bea***
noi luăm	***noi vrem***	***noi mâncăm***	***noi bem***
voi luați	***voi vreți***	***voi mâncați***	***voi beți***
ei / ele iau	***ei / ele vor***	***ei / ele mănâncă***	***ei / ele beau***

The past participle forms of these verbs are: ***a lua – luat, a mânca – mâncat, a vrea – vrut, a bea – băut***. The compound perfect and the future 1 are formed according to the general rules.

Exercise 6.21. *Fill in the blanks using the irregular verbs in the present indicative:*

a bea / — Eu _____ apă minerală. Tu _____ vin?
a vrea / — Voi _____ mititei. Ei _____ sarmale cu mămăliguță?
a lua / — Alexandra _____ o cutie de bomboane. Tu _____ o ciocolată?
a da / — Noi _____ o sută de mii de lei. Voi _____ tot o sută de mii?
a mânca / — Ele _____ numai pâine albă. Voi _____ și pâine neagră?
a sta / — Noi _____ la masa din colțul sălii. Ei _____ tot la masa aceea?

Exercise 6.22. *Fill in the blanks using the irregular verbs in the compound perfect indicative:*

a bea / — Ieri, la masă, eu _____ numai apă minerală. Tu _____ și vin?
a vrea / — Deci, voi _____ mititei. Ei _____ sarmale?
a lua / — Alexandra _____ o cutie de bomboane. Tu _____ o ciocolată?
a da / — Noi _____ o sută de mii de lei. Voi _____ tot o sută de mii?
a mânca / — Ele _____ numai pâine albă. Voi _____ și pâine neagră?
a sta / — Noi _____ la masa din colțul sălii. Voi tot la masa aceea _____?

Exercise 6.23. *Fill in the blanks using the irregular verbs in the future 1 indicative:*

a bea / — Sunt cu mașina, așa că _____ numai apă minerală. Tu _____ vin?
a vrea / — Noi _____ cu siguranță mititei. Însă ei _____ sarmale cu mămăliguță.
a lua / — Oana _____ o cutie de bomboane. Noi _____ un tort?
a da / — Noi _____ o sută de mii de lei. Voi _____ tot o sută de mii?
a mânca / — Ele _____ numai pâine albă. Voi _____ și pâine neagră?
a sta / — Noi _____ la masa din colțul sălii. Voi tot la masa aceea _____?

The verb "a vrea" and the subjunctive mood of the verbs in -a (1st conjugation)

When expressing the desire to perform an action, the basic structure is **the verb *a vrea* + the verb indicating the desired action**. In English the second verb is in the infinitive mood: "I want to sing", "you want to work", "he wants to study", "we want to listen to music", "do you want to leave?". In Romanian, in the similar structure built with the verb ***a vrea***, the second verb will be in the subjunctive. The verbs in the subjunctive mood indicate an action viewed as desired, virtual, possible, but not yet fulfilled. The subjunctive forms are always built with the conjunction ***să*** (a morphological structural element). Thus, the simple English structures given above have the following Romanian equivalents:

I want to sing. = ***Eu vreau să cânt.***
You want to work. = ***Tu vrei să lucrezi.***
He wants to study. = ***El vrea să studieze.***
We want to listen to music. = ***Noi vrem să ascultăm muzică.***
Do you (pl.) want to leave ? = ***Vreți să plecați ?***
They want to fly Air France. = ***Ei vor să zboare cu Air France.***

Within this structure, the verb ***a vrea*** can be in other tenses and moods, but the verb that indicates the desired action will still be in the subjunctive :

Am vrut să plec, *dar nu am plecat.* I wanted to leave, but I didn't leave.
— De ce ***nu ați vrut să dansați*** *cu noi ?* Why didn't you want to dance with us ?
Cred că Maria ***va vrea să stea*** *acasă diseară.* I think that Maria will want to stay home tonight.
Nu va vrea să vină *cu noi la mare.* He will not want to come to the sea with us.

The subjunctive, like the present indicative, is formed by adding specific endings to the stem of the infinitive. The similarity becomes obvious when one compares sentences without the verb ***a vrea*** and sentences with ***a vrea*** + ***să*** : the endings for the 1st and 2nd persons of the subjunctive, both in the singular and in the plural, are identical to the present indicative endings. The endings for the 3rd person are different :

Eu ***cânt.*** I'm singing. – *Eu vreau* ***să cânt.*** I want to sing.
Tu ***lucrezi.*** You're working. – *Tu vrei* ***să lucrezi.*** You want to work.
El ***studiază.*** He's studying. – *El vrea* ***să studieze.*** He wants to study.
Noi ***ascultăm*** *muzică.* We are listening to music. – *Noi vrem* ***să ascultăm*** *muzică.* We want to listen to music.
Voi ***plecați.*** You (pl.) are leaving. – *Voi vreți* ***să plecați.*** You (pl.) want to leave.
Ei ***zboară*** *cu Air France.* They fly Air France. – *Ei vor* ***să zboare*** *cu Air France.* They want to fly Air France.

Therefore, the subjunctive form of a verb in the 1st or 2nd person will be the present indicative form preceded by ***să***. In order to construct **the 3rd person subjunctive forms**, a minimal change will be applied to the same present indicative. There are two basic rules for forming the subjunctive.

The first basic rule : for the 3rd person singular, the ending ***-ă*** in the present indicative changes into ***-e*** in the subjunctive and vice versa. Phonetic mutations can occur with the change of the ending [see Chapter 1 and Appendix 1] :

El ***cântă.*** He is singing., but *El vrea* ***să cânte.*** He wants to sing.
Ea ***lucrează.*** She is working., but *Ea vrea* ***să lucreze.*** She wants to work.

The second basic rule : the 3rd person singular and the 3rd person plural are always identical in the subjunctive.

El vrea ***să cânte.*** He wants to sing. – *Ei vor* ***să cânte.*** They want to sing.
Ea vrea ***să lucreze.*** She wants to work. – *Ele vor* ***să lucreze.*** They want to work.

The basic rules for forming the subjunctive are the same for all the Romanian verbs. The subjunctive is used after many verbs and structures, besides the verb ***a vrea***. In this chapter the subjunctive will be practiced only with verbs of the 1st conjugation and with irregular verbs, and only within the structure with the verb ***a vrea***.

The verbs in ***-a*** (1st conjugation) form the subjunctive as follows :

		A CÂNTA	A INTRA	A LUCRA	A COPIA	A ÎNTÂRZIA
Sing.	1st	*să cânt*	*să intru*	*să lucrez*	*să copiez*	*să întârzii*
	2nd	*să cânți*	*să intri*	*să lucrezi*	*să copiezi*	*să întârzii*
	3rd	*să cânte*	*să intre*	*să lucreze*	*să copieze*	*să întârzie*
Pl.	1st	*să cântăm*	*să intrăm*	*să lucrăm*	*să copiem*	*să întârziem*
	2nd	*să cântați*	*să intrați*	*să lucrați*	*să copiați*	*să întârziați*
	3rd	*să cânte*	*să intre*	*să lucreze*	*să copieze*	*să întârzie*

– the ending for the 3rd person, both singular and plural, is ***-e***
– the infix ***-eaz-***, used for the present indicative, changes into ***-ez-*** in the 3rd person of the present subjunctive
– the verbs that take the ending ***-e*** in the 3rd person present indicative (***a întârzia*** to be late, ***a încuia*** to lock, ***a încheia*** to button, ***a descheia*** to unbutton, ***a descuia*** to unlock, ***a mângâia*** to caress) will have the same ending ***-e*** in the subjunctive

The **irregular verbs** you know form the subjunctive as follows :

a fi : să fiu, să fii, să fie, să fim, să fiți, să fie
a avea : să am, să ai, să aibă, să avem, să aveți, să aibă
a sta : să stau, să stai, să stea, să stăm, să stați, să stea
a da : să dau, să dai, să dea, să dăm, să dați, să dea
a vrea : să vreau, să vrei, să vrea, să vrem, să vreți, să vrea
a lua : să iau, să iei, să ia, să luăm, să luați, să ia
a mânca : să mănânc, să mănânci, să mănânce, să mâncăm, să mâncați, să mănânce
a bea : să beau, să bei, să bea, să bem, să beți, să bea

Such adverbs as ***mai***, ***și***, ***tot*** (indicating different aspectual manners of performing the action) can be inserted between ***să*** and the actual verbal form :

El vrea ***să mai cânte*** *un cântec.* He wants to sing one more song.
Vreau ***să mai lucrez.*** I want to keep working.
— *Vreau* ***să și lucrez*** *azi !* I also want to work today !
— *Nu vreau* ***să tot mănânci*** *toată ziua !* I don't want you to keep eating all day long !

The negative subjunctive is formed by inserting the negation ***nu*** between the element ***să*** and the actual verbal form. When adverbs are inserted too, the negation ***nu*** comes immediately after ***să***, *i.e.* it will always be in the first position within the inserted group of words :

Vreau ***să nu întârziem.*** I want us not to be late.
Vreau ***să nu mai lucrezi*** *așa de mult.* I don't want you to work so hard. (lit. : I want you not to work so much.)

Exercise 6.24. *Form the subjunctive of the verbs of the 1st conjugation you know.*

Exercise 6.25. *Fill in the blank of the second sentence, using the subjunctive of the verb that comes in the present indicative in the first sentence. Translate the sentences into English :*

1. Eu ascult adeseori muzică simfonică. Acum vreau _____ o simfonie de Mozart.
2. — Cauți manualul nou ? Sau vrei _____ manualul vechi ?
3. Cristina discută acum cu profesorul de fizică. Dar, după ce termină, vrea _____ și cu dumneavoastră.
4. Eu explic la fiecare oră formarea pluralului substantivelor. Nu mai vreau _____ același lucru mereu !
5. Asistentul întreabă dacă ai terminat referatul. Și vrea _____ și când intenționezi să predai referatul.
6. — De obicei urcați cu liftul sau pe scări ? Acum cum vreți _____ _____ ?
7. Ei intră de obicei pe ușa din față. De ce oare acum vor _____ pe ușa din spate ?!
8. Noi aflăm noutățile în ultima clipă. Vrem _____ și noi printre primii ce mai e nou în lume !
9. Asistentul nostru umblă cu mostrele de gheață polară cu mare grijă. De fapt, el nu vrea _____ cu ele deloc, dar *nu are de ales* he has no choice.
10. — *Oare* I wonder whether au încuiat colegele tale ușa de la laborator ? Nu înțeleg ce spui, cum adică nu vor _____ ușa ?!

11. Prietenul meu din Brazilia întârzie întotdeauna : știu că nu vrea _____, dar întârzie, și e enervant !
12. — Cine continuă ? Nu vrea nimeni _____ ?
13. — Nu mai aterizează cursa TAROM de la București ? Vreau _____ acum !
14. De regulă, când sunt în București, ei cinează la Doina. Am înțeles că în seara asta vor _____ la Cina.
15. — Dictați fraze lungi sau propoziții scurte ? Sau vreți _____ cuvinte disparate ?
16. Am remarcat că studenții din anii mici nu fumează. Sau poate nu vor _____ la facultate ?
17. De fiecare dată când venim în România, vizităm cu plăcere locuri mai puțin cunoscute. Anul acesta vrem _____ niște sate din sudul țării.
18. Nu înțeleg de ce parchează mașina atât de departe de magazin. De ce nu vrea _____ aici, sunt multe locuri libere !
19. — Cine fotografiază casele vechi care vor fi demolate săptămâna viitoare ? Repet întrebarea : nu vrea nimeni _____ casele care vor fi demolate ?
20. Sora lui studiază sisteme de scriere precolumbiene. Dintotdeauna a vrut _____ ceva rar !

Towards... infinity

The cardinal numerals 100 and 1.000

The cardinal numerals ***sută*** hundred and ***mie*** thousand are formally identical to feminine nouns in ***-ă*** and in ***-e***, *i.e.* their forms change according to number and case, they can take definite or indefinite articles, and can be modified by adjectives or pronominal adjectives.

	100 sută		**1.000* mie**	
	Singular	**Plural**	**Singular**	**Plural**
Nom.-acc.	***o sută, suta***	***niște sute, sutele***	***o mie, mia***	***niște mii, miile***
Gen.-dat.	***unei sute, sutei***	***unor sute, sutelor***	***unei mii, miei***	***unor mii, miilor***

* The groups of figures representing thousands are not separated by commas in Romanian, but they can be separated by dots.

A precise number of hundreds or thousands is indicated by the corresponding cardinal numeral that precedes the plural forms without article ***sute*** or ***mii***: *200 – **două sute***; *2.000 – **două mii***; *300 – **trei sute***; *3.000 – **trei mii***; *400 – **patru sute***; *4.000 – **patru mii***, etc.

The combination of a numeral **bigger than 9** with the numeral ***sute*** is not possible in Romanian. Numerals like **2.000, 3.000** cannot be expressed as "twenty hundred", "thirty hundred", but only as "two thousand", "three thousand", etc.: ***două mii***, ***trei mii***, etc. The numeral ***mii*** can be preceded by any number smaller than ***o mie***. When the number of thousands (placed before ***mii***) is **bigger than 19**, the numeral ***mii*** is preceded by the preposition ***de***: *19.000 – **nouăsprezece mii***, but *20.000 **douăzeci de mii***.

The nouns coming after ***o sută***, ***o mie***, as well as after the numerals composed with ***sute***, ***mii*** (see above) are preceded by the preposition ***de***: ***o sută de foi*** one hundred sheets of paper; ***trei sute de lire*** three hundred pounds; ***suta mea de dolari*** my one hundred dollars.

When they are not preceded by another numeral, ***sute*** and ***mii*** designate a large but indefinite number:

Aici sunt sute / mii de studenți. There are hundreds / thousands of students here.

Exercise 6.26. *Write the numbers in letters:*

900 = nouă sute
5.000 = _____
700 = _____
13.000 = _____
100.000 = _____
200.000 = _____
600 = _____
500 = _____
3.000 = _____
10.000 = _____
6.000 = _____

The cardinal numerals 1.000.000 and 1.000.000.000

The cardinal numerals ***milion*** million and ***miliard*** billion act as neuter nouns ending **in a consonant**, with the plural in ***-e***, *i.e.* their forms change according to number and case, they can take definite or indefinite articles, and can be modified by adjectives or pronominal adjectives.

	1.000.000* milion		1.000.000.000* miliard	
	Singular	**Plural**	**Singular**	**Plural**
Nom.-acc.	***un milion, milionul***	***niște milioane, milioanele***	***un miliard, miliardul***	***niște miliarde, miliardele***
Gen.-dat.	***unui milion, milionului***	***unor milioane, milioanelor***	***unui miliard, miliardului***	***unor miliarde, miliardelor***

* The groups of figures representing thousands are not separated by commas in Romanian, but they can be separated by dots.

A precise number of millions or billions is indicated by the corresponding cardinal numeral that precedes the plural forms without article ***milioane*** or ***miliarde***:

*2.000.000 – **două milioane**; 2.000.000.000 – **două miliarde***
*3.000.000 – **trei milioane**; 3.000.000.000 – **trei miliarde***
*4.000.000 – **patru milioane**; 4.000.000.000 – **patru miliarde***

When the number of millions or billions is **bigger than 19**, the numerals ***milioane*** and ***miliarde*** are preceded by the preposition ***de***:

*19.000.000 – **nouăsprezece milioane***, but *20.000.000 – **douăzeci de milioane***

The nouns coming after ***un milion***, ***un miliard***, as well as after the numerals composed with ***milioane***, ***miliarde*** (see above), are preceded by the preposition ***de***: ***un milion de foi*** one million sheets of paper; ***trei miliarde de lire*** three billion pounds; ***milionul meu de dolari*** my one million dollars.

When they are not preceded by another numeral, ***milioane*** and ***miliarde*** designate a large but indefinite number:

*Aici sunt **milioane de persoane**.* There are millions of persons here.

Exercise 6.27. *Write the numbers in letters:*

9.000.000 = nouă milioane
5.000.000 = _____
25.000.000 = _____
7.000.000.000 = _____
13.000.000 = _____
8.000.000 = _____
200.000.000.000 = _____

600.000.000 = _____
5.000.000.000 = _____
3.000.000 = _____
10.000.000 = _____

Compound cardinal numerals over 100

In compound numerals **bigger than 100**, the elements form a simple string without any connector: ***101 – o sută unu***, ***213 – două sute treisprezece***, ***1.345 – o mie trei sute patruzeci și cinci***, etc. Romanians read numerals **bigger than 1.000**, like ***1.100***, ***1.205***, ***1.343***, etc. as follows: ***o mie o sută***, ***o mie două sute cinci***, ***o mie trei sute patruzeci și trei***, etc. Reading is identical to writing numbers in letters (in bank forms or other documents).

The preposition *de* after numerals over 100 is not required if the compound numeral in the final position is not **bigger than 19** (such as: ***101 – o sută unu***, ***206 – două sute șase***, ***1.018 – o mie optsprezece***, ***3.519 – trei mii cinci sute nouăsprezece***): ***105 cărți – o sută cinci cărți***, ***210 cărți – două sute zece cărți***, ***1.319 – o mie trei sute nouăsprezece cărți***, etc. If a numeral **between 20 and 99** is in the final position, the preposition ***de*** must be used: ***120 de cărți – o sută douăzeci de cărți***, ***222 de cărți – două sute douăzeci și două de cărți***, ***345 de cărți – trei sute patruzeci și cinci de cărți***, etc.

Exercise 6.28. *Write the numbers in letters:*

125 = o sută douăzeci și cinci

34 = _____
21.000 = _____
21.013 = _____
21.423 = _____
345 = _____
1.438 = _____
1.500.000 = _____
1.780 = _____
582.000 = _____
92 = _____
1.050 = _____
31.000.000 = _____
293 = _____
5.500 = _____
8.740 = _____
729 = _____

2.600.018 = _____
3.000.000.000 = _____
6.432 = _____
100.000 = _____
700.311 = _____
101 = _____
7.302 = _____
51 = _____
172 = _____

Exercise 6.29. *Add nouns to the numbers given in Exercises 6.26, 6.27, 6.28. Pay attention to the usage and omission of the preposition* ***de****.*

The question "Cât costă... ?"

This question about the price of object(s) / service(s) is followed by the corresponding noun that takes either the indefinite or the definite article:

— ***Cât costă o pâine?***
— ***Cinci mii de lei.***

— ***Cât costă pâinea?***
— ***Pâinea costă între 4.000 (patru mii) și 11.000 – 15.000 (unsprezece – cincisprezece mii) de lei.***

— ***Cât costă un bilet de autobuz în București?***
— ***Opt mii de lei.***

The national currency in Romania is ***leu***, plural ***lei***, ***ROL*** on international markets ($1 = 34,000 lei as for September 2003).

Exercise 6.30. *Write similar dialogues using the given elements. Make comments about prices using the adjectives* ***scump (4)*** expensive ≠ ***ieftin (4)*** cheap, ***foarte scump*** very expensive ≠ ***foarte ieftin*** very cheap, ***destul de scump / cam scump*** rather expensive ≠ ***destul de ieftin*** cheap enough:

caiet / 5.000

— ***Cât costă un caiet?***
— ***Un caiet? Cinci mii de lei.***
— ***E destul de scump!***
— ***Da, nu e ieftin. Nu e ieftin deloc*** at all!

pachet de cafea / 75.000
cutie de bomboane / 100.000
pachet de țigări / 30.000
sticlă de apă minerală / 9.000

sticlă de vin / 40.000
cartelă de metrou / 16.000
bilet la film / 75.000
dicționar englez-român / 450.000
manual de limba română pentru străini / 700.000
bilet la muzeu / 50.000

What's this ? Who's that ?

The demonstrative pronouns of proximity and remoteness in the nominative-accusative

The demonstratives of proximity and remoteness are noun substitutes or modifiers that mainly indicate a space relationship. When using a demonstrative, the speaker "points" to an object situated in a relatively close area, "here" (the demonstrative of proximity ***acesta*** this one), or in a relatively remote area, "there" (the demonstrative of remoteness ***acela*** that one). These demonstratives can also indicate proximity / remoteness in time. Other demonstratives designate identification (***același*** the same one), or differentiation (***celălalt*** the other one).

The demonstratives have different forms for masculine and feminine, singular and plural. They also have genitive-dative forms. There are two series of demonstrative pronouns of proximity and remoteness with the same meaning: one of them is required in the standard language (***acesta*** this one, ***acela*** that one), the other one is very frequent in colloquial speech (***ăsta*** this one, ***ăla*** that one).

Demonstrative pronouns of proximity

	Masculine	Neuter	Feminine
Sing.	*acesta* [*ăsta*]		*aceasta* [*asta*]
Pl.	*aceștia* [*ăștia*]	*acestea* [*astea*]	

– the literary, polite and stylistically neutral forms ***acesta***, ***aceasta***, ***aceștia***, ***acestea*** have a parallel series of colloquial forms ***ăsta***, ***asta***, ***ăștia***, ***astea*** :

— *Cine este **acesta** ?* ~ — *Cine e **ăsta** ?* Who is this ?

– the feminine singular ***aceasta*** [*asta*] also has an indefinite or general value, meaning "this fact / situation / thing" :

Am spus aceasta fără intenții rele. I said this without having bad intentions.
— ***Asta nu e treaba ta !*** This is none of your business !
Asta este ! That's it !, What can we do ?, Nothing doing !, Oh well...
Asta-i bună ! Well, that's something ! (the speaker's intonation can express anything from pleasant surprise or interest to indignation)
Și cu asta basta ! This is it !, There is nothing to add !

Demonstrative pronouns of remoteness

	Masculine	Neuter	Feminine
Sing.	*acela* [*ăla*]		*aceea* [*aia*]
Pl.	*aceia* [*ăia*]	*acelea* [*alea*]	

– the literary, polite and stylistically neutral forms ***acela***, ***aceea***, ***aceia***, ***acelea*** have a series of parallel colloquial forms ***ăla***, ***aia***, ***ăia***, ***alea*** :

— *Cine este **acela** ?* ~ — *Cine e **ăla** ?* Who is that ?

– the feminine form ***aceea*** can also have an indefinite value : ***de aceea*** that's why

When followed by a modifier, the demonstrative pronoun of remoteness can have the forms ***cel***, ***cea***, ***cei***, ***cele***. These "reduced" forms act then just as substitutes having a general deictic or "pointing" function :

acela de lângă tine – cel de lângă tine the one (masc.) beside you
aceea de acolo – cea de acolo the one (fem.) over there
aceia care stau acolo – cei care stau acolo those (masc.) who are sitting there
acelea care parchează mașina – cele care parchează mașina those (fem.) who are parking the car

Exercise 6.31. *Fill in the blanks with demonstrative pronouns of proximity* (P) *and remoteness* (R). *Pay attention to the gender and number of the substituted nouns :*

1. R / — Ai ascultat vreodată « Simfonia copiilor » ? — _____ compusă de Haydn ? — Sigur că da ! Este una dintre simfoniile mele preferate ! — Serios ?!
2. P / — Am întrebat la librărie ce dicționar al limbii române editat în România este bun și *merită cumpărat* is worth to buy. — Și ce-ai aflat ? — Am aflat că _____ editat în 1999 este destul de bun.
3. R / — Care dintre tinerele de la fereastră este fiica domnului Ionescu ? — _____ cu părul lung și blond. Seamănă bine cu tatăl ei, nu-i așa ?
4. P / — Care sunt restaurantele bune din București ? _____ subliniate cu roșu în cartea de telefon ?
5. P / — _____ sunt voluntarii din SUA care vor lucra cu copiii care studiază engleza intensiv. El este Jay, iar ea este Linda. — Îmi pare bine !
6. R / — Unde sunt casetele cu filme rusești ? — Care casete ? — _____ cumpărate din Rusia anul trecut ! Nu mai știu unde sunt !

7. R / — Am sunat la toate bibliotecile din oraș și am întrebat dacă au cărți apărute recent în România. — Chiar la toate ai sunat ?
— Știu și eu... Am sunat la _____ care sunt în cartea de telefon.
8. P / — Care este masa noastră ? — _____ pentru patru persoane.
9. R / — Care dintre domnii de acolo este directorul firmei de construcții ? — _____ care discută cu Alexandru.

Exercise 6.32. *Write similar dialogues using the given elements. You can modify the demonstrative pronouns using structures that indicate the location of the goods in the store (**din dreapta, din stânga, de sus, de jos, de pe raftul din dreapta, de pe raftul din stânga, de pe raftul de sus, de pe raftul de jos,** etc.).*

caiet / 5.000

— ***Cât costă caietul ?***
— ***Acela ? Cinci mii de lei.***
— ***E destul de scump !***
— ***Da, aveți dreptate. Acesta este mai ieftin.***

pachet de cafea / 75.000
cutie de bomboane / 100.000
pachet de țigări / 30.000
sticlă de apă minerală / 9.000
dicționar englez-român / 400.000
manual de limba română pentru străini / 700.000
cărți în limba franceză / 450.000
vază de ceramică / 125.000
pantofi de piele neagră / 2.800.000

Exercise 6.33. *Build similar dialogues using the given elements :*

acela (pl.) / de la fereastră / colegii mei

— ***Cine sunt aceia ?***
— ***Aceștia ?***
— ***Nu ! Aceia de la fereastră.***
— ***A, aceia sunt colegii mei.***

acesta / de lângă noi / profesorul nostru
ăla / care stă la geam / un coleg (use the colloquial forms of the verb)
aceea (pl.) / din dreapta / studentele din Franța
aceasta / din stânga / sora lui
aia (pl.) / de lângă ușă / o colegă (use the colloquial forms of the verb)
acela (pl.) / care discută acolo foarte animat / studenții din China
acesta (pl.) / de lângă noi / prietenii mei

ăsta (pl.) / de aici / niște amici (use the colloquial forms of the verb)
ăla (pl.) / de acolo / niște studenți (use the colloquial forms of the verb)
aceea (pl.) / de după ușă / niște fetițe
aceasta (pl.) / de lângă el / surorile lor

The demonstrative pronominal adjectives of proximity and remoteness in the nominative-accusative

When the demonstratives modify a noun, they become demonstrative pronominal adjectives. The demonstrative pronominal adjectives of proximity and remoteness can precede (pre-position) or come after the noun they modify (post-position). The two constructions have the same meaning :

***Tânărul acesta** este fratele meu.* = ***Acest tânăr** este fratele meu.* This young man is my brother.

Demonstrative pronominal adjectives of proximity

	Masculine	Feminine
Sing.	***acest*** + **noun** no article **noun** def. article + ***acesta*** [***ăsta***]	***această*** + **noun** no article **noun** def. article + ***aceasta*** [***asta***]
Pl.	***acești*** + **noun** no article **noun** def. article + ***aceștia*** [***ăștia***]	***aceste*** + **noun** no article **noun** def. article + ***acestea*** [***astea***]

Demonstrative pronominal adjectives of remoteness

	Masculine	Feminine
Sing.	***acel*** + **noun** no article **noun** def. article + ***acela*** [***ăla***]	***acea*** + **noun** no article **noun** def. article + ***aceea*** [***aia***]
Pl.	***acei*** + **noun** no article **noun** def. article + ***aceia*** [***ăia***]	***acele*** + **noun** no article **noun** def. article + ***acelea*** [***alea***]

– the forms of the demonstrative pronominal adjectives of proximity and remoteness in pre-position differ from those in post-position :

acest student	but	***studentul acesta*** [***ăsta***]
această studentă	but	***studenta aceasta*** [***asta***]
acești studenți	but	***studenții aceștia*** [***ăștia***]
aceste studente	but	***studentele acestea*** [***astea***]
acel student	but	***studentul acela*** [***ăla***]
acea studentă	but	***studenta aceea*** [***aia***]
acei studenți	but	***studenții aceia*** [***ăia***]
acele studente	but	***studentele acelea*** [***alea***]

– in post-position, the adjectives are identical to the pronouns :

Acesta este un student american. (pron.) This is an American student.

***Studentul acesta** este american.* (adj.) This student is an American.

– with a demonstrative adjective in pre-position, the noun does not take an article (***acest student***) ; with a demonstrative adjective in post-position, the noun takes the definite article (***studentul acesta***)

– colloquial forms are only used in post-position :

— *Cine e **băiatul ăla** ?* Who's that boy ? — ***Ăla** ? Habar n-am !* That one ? I don't have any idea !

Exercise 6.34. *Translate into Romanian. Use the demonstrative pronominal adjectives both in pre-position and in post-position :*

this textbook, that student (fem. and masc.), those professors (fem. and masc.), these girls, that hotel, these towns, this country, those restaurants, these cars, that house, this apartment, those lamps, this bed, those friends (fem. and masc.), these exercises, this day, that night, this chair, those waiters, that manager, these boxes, those answers, this bottle of wine, that contract, these animals, those tables, that building, this company, these questions

Exercise 6.35. *Translate into Romanian :*

1. This dictionary is my old dictionary. That one is the new dictionary.
2. — This computer doesn't work. That one is not available. Where shall we work ?! — I don't have any idea !
3. — I studied the schedule. This week is impossible ! — This semester is impossible !
4. I bought these novels by two contemporary Romanian writers.
5. This novel was stupid, but interesting. That novel was smart, but so boring !
6. I adore this place : this lake here, those trees over there, these flowers…
7. — Who left this bag here, on the floor ? — Why ? *Do you think* crezi că it's a bomb ?
8. — You will work with that student, what's her name, Adriana ?
9. This text is strange… And what language is this ?!
10. — We are late. *We missed* a rata the beginning. — Well, that's it !
11. — This store is expensive : a dress is almost 200 dollars ! — Yeah, but it's not 200 million… lei !

Exercise 6.36. *Fill in the blanks with the appropriate form of the demonstratives. The letter* P *(proximity) suggests the usage of the demonstrative **acesta**, and the letter* R *(remoteness) indicates the demonstrative **acela**. Pay attention to the agreement :*

— Uite, (R) _____ este prietenul nostru din Bolivia.

— Care ? Tânărul (R) _____ care stă de vorbă cu domnișoara (R) _____ de lângă domnul Preda ?

— Da, da, (R) _____ ! A lucrat cu mine la (R) _____ proiect despre care am discutat noi aseară.

— Dar (P) _____ personaj bizar care stă chiar lângă noi și are un aer absent cine este ?

— (P) _____ ? E profesorul din Argentina. E plin de persoane din America Latină la recepția (P) _____ ! Dar (P) _____ este altă poveste. El este aici, la (P) _____ recepție, pentru că e autorul cărților de pe masa (R) _____ din colțul sălii. De fapt actually, el este invitatul de onoare al serii…

— Cum adică what do you mean, (R) _____ volume sunt toate ale lui ?

— Da, da. Problema e că (P) _____ individ are dislexie. Așa că, în timp, a dictat toate textele (P) _____ unei secretare. De fapt, e și ea aici, uite, doamna (R) _____ care discută cu rectorul nostru.

— Incredibil ! O poveste fascinantă !

Pretty women ! They like being different !

The declension of the adjective

The general rule is the same as for the noun, *i.e.* only the feminine adjectives have special endings in the genitive-dative case singular, and these endings are identical with those in the nominative plural.

Declension with indefinite article

	Singular		
	Masculine and neuter		Feminine
Nom.-acc.	***un** actor talentat* ***un** talentat actor*	***un** roman minunat* ***un** minunat roman*	***o** actriță talentată* ***o** talentată actriță*
Gen.-dat.	***unui** actor talentat* ***unui** talentat actor*	***unui** roman minunat* ***unui** minunat roman*	***unei** actrițe talentate* ***unei** talentate actrițe*

	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	***niște*** *actori talentați* ***niște*** *talentați actori*	***niște*** *romane minunate* ***niște*** *actrițe talentate* ***niște*** *minunate romane* ***niște*** *talentate actrițe*
Gen.-dat.	***unor*** *actori talentați* ***unor*** *talentați actori*	***unor*** *romane minunate* ***unor*** *actrițe talentate* ***unor*** *minunate romane* ***unor*** *talentate actrițe*

Declension with definite article

	Singular		
	Masculine and neuter		**Feminine**
Nom.-acc.	*actor**ul** talentat* *talentat**ul** actor*	*roman**ul** minunat* *minunat**ul** roman*	*actri**ța** talentată* *talentat**a** actriță*
Gen.-dat.	*actor**ului** talentat* *talentat**ului** actor*	*roman**ului** minunat* *minunat**ului** roman*	*actri**ței** talentate* *talentat**ei** actrițe*

	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	*actor**ii** talentați* *talentați**i** actori*	*roman**ele** minunate* *minunat**ele** romane*	*actri**țele** talentate* *talentat**ele** actrițe*
Gen.-dat.	*actor**ilor** talentați* *talentați**lor** actori*	*roman**elor** minunate* *minunat**elor** romane*	*actri**țelor** talentate* *talentat**elor** actrițe*

– the declension of the adjective follows the noun patterns (special forms for the articles, special ending for the genitive-dative feminine adjectives in the singular)
– when a **noun + adjective** or an **adjective + noun** group is declined with the definite article, the first member of the group will take the article

Exercise 6.37. *Translate into Romanian :*

the beautiful girl's boyfriend, a famous author's novel, the residence of the new ambasador, the headquarters of the new embassy, the president of the old university, the flavour of the Romanian food, the taste of the French wine, the quality of the Belgian chocolate, the good friend's (fem.) phone number, the old professor's address, the garden of the yellow house, the waves of the blue sea, the results of the foreign students (masc.), the papers of the foreign students (fem.)

The declension of the possessive pronominal adjective

The declension pattern of the possessive adjectives follows the general rule of adjectival declension. Thus, only the feminine possessive adjectives in the singular will change in the genitive-dative, and the forms in the genitive-dative singular will be identical to those in the plural :

My – *meu, mea, mei, mele*

	Singular	
	Masculine and neuter	**Feminine**
Nom.-acc.	*Acesta este **prietenul meu.***	*Aceasta este **prietena mea.***
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenului meu.***	*Acesta este tatăl **prietenei mele.***
	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	*Aceștia sunt **prietenii mei.***	*Acestea sunt **prietenele mele.***
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenilor mei.***	*Acesta este tatăl **prietenelor mele.***

Your (singular) – *tău, ta, tăi, tale*

	Singular	
	Masculine and neuter	**Feminine**
Nom.-acc.	*Acesta este **prietenul tău.***	*Aceasta este **prietena ta.***
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenului tău.***	*Acesta este tatăl **prietenei tale.***
	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	*Aceștia sunt **prietenii tăi.***	*Acestea sunt **prietenele tale.***
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenilor tăi.***	*Acesta este tatăl **prietenelor tale.***

Our – *nostru, noastră, noștri, noastre*

	Singular	
	Masculine and neuter	**Feminine**
Nom.-acc.	*Acesta este **prietenul nostru.***	*Aceasta este **prietena noastră.***
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenului nostru.***	*Acesta este tatăl **prietenei noastre.***

Our – *nostru, noastră, noștri, noastre*

	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	*Aceștia sunt **prietenii noștri**.*	*Acestea sunt **prietenele noastre**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenilor noștri**.*	*Acesta este tatăl **prietenelor noastre**.*

Your (plural) – *vostru, voastră, voștri, voastre*

	Singular	
	Masculine and neuter	**Feminine**
Nom.-acc.	*Acesta este **prietenul vostru**.*	*Aceasta este **prietena voastră**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenului vostru**.*	*Acesta este tatăl **prietenei voastre**.*
	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	*Aceștia sunt **prietenii voștri**.*	*Acestea sunt **prietenele voastre**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenilor voștri**.*	*Acesta este tatăl **prietenelor voastre**.*

His, her – *său, sa, săi, sale*

	Singular	
	Masculine and neuter	**Feminine**
Nom.-acc.	*Acesta este **prietenul său**.*	*Aceasta este **prietena sa**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenului său**.*	*Acesta este tatăl **prietenei sale**.*
	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	*Aceștia sunt **prietenii săi**.*	*Acestea sunt **prietenele sale**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenilor săi**.*	*Acesta este tatăl **prietenelor sale**.*

If the possessor is in the 3rd person, the personal pronouns ***lui, ei, lor*** in the genitive are frequently used instead of the possessive adjectives. The personal pronouns ***lui, ei, lor*** coming after a noun and expressing the possession are invariable, no matter what the case of the modified noun is :

His – *lui*

	Singular	
	Masculine and neuter	**Feminine**
Nom.-acc.	*Acesta este **prietenul lui**.*	*Aceasta este **prietena lui**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenului lui**.*	*Acesta este tatăl **prietenei lui**.*
	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	*Aceștia sunt **prietenii lui**.*	*Acestea sunt **prietenele lui**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenilor lui**.*	*Acesta este tatăl **prietenelor lui**.*

Her – *ei*

	Singular	
	Masculine and neuter	**Feminine**
Nom.-acc.	*Acesta este **prietenul ei**.*	*Aceasta este **prietena ei**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenului ei**.*	*Acesta este tatăl **prietenei ei**.*
	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	*Aceștia sunt **prietenii ei**.*	*Acestea sunt **prietenele ei**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenilor ei**.*	*Acesta este tatăl **prietenelor ei**.*

Their – *lor*

	Singular	
	Masculine and neuter	**Feminine**
Nom.-acc.	*Acesta este **prietenul lor**.*	*Aceasta este **prietena lor**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenului lor**.*	*Acesta este tatăl **prietenei lor**.*
	Plural	
	Masculine	**Feminine and neuter**
Nom.-acc.	*Aceștia sunt **prietenii lor**.*	*Acestea sunt **prietenele lor**.*
Gen.-dat.	*Acesta este tatăl **prietenilor lor**.*	*Acesta este tatăl **prietenelor lor**.*

Exercise 6.38. *Answer the question :* ***Cui ai dat flori ?***

bunul meu prieten Radu, buna mea prietenă Cristina, doamna frumoasă din Brazilia, renumitul profesor de la Stanford, directorul onorific al Filarmonicii din Berlin, colegul amabil care a lucrat cu mine, colega amabilă care a lucrat cu mine, colegii amabili care au lucrat cu noi, colegele amabile care au lucrat cu noi, secretara noastră

Exercise 6.39. *Write similar dialogues using the given elements :*

fiică / profesoara noastră / preferată / tot profesoară / secretară / decanul nostru

— ***E adevărat că fiica profesoarei noastre preferate este tot profesoară ?***

— ***Nu, nu e adevărat că e tot profesoară. De fapt, e secretara decanului nostru.***

soție / noul vostru ambasador / dactilografă / asistentă / consulul nostru

frate / programatorul tânăr din India / tot programator / inginer / rețeaua noastră de calculatoare

tată / chelnerul tânăr de la Doina / tot chelner / bucătar / restaurantul nostru preferat

prieten / energica directoare a firmei / șomer / consilier / director general al companiei

prietenă / fermecătoarea ta colegă / casnică / angajată / colega mea

That's my choice

Structures with double conjunctions

Various relations between two objects (selection, addition, elimination) are rendered by some conjunctions working in pairs :

– paired conjunctions showing selection : ***sau..., sau...*** **~** ***fie..., fie...*** **~** ***ori... , ori...*** either... or...

— *Ce vrei să bei ?* ***Bere sau vin ?*** What would you like ? Beer or wine ?

— ***Sau bere, sau vin !*** *Nu contează...* Either beer or wine ! I don't care...

— *Unde crezi că iau cina amicii noștri diseară ?* Where do you think our friends have dinner tonight ?

— ***Fie la Doina, fie la Nicorești !*** *Nu mănâncă niciodată la alte restaurante !* At Doina or at Nicorești ! They never have dinner in other restaurants !

— *Vrei* ***pâine albă sau pâine neagră ?*** Will you have white bread or dark bread ?

— ***Ori albă, ori neagră.*** *De care ai.* White or dark. Whatever you have.

– paired conjunctions showing addition : ***și..., și...*** both... and...

— *Ce vrei să bei ?* ***Bere sau vin ?*** What would you like? Beer or wine ?

— ***Și bere, și vin !*** *Vreau să gust din amândouă !* Both beer and wine ! I want to taste them both !

— *Vrei* ***pâine albă sau pâine neagră ?*** Will you have white bread or dark bread ?

— ***Și albă, și neagră.*** Both white and dark.

– paired conjunctions showing elimination : ***nici..., nici...*** neither... nor...

— *Ce vrei să bei ?* ***Bere sau vin ?*** What would you like ? Beer or wine ?

— ***Nici bere, nici vin !*** *Sunt cu mașina.* Neither beer nor wine ! I'm driving.

— *Unde vrei să cinăm diseară ?* ***La Doina sau la Nicorești ?*** Where would you like to have dinner tonight ? At Doina or at Nicorești ?

— ***Nici la Doina, nici la Nicorești !*** *Vreau să cinăm acasă !* Neither at Doina nor at Nicorești ! I want to have dinner at home !

— *Vrei* ***pâine albă sau pâine neagră ?*** Will you have white bread or dark bread ?

— ***Nici albă, nici neagră.*** *Mănânc mămăligă.* Neither white nor dark. I'll have polenta.

The verb used in the sentence with ***nici..., nici...*** takes the negation ***nu*** :

Nu mănânc nici pâine, nici mămăligă.

Exercise 6.40. *Answer the questions using the structures given above :*

1. — Tu ce fel de pâine mănânci de obicei, franțuzească sau nemțească ?
2. — De dimineață ați băut lapte cu zahăr sau ceai cu miere ?
3. — Vreți să cumpărați cafea boabe sau cafea măcinată ?
4. — Ce avem de citit pentru mâine, romanul lui Umberto Eco sau nuvela lui Viktor Pelevin ?
5. — Vei vorbi cu mama sau cu tata despre plecarea în Canada ?
6. — Ați comandat sarmale sau musaca ?
7. — Vreți să beți Sprite sau Fanta ?
8. — Ai mâncat înghețată sau prăjitură la desert ?
9. — Cui ai dat telefon, mamei sau mătușii tale ?
10. — Despre cine va vorbi invitatul din Rusia, despre Tolstoi sau despre Dostoievski ?
11. — Ascultați muzică simfonică sau muzică folk ?
12. — Cu cine ai cinat aseară, cu Mihai sau cu Tudor ?
13. — Ale cui sunt cărțile acestea, ale Danei sau ale Oanei ?
14. — Unde ați fost, la cinematograf sau la teatru ?
15. — Ce vrei să-ți cumpăr de ziua ta, un ceas sau o brățară ?

Conversation

Suntem la restaurant!

Ce avem pe masă?

- față de masă
- șervețele
- farfurii
- linguri
- furculițe
- cuțite
- linguriță
- pahare
- cești
- sare
- piper
- ulei
- oțet
- pâine albă
- pâine neagră

Lingurile, furculițele, cuțitele și linguriță sunt tacâmuri (pl.). «Un tacâm» la restaurant este un set complet format din farfurii, pahare și tacâmuri, pentru o persoană.

Ce mâncăm?

aperitive

gustare rece:
- cașcaval
- brânză telemea
- șuncă
- salam de Sibiu
- măsline
- salată de vinete
- icre
- caviar
- icre de Manciuria

gustare caldă:
- ficăței prăjiți
- cârnăciori
- cârnăciori oltenești
- cașcaval pane
- ciuperci umplute

supe și ciorbe

- supă de legume
- supă de roșii
- supă-cremă de sparanghel
- supă de vită
- supă de pui
- supă cu tăiței
- supă cu găluște
- ciorbă de perișoare
- ciorbă țărănească
- ciorbă de pește

felul principal

- sarmale [sărmăluțe] cu mămăligă [mămăliguță]
- mititei [mici]
- friptură de vită
- friptură de porc
- piept de pui la grătar
- pește

garnituri

- cartofi prăjiți
- cartofi natur
- piure de cartofi
- orez
- legume fierte

salate

- salată verde
- salată de roșii
- salată de castraveți
- castraveciori murați
- murături asortate

sosuri

- mujdei de usturoi
- maioneză

desert

- prăjitură – de ciocolată, cu fructe
- înghețată – de ciocolată, de vanilie, de fructe
- fructe: mere, pere, struguri, piersici, caise
- clătite cu dulceață, cu cremă de ciocolată, cu nuci
- papanași cu dulceață și smântână
- cafea turcească
- cafea fără cofeină

Ce bem?

- apă
- apă cu gheață
- apă minerală
- apă plată
- sifon
- vin alb
- vin roșu
- vin dulce
- vin sec
- șampanie
- bere
- țuică
- suc de fructe
- Coca-Cola
- Pepsi-Cola

Romanians wish each other ***Poftă bună !*** Bon appétit ! before they start eating. When the meal is over, they say ***Să ne fie de bine !*** lit. May this be good to us. This is a way of expressing gratitude for the lunch / dinner – it may also suggest that everybody can leave the table. People eating at home or in somebody's house usually express gratitude to the hostess or to the person who cooked the meal. Family and close friends say : ***Sărut mâna pentru masă !*** Other guests can also use the more formal : ***Mulțumesc / mulțumim pentru masă !***

Exercise 6.41. *Look up the words you don't know in the dictionary. Add new names of foods and drinks to the list.*

Exercise 6.42. *Go back to the dialogues 4 and 5 of this chapter. Read them again, then build similar dialogues using all the names of foods and drinks you know.*

Exercise 6.43. *Give adequate answers to the waiter. Make up similar dialogues using other names of foods :*

Waiter : — Bună ziua ! *Poftiți* here is meniul.
Customer : — _____
Waiter : — Specialitatea zilei este « somon la grătar cu sparanghel ».
Customer : — _____
Waiter : — Sigur că da, dintre specialitățile românești vă recomand mititeii și sărmăluțele cu mămăliguță. *Doriți* would you like să mai așteptați sau sunteți gata să comandați ?
Customer : — _____
Waiter : — Durează cincisprezece-douăzeci de minute până preparăm mititeii.
Customer : — _____
Waiter : — Ce doriți să beți ?
Customer : — _____
Waiter : — Desert doriți ? Avem înghețată, fructe sau prăjituri.
Customer : — _____
Waiter : — Avem înghețată de ciocolată, de fructe, de alune, de fistic, de vanilie...
Customer : — _____
Waiter : — *Îmi pare rău* I'm sorry, papanași și clătite nu avem azi. Cafea doriți ?
Customer : — _____
Waiter : — Îmi pare rău, dar fără cofeină nu avem.
Customer : — _____

Cum este (e)... ? / Cum sunt... ? Cum a fost... ? / Cum au fost... ?

sărat	rece	crud	bun
amar	cald	fiert	rău
acru	călduț	prăjit	gustos
dulce	fierbinte	la grătar	excelent
condimentat		copt	minunat
picant			oribil
iute			execrabil
fără nici un gust			grețos

Exercise 6.44. *Evaluate the food and the drinks you are eating and drinking using the questions :* ***Cum este (e)... ? / Cum sunt... ?*** *and the adjectives describing the taste and the quality of food given above (look them up in the dictionary), preceded or not by such modifiers as :* ***prea*** too, ***nu prea*** not too, ***destul de*** rather, enough, ***foarte*** very, ***extrem de*** extremely, ***mult prea*** much to.

Exercise 6.45. *Discuss with a friend about the dinner he / she had in a Romanian restaurant. Use the questions :* — ***Cum a fost ... ? / — Cum au fost ... ?*** *and the descriptive structures practiced in the previous exercise.*

Exercise 6.46. *Read the poem (use a dictionary where necessary) :*

Elegie

O, vechi și dragi bucătării de vară,
Simt iar în gură gust suav de-amiază
Și în tristețea care mă-nconjoară
Din nou copilăria mea visează :
Ienibahar, piper prăjit pe plită,
Pești groși ce-au adormit în sos cu lapte,
Curcani păstrați în zeama lor o noapte
Spre o delicatețe infinită,
Ciuperci cât canapeaua în dantele,
Icre cu bob bălos ce ochiu-și cască,
Aluaturi tapisate crescând grele
Într-o dobitocie îngerească,
Moi miezuri de ficați în butoiașe
De ou de melc, înlăcrămate dulce,
Mujdeiuri ireale, șunci gingașe
Când sufletu-n mușchi vrea să se culce,

Și-n ceainice vădindu-și eminența
Prin fast de irizări și toarte fine
Ceaiuri scăzute până la esența
Trandafirie-a lucrului în sine.

simt I feel
mă-nconjoară surrounds me
din nou again
ce-au adormit = care au adormit which fell asleep
spre toward
cât as big as (in this context)
ce ochiu-și cască that open wide their eye
crescând growing, becoming light and soft due to yeast (in this context)
butoiaș diminutive of **butoi** barrel
înlăcrămate in tears, wet
-n = în in
vrea să se culce wants to go to sleep
vădindu-și showing their
scăzute condensed (in this context)
în sine in itself, *per se*

Emil Brumaru – *Poeme alese 1959-1998*,
Aula, Brașov, 2003

LA CE FACULTATE EȘTI ?

WHAT SCHOOL ARE YOU GOING TO ?

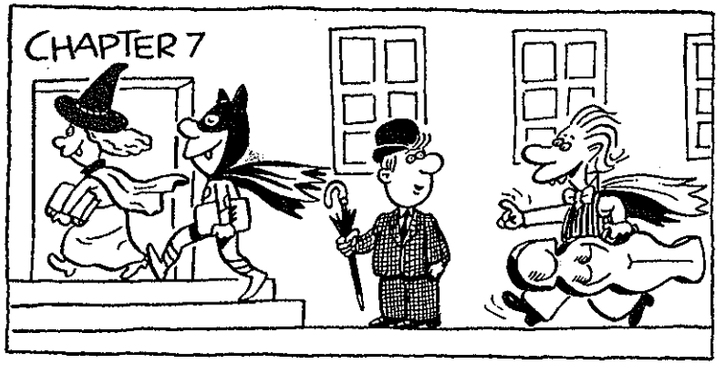

My school is the best, but seeing things firsthand is real education !

section 1 Introductory dialogues

Dialogue I

— Mâine avem ore de dimineață ?
— Da, de la 8 [opt] până la 13.50 [două fără zece].
— *Adică* that means **trei cursuri...**
— Sigur că da, *aproape ca* almost like **în fiecare zi. Avem de la 8 [opt] la 10 [zece] lingvistică, de la 10 la 12 [douăsprezece] – teoria traducerii, iar de la 12 la 14 (2) [paisprezece (două)] – un curs opțional de antropologie culturală. A, și la 16.30 (4.30) [șaisprezece treizeci (patru și jumătate / patru jumate)] e o conferință care *pare a fi*** seems to be **interesantă, va vorbi un profesor de literatură de la Universitatea din Erevan.**
— Din Armenia ?! *Chiar că pare* it really seems **interesant. Ceilalți știu ?**
— Da, am lipit un afiș mic pe ușa catedrei. Și, *oricum* anyway, **e un afiș mare jos, la intrare.**

Classes start at 8 a.m. in the Romanian universities. There are no classes after 8 p.m. One lecture or seminar is 100 minutes long, with a 10 minutes break after the first 50 minutes.

Words, word forms, phrases
oră *n / f* class (in this context) – **a avea ore** to have classes
de la *prep* from
până la *prep* to
curs *n / neut* class, course
lingvistică *n / f* linguistics
teorie *n / f* theory
traducere *n / f* translation
opțional *adj(4)* optional
antropologie *n / f* anthropology
va vorbi *3rd sing future I ind* of **a vorbi** *vi 4* to talk, to speak
ceilalți *pron / dem / diff m pl* of **celălalt** the other
știu *3rd pl pres ind* of **a ști** *vt irreg* to know
am lipit *1st sing comp perf ind* of **a lipi** *vt 4* to glue, to stick
afiș *n / neut* flier, poster
catedră *n / f* department office; professor's desk

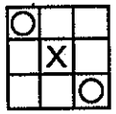

Dialogue 2

— Ce faci? Nu vii la cursul de antropologie?
— Ba da! Cum să nu? ***Numai că*** but, only, it's just that **nu știu unde este sala.**
— Glumești! Sala noastră e ***chiar aici*** right here, **la parter!**
— Nu glumesc ***deloc*** at all. **Sala noastră de la parter e ocupată.**
— A, aceeași problemă! Veșnica problemă... ***Nu-i nimic*** it's all right, don't worry, **găsim noi o sală, sunt niște săli libere la etajul doi.**
— Dar profesorul va ști?
— Nu, evident, dar lăsăm un bilet la catedră.

Words, word forms, phrases
nu vii aren't you coming *2nd sing pres ind* of **a veni** *vi 4* to come
nu știu I don't know *1st sing pres ind* of **a ști** *vt irreg* to know
sală *n / f* classroom
glumești *2nd sing pres ind* of **a glumi** *vi 4* to be joking, to be kidding
parter *n / neut* first floor, ground floor
glumesc *1st sing pres ind* of **a glumi** *vi 4* to be joking, to be kidding
ocupat *adj(4)* busy
aceeași *pron / dem / ident f sing* of **același** the same
veșnic *adj(4)* eternal
găsim *1st pl pres ind* of **a găsi** *vt 4* to find
liber *adj(4)* free
etaj *n / neut* floor, level
va ști *3rd sing future I ind* of **a ști** *vt irreg* to know
evident *adv* obviously
a lăsa *vt 1* to leave, to let
bilet *n / neut* note

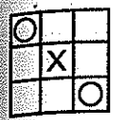

Dialogue 3

— ***Fii amabil*** excuse me, lit.: be kind, ***cât e ceasul*** what time is it?
— ***Îmi pare rău*** I'm sorry, **nu știu. Dar e un ceas acolo, pe perete.** ***Uite*** look, **este 9.45 [zece fără un sfert].**
— Da, da... Mulțumesc! Fug! La 9.50 [zece fără zece] am seminar. Și e un seminar foarte important. Pentru că dăm test!

Words, word forms, phrases
ceas *n / neut* clock; watch
perete *n / m* wall
mulțumesc *1st sing pres ind* of **a mulțumi** *vi 4* to thank
fug *1st sing pres ind* of **a fugi** *vi 4* to run, to run away
seminar *n / neut* seminar, class
pentru că *conj* because
a da test *v phrase* to take an exam

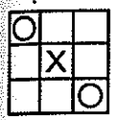

Dialogue 4

— Diseară, după ore, mâncăm în oraș?
— Da. Vin și prietenii mei, Simina și Alexandru.
— Când vin?
— La șase.
— La șase fix?
— ***Știu și eu...*** Well, I don't know... **În jur de șase.** ***Poate*** maybe **vin pe la șase și zece, sau pe la șase și un sfert, nu știu...**
— ***De obicei*** usually **întârzie?**
— Nu prea, ***din câte știu eu*** as far as I know, **sunt punctuali.**

Words, word forms, phrases
vin *3rd pl pres ind* of **a veni** *vi 4* to come
fix *adv* sharp, precise (about the hour)
în jur de *prep* around
pe la *prep* around
nu prea *adv* not really
punctual *adj(4)* punctual

Exercise 7.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the grammatical information introduced by the dialogues (such as: different forms of the 4th conjugation verbs, demonstrative pronouns and pronominal adjectives of identification and differentiation). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 7.2. *Reorganize the vocabulary given above by parts of speech. Add them to your Romanian-English dictionary. You can also build new word groups related to school and education.*

Grammar

Some more action

The indicative present, compound perfect and future I of the verbs in -i (4th conjugation)

The verbs in ***-i*** , like all the Romanian verbs, form the compound perfect and the future 1 indicative according to the general rule. The past participle of the verbs in ***-i*** is in ***-it*** : ***a fugi – fugit, a dormi – dormit, a veni – venit, a glumi – glumit, a construi – construit***, etc.

The verbs in *-i* have the following endings in the present indicative :

	Singular	Plural
1st	*-Ø, -i*	*-im*
2nd	*-i*	*-iți*
3rd	*-e*	*-Ø, -e*

The endings are attached to the stem of the infinitive. Phonetic mutations may occur in the stem [see Chapter 1 and Appendix 1].

The 1st person singular and the 3rd person plural of the regular verbs in ***-i*** have identical forms :

eu fug = ei / ele fug
eu dorm = ei / ele dorm
eu vin = ei / ele vin
eu glumesc = ei / ele glumesc
eu construiesc = ei / ele construiesc

There are, however, some verbs of the 4th conjugation in ***-i*** that have identical forms in the 3rd person singular and in the 3rd person plural : ***a oferi – el / ea oferă = ei / ele oferă*** ; ***a suferi – el / ea suferă = ei / ele suferă*** ; ***a chinui – el / ea chinuie = ei / ele chinuie***.

There are two groups of verbs in ***-i*** : verbs that do not take an infix (model 1) and verbs that take the infix ***-esc- / -eșt-*** between the stem and the ending (model 2).

Model 1 – without infix

• ***a dormi*** to sleep (stem of the infinitive ending in a **consonant other than n**)

	Singular	Plural
1st	*eu dorm*	*noi dormim*
2nd	*tu dormi*	*voi dormiți*
3rd	*el / ea doarme*	*ei / ele dorm*

a adormi to fall asleep, ***a auzi*** to hear, ***a fugi*** to run, ***a ieși*** to get out, ***a minți*** to lie, to tell lies, ***a sări*** to jump

The verbs ***a oferi*** and ***a suferi*** have some particularities : ***a oferi*** to offer – *eu* ***ofer***, *tu oferi, el / ea oferă, noi oferim, voi oferiți, ei / ele oferă* ; ***a suferi*** to suffer – *eu* ***sufăr***, *tu suferi, el / ea suferă, noi suferim, voi suferiți, ei / ele suferă*.
The verb ***a ști*** to know (past participle : ***știut***) is irregular : ***eu știu, tu știi, el / ea știe, noi știm, voi știți, ei / ele știu***.

Exercise 7.3. *Conjugate the verbs given above first in the indicative present, then in the compound perfect and the future 1 indicative.*

• ***a veni*** to come (stem ending in **n**)

	Singular	Plural
1st	*eu vin*	*noi venim*
2nd	*tu vii*	*voi veniți*
3rd	*el / ea vine*	*ei / ele vin*

a deveni to become, ***a interveni*** to intervene, ***a preveni*** to warn, to prevent, ***a reveni*** to come back, to come again, ***a surveni*** to happen
The **n** is absent in the 2nd pers. sing.

Exercise 7.4. *Conjugate the verbs given above, first in the indicative present, then in the compound perfect and the future 1 indicative.*

• ***a contribui*** to contribute (stem ending in vowel, mostly **-u-**)

	Singular	Plural
1st	*eu contribui*	*noi contribuim*
2nd	*tu contribui*	*voi contribuiți*
3rd	*el / ea contribuie*	*ei / ele contribuie*

a bântui to haunt, ***a birui*** to to win, to defeat, ***a chinui*** to torment, to torture, ***a chiui*** to squeal, ***a piui*** to cheep, to peep (of birds)

The 1st and 2nd persons singular are identical, with the ending **-i**. The 3rd pers. sing. and the 3rd pers. pl. are identical, with the ending **-e**.

Exercise 7.5. *Conjugate the verbs given above first in the indicative present, then in the compound perfect and the future 1 indicative.*

Exercise 7.6. *Fill in the blanks using the verbs in the present indicative :*

a adormi / N-am avut niciodată probleme cu somnul, dar în ultima vreme _____ cu greu, poate că sunt bolnavă...
a oferi / Agenția de turism _____ pliante gratuite cu informații despre excursiile din primăvara anului 2004.
a auzi / — Voi _____ niște sunete bizare ?
a ieși / — Puteți intra deja în sala de conferințe, noi _____ în două minute !
a veni / — Cine _____ diseară la noi ?
a fugi / — Cum _____ zilele frumoase de vară !
a dormi (eu) / De obicei _____ foarte bine, dar nu mai mult de 6 ore.
a minți / Eu nu _____ niciodată, din principiu !
a deveni / Problema sălilor de curs _____ din ce în ce mai complicată, avem prea mulți studenți și prea puține săli.
a suferi / Și studenții, și profesorii _____ de lipsa materialelor de studiu în limba română !

Model 2 – with the infix *-esc- / -ești-*

Many verbs of the 4th conjugation in **-i** take, before the regular endings, the infix ***-esc- / -ești-*** in the 1st, 2nd and 3rd persons of the singular and the 3rd person of the plural.

• ***a glumi*** to joke, to be kidding (stem ending in a **consonant**)

	Singular	Plural
1st	*eu glumesc*	*noi glumim*
2nd	*tu glumești*	*voi glumiți*
3rd	*el / ea glumește*	*ei / ele glumesc*

a aminti to remind, ***a călători*** to travel, ***a citi*** to read, ***a dori*** to wish, ***a găsi*** to find, ***a gândi*** to think, ***a greși*** to make mistakes, ***a iubi*** to love, ***a mulțumi*** to thank, ***a obosi*** to get tired, ***a primi*** to receive, to get, ***a privi*** to look, ***a răci*** to catch a cold, ***a sosi*** to arrive, ***a vorbi*** to speak, to talk

Exercise 7.7. *Conjugate the verbs given above first in the indicative present, then in the compound perfect and the future 1 indicative.*

• ***a construi*** to build (stem ending in a **vowel, mostly -u**)

	Singular	Plural
1st	*eu construiesc*	*noi construim*
2nd	*tu construiești*	*voi construiți*
3rd	*el / ea construiește*	*ei / ele construiesc*

a bănui to suspect, ***a dărui*** to give, to make gifts, ***a disprețui*** to despise, ***a cheltui*** to spend money, ***a locui*** to live in, ***a sfătui*** to advise, ***a trăi*** to live, to be alive
An ***-i-*** is added to the stem before the infix.

Exercise 7.8. *Conjugate the verbs given above first in the indicative present, then in the compound perfect and the future 1 indicative.*

The indicative present, compound perfect and future I of the verbs in -î (4th conjugation)

The verbs in ***-î*** form the compound perfect and the future 1 indicative according to the general rule. The past participle of the verbs in ***-î*** is in ***-ât*** : ***a coborî – coborât, a omorî – omorât, a hotărî – hotărât, a pârî – pârât***, etc.

The verbs in *-î* have the following endings in the present indicative :

	Singular	Plural
1st	***-Ø***	***-âm***
2nd	***-i***	***-âți***
3rd	***-ă*** ; ***-e***	***-Ø*** ; ***-ă***

The endings are attached to the stem of the infinitive. Phonetic mutations may occur in the stem [see Chapter 1 and Appendix 1].

There are two groups of verbs in ***-î*** : verbs that do not take an infix (model 1) and verbs that take the infix ***-ăsc- / -ășt-*** between the stem and the ending (model 2). Unlike the verbs in ***-i***, the verbs in ***-î*** have a series of endings for the items without infix, and another series for the items with the infix ***-ăsc- / -ășt***. The differences concern the 3rd person singular and plural.

The verbs without infix have identical forms for the 3rd pers. sing. and the 3rd pers. pl. :

el / ea coboară = ei / ele coboară
el / ea omoară = ei / ele omoară

The verbs with the infix *-ăsc- / -ășt-* have identical forms for the 1st pers. sing. and the 3rd pers. pl. :

eu hotărăsc = ei / ele hotărăsc
eu pârăsc = ei / ele pârăsc

Model 1 – without infix

• ***a coborî*** to get down, to climb down

	Singular	Plural
1st	*eu cobor*	*noi coborâm*
2nd	*tu cobori*	*voi coborâți*
3rd	*el / ea coboară*	*ei / ele coboară*

a doborî to throw down, to pull down, ***a omorî*** to kill

Exercise 7.9. *Conjugate the verbs given above first in the indicative present, then in the compound perfect and the future I indicative.*

Model 2 – with the infix *-ăsc- / -ășt-*

Many verbs of the 4th conjugation in ***-î*** take, before the regular ending, the infix *-ăsc- / -ășt-* in the 1st, 2nd and 3rd persons of the singular and the 3rd person of the plural.

• ***a hotărî*** to decide

	Singular	Plural
1st	*eu hotărăsc*	*noi hotărâm*
2nd	*tu hotărăști*	*voi hotărâți*
3rd	*el / ea hotărăște*	*ei / ele hotărăsc*

a amărî to upset, ***a pârî*** to denounce, to tell on, ***a târî*** to drag

Exercise 7.10. *Conjugate the verbs given above first in the indicative present, then in the compound perfect and the future I indicative.*

Exercise 7.11. *Fill in the blanks using the present indicative of the given verbs :*

a dormi (eu) / De obicei _____ cu fereastra deschisă.
a ieși / — Atenție, pisica _____ din curte pe stradă, e periculos !
a minți / Copilul nostru _____ niciodată.
a suferi / Biata Alina e așa de bolnavă, cred că _____ îngrozitor.

a veni / — Cristi, _____ diseară la concertul de la Ateneu ?
a glumi / — Da, da, mâine dăm test, nu _____ !
a călători / Tatăl meu _____ mult, a fost deja în multe țări din Europa, iar săptămâna viitoare va pleca în America.
a greși / Toată lumea mai _____ câteodată.
a sosi / Trenul accelerat de la Sinaia _____ în gară la linia 2.
a vorbi / Maria e o fată minunată, dar _____ mult prea mult !
a construi / — Ce firmă _____ acest hotel, o firmă românească sau una americană ?
a cheltui (noi) / De la un timp _____ prea mult !
a locui / — Unde _____ fratele tău ?
a coborî / — Domnule, _____ la Universitate sau la Piața Romană ?
a citi / Studenții _____ cel puțin 50 de pagini pe săptămână pentru acest curs.
a hotărî / — Cine _____ unde mâncăm diseară ?

Exercise 7.12. *Fill in the blanks using the compound perfect of the verbs :*

a dormi ; a răci (eu) / Noaptea trecută _____ cu fereastra deschisă și _____.
a fugi / — Unde e pisica ? _____ ?
a auzi (voi) / — _____ că săptămâna viitoare avem examen ?
a suferi / Multă lume _____ în perioada comunistă.
a veni (dumneavoastră) / — Când _____ ?
a găsi (tu) / — _____ banii ?
a greși (eu) / _____ la toate exercițiile, cred că voi lua o notă foarte mică la acest test.
a primi / _____ ieri scrisoarea și pachetul de la tine. Mulțumesc foarte mult.
a sosi (voi) / — Când _____ ? Ieri sau alaltăieri ?
a construi / Firma care _____ aceste clădiri are sediul la Arad.
a bănui ; a ști (noi) / _____ că va întârzia, dar nu _____ că va întârzia atât de mult !
a locui / Prietenii mei _____ în Durham doi ani.
a coborî / — Unde e Valentin ? _____ ?
a hotărî / — Voi _____ cât timp stați aici ?
a obosi ; a târî (eu) / — _____, e și normal, _____ valiza asta prin tot aeroportul !
a citi / Toată lumea _____ toate volumele romanului *Harry Potter* în original ?

Exercise 7.13. *Fill in the blanks with the future 1 of the given verbs:*

a dormi (eu) / Sper că la noapte _____ bine.
a ieși / Dacă Anton _____ în parc diseară, va avea o surpriză!
a minți / De data asta cred că ziarele nu _____!
a citi / Studenții _____ acest text până mâine.
a reveni (noi) / _____ cu plăcere în țara dumneavoastră!
a călători / Ele nu _____ noaptea.
a primi / Dacă voi _____ toate cărțile la timp, va fi perfect!
a vorbi / _____ eu cu decanul și voi rezolva problema.
a trăi / Iar ei _____ fericiți *până la adânci bătrâneți* happily ever after, ca în povești.
a doborî / Nu cred că racheta _____ ținta cu ușurință.
a hotărî (noi) / _____ cum anume procedăm la momentul potrivit.

Exercise 7.14. *Translate the verbs and use them in appropriate tenses:*

1. Aseară (to eat, we) _____ la restaurant și (to come) _____ acasă destul de târziu.
2. Nu (to read) _____ toate poeziile lui, dar cred că este un poet extrem de interesant.
3. — (to hear, you) _____ de Andrei? (to leave) _____ alaltăieri la Paris.
4. Nu știu ce are Cristina, (to become) _____ așa de antipatică în ultima vreme...
5. Cred că (to love) _____ întotdeauna acest oraș, este orașul sufletului meu!
6. — Prieteni, (to thank, we) _____ din inimă pentru tot!
7. — Cine (to talk) _____ mâine despre poetul Ursachi, profesorul acela de la Iași sau cel din Cluj?
8. Studenții care învață româna intensiv (to decide) _____ că vor pleca la București la vară.
9. Când (to make mistakes) _____ eu, toată lumea este indignată, când (to make mistakes) _____ el, toată lumea este amuzată!
10. E rău că unii (to tell lies) _____, dar oamenii mai și (to make mistakes) _____.

Exercise 7.15. *Write similar dialogues using the given elements:*

a ști unde sunt banii / eu – voi
— ***Nu știu unde sunt banii.***
— ***Chiar nu știi? Și nici voi nu știți?***
— ***Nu, nici noi nu știm.***

a sta la concert / el – prietena lui
a coborî la cină / francezii – americanii
a călători noaptea / eu – sora ta
a mânca creveți / prietena mea – tu
a vorbi cu Mircea / Mihai – vărul lui
a cheltui bani aiurea / soțul ei – ea

Exercise 7.16. *Write similar dialogues using the given elements. Introduce adverbs or adverbial structures indicating time.*

a dormi zece ore / eu
— ***Azi-noapte am dormit zece ore.***
— ***Deci, ai dormit zece ore?!***
— ***Da. Și mă tem că*** I'm afraid that ***la noapte voi dormi tot zece ore!***

a aștepta zece minute la ușă / studenții
a cheltui două milioane de lei la supermarket / noi
a greși toate exercițiile la testul de matematică / fiica mea
a mânca prea multe dulciuri / soțul meu
a sta la coadă la ambasada Greciei pentru viză trei ore / colega mea

Exercise 7.17. *Write similar dialogues using the given elements. Introduce adverbs or adverbial structures indicating time in the future.*

a citi toate dialogurile de la Capitolul 5 / tu
— ***Încă nu ai citit toate dialogurile de la Capitolul 5?***
— ***Nu încă. Voi citi toate dialogurile de la Capitolul 5 mâine, probabil.***

a rezolva toate exercițiile de la pagina 8 / Ionuț
a găsi articolul despre România în *Washington Post* / voi
a primi manualele de engleză prin poștă / studenții
a studia toate verbele neregulate din română / tu
a asculta toate simfoniile lui Enescu / noi

The subjunctive of the verbs in -i and in -î (4th conjugation)

The verbs of the 4th conjugation (in ***-i*** and ***-î***) form the subjunctive according to the general rule. Thus, the 1st and the 2nd persons singular and plural will be identical to the indicative present, but preceded by the element ***să***. In the 3rd person singular the ending ***-e*** of the present indicative changes into ***-ă***, and the ending ***-ă*** changes into ***-e***. Phonetic mutations can also occur [see Chapter 1 and Appendix 1]. The 3rd person plural is identical to the 3rd person singular:

El ***doarme***. He is sleeping., but *El vrea* ***să doarmă***. He wants to sleep.
Ea ***vine*** *mâine*. She is coming tomorrow., but *Ea vrea* ***să vină*** *mâine*. She wants to come tomorrow.
El ***coboară*** *în cinci minute*. He's coming downstairs in five minutes., but *El vrea* ***să coboare*** *în cinci minute*. He wants to come downstairs in five minutes.
Ea ***hotărăște*** *cine vine și cine nu vine*. She decides who's coming and who's not coming., but *Ea vrea* ***să hotărască*** *cine vine și cine nu vine*. She wants to decide who's coming and who's not coming.
Ei ***dorm***. They are sleeping., but *Ei vor* ***să doarmă***. They want to sleep.
Ele ***vin*** *mâine*. They are coming tomorrow., but *Ele vor* ***să vină*** *mâine*. They want to come tomorrow.
Ei ***coboară*** *în cinci minute*. They are coming downstairs in five minutes., but *Ei vor* ***să coboare*** *în cinci minute*. They want to come downstairs in five minutes.
Ele ***hotărăsc*** *cine vine și cine nu vine*. They decide who's coming and who's not coming., but *Ele vor* ***să hotărască*** *cine vine și cine nu vine*. They want to decide who's coming and who's not coming.

The verbs in ***-i*** (4th conjugation) form the subjunctive as follows:

		A FUGI	A VENI	A OPRI	A LOCUI	A CONTRIBUI
Sing.	1st	*să fug*	*să vin*	*să opresc*	*să locuiesc*	*să contribui*
	2nd	*să fugi*	*să vii*	*să oprești*	*să locuiești*	*să contribui*
	3rd	*să fugă*	*să vină*	*să oprească*	*să locuiască*	*să contribuie*
Pl.	1st	*să fugim*	*să venim*	*să oprim*	*să locuim*	*să contribuim*
	2nd	*să fugiți*	*să veniți*	*să opriți*	*să locuiți*	*să contribuiți*
	3rd	*să fugă*	*să vină*	*să oprească*	*să locuiască*	*să contribuie*

The verbs in ***-î*** (4th conjugation) form the subjunctive as follows:

		A COBORÎ	A HOTĂRÎ
Sing.	1st	*să cobor*	*să hotărăsc*
	2nd	*să cobori*	*să hotărăști*
	3rd	*să coboare*	*să hotărască*
Pl.	1st	*să coborâm*	*să hotărâm*
	2nd	*să coborâți*	*să hotărâți*
	3rd	*să coboare*	*să hotărască*

– the infixes ***-ește-*** and ***-ăște-*** change into ***-asc-*** in the 3rd pers. of the subjunctive: ***el locuiește – el vrea să locuiască, el hotărăște – el vrea să hotărască***
– all the verbs that end in ***-ie*** in the 3rd pers. sing. present indicative (***a ști – el știe, a contribui – el contribuie, a biruie – el biruie***) have the same form in the subjunctive: ***el vrea să știe, el vrea să contribuie, el vrea să biruie***

The construction of the negative forms and the insertion of pronouns and adverbs between the element ***să*** and the actual verb follow the same rules as the other Romanian verbs [see Chapter 6]:

Vreau ***să nu vii*** *așa de devreme*. I don't want you to come so early.
Vrem ***să mai mulțumim*** *încă o dată pentru ajutor*. We want to thank (you) once again for (your) help.

Exercise 7.18. *Form the subjunctive of the verbs of the 4th conjugation you know.*

Exercise 7.19. *Fill in the blanks, using the subjunctive of the verbs given in the present indicative in the first sentence. Translate the sentences into English:*

1. Ea doarme întotdeauna cu fereastra deschisă. Diseară vrea _____ _____ cu fereastra închisă.
2. De obicei, ies la plimbare cu Mihai. Mâine vreau _____ cu Andrei.
3. Alina suferă îngrozitor din cauza eșecului la examen. Ea vrea _____ _____.
4. Profesorul nostru de matematică glumește tot timpul. Noi nu vrem _____ așa de des.
5. Ele călătoresc mult. Prietenele lor vor _____ și ele.
6. Copiii mai greșesc câteodată. Părinții nu vor ca ei _____.
7. Fratele meu cheltuiește prea mult. Dar eu știu că el nu vrea _____ _____ așa de mult.

8. Prietenii mei locuiesc în centru. Au vrut dintotdeauna _____ în centru.
9. — Coborâți aici ? Vreți _____ aici ?
10. — El coboară cu liftul ? Nu vrea _____ pe scări ?
11. — Cine hotărăște unde cinăm diseară ? Nu vrea nimeni _____ _____ la ce restaurant cinăm ?

They seem small ! They seem weak !

The unstressed forms of the personal pronouns in the accusative

Besides their stressed forms in the accusative ***(pe) mine***, ***(pe) tine***, ***(pe) el***, ***(pe) ea***, ***(pe) noi***, ***(pe) voi***, ***(pe) ei***, ***(pe) ele***, the personal pronouns have a set of unstressed forms.

		Nominative	Accusative	
			Stressed	Unstressed
Sing.	1st	*eu*	*(pe) mine*	***mă ; -mă, mă-, -mă-, m-, -m-***
	2nd	*tu*	*(pe) tine*	***te ; -te, te-, -te-***
	3rd m.	*el*	*(pe) el*	***îl ; -l, l-, -l-***
	3rd f.	*ea*	*(pe) ea*	***o ; -o, o-, -o-***
Pl.	1st	*noi*	*(pe) noi*	***ne ; -ne, ne-, -ne-***
	2nd	*voi*	*(pe) voi*	***vă ; -vă, vă-, -vă-, v-, -v-***
	3rd m.	*ei*	*(pe) ei*	***îi ; -i, i-, -i-***
	3rd f.	*ele*	*(pe) ele*	***le ; -le, le-, -le-***

– the basic unstressed forms of the personal pronouns in the accusative are : ***mă***, ***te***, ***îl***, ***o***, ***ne***, ***vă***, ***îi***, ***le*** ; these forms function as independent words
– the short unstressed pronouns (see the hyphenated forms in the table above) combine with different verbal forms

The stressed forms of the personal pronouns in the accusative are always preceded by a preposition (***pe***, ***la***, ***cu***, ***fără***, ***pe la***, ***pentru***, ***decât***, ***ca***, etc.) :

Am fost ieri ***la tine***. I was at your place yesterday.
Are ceva ***pentru mine***. He / she has something for me.
Ei au venit mai devreme ***decât noi***. They came earlier than we did.
Ea locuiește ***cu el***. She lives with him.

The unstressed forms of the personal pronouns in the acccusative are used in constructions that do not require a meaningful preposition, *i.e.* only as direct objects. The forms of the 3rd person alone are used to substitute nouns designating inanimate objects :

Cumpăr ***dicționarul***. ***Îl*** *cumpăr.* I'm buying the dictionary. I'm buying it.

Cumpăr ***cartea***. ***O*** *cumpăr.* I'm buying the book. I'm buying it.
Am cumpărat ***un dicționar***. ***L-am*** *cumpărat.* I bought a dictionary. I bought it.
Vom citi ***o poezie*** *românească.* ***O*** *vom citi.* We'll read a Romanian poem. We'll read it.
Vrem să citim ***poezia***. *Vrem să* ***o / s-o*** *citim.* We want to read the poem. We want to read it.

When substituting nouns that designate persons, all the unstressed personal pronouns are used, and they can be accompanied by the stressed forms with the preposition ***pe***. The unstressed forms are compulsory in such structures, while the stressed forms are optional and mainly used for emphasis :

Te-am *așteptat.* ***Te-am*** *așteptat* ***pe tine***. I have been waiting for you.

The unstressed forms of the personal pronouns in the accusative always combine with a verb. They are placed before or after the verb, according to some precise rules :

— ***Îl așteptă*** *tu pe Andrei la gară ?* Will you meet Andrei at the railroad station ? (the pronoun precedes the verb in the present indicative)
— ***Așteaptă-l*** *tu pe Andrei la gară, te rog !* Please, go and meet Andrei at the railroad station ! (the pronoun comes after the imperative affirmative form of the verb)

The unstressed pronouns beginning with ***î*** (***îl***, ***îi***) occur as separate words :

— ***Îl*** *anunți tu pe Matei că săptămâna viitoare avem test ?* Will you tell Matei we are taking a test next week ?
— ***Îi*** *anunți tu pe toți că avem test săptămâna viitoare ?* Will you tell everybody we are taking a test next week ?

The short equivalent forms without ***î*** (elision) are always attached to verbal forms beginning with or ending in a vowel :

— ***I-ai*** *anunțat pe toți studenții de test ?* Did you tell all the students about the test ? (***îi*** + ***ai*** → ***i-ai***)
— *Anunță* ***-l*** *tu pe Matei de test, te rog !* Tell Matei about the test, please ! (after the imperative ending in ***-ă*** : ***anunță*** + ***îl*** → ***anunță-l***)

Exercise 7.20. *Fill in the blanks with the appropriate unstressed pronoun in the accusative that substitutes the highlighted noun or pronoun :*

1. — ***Profesoara*** din Italia este acolo, lângă fereastră. Nu _____ știi ?
2. — Vreau să cumpărăm ***niște scaune*** noi pentru birou. _____ cumpărăm împreună mâine ?
3. — Citești toate ***romanele*** acestea în original ? Am întrebat dacă _____ citești în original !
4. — ***Pe tine*** _____ iubesc, numai ***pe tine*** !

5. — ***Pe voi*** _____ invită la toate conferințele. ***Pe mine*** de ce nu _____ invită niciodată ?
6. — Aduc eu ***cafele*** pentru toată lumea. _____ aduc imediat !
7. — Las ***pantofii*** la ușă. _____ las chiar aici !
8. — _____ cheamă și ***pe noi*** la ei mâine ?
9. — Unde este ***motanul*** ? Nu _____ găsesc ! Nu e nicăieri !
10. — _____ anunți tu ***pe Anca și pe Dan*** că mâine avem examen ?

Combining unstressed and stressed forms of the personal pronouns with verbs

The unstressed pronominal forms have a well-defined position when combining with verbs in different tenses. The position of the stressed forms is more flexible.

In the **present tense** indicative, the unstressed forms of the personal pronouns always precede the verb. The stressed forms usually come after the verb (the "logical" order) or may precede the verb ("affective", emphatic or stylistically significant word order). In the negative forms, the negation ***nu*** precedes the pronoun in the accusative. The elision of the initial vowel ***î-*** in the unstressed pronouns after the negation ***nu*** (***nu-l*** instead of ***nu îl***, ***nu-i*** instead of ***nu îi***), and the elision of the vowel ***-u*** in the negation ***nu*** before the feminine pronoun ***o*** (***n-o*** instead of ***nu o***) are not compulsory, but both are very frequent in actual speech :

Cumpăr ***dicționarul***. ***Îl*** *cumpăr.*
Cumpăr ***cartea***. ***O*** *cumpăr.*
Îl *aștept* ***pe Dan***. ***Îl*** *aștept*. ***Îl*** *aștept* ***pe el***. ***Pe el îl*** *aștept !*
O *aștept* ***pe Adina***. ***O*** *aștept*. ***O*** *aștept* ***pe ea***. ***Pe ea o*** *aștept !*
Nu cumpăr ***dicționarul***. *Nu* ***îl (nu-l)*** *cumpăr.*
Nu cumpăr ***cartea***. ***Nu o (n-o)*** *cumpăr.*
Nu îl (nu-l) *aștept* ***pe Dan***. ***Nu îl (nu-l)*** *aștept*. ***Nu îl (nu-l)*** *aștept* ***pe el***. ***Nu pe el îl*** *aștept !*
Nu o (n-o) *aștept* ***pe Adina***. ***Nu o*** *aștept* ***pe ea***. ***Nu pe ea o*** *aștept !*

In the **compound perfect** indicative, the unstressed forms precede the auxiliary. When combining the unstressed forms of the pronoun and the auxiliary ***a avea***, elision / synaeresis and hyphenation are required : ***mă*** + ***a*** → ***m-a***, ***te*** + ***a*** → ***te-a***, ***îl*** + ***am*** → ***l-am***, ***le*** + ***am*** → ***le-am***, etc. **The unstressed form of the 3rd person singular feminine *o* comes after the verb.** The stressed forms usually come after the verb (the "logical" order), but they may also precede the verb ("affective", emphatic or stylistically significant order). In the negative, the negation ***nu*** precedes the unstressed pronoun (exception – the unstressed feminine singular ***o*** placed after the verb) :

Am cumpărat ***dicționarul***. ***L-am*** *cumpărat.*
Am cumpărat ***cartea***. *Am cumpărat-****o***.
L-am *așteptat* ***pe Dan***. ***L-am*** *așteptat*. ***L-am*** *așteptat* ***pe el***. ***Pe el l-am*** *așteptat !*
*Am așteptat-****o*** ***pe Adina***. *Am așteptat-****o*** ***pe ea***. ***Pe ea*** *am așteptat-****o*** *!*
Nu am (n-am) cumpărat ***dicționarul***. ***Nu l-am*** *cumpărat.*
Nu am (n-am) cumpărat ***cartea***. ***Nu am (n-am)*** *cumpărat-****o***.
Nu ***l-am*** *așteptat* ***pe Dan***. ***Nu l-am*** *așteptat*. ***Nu l-am*** *așteptat* ***pe el***. ***Nu pe el l-am*** *așteptat !*
*Nu am (n-am) așteptat-****o*** ***pe Adina***. ***Nu am (n-am)*** *așteptat-****o*** ***pe ea***. ***Nu pe ea*** *am așteptat-****o*** *!*

The following table shows all the possible combinations of the ustressed personal pronouns in the accusative with the auxiliary ***a avea*** in the compound perfect :

	mă	**te**	**îl**	**o**	**ne**	**vă**	**îi**	**le**
am	***m-am***	***te-am***	***l-am***	*the*	—	***v-am***	***i-am***	***le-am***
ai	***m-ai***	***te-ai***	***l-ai***	*form* ***o***	***ne-ai***	—	***i-ai***	***le-ai***
a	***m-a***	***te-a***	***l-a***	*comes*	***ne-a***	***v-a***	***i-a***	***le-a***
am	—	***te-am***	***l-am***	*after*	***ne-am***	***v-am***	***i-am***	***le-am***
ați	***m-ați***	—	***l-ați***	*the*	***ne-ați***	***v-ați***	***i-ați***	***le-ați***
au	***m-au***	***te-au***	***l-au***	*verb*	***ne-au***	***v-au***	***i-au***	***le-au***

In **the future 1** indicative, the unstressed forms always precede the auxiliary. The stressed forms usually come after the verb (the "logical" order), but they may also precede the verb ("affective", emphatic or stylistically significant order). In the negative, the negation and the unstressed pronoun precede the auxiliary. The elision of the initial vowel ***î-*** in the unstressed forms after the negation ***nu*** (***nu-l*** instead of ***nu îl***, ***nu-i*** instead of ***nu îi***), and the elision of the vowel ***-u*** in the negation ***nu*** before the feminine pronoun ***o*** (***n-o*** instead of ***nu o***) are not required, but they are very frequent in actual speech :

Voi cumpăra ***dicționarul***. ***Îl*** *voi cumpăra.*
Voi cumpăra ***cartea***. ***O*** *voi cumpăra.*
Îl *voi aștepta* ***pe Dan***. ***Îl*** *voi aștepta*. ***Îl*** *voi aștepta* ***pe el***. ***Pe el îl*** *voi aștepta !*
O ***voi*** *aștepta* ***pe Adina***. ***O*** *voi aștepta* ***pe ea***. ***Pe ea o*** *voi aștepta !*
Nu voi cumpăra ***dicționarul***. ***Nu îl (nu-l)*** *voi cumpăra.*
Nu voi cumpăra ***cartea***. ***Nu o (n-o)*** *voi cumpăra.*
Nu îl (nu-l) *voi aștepta* ***pe Dan***. ***Nu îl (nu-l)*** *voi aștepta*. ***Nu îl (nu-l)*** *voi aștepta* ***pe el***. ***Nu pe el îl*** *voi aștepta !*
Nu o (n-o) *voi aștepta* ***pe Adina***. ***Nu o (n-o)*** *voi aștepta* ***pe ea***. ***Nu pe ea o*** *voi aștepta !*

In **the subjunctive**, the unstressed pronouns are inserted between the element ***să*** and the actual verbal form. The elision of the initial ***-î*** in the pronouns (***să-l*** instead of ***să îl***, ***să-i*** instead of ***să îi***) or of the final ***-ă*** in ***să*** before the pronoun ***o*** (***s-o*** instead of ***să o***) is not compulsory, but very frequent. The stressed forms usually come after the verb (the "logical" order), but they may also precede the verb ("affective", emphatic or stylistically significant order). In the negative, the negation and the unstressed pronoun are both inserted between ***să*** and the actual verbal form (***nu*** is always in the first position). The elision of the initial vowel ***î-*** in the unstressed pronouns after the negation ***nu*** (***nu-l*** instead of ***nu îl***, ***nu-i*** instead of ***nu îi***), and of the vowel ***-u*** in the negation ***nu*** before the feminine pronoun ***o*** (***n-o*** instead of ***nu o***) are not required, but they are very frequent in actual speech:

Vreau să cumpăr ***dicționarul****. Vreau* ***să îl (să-l)*** *cumpăr.*
Vreau să cumpăr ***cartea****. Vreau* ***să o (s-o)*** *cumpăr.*
Vreau ***să îl (să-l)*** *aștept* ***pe Dan****. Vreau* ***să îl (să-l)*** *aștept. Vreau* ***să îl (să-l)*** *aștept* ***pe el****. **Pe el** vreau* ***să îl (să-l)*** *aștept!*
Vreau ***să o (s-o)*** *aștept* ***pe Adina****. Vreau* ***să o (să-o)*** *aștept. Vreau* ***să o (s-o)*** *aștept* ***pe ea****. **Pe ea** vreau* ***să o (s-o)*** *aștept!*
Vreau să nu cumpăr ***dicționarul****. Vreau* ***să nu îl (să nu-l)*** *cumpăr.*
Vreau să nu cumpăr ***cartea****. Vreau* ***să nu o (să n-o)*** *cumpăr.*
Vreau ***să nu îl (să nu-l)*** *aștept* ***pe Dan****. Vreau* ***să nu îl (să nu-l)*** *aștept.*
Vreau ***să nu îl (să nu-l)*** *aștept* ***pe el****. **Pe el** vreau* ***să nu îl (să nu-l)*** *aștept!*
Vreau ***să nu o (să n-o)*** *aștept* ***pe Adina****. Vreau* ***să nu o (să n-o)*** *aștept.*
Vreau ***să nu o (să n-o)*** *aștept* ***pe ea****. **Pe ea** vreau* ***să nu o (să n-o)*** *aștept!*

In the structure ***a vrea*** + **subjunctive**, the verb ***a vrea*** is usually the element that takes the negation:

Nu vreau să cumpăr ***dicționarul****. Nu vreau* ***să îl (să-l)*** *cumpăr.*
Nu vreau să cumpăr ***cartea****. Nu vreau* ***să o (să-o)*** *cumpăr.*
Nu vreau ***să îl (să-l)*** *aștept* ***pe Dan****. Nu vreau* ***să îl (să-l)*** *aștept. Nu vreau* ***să îl (să-l)*** *aștept* ***pe el****. **Pe el** nu vreau* ***să îl (să-l)*** *aștept!*
Nu vreau ***să o (s-o)*** *aștept* ***pe Adina****. Nu vreau* ***să o (s-o)*** *aștept. Nu vreau* ***să o (s-o)*** *aștept* ***pe ea****. **Pe ea** nu vreau* ***să o (s-o)*** *aștept!*

Exercise 7.21. *Give both affirmative and negative answers to the questions, replacing the direct object with the appropriate unstressed pronoun in the accusative. Pay attention to the position of the pronoun:*

— Cumperi cartea aceasta? — Da, o cumpăr — Nu, nu o / n-o cumpăr.

1. — Cumpărați dicționarul român-italian?
2. — Ai cumpărat rochiile de seară?

3. — Ați cumpărat manualul acela de limba maghiară?
4. — Ai cumpărat toate cărțile pentru cursul de istorie?
5. — Anca *tot mai* still vrea să cumpere pantofii roșii?
6. — Prietenii voștri au cumpărat *până la urmă* after all apartamentul de lângă Cișmigiu?
7. — Părinții voștri vor cumpăra casa din centru?
8. — Ați cumpărat casa de la țară?
9. — Cumpărați toate felicitările acestea?
10. — Ați cumpărat caseta cu filmul *Nașul?*
11. — Vreți să cumpărați computerul Dell?
12. — Cumperi parfumurile franțuzești?
13. — Până la urmă au cumpărat prosoapele albastre?
14. — Ați cumpărat biletele pentru concertul de mâine?
15. — Îi așteptați pe părinții Oanei la aeroport?
16. — Ai așteptat-o pe Alexandra aseară?
17. — Vor să le aștepte pe colege după ore?
18. — Dragoș te-a așteptat mult?
19. — Vrei să-l așteptăm și pe Andrei?
20. — O vom aștepta pe Ana la intrare?
21. — Le vom aștepta pe prietenele tale până la ora opt?

The direct object with or without the preposition "pe" and the double expression of the direct object

The direct object required by a transitive verb can be a noun / pronoun designating a non-person (case question ***ce?***) or a noun / pronoun designating a person (case question ***pe cine?***). In Romanian, the direct object designating a person is preceded by the preposition ***pe***. The preposition ***pe*** in such structures has no lexical meaning – it is just a grammatical marker. The double expression of the direct object designating a person is necessary in certain constructions.

When the direct object is a noun designating non-persons, the preposition ***pe*** is not required. An unstressed personal pronoun in the 3rd person will replace such a noun:

Cumpăr ***un pepene / pepenele****.* ***Îl*** *cumpăr.*
Cumpăr ***niște pepeni / pepenii****.* ***Îi*** *cumpăr.*
Cumpăr ***o carte / cartea****.* ***O*** *cumpăr.*
Cumpăr ***niște cărți / cărțile****.* ***Le*** *cumpăr.*
Cumpăr ***un dicționar / dicționarul****.* ***Îl*** *cumpăr.*
Cumpăr ***niște dicționare / dicționarele****.* ***Le*** *cumpăr.*

When the direct object is a proper or a common noun designating a person, or a pronoun (substitute of such a noun), the preposition ***pe*** must be used. The double expression of the direct object is necessary in a complete structure:

— Pe cine aștepți?	
— *Pe Radu.*	— ***Îl** aștept **pe Radu**. Îl aștept.*
— *Pe fratele meu.*	— ***Îl** aștept **pe fratele meu**. Îl aștept.*
— *Pe el.*	— ***Îl** aștept **pe el**. Îl aștept.*
— *Pe Adina.*	— ***O** aștept **pe Adina**. O aștept.*
— *Pe prietena mea.*	— ***O** aștept **pe prietena mea**. O aștept.*
— *Pe ea.*	— ***O** aștept **pe ea**. O aștept.*
— *Pe părinții mei.*	— ***Îi** aștept **pe părinții mei**. Îi aștept.*
— *Pe ei.*	— ***Îi** aștept **pe ei**. Îi aștept.*
— *Pe colegele mele.*	— ***Le** aștept **pe colegele mele**. Le aștept.*
— *Pe ele.*	— ***Le** aștept **pe ele**. Le aștept.*
— *Pe tine.*	— ***Te** aștept **pe tine**. Te aștept.*

— Pe cine așteaptă Radu?	
— *Pe mine.*	— ***Mă** așteaptă **pe mine**. Mă așteaptă.*
— *Pe tine.*	— ***Te** așteaptă **pe tine**. Te așteaptă.*
— *Pe Vlad.*	— ***Îl** așteaptă **pe Vlad**. Îl așteaptă.*
— *Pe el.*	— ***Îl** așteaptă **pe el**. Îl așteaptă.*
— *Pe Iuliana.*	— ***O** așteaptă **pe Iuliana**. O așteaptă.*
— *Pe ea.*	— ***O** așteaptă **pe ea**. O așteaptă.*
— *Pe noi.*	— ***Ne** așteaptă **pe noi**. Ne așteaptă.*
— *Pe voi.*	— ***Vă** așteaptă **pe voi**. Vă așteaptă.*
— *Pe ei.*	— ***Îi** așteaptă **pe ei**. Îi așteaptă.*
— *Pe prietenii lui.*	— ***Îi** așteaptă **pe prietenii lui**. Îi așteaptă.*
— *Pe ele.*	— ***Le** așteaptă **pe ele**. Le așteaptă.*
— *Pe prietenele lui.*	— ***Le** așteaptă **pe prietenele lui**. Le așteaptă.*

Therefore, in a sentence with a transitive verb and a main direct object designating a person (noun / stressed personal pronoun), the presence of the corresponding unstressed form of the personal pronoun is required.

If the direct object is a noun, the presence of the preposition ***pe*** depends on the degree of definiteness of the noun. When the noun designates people in general, not particular individuals (noun without article or with the indefinite article), the preposition ***pe*** is not necessary:

*În parc am văzut **tineri, bătrâni, copii**.* I saw young people, old people, kids in the park.
*Am văzut **niște cunoștințe** pe stradă și am stat puțin de vorbă.* I saw some acquintances in the street, and we talked for a while.

Exercise 7.22. *Write similar dialogues using the given elements. Then transform the dialogues using the verbs in compound perfect and the future 1.*

dicționar / manual
— ***Ce faci?***
— ***Cumpăr dicționarul acesta.***
— ***Ce cumperi?***
— ***Acest dicționar.***
— ***Cumperi acest dicționar?!***
— ***Da, îl cumpăr.***
— ***Și nu cumperi și manualul?***
— ***Nu, nu-l cumpăr.***

pantofi / rochii
pepene / banane
computer / imprimantă
cămașă / cravată
covor / lampă

Exercise 7.23. *Write similar dialogues using the given elements. Then transform the dialogues using the verbs in compound perfect and the future 1.*

Ștefan / stație de autobuz / Andrei
— ***Ce faci?***
— ***Îl aștept pe Ștefan în stația de autobuz.***
— ***Pe cine aștepți în stație?***
— ***Pe Ștefan.***
— ***Îl aștepți pe Ștefan în stație?!***
— ***Da, îl aștept.***
— ***Și nu-l aștepți și pe Andrei?***
— ***Nu, pe el nu-l aștept!***

Alina / stație de metrou / Cristina
Anton / parc / Irina
Raluca / Cișmigiu / Radu
colegi / hol de la intrare / colege
Constantin / malul mării / Dan
tu / afară / el

tu / stradă / ea
voi / jos / ei
voi / restaurant / ele
Doina și Cristina / Piața Unirii / Mihaela

Exercise 7.24. *Translate into Romanian :*

1. — Are you parking the car here, in the street ? — Yes, I'm parking it right here !
2. — Where did you park the car ? — I parked it there, in front of us.
3. — Will you photograph the old buildings in Bucharest ? —No, we won't photograph them.
4. — Did you take pictures of your friends ? — Yes, we took pictures of them.
5. Last year, when we were in Bucharest, we visited many museums. We visited them and took a lots of pictures.
6. — When did you visit your friends ? — We visited them last year.
7. — When did you visit your friends from Argentina ? — We visited our friends from Argentina three months ago.
8. — Will you help me ? — Of course, I will gladly help both you and your brother !
9. — Who helped her when she wrote this interesting composition in Romanian ? — Nobody helped her. She wrote it alone.
10. — Have we locked the door ? — I don't know. I think we left it unlocked !
11. — Have you found the book ? — No, unfortunately, I haven't found it.
12. — Did you find your friends Ana and Maria last night ? — No, unfortunately, I didn't find them.
13. He loved her very much. Unfortunately, she didn't love him.
14. They will build a new library here. They will build it by 2004.
15. Nobody knows who killed the dog. Do you know who killed him ?
16. We don't know who killed the girl that was found in the park last week. Do the police know who killed her ?
17. I hear a strange sound. Do you hear it ?
18. I will invite my friend to dinner tomorrow night. And I think I will invite her husband too.
19. I asked you something ! Did you hear me ?
20. I will listen to you and I will write down everything.

This one, that one, the other one... ? Same to me !

The genitive-dative forms of the demonstrative pronouns / pronominal adjectives of proximity and remoteness

The nominative and the accusative forms of the demonstrative pronouns / adjectives of proximity and remoteness are identical (it is the common pattern of all the nominal structures, except the personal pronoun). The forms of the genitive are identical to the forms of the dative. Here are the complete paradigms of the demonstrative pronouns / pronominal adjectives of proximity and remoteness :

The demonstratives of proximity

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*acest(a)* *ăsta*	*această / a* *asta*	*acești(a)* *ăștia*	*aceste(a)* *astea*
Gen.-dat.	*acestui(a)* *ăstuia*	*acestei(a)* *ăsteia*	*acestor (a)* *ăstora*	

The demonstratives of remoteness

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*acel(a)* *ăla*	*acea / aceea* *aia*	*acei(a)* *ăia*	*acele(a)* *alea*
Gen.-dat.	*acelui(a)* *ăluia*	*acelei(a)* *ăleia*	*acelor (a)* *ălora*	

The literary forms ***acesta***, ***aceasta***, ***acela***, ***aceea***, etc. have the parallel colloquial forms ***ăsta***, ***asta***, ***ăla***, ***aia***, etc., with their particular corresponding elements in the genitive-dative. When used as pronominal adjectives, the colloquial forms never precede the noun they modify.

The demonstrative pronouns and the adjectives in post-position (placed after the noun they modify – the noun always takes the definite article and changes according to the case) are identical :

Acesta este un student american. (pron., masc. nom. sing.)
Studentul acesta este american. (adj., masc. nom. sing.)
*Cărțile sunt **ale acesteia**.* (pron., fem. gen. sing.)

Cărțile sunt ***ale studentei acesteia.*** (adj., fem. gen. sing.)
Le-am arătat ***acestora*** *materialele.* (pron., masc. / fem. dat. pl.)
Le-am arătat ***studenților acestora*** *materialele.* (adj., masc. dat. pl.)

The demonstrative adjective in pre-position (placed before the modified noun, that does not take an article, but changes according to the case) differs from the demonstrative adjective in post-position (it loses the final ***-a***) :

Studentul acesta *este american.*, but ***Acest student*** *este american.*
Cărțile sunt ***ale studentei acesteia.***, but *Cărțile sunt* ***ale acestei studente.***
Le-am arătat ***studenților acestora*** *materialele.*, but *Le-am arătat* ***acestor studenți*** *materialele.*

The demonstrative pronominal adjective agrees in gender, number and case with the noun it modifies.

In the accusative case, the structure **noun + demonstrative adjective** works as a direct object according to the general rule (the inanimate nouns do not take the preposition ***pe*** ; the nouns designating persons are preceded by the preposition ***pe*** ; the double expression of the direct object is often necessary) :

— Vreau ***creionul acela.*** *Da, da, vreau* ***acel creion.***
— ***Pe studentul acesta îl*** *cunosc. Da, da,* ***îl*** *cunosc* ***pe acest student.***

The demonstrative pronouns in the accusative are always used with the preposition ***pe*** :

— Vreau ***creionul acesta.*** *—* ***Pe acesta ?*** *— Nu,* ***pe acela ! Îl*** *vreau* ***pe acela !***
— ***Îl*** *știu* ***pe studentul acesta.*** *—* ***Pe acesta ?*** *— Nu,* ***pe acela. Îl*** *știu* ***pe acela !***

In the genitive case, the independent **demonstrative pronoun,** as well as the structure **noun + demonstrative adjective** used independently, are preceded by the possessive article ***al, a, ai, ale*** :

— Cărțile ***studentului aceluia*** *sunt aici ? — Da,* ***cărțile aceluia*** *sunt aici.*
— Cărțile sunt ***ale studentului aceluia ?*** *— Da, sunt* ***ale aceluia !***

The demonstrative pronoun of remoteness followed by a modifier may have the forms ***cel / celui, cea / celei, cei / celor, cele / celor*** : ***acela de lângă tine – cel de lângă tine ; aceea de acolo – cea de acolo ; aceia care vor veni – cei care vor veni ; acelea care au sunat – cele care au sunat.*** The meaning of remoteness is lost in such situations, and the demonstrative is just a simple substitute for a noun :

Acela de lângă Andrei *este fratele meu.* ↔ ***Cel de lângă Andrei*** *este fratele meu.*

Astea sunt cărțile ***aceluia de lângă tine.*** ↔ *Astea sunt cărțile* ***celui de lângă tine.***
Ei sunt ***aceia din Argentina.*** ↔ *Ei sunt* ***cei din Argentina.***
Organizatorii au oferit diplome ***acelora din Argentina.*** ↔ *Organizatorii au oferit diplome* ***celor din Argentina.***

Exercise 7.25. *Translate the examples above into English.*

Exercise 7.26. *Use the required demonstratives (*P *proximity* ***acesta,*** R *remoteness* ***acela****) in the appropriate case form. Pay attention to gender and number :*

1. — Fiți amabil, vreau romanul (P) _____. — (P) _____ ? — Da, (P) _____ de pe raftul de sus.
2. — Ai văzut filmul regizorului (R) _____ din Brazilia despre care vorbește acum toată lumea ? — Al (R) _____ care a fost în România anul trecut ?
3. Ieri am oferit niște ghiduri de conversație delegaților (P) _____ _____ care stau la masa de lângă ușă, iar mâine vom oferi și (R) _____ de la masa de lângă geam.
4. Frunzele (P) _____ plante nu mai sunt la fel de verzi ca săptămâna trecută. În schimb, florile plantelor (R) _____ _____ sunt extraordinar de frumoase !
5. La concurs au participat treizeci de tineri poeți din toată țara, dar au fost premiate numai lucrările (R) _____ care au prezentat poeme cu adevărat excepționale.
6. Opinia (R) _____ expert din Belgia a contat foarte mult în realizarea versiunii finale a raportului.
7. Oferta (P) _____ oameni de afaceri a schimbat complet cursul licitației.
8. Este impresionant modul de gândire al (P) _____ copii !
9. Organizatorii au oferit cadouri (R) _____ oaspeți străini care pleacă mâine dimineață.
10. — Am comandat ochelarii (R) _____ cu rame franțuzești aurite. — Care ochelari ? (R) _____ care costă cinci milioane de lei ?!

The demonstrative pronouns / pronominal adjectives of differentiation and identification

The demonstrative of differentiation (***celălalt*** the other, the other one) and the demonstrative of identification (***același*** the same, the same one) follow the general rule of agreement, and their forms do not differ according to position. Here are the complete paradigms of these demonstratives :

The demonstrative of differentiation *celălalt* the other (one)

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*celălalt*	*cealaltă*	*ceilalți*	*celelalte*
Gen.-dat.	*celuilalt*	*celeilalte*	*celorlalți*	*celorlalte*

– the pronouns and the adjectives (in pre-position or post-position) of differentiation have identical forms :

*— Unde e **celălalt** ? — Unde e **studentul celălalt** ? — Da, unde e **celălalt student** ?*

*— Am oferit flori **celeilalte delegate** ! — Ai oferit flori **delegatei celeilalte** ?*

*— Da, **celeilalte** !*

When the demonstrative adjective ***celălalt*** is used in post-position, the modified noun takes the definite article. When the adjective is used in pre-position, the modified noun does not take an article :

*— Unde este **studentul celălalt** ? — Unde este **celălalt student** ?*

*— Am oferit flori **delegatei celeilalte**. — Am oferit flori **celeilalte delegate**.*

In the accusative, the structure **noun + demonstrative adjective of differentiation** works as a direct object according to the general rule (nouns designating objects without the preposition ***pe*** ; nouns designating persons preceded by the preposition ***pe*** ; double expression of the direct object when necessary) :

*— Vreau **creionul celălalt**. Da, da, vreau **celălalt creion**.*

*— **Pe studentul celălalt îl** știu. Da, da, **îl** știu **pe celălalt student**.*

The demonstrative **pronouns** of differentiation in the accusative are used with the preposition ***pe***, irrespective of the type of noun they substitute :

*— Vreau **creionul celălalt**. — Pe acesta ? — Nu, **pe celălalt** ! **Îl** vreau **pe celălalt** !*

*— **Îl** știu **pe studentul celălalt**. — Pe acesta ? — Nu, **pe celălalt** ! **Pe celălalt îl** știu !*

In the genitive, the independent **demonstrative pronoun of differentiation**, as well as the independent structure **noun + demonstrative adjective,** are preceded by the possessive article ***al***, ***a***, ***ai***, ***ale*** **:**

Cărțile studentului celuilalt *sunt aici.* ***Cărțile celuilalt*** *sunt aici.*

*— Cărțile sunt **ale studentului celuilalt** ? — Da, sunt **ale celuilalt** !*

The demonstrative of identfication *același* the same (one)

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*același*	*aceeași*	*aceiași*	*aceleași*
Gen.-dat.	*aceluiași*	*aceleiași*	*acelorași*	

– the pronoun and the adjective of identification have identical forms :

*Eu voi fi întotdeauna **aceeași**.*

*Eu voi fi întotdeauna **aceeași persoană**.*

– the adjective of identification always precedes the noun it modifies :

*El este **același om** bun dintotdeauna.*

*Am dat flori **acelorași persoane**.*

In the accusative, when used as direct object, the structure **noun + demonstrative adjective of identification** works according to the general rule (nouns designating objects without the preposition ***pe*** ; nouns designating persons preceded by the preposition ***pe*** ; double expression of the direct object when necessary) :

*— Vreau **același creion**.*

*— **Îl** ascult zilnic **pe același student**.*

The demonstrative **pronouns** of identification in the accusative are used with the preposition ***pe***, irrespective of the type of noun they substitute :

*— Vreau **aceeași carte**. — Pe aceasta ? — Nu, **pe aceeași** de ieri ! **O** vreau **pe aceeași** de ieri !*

*— **O** ascult **pe aceeași studentă**. — Pe aceasta ? — Nu, **pe aceeași** de ieri ! **O** ascult **pe aceeași** de ieri.*

In the genitive, the independent demonstrative pronoun of identification, as well as the independent structure **noun + demonstrative adjective,** are preceded by the possessive article ***al***, ***a***, ***ai***, ***ale*** :

Lucrările acelorași studenți *sunt bune.* ***Lucrările acelorași*** *sunt bune.*

*— Lucrările sunt **ale acelorași studenți** ? — Da, sunt **ale acelorași** !*

Exercise 7.27. *Translate all the examples above into English.*

Exercise 7.28. *Translate the demonstrative pronouns and adjectives of differentiation and identification. Pay attention to the case.*

1. — De ce ascultăm mereu și mereu (the same) _____ cântec?
2. Aceasta este altă ediție a (the same) _____ roman, nu este un roman nou.
3. Profesorul a dictat (the same) _____ frază de două ori.
4. (The others) _____ vor fi aici mâine dimineață și vor sta la (the same) _____ hotel.
5. Am citit (the same) _____ carte, și tu, și eu.
6. — Știi unde este mapa (the other) _____ delegați?
7. Au venit (the same) _____ studenți, și ieri, și azi.
8. Aceasta este lucrarea (of the other) _____ candidate.
9. — Unde este (the other) _____ dicționar? — (The other one) _____? — Habar n-am!
10. — Unde sunt (the other) _____ fete? — Dar (the other) _____ băieți? — Unde sunt toți (the other) _____? — Habar n-am!
11. — Am nevoie the (the other) _____ dicționar!
12. Noi am iubit (the same) _____ fată, dar ea nu ne-a iubit pe noi.
13. — Vom comanda (the same) _____ mititei ca întotdeauna, nu prea dăm dovadă de fantezie!
14. E melodia (the same) _____ cântec, dar cuvintele sunt ale (the other one) _____!

Exercise 7.29. *Continue the sentences. Change the word order in the structure pronominal adjective + noun whenever this is possible.*

Apreciez opinia (acel doctor) acelui doctor. / doctorului aceluia.

(acest student) _____
(aceiași colegi) _____
(celălalt stomatolog) _____
(acea specialistă) _____
(acești economiști) _____
(acele franțuzoaice) _____
(aceleași persoane) _____
(cealaltă colegă) _____
(acei prieteni) _____
(ceilalți ziariști) _____

Am oferit cadouri (acești invitați) acestor invitați. / invitaților acestora.

(acei bătrâni) _____
(ceilalți prieteni) _____
(aceiași copii) _____
(celelalte fetițe) _____
(acest băiețel) _____
(cealaltă studentă) _____
(acea ziaristă) _____
(aceeași fetiță) _____
(acel domn) _____
(celălalt copil) _____

Exercise 7.30. *Fill in the blanks:*

1. — (Who) _____ a sunat la ușă? Aștepți pe (somebody) _____?
2. — Nu e (nobody) _____ la ușă. Nu aștept pe (anybody) _____.
3. — Am cumpărat (something) _____ pentru tine și pentru sora ta. — (What) _____ ai cumpărat pentru noi?
4. — Sunt (so many) _____ mașini parcate aici! — (How many) _____ sunt, așa, cu aproximație?
5. — (Each) _____ oaspete va avea camera sa la hotel. — (Each of them) _____ va avea cameră la Hilton?!
6. — De ce ai cumpărat (so much) _____ pâine? Și (so many) _____ roșii?!
7. — Avem suficiente materiale pentru (each) _____ dintre participanți, serios, avem pentru (everybody) _____!
8. — Au venit (all) _____ invitații? Are (all) _____ lumea loc?
9. — (Which one) _____ este profesorul tău? Cu (which of them) _____ lucrezi la teza de doctorat?
10. — (That one) _____ este profesorul meu. Dar lucrez și cu asistentul lui, tânărul (this) _____ care vorbește cu colegul nostru.

Time is money!

Structures expressing time

The questions used in Romanian to ask about time are:

— ***Cât este (e) ceasul?***
— ***Ce oră e?***
— ***Cât aveți (ai) ceasul?***

In general, especially when addressing unknown people, these question are preceded by an opening formula: ***te (vă) rog*** please, ***ești (sunteți) bun / amabil / drăguț, fii (fiți) bun / amabil / drăguț*** would you be so kind to. In colloquial speech, the question — ***Aveți un ceas?*** lit. Do you have a watch? is frequently used instead of — ***Cât este ceasul?***

The formal structure expressing time is: numerals from 0 to 23 for the hours (the a.m. and p.m. system is not used in Romania), plus numerals from 0 to 59 for the minutes. The two numerals are connected with the conjunction ***și***:

9.10 Este ora 9 [nouă] și 10 [zece] minute.
21.10 Este ora 21 [douăzeci și unu] și 10 [zece] minute.
14.45 Este ora 14 [paisprezece] și 45 [patruzeci și cinci] de minute.

When a third numeral indicating the seconds is added, the conjunction ***și*** is eliminated:

9.10.35 Este ora 9 [nouă], 10 [zece] minute, 35 [treizeci și cinci] de secunde.
21.10.43 Este ora 21 [douăzeci și unu], 10 [zece] minute, 43 [patruzeci și trei] de secunde.
14.45.00 Este ora 14 [paisprezece], 45 [patruzeci și cinci] de minute, 00 [zero] secunde.

The familiar style of telling time makes use of the numerals from 1 to 12 for hours and of the numerals from 1 to 29 for minutes; the nouns ***jumătate / jumate*** half and ***un sfert*** a quarter are also very frequent. The presence of the nouns ***ora***, ***minute*** is optional. In order to specify the moment of the day, the adverbs ***dimineața*** in the morning, ***ziua*** in the afternoon, ***seara*** in the evening or ***noaptea*** in the night complete the structure.

If the time is exactly on the hour, the structure is: ***Este (ora)*** + **the numeral.** The adverb ***fix*** sharp can be used after the numeral:

1.00 – este / e (ora) unu (fix); este / e unu noaptea 1 a.m.
13.00 – este / e (ora) unu (fix); este / e (ora) unu ziua 1 p.m.
6.00 – este / e (ora) șase (fix); este / e (ora) șase dimineața 6 a.m.
18.00 – este / e (ora) șase (fix); este / e (ora) șase seara 6 p.m.

8.00 – este / e (ora) opt (fix); este / e (ora) opt dimineața 8 a.m.
20.00 – este / e (ora) opt (fix); este / e (ora) opt seara 8 p.m.
12.00 – este / e (ora) douăsprezece (fix); este / e (ora) douăsprezece ziua noon
0.00 – este / e (ora) douăsprezece (fix); este / e (ora) douăsprezece noaptea midnight

If minutes are involved, there are two structures that can express the hour, like in other languages. When the minute hand falls in the right half of the clock (after the hour), the structure with the conjunction ***și*** is used:

1.05 – este / e (ora) unu și cinci (minute)
2.10 – este / e (ora) două și zece (minute)
3.15 – este / e (ora) trei și cincisprezece (minute)
4.20 – este / e (ora) patru și douăzeci (de minute)
17.25 – este / e (ora) cinci și douăzeci și cinci (de minute)
19.29 – este / e (ora) șapte și douăzeci și nouă (de minute)
20.30 – este / e (ora) opt și treizeci (de minute)
4.58 – este / e (ora) patru și cincizeci și opt (de minute)

For the interval of **30 minutes**, the noun ***jumătate*** half (in the structure ***și jumătate*** half past) and its informal equivalent ***jumate*** (without the conjunction ***și***) are frequently used. For the interval of **15 minutes**, the noun ***un sfert*** a quarter (in the structure ***și un sfert*** quarter past) is used:

1.30 – este / e (ora) unu și jumătate, e unu jumate
5.30 – este / e (ora) cinci și jumătate, e cinci jumate
8.30 – este / e (ora) opt și jumătate, e opt jumate
1.15 – este / e (ora) unu și un sfert
5.15 – este / e (ora) cinci și un sfert
8.15 – este / e (ora) opt și un sfert

When the minute hand falls in the left half of the clock (before the hour), the structure with the preposition ***fără*** without is used. The noun ***un sfert*** can be used in this structure instead of ***15 minute***:

5.35 – este / e (ora) șase fără douăzeci și cinci (de minute) 25 minutes to six
6.40 – este / e (ora) șapte fără douăzeci (de minute)
7.45 – este / e (ora) opt fără cincisprezece (minute); este opt fără un sfert a quarter to eight
20.50 – este / e (ora) nouă fără zece (minute)
21.55 – este / e (ora) zece fără cinci (minute)
22.58 – este / e (ora) unsprezece fără două minute

Two questions can be asked about the time / moment when an action takes place:

— ***La ce oră ?*** At what time ?
— ***Când ?*** When ?

To answer these questions, the structures given above (preceded by the preposition ***la***) are used:

— ***La ce oră decolează avionul ?*** At what time does the plane take off ?
— ***Avionul decolează la ora nouă și patruzeci și cinci de minute.*** The plane takes off at 9:45.

— ***La ce oră plecăm ?*** At what time do we leave ?
— ***La zece fără un sfert.*** At a quarter to ten.

— ***Când avem seminar ?*** When do we have the seminar ?
— ***La zece fix.*** At ten sharp.
— ***Dar pauză ?*** And the break ?
— ***La unsprezece fără zece.*** At ten to eleven.

For uncertain or approximate time information, some prepositions or adverbs can be placed before the structure indicating a definite moment of the day: ***este în jur de șase*** it's about six, ***este aproape ora două*** it's almost two o'clock, ***sosim pe la patru*** we arrive at four or something, ***înainte de opt*** before eight, ***după zece*** after ten, etc.

Exercise 7.31. *Answer the question, using various ways of expressing time:*

— Cât este ceasul ? / Cât e ceasul ?

8.20, 14.30, 21.15, 1.00, 12.00, 18.30, 19.35, 0.20, 10.55, 16.40, 22.20, 11.25, 9.15

Exercise 7.32. *Answer the questions, using appropriate ways of expressing time:*

— Când ai plecat ? (20.30)
— La ce oră decolează avionul ? (14.55)
— La ce oră va veni decanul la facultate mâine ? (8.00)
— La ce oră ne-au chemat la firmă ? (10.45)
— Când ai seminar de română ? (14.00)
— La ce oră a fost ședința cu directorul ? (17.00)
— La ce oră sosește trenul în gară ? (15.35)
— Când a plecat ambasadorul Germaniei ? (11.50)
— La ce oră va fi filmul ? (19.30)
— La ce oră vii acasă după concert ? (23.00)

Exercise 7.33. *Answer the questions in Exercise 7.32, indicating the approximate time.*

Structures including the days of the week, the months of the year, the seasons

The days of the week (***zilele săptămânii***) are: ***luni*** Monday, ***marți*** Tuesday, ***miercuri*** Wednesday, ***joi*** Thursday, ***vineri*** Friday, ***sâmbătă*** Saturday and ***duminică*** Sunday. In Romanian calendars the first day of the week is Monday. The nouns designating the days of the week are not capitalized. These nouns are feminine (***o marți liniștită*** a quiet Tuesday). They can take the definite article (***Marțea este ziua mea cea mai grea.*** Tuesday is may hardest day.). The form with the definite article can have adverbial value: ***marțea*** = ***în fiecare marți*** every Tuesday.

The days of the week are frequently used in two structures:

— Ce zi a fost ieri ?	**— Ce zi este astăzi / e azi ?**	**— Ce zi va fi mâine ?**
— ***Ieri a fost duminică.***	— ***Astăzi este / azi e luni.***	— ***Mâine va fi marți.***

— În ce zi ? Când ?	
luni on Monday	***lunea*** = ***în fiecare luni*** each / every Monday
marți on Tuesday	***marțea*** = ***în fiecare marți*** each / every Tuesday
miercuri on Wednesday	***miercurea*** = ***în fiecare miercuri*** each / every Wednesday
joi on Thursday	***joia*** = ***în fiecare joi*** each / every Thursday
vineri on Friday	***vinerea*** = ***în fiecare vineri*** each / every Friday
sâmbătă on Saturday	***sâmbăta*** = ***în fiecare sâmbătă*** each / every Saturday
duminică on Sunday	***duminica*** = ***în fiecare duminică*** each / every Sunday

The months of the year (***lunile anului***) are: ***ianuarie*** January, ***februarie*** February, ***martie*** March, ***aprilie*** April, ***mai*** May, ***iunie*** June, ***iulie*** July, ***august*** August, ***septembrie*** September, ***octombrie*** October, ***noiembrie*** November, ***decembrie*** December. The months are not capitalized in Romanian. All these nouns are masculine (***un ianuarie geros*** a frosty January). They cannot take the definite article.

The two frequent structures with the names of the months are:

— Ce lună e acum ?	**— În ce lună ? Când ?**
ianuarie	***în ianuarie***
februarie	***în februarie***
martie	***în martie***
etc.	etc.

The seasons (***anotimpurile***) are : ***primăvară*** spring, ***vară*** summer, ***toamnă*** autumn / fall, ***iarnă*** winter. All these nouns are feminine. They can take both the definite and the indefinite articles. The forms with the definite article can have adverbial value.

The two frequent structures using the names of the seasons are :

— Ce anotimp este acum ? Care este anotimpul tău preferat ? (nouns)	**— În ce anotimp ? Când ?** (adverbs)
Este primăvară. Anotimpul meu preferat este primăvara.	***primăvara***
Este vară. Anotimpul meu preferat este vara.	***vara***
Este toamnă. Anotimpul meu preferat este toamna.	***toamna***
Este iarnă. Anotimpul meu preferat este iarna.	***iarna***

The names of the seasons preceded by the element ***astă-*** form adverbs : ***astă-primăvară*** last spring, ***astă-vară***, last summer, ***astă-toamnă*** last autumn / fall, ***astă-iarnă*** last winter. The same adverbial meaning of "last season" is conveyed by these nouns modified by the adjective ***trecut*** last : ***primăvara trecută***, ***vara trecută***, ***toamna trecută***, ***iarna trecută***.

Astă-toamnă *a fost foarte cald.* ~ ***Toamna trecută*** *a fost foarte cald.* It was very warm last autumn / fall.

The names of the seasons preceded by the preposition ***la*** aquire the meaning of "next season" : ***la primăvară***, ***la vară***, ***la toamnă***, ***la iarnă***. They have the same meaning if they are followed by the adjective ***viitor*** future, next : ***primăvara viitoare***, ***vara viitoare***, ***toamna viitoare***, ***iarna viitoare***.

La iarnă *va fi foarte frig.* ~ ***Iarna viitoare*** *va fi foarte frig.* It will be very cold in winter / next winter.

Exercise 7.34. *Answer the questions :*

— Ce zi a fost ieri ? (Thursday)
— Care este anotimpul tău preferat ? (spring)
— Ce zi va fi mâine ? (Tuesday)
— Când avem seminarul de română ? (on Mondays, Wednesdays and Fridays)
— Când ați vizitat Muzeul de Istorie ? (on Saturday)
— Când ați fost la Roma ? (in August)
— Când mergeți la film ? (every Friday night)
— Când vin părinții tăi ? (in September)
— Când mergeți cu clienții la restaurant ? (on Sunday in the evening)

— Când au fost verii tăi în București ? (last summer)
— Când pleci în America ? (next winter)
— Când apare manualul nou de limba portugheză ? (in February)
— Când ai fost la mare ? (in July)
— Când ai fost la munte ? (last winter)
— Când înfrunzesc pomii ? (in spring)
— Ce zi este astăzi ? (Sunday)
— Când aveți antrenamente ?(on Tuesdays and on Thursdays)
— Când vreți să veniți în România ? (next summer)
— Când pleacă păsările migratoare ? (in autumn / fall)
— Care este luna ei preferată ? (August)
— Când vor să dea examenele ? (next spring)
— Când au fost în Africa de Sud ? (in May or in June)

Structures expressing a given date

To specify the date of a certain day cardinal numerals are used : ***10 mai 2002 – zece mai două mii doi***. The first day of the month can also be expressed by the ordinal numeral ***întâi*** : ***Astăzi este întâi mai.*** The order of the elements is : day, month, year. The numeral indicating the year is read like any regular four-figure numeral : ***1999 – o mie nouă sute nouăzeci și nouă***, ***2003 – două mii trei***, etc.

If the date is written with the full name of the month, the elements are separated by blank spaces : ***10 mai 2002***. If the date is written in figures, dots are placed between the elements (not slashes) : ***10.05.2002***. If the figure indicating the day or the month is under **10**, a **0** (zero) is used before that figure : ***02.03.1999 – doi martie o mie nouă sute nouăzeci și nouă***.

In answers to the question ***când ?*** the date is preceded by the prepositions ***la***, ***în***, ***pe*** (colloquial, familiar), or by the structure ***la data de / în data de***. When only one element of the date (the day or the month or the year) or two elements (the month and the year) are expressed, the preposition to be used is ***în*** (if the element is the day, the preposition can also be ***pe***) : ***în / pe 10***, ***în mai***, ***în 2002***, ***în ianuarie 2003***. In answers to the question ***de când ?***, the date will be preceded by the preposition ***din*** or by the structure ***din data de*** : ***scrisoarea din / din data de 10 mai 2002***. When only one or two elements are expressed, the preposition to be used is ***din*** : ***din 10***, ***din mai***, ***din 2002***.

Exercise 7.35. *Read the dates :*

03.05.1965, 13.08.1957, 23.01.1970, 24.12.1943, 01.11.2000, 29.10.1999, 18.02.2005, 03.01.2001, 21.03.1884, 31.07.1211, 05.04.2002, 30.06.1914, 09.09.2009, 01.05.1700

Exercise 7.36. *Answer the questions :*

— Când te-ai născut ?
— În ce an te-ai născut ?
— Când s-a născut mama ta ?
— În ce an s-a născut tatăl tău ?
— Când ai terminat liceul ?
— În ce an ai terminat facultatea ?
— La ce dată a fost proclamată independența României ?
— Când a fost proclamată independența Americii ?
— În ce an a descoperit Columb America ?
— În ce an ați intrat la facultate ?
— La ce dată începe anul școlar în România ?
— La ce dată încep cursurile universitare în România ?

Adverbs and adverbial structures of time

The most frequent adverbs and adverbial structures indicating time are :

alaltăieri the day before yesterday	***ieri*** yesterday	***astăzi / azi*** today	***mâine*** tomorrow	***poimâine*** the day after tomorrow

dimineața in the morning (usually)
de dimineață / dimineață (early) in the morning
ziua during the day ; in the afternoon
seara in the evening
noaptea at night ; during the night
la prânz at noon
după prânz after noon ; in the afternoon
după-amiază / după-amiaza in the afternoon
peste două ore in two hours
într-o oră / in două ore in one hour / in two hours
din oră în oră / din oră-n oră every hour
din două în două ore / din două-n două ore every two hours
devreme early ≠ ***târziu*** late
prea devreme too early, too soon ≠ ***prea târziu*** too late
destul de devreme early enough, soon enough ≠ ***destul de târziu*** late enough

Exercise 7.37. *Make up sentences with the adverbs given above.*

Exercise 7.38. *Translate into Romanian :*

1. My mother called me yesterday and invited me to dinner on Saturday.
2. I don't know what is wrong with him, he calls me every two hours.
3. He came back too soon.
4. We will arrive too late, nobody will wait for us.
5. The students visited three museums yesterday in the afternoon. Of course, they were very tired in the evening !
6. I have three difficult classes on Monday, Wednesday and Friday, and two on Tuesday and Thursday. It's too much !
7. I called her last night, and the day before yesterday, too.
8. — When did you take these beautiful pictures, last year or two years ago ?
9. Her friends invited her to Romania, and she will visit them next year.
10. Her favorite season is spring, because in spring everything is green, each and every tree, the grass...
11. — My favourite month is December, but I don't know which is your favourite month. Is it August ?
12. I spoke with my friend Mircea last summer about his visit to Boston next spring, but it's January already, and I still do not know if he comes.

Conversation

Faci studii ? Ce studii ?

Ești student / studentă ? La ce ? La ce ești ?

	la universitate
	la Universitatea din București
	la o universitate de stat
	la o universitate particulară
a fi student ~ a fi	la Universitatea « Dimitrie Cantemir »
a da examen de admitere ~ a da	La Universitatea din Cluj
a intra	la ASE (Academia de Studii Economice)
	la Politehnică (Universitatea Politehnică)
	la Conservator (Universitatea de Muzică)
	la Universitatea de Medicină și Farmacie
	la Academia de Teatru și Film

	la biologie
	la chimie
	la drept
	la filosofie
	la fizică
	la geografie
a fi student ~ a fi	la geologie
a da examen de admitere ~ a da	la jurnalism
a intra	la litere
	la matematică
	la psihologie
	la teologie
	la medicină
	la finanțe
	la relații economice internaționale
	la arhitectură

— În ce an ești?	— Ce cursuri ai azi?	— Ce faci când nu ai cursuri?
în anul I (întâi) în anul II (doi) în anul III (trei) în anul IV (patru)	8-10: lingvistică generală (curs) 10-12: lingvistică generală (seminar) 14-16: curs practic – traduceri	citesc la bibliotecă lucrez la temele pentru acasă fac sport mă relaxez

În învățământul superior	
învață, studiază, fac cercetare:	predau, fac cercetare:
studenți studenți la masterat doctoranzi	cadre didactice (preparatori, asistenți, lectori, conferențiari, profesori) cercetători

Exercise 7.39. *Read the dialogues. Translate them into English. Write down true general statements about higher education and student life in Romania and in USA, such as:* ***În România mulți dintre studenți locuiesc acasă, cu părinții. În America studenții nu mai locuiesc acasă, cu părinții, decât în cazuri izolate.***

— Tu la ce facultate ești?
— La Română. Adică la Litere, așa se cheamă acum. Dar tu?
— Eu am intrat la Politehnică.
— Aici, în București?
— Da. Am dat și la Craiova. Și am avut noroc. Am intrat și acolo, și aici. Dar prefer Bucureștiul, e clar!
— Examenul de admitere a fost greu?
— Da. Cum e la toate facultățile din România. E drept că în ultima vreme unele facultăți sau universități iau în calcul nota de la bacalaureat. Altele nu mai organizează examen de cunoștințe, ci un interviu cu fiecare candidat. La voi a fost greu?
— Foarte greu! Am avut două examene scrise la română, unul la limbă și altul la literatură, plus examenul de limbă străină. Eu am ca limbă străină franceza.

— De la ce oră aveți voi cursuri dimineața?
— Din păcate, de la opt. Ca peste tot în România.
— Și la cât terminați?
— Avem ore până seara la șase. Iar în unele zile chiar până la opt. E drept că avem o pauză de două ceasuri la prânz. Dar este destul de obositor. Plus că știi cum e la noi, nu avem un campus adevărat, mai facem și două ore pe drum de acasă până la facultate și înapoi.
— Da, cred că este obositor. Cât ține un curs sau un seminar?
— O sută de minute. Adică 50 plus 50, cu o pauză de zece minute între ele. La voi la universitate cum e?
— La noi, în America, fiecare universitate are programul său. De exemplu, noi, la Duke, avem cursuri care țin 50 de minute și cursuri de 75 de minute. Cred că există și cursuri mai lungi. Dar noi, pentru același curs, ne întâlnim cu profesorul de cel puțin două ori pe săptămână.

— Cum e la voi, în România, anul universitar? E împărțit în semestre sau trimestre?
— În două semestre. Dar la voi, în America?
— Depinde de universitate. La unele universități, anul universitar poate fi împărțit și în trimestre. La noi, la Duke, sunt două semestre.
— Cum este universitatea voastră?

— Universitatea e frumoasă, avem un campus mare. De fapt, sunt două: Campusul de Est și Campusul de Vest. În ambele sunt clădiri în care se află diverse școli sau departamente, facultăți, cum le numiți voi, sunt cămine în care locuiesc studenții, biblioteci, săli cu computere, cafenele. Universitatea are un spital universitar excepțional. Cam asta...
— Noi, aici, la București, nu avem încă nici o universitate cu un campus adevărat. Clădirile noastre sunt împrăștiate prin tot orașul. Universitatea are rectoratul pe Bulevardul Kogălniceanu, facultatea mea, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, are decanatul și un număr de catedre într-o clădire, alte catedre sunt în altă clădire... Se spune că în viitor vom avea și noi un campus nou. În general, studenții din București stau acasă, cu familia. Cei din alte orașe sau de la țară stau la cămin sau închiriază apartamente în Capitală. Dar chiria este foarte mare... La cămin e ieftin, însă condițiile nu sunt foarte bune.
— Este o mare diferență de mentalitate, în primul rând. La noi, studenții nu locuiesc decât în cazuri rare cu părinții. La 18 ani, când devii student, pleci de acasă și ești independent. E un moment extrem de important.
— Tu ce studiezi?
— Eu sunt încă la colegiu. La noi nu e ca la voi, unde studentul optează pentru o specialitate fermă încă dinainte de a deveni student. Eu mă pregătesc pentru medicină. Tu la ce ești?
— La Limbi Străine. E o facultate grea, studiem două limbi și două literaturi de la A la Z. Iar examenul de admitere a fost ucigător!

Exercise 7.40. *True or false?*

În România toate universitățile au un campus.
În America toți studenții locuiesc cu familia.
În România anul universitar are două semestre.
În România nu există examen de admitere în învățământul superior.
În America orele încep de la 8 și fiecare curs sau seminar ține 100 de minute.
În România anul universitar are trei trimestre.
În America, la toate universitățile, anul universitar are două semestre.
În România examenele de admitere în învățământul superior sunt foarte grele.
În America studentul alege din primul an de facultate o specialitate precisă.
În România condițiile de viață în căminele studențești sunt excelente.
În America nici o universitate nu are un campus propriu.

Exercise 7.41. *Read the text and look up the unknown words in the dictionary. Write out the vocabulary that can be used in describing an institution of higher education.*

Universitatea din București (www.unibuc.ro)

Universitatea din București este cea mai prestigioasă instituție de învățământ superior din România. În aproape 140 de ani de existență, a devenit una dintre universitățile renumite nu numai în Europa, dar și în lume. În prezent, Universitatea din București, care este o instituție de stat, are în structura sa 19 facultăți, înmatriculează aprox. 20.000 de studenți și are în jur de 3.000 de posturi didactice. În mare măsură renumele ei este legat de faptul că mulți absolvenți au fost și sunt personalități importante: profesori și cercetători la diverse universități din Europa, America, Australia și Asia, academicieni, scriitori, politicieni, diplomați. Mulți dintre absolvenții Universității din București au continuat sau continuă studiile ca doctoranzi în universități renumite din alte țări, unde sunt acceptați tocmai pe baza pregătirii bune de acasă.

Universitatea din București oferă numeroase programe de studii, la toate nivelurile și formele de pregătire universitară: 22 de programe de scurtă durată, peste 60 de programe de lungă durată, 12 programe de învățământ deschis la distanță, peste 100 de programe de masterat și studii aprofundate, peste 50 de programe de doctorat, programe de studii postuniversitare, programe de reconversie profesională și de perfecționare. La Universitatea din București învață studenți și doctoranzi din România, dar și din multe alte țări. Există programe în limbi străine, organizate, în general, în colaborare cu universități străine, unde predau profesori români și din străinătate. Diplomele oferite de Universitatea din București sunt recunoscute în majoritatea țărilor lumii. Universitatea din București este și un important centru de cercetare științifică. În Universitate funcționează peste 50 de institute, departamente și centre de cercetare.

Universitatea din București are bune relații de colaborare internațională. A semnat peste 100 de acorduri de colaborare bilaterală cu alte universități din lume, participă la programe academice și de cercetare europene, cum ar fi Erasmus, Lingua, Naric, Leonardo da Vinci, TEMPUS etc. Anual, peste 1.000 de studenți obțin burse de studii sau cercetare în universități din Europa, SUA, Canada, Japonia, zeci de profesori străini de pe toate continentele predau la facultățile Universității din București și zeci de profesori de la Universitatea din București predau la universități din străinătate.

Universitatea a lansat și desfășoară un proces de reformă internă și este, totodată, inițiatoarea unor măsuri de reformă și dezvoltare a învățământului superior în întreaga țară. Unele inițiative au stat la baza elaborării de legi și reglementări naționale în domeniu. Problemele cu care se confruntă Universitatea din București sunt în special legate de finanțare și de resursele materiale insuficiente.

To get more information about some Romanian Universities visit their sites : www.ase.ro, www.pub.ro, www.univermed-cdgm.ro, www.ubbcluj.ro, www.uaic.ro, *etc.*

Exercise 7.42. *Read the next short note from the Romanian daily newspaper* ***Evenimentul Zilei*** *(The Event of the Day), and then decide whether the following statements are true or false. Use a dictionary if necessary.*

Număr-record de studenți români în SUA

Numărul tinerilor români care studiază în universitățile din SUA a atins cifra-record de 2.432 în anul academic 2000-2001, potrivit unei statistici realizate de programul AUAP (American Universities Admission Program). Față de anul 1997, numărul studenților care urmează studii universitare, postuniversitare sau MBA (Master of Business Administration) în SUA a crescut cu aproximativ 1.000. Potrivit statisticilor, cei mai mulți studenți străini din universitățile americane sunt de origine asiatică (55 % *la sută*), în timp ce procentul studenților europeni este de numai 15 %. Reprezentanții AUAP afirmă că nici unul dintre studenții străini din campusurile americane nu a renunțat la studii în urma atacului terorist din septembrie. Tinerii români care doresc să beneficieze de programe pentru facilitarea accesului în universitățile americane (consultanță și teste pregătitoare) se pot adresa la www.auap.com sau la reprezentanța AUAP în România, tel. 021-321.13.55.

(*Evenimentul zilei* www.evz.ro,19 noiembrie 2001)

True or false ?

Numărul de tineri români care studiază în SUA este foarte mic în anul academic 2000-2001.
Studenții străini cei mai numeroși din universitățile americane sunt de origine asiatică.
Tinerii români nu pot avea informații despre accesul în universitățile americane.
În România nu există o reprezentanță AUAP.
Doar 15 % dintre studenții străini din SUA sunt europeni.

AUAP înseamnă Asociația Universală pentru Afaceri Prospere.
Mulți studenți străini au plecat din America după atentatele din 11 septembrie 2001.
MBA este un program de masterat.
Numărul-record de studenți români în SUA a fost în 1996.

Exercise 7.43. *Use the vocabulary related to higher education and the information you already have about higher education in Romania and in the United States to ask questions about the Romanian and the American universities. Give appropriate answers.*

Exercise 7.44. *Write a brief note on a Romanian institution of higher education.*

Exercise 7.45. *Write a brief note on an American institution of higher education.*

O REUNIUNE DE FAMILIE

A FAMILY REUNION

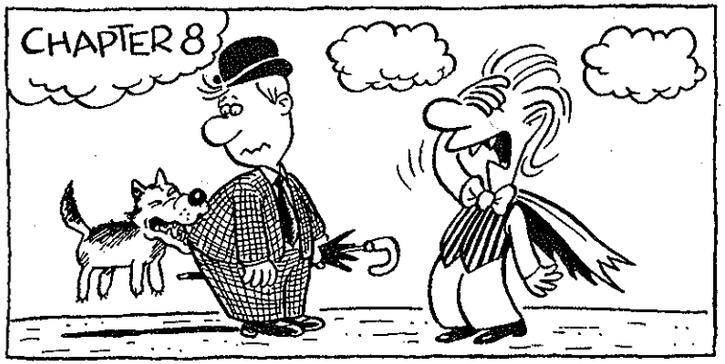

Oh brother, yet another distant cousin!

section 1

Introductory dialogues

Dialogue 1

— Andrei, tu ai frați sau surori?
— Da, am. Am o soră. E mai mare cu patru ani decât mine.
— Deci, dacă tu ești în anul doi, ea nu mai e studentă, nu?
— Nu, nu. A terminat acum doi ani sau trei, nu mai știu. Lucrează la un liceu din București, unde ține ore de matematică.
— *Adică* you mean **e profesoară!** ***Ce înseamnă că*** what's the meaning of **« ține ore »?**
— E profesoară, ca tata. Tata e tot profesor. Și tot de matematică. Predă la o școală generală.

Words, word forms, phrases
frate *n / m* brother
soră *n / f* sister

There is no separate word for "siblings" in Romanian, **frați și / sau surori** is used instead: **— Ai frați sau surori?** Do you have siblings?

mai mare *adj(2) comp* of **mare** older (in this context); bigger
decât *prep* than – **decât mine** than me
a termina *vt 1* to graduate (in this context); to end, to finish
ține *3rd sing pres ind* of **a ține** vt 3 to hold – **a ține ore = a preda** to teach
școală *n / f* school – **școală generală** school (grades 1-8)

Dialogue 2

— Când vin bunicii voștri la București?
— Cred că mâine. Numai că nu vin doar bunicii! Vin și verii noștri. Și unchiul Vasile, soțul mătușii Ana.
— Verii voștri? Dar câți veri aveți?
— Mulți. Unii sunt încă în România, alții prin alte țări, unul e *tocmai în* all the way in **Noua Zeelandă! Alții au rămas mai aproape, prin Europa. A, mai am o verișoară în Canada.**
— Mai e vreunul prin România?
— Nici unul! Glumesc, mai suntem destui și în țară.
— Și care dintre toți verii aceștia nenumărați vine mâine la voi?
— Unii din România! *Întâi și-ntâi* first of all**, un văr din Brașov. Fiul fratelui mamei. Complicat! Și cred că va apărea și o verișoară din Tulcea, fiica sorei tatălui meu. *Și mai*** even more **complicat! Mi-a trimis un mesaj prin e-mail.**
— Văd că aveți o adevărată reuniune de familie!

Brașov – one of the largest cities in Transylvania. In the Middle Ages Brașov was a rich Saxon trade city. The historical district (the original town square and its surroundings) is a colorful collage of ornate Germanic designs. The most famous building is the 14th century Black Church (**Biserica Neagră**).

Tulcea – a city almost as old as Rome, located close to the point where the Danube divides into the three Danube Delta channels: Chilia, Sulina and Sf. Gheorghe.

Words, word forms, synonyms, phrases
bunici *n / pl* grandparents – **bunic** *n / m* grandfather, **bunică** *n / f* grandmother
doar *adv* just, only = **numai**
veri *n / pl* cousins – **văr** *n / m* cousin, **verișoară** *n / f* cousin
unchi *n / m* uncle – **mătușă** *n / f* aunt
soție *n / f* wife – **soț** *n / m* husband
unii *pron / indef m pl* of **unul** one – some
alții *pron / indef m pl* of **altul** another one – others
au rămas *3rd pl comp perf ind* of **a rămâne** *vi 3* to stay
vreunul *pron / indef* any, some
nici unul *pron / neg* no one, none
nenumărat *adj(4)* numerous, uncountable
fiu *n / m* son – **fiică** *n / f* daughter
complicat *adj(4)* complicated
va apărea *3rd sing future ind* of **a apărea** *vi 2* to appear, to show up

mi- *pron / pers 1ª sing dat unstressed short* of **mie** – **îmi** to me
a trimis *3rd sing comp perf ind* of **a trimite** *vt 3* to send
văd *1ª sing pres ind* of **a vedea** *vt 2* to see
adevărat *adj(4)* real, true

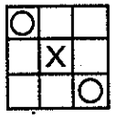

Dialogue 3

— Câți ani are vărul tău din Brașov?
— Treizeci.
— Este însurat?
— Da, are și doi copii. Nepoții mei, ***cum ar veni*** in a manner of speaking **... Răzvan are șase ani. Anul viitor va merge la școală. Anda e mai mică, are doar trei ani.** ***Deocamdată*** for the time being **merge la grădiniță.**
— Și ce face vărul tău?
— Nu înțeleg întrebarea!
— Adică unde lucrează?
— A, la o firmă de computere româno-americană. Este programator.
— Dar soția lui?
— Ea e bibliotecară. Însă acuma nu lucrează, stă acasă.
— Presupun că are grijă de copii.
— Așa e. Va sta acasă până când vor intra copiii la școală. Amândoi.

Words, word forms, synonyms, phrases
însurat *adj / m* married (only about men) = **căsătorit** *adj(4)* married
nepoți *n / pl* nephews, grandchildren – **nepot** *n / m* nephew, grandson, **nepoată** *n / f* niece, grandaughter
va merge *3rd sing future ind* of **a merge** *vi 3* to walk, to go to – **a merge la școală** to go to school, **a merge la grădiniță** to go to preschool, kindergarten
merge *3rd sing pres ind* of **a merge** *vi 3* to walk, to go to
face *3rd sing pres ind* of **a face** *vt 3* to do, to make
programator *n / m* software engineer
bibliotecară *n / f* librarian
însă *conj* but = **dar**
a sta acasă *v phrase* not to work (in this context)
presupun *1ª sing pres ind* of **a presupune** *vt 3* to suppose
a avea grijă de *v phrase* to take care of
până când *adv* until
amândoi *num / m* both of them – **amândouă** *num / fem* both

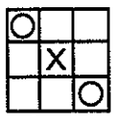

Dialogue 4

— Verișoara ta din Tulcea e mai mare sau mai mică decât tine?
— E mai mare ca mine. Și ca vărul nostru din Brașov. Are patruzeci și doi de ani.

— E măritată?
— A fost. Nu mai este. E divorțată.
— Are copii?
— Nu, n-are.
— Și ce profesie are?
— E biolog. Lucrează la un centru european de cercetări. Ceva ***legat de*** related to **Delta Dunării.** ***Nu știu prea bine*** I don't really know. **Îți va povesti ea mâine. Sper că accepți o invitație la o cină «de familie»!**
— Cu multă plăcere! ***Abia aștept*** I can't wait! **Deja simt că mi-e foame!**

Delta Dunării – the territory covered by the three main channels of the Danube (**Chilia**, **Sulina** and **Sf. Gheorghe**), where the river goes into the Black Sea (**Marea Neagră**). The intricate network of small channels, lakes, reed isles, woods, pastures and sand dunes now covers nearly 5,640 sq km (2,200 sq miles). The Delta shelters over 300 species of birds, countless fish species (from royal sturgeon to carp and perch), while its 1,150 kinds of plants range from sinuous lianas in oak forests to water lilies. The Danube Delta was designated by the UNESCO a "Reservation of the Biosphere", and it is protected by law as such.

Words, word forms, synonyms, phrases
mai *adv comp* more – **mai mare** bigger, older, **mai mic** smaller, younger
ca *prep* than = **decât**
măritată *adj / f* married (only about women) = **căsătorită** *adj(4)* married
divorțat *adj (4)* divorced
profesie *n / f* profession
biolog *n / m* biologist
centru *n / neut* center – **centru de cercetări** research center
european *adj(4)* European
îți *pron / pers 2nd sing dat usntressed* of **tu** – **ție** to you
că *conj* that
mi-e foame *v phrase* I'm hungry

Exercise 8.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the grammatical information introduced by the dialogues (such as: comparative adjectives and adverbs, 2nd and 3rd conjugation verbs, personal pronouns in the dative case, new indefinite and negative pronouns). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 8.2. *Reorganize the vocabulary given above by parts of speech. Add the new words to your Romanian-English dictionary. Build new word groups related to family and professions.*

Grammar

Action ! One more time !

The indicative present, compound perfect and future I of the verbs in -ea (2nd conjugation)

The verbs in ***-ea***, like all the Romanian verbs, form the compound perfect and the future 1 indicative according to the general rule. The past participle of the verbs in ***-ea*** is in ***-ut*** : ***a apărea – apărut***, ***a cădea – căzut***, ***a putea – putut***, ***a vedea – văzut***, etc.

The verbs in ***-ea*** have the following endings in the present indicative :

	Singular	Plural
1st	***-Ø***	***-em***
2nd	***-i***	***-eți***
3rd	***-e***	***-Ø***

The endings are attached to the stem of the infinitive. The endings of the 1st and of the 2nd person in the plural are always stressed. Phonetic changes may occur in the stem [see Chapter 1 and Appendix 1].

The forms of the 1st pers. sing. and the 3rd pers. pl. of all regular verbs in ***-ea*** are identical :

eu văd = ei / ele văd
eu pot = ei / ele pot

• ***a vedea*** to see

	Singular	Plural
1st	*eu văd*	*noi vedem*
2nd	*tu vezi*	*voi vedeți*
3rd	*el / ea vede*	*ei / ele văd*

a apărea to appear, ***a cădea*** to fall, ***a dispărea*** to disappear, ***a părea*** to seem, to look, ***a prevedea*** to foresee, ***a putea*** to be able, can, may, ***a revedea*** to see again, ***a scădea*** to subtract, to diminish, ***a tăcea*** to be / keep silent

Some verbs, such as ***a putea***, can show complex phonetic mutations : ***eu pot***, ***tu poți***, ***el / ea poate***, ***noi putem***, ***voi puteți***, ***ei / ele pot***.

Exercise 8.3. *Conjugate the verbs given above first in the present, then in the compound perfect and in the future I indicative.*

The indicative present, compound perfect and future I of the verbs in -e (3rd conjugation)

The verbs in ***-e***, like all the Romanian verbs, form the compound perfect and the future 1 indicative according to the general rule. The past participle of the verbs in ***-e*** can take one of the suffixes : ***-ut***, ***-s***, ***-t***. There are no formal criteria indicating what suffix to be used for the past participle of these verbs : ***a crede*** to believe, to think – ***crezut***, but ***a râde*** to laugh – ***râs*** ; ***a înțelege*** to understand – ***înțeles***, but ***a sparge*** to break – ***spart***. Before the suffixes ***-s*** or ***-t***, the final consonant of the stem is dropped : ***a spune*** to tell – ***spus***, ***a sparge*** to break – ***spart*** (exception : ***a rupe*** to tear apart – ***rupt***).

The verbs in ***-e*** have the following endings in the present indicative :

	Singular	Plural
1st	***-Ø, -u***	***-em***
2nd	***-i***	***-eți***
3rd	***-e***	***-Ø, -u***

The endings are attached to the stem of the infinitive. The verbs in ***-e*** have the same endings as the verbs in ***-ea***, but the endings of the 1st and the 2nd person in the plural are not stressed. The ending ***-u*** of the 1st pers. sing. and the 3rd pers. pl. comes after stems ending in a **consonant + r / l**, as well as after stems ending in a vowel. Phonetic changes may occur in the stem [see Chapter 1 and Appendix 1].

The forms of the 1st pers. sing. and the 3rd pers. pl. of all regular verbs in ***-e*** are identical :

eu cer = ei / ele cer
eu pun = ei / ele pun
eu umplu = ei / ele umplu
eu scriu = ei / ele scriu

• ***a cere*** to ask, to demand (stem ending in a **consonant other than n**)

	Singular	Plural
1st	*eu cer*	*noi cerem*
2nd	*tu ceri*	*voi cereți*
3rd	*el / ea cere*	*ei / ele cer*

a aduce to bring, ***a ajunge*** to arrive, ***a alege*** to choose, ***a crede*** to think, to consider, ***a cunoaște*** to know, ***a deschide*** to open, ***a face*** to make, to do, ***a începe*** to start, to begin, ***a închide*** to close, ***a înțelege*** to understand, ***a merge*** to walk, to go, ***a naște*** to give birth, ***a plânge*** to cry, ***a râde*** to laugh

• ***a pune*** to put (stem ending in **n**)

	Singular	Plural
1st	*eu pun*	*noi punem*
2nd	*tu pui*	*voi puneți*
3rd	*el / ea pune*	*ei / ele pun*

a aparține to belong, ***a conține*** to contain, ***a depune*** to lay, to put down, to deposit (money), ***a expune*** to expose, to exhibit, ***a menține*** to keep, to maintain, ***a presupune*** to suppose, to presume, ***a rămâne*** to stay, ***a ține*** to keep, to hold
In the 2nd pers. sing. the final ***-n-*** of the stem is absent before the ending ***-i.***

• ***a umple*** to fill up (stem ending in a **consonant + r / l**)

	Singular	Plural
1st	*eu umplu*	*noi umplem*
2nd	*tu umpli*	*voi umpleți*
3rd	*el / ea umple*	*ei / ele umplu*

The 1st pers. sing. and the 3rd pers. pl. take the ending ***-u***.

• ***a scrie*** to write (stem ending in a **vowel**)

	Singular	Plural
1st	*eu scriu*	*noi scriem*
2nd	*tu scrii*	*voi scrieți*
3rd	*el / ea scrie*	*ei / ele scriu*

a descrie to describe, ***a înscrie*** to check in, to enroll, ***a rescrie*** to rewrite, ***a transcrie*** to write again, to copy
The 1st pers. sing. and the 3rd pers. pl. take the ending ***-u***. The 2nd pers. sing. has double **i** (the first one belongs to the stem, the other one represents the ending).

Exercise 8.4. *Conjugate all the verbs given above first in the present, then in the compound perfect and in the future I indicative.*

Exercise 8.5. *Fill in the blanks with the verbs in the present indicative :*

a vedea / Bunica nu mai _____ bine, e clar că are nevoie de niște ochelari noi.
a răspunde / — De ce nu _____ la scrisorile mele, ești leneș la scris sau ai pățit ceva ?
a tăcea / Când șeful nostru este nervos și umblă de colo-colo ca un leu în cușcă, noi _____, e mai bine așa.
a face (eu) / Astăzi _____ prăjituri, cele de la magazin nu sunt bune, sunt prea grase.
a plânge / — De ce _____ ? Ai probleme ?
a ține / — Câte săptămâni _____ vacanța de iarnă la voi la universitate ?
a scrie / Eu acuma _____ în fiecare zi câte cinci pagini la teza de doctorat, numai așa voi termina la timp.
a râde / — Ce bine că _____ ! Înseamnă că nu mai ești supărată !
a pune (noi) / — Unde _____ toate legumele și fructele ?
a cere / Copiii _____ bomboane, dar eu consider că e mai bine dacă mănâncă fructe.
a cădea / Aici e frig și _____ ninsori abundente.
a putea / — Nu _____ înțelege ce vrei de la mine ?!
a umple / — Cine _____ paharele ?

Exercise 8.6. *Fill in the blanks with the given verbs in the compound perfect indicative :*

a vedea / — Cine _____ piesa de teatru *O scrisoare pierdută* de Ion Luca Caragiale ?
a răspunde / Nimeni _____ încă la invitație. Ce bizar !
a tăcea / — De ce _____ când ați fost certați pe nedrept ?
a face / Astăzi mama _____ prăjituri, cele de la magazin nu sunt bune, sunt prea grase.
a plânge / — Ce ați pățit, copii, de ce _____ ?
a ține / Vremea bună _____ anul acesta din august până în noiembrie.
a scrie (eu) / _____ în fiecare zi câte cinci pagini la teza de doctorat și am terminat la timp.
a râde / Filmul a fost realmente foarte amuzant, toată lumea _____ _____ în hohote.
a pune (voi) / — Unde _____ toate legumele și fructele ?
a cere / Copiii _____ bomboane și ciocolată, dar au primit fructe.

a cădea / Aici a fost foarte frig și _____ ninsori abundente.
a putea / Verii noștri nu _____ veni aseară la noi.
a umple / — _____ tu paharele ?

Exercise 8.7. *Fill in the blanks with the given verbs in the future I indicative :*

a vedea (noi) / _____ mâine ce e de făcut.
a răspunde (tu) / Dacă nu _____ la scrisorile mele, voi fi foarte tristă.
a tăcea / Dacă _____, nimeni nu va ști ce probleme aveți.
a face / Mâine bunica _____ fursecuri, cele de la magazin nu sunt bune, sunt tari ca piatra.
a plânge / Am hotărât : nu _____ chiar dacă îmi va fi greu !
a ține / — Câte săptămâni _____ cursurile de vară de limba română de la Sinaia ?
a scrie / Noi toți _____ în fiecare zi câte cinci pagini la teza de doctorat, așa vom termina la timp.
a râde / Dacă voi cânta pentru voi așa cum știu eu, _____ cu lacrimi !
a pune (voi) / — _____ toate lucrurile la locul lor imediat !
a cere / Copiii _____ bomboane, cu siguranță, dar eu consider că e mai bine dacă mănâncă fructe.
a cădea / Prognoza meteo anunță că de mâine _____ ninsori abundente.
a putea / — Părinții voștri _____ veni săptămâna viitoare la voi ?
a umple / — Cine _____ cupele de șampanie și va tăia tortul ?

The subjunctive of the verbs in -ea (2nd conjugation) and in -e (3rd conjugation)

The verbs of the 2nd and the 3rd conjugation form the subjunctive according to the general rule. Thus, the 1st and the 2nd person singular and plural will be identical to the indicative present, but preceded by the element ***să***. In the 3rd person singular, the ending ***-e*** of the present indicative changes into ***-ă***. Phonetic mutations can occur [see Chapter 1 and Appendix 1]. The 3rd pers. pl. is identical to the 3rd pers. sing. :

*El **vede** bine.* He sees well., but *El vrea **să vadă** bine.* He wants to see well.
*Ei **văd** bine.* They see well., but *Ei vor **să vadă** bine.* They want to see well.
*Ea **cunoaște** multă lume.* She knows many people., but *Ea vrea **să cunoască** multă lume.* She wants to know many people.
*Ele **cunosc** multă lume.* They know many people., but *Ele vor **să cunoască** multă lume.* They want to know many people.

The verbs in ***-ea*** (2nd conjugation) form the subjunctive as follows :

		A VEDEA	A PUTEA
Sing.	1st	*să văd*	*să pot*
	2nd	*să vezi*	*să poți*
	3rd	*să vadă*	*să poată*
Pl.	1st	*să vedem*	*să putem*
	2nd	*să vedeți*	*să puteți*
	3rd	*să vadă*	*să poată*

The verbs in ***-e*** (3rd conjugation) form the subjunctive as follows :

		A MERGE	A UMPLE	A SCRIE
Sing.	1st	*să merg*	*să umplu*	*să scriu*
	2nd	*să mergi*	*să umpli*	*să scrii*
	3rd	*să meargă*	*să umple*	*să scrie*
Pl.	1st	*să mergem*	*să umplem*	*să scriem*
	2nd	*să mergeți*	*să umpleți*	*să scrieți*
	3rd	*să meargă*	*să umple*	*să scrie*

– the verbs of the 3rd conjugation that end in ***-ie*** in the 3rd pers. sing. present indicative (***a scrie – el scrie, a descrie – el descrie***), as well as the verbs that take the ending ***-e*** after ***r / l*** in the 3rd pers. sing. pres. ind. (***a umple – el umple***) will have the same ending ***-e*** in the subjunctive : ***el vrea să scrie, el vrea să umple paharul***

All the rules concerning the negative and the insertion of pronouns and adverbs between the element ***să*** and the actual verbal form are the same for all the Romanian verbs, including the verbs of the 2nd and the 3rd conjugation [see Chapter 6] :

*Vreau **să nu ceri** atâția bani.* I don't want you to ask for so much money.
*Vrem **să mai scriem** o scrisoare de mulțumire.* We want to write one more thank you letter.

Exercise 8.8. *Form the subjunctive of the verbs of the 2nd and the 3rd conjugation you know.*

Exercise 8.9. *Fill in the blanks using the subjunctive of the verbs given in the present indicative in the first sentence. Translate the sentences into English :*

1. — Vedem un film diseară ? Vrem _____ acest film.
2. — Cine răspunde la întrebarea următoare ? Cine vrea _____ la întrebare ?

3. Ea tace tot impul. Ea nu vrea _____, dar este timidă.
4. Bunica face prăjituri foarte bune. Păcat că nu vrea _____ prăjituri în fiecare zi!
5. Nu știu de ce plâng. Nu vreau _____!
6. Vara ține prea puțin! Vreau _____ mai mult!
7. El scrie un roman istoric. De multă vreme vrea _____ un roman istoric.
8. — De ce nu puneți florile în apă? Nu vreți _____ florile în apă?
9. Fratele meu mai mic cere bani de la tata o dată la două zile. Eu știu că vrea _____ în fiecare zi, dar nu îndrăznește.
10. Eu nu pot vorbi englezește fluent. Vreau _____ vorbi la fel de bine ca prietenii mei din Anglia.
11. — Cine umple cupele de șampanie? Nu vrea nimeni _____ cupele de șampanie?

Exercise 8.10. *Write similar dialogues using the given elements:*

a cere (tu) / meniu / eu

— ***Ai cerut deja meniul?***
— ***Nu încă. Îl cer imediat.***
— ***Lasă*** never mind (plural ***lăsați***). ***Îl voi cere eu.***
— ***Dar vreau să îl cer eu!***

a pune pe masă (tu) / pahar / mama
a scrie (tu) / scrisoare / eu
a depune (voi) / cerere / noi
a închide (voi) / fereastră / noi
a umple (tu) / pahar / eu
a deschide (tu) / televizor / ea

Exercise 8.11. *Fill in the blanks. Use the given verbs (of all four conjugations) in the mood, tense, person and number required by the context:*

— Știi că mâine (a merge / noi) _____ în vizită la fosta noastră profesoară de română din liceu sau (a uita) _____?
— Nu, nu, (a uita) _____. Numai că (a nu ști) _____ _____ cum (a face) _____, concret. Mâine (a preda) _____ de dimineață până pe la 4. (a ține ore) _____ și pentru o colegă care (a lipsi) _____. Iar la 4 (a avea) _____ o consultație la mine în cabinet, cu Elena, studenta din Argentina.

— Care studentă din Argentina?
— Fata aceea subțire și înaltă, cu părul lung și ochii verzi, care (a tăcea) _____ tot timpul la seminar și (a vorbi) _____ _____ mult în pauze, pe hol, cu colegii. Și care (a căra) _____ _____ după ea în permanență o geantă imensă cu dicționare, manuale și alte obiecte utile... (a avea) _____ un frate mai mare, care de anul viitor (a lucra) _____ la UNICEF. (a termina) _____ tot la noi facultatea, (a face) _____ _____ engleză și rusă.
— Rusă? Ce bizar! (a veni) _____ tocmai din Argentina la București și (a studia) _____ rusă la noi?!
— Da, da, degeaba (a râde) _____! Și el, și Elena (a ști) _____ rusă bine, (a trăi) _____ în Rusia ani de zile înainte de (a veni) _____ la București. Tatăl lor (a lucra) _____ acolo la ambasadă și copiii (a merge) _____ la școală rusă.
— Aha, acum (a înțelege) _____. Gata, nu mai (a râde) _____.
— Deci, cum vrei (a face) _____ mâine? Vrei (a veni) _____ tu la facultate la mine și (a pleca) _____ de acolo direct la doamna Andreescu sau vrei (a stabili) _____ un loc de întâlnire în oraș?
— (a crede) _____ că (a veni) _____ eu.
— (a veni) _____ cu mașina sau (a lua) _____ cu autobuzul?
— Ce întrebare! (a ști) _____ că nu (a merge) _____ cu transportul în comun decât când mașina nu (a porni) _____ _____ sau (a avea) _____ alte probleme grave.
— Bine, bine, lasă, (a greși) _____, (a nu mai pune) _____ întrebări stupide. La ce oră (a închide) _____ florăriile? Poate (a opri) _____ undeva și (a lua) _____ _____ flori și niște bomboane.
— (a crede) _____ că seara târziu, (a nu avea) _____ idee. (a vedea) _____ noi cum (a face) _____. Atunci, (a stabili) _____ așa: mâine în jur de 5, la tine la facultate.
— Perfect.

No one is better than we are! We are the best!

The comparative degree of adjectives (nominative-accusative) and adverbs

Adjectives and adverbs can form a comparative of superiority (similar to the English structure "more... than"), a comparative of inferiority ("less... than"), and a comparative of equality ("as... as"). Adjectives and adverbs form the comparatives according to the same rules.

The comparative of superiority

***mai* + adjective / adverb + *decât / ca* + accusative**

– the invariable adverb ***mai*** precedes the actual adjective / adverb, and the comparative prepositions ***decât*** or ***ca*** follow it; ***ca*** is more frequent than ***decât*** in colloquial speech
– nouns and pronouns coming after ***decât*** or ***ca*** are in the accusative case; the stressed forms of the personal pronouns are required in this structure: ***decât / ca mine, tine, el, ea, noi, voi, ei, ele***
– the comparative adverb ***mai*** can be reinforced by other adverbs, such as ***mult, cu mult, incomparabil, infinit***:

Filmul este ***mult mai interesant*** *decât romanul.*
Romanul este ***incomparabil mai bun*** *decât filmul.*

The comparative of equality

***tot așa de / tot atât de / la fel de* + adjective / adverb + *ca / ca și* + accusative**

– the invariable adverbial structures ***tot așa de / tot atât de / la fel de*** precede the actual adjective / adverb, and the comparative prepositions ***ca*** or ***ca și*** follow it
– nouns and pronouns coming after ***ca*** or ***ca și*** are in the accusative case; the stressed forms of the personal pronouns are required in this structure: ***ca / ca și mine, tine, el, ea, noi, voi, ei, ele***

The comparative of inferiority

***mai puțin* + adjective / adverb + *decât / ca* + accusative**

– the invariable adverbial structure ***mai puțin*** precedes the actual adjective / adverb, and the comparative prepositions ***decât*** or ***ca*** follow it; ***ca*** is more frequent than ***decât*** in colloquial speech

– nouns and pronouns coming after ***decât*** or ***ca*** are in the accusative case; the stressed forms of the personal pronouns are required in this structure: ***decât / ca mine, tine, el, ea, noi, voi, ei, ele***
– the comparative adverbial structure ***mai puțin*** can be reinforced by other adverbs, such as ***mult, cu mult***:

Filmul este ***mult / cu mult mai puțin interesant*** *decât romanul.*

Exercise 8.12. *Translate into English. Memorize the structures:*

1. Filmul este mai interesant decât / ca romanul.
2. Am văzut un film mai interesant decât / ca acesta.
3. Ea este mai mare decât / ca mine.
4. El e mai mic decât / ca tine.
5. Tu ai răspuns mai bine decât / ca mine.
6. Filmul este tot așa de interesant ca / ca și romanul.
7. Am văzut un film la fel de interesant ca / ca și acesta.
8. El este tot atât de înalt ca / ca și mine.
9. Ea e tot atât de scundă ca / ca și tine.
10. Tu ai răspuns tot așa de repede ca / ca și mine.
11. Filmul este mai puțin interesant decât / ca romanul.
12. Am văzut un film mai puțin interesant decât / ca acesta.
13. El este mai puțin înalt decât / ca mine.
14. Ea e mai puțin grasă decât / ca tine.
15. Tu ai răspuns mai puțin bine decât / ca mine.

Exercise 8.13. *Write similar dialogues using the given elements:*

a citi / roman / interesant (+) — ***Am citit un roman mai interesant decât acesta.***
— ***Decât acesta?***
— ***Da, da, cu mult mai interesant!***

a găsi / tablou / valoros (+)
a cumpăra / dicționar / scump (–)
a comanda / album de artă / ieftin (=)
a vedea / film / prost (+)
a asculta / concert / bun (=)
a scrie / poezie / reușit (+)

Exercise 8.14. *Write similar dialogues using the given elements. If you cannot find an adverb with opposite meaning, use the comparative of inferiority.*

a vorbi / repede / eu

— ***Vorbești prea repede ! La fel de repede ca mine !***
— ***Voi vorbi mai rar. Așa e bine ?***
— ***Da, e mult mai bine. Apreciez efortul !***

a vorbi / mult / Maria
a cânta / tare / Alexandru
a citi / monoton / bunica mea
a merge / încet / unchiul nostru
a glumi / sarcastic / verișoara ta
a gândi / simplist / profesorii tăi

The superlative degree of adjectives (nominative-accusative) and adverbs

The superlative relative of superiority

cel / cea / cei / cele mai + **adjective** [+ ***dintre ; din***]
cel mai + **adverb** [+ ***dintre ; din***]

– the structure ***cel / cea / cei / cele mai*** precedes the adjective, while the invariable structure ***cel mai*** precedes the adverb
– the whole superlative structure can be followed by the restrictive construction ***din*** + **noun / pronoun in the singular** or ***dintre*** + **noun / pronoun in the plural**

The superlative relative of inferiority

cel / cea / cei / cele mai puțin + **adjective** [+ ***dintre ; din***]
cel mai puțin + **adverb** [+ ***dintre ; din***]

– the structure ***cel / cea / cei / cele mai puțin*** precedes the adjective, while the invariable structure ***cel mai puțin*** precedes the adverb
– the whole superlative structure can be followed by the restrictive construction ***din*** + **noun / pronoun in the singular** or ***dintre*** + **noun / pronoun in the plural**

In both types of superlative relative (of superiority and of inferiority) :
– the element ***cel / cea / cei / cele*** that comes before the invariable element ***mai*** or ***mai puțin*** agrees with the gender and number of the modified noun : ***scriitorul cel mai intresant, cartea cea mai veche, cel mai puțin cunoscut roman, scriitorii cei mai interesanți, cele mai vechi cărți, romanele cele mai puțin cunoscute***
– the adjective can be placed after or before the modified noun. If the adjective comes after the noun, the latter takes the definite article : ***romanul cel mai interesant, cartea cea mai interesantă, colegii cei mai interesanți, colegele cele mai interesante*** ; ***romanul cel mai puțin interesant, cartea cea mai puțin interesantă, colegii cei mai puțin interesanți, colegele cele mai puțin interesante***. When the adjective precedes the noun, the latter loses the definite article : ***romanul cel mai interesant***, but ***cel mai interesant roman*** ; ***romanul cel mai puțin interesant***, but ***cel mai puțin interesant roman***
– if the complement of the adjective in the superlative relative is a noun or a pronoun in the plural, it is preceded by the preposition ***dintre*** : ***cel mai bun dintre studenți, cea mai bună dintre noi, cei mai buni dintre voi, cele mai bune dintre toate*** ; ***cel mai puțin bun dintre studenți, cea mai puțin bună dintre noi, cei mai puțin buni dintre voi, cele mai puțin bune dintre acelea***
– if the complement of the adjective in the superlative is a noun in the singular, it is preceded by the preposition ***din*** : ***cel mai bun din clasă, cea mai bună din grupă, cei mai buni din concurs, cele mai bune din tot corul*** ; ***cel mai puțin bun din clasă, cea mai puțin bună din grupă, cei mai puțin buni din concurs, cele mai puțin bune din tot corul***

The superlative absolute

foarte / tare / extrem de / cât se poate de + **adjective / adverb**

– the standard adverb used to form the superlative absolute is ***foarte***
– the other adverbs or adverbial constructions are emotionally marked
– the adverb ***tare*** is used in the colloquial style, and it also has an emotional value

Some adjectives and equivalent adverbs cannot be part of a comparative or superlative structure : ***superior*** superior, ***inferior*** inferior, ***major*** major, ***minor*** minor, ***anterior*** previous, ***ulterior*** ulterior, ***optim*** optimal, ***ultim*** last, ultimate, ***suprem*** supreme, ***perfect*** perfect, ***desăvârșit*** perfect, ***asemenea*** alike, ***unic*** unique, etc.

Exercise 8.15. *Translate into English. Memorize the structures :*

1. El a scris referatul cel mai interesant.
2. El a scris cel mai interesant referat.
3. Referatul lui este cel mai interesant din grupă.
4. Referatul lui este cel mai interesant dintre toate referatele din grupă.
5. A scris compunerea cea mai frumoasă.
6. A scris cea mai frumoasă compunere.

7. Compunerea ei este cea mai frumoasă din clasă.
8. Compunerea ei este cea mai frumoasă dintre toate compunerile din clasă.
9. El scrie cel mai bine.
10. El scrie cel mai bine dintre toți.
11. A scris referatul cel mai puțin interesant.
12. A scris cel mai puțin interesant referat.
13. Referatul lui este cel mai puțin interesant din grupă.
14. Referatul lui este cel mai puțin interesant dintre toate referatele din grupă.
15. A scris compunerea cea mai puțin reușită.
16. A scris cea mai puțin reușită compunere.
17. Compunerea ei este cea mai puțin reușită din clasă.
18. Compunerea ei este cea mai puțin reușită dintre toate compunerile din clasă.
19. El scrie cel mai puțin bine.
20. El scrie cel mai puțin bine dintre toți.

Exercise 8.16. *Translate into Romanian :*

1. My younger cousin Victor chose the most difficult school : he is at the Law School.
2. I believe that this is the most charming novel of this young writer (fem.) from Romania.
3. The last symphony by this composer is his least popular one.
4. The plural of the nouns and the present tense of the verbs are, perhaps, the most difficult grammar problems in Romanian as a foreign language.
5. She definitely is the best competitor among all.
6. — These young men from Kenya are the best athletes in the competition, don't you think so ?
7. — Why did you buy the most expensive car of them all ?! This is completely irrational !
8. Your brother is the most cheerful person in the world.

Exercise 8.17. *Translate into English. Memorize the structures :*

1. Am citit un articol foarte interesant.
2. Am citit o carte tare proastă.
3. Am văzut un film extrem de frumos.
4. Părerea ei este cât se poate de importantă.
5. Studenții mei scriu foarte bine românește.

6. Ea cântă tare bine.
7. Fiica lor este incredibil de frumoasă.
8. Familia lor este foarte unită.
9. Noul angajat este extrem de capabil.

Exercise 8.18. *Write similar dialogues using the given elements :*

Radu / Mircea / deștept / grupa noastră

— ***Radu e mai deștept decât Mircea.***
— ***Crezi ? Eu zic că sunt amândoi la fel de deștepți.***
— ***Da, de fapt ai dreptate, sunt foarte deștepți, și unul, și celălalt. Sunt cei mai deștepți din grupa noastră.***

Adriana / Elena / frumos / școala lor
Sorin / Bogdan / simpatic / grupul lor
Raluca / Simona / conștiincios / anul vostru
Cosmin / Vlad / înalt / băieții din echipa de baschet
Andreea / Diana / antipatic / fetele din cor

Exercise 8.19. *Build similar dialogues using the given elements. Instead of* ***grești*** *you can use phrases having a similar meaning :* ***nu, nu !, nu tocmai !, nici pomeneală !, nici vorbă !, nu cred ! :***

China / Rusia / țară / mare

— ***Din câte știu eu, China e cea mai mare țară din lume.***
— ***Grești ! Țara cea mai mare din lume e Rusia. Dar și China e o țară foarte mare, desigur.***

tigru / ghepard / animal / rapid
Marea Neagră / Marea Moartă / mare / sărat
Gobi / Sahara / deșert / întins
Popocatepetl din Mexic / San Pedro din Chile / vulcan activ / înalt
Tanganyika / Baikal / lac / adânc
Stradivarius / Guarneri / vioară / scump

Always changing, always new...

The dative case forms of the personal pronouns

The personal pronouns in the dative case have two sets of forms, like in the accusative: stressed and unstressed. The dative stressed forms differ from the nominative and accusative forms. Some of the unstressed dative and accusative forms (the 1st and the 2nd pers. pl., and partly the 3rd pers. pl.) are identical:

		Nom.	Accusative		Dative	
			Stressed	Unstressed	Stressed	Unstressed
Sing.	1st	*eu*	*pe mine*	*mă; -mă, m-, -m-*	***mie***	***îmi; mi, -mi, mi-, -mi-***
	2nd	*tu*	*pe tine*	*te; -te, te-, -te-*	***ție***	***îți; -ți, ți-, -ți-***
	3rd m.	*el*	*pe el*	*îl; -l, l-, -l-*	***lui***	***îi; -i, i-, -i-***
	3rd f.	*ea*	*pe ea*	*o; -o, o-, -o-*	***ei***	
Pl.	1st	*noi*	*pe noi*	*ne; -ne, ne-, -ne-*	***nouă***	***ne; -ne, ne-, ni, ni-, -ni-***
	2nd	*voi*	*pe voi*	*vă; -vă, v-, -v-*	***vouă***	***vă; -vă, v-, vi, vi-, -vi-***
	3rd m.	*ei*	*pe ei*	*îi; -i, i-, -i-*	***lor***	***le; -le, le-, li, li-, -li-***
	3rd f.	*ele*	*pe ele*	*le; -le, le-, -le-*		

– in the 3rd person singular there are different stressed forms for the masculine (***lui***) and for the feminine (***ei***); there is only one unstressed form for both masculine and feminine (***îi***)

– in the 3rd person plural there is no masculine-feminine opposition

– the unstressed dative forms beginning with **î** (***îmi***, ***îți***, ***îi***) occur as separate words:

— ***Îmi*** *explici regula ?* Can you explain the rule to me?

– the short equivalent forms without ***î*** are always attached (elision or synaeresis) to another word beginning or ending in a vowel:

Mi-a explicat regula. He explained the rule to me.

– the forms ***ni*** (1st pers. pl.), ***vi*** (2nd pers. pl.) and ***li*** (3rd pers. pl.) are only used in certain combinations with unstressed personal pronouns in the accusative: ***ne*** + ***îl*** → ***ni-l***; ***vă*** + ***îl*** → ***vi-l***; ***le*** + ***îl*** → ***li-l***; ***le*** + ***îi*** → ***li-i***; ***le*** + ***le*** → ***li le*** [the combinations of pronouns in the accusative and the dative will be studied in Chapter 9]

– the unstressed forms of the personal pronouns in the dative always accompany a verb, like those in the accusative:

— ***Îmi aduce*** *Dan cartea.* Dan is bringing me the book.

— ***Mi-ai adus*** *cartea ?* Have you brought me the book?

— ***Îmi va aduce*** *Dan cartea.* Dan will bring me the book.

– the stressed forms of the personal pronouns in the dative are used independently or as a redundant element, for emphasis:

— ***Îmi*** *aduce Dan cartea.* Dan is bringing me the book.

— ***Ție ?*** To you? ***Îmi*** *aduce cartea* ***mie, nu ție !*** He's bringing the book to me, not to you!

Exercise 8.20. *Answer the questions using the stressed dative forms of the given personal pronouns:*

1. — Cui ai povestit despre excursie? — Numai (you, sing.) _____!
2. — Cui au dat florile? — (us) _____.
3. — Cui dai telefon? — (her) _____.
4. — Cui a mai adresat cereri de genul acesta? — Numai (them) _____.
5. — Cui oferă universitatea burse? — Cum adică? (you, pl.) _____, studenților, evident!
6. — Cui scrii acum? — (him) _____.
7. — Cui ai adus bomboane? (me) _____?!

Exercise 8.21. *Fill in the blanks using the unstressed dative forms of the personal pronouns given in parentheses:*

1. (voi) _____ povestesc despre aceste lucruri numai vouă!
2. (eu) — Când _____ trimiți cărțile, săptămâna viitoare sau peste două săptămâni?
3. (ei) _____ dau telefon chiar astăzi, după cursuri.
4. (ea) — Mariei _____ trimiți invitație la concert sau nu?
5. (ele) — Mătușa din Germania _____ scrie la fel de des ca anul trecut?
6. (noi) Nouă nu _____ spune nimeni nimic niciodată!
7. (el) — _____ lași materialele la secretariat sau le lași la el pe birou?
8. (tu) _____ promit că voi rezolva urgent această problemă.

Combining unstressed personal pronouns in the dative and verbal forms

The combination of the unstressed personal pronouns in the dative with various verbal forms (present, perfect compound and future 1 indicative) follows rules very similar to those governing the combination of the unstressed accusative forms with verbs:

– all the unstressed personal pronouns in the dative always precede the verbal form (remember that the 3rd pers. sing. accusative feminine ***o*** comes after the verb in the compound perfect):

Îi dau *cartea astăzi.* I give him / her the book today. ***Îl văd*** *azi și* ***îi dau*** *cartea.* I see him today and I give him the book.

Îi voi da *cartea.* I will give him / her the book. ***Îl voi vedea*** *și* ***îi voi da*** *cartea.* I'll see him and I'll give him the book.

I-am dat *cartea.* I gave him / her the book. ***Am văzut-o*** *și* ***i-am dat*** *cartea.* I saw her and I gave her the book.

– if the verb is in the negative, the negation ***nu*** precedes the pronoun in the dative:

Nu îi (nu-i) dau *cartea astăzi.* I won't give him / her the book today.

Nu îmi (nu-mi) va da *cartea astăzi.* He / she won't give me the book today.

Nu le-am dat *cartea.* I didn't give them the book.

– the unstressed personal pronouns beginning with ***î*** are written and pronounced as independent words when they accompany a verbal form; the pronouns that do not begin with ***î*** cannot be independent – they are always attached to a verbal form beginning with a vowel, or to the negation ***nu***:

El ***îmi răspunde*** *întotdeauna la scrisori.* He always writes me back.

El ***nu îmi răspunde*** *la scrisori.* = *El* ***nu-mi răspunde*** *la scrisori.* He doesn't write me back.

— ***Îmi arăți*** *unde este decanatul?* = *—* ***Mi-arăți*** *unde este decanatul?* Will you show me where the dean's office is?

— ***Nu îmi arăți*** *unde este decanatul?* = *—* ***Nu-mi arăți*** *unde este decanatul?* Aren't you showing me where the dean's office is?

Îți voi da *telefon diseară.* I'll call you tonight.

Nu îți voi da *telefon.* = ***Nu-ți voi da*** *telefon.* I won't call you.

– in general, when the unstressed pronouns accompany a verbal form, elision / synaeresis and hyphenation are not compulsory (see examples above). Elision / synaeresis and hyphenation are required with the verb in the compound perfect:

Mi-a dat *flori.* He / she gave me flowers.

Ți-au dat *flori.* They gave you (sing.) flowers.

I-ai dat *flori.* You (sing.) gave her / him flowers.

Ne-au dat *flori.* They gave us flowers.

V-am dat *flori.* I / we gave you flowers.

Le-ați dat *flori.* You (pl.) gave them flowers.

Exercise 8.22. *Fill in the blanks. Use appropriate unstressed personal pronouns in the dative.*

1. Unchiul George a comandat sarmale cu mămăliguță. Chelnerul _____ aduce sarmalele.
2. Tu cauți carnetul de cecuri. Nepoata ta _____ arată unde sunt cecurile.
3. Verișoara mea are nevoie de zahăr și cafea. _____ duc eu și zahăr, și cafea, când trec pe la ea după-amiază.
4. Studentul din Germania nu știe unde este poșta. _____ arătăm noi după cursuri.
5. Voi ați renunțat la excursia în Mexic. Firma de turism _____ dă banii înapoi?
6. Noi n-am înțeles nimic la curs. Asistentul _____ explică totul încă o dată.
7. Fetele vor niște suc de portocale cu multă gheață. Mama _____ aduce sucul imediat.
8. Eu nu am manualul de franceză la mine. Colegul meu _____ oferă manualul său.
9. Colegii mei nu știu de întâlnirea de diseară. _____ spui tu că diseară la ora 7 ne întâlnim cu studenții din Italia?

Exercise 8.23. *Fill in the blanks using the compound perfect of the given verb and the appropiate unstressed form of the personal pronoun in the dative.*

1. Unchiul George a comandat sarmale cu mămăliguță. Chelnerul (a aduce) _____ sarmalele.
2. Ieri ai căutat carnetul de cecuri aproape o jumătate de oră. Noroc că până la urmă (a arăta) _____ nepoata ta unde este.
3. Verișoara mea a rămas ieri fără zahăr și cafea. (a duce) _____ eu și zahăr, și cafea, când am trecut pe la ea aseară.
4. Studentul din Germania a spus că nu știe unde e poșta. (a arăta) _____ noi și acum știe unde e.
5. Voi ați renunțat la excursia în Mexic. Firma de turism (a da) _____ banii înapoi?
6. Noi n-am înțeles nimic la curs. Asistentul (a explica) _____ totul încă o dată.
7. Fetele au spus că vor niște suc de portocale cu multă gheață. Mama (a aduce) _____ sucul și niște fursecuri.
8. Ieri nu am avut manualul de franceză la mine. Colegul meu (a oferi) _____ manualul său.

9. Nu știu dacă ei au aflat de întâlnirea de diseară. (a spune) _____ _____ tu că diseară la ora 7 ne întâlnim cu studenții din Italia ?
10. Directorul așteaptă raportul promis. (a comunica) _____ dumneavoastră că va fi gata în două ore ?

Exercise 8.24. *Fill in the blanks using the future I of the given verb and the appropriate unstressed form of the personal pronoun in the dative.*

1. Unchiul George a comandat sarmale cu mămăliguță. Chelnerul (a aduce) _____ sarmalele peste 10 minute.
2. — Iar cauți carnetul de cecuri ? Nepoata ta (a arăta) _____ imediat unde este.
3. Verișoara mea a rămas fără zahăr și cafea. (a duce) _____ eu și zahăr, și cafea diseară, când voi trece pe la ea.
4. Studentul din Germania a spus că nu știe unde e poșta. (a arăta) _____ noi după cursuri.
5. Voi ați renunțat la excursia în Mexic. Firma de turism (a da) _____ _____ banii înapoi ?
6. Noi n-am înțeles nimic la curs. Asistentul (a explica) _____ totul încă o dată.
7. Fetele au spus că vor niște suc de portocale cu multă gheață. Mama (a aduce) _____ sucul, dar gheață, din păcate, nu are.
8. Nu am manualul de franceză la mine. Colegul meu (a oferi) _____ _____ manualul său, cu siguranță.
9. Cred că ei nu au aflat de întâlnirea de diseară. (a spune) _____ _____ tu că diseară la ora 7 ne întâlnim cu studenții din Italia ?

The double expression of the indirect object

The indirect object, like the direct object, can have double expression in Romanian, *i.e.* if the main indirect object is a noun or a pronoun, the correlative form of the unstressed personal pronoun can be used in the same sentence.

The double expression of the indirect object is required when the main indirect object is a stressed personal pronoun in the dative :

Vă explic regula. I'm explaining you the rule., but *Vă explic **vouă** regula, pentru că voi nu o știți.* I'm explaining the rule to you, because you don't know it.
Vă voi explica regula. I'll explain you the rule., but *Vă voi explica **vouă** regula, ei o știu deja.* I'll explain to you the rule, they already know it.
V-am explicat deja regula. I've already explained you the rule., but *Vouă v-am explicat deja regula, de ce nu o știți ?* I've already explained the rule to you, why don't you know it ?

In general, the double expression is necessary (but not compulsory) when the main indirect object is :
– an animate noun or nominal group (noun + adjective / pronominal adjective / another noun) in the dative :

*Le-am explicat **studenților** toate regulile.* I explained all the rules to the students.
*Le-am explicat **studenților mei** toate regulile.* I explained all the rules to my students.
*Le-am explicat **studenților străini** toate regulile.* I explained all the rules to the foreign students.
*Le-am explicat **și celorlalți studenți** toate regulile.* I explained all the rules to the other students, too.
*Le-am explicat **studenților din Franța** toate regulile.* I explained all the rules to the students from France.

– another pronoun (possessive, demonstrative, indefinite) in the dative :

— *Le-ai spus **celorlalți** unde mergem mâine ?* Have you told the others where we are going tomorrow ?
— *Le-ai spus **tuturor** unde mergem mâine ?* Have you told everybody where we are going tomorrow ?

If the main indirect object is an interrogative or a negative pronoun, the double expression of the indirect object is not required :

— ***Cui** ai spus unde mergem mâine ?* Whom have you told about where we are going tomorrow ?
*Nu am spus **nimănui** unde mergem mâine.* I haven't told anybody where we are going tomorrow.

Exercise 8.25. *Translate into Romanian paying attention to the double expression of the indirect object :*

1. — Yes, the visit to the Bucharest Museum of Art was extremely interesting, and the tour guide showed special attention to us, the American students who learn Romanian.
2. We sent invitations to this conference to all the professors and grad students of the Literature Department. I think they will come.
3. Nobody has told the others that we were going to have dinner out tonight.
4. — Whom are you writing to ? — Nobody. I'm writing to myself.
5. I've made up my mind : I will call those professors from England tomorrow, when I'm less tired.
6. — Have our classmates told you where we are meeting on Friday ?
7. I don't have any idea what he had told Elena, but she does not answer my letters and she stopped calling me.

Basic patterns with personal pronouns in the accusative and the dative

The basic combinations of transitive verbs with personal pronouns in the accusative and of intransitive verbs with personal pronouns in the dative are:

with the verb in the present indicative

Affirmative	Negative
Mă ascultă (pe mine) și *îmi (și-mi) răspunde (mie).*	*Nu mă ascultă (pe mine) și* *nu îmi (nu-mi) răspunde (mie).*
Te ascultă (pe tine) și *îți (și-ți) răspunde (ție).*	*Nu te ascultă (pe tine) și* *nu îți (nu-ți) răspunde (ție).*
Îl ascultă (pe el) și *îi (și-i) răspunde (lui).*	*Nu îl (nu-l) ascultă (pe el) și* *nu îi (nu-i) răspunde (lui).*
O ascultă (pe ea) și *îi (și-i) răspunde (ei).*	*Nu o (n-o) ascultă (pe ea) și* *nu îi (nu-i) răspunde (ei).*
Ne ascultă (pe noi) și *ne răspunde (nouă).*	*Nu ne ascultă (pe noi) și* *nu ne răspunde (nouă).*
Vă ascultă (pe voi) și *vă răspunde (vouă).*	*Nu vă ascultă (pe voi) și* *nu vă răspunde (vouă).*
Îi ascultă (pe ei) și *le răspunde (lor).*	*Nu îi (nu-i) ascultă (pe ei) și* *nu le răspunde (lor).*
Le ascultă (pe ele) și *le răspunde (lor).*	*Nu le ascultă (pe ele) și* *nu le răspunde (lor).*

with the verb in the compound perfect indicative

Affirmative	Negative
M-a ascultat (pe mine) și *mi-a răspuns (mie).*	*Nu m-a ascultat (pe mine) și* *nu mi-a răspuns (mie).*
Te-a ascultat (pe tine) și *ți-a răspuns (ție).*	*Nu te-a ascultat (pe tine) și* *nu ți-a răspuns (ție).*
L-a ascultat (pe el) și *i-a răspuns (lui).*	*Nu l-a ascultat (pe el) și* *nu i-a răspuns (lui).*
A ascultat-o (pe ea) și *i-a răspuns (ei).*	*Nu a (n-a) ascultat-o (pe ea) și* *nu i-a răspuns (ei).*
Ne-a ascultat (pe noi) și *ne-a răspuns (nouă).*	*Nu ne-a ascultat (pe noi) și* *nu ne-a răspuns (nouă).*
V-a ascultat (pe voi) și *v-a răspuns (vouă).*	*Nu v-a ascultat (pe voi) și* *nu v-a răspuns (vouă).*
I-a ascultat (pe ei) și *le-a răspuns (lor).*	*Nu i-a ascultat (pe ei) și* *nu le-a răspuns (lor).*

with the verb in the future 1 indicative

Affirmative	Negative
Mă va asculta (pe mine) și *îmi (și-mi) va răspunde (mie).*	*Nu mă va asculta (pe mine) și* *nu îmi (nu-mi) va răspunde (mie).*
Te va asculta (pe tine) și *îți (și-ți) va răspunde (ție).*	*Nu te va asculta (pe tine) și* *nu îți (nu-ți) va răspunde (ție).*
Îl va asculta (pe el) și *îi (și-i) va răspunde (lui).*	*Nu îl (nu-l) va asculta (pe el) și* *nu îi (nu-i) va răspunde (lui).*
O va asculta (pe ea) și *îi (și-i) va răspunde (ei).*	*Nu o (n-o) va asculta (pe ea) și* *nu îi (nu-i) va răspunde (ei).*
Ne va asculta (pe noi) și *ne va răspunde (nouă).*	*Nu ne va asculta (pe noi) și* *nu ne va răspunde (nouă).*
Vă va asculta (pe voi) și *vă va răspunde (vouă).*	*Nu vă va asculta (pe voi) și* *nu vă va răspunde (vouă).*
Îi va asculta (pe ei) și *le va răspunde (lor).*	*Nu îi (nu-i) va asculta (pe ei) și* *nu le va răspunde (lor).*
Le va asculta (pe ele) și *le va răspunde (lor).*	*Nu le va asculta (pe ele) și* *nu le va răspunde (lor).*

When the pronouns in the accusative or in the dative are identical, the nature of the verb (more precisely its transitivity / non-transitivity) and the context clarify the meaning and eliminate the ambiguity:

le	direct obj., accus. of ***ele***:	*Le **aștept** la gară.* (pe cine? ***pe Oana și pe Irina***)
	indirect obj., dat. of ***ei***:	*Le **dau** niște cărți în română.* (cui? ***lui Dan și lui Ion***)
	indirect obj., dat. of ***ele***:	*Le **dau** niște cărți.* (cui? ***Oanei și Irinei***)
îi	direct obj., accus. of ***ei***:	*Îi **aștept** la gară.* (pe cine? ***pe Dan și pe Ion***)
	indirect obj., dat. of ***el***:	*Îi **cumpăr** o carte.* (cui? ***lui Ion***)
	indirect obj., dat. of ***ea***:	*Îi **cumpăr** o carte.* (cui? ***Oanei***)
ne	direct obj., accus. of ***noi***:	*Ne **așteaptă** acasă.* (pe cine? ***pe noi***)
	indirect obj., dat. of ***noi***:	*Ne **cumpără** bilete.* (cui? ***nouă***)
vă	direct obj., accus. of ***voi***:	*Vă **așteaptă** acasă.* (pe cine? ***pe voi***)
	indirect obj., dat. of ***voi***:	*Vă **cumpără** bilete.* (cui? ***vouă***)

Exercise 8.26. *Translate into Romanian using the unstressed personal pronouns in the accusative and the dative :*

1. — When did you see her ? — I saw her two or three weeks ago, when I gave her my Romanian textbook.
2. — Where is your elder brother ? — He's waiting for us at the hotel. He wants to give us something.
3. I've been waiting for them for one hour and they are not here. But I will not call them, and I will not ask them where they are.
4. He called me last night and told me that he had bought the tickets for the concert.
5. These girls are new here, and they are very nice. Can you help them ? Can you tell them where the library is ?
6. — Who helped you guys ? How did you get here ? Did they give you a map of the building ?
7. — Mihai, my parents are inviting you to their party. They will send you the invitation by e-mail.
8. — Do you know where Professor Cosma is ? These students are waiting for him, they called him, but nobody picked up the phone.
9. My friends are the most wonderful friends in the world, I love them and I will send them my best wishes for the New Year.

Set phrases with personal pronouns in the accusative and the dative

Certain structures made up of verbs and personal pronouns in the accusative or in the dative are very frequent. One of them is ***Cum te cheamă ?*** What is your name ? :

— ***Cum te cheamă ?***
— ***Pe mine ? Pe mine mă cheamă*** *Dana.* ***Mă cheamă*** *Dana. Dana* ***mă cheamă !***
— ***Cum îl cheamă pe prietenul tău ?***
— ***Pe prietenul meu ? Pe el ? Pe prietenul meu îl cheamă*** *Radu.* ***Pe el îl cheamă*** *Radu.* ***Îl cheamă*** *Radu. Radu* ***îl cheamă !***
— ***Cum o cheamă pe prietena ta ?***
— ***Pe prietena mea ? Pe ea ? Pe prietena mea o cheamă*** *Adina.* ***Pe ea o cheamă*** *Adina.* ***O cheamă*** *Adina. Adina* ***o cheamă !***

There are numerous structures (mainly with the dative) indicating physical condition or emotional states of being, such as : hunger (***mi-e foame*** I'm hugry), thirst (***mi-e sete*** I'm thirsty), cold (***mi-e frig*** I'm cold), pain (***mă doare*** it hurts), shame (***mi-e rușine*** I'm ashamed), etc.

Exercise 8.27. *Read and translate the following structures with personal pronouns in the accusative and in the dative. Memorize them :*

with the accusative

• ***pe mine mă cheamă***... my name is... : — ***Cum te cheamă ?*** [***a chema – chemat***]

Pe sora mea o cheamă Ioana. – My sister's name is Ioana.
Pe fratele lui îl cheamă Ion.
Pe copiii lor îi cheamă Mircea și Sorin.
— Cum îi cheamă pe bunicii voștri ?
— Pe mătușile tale cum le cheamă ?

• ***pe mine mă doare*** + sing. / ***mă dor*** + pl. it hurts :
— ***Ce te doare ?*** [***a durea – durut***]

Pe ea o doare piciorul. – Her leg hurts.
Pe ea o dor picioarele. – Her legs hurt.
Pe el îl doare capul. – He has a headache.
După ce lucrez mult la computer mă dor ochii.
— Ce-ai pățit, de ce plângi, te doare ceva ?
— Vă dor și pe voi mâinile de la cărat bagajele ?
Andrei mi-a spus că ieri l-a durut spatele foarte tare.

• ***pe mine mă ustură*** it burns : — ***Ce te ustură ?*** [inf. : ***a ustura – usturat***]

Mă ustură ochii de la monitor. – My eyes are burning because of the computer screen.
— Te va ustura pielea de la atâta stat la soare.
Pe bunica au usturat-o mâinile de la crema de mâini.
— Și pe voi vă ustură ochii ?

• ***pe mine mă mănâncă*** it's itchy : — ***Ce te mănâncă ?*** [inf. : ***a mânca – mâncat***]

Ne mănâncă pielea de la stat la soare. – Our skin is itchy because of the sun exposure.
Ieri m-a mâncat un ochi toată ziua, foarte neplăcut !
Cred că și pe ea a mâncat-o pielea de la puloverul acela de lână aspră.
Dacă atingi această plantă, te vor mânca palmele.

with the dative

- ***mie mi-e dor*** *de* I miss, I long for: — ***De cine ți-e dor? De ce ți-e dor?*** [***a fi – fost***]

Mi-e dor de prietenii mei. – I miss my friends.
Ei îi e foarte dor de casă.
Fratelui meu îi este dor de tine.
Ea mi-a spus că i-a fost dor de mine.
Ne va fi tare dor de toată lumea.
Copiilor le e dor de iarnă.

- ***mie mi-e poftă*** *de* I feel like having, I'm hungry for: — ***De ce ți-e poftă?*** [***a fi – fost***]

Mi-e poftă de mâncare românească. – I'm hungry for some Romanian food.
— Și vouă vă e poftă de sarmale cu mămăliguță?
Mi-a spus că a plecat să cumpere înghețată pentru că i-a fost poftă de ceva dulce.
Precis ne va fi poftă de niște ciocolată.

- ***mie mi-e frică / teamă*** *de* I'm afraid of, I'm scared of: — ***De cine ți-e teamă? De ce ți-e frică?*** [***a fi – fost***]

Mi-e teamă de acest examen. – I'm afraid of this exam.
Lui nu-i e teamă de absolut nimic.
Nouă ne e frică de câinii fără stăpân de pe străzile din București.
— Ți-e teamă că prietenul tău nu va veni?
— Cui îi este teamă de mine?

- ***mie mi-e rușine*** *de* I'm ashamed of: — ***De cine ți-e rușine? De ce ți-e rușine?*** [***a fi – fost***]

Mi-e rușine de ce am făcut. – I'm ashamed of what I did.
— Nu ți-e rușine?!
Ne-a fost rușine de ei și am plecat.

- ***mie mi-e bine / rău*** I feel good / bad: — ***Cum îți e?*** [***a fi – fost***]

Mie nu prea mi-e bine. – I don't feel that good.
Lor le e rău.
Ieri ți-a fost mai bine.
Ne e bine aici, cu voi.

- ***mie mi-e foame / sete / somn / frig / cald*** I'm hungry / thirsty / sleepy / cold / hot: — ***Ți-e foame / sete / somn / frig / cald?*** [***a fi – fost***]

Mi-e foame. Vreau ceva de mâncare. – I'm hungry. I want something to eat.
Aseară mi-a fost foarte sete.
Cred că le va fi foame copiilor peste o oră.
— Cui îi este sete? Vrea cineva apă?
Nu mai pot lucra, mi-e foarte somn.
Clima aici este capricioasă: acuma ne e cald, peste zece minute ne e frig...

- ***mie îmi pare bine*** *de / că* I'm glad, I'm happy: — ***De ce îți pare bine?*** [***a părea – părut***]

Îmi pare bine de cunoștință. – Glad to meet you.
Ne pare bine de succesele lor.
— Ți-a părut bine că ți-am scris?
Lor le va părea bine că vom sosi mai târziu.

- ***mie îmi pare rău*** *de / că* I'm sorry for / that: — ***De ce îți pare rău?*** [***a părea – părut***]

Îmi pare rău că ești bolnav. – I'm sorry you're sick.
Ne-a părut rău de ei.
Le va părea rău că au fost așa de nepoliticoși.
Colegilor mei le-a părut foarte rău că nu au putut veni la conferința dumneavoastră.

- ***mie îmi place*** I like: — ***Ce îți place cel mai mult? De cine îți place cel mai mult? Unde îți place cel mai mult?*** [***a plăcea – plăcut***]

Îmi place mult romanul acesta. – I like this novel very much.
— Ți-a plăcut ultimul film al lui Spielberg? Mie mi-a plăcut foarte mult!
— Rudelor voastre din America le-a plăcut la București?
— Ție îți place de soțul Irinei? Eu cred că e cam imatur.
— Vă place aici? Sau preferați să stăm în grădină?

Exercise 8.28. *Translate into Romanian :*

1. I think she is hungry and thirsty. Last time she ate it was early in the morning, and now it's already 3 p.m.
2. — Did you miss me ?
3. His back will hurt, he carried all these heavy boxes !
4. We feel like having a beer, we like beer very much.
5. I was so glad to see her, I like her a lot.
6. They did not miss their family.
7. We are sleepy because we worked a lot in the garden.
8. She is ashamed of what she did.
9. We are hot. It is very hot in this room, and we don't like it when it is so hot.
10. — Why is your skin itchy ?
11. — Do your eyes still hurt ?
12. They will be afraid of this professor, he is very severe.

Too much indefiniteness ? A lot of, anyway...

The indefinite pronouns / pronominal adjectives "unul" and "altul"

		Masculine	Neuter	Feminine
Sing.	Pron.	*unul, altul*		*una, alta*
	Adj.	*un, alt*		*o, altă*
Pl.	Pron.	*unii, alții*	*unele, altele*	
	Adj.	*unii, alți*	*unele, alte*	

– the indefinite adjective ***un***, ***o*** one in the singular is identical to the indefinite article and the cardinal numeral :

Un student *citește,* ***alții*** *scriu.* One student is reading, other (students) are writing. (indefinite article or indefinite pronominal adjective)

Un student *stă la cămin,* ***doi*** *stau la hotel și* ***trei*** *au închiriat un apartament.* One student lives in the hostel, two live in a hotel, and three of them rented an apartment. (cardinal numeral)

– the indefinite pronoun ***unul*** can be used independently or in the construction ***unul*** + ***dintre*** + **noun / pronoun plural** :

Un student *prezintă proiectul.* One student is presenting the project.

Unul *prezintă proiectul.* One (student) is presenting the project.

Unul dintre ei *prezintă proiectul.* One of them is presenting the project.

– ***unii*** and ***unele*** have the same form when used as pronouns or as adjectives – which is not the case with the other pronominal and adjectival forms :

Unii profesori *sunt plicticoși.* Some professors are boring. ***Unii*** *sunt plicticoși.* Some are boring.

Unele profesoare *sunt plicticoase.* Some teachers are boring. ***Unele*** *sunt plicticoase.* Some are boring.

– the indefinite pronominal adjectives ***un***, ***o*** one, ***unii***, ***unele*** some and ***alt***, ***altă***, ***alți***, ***alte*** other, another, others always precede the nouns they modify ; the nouns do not take an article :

Unii studenți *vorbesc deja bine românește,* ***alți studenți*** *încă au probleme.* Some students already speak Romanian well, other students still have problems.

Exercise 8.29. *Translate into Romanian :*

1. Some girls speak Romanian pretty well, others still have problems.
2. One of the boys, Mircea, is a very interesting person, I like him very much.
3. One of his friends, Marta, is from Spain, and I like her very much.
4. Some guests are boring, not all of them, just some (of them).
5. — Some exercises are completely pointless, don't you think so ?
6. — Do you also have other Romanian books ?
7. — Have you seen other people from China ?
8. Some of the kids are already very tired.
9. — No, this is not him ! This is a different person !
10. Some of the girls from Bulgaria don't speak other languages than Bulgarian.

Indefinite and negative pronouns / pronominal adjectives formed with "unul"

Vreunul / vreun, vreuna / vreo, vreunii, vreunele

The indefinite pronouns and pronominal adjectives formed with the element ***vre-*** show possibilty or probability. They have a higher degree of uncertainty than ***unul / un***, ***una / o***, ***unii***, ***unele***. These pronouns and adjectives are mostly used in interrogative-dubitative contexts :

— *Este* ***vreun restaurant*** *prin apropiere ?* Is there a (any) restaurant nearby ?

Mă întreb dacă există ***vreun restaurant*** *prin apropiere.* I wonder if there is a (any) restaurant nearby.

		Masculine	Neuter	Feminine
Sing.	Pron.	*vreunul*		*vreuna*
	Adj.	*vreun*		*vreo*
Pl.	Pron.	*vreunii*	*vreunele*	
	Adj.	—	—	

– in the plural, the indefinite pronouns ***vreunii***, ***vreunele*** do not work as pronominal adjectives
– the indefinite adjectives ***vreun***, ***vreo*** always precede the noun they modify, and the latter does not take an article :

— *Este **vreun student** în clasă ?* Is there any student in the classroom ?

– the forms of the indefinite pronoun ***vreunul*** can be used independently or in the construction ***unul*** + ***dintre*** + **noun / pronoun plural** :

— *Vorbește **vreunul** franțuzește ?* Does anyone speak French ?

— *Vorbește **vreunul dintre voi** franțuzește ?* Does anyone of you speak French ?

Nici unul / nici un, nici una / nici o, nici unii, nici unele

The negative pronouns and adjectives ***nici unul / nici un***, ***nici una / nici o***, ***nici unii***, ***nici unele*** none are made up of the negative adverb ***nici*** and the indefinite pronouns / adjectives ***un / unul*** :

		Masculine	Neuter	Feminine
Sing.	Pron.	*nici unul*		*nici una*
	Adj.	*nici un*		*nici o*
Pl.	Pron.	*nici unii*	*nici unele*	
	Adj.	—	—	

– in the plural, the negatives ***nici unii***, ***nici unele*** do not function as adjectives
– the negative adjectives ***nici un***, ***nici o*** always precede the noun they modify, and the latter does not take an article :

*Nu e **nici un scaun** acolo.* There is no chair over there.

– the negative pronoun ***nici unul*** can be used independently or in the construction ***nici unul*** + ***dintre*** + **noun / pronoun plural** :

*Azi nu a venit **nici unul**.* None (of them) came today.

*Azi nu a venit **nici unul dintre studenți**.* None of the students came today.

– in sentences including these negative pronouns and adjectives the rule of the double negation applies (the verb will be in the negative) :

*Aici **nu** este **nici un** student.* There are no students here.

*Aici **nu** e **nici unul**.* None (of them) is here.

Exercise 8.30. *Translate into Romanian :*

— None of the girls came yesterday to my place.
— Did you invite some of them ?
— Of course I did, I invited them all, some of them asked me if they could invite other friends...

— What happened then ?
— I don't have any idea !

— There aren't any books over there ! You said all the books were on that shelf.
— I saw some over there yesterday. But I don't know where they are now. Maybe somebody removed them. But some of those books are still there, I'm pretty sure.
— I can't see any (of them), I think you hallucinated yesterday !

Indefinite pronouns and adverbs formed with "-va" and "ori-"

The elements ***-va*** and ***ori-*** are joined with some pronouns and adverbs in order to form new words with indefinite value.

The derivatives composed with ***-va*** (***cineva***, ***ceva***, ***altcineva***, ***altceva***, ***careva***, ***câtva***, ***undeva***, ***cândva***, ***cumva***) designate real persons, things or circumstances that are not known or familiar to the speaker, or that the speaker does not intend to reveal or describe :

— *Unde este bunica ?* Where is grandma ?
— *Nu știu, a plecat undeva **cu cineva**.* I don't know, she went somewhere with somebody.
— *Cu vechea ei amică ?* With her old friend ?
— *Nu, **cu altcineva**.* No, with someone else.

The derivatives composed with ***ori-*** (***oricine***, ***orice***, ***oricare***, ***oricât***, ***oriunde***, ***oricând***, ***oricum***) show the random choice made by the speakers from a series of persons, things or circumstances :

— ***Care** tren e bun ?* Which train is good ? — ***Oricare*** (pentru că toate sunt la fel de bune). Any of them, no matter which (because all of them are equally good).

— ***Cine** poate traduce mâine la conferință ?* Who can translate at the conference tomorrow ? — ***Oricine*** (pentru că toți traducătorii știu și română, și engleză). Anybody, no matter who (because all the interpreters know both Romanian and English).

— ***Unde** mergem duminică ?* Where are we going on Sunday ? — ***Oriunde*** (orice loc e bun pentru relaxare). Anywhere, no matter where (any place is good for relaxation).

In general, the compounds with ***-va*** correspond to the English compounds with "some-" ("somebody", "something", "somewhere", etc.), and the compounds with ***ori-*** correspond to the English compounds with "any-" or "-ever" ("anybody", "whoever", "anything", "whatever", "anywhere", "wherever", etc.).

However, this equivalence is not rigid. The context usually indicates the appropriate type and degree of indefiniteness.

Exercise 8.31. *Fill in the blanks using appropriate pronouns and adverbs including the elements* ***ori-*** *or* ***-va*** *:*

— Unde este sora ta ? Nu am absolut nici o idee, a plecat _____ de dimineață și încă nu a venit acasă.
— Știi cu cine a plecat ?
— Cu o colegă, cu _____ din grupa ei.
— Cu Andreea ?
— Nu, cu _____, știi că nu îi place de _____.

— Ce îi cumpărăm lui Mihai ? Mâine e Sfântul Mihail, toată lumea îi va dărui _____ !
— Îi vom da și noi un cadou. Problema e de unde îl mai cumpărăm ? Că e târziu și toate magazinele sunt închise.
— Pe _____ prin centru mai sunt și magazine deschise, cu siguranță. Mi-a spus _____ că acolo multe sunt deschise non-stop.
— _____, înainte de 1989, *nu mai era* there was not absolut nimic deschis după ora 5.

— Mergem cu autobuzul ? Care autobuz e bun ?
— _____. Toate merg în centru.
— Și mai stăm mult sau plecăm ? Când plecăm ?
— _____. Eu sunt gata. Plecăm când vrei tu...
— Dar dacă sună _____ cât suntem plecați ?
— Cine ?
— Nu știu ! Dar dacă e _____ important ?
— Nu te înțeleg !
— Dacă _____ are o problemă importantă și are nevoie de ajutorul nostru ?
— Atunci stăm acasă și nu mai mergem nicăieri ! Ești mulțumită așa ?!

Conversation

Familie mare, preocupări diverse

Cine vine la noi de Sf. Nicolae ? Toată familia !

Românii serbează ziua onomastică, adică ziua sfântului sau sfintei din calendarul ortodox cu care au același nume. Ziua Sfântului Nicolae, unul dintre cei mai prețuiți sfinți în religia ortodoxă, este pe 6 decembrie. Alte zile onomastice serbate de români sunt : Sf. Vasile (1 ianuarie), Sf. Ion (7 ianuarie), Sf. Gheorghe (23 aprilie), Sf. Petru (29 iunie), Sf. Ilie (20 iulie), Sf. Maria (15 august și 8 septembrie), Sf. Mihail și Gavriil (8 noiembrie), Sf. Andrei (30 noiembrie).

Rude de sânge relatives	**Rude prin alianță** in-laws	**Nași și fini de botez** godparents and godchildren
tată – mamă – părinți frate – soră bunic – bunică – bunici (din partea tatălui, din partea mamei) unchi – mătușă / tanti văr – verișoară – veri nepot – nepoată – nepoți	socru – soacră – socri ginere – noră cumnat – cumnată	naș – nașă – nași fin – fină – fini

Exercise 8.32. *Look up the words you do not know in the dictionary. Tell your classmates who is invited at your place for Thanksgiving.*

Exercise 8.33. *Describe a family photo that includes many of your relatives. For the vocabulary related to the physical portrait go back to* Chapter 4.

Exercise 8.34. *Ask a classmate questions about his / her family, relatives, in-laws. Try to get extensive answers !*

Ce este tatăl tău ? Dar mama ta ? Unde lucrează ?

El este / ea este :
actor / actriță – la Teatrul Național din București
administrator de hotel – la hotelul Hilton din București
antrenor / antrenoare de gimnastică – la o școală sportivă
arhitect / arhitectă – la o firmă de arhitectură
avocat / avocată – la o firmă de avocatură

balerin / balerină – la Teatrul de Operă și Balet
biolog – la un institut de cercetări
cântăreț / cântăreață – la Operă
chelner / chelneriță – la un restaurant
chirurg – la Spitalul de Urgență
constructor – pe șantier
doctor / doctoriță – la o policlinică, la un spital
electrician – la o fabrică
farmacist / farmacistă – la o farmacie
funcționar de stat – la ministerul Afacerilor externe
inginer / ingineră – la o fabrică
judecător / judecătoare – la tribunal
liber profesionist / liber profesionistă – unde are contracte
medic – la un spital
miner / mineriță – în mină
muncitor / muncitoare – la o uzină, la o fabrică
ofițer – în armată
om de afaceri – la o companie multinațională
politician – nu prea lucrează
profesor universitar – la Universitatea din București
profesor / profesoară de liceu – la Liceul de Informatică
redactor – la o editură
reporter – la o televiziune
steward / stewardesă – la TAROM, liniile aeriene române
șofer / șoferiță – la o companie de transport rutier
șomer / șomeră – nu lucrează, caută de lucru
tehnician / tehniciană – la o întreprindere privată
ziarist / ziaristă – la un ziar

Exercise 8.35. *Look up the unknown words in the dictionary, then answer the questions :*

— Ce este tatăl tău ?
— Ce este mătușa ta ?
— Unde lucrează fratele tău mai mare ?
— Unde a lucrat cumnata ta înainte de a veni la București ?
— Unde a lucrat bunicul tău înainte de a ieși la pensie ?
— Vărul tău este inginer ? (nu) Dar ce este ?
— Verișoara ta lucrează la o firmă de arhitectură ? (nu) Dar unde lucrează ?
— Fiica prietenilor voștri este studentă ? (nu) Lucrează ? Dacă da, unde ?

— Cine lucrează la Institutul de Microbiologie ?
— Cine va lucra la Guvern ?
— Unde predă unchiul George ?
— La ce ziar lucrează mătușa prietenei tale ?

Exercise 8.36. *Go back to the dialogues at the beginning of* Chapter 8 *and read them again. Write similar dialogues related to an upcoming family meeting.*

Exercise 8.37. *Write down the missing lines :*

— Săptămâna trecută am avut musafiri. Mulți !
— _____
— Toată familia, aproape toată.
— _____
— Da, au fost și bunicii, și din partea mamei, și din partea tatălui.
— _____
— Sigur că da ! Unchiul George a venit mai târziu decât ceilalți, dar a venit ! Tanti Elena a venit cu două zile mai devreme.
— _____
— Nu, din păcate, verii mei nu au fost aici. Sunt la studii în America, nu știi ?
— _____

— _____ ?
— Fratele meu ? E profesor.
— _____ ?
— La un liceu din Ploiești. Predă fizică. Dar se va înscrie la doctorat, la Universitatea din București.
— _____ ?
— Soția lui este încă studentă. La matematică. Tot la București.
— _____ ?
— Eu nu am nici un văr Anton ! Poate Andrei !
— _____ ?
— Da, el este în America. A terminat doctoratul și acuma lucrează la o bancă, undeva în California, nu știu precis unde.

Bunicul face sport

— Ce face bunicul tău în timpul liber ?
— Citește toate ziarele și face sport !
— Cum face sport ?!
— Pasiv ! În fața televizorului !

A juca	A face
fotbal	gimnastică
baschet	patinaj artistic
hochei	atletism
handbal	canotaj
rugby	alpinism

Exercise 8.38. *Answer the questions :*

— Nepoții tăi fac sport ? Ce sport ?
— Bunica ta joacă fotbal în timpul liber ? De ce ?
— Bunicul tău face gimnastică artistică ? De ce ?
— Ce sporturi sunt foarte populare în America ?
— Ce sporturi sunt foarte populare în România ?
— Ce sporturi sunt populare în Brazilia ?
— Tu faci sport activ sau pasiv ? Cum anume ?
— Care este sportul tău preferat ? La televizor sau în sala de sport ?
— Care este sportul preferat al fratelui tău ?
— Care este sportul preferat al prietenei tale ?

Exercise 8.39. *Read the information about the Romanian gymnast Andreea Răducan and translate it into English. Use the dictionary if necessary.*

Nume : Andreea Mădălina Răducan
Data nașterii : 30 septembrie 1983
Zodia : Balanță
Locul nașterii : orașul Bârlad, România
Antrenori : Octavian Belu și Mariana Bitang
Număr de ore de antrenament pe săptămână : aprox. 40
Aparatul favorit : bârnă
Pasiuni : animalele de casă, călătoriile, muzica disco
Sporturi favorite : patinajul artistic și înotul sincron
Titluri : 2001 – campioană mondială cu echipa României, medalii de aur la sol și bârnă, medalii de bronz la individual compus și sărituri la Campionatele mondiale din Belgia ; 2000 – campioană olimpică cu

echipa României, campioană olimpică la individual compus (titlu și medalie retrase ulterior), vicecampioană olimpică la sărituri ; multe alte titluri la competiții naționale și internaționale

Andreea a început gimnastica la vârsta de 5 ani, în 1988, și a participat la o competiție la vârsta de 7 ani. La 10 ani a executat prima săritură triplă. În 1996 a suferit o accidentare gravă și a trecut printr-o operație la cot. La 13 ani a devenit membră în echipa națională a României. A cunoscut-o pe Nadia Comăneci în 1992. Prietena ei cea mai bună este o altă gimnastă din elita gimnasticii, Maria Olaru. Fetele spun că au personalități asemănătoare. Andreea își vede familia – mama, tatăl și fratele mai mic – doar de două ori pe an. Familia ei a fost foarte îngrijorată pentru Andreea în timpul Olimpiadei din 2000, atunci când, în urma unui test de dopaj pozitiv, Andreea a fost deposedată de medalia de aur la individual compus.

Andreea Răducan renunță la gimnastică

Andreea Răducan a anunțat că se va retrage din competiții după încheierea Campionatelor Mondiale de la Debrecen (Ungaria), programate în perioada 19-24 noiembrie, informeaza agenția Reuters. Multiplă campioană mondială si olimpică, Andreea Răducan a fost afectată de incidentul de la Jocurile Olimpice de la Sydney, din 2000, când a fost sancționată pentru că a luat o pastilă de Nurofen.

(*Evenimentul Zilei*, miercuri, 20 noiembrie 2002)

Exercise 8.40. *Write similar biographies of athletes (first, make sure that you can use the basic vocabulary of a "bio", then write down your favorite sports and make up a little personal sports dictionary).*

Basic information about a person

nume last name
prenume first name

In Romanian the given name (first name) appears in the first position, and the family name (last name) in the next one. People often have more than one given name, but the Romanians do not have the concept of a middle name – the second or third given name is just another ***prenume***. Sometimes, especially in official situations, the initial of the father's first name ***inițiala tatălui*** is required.

data nașterii date of birth
zodia the sign of the zodiac

Berbec Aries, **Taur** Taurus, **Gemeni** Gemini, **Rac** Cancer, **Leu** Leo, **Fecioară** Virgo, **Balanță** Libra, **Scorpion** Scorpio, **Săgetător** Sagitarius, **Capricorn** Capricorn, **Vărsător** Aquarius, **Pești** Pisces

locul nașterii place of birth
antrenor coach
număr de ore de antrenament pe săptămână number of training hours per week
pasiuni hobbies
sporturi favorite favorite sports
patinaj artistic figure skating, **înot sincron** synchronized swimming, **tenis** tennis, **golf** golf, **fotbal** soccer, **fotbal american** football, **baschet** basketball, **hochei pe gheață** ice hokey, **arte marțiale** martial arts
titluri titles
campion champion
național national, **european** European, **al Americii** all-American, **mondial** world cahmpion ; **medalie** medal **de bronz** bronze, **de argint** silver, **de aur** gold

Vocabulary and structures related to a particular sport

gimnastică gymnastics
gimnast / gimnastă gymnast
sportiv athlete
sol floor
bârnă beam
paralele inegale uneven parallel bars
sărituri vaults
exercițiul la sol, bârnă etc. floor, beam, etc. routine
concursul la individual compus, bârnă etc. all-around, beam, etc. competition
competiție națională, internațională, regională, mondială national, international, regional, world competition
campionate naționale, europene, ale Americii, mondiale national, European, all-American, world championships
a câștiga o medalie de aur, de argint, de bronz to win a gold, silver, bronze medal
clasament standings
a suferi o accidentare to be injured
a avea / face / trece printr-o operație to go through surgery
a face un test de dopaj to take a doping test
a fi deposedat de medalie to be deprived of the medal

CE SE-NTÂMPLĂ, DOCTORE ?

DOCTOR, WHAT'S WRONG WITH ME ?

There is nothing wrong with you, it's just your head, it's in the clouds...

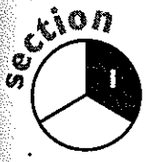

Introductory dialogues

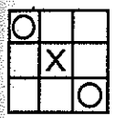

Dialogue 1

— Nu știu ce am azi, dar nu mă simt prea bine.
— Te simți rău ? Te doare ceva ?
— Da, mă doare totul ! Mă doare capul, mă dor ochii, mă doare în gât, mă dor mușchii... Cred că fac o gripă !
— *Doamne ferește* God forbid **! Eu am avut gripă anul trecut, în iarnă, și a fost groaznic ! Ai febră ?**
— Nu, nu cred că am și febră.
— Atunci *e mai curând* it's rather **o răceală. Oricum, asta va decide medicul. Dacă vrei, pot să vin cu tine la doctor mâine dimineață.**

Words, word forms, synonyms, phrases
a se simți *vreft 4* to feel – **a nu se simți bine** to feel bad, to feel sick ~ **a se simți rău**
cap *n / neut* head
gât *n / neut* throat, neck
mușchi *n / m* muscle

gripă *n / f* flu
groaznic *adj(4)* horrible, terrible ~ **îngrozitor** *adj(3)*, **înfiorător** *adj(3)*, **oribil** *adj(4)*
febră *n / f* fever
răceală *n / f* cold
a decide *vt 3* to decide ~ **a hotărî**
medic *n / m* doctor ~ **doctor** *n / m*, **doctoriță** *n / f*

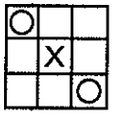

Dialogue 2

— De ce fumezi așa de mult? Fumezi și *pe urmă* then tușești! La 50 de ani vei avea cancer la plămâni!
— *Se prea poate* maybe. Și cred că ai dreptate. Însă tatăl meu a fumat toată viața și acum, la 65 de ani, e perfect sănătos.
— *Nu mai spune* you don't say! Chiar nu are nimic? Nici o boală?
— Ei, mai face o răceală, acolo, *din când în când* from time to time. *În schimb* but mama, care nu a fumat niciodată, are toate bolile din lume: bronșită cronică, dischinezie biliară, cardiopatie ischemică, reumatism, alergii ...
— *Ei, gata, gata* ok, ok. *Nici chiar așa* this is too much!
— O, ba da, întreab-o și-ți va povesti tot. Vei obține toată terminologia din dicționarul medical! Și ți-o va ilustra și cu diverse cazuri din viața reală!

Words, word forms, antonyms, phrases
a fuma *vt 1* to smoke
a tuși *vi 4* to cough
cancer *n / neut* cancer
plămân *n / m* lung
sănătos *adj(4)* healthy ≠ **bolnav** *adj(4)* sick, ill
boală *n / f* disease
bronșită *n / f* bronchitis
cronic *adj(4)* chronic ≠ **acut** *adj(4)* acute
dischinezie biliară *n / f* gallbladder dyskinesia
cardiopatie ischemică *n / f* ischemic cardiopathy
reumatism *n / neut* rheumatoid arthritis
alergie *n / f* allergy
întreab-o ask her *imp sing* of **a întreba** *vt 1* to ask + *pron / pers 3rd f acc unstressed* **o**
a obține *vt 3* to get, to obtain
terminologie *n / f* terminology
ți-o *pron / pers 2nd sing dat unstressed* **îți** + *pron / pers 3rd sing fem acc unstressed* **o**
a ilustra *vt 1* to illustrate

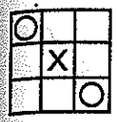

Dialogue 3

— Bună ziua, domnule doctor!
— Intrați, intrați, bună ziua. Ce vă supără?
— Nu știu precis. Mă doare capul foarte tare din când în când.
— Cât de des?
— Cam o dată pe lună.
— E legat de starea vremii?
— Nu, mai curând de starea testelor de la facultate!
— E clar, sunteți surmenată. Singura rețetă este odihna. Odihniți-vă, relaxați-vă, feriți-vă de stres... Și veți scăpa de toate durerile de cap.
— Credeți?
— Sunt absolut sigur!

Words, word forms, antonyms, phrases
domnule *n / m voc* of **domn** mister, sir, gentleman
intrați *imp pl* of **a intra** *vi 1* to come in
a supăra *vt 1* to bother, to upset, to annoy – **ce vă supără?** what's bothering you?
des *adv* often ≠ **rar** *adv* seldom, rarely
a fi legat de *v phrase* to be related to
stare *n / f* state
vreme *n / f* weather
surmenat *adj(4)* exhausted, fatigued
singur *adj(4)* alone; the only one (in this context)
rețetă *n / f* prescription
odihnă *n / f* rest
odihniți-vă *imp pl* of **a se odihni** *vrefl 4* to rest
relaxați-vă *imp pl* of **a se relaxa** *vrefl 1* to relax
feriți-vă *imp pl* of **a se feri de** *vrefl 4* to avoid
a scăpa de *vi* to get rid of
durere *n / f* pain

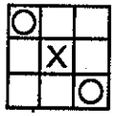

Dialogue 4

— Andreea, dă-mi, te rog, fișa domnului Popescu.
— A domnului Ionescu?
— Am spus fișa medicală a domnului Popescu. Fii atentă! O bună asistentă aude bine, vede bine, nu se îmbolnăvește niciodată...
— Dar, doctore, eu acum chiar sunt bolnavă! Am temperatură, mă ustură ochii, îmi curge nasul, nu vedeți?! *Ba chiar* and even diseară la ora 6 am programare la medic!
— La ce medic?! Medicul tău sunt eu!

— Dumneavoastră sunteți șeful meu ! Și pe dumneavoastră vă văd în fiecare zi. Diseară mă duc la medicul meu de familie. Poate îmi recomandă un concediu medical !
— Nu fi caraghioasă, n-ai nimic grav. Și apoi mâine e sâmbătă, poimâine e duminică, deci nu lucrăm... *Hai* come on, **du-te acasă, îți dau liber azi. Dar *înainte de a pleca*** before you go, **dă-mi, te rog, fișa domnului Popescu. Mi-o dai ?**

Words, word forms, phrases
dă-mi give me *imp sing* of **a da** + *pron / pers 1st sing dat unstressed* **îmi**
te rog / vă rog please *pres 1st pers sing* of **a ruga** *vt* to ask + *pron / pers 2nd acc unstressed* **te / vă**
fișă *n / f* medical record – **fișa medicală**
fii be, *imp sing aff* of **a fi**
a se îmbolnăvi *vrefl 4* to get sick
doctore *n / m voc* of **doctor**
temperatură *n / f* temperature
îmi curge nasul *v phrase* I have runny nose
programare *n / f* appointment
șef *n / m* boss
medic de familie *n / m* family doctor, PCP
a recomanda *vt 1* to recommend
concediu medical *n / neut* leave based on medical condition
nu fi don't be *imp sing neg* of **a fi**
caraghios *adj(4)* silly, funny, ridiculous
grav *adj(4)* grave, serious, severe
du-te go *imp sing* of **a se duce** *vrefl 3* to go
dă-mi give me *imp sing* of **a da** + *pron / pers 1st sing dat unstressed* **îmi**
liber *adj(4)* free, (day) off

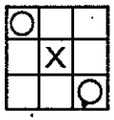

Dialogue 5

— Ah, mă doare o măsea îngrozitor de tare !
— Du-te la dentist !
— Mă duc, dar sunt programată abia poimâine, până atunci voi muri de durere !
— Ia un analgezic. Sunt unele foarte bune la farmacia din colț, sunt nemțești sau franțuzești, nu mai știu precis.
— Știu, le-am încercat deja. Din păcate, nu pot spune că m-au ajutat cu adevărat. Dar încă nu-mi pierd speranța, *mai bine zis* better said **nu mi-am pierdut-o complet, nu încă. Dar chiar mă doare foarte tare. Și parcă și un dinte de lângă...**
— Îmi pare rău. Îmi pare tare rău.

Words, word forms, synonyms, phrases
măsea *n / f* tooth (only premolars and molars) ; **dinte** *n / m* tooth (all but the premolars and molars)

dentist *n / m* dentist, **dentistă** *n / f* ~ **stomatolog** *n / m*
a se duce (la) *vrefl 3* to go (to)
a fi programat *v phrase* to have an appointment
ia *imp sing* of **a lua**
analgezic *n / neut* pain killer
farmacie *n / f* pharmacy, drugstore
colț *n / neut* corner
a încerca *vt 1* to try
speranță *n / f* hope – **nu-mi pierd speranța** I don't lose hope
a pierde *vt 3* to lose

Exercise 9.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the grammar problems introduced by the dialogues (such as : reflexive verbs, combinations of unstressed personal pronouns in the dative and in the accusative, verbs in the imperative mood, nouns in the vocative case). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 9.2. *Group the new words above by parts of speech. Add them to your Romanian-English dictionary. You can also build new word lists related to health and medical care.*

Grammar

So happy together !

Combinations of unstressed personal pronouns in the dative and in the accusative with verbs in the present, compound perfect and future I indicative

When a verb takes both a direct and an indirect object expressed by unstressed forms of the personal pronoun, these elements combine in a specific way and undergo some phonetic and graphic changes. As a rule, the pronouns precede the verb (exception : the feminine singular form of the accusative ***o*** comes after the verb in the compound perfect). Within the combination, the pronoun in the dative comes in the first position, and the pronoun in the accusative comes in the second position.

The following examples include all the possible combinations of indirect objects (all persons) and direct objects (the 3rd person) with verbs in the present, compound perfect and future 1 indicative. The transitive verb ***a trimite*** to send and the nouns ***trandafir*** rose for the masculine, ***pachet*** package for the neuter, and ***garoafă*** carnation for the feminine are used all over.

indirect object 1st pers. sing. (*îmi*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)

present: *Îmi trimite trandafirul astăzi. Mi-l trimite astăzi.*
Îmi trimite pachetul astăzi. Mi-l trimite astăzi.
comp. perf.: *Mi-a trimis trandafirul ieri. Mi l-a trimis ieri.*
Mi-a trimis pachetul ieri. Mi l-a trimis ieri.
future 1: *Îmi va trimite trandafirul mâine. Mi-l va trimite mâine.*
Îmi va trimite pachetul mâine. Mi-l va trimite mâine.

indirect object 1st pers. sing. (*îmi*) + direct object fem. sing. (*o*)

present: *Îmi trimite garoafa astăzi. Mi-o trimite astăzi.*
comp. perf.: *Mi-a trimis garoafa ieri. Mi-a trimis-o ieri.*
future 1: *Îmi va trimite garoafa mâine. Mi-o va trimite mâine.*

indirect object 1st pers. sing. (*îmi*) + direct object masc. pl. (*îi*)

present: *Îmi trimite trandafirii astăzi. Mi-i trimite astăzi.*
comp. perf.: *Mi-a trimis trandafirii ieri. Mi i-a trimis ieri.*
future 1: *Îmi va trimite trandafirii mâine. Mi-i va trimite mâine.*

indirect object 1st pers. sing. (*îmi*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)

present: *Îmi trimite garoafele astăzi. Mi le trimite astăzi.*
Îmi trimite pachetele astăzi. Mi le trimite astăzi.
comp. perf.: *Mi-a trimis garoafele ieri. Mi le-a trimis ieri.*
Mi-a trimis pachetele ieri. Mi le-a trimis ieri.
future 1: *Îmi va trimite garoafele mâine. Mi le va trimite mâine.*
Îmi va trimite pachetele mâine. Mi le va trimite mâine.

indirect object 2nd pers. sing. (*îți*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)

present: *Îți trimite trandafirul astăzi. Ți-l trimite astăzi.*
Îți trimite pachetul astăzi. Ți-l trimite astăzi.
comp. perf.: *Ți-a trimis trandafirul ieri. Ți l-a trimis ieri.*
Ți-a trimis pachetul ieri. Ți l-a trimis ieri.
future 1: *Îți va trimite trandafirul mâine. Ți-l va trimite mâine.*
Îți va trimite pachetul mâine. Ți-l va trimite mâine.

indirect object 2nd pers. sing. (*îți*) + direct object fem. sing. (*o*)

present: *Îți trimite garoafa astăzi. Ți-o trimite astăzi.*
comp. perf.: *Ți-a trimis garoafa ieri. Ți-a trimis-o ieri.*
future 1: *Îți va trimite garoafa mâine. Ți-o va trimite mâine.*

indirect object 2nd pers. sing. (*îți*) + direct object masc. pl. (*îi*)

present: *Îți trimite trandafirii astăzi. Ți-i trimite astăzi.*
comp. perf.: *Ți-a trimis trandafirii ieri. Ți i-a trimis ieri.*
future 1: *Îți va trimite trandafirii mâine. Ți-i va trimite mâine.*

indirect object 2nd pers. sing. (*îți*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)

present: *Îți trimite garoafele astăzi. Ți le trimite astăzi.*
Îți trimite pachetele astăzi. Ți le trimite astăzi.
comp. perf.: *Ți-a trimis garoafele ieri. Ți le-a trimis ieri.*
Ți-a trimis pachetele ieri. Ți le-a trimis ieri.
future 1: *Îți va trimite garoafele mâine. Ți le va trimite mâine.*
Îți va trimite pachetele mâine. Ți le va trimite mâine.

indirect object 3rd pers. sing., masc. and fem. (*îi*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)

present: *Îi trimite trandafirul astăzi. I-l trimite astăzi.*
Îi trimite pachetul astăzi. I-l trimite astăzi.
comp. perf.: *I-a trimis trandafirul ieri. I l-a trimis ieri.*
I-a trimis pachetul ieri. I l-a trimis ieri.
future 1: *Îi va trimite trandafirul mâine. I-l va trimite mâine.*
Îi va trimite pachetul mâine. I-l va trimite mâine.

indirect object 3rd pers. sing., masc. and fem. (*îi*) + direct object fem. sing. (*o*)

present: *Îi trimite garoafa astăzi. I-o trimite astăzi.*
comp. perf.: *I-a trimis garoafa ieri. I-a trimis-o ieri.*
future 1: *Îi va trimite garoafa mâine. I-o va trimite mâine.*

indirect object 3rd pers. sing., masc. and fem. (*îi*) + direct object masc. pl. (*îi*)

present: *Îi trimite trandafirii astăzi. I-i trimite astăzi.*
comp. perf.: *I-a trimis trandafirii ieri. I i-a trimis ieri.*
future 1: *Îi va trimite trandafirii mâine. I-i va trimite mâine.*

indirect object 3rd pers. sing., masc. and fem. (*îi*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)

present: *Îi trimite garoafele astăzi. I le trimite astăzi.*
Îi trimite pachetele astăzi. I le trimite astăzi.
comp. perf.: *I-a trimis garoafele ieri. I le-a trimis ieri.*
I-a trimis pachetele ieri. I le-a trimis ieri.
future 1: *Îi va trimite garoafele mâine. I le va trimite mâine.*
Îi va trimite pachetele mâine. I le va trimite mâine.

indirect object 1st pers. pl. (*ne*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)

present: *Ne trimite trandafirul astăzi. Ni-l trimite astăzi.*
Ne trimite pachetul astăzi. Ni-l trimite astăzi.
comp. perf.: *Ne-a trimis trandafirul ieri. Ni l-a trimis ieri.*
Ne-a trimis pachetul ieri. Ni l-a trimis ieri.
future 1: *Ne va trimite trandafirul mâine. Ni-l va trimite mâine.*
Ne va trimite pachetul mâine. Ni-l va trimite mâine.

indirect object 1st pers. pl. (*ne*) + direct object fem. sing. (*o*)

present: *Ne trimite **garoafa** astăzi. **Ne-o trimite** astăzi.*
comp. perf.: *Ne-a trimis **garoafa** ieri. **Ne-a trimis-o** ieri.*
future 1: *Ne va trimite **garoafa** mâine. **Ne-o va trimite** mâine.*

indirect object 1st pers. pl. (*ne*) + direct object masc. pl. (*îi*)

present: *Ne trimite **trandafirii** astăzi. **Ni-i trimite** astăzi.*
comp. perf.: *Ne-a trimis **trandafirii** ieri. **Ni i-a trimis** ieri.*
future 1: *Ne va trimite **trandafirii** mâine. **Ni-i va trimite** mâine.*

indirect object 1st pers. pl. (*ne*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)

present: *Ne trimite **garoafele** astăzi. **Ni le trimite** astăzi.*
*Ne trimite **pachetele** astăzi. **Ni le trimite** astăzi.*
comp. perf.: *Ne-a trimis **garoafele** ieri. **Ni le-a trimis** ieri.*
*Ne-a trimis **pachetele** ieri. **Ni le-a trimis** ieri.*
future 1: *Ne va trimite **garoafele** mâine. **Ni le va trimite** mâine.*
*Ne va trimite **pachetele** mâine. **Ni le va trimite** mâine.*

indirect object 2nd pers. pl. (*vă*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)

present: *Vă trimite **trandafirul** astăzi. **Vi-l trimite** astăzi.*
*Vă trimite **pachetul** astăzi. **Vi-l trimite** astăzi.*
comp. perf.: *V-a trimis **trandafirul** ieri. **Vi l-a trimis** ieri.*
*V-a trimis **pachetul** ieri. **Vi l-a trimis** ieri.*
future 1: *Vă va trimite **trandafirul** mâine. **Vi-l va trimite** mâine.*
*Vă va trimite **pachetul** mâine. **Vi-l va trimite** mâine.*

indirect object 2nd pers. pl. (*vă*) + direct object fem. sing. (*o*)

present: *Vă trimite **garoafa** astăzi. **V-o trimite** astăzi.*
comp. perf.: *V-a trimis **garoafa** ieri. **V-a trimis-o** ieri.*
future 1: *Vă va trimite **garoafa** mâine. **V-o va trimite** mâine.*

indirect object 2nd pers. pl. (*vă*) + direct object masc. pl. (*îi*)

present: *Vă trimite **trandafirii** astăzi. **Vi-i trimite** astăzi.*
comp. perf.: *V-a trimis **trandafirii** ieri. **Vi i-a trimis** ieri.*
future 1: *Vă va trimite **trandafirii** mâine. **Vi-i va trimite** mâine.*

indirect object 2nd pers. pl. (*vă*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)

present: *Vă trimite **garoafele** astăzi. **Vi le trimite** astăzi.*
*Vă trimite **pachetele** astăzi. **Vi le trimite** astăzi.*
comp. perf.: *V-a trimis **garoafele** ieri. **Vi le-a trimis** ieri.*
*V-a trimis **pachetele** ieri. **Vi le-a trimis** ieri.*
future 1: *Vă va trimite **garoafele** mâine. **Vi le va trimite** mâine.*
*Vă va trimite **pachetele** mâine. **Vi le va trimite** mâine.*

indirect object 3rd pers. pl., masc. and fem. (*le*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)

present: *Le trimite **trandafirul** astăzi. **Li-l trimite** astăzi.*
*Le trimite **pachetul** astăzi. **Li-l trimite** astăzi.*
comp. perf.: *Le-a trimis **trandafirul** ieri. **Li l-a trimis** ieri.*
*Le-a trimis **pachetul** ieri. **Li l-a trimis** ieri.*
future 1: *Le va trimite **trandafirul** mâine. **Li-l va trimite** mâine.*
*Le va trimite **pachetul** mâine. **Li-l va trimite** mâine.*

indirect object 3rd pers. pl., masc. and fem. (*le*) + direct object fem. sing. (*o*)

present: *Le trimite **garoafa** astăzi. **Le-o trimite** astăzi.*
comp. perf.: *Le-a trimis **garoafa** ieri. **Le-a trimis-o** ieri.*
future 1: *Le va trimite **garoafa** mâine. **Le-o va trimite** mâine.*

indirect object 3rd pers. pl., masc. and fem. (*le*) + direct object masc. pl. (*îi*)

present: *Le trimite **trandafirii** astăzi. **Li-i trimite** astăzi.*
comp. perf.: *Le-a trimis **trandafirii** ieri. **Li i-a trimis** ieri.*
future 1: *Le va trimite **trandafirii** mâine. **Li-i va trimite** mâine.*

indirect object 3rd pers. pl., masc. and fem. (*le*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)

present: *Le trimite **garoafele** astăzi. **Li le trimite** astăzi.*
*Le trimite **pachetele** astăzi. **Li le trimite** astăzi.*
comp. perf.: *Le-a trimis **garoafele** ieri. **Li le-a trimis** ieri.*
*Le-a trimis **pachetele** ieri. **Li le-a trimis** ieri.*
future 1: *Le va trimite **garoafele** mâine. **Li le va trimite** mâine.*
*Le va trimite **pachetele** mâine. **Li le va trimite** mâine.*

Exercise 9.3. *Give the short version of the sentences below using the combined personal pronouns according to the model:*

Medicul mi-a comunicat rezultatele analizelor în aceeași zi.
Mi le-a comunicat în aceeași zi.

1. Profesorul român ne-a povestit mitul Zburătorului încă de la primul curs de civilizație. _____
2. Buna mea prietenă mi-a promis că îmi va trimite prin poștă *Gramatica limbii române* cât de curând posibil. _____
3. Îi explic noii mele colege regulile de combinare a pronumelor cât pot eu de bine. _____
4. Adrian a spus că îți va lăsa chiar astăzi pe birou articolul despre limbile romanice din estul Europei. _____

5. Am decis că în vacanța de vară vă voi arăta toate tablourile românești din muzeele orașului. _____
6. Ei susțin că ne-au trimis toate facturile – de gaz, de lumină, de telefon – încă de săptămâna trecută. _____
7. Mi-am cumpărat cele mai recente dicționare de limbă engleză, la un preț foarte avantajos, la Târgul de carte Bookarest. _____
8. Cei de la magazinul de mobilă au spus că vor transporta mâine acasă toate mobilele prietenilor mei. _____
9. Ea a promis că îmi va arăta pozele din copilărie săptămâna viitoare. _____
10. Îți dau astăzi toate cărțile de care ai nevoie pentru referat. _____

Exercise 9.4. *Write similar dialogues using the given elements. Use various adverbial constructions indicating time.*

a da înapoi (tu) / eu (dative) / dicționare / manual

— ***Când îmi dai înapoi dicționarele?***
— ***Ți le dau mâine.***
— ***Nu-mi dai și manualul?***
— ***Ba da, ți-l dau. Îmi pare rău că nu ți l-am dat săptămâna trecută.***

a expedia (voi) / noi (dative) / mere / struguri
a trimite (dumneavoastră) / ei (dative) / computere / imprimante
a aduce la domiciliu (ei) / eu (dative) / frigider / mașină de spălat
a restitui (tu) / ei (dative) / atlas geografic / albume de artă
a trimite (voi) / ea (dative) / informații despre cele mai bune programe de masterat / date despre programele de doctorat

Exercise 9.5. *Write similar dialogues using the given elements:*

asistenta / eu (dative) / a pregăti / materialele pentru raport

— ***Asistenta îmi va pregăti toate materialele de care am nevoie pentru raport.***
— ***Ești sigur că ți le va pregăti la timp?***
— ***Cât se poate de sigur.***

bucătarul / noi (dative) / a prepara / aperitivele pentru recepție
secretara / el (dative) / a traduce / documentul pentru discuția cu omologul român
eu / dumneavoastră (dative) / a oferi / datele pentru statistică
noi / ei (dative) / a furniza / informațiile pentru referat
informaticienii / eu (dative) / a asigura / sprijinul tehnic pentru realizarea proiectului

Combinations of unstressed personal pronouns in the dative and in the accusative with verbs in the subjunctive (the structure with the verb "a vrea")

The combinations of pronominal indirect and direct objects can also be used with the subjunctive. The combined pronouns will be placed between the structural element ***să*** and the actual verbal form:

indirect object 1st pers. sing. (*îmi*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)
*Vreau **să îmi / să-mi dea dicționarul** astăzi. Vreau **să mi-l dea** astăzi.*
indirect object 1st pers. sing. (*îmi*) + direct object fem. sing. (*o*)
*Vreau **să îmi / să-mi dea cartea** astăzi. Vreau **să mi-o dea** astăzi.*
indirect object 1st pers. sing. (*îmi*) + direct object masc. pl. (*îi*)
*Vreau **să îmi / să-mi dea pantofii** astăzi. Vreau **să mi-i dea** astăzi.*
indirect object 1st pers. sing. (*îmi*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)
*Vreau **să îmi / să-mi dea cărțile** astăzi. Vreau **să mi le dea** astăzi.*
indirect object 2nd pers. sing. (*îți*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)
*Vreau **să îți / să-ți dea dicționarul** astăzi. Vreau **să ți-l dea** astăzi.*
indirect object 2nd pers. sing. (*îți*) + direct object fem. sing. (*o*)
*Vreau **să îți / să-ți dea cartea** astăzi. Vreau **să ți-o dea** astăzi.*
indirect object 2nd pers. sing. (*îți*) + direct object masc. pl. (*îi*)
*Vreau **să îți / să-ți dea pantofii** astăzi. Vreau **să ți-i dea** astăzi.*
indirect object 2nd pers. sing. (*îți*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)
*Vreau **să îți dea cărțile** astăzi. Vreau **să ți lea dea** astăzi.*
indirect object 3rd pers. sing., masc. and fem. (*îi*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)
*Vreau **să îi / să-i dea dicționarul** astăzi. Vreau **să i-l dea** astăzi.*
indirect object 3rd pers. sing., masc. and fem. (*îi*) + direct object fem. sing. (*o*)
*Vreau **să îi dea cartea** astăzi. Vreau **să i-o dea** astăzi.*
indirect object 3rd pers. sing., masc. and fem. (*îi*) + direct object masc. pl. (*îi*)
*Vreau **să îi dea pantofii** astăzi. Vreau **să i-i dea** astăzi.*
indirect object 3rd pers. sing., masc. and fem. (*îi*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)
*Vreau **să îi dea cărțile** astăzi. Vreau **să i le dea** astăzi.*
indirect object 1st pers. pl. (*ne*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)
*Vreau **să ne dea dicționarul** astăzi. Vreau **să ni-l dea** astăzi.*
indirect object 1st pers. pl. (*ne*) + direct object fem. sing. (*o*)
*Vreau **să ne dea cartea** astăzi. Vreau **să ne-o dea** astăzi.*
indirect object 1st pers. pl. (*ne*) + direct object masc. pl. (*îi*)
*Vreau **să ne dea pantofii** astăzi. Vreau **să ni-i dea** astăzi.*

indirect object 1st pers. pl. (*ne*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)
Vreau ***să ne dea cărțile*** *astăzi. Vreau* ***să ni le dea*** *astăzi.*
indirect object 2nd pers. pl. (*vă*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)
Vreau ***să vă dea dicționarul*** *astăzi. Vreau* ***să vi-l dea*** *astăzi.*
indirect object 2nd pers. pl. (*vă*) + direct object fem. sing. (*o*)
Vreau ***să vă dea cartea*** *astăzi. Vreau* ***să v-o dea*** *astăzi.*
indirect object 2nd pers. pl. (*vă*) + direct object masc. pl. (*îi*)
Vreau ***să vă dea pantofii*** *astăzi. Vreau* ***să vi-i dea*** *astăzi.*
indirect object 2nd pers. pl. (*vă*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)
Vreau ***să vă dea cărțile*** *astăzi. Vreau* ***să vi le dea*** *astăzi.*
indirect object 3rd pers. pl., masc. and fem. (*le*) + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)
Vreau ***să le dea dicționarul*** *astăzi. Vreau* ***să li-l dea*** *astăzi.*
indirect object 3rd pers. pl., masc. and fem. (*le*) + direct object fem. sing. (*o*)
Vreau ***să le dea cartea*** *astăzi. Vreau* ***să le-o dea*** *astăzi.*
indirect object 3rd pers. pl., masc. and fem. (*le*) + direct object masc. pl. (*îi*)
Vreau ***să le dea pantofii*** *astăzi. Vreau* ***să li-i dea*** *astăzi.*
indirect object 3rd pers. pl., masc. and fem. (*le*) + direct object fem. / neuter pl. (*le*)
Vreau ***să le dea cărțile*** *astăzi. Vreau* ***să li le dea*** *astăzi.*

Exercise 9.6. *Translate the sentences into Romanian :*

1. In two hours I want him to give me the list of students that take this class. I want him to give it to me.
2. We wanted her to explain the new rule to us again. We wanted her to explain it to us again.
3. He wanted to show us the cars. He wanted to show them to us.
4. You (pl.) never want to show us the results of your research. You never want to show them to us.
5. — Why don't you (sing.) want to show them your painting ? Why don't you want to show it to them ?
6. — Who wants to bring us the books ? Who wants to bring them to us ?
7. — Maria, would you like to dictate the new words to her ? Would you like to dictate them to her ?
8. I wanted him to give me his chocolate. He didn't want to give it to me.
9. — Who wants to recite the poems to us ? Who wants to recite them to us ?

Some actions strike back

Reflexive pronouns and reflexive verbs

Some Romanian verbs include a pronoun, called reflexive pronoun. The subject and the (direct or indirect) object of the reflexive verbs are the same, *i.e.* the action is subject-oriented. Romanian reflexive pronouns have the following forms in the accusative and the dative :

	Accusative		
	1st person	**2nd person**	**3rd person**
Sing.	***mă, -mă, m-***	***te, -te, te-***	***se, -se, s-***
Pl.	***ne, -ne, ne-***	***vă, -vă, v-***	
	Dative		
	1st person	**2nd person**	**3rd person**
Sing.	***îmi, -mi, mi-***	***îți, -ți, ți-***	***își, -și, și-***
Pl.	***ne, -ne, ne-, ni, ni-***	***vă, -vă, v-, vi, vi-***	

– the 1st and the 2nd persons of the reflexive pronouns are identical to the short unstressed forms of the personal pronoun in the accusative and the dative
– the 3rd person has one form for the accusative singular and plural, masculine and feminine (*se*), and another form for the dative singular and plural, masculine and feminine (*își*)

Reflexive verbs fall into several groups. Certain verbs are used with the reflexive pronoun just to indicate that the action refers to the subject who performs it (the results are meant to have an effect on the subject) : ***a se bucura*** to feel glad, happy, ***a se distra*** to have a good time, ***a se gândi*** to think, ***a se îmbăta*** to get drunk, ***a se mira*** to be amazed, intrigued, to wonder, ***a se odihni*** to rest, ***a se așeza*** to sit down, ***a se ridica*** to stand up, ***a se îmbrăca*** to dress, to put clothes on, ***a se dezbrăca*** to undress, to take clothes off, ***a se culca*** to go to sleep, to lay down, ***a se scula*** to wake up, to stand up, ***a se trezi*** to wake up, ***a se spăla*** to wash oneself, ***a se pieptăna*** to comb (one's hair) ; ***a-și aminti*** to remember, ***a-și dori*** to wish (for oneself), ***a-și imagina*** to imagine, ***a-și închipui*** to imagine, ***a-și reveni*** to come to one's senses, ***a-și cumpăra*** to buy (for oneself), ***a-și face*** to make / to do (for oneself), etc. Some reflexive verbs have a reciprocal meaning, *i.e.* there are two logical subjects, and the action of each of them is directed towards the other one : ***a se bate*** to fight, ***a se certa*** to fight, to argue, to quarrel, ***a se cunoaște*** to know each other, ***a se iubi*** to love each other, ***a se întâlni*** to meet, to see each other, to date, ***a se împrieteni*** to become friends, ***a se înțelege*** to understand each other, to have a good relationship, ***a se saluta*** to greet each other, ***a se vedea*** to see each other ; ***a-și dărui*** to give each other

gifts, ***a-și împărtăși*** to share thoughts, ideas, ***a-și povesti*** to tell each other many things, etc. Other reflexive verbs have a passive meaning: ***a se construi*** to be built, ***a se vinde*** to be sold, etc., or an impersonal meaning: ***se spune*** they / people say, ***nu se aude*** it's impossible to hear, etc.

Reflexive verbs conjugate like all the other verbs, but the verbal forms are preceded by the reflexive pronouns. In the compound perfect, elision / synaeresis and hyphenation are compulsory. In the negative, the negation ***nu*** is placed before the reflexive pronoun (***eu mă bucur – eu nu mă bucur, eu mi-am imaginat – eu nu mi-am imaginat***, etc.).

a se bucura

Present	Compound perfect	Future I
eu mă bucur	***eu m-am bucurat***	***eu mă voi bucura***
tu te bucuri	***tu te-ai bucurat***	***tu te vei bucura***
el / ea se bucură	***el / ea s-a bucurat***	***el / ea se va bucura***
noi ne bucurăm	***noi ne-am bucurat***	***noi ne vom bucura***
voi vă bucurați	***voi v-ați bucurat***	***voi vă veți bucura***
ei / ele se bucură	***ei / ele s-au bucurat***	***ei / ele se vor bucura***

a-și imagina

Present	Compound perfect	Future I
eu îmi imaginez	***eu mi-am imaginat***	***eu îmi voi imagina***
tu îți imaginezi	***tu ți-ai imaginat***	***tu îți vei imagina***
el / ea își imaginează	***el / ea și-a imaginat***	***el / ea își va imagina***
noi ne imaginăm	***noi ne-am imaginat***	***noi ne vom imagina***
voi vă imaginați	***voi v-ați imaginat***	***voi vă veți imagina***
ei / ele își imaginează	***ei / ele și-au imaginat***	***ei / ele își vor imagina***

In the subjunctive, the reflexive pronoun is placed between the structural element ***să*** and the actual verbal form: ***să mă bucur, să te bucuri, să se bucure, să ne bucurăm, să vă bucurați, să se bucure***; ***să îmi / să-mi imaginez, să îți / să-ți imaginezi, să își / să-și imagineze, să ne imaginăm, să vă imaginați, să își / să-și imagineze***. In the negative, the negation comes after ***să*** and before the reflexive pronoun: ***să nu mă bucur, să nu te bucuri, să nu se bucure, să nu ne bucurăm, să nu vă bucurați, să nu se bucure***; ***să nu îmi / să nu-mi imaginez, să nu îți / să nu-ți imaginezi, să nu își / să nu-și imagineze, să nu ne imaginăm, să nu vă imaginați, să nu își / să nu-și imagineze.***

Exercise 9.7. *Conjugate the following reflexive verbs in the present, compound perfect and future I indicative, as well as in the subjunctive:* ***a se gândi, a se mira, a se odihni, a se îmbrăca, a se culca, a se trezi, a-și aminti, a-și reveni, a se certa, a se cunoaște, a se saluta, a-și dărui, a-și povesti.*** *Then make up three sentences with each verb.*

Exercise 9.8. *Translate the sentences into Romanian:*

1. I remember the day when you brought me this book.
2. I am twenty-five years old, and my mother is still amazed that I'm not a kid anymore.
3. We have known each other for a long time.
4. They hate each other, they don't even say hello to each other.
5. I don't wake up easily in winter.
6. My brother doesn't want to wake up early.
7. I thought a lot about you lately.
8. — Why is she so amazed that we stayed home for three days and did nothing?
9. We were really tired and we rested.
10. — Do you (pl.) want to rest for a while?
11. I will not put on that horrible purple dress from my aunt!
12. We haven't seen each other for such a long time, so last night we told each other everything.
13. The girls want to tell each other so many things.

Combinations of reflexive verbs and unstressed personal pronouns in the accusative

The reflexive pronouns in the dative can combine with personal pronouns in the accusative (direct object). Such combinations look very much like the structures built with two unstressed personal pronouns. However, the 3rd person reflexive pronoun **is not** identical to the personal pronoun. Here are all the possible combinations of the 3rd person reflexive pronouns in the dative, singular and plural, with the 3rd person unstressed personal pronouns in the accusative:

își + direct object masc. / neuter sing. (*îl*)

present: ***Își amintește copacul*** *din fața casei.* ***Și-l amintește.***
comp. perf.: ***Și-a amintit copacul*** *din fața casei.* ***Și l-a amintit.***
future 1: ***Își va aminti copacul*** *din fața casei.* ***Și-l va aminti.***

își + direct object fem. sing. (*o*)

present: ***Își amintește povestea*** *bunicii.* ***Și-o amintește.***
comp. perf.: ***Și-a amintit povestea*** *bunicii.* ***Și-a amintit-o.***
future 1: ***Își va aminti povestea*** *bunicii.* ***Și-o va aminti.***

își + direct object masc. pl. (îi)

present : ***Își amintește copacii** din fața casei. **Și-i amintește.***
comp. perf. : ***Și-a amintit copacii** din fața casei. **Și i-a amintit.***
future 1 : ***Își va aminti copacii** din fața casei. **Și-i va aminti.***

își + direct object fem. / neuter pl. (le)

present : ***Copiii își amintesc poveștile** bunicii. **Și le amintesc.***
comp. perf. : ***Copiii și-au amintit poveștile** bunicii. **Și le-au amintit.***
future 1 : ***Copiii își vor aminti poveștile** bunicii. **Și le vor aminti.***

Exercise 9.9. *Give the short version of the sentences below, using combinations of reflexive pronouns in the dative and short personal pronouns in the accusative. Follow the model :*

Îmi închipui marea la asfințit. Mi-o închipui.

1. Cristina mi-a declarat că își va cumpăra acești pantofi de cinci milioane de lei !
2. Sora mea își dorește o rochie de seară foarte elegantă.
3. Îmi imaginez Munții Stâncoși, pe care nu i-am văzut niciodată.
4. Prietenele și-au dăruit toate fleacurile posibile.
5. Băieții și-au povestit toate amintirile din copilărie.
6. El și-a făcut toate aceste necazuri cu mâna lui.
7. Amicul din Germania își va aminti cu multă plăcere zilele petrecute la București.
8. Sper că studenții mei își vor aminti cursul de cultură est-europeană peste ani și ani.

Semantic identity / non-identity of homonym active and reflexive verbs

Many Romanian verbs can act both as active and reflexive verbs. In general, their basic lexical meaning is the same ; they differ only in point of the subject at which the action is aimed : ***a spăla** ceva* to wash something – ***a se spăla*** to wash oneself, ***a îmbrăca** pe cineva* to dress somebody – ***a se îmbrăca*** do dress oneself, to put something on, ***a întâlni** pe cineva* to meet accidentally – ***a se întâlni** cu cineva* to meet (to have an appointment / a date / a meeting), ***a vinde** ceva* to sell something – ***a se vinde*** to sell oneself to, to be sold, ***a spune*** to say, to tell – ***a-și spune*** to tell oneself, to say to oneself – ***a se spune*** they / people say (impers.), etc. :

*Ieri **am spălat** și rufe, și vase.*
*— Copii, **v-ați spălat** ? Sunteți gata de culcare ?*

*Bunica l-**a îmbrăcat** gros pe Andrei, e frig afară.*
*M-**am îmbrăcat** prea gros și acum îmi e cald.*

*L-**am întâlnit** ieri pe stradă pe profesorul tău de biologie din liceu.*
*— Unde **v-ați întâlnit,** la restaurant sau acasă la tine ?*

*— **Am spus** tot ce știu, nu știu nimic altceva !*
*Stăm de vorbă de atâtea ore și tot am impresia că **nu ne-am spus** tot !*

A certain number of verbs can only act as reflexive verbs, *i.e.* they do not have an active correlative : ***a se baza** pe ceva, pe cineva* to count on, to rely on, to depend on, ***a se căi*** to repent, ***a se răzgândi*** to change one's mind, ***a se sfii*** to be shy, dare not, ***a se teme** de ceva, de cineva* to be afraid of, ***a se lamenta*** to lament, etc.

*— Pe ce **te bazezi** când vorbești așa despre ea ?*
*Știu că **mă voi baza** pe ajutorul ei în toate momentele grele din viața mea.*
*Ciudat este că acest individ care a ucis doi oameni **nu se căiește** !*
*Nu pot avea încredere în el, e un om minunat, dar **se răzgândește** foarte des.*
***Nu mă tem** de nimeni și de nimic !*

Sometimes, the meaning of the active verb differs from the meaning of its reflexive correlative : ***a afla*** to find out – ***a se afla*** to be, to lie (place), ***a uita*** to forget – ***a se uita*** to look at, to watch, ***a găti*** to cook – ***a se găti*** to dress up :

*— **Mă aflu** în aeroport, la Otopeni, și nu mă așteaptă nimeni. Poți veni tu acum ?*
*— Sigur că da ! Numai că eu în clipa asta **aflu** că ai venit cu avionul, și nu cu trenul !*

*— **Au uitat** că mâine au examen ?*
*— Nu, sigur că **n-au uitat** !*
*— Atunci de ce au stat și **s-au uitat** toată seara la televizor și nu au învățat deloc ?*

*— Maria **a gătit** în seara asta pentru noi toți.*
*— Și de ce **s-a gătit** așa ?*

Exercise 9.10. *Translate all the examples above into English. Then make up new sentences with the given active and reflexive verbs.*

Impersonal verbs

Some (active or reflexive) verbs have an impersonal meaning in the 3rd person singular (which is the only form of a small number of verbs) :
– verbs designating natural phenomena : ***a ploua*** (3rd singular only) to rain, ***a fulgera*** verb indicating the lightning, ***a tuna*** to thunder, ***a ninge*** (3rd singular only) to snow, ***a se înnora*** to get cloudy, ***a se însenina*** to get clear, to clear up (about the sky)
– verbs indicating sunlight variations during the day : ***a se lumina*** to dawn, to break (about the day), ***a se întuneca*** to get dark, ***a se însera*** verb indicating that the sun goes down, ***a se înnopta*** to fall (about night)

– verbs indicating the idea of permission, of customary or casual practice: ***a se cuveni*** to be decent or accepted by society (about an action, a certain behaviour), ***a se cădea*** to be decent or accepted by society (about an action, a certain behaviour), ***a se întâmpla*** to happen; and the verb ***a se putea*** to be possible, to be allowed
– impersonal reflexive constructions with verbs *dicendi*, such as: ***se vorbește că*** people say that, ***se spune că*** people / they say that, ***se zvonește că*** there are rumors that
– the constructions ***se vede că*** it seems that, apparently, probably, ***se pare că*** it seems that
– several active verbs that acquire impersonal meaning when they are preceded by the reflexive pronoun in the 3rd person:

*În acest restaurant **se mănâncă** bine.* One can eat well in this restaurant.
*În holul hotelului **se vând** ziare.* Newspapers are being sold in the hotel lobby.
*— Atenție, vă rog, mâine dimineață **se pleacă** foarte devreme!* Attention, please, the departure will be very early tomorrow morning.

Exercise 9.11. *Translate the verbs and the verbal constructions in parantheses using the impersonal verbs given above and other impersonal structures you know:*

— Ce facem? (to rain) _____! Mergem acasă?
— Nu, e doar o furtună de vară, va trece repede. Uite, acuma (to thunder) _____ și (there are flashes of lightning) _____, dar sunt sigur că peste nici o jumătate de oră (to clear up) _____!
— Vedeți, de-aia iubesc eu vara: (to snow-negative) _____, (to break – about the day) _____ devreme, (to get dark) _____ târziu, (one can stay) _____ afară toată ziua...
— Putem lăsa filosofia deoparte? Nu cred că e momentul cel mai potrivit pentru teoria anotimpurilor preferate. Dacă ne grăbim puțin, putem ajunge la restaurantul acela micuț de lângă casa lui Matei înainte de a ne uda până la piele. (People say) _____ că acolo (one can eat) _____ foarte bine.
— Da, ce idee bună! Mie personal (I like) _____ mâncarea românească tradițională și, dacă am înțeles bine, acolo (they cook) _____ tot felul de «românisme»...
— (I also like) _____ sărmăluțele, mititeii, mmm...
— Tu de ce ești așa de abătută, ai pățit ceva?
— Nu, nu, doar că (I have a headache) _____, nu foarte tare, dar e supărător. (I need) _____ un antinevralgic, cred...
— Iar eu cred că îți va fi de mai mare folos o masă bună, cu un pahar de vin și o cafea tare la sfârșit...

Back to the... future? But also to the past and present

The usage of the present indicative, compound perfect and future I

The present tense of the indicative mood is used to indicate:
– an established or well-known truth, an action that is typical of the subject:

Pământul este rotund.
Păsările zboară.

– a constant, long-term or customary action / state:

Ea lucrează la Universitate.

– a repetitive action:

Autobuzele circulă zilnic între București și Ploiești.

– an action in progress at the moment of speaking:

— Ce faci?
— Citesc, nu vezi?

– an action or state that started in the past and continues at the moment of speaking:

Lucrez aici din 1994. I have been working here since 1994.

– an action that took place in the past but is rendered more vivid by a present tense (the so-called "historic present"):

La 4 iulie 1776 America își declară independența. On July 4 1776 America declares its independence.

– a future action that is absolutely certain or a question about a future action:

— Unde mergem mâine? Where are we going tomorrow?
— Mâine mergem la film. Tomorrow we are going to the movies.

The present indicative can also have the value of the imperative:

Acuma te duci acasă și te odihnești, iar la ora 4 vii înapoi la școală. Now you go home and have some rest, and you come back to school at 4 o'clock.

In Romanian the present indicative corresponds both to the present indefinite and to the present continuous in English:

Eu predau italiană, dar acum predau și spaniolă. I teach Italian, but now I am teaching Spanish, too.

When indicating an action or state that began in the past and continues at the moment of speaking, the Romanian present indicative corresponds to the English present perfect or present perfect continuous:

O cunosc pe studenta aceasta din 1999. I have known this student since 1999.
Locuiesc în Statele Unite de trei ani. I've been living in the United States for three years.

The compound perfect tense of the indicative mood is used to indicate a past action that the speaker considers completed at the moment of speaking. It is the most frequent and common past tense in Romanian. In general, it corresponds to the English past tense indefinite but, since Romanian lacks aspectual markers, the compound perfect tense can also correspond to the English present perfect (indefinite or continuous):

Numai ce-am văzut-o pe Andreea ! I have just seen Andrea !

Nu am văzut-o pe Andreea de doi ani. I haven't seen Andrea for two years.

Am lucrat mult săptămâna asta. I have been working a lot this week.

The adverbs ***mai***, ***și***, ***cam***, ***tot***, ***mai și*** can be inserted between the auxiliary and the past participle of the actual verb:

*Am stat de vorbă mult, dar am **și** lucrat.* We talked a lot, but we worked, too.

*Ai **cam** întârziat.* You are a little bit late.

*Te-ai **mai** îngrășat de când ne-am văzut ultima dată.* You put on some weight since we last met.

*Am fost stresată și am **tot** mâncat.* I've been under pressure, so I kept eating.

The future 1 of the indicative mood is similar to the future in other languages, *i.e.* it indicates an action that will take place after the moment of speaking:

Mâine voi sta acasă și voi citi. I'll stay home and read tomorrow.

In Romanian, the future 1 can also correspond to the continuos future in English:

Te voi aștepta. I'll wait for you. / I'll be waiting for you.

The future 1 can indicate the order of events in a sequence, that is:

– an action that precedes another future action:

După ce vei afla adevărul, te vei liniști. After you find out the truth you'll calm down.

– an action that is subsequent to another action in the past (in Romanian, a future tense can be used after a past tense):

— ***Am știut că vei găsi răspunsul corect !*** I knew you would find the correct answer !

The future 1 indicative can have an imperative value (with a certain intonation):

— ***Te vei duce la examen ! Și vei vedea că totul va fi bine !*** You will go to this exam ! And you'll see that everything will be OK !

Future 1 can replace the present indicative in order to introduce a kind request or to avoid a too harsh imperative:

— ***Te voi ruga să nu fumezi în casă !*** I'll ask you not to smoke inside !

The adverbs ***mai***, ***și***, ***cam***, ***tot***, ***mai și*** can be placed between the auxiliary and the infinitive of the actual verb:

*Azi vom sta de vorbă mult, dar vom **și** lucra.* We will talk a lot today, but we will also work.

*Sunt stresată și știu că voi **tot** mânca.* I'm under pressure, and I know I will keep eating.

There are two other ways of forming the future indicative in Romanian [see Chapter 10]. Both of them are formally based on the subjunctive. As far as meaning is concerned, they are similar to the future 1, but they have a considerable stylistic potential.

Exercise 9.12. *Translate the text into Romanian. Use the dictionary:*

My name is Landon Carter, and I'm seventeen years old. This is my story. I promise to leave nothing out. First you will smile, and then you will cry. You have been warned...

At the age of seventeen, my life changed for ever. I know that there are people who wonder about me when I say this. They look at me strangely, they think: "What happened back then ?" I'm fifty-seven years old, but even now I remember everything from that year, down to the smallest details. I realize that when I bring it back to life, I feel a strange combination of sadness and joy. I take the memories as they come, I accept them all, I let them guide me.

It is April 12 the last year before the millennium, and as I leave my house I glance around. The sky is overcast and gray, but as I move down the street, I notice that the trees and azaleas are blooming. The temperature is cool, though I know it's only a matter of weeks before the gray skies will give way to the kind of days that make North Carolina one of the most beautiful places in the world.

With a sigh I feel it all coming back to me. I close my eyes, and the years begin to move in reverse. Lessons I've learned with age grow dimmer, and my innocence returns as that eventful year approaches.

Then, like me, the world begins to change. Suburban sprawl has been replaced with farmland; downtown streets teem with people. Men wear hats; women wear dresses. At the courthouse up the street, the bell tower rings...

I open my eyes and pause. I am standing outside the Baptist church, and when I stare at the gable, I know exactly who I am. My name is Landon Carter, and I'm seventeen years old.

Nicholas Sparks – *A Walk to Remember*,
Warner Books, 1999 (simplified text)

Exercise 9.13. *Fill in the blanks using the Romanian equivalents of the verbs / verbal structures given in parentheses :*

— Bună, Raluca, (how are you) _____ ? (Where are you coming from) _____ ? Și de ce (are you) _____ așa de tristă ?
— A, (I'm not) _____ tristă. (I'm coming) _____ de la film. E drept că filmul (was) _____ cam trist. Un soi de *Love Story* în variantă nouă.
— Cum adică ? Ce film (have you seen) _____ ?
— (I have seen) _____ un film american, după romanul unui autor de care eu până acum (I have not heard) _____, (I admit) _____, un anume Nicholas Sparks. Romanul, ca și filmul, (is named) _____ *A Walk to Remember*.
— (Is it) _____ nou ?
— Filmul ?
— Da, (aren't we talking) _____ despre film ?!
— (I thought) _____ că (you were talking) _____ despre roman. Da, filmul e nou, e din 2002, (it came out) _____ _____ de prin martie, cam așa ceva.
— Dar (why are you saying) _____ că e trist ?
— Păi, pentru că eroina principală, care întâmplător (she is) _____ drăguță, bună, (helps) _____ pe toată lumea și (saves) _____ suflete, în cele din urmă (will die) _____, pentru că este foarte bolnavă și medicii (cannot) _____ face nimic pentru ea... Vezi, în ultima vreme (I've been thinking) _____ mult la lucruri de genul acesta... În fine, (I will not tell you) _____ acum acțiunea filmului, poate că (you'll see it) _____ și tu, nu ?
— Da, (I'll go) _____ săptămâna viitoare, cu siguranță. (I'm glad) _____ că (we met) _____ și că (you told me) _____ despre film.

Just be polite, you never know !

The declension of the pronouns of politeness

There are several pronouns of politeness in Romanian [see Chapter 2]. ***Dumneavoastră, dumnealui, dumneaei, dumnealor*** do not have case forms. The pronoun ***dumneata*** has a genitive-dative form ***dumitale***. ***Dânsul, dânsa, dânșii, dânsele*** decline as follows :

Nom.-acc.	***dânsul***	***dânsa***	***dânșii***	***dânsele***
Gen.-dat.	***dânsului***	***dânsei***	***dânșilor***	***dânselor***

The case functions correspond to the noun pattern :

— ***Fratele dumneavoastră / dumitale / dumnealui / dânsului locuiește aici ?*** (gen.) Does your / his / his brother live here ?
Pe dumneavoastră v-am sunat ieri, dar pe dânșii / dumnealor nu i-am sunat. (acc.) I called you yesterday, but I didn't call them.
Vă voi da dumneavoastră dicționarele, nu i le voi da dumnealui / dânsului. (dat.) I will give you the dictionaries, I won't give them to him.

The independent pronouns of politeness in the genitive are preceded by the genitival or possessive article ***al, a, ai, ale*** :

— ***Ale cui*** *sunt cărțile acestea ?* ***Ale dumneavoastră*** *? Sau* ***ale dumnealor*** *?*
Whose are these books ? Are they yours ? Or theirs ?

When the double expression of the direct or indirect object is necessary, the pronouns of politeness are joined together with the corresponding unstressed personal pronouns :

Accusative		Dative	
pe dumneavoastră	***vă***	***dumneavoastră***	***vă***
pe dumneata	***te***	***dumitale***	***îți***
pe dumnealui	***îl***	***dumnealui***	***îi***
pe dumneaei	***o***	***dumneaei***	
pe dumnealor (masc.)	***îi***	***dumnealor***	***le***
pe dumnealor (fem.)	***le***		
pe dânsul	***îl***	***dânsului***	***îi***
pe dânsa	***o***	***dânsei***	
pe dânșii	***îi***	***dânșilor***	***le***
pe dânsele	***le***	***dânselor***	

Accusative	Dative
— ***Pe dumneavoastră vă*** *văd în fiecare zi.* I see you every day. ***Pe dumneata*** *nu* ***te*** *văd niciodată.* I never see you. — ***Pe dumnealor îi*** *invităm mâine sau nu ?* Are we inviting them tomorrow or not ? — ***Pe dânsa*** *nu am sunat-****o*** *încă.* I haven't called her yet.	— ***Dumneavoastră vă*** *trimit invitațiile prin poștă.* I will send you the invitations by mail. ***I-****am dat* ***dumnealui*** *cărțile.* I gave him the books. — ***Le-****ați oferit și* ***dumnealor*** *ceva de mâncare ?* Have you also offered them something to eat ? — ***Dânsei*** *încă nu* ***i-****am dat telefon.* I haven't called her yet.

The agreement of ***dumneavoastră*** with the verbal predicate (or with the nominal components of the nominal predicate) is crucial. ***Dumneavoastră***, used both in the singular and in the plural, requires a 2nd person plural verbal form. Thus, the sentence ***Dumneavoastră știți mai bine.*** You know it better. can refer to one person or to a group of people. Within a nominal predicate the agreement in gender and number with the nominal components is required :

— ***Dumneavoastră*** *sunteți* ***român*** *?* Are you Romanian ? (addressing one person, masc.)

— ***Dumneavoastră*** *sunteți* ***româncă*** *?* Are you Romanian ? (addressing one person, fem.)

— ***Dumneavoastră*** *sunteți* ***români*** *?* Are you Romanian ? (addressing more than one person, masc. only or masc. + fem.)

— ***Dumneavoastră*** *sunteți* ***românce*** *?* Are you Romanian ? (addressing more than one person, fem. only)

Some pronouns of politeness are often abbreviated in written texts as follows : ***dumneavoastră – dv., dvs.***, ***d-voastră*** or ***d-stră*** ; ***dumneata – d-ta*** ; ***dumitale – d-tale*** ; ***dumnealui – d-lui*** ; ***dumneaei – d-ei*** ; ***dumnealor – d-lor***.

Exercise 9.14. *Fill in the blanks using the pronouns of politeness in the appropriate case form :*

1. dumneavoastră / — Și _____ vă doare capul ?
2. dumnealor / Le-am povestit și _____ cum a fost la țară.
3. dumnealor / — Da, _____ le văd în fiecare zi, lucrăm în același departament.
4. dumneavoastră / — V-au trimis și _____ invitație la recepție ?
5. dânsul / — Cum îl cheamă _____ ? Și de unde este ?
6. dumnealor / — Îi cunoști _____ ? Sunt verii mamei.

7. dumneavoastră / — Nu, nu merg acolo fără _____ !
8. dânsa / — _____ nu i-a spus nimeni că mâine magazinul acesta va fi închis.
9. dumneata / — Nu-nțeleg, _____ îți place aici sau nu ?
10. dumneaei / — Am auzit multe lucruri frumoase despre _____ .
11. dumnealui / — Ai făcut cunoștință cu _____ ?
12. dumneavoastră / — Pentru cine este ceasul acesta ? Pentru _____ sau pentru mine ?
13. dânșii / — Ale cui sunt paltoanele de aici ? _____ ?
14. dânsele / — Nu a vorbit nimeni despre _____, sunt sigur.
15. dumnealui / — Dă-i _____, te rog, scrisorile acestea.
16. dumneaei / — Nu știu a cui este mașina parcată pe trotuar, dar cred că este _____ .
17. dânșii / — Despre cine vorbiți ? Despre _____ ?
18. dânsele / — V-ați întâlnit și cu _____ ?

Time to give orders !

The imperative mood

In Romanian, the imperative forms exist only in the 2nd person singular and the 2nd person plural.

The forms of **the 2nd person plural** (both affirmative and negative) are identical to the forms of the 2nd person plural in the present indicative. The imperative value is given by the intonation (request or order).

	Verbs in -a	Verbs in -ea	Verbs in -e	Verbs in -i, -î
Aff.	***cântați !*** ***intrați !*** ***lucrați !*** ***întârziați !*** ***copiați !***	***vedeți !*** ***beți !*** ***tăceți !*** ***ședeți !***	***mergeți !*** ***umpleți !*** ***cereți !*** ***scrieți !***	***fugiți !*** ***veniți !*** ***contribuiți !*** ***locuiți !*** ***coborâți !*** ***hotărâți !***
Neg.	***nu cântați !*** ***nu intrați !*** ***nu lucrați !*** ***nu întârziați !*** ***nu copiați !***	***nu vedeți !*** ***nu beți !*** ***nu tăceți !*** ***nu ședeți !***	***nu mergeți !*** ***nu umpleți !*** ***nu cereți !*** ***nu scrieți !***	***nu fugiți !*** ***nu veniți !*** ***nu contribuiți !*** ***nu locuiți !*** ***nu coborâți !*** ***nu hotărâți !***

The 2nd person singular is not completely identical to the 2nd person singular of the present indicative:

	Verbs in -a	Verbs in -ea	Verbs in -e	Verbs in -i		Verbs in -î
Aff.	*așteaptă ! intră ! cântă ! lucrează ! întârzie ! copiază !*	*bea !*	*cere ! scrie !*	*găsește ! oprește !*	*oferă ! acoperă !*	*coboară ! hotărăște !*
		taci ! șezi ! vezi !	*mergi ! treci !*		*fugi ! dormi ! ieși !*	
Neg.	*nu aștepta ! nu intra ! nu cânta ! nu lucra ! nu întârzia ! nu copia !*	*nu bea ! nu vedea ! nu tăcea ! nu ședea !*	*nu cere ! nu scrie ! nu merge ! nu trece !*	*nu găsi ! nu opri ! nu oferi ! nu acoperi ! nu fugi ! nu dormi ! nu ieși !*		*nu coborî ! nu hotărî !*

– the 2nd person singular affirmative of the verbs in ***-a***, in ***-î***, and in ***-i*** with the infix ***-esc***, as well as of the transitive verbs in ***-e***, in ***-ea*** and in ***-i***, is identical to the 3rd person singular of the present indicative:

Tu aștepți *în curte.* You are waiting in the backyard. ***El așteaptă*** *în curte.* He is waiting in the backyard. — ***Așteaptă*** *aici, te rog !* Wait here, please !

Tu bei *prea multă cafea.* You drink too much coffee. ***Ea bea*** *prea multă cafea.* She drinks too much coffee. — ***Bea*** *cafeaua și pe urmă plecăm !* Drink your coffee and then we'll leave !

Tu scrii *un roman.* You are writing a novel. ***El scrie*** *un roman.* He is writing a novel. — ***Scrie*** *mai repede !* Write faster !

Tu cobori *din mașină.* You are getting out of the car. ***Ea coboară*** *din mașină.* She is getting out of the car. — ***Coboară,*** *te rog, din mașina mea !* Please, get out of my car !

– the 2nd person singular affirmative of the intransitive verbs in ***-e***, in ***-ea*** and in ***-i*** is identical to the 2nd person singular of the present indicative:

Tu mergi *acasă.* You are going home. — ***Mergi*** *mai repede !* Walk faster !

Tu dormi *prea mult.* You sleep too much. — ***Dormi,*** *e târziu ! Și mâine te scoli devreme.* Sleep, it's late ! And you get up early in the morning.

— ***De ce taci ?*** Why do you keep quiet ? — ***Taci !*** Keep quiet !

– the 2nd person singular imperative of several transitive verbs, such as ***a vedea***, ***a auzi***, ***a avea***, is identical to the the 2nd person singular of the present indicative:

— ***Tu vezi*** *bine de aici ?* Can you see from here ? — ***Vezi*** *ce face copilul ăla acolo !* Go and see what that child is doing out there !

– certain verbs can have two forms in the imperative, according to their transitive or intransitive usage – for instance, ***a trece*** to go, to pass, to help someone to go over, to cross something:

— ***Treci*** *acolo !* Get over there !

— ***Trece-i*** *tu strada, te rog !* Help them cross the street, please !

The negative of the 2nd person singular imperative is formed with the negation ***nu*** and **the infinitive** of the verb without the particle ***a***: ***cântă !*** sing ! – (***a cânta*** to sing) – ***nu cânta !*** don't sing ! ; ***fugi*** ! run ! – (***a fugi*** to run) – ***nu fugi !*** don't run ! ; ***râzi !*** laugh ! – (***a râde*** to laugh) – ***nu râde !*** don't laugh !.

A certain number of verbs have irregular affirmative imperative forms in the 2nd person singular ; the verb ***a fi*** is equally irregular in the plural. The negative of all these verbs is formed according to the general rule:

Infinitive	Imperative affirmative	Imperative negative
a fi	***fii ! fiți !***	***nu fi ! nu fiți !***
a face	***fă !***	***nu face !***
a desface	***desfă !***	***nu desface !***
a duce	***du !***	***nu duce !***
a aduce	***adu !***	***nu aduce !***
a conduce	***condu !***	***nu conduce !***
a traduce	***tradu !***	***nu traduce !***
a veni	***vino !***	***nu veni !***
a preveni	***previno !***	***nu preveni !***
a reveni	***revino !***	***nu reveni !***
a zice	***zi !***	***nu zice !***

The reflexive or unstressed personal pronouns used with imperative verbs have particular positions in the affirmative and in the negative. In the affirmative, the pronoun is attached to the verb in post-position, and the hyphenation is compulsory:

— ***Îmbracă-te gros !*** — ***Îmbrăcați-vă gros !*** Dress warm ! (reflexive pronoun in the accusative)

— ***Amintește-ți !*** — ***Amintiți-vă !*** Remember ! (reflexive pronoun in the dative)

— ***Ajută-mă !*** — ***Ajutați-mă !*** Help me ! (personal pronoun in the accusative)

— ***Cântă-i !*** — ***Cântați-i !*** Sing for him / her ! (personal pronoun in the dative)

In the negative, the pronoun is placed between the negation and the verb :

— ***Nu te îmbrăca gros !*** — ***Nu vă îmbrăcați gros !*** Don't dress warm ! (reflexive pronoun in the accusative)

— ***Nu-ți (nu îți) aminti !*** — ***Nu vă amintiți !*** Do not remember ! (reflexive pronoun in the dative)

— ***Nu mă ajuta !*** — ***Nu mă ajutați !*** Don't help me ! (personal pronoun in the accusative)

— ***Nu-i (nu îi) cânta !*** — ***Nu-i (nu îi) cântați !*** Don't sing for him / her ! (personal pronoun in the dative)

The imperative mood is used to express a request or an order. To make the request or the order sound more personal, the pronouns ***tu***, ***voi*** or ***dumneavoastră*** can be placed after the verb in the imperative :

— ***Du-te tu acolo !*** I want you to go there !

— ***Duceți-vă voi acolo !*** I want you (pl.) to go there !

— ***Duceți-vă dumneavoastră acolo !*** I want you (polite) to go there !

Exercise 9.15. *Form the imperative (singular and plural, affirmative and negative) of the following verbs :* ***a lucra, a mânca, a nu bea, a cânta, a dormi, a vedea, a comenta, a aștepta, a sta, a merge, a tăcea, a închide, a deschide, a chema, a citi, a scrie, a memora, a înceta, a se spăla, a se grăbi, a reveni, a zice, a-și aminti, a se concentra, a se speria, a-și imagina, a se hotărî, a se frământa.***

The imperative with combined unstressed personal pronouns

When the imperative affirmative is followed by combined unstressed personal pronouns (indirect object and direct object), the two pronouns are attached to the verb and form together a single phonetic unit. The dative pronoun (the indirect object) comes in the first position after the verb, and the double hyphenation is compulsory :

— ***Arată-mi pantoful !*** Show me the shoe ! → ***Arată-mi-l !*** Show it to me !

— ***Arată-i cartea !*** Show him / her the book ! → ***Arată-i-o !*** Show it to him / her !

— ***Arată-ne creionul !*** Show us the pencil ! → ***Arată-ni-l !*** Show it to us !

— ***Arată-le pantofii !*** Show them the shoes ! → ***Arată-li-i !*** lit. Show them to them !

— ***Arată-mi cărțile !*** Show me the books ! → ***Arată-mi-le !*** Show them to me !

— ***Arată-le creioanele !*** Show them the pencils ! → ***Arată-li-le !*** lit. Show them to them !

— ***Arătați-mi pantoful !*** Show me the shoe ! → ***Arătați-mi-l !*** Show it to me !

— ***Arătați-ne cartea !*** Show us the book ! → ***Arătați-ne-o !*** Show it to us !

— ***Arătați-le creionul !*** Show them the pencil ! → ***Arătați-li-l !*** Show it to them !

— ***Arătați-mi pantofii !*** Show me the shoes ! → ***Arătați-mi-i !*** Show them to me !

— ***Arătați-ne cărțile !*** Show us the books ! → ***Arătați-ni-le !*** Show them to us !

— ***Arătați-le creioanele !*** Show them the pencils ! → ***Arătați-li-le !*** lit. Show them to them !

In the negative, the two pronouns combined are inserted between the negative particle ***nu*** and the verb. The pronoun in the dative comes in the first position, after the negation :

— ***Nu îmi (nu-mi) arăta pantoful !*** Don't show me the shoe ! → ***Nu mi-l arăta !*** Don't show it to me !

— ***Nu îi (nu-i) arăta cartea !*** Don't show him / her the book ! → ***Nu i-o arăta !*** Don't show it to him / her !

— ***Nu ne arăta creionul !*** Don't show us the pencil ! → ***Nu ni-l arăta !*** Don't show it to us !

— ***Nu le arăta pantofii !*** Don't show them the shoes ! → ***Nu li-i arăta !*** Don't show them to them !

— ***Nu îmi (nu-mi) arăta cărțile !*** Don't show me the books ! → ***Nu mi le arăta !*** lit. Don't show them to me !

— ***Nu le arăta creioanele !*** Don't show them the pencils ! → ***Nu li le arăta !*** lit. Don't show them to them !

— ***Nu îmi (nu-mi) arătați pantoful !*** Don't show us the shoe ! → ***Nu mi-l arătați !*** Don't show it to us !

— ***Nu ne arătați cartea !*** Don't show us the book ! → ***Nu ne-o arătați !*** Don't show it to us !

— ***Nu le arătați creionul !*** Don't show them the pencil ! → ***Nu li-l arătați !*** Don't show it to them !

— ***Nu îmi (nu-mi) arătați pantofii !*** Don't show me the shoes ! → ***Nu mi-i arătați !*** Don't show them to me !

— ***Nu ne arătați cărțile !*** Don't show us the books ! → ***Nu ni le arătați !*** Don't show them to us !

— ***Nu le arătați creioanele !*** Don't show them the pencils ! → ***Nu li le arătați !*** lit. Don't show them to them !

Exercise 9.16. *Translate into Romanian :*

1. — Don't give him your paper, please don't give it to him !
2. — Mr. Ionescu, show me your passport, please show it to me !
3. — Show her your gold medal, please show it to her !
4. — Tell me the truth, guys, please tell it to me !
5. — Send him your books, professor, please send them to him !
6. — Explain the new rule to her again, please explain it to her again !
7. — Don't give the chocolate to the kid, please don't give it to him !
8. — Don't show me that horrible picture, please don't show it to me !
9. — Give her the money, please give it to her !
10. — Write down the translation, please write it down !

Exercise 9.17. *Read the text below. Look up the words in the dictionary if necesary. Identify the imperative forms, then write down the infinitive of the verbs. Transform the affirmative imperative forms into negative forms, and vice versa. Make up new sentences with each of them.*

Ninge cu fulgi deși, decișI să se așeze.
Nici o frumusețe în acest peisaj pătat pe care-l văd pe fereastră. Aseară, Alexandru a scris un text în care-mi recunosc prea bine starea și de aceea îmi vine să-l transcriu. Titlul e : « Înainte de-a veni la mine ». Iată și textul : « Întâi și-ntâi, înainte de-a veni la mine, înalță rugi fierbinți lui Dumnezeu ca să te ocrotească în lunga expediție, asemeni lui Columb. Apoi fă caca și pipi, căci WC-ul meu e înfundat de trei zile și te trăsnește mirosul de la opt metri. Înainte de a veni la mine, mănâncă bine, căci n-am cu ce te trata. Înainte de-a veni la mine, îmbracă-te gros, pentru că n-avem căldură de o săptămână. Înainte de-a veni la mine, ia-ți cizme de cauciuc, altfel te-ai înămoli complet în noroiul din fața blocului. Înainte de-a veni la mine, cumpără-ți pușcă, pentru că în jurul blocului s-a aciuiat o haită mare de câini vagabonzi. Înainte de-a veni la mine, fă antrenament, căci stau la etajul nouă și liftul e defect. Înainte de-a veni la mine, fă bine și ia-ți busolă și hartă, fiindcă locuim în cel mai încâlcit cartier din scumpa noastră metropolă. Înainte de-a veni la mine, înarmează-te cu tot curajul, căci avem un cartier pustiu și sinistru, care vara pare Sahara, iarna – Antarctida, primăvara – Oceanul Pacific, toamna – vulcanii noroioși. Înainte de-a veni la mine, pune-ți dopuri în urechi și mască de gaze pe față, fiindcă stăm lângă o topitorie de plumb și, de curând, pentru a asana balta formată de un canal spart, au adus aici un motocompresor.
Încât îmi vine să întreb, așa, în gol, ca o eroină din romanul lui Ticu Archip : „Ei, mai vine cineva la mine ?" »

îmi vine să I feel like + verb
a înălța rugi to pray
a face caca to poop
a face pipi to pee
te trăsnește mirosul the smell hits your nose
n-am cu ce te trata I don't have anything to offer you
te-ai înămoli = te poți înămoli you can find yourself stuck in the mud
fă bine și + imp be so good / wise and + imp
vulcanii noroioși Muddy Volcanoes – a bizarre landscape near the curvature of the Carpathian mountains (not far from Buzău) : hot gases from the depths escape to the surface and combine with underground water and minerals, forming natural geysers and boiling pools of mud
topitorie de plumb lead (melting) factory
în gol in vain
Ticu Archip – Romanian woman prose writer and playwright (1891-1965)

Tia Șerbănescu – *Femeia din fotografie*,
Compania, București, 2002

The vocative case

The vocative is the case of calling. The nouns in the vocative do not have a syntactic role in the sentence. The vocative is either identical to the nominative-accusative, or marked by special case endings. The general tendency in contemporary Romanian is to limit the usage of forms with special endings.

The endings of the vocative are :

<table>
<tr><th colspan="4">Singular</th></tr>
<tr><th colspan="2">Masculine</th><th colspan="2">Feminine</th></tr>
<tr><td>-cons. + -e</td><td>băiat – băiete !
prieten – prietene !
Dan – Dane !</td><td>-ă, -a, → -o</td><td>soră – soro !
fată – fato !
iubită – iubito !
Florica – Florico !
Elena – Eleno !</td></tr>
<tr><td>-u + -le</td><td>fiu – fiule !
erou – eroule !
Radu – Radule !</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>-cons., -i + -ule</td><td>domn – domnule !
unchi – unchiule !</td><td>-e + -o</td><td>vrăjitoare – vrăjitoareo !</td></tr>
<tr><th colspan="4">Plural</th></tr>
<tr><th colspan="4">Masculine and feminine</th></tr>
<tr><th colspan="4">-lor</th></tr>
<tr><td colspan="2">domni – domnilor !
frați – fraților !
eroi – eroilor !</td><td colspan="2">doamne – doamnelor !
fete – fetelor !
vrăjitoare – vrăjitoarelor !</td></tr>
</table>

– the masculine nouns ending in ***-e*** do not have special endings for the vocative: ***frate – frate!***, ***George – George!***
– there are no definite rules for the endings. Some masculine nouns ending in a consonant accept both the ending ***-e*** and ***-ule***: ***băiat – băiete!*** and ***băiatule!***, ***iubit – iubitule!*** and ***iubite!***
– some nouns that are frequently used in the vocative always take special endings: ***domnule!*** sir!, ***fiule!*** (my) son!, ***omule!*** man!, ***prietene!*** my friend!, ***unchiule!*** uncle!, ***vere!*** cousin!, ***bunico!*** grandma!, ***bunicule!*** grandpa!, ***fetelor!*** girls!, ***fraților!*** brothers, folks!, ***doamnelor și domnilor!*** ladies and gentlemen!, ***doctore!*** doctor!, ***tinere!*** young man!, ***iubitule! / dragule!*** honey! (m.), ***iubito!*** honey! (f.), ***prostule!*** you stupid! (m.), ***proasto!*** you stupid! (f.), ***deșteptule!*** you smart one! (m., iron.), ***deșteapto!*** you smart one! (f., iron.)
– some other nouns often used in the vocative never take special endings: ***mamă!*** mother!, ***tată!*** father!, ***copii!*** children!, ***băieți!*** boys!, ***prieteni!*** (my) friends!, ***doamnă!*** madam, ma'am!, ***femeie!*** woman!
– in direct address, the nouns designating professions are often preceded by the vocative of ***domn*** and ***doamnă***: ***domnule doctor***, ***domnule profesor***, ***domnule avocat***, ***domnule ministru***, ***doamnă doctor***, ***doamnă profesoară***, etc.
– the nouns in the vocative may be preceded by specific interjections, such as ***măi***, ***mă***, ***bre***, ***hei*** (sort of "hey you!"). Some of these interjections are particular to different regions of Romania:

— ***Măi, Ioane,*** *mă auzi?*
— *Vino,* ***mă, vere,*** *încoace!*
— *Haide,* ***bre, unchiule,*** *intră!*
— ***Hei, omule,*** *așteaptă-mă!*

Exercise 9.18. *Translate into Romanian:*

1. — Doctor, where are you going?
2. — Mom, will you be at home tonight?
3. — Grandma, where are grandpa's glasses?
4. — Children, hurry up, we're late!
5. — Bogdan, when will you send me the books?
6. — Son, your mom and I are going out for dinner tonight, look after your sister, please!
7. — Sir, please give me your phone number and I will call you tonight.
8. — Ladies and gentlemen, as you know, our conference will be focused on the rights of the child.
9. — Girls, why aren't you making tea?
10. — Honey, your sister called and invited you to the movies.

11. — Uncle, can we go to your place now?
12. — Boys, where is your mother?
13. — Young man, why don't you sit down?
14. — Ladies, please come on in!
15. — Grandpa, tell me a story, please!
16. — Friends, I am so happy you are here!

Do they really have to change too?

The declension of the interrogative pronoun "cine"

The interrogative pronoun ***cine*** works only as a substitute for nouns designating persons (not as a pronominal adjective). In interrogative sentences, the verb is always placed after the interrogative pronoun ***cine***:

— ***Cine este*** *tânăra aceea de lângă profesorul Alexandru?*
— *Tinerele acelea de lângă profesorul Alexandru* ***cine sunt?***

The case forms of the interrogative pronoun ***cine*** are:

Nom.-acc.	*cine?, pe cine?*
Gen.-dat.	*(al, a, ai, ale) cui?*

The pronoun ***cine*** will be preceded by the preposition ***pe*** in the accusative (direct object). In a sentence where the direct object is ***cine*** (with the preposition ***pe***) no other pronoun (double expression) is necessary:

— ***Pe cine*** *ai invitat la cină diseară?* — *Am invitat-****o pe Simina.***

The pronoun ***cine*** in the accusative also accepts other prepositions, like any other nominal part of speech: ***cu cine***, ***fără cine***, ***despre cine***, ***pentru cine***, etc.
In general, the genitive form ***cui*** is preceded by the possessive article ***al, a, ai, ale***:

— ***Al cui*** *este creionul acesta?*
— ***A cui*** *este cartea aceasta?*
— ***Ai cui*** *sunt papucii aceștia?*
— ***Ale cui flori*** *sunt aici?*

The genitive form ***cui*** can also be placed after the modified noun (informal speech). In this position it does not take the possessive article:

— ***Creionul cui*** *e aici?*
— ***Cartea cui*** *este aici?*
— ***Papucii cui*** *sunt sub masă?*
— ***Florile cui*** *sunt aici?*

Exercise 9.19. *Translate the examples above into English, then make up sentences with* ***cine*** *in different cases. In the accusative use different prepositions, such as* ***pe, pentru, fără, cu, de la, lângă,*** *etc.*

The declension of the interrogative pronoun / pronominal adjective "ce"

The interrogative pronoun *ce* replaces names of things, actions, states. This pronoun covers only the nominative-accusative case (no genitive-dative). In interrogative sentences the verb is always placed after the interrogative pronoun *ce*:

— *Ce este obiectul acesta ciudat ?*
— *Obiectul acesta ciudat ce este ?*

Ce can be used as a pronominal adjective. It refers then to the identity (a synonym of ***care***) or to the nature / quality (***ce fel de***) of the noun:

— *Ce carte citești ?*
— *Până la ce oră stai la birou ?*
— *Ce om e Radu ?*

When used as an adjective in questions about the nature / quality of a person or an object ("What kind of... ?"), the interrogative *ce* is often part of the structure ***Ce fel de*** + **noun**:

— *Ce student e Mihai ?* = — *Ce fel de student e Mihai ?*
— *Ce sandale sunt la modă anul ăsta ?* = — *Ce fel de sandale sunt la modă anul ăsta ?*

Ce (adjective or pronoun) is used in exclamations expressing pleasure, amazement, surprise, displeasure:

— *Ce zi superbă !*
— *Ce drăguț !*
— *Ce urât miroase !*
— *Ce măgar !*

In the accusative, the direct object expressed by *ce* takes no preposition. When *ce* is not a direct object, it can be preceded by various prepositions:

— *Ce ai cumpărat de mâncare ?* (direct object)
— *Cu ce te îmbraci diseară ?*
— *Pe ce te-ai așezat ?*

Exercise 9.20. *Translate the examples above into English. Then make up sentences with the pronoun / adjective* ***ce*** *in the accusative with different prepositions.*

The declension of the indefinite pronouns "cineva", "altcineva", "oricine"

The indefinite pronouns based on the interrogative ***cine*** have forms only for the singular: one form in the nominative-accusative and another form in the genitive-dative ("borrowed" from the genitive-dative of the pronoun ***cine – cui***). The indefinite pronouns ***cineva, altcineva, oricine*** cannot be used as adjectives.

The case forms of these pronouns are:

Singular			
Nom.-acc.	***cineva, pe cineva***	***altcineva, pe altcineva***	***oricine, pe oricine***
Gen.-dat.	***(al, a, ai, ale) cuiva***	***(al, a, ai, ale) altcuiva***	***(al, a, ai, ale) oricui***

In a sentence where one of these pronouns has the function of direct object preceded by the preposition ***pe***, no other pronoun (double expression) is necessary:

— *Ai invitat* ***pe cineva*** *la concert ?*
— *Ei au chemat* ***pe altcineva.***
— *Poți chema* ***pe oricine****, nu-mi pasă !*

In the genitive, these indefinite pronouns are preceded by the possessive article ***al, a, ai, ale***. When they come immediately after the noun they modify, they do not take the possessive article:

— *Ale cui sunt textele acestea ? — Nu știu,* ***ale cuiva****, dar sunt foarte bune* ***textele oricui*** *!*

Exercise 9.21. *Translate the examples above into English, then make up sentences with* ***cineva, altcineva, oricine*** *in different cases. Use various prepositions in the accusative.*

The declension of the indefinite pronouns "ceva", "altceva", "orice"

The indefinite pronouns based on the interrogative *ce* have only one form (for the nominative-accusative):

— *Aici se petrece* ***ceva*** *!* (nom.)
— *Am discutat* ***despre ceva*** *foarte important.* (acc.)
— ***Altceva*** *contează în viață, nu banii !* (nom.)
— *La început mi-ai spus* ***altceva*** *!* (acc.)
— *Spune-mi* ***ceva, orice*** *vrei tu !* (acc.)

The indefinite pronouns ***ceva*** and ***altceva*** cannot be used as adjectives. The indefinite pronoun ***orice*** can be used both as a pronoun and as a pronominal adjective:

Orice *mă interesează.* (pron.)
Orice lucru *nou mă interesează.* (adj.)

Exercise 9.22. *Translate the examples above into English, then build sentences with* ***ceva, altceva, orice*** *in the nominative and in the accusative with various prepositions.*

The declension of the negative pronouns "nimic" and "nimeni"

The negative pronoun ***nimic*** (substitute for nouns designating things) is invariable. It has only one form (for the nominative-accusative):

Nimic nu mă sperie! (nom.)
Nu văd ***nimic.*** (acc.)
Nu mă tem ***de nimic!*** (acc.)

The negative pronoun ***nimeni*** (substitute for nouns designating persons) has a special form for the genitive-dative:

Nom.-acc.	***nimeni,*** ***pe nimeni***
Gen.-dat.	***(al, a, ai, ale)*** ***nimănui***

In a sentence in which ***nimeni*** is a direct object preceded by the preposition ***pe***, no other pronoun (double expression) is necessary:

— Nu văd ***pe nimeni*** *aici.*

In the genitive, the negative pronoun ***nimeni*** is preceded by the possessive article ***al, a, ai, ale***. If ***nimeni*** comes immediately after the noun it modifies, it will not take the possessive article:

— Al cui e câinele ăsta? — ***Al nimănui.*** *E* ***câinele nimănui.***

In sentences with the negative pronouns ***nimeni*** or ***nimic***, the verb will be in the negative:

Nu *e* ***nimeni*** *aici!*
Nu *mi-a adus* ***nimic.***
Nu *mă gândesc* ***la nimeni.***
Nimic nu *mă va putea opri.*
Nu *te gândi* ***la nimic!***

The negative pronouns ***nimeni*** and ***nimic*** have the parallel colloquial forms ***nimenea*** and ***nimica***:

Nu e ***nimenea*** *aici.*
Nu mi-a adus ***nimica.***

The negative pronouns ***nimic*** and ***nimeni*** cannot be used as adjectives.

Exercise 9.23. *Translate the examples above into English, then build sentences with* ***nimic*** *and* ***nimeni*** *in different cases. Use various prepositions in the accusative.*

Exercise 9.24. *Answer the questions (give complete answers):*

1. — A cui e vina? (cineva) **a cuiva**, (oricine) _____, (nimeni) _____, (altcineva) _____
2. — Cui ai mai povestit despre ce s-a petrecut? (nimeni) _____, (cineva) _____, (altcineva) _____, (oricine) _____
3. — Pe cine ai invitat la petrecere? (cineva) _____, (nimeni) _____, (altcineva) _____, (oricine) _____
4. — Pe ce stă vaza chinezească? (ceva) _____, (nimic) _____, (orice) _____, (altceva) _____
5. — Cu ce vrei ceaiul? (nimic) _____, (orice) _____, (ceva) _____, (altceva) _____
6. — Lângă cine ai stat la concert? (cineva) _____, (nimeni) _____, (altcineva) _____
7. — Cine ți-a trimis mesaje săptămâna trecută? (cineva) _____, (altcineva) _____, (nimeni) _____
8. — Ce ți-a scris? (nimic) _____, (ceva) _____, (altceva) _____

Exercise 9.25. *Ask appropriate questions for the answers given below:*

1. — _____? — Nu am scris nimănui, pentru că nu am chef de nimeni.
2. — _____? — N-am văzut pe nimeni, parcul era pustiu.
3. — _____? — Nu, nu mi-a adus nimic, a promis că îmi va aduce, însă nu mi-a adus.
4. — _____? — Da, mi-a oferit altceva, dar nu îmi place ce mi-a oferit.
5. — _____? — Ba da! I-am povestit prietenei mele! Am greșit?
6. — _____? — Nu știu precis, cred că sunt ale lui Alexandru.
7. — _____? — Da, acum poți da florile oricui, nu mai are nici o importanță cui le dai...
8. — _____? — Sigur că da, așază-te pe orice, poți sta pe ce vrei.
9. — _____? — Nu, n-am vorbit despre nimic important, nu am avut timp.
10. — _____? — Nu, nu cred că a vorbit și altcineva la ședința de deschidere, a vorbit numai dl. Alexandrescu.

Having or giving?

How to tell the genitive from the dative

In Romanian, nouns have identical forms in the genitive and in the dative, but their functions are different.

The genitive indicates possession or origin. The case question of the genitive is ***al, a, ai, ale cui ?*** whose.

In simple constructions or sentences, the noun in the genitive is placed after the noun it modifies: ***cartea profesorului*** the professor's book; ***mama Corinei*** Corina's mother; ***misterele Egiptului*** mysteries of Egypt; ***prietenii copiilor*** children's friends; ***acoperișurile caselor*** the roofs of the houses, etc. The noun in the nominative-accusative modified by the noun in the genitive takes the definite article. If the noun is also modified by adjectives or by a noun in the accusative (with a preposition), the noun in the genitive will take the possessive or genitival article: ***cartea nouă a profesorului*** the professor's new book; ***mama minunată a Corinei*** Corina's wonderful mother; ***misterele fermecătoare ale Egiptului*** the charming mysteries of Egypt; ***prietenii de la grădiniță ai copiilor*** children's friends from kindergarten; ***acoperișurile de tablă ale caselor*** the tin roofs of the houses, etc.

A noun or a pronoun is in the genitive case, not in the dative, wherever it is preceded by the possessive article ***al, a, ai, ale***:

— *Cărțile acestea sunt* ***ale Alexandrei*** *?* Are these Alexandra's books ?
— *Da, sunt* ***ale ei.*** Yes, they belong to her.
— *Sau sunt* ***ale altcuiva*** *?* Or are they someone else's (books) ?
— *Nu știu precis...* I don't really know.

The genitive case is required by a large number of prepositions indicating location, time or other circumstances, such as:

deasupra / pe deasupra over:	*Zborul* ***pe deasupra oceanului*** *este fascinant.*
de deasupra* over:	*Se pare că vecinii* ***de deasupra prietenilor*** *noștri sunt teribil de zgomotoși.*
înaintea in front of; before:	*Un proverb românesc spune că nu e bine să pui carul* ***înaintea boilor.***
dinaintea / de dinaintea* in front of; before:	*E liniștea* ***dinaintea furtunii.***
în fața in front of:	*— Suntem* ***în fața Ateneului Român.***
din fața* in front of:	*— Tânărul* ***din fața doamnei Alexandrescu*** *este fiul ei ?*
în spatele behind:	*— Anton e tânărul care stă* ***în spatele Mariei.***

din spatele* behind:	*— Cred că îl cunosc pe tânărul* ***din spatele Mariei.***
împrejurul around:	*Nu este decât pădure* ***împrejurul casei*** *lui, altceva nimic.*
dimprejurul* around:	*Copacii* ***dimprejurul casei*** *sunt minunați primăvara.*
în jurul around:	*Am dat ture vreo 10 minute* ***în jurul statuii*** *până au venit și ei.*
din jurul* around:	*Gardul* ***din jurul grădinii*** *nu e prea înalt.*
în mijlocul in the middle:	*— De ce stai* ***în mijlocul străzii ?*** *E periculos !*
din mijlocul* in the middle:	*Statuia* ***din mijlocul parcului*** *este teribil de urâtă !*
în fruntea as a leader:	*— Pe cine au ales* ***în fruntea partidului*** *?*
din fruntea* who is a leader of:	*Politicianul* ***din fruntea partidului*** *este foarte tânăr !*
de-a lungul along:	*— Am mers numai* ***de-a lungul râului.***
de-a latul across:	*— De ce stai așa,* ***de-a latul patului*** *?*
în timpul during:	*Tinerii aceia au vorbit încontinuu între ei* ***în timpul conferinței.***
din timpul* during:	*La o conferință discuțiile* ***din timpul pauzelor*** *sunt cele mai interesante.*
în cursul in, during:	*— **În cursul demonstrației** ați omis un argument important !*
din cursul* during, in:	*Disputa* ***din cursul serii*** *m-a întristat.*
în decursul (all) along, in, during, in the course of:	***În decursul anilor*** *am învățat engleza destul de bine.*
la începutul at the beginning:	***La începutul recitalului*** *nu a cântat prea bine.*
de la începutul* in the beginning:	*Piesa* ***de la începutul recitalului*** *a fost plicticoasă.*
la sfârșitul at the end:	*A cântat superb* ***la sfîrșitul recitalului.***
de la sfârșitul* in the end:	*Piesa* ***de la sfârșitul recitalului*** *a fost bună.*
la mijlocul in the middle:	*Am găsit informația necesară abia* ***la mijlocul articolului.***
de la mijlocul* in the middle:	*Scena* ***de la mijlocul actului întâi*** *m-a impresionat.*
asupra on, about, regarding:	*Discuția* ***asupra modului*** *de evaluare la examen a durat două ore.*

contra against : *Argumentele **contra poziției** mele nu au fost convingătoare.*

în vederea for, to : *Am făcut diverse lucruri utile **în vederea plecării** și nu am mai avut timp de nimic altceva.*

în urma after, as a consequence of : ***În urma discuției** cu părinții mei am luat o decizie : rămân în București anul viitor.*

în privința regarding, related to, concerning : *— Stai liniștit **în privința banilor** : totul va fi bine.*

din cauza because of : *A pierdut totul **din cauza propriei imprudențe**.*

în ciuda despite : *— **În ciuda argumentelor** dumneavoastră, eu cred că nu aveți dreptate !*

în locul instead : *Profesorul Popovici a vorbit **în locul profesorului Berg**.*

în numele on behalf of : *— Iau cuvântul **în numele colegilor** mei.*

cu ocazia on, for (an event) : *— **Cu ocazia Crăciunului** vă dorim fericire și sănătate !*

* The phrasal prepositions composed with ***din / de la*** indicating time or location are used in attributive constructions, while the equivalent prepositions with ***în / la*** are used in circumstantial constructions :

***Statuia din fața clădirii** reprezintă războiul și pacea.* The statue in front of the building represents war and peace. (attributive)

În fața clădirii** se află **o statuie. There is a statue in front of the building. (circumstantial)

The dative indicates the object (person or thing) at which the action of the verb is directed. The dative is the case of indirect object. The case question is ***cui ?*** to whom. A noun in the dative never takes a possessive article. The dative comes after verbs of giving and of saying, such as :

a da to give : ***I-am dat colegei tale** cărțile de spaniolă.*

a oferi to offer : *Azi **le ofer prietenilor** daruri.*

a înmâna to hand in : *Decanul **le-a înmânat** diplomele **studenților**.*

a dărui to give (a gift) : ***Îi dăruiește prietenei** sale lucruri foarte scumpe.*

a spune to tell, to say : ***Le-am spus studenților** că examenul va fi greu.*

a explica to explain : ***Le-a explicat studenților** ce au de făcut.*

a promite to promise : ***I-am promis mamei** că voi telefona zilnic.*

a arăta to show : ***Le-am arătat oaspeților** pe ce stradă este muzeul.*

Usually, the double expression of the indirect object is required.

The dative case is required by some prepositions having the general meaning "thanks to" :

datorită : *Am ajuns aici **datorită ajutorului** tău.*

grație : ***Grație acestui contract** de cercetare am rezolvat problema banilor.*

mulțumită : ***Mulțumită eforturilor** voastre suntem primii.*

The dative is also required by some adjectives and comparative adverbs :

folositor useful to : *— Obiectul acesta **îi este folositor medicului** ?*

de folos useful to : *Noile dicționare **le sunt** realmente **de folos studenților** care învață limba română.*

util useful to : *Dicționarele electronice **le sunt** foarte **utile traducătorilor** profesioniști.*

asemenea like : *Comportamentul tău e **asemenea comportamentului** unui copil de cinci ani !*

conform according to : *Am decis să acționăm **conform planului** inițial.*

Exercise 9.26. *Translate all the examples above into English.*

Exercise 9.27. *Make up new sentences using various prepositions that require the genitive and the dative.*

The possessive value of the unstressed personal and reflexive pronouns in the dative

The unstressed personal and the reflexive pronouns in the dative can have possessive meaning in Romanian. The possessive meaning is obvious when such a pronoun modifies a noun :

*« Iară **sufletu-mi** se pierde / După chipul tău frumos. »* (Mihai Eminescu) And my soul is yearning for your lovely face. (***sufletu-mi** = **sufletul meu***)

*« Eu strâng la piept **averea-mi** de amor și frumusețe. »* (Mihai Eminescu) I embrace my fortune made of love and beauties. (***averea-mi** = **averea mea***)

The nominal structures including a "possessive dative" are typical of poetic texts.

In contemporary standard speech, patterns including an unstressed personal or reflexive pronoun with possessive value joined with a verb are very common :

*« Copilo, **pune-ți mâinile** pe genunchii mei. »* (Lucian Blaga) Child, put your hands on my knees. (***pune-ți mâinile** = **pune mâinile tale***)

*Diseară **îmi vizitez bunicii**. = Diseară **îi vizitez pe bunicii mei**.* I visit my grandparents tonight.

***— I-ai luat** tu **bicicleta** ? = — **Ai luat** tu **bicicleta ei / lui** ?* Did you take her / his bike ?

— ***Li s-au întors părinții*** *din America ?* = — ***S-au întors părinții lor*** *din America ?* Did their parents come back from America ?

Și-a anunțat profesorul *că mâine nu va fi aici.* = ***L-a anunțat pe profesorul său*** *că mâine nu va fi aici.* He / she told his / her teacher that he / she would not be here tomorrow.

— ***Ți-ai luat medicamentele*** *azi ?* = **Ai luat medicamentele tale azi ?* Did you take your medication today ?

Mi-am uitat ceasul *acasă.* = **Am uitat ceasul meu acasă.* I forgot my watch at home.

— ***V-ați făcut tema*** *ieri ?* = **— Ați făcut tema voastră ieri ?* Did you do your homework yesterday ?

Theoretically, the structures including the possessive dative can be replaced with structures based on possessive pronouns or stressed personal pronouns in the genitive. In fact, the former are much more frequent, especially in standard speech, while the latter are not even accepted in some situations (see the examples preceded by *).

Exercise 9.28. *Identify the possessive dative in the poetic fragments given below. Translate the texts into English (render the ideas, not the poetic form) :*

Singurătatea-mi doarme culcată-n somn alături.

singurătate loneliness
culcat lying
alături by one's side

Tudor Arghezi

Iarba pe tot șesul de cosit e gata.
Apele-și deșiră graiul nentrecut.

iarbă grass
șes plain (noun)
de cosit to be mowed
a deșira to unravel
grai speech
nentrecut = neîntrecut unequaled, unique

Alexandru Macedonski

A venit aseară mama, din sătucu-i de departe,
Ca să vadă pe fecioru-i, – astăzi «Domn, cu multă carte» !
A bătut sfios la ușă, grabnic i-am ieșit în prag ;
Ni s-a umezit privirea de iubire și de drag.

sătuc = sat mic
fecior = fiu
a bate to knock

sfios *adv* shy
grabnic *adv* quickly
a ieși în prag to welcome at the door
a se umezi to get wet
privire ~ ochi (in this context)

Vasile Militaru

C-un tainic creion îmi sporesc frumusețea.

c-un = cu un
tainic *adj(4)* secret
a spori to enhance

Radu Stanca

Fluture cu aripa rănită,
ce cauți tu pe gura-mi otrăvită ?

fluture butterfly
aripă wing
rănit wounded
otrăvit poisoned

Mihai Ursachi

Exercise 9.29. *Answer the questions (give complete answers and use the dative pronouns with possessive value) :*

1. — De ce nu-ți iei aparatul de fotografiat ?
2. — Ți-ai făcut toate temele pentru seminarul de mâine ?
3. — Nu vă aduceți și colegii la conferință ?
4. — Ce face sora ta ? Și-a făcut bagajele, e gata de plecare ?
5. — I-ai pregătit pachețelul cu mâncare pentru școală ?
6. — Voi v-ați vândut deja toate lucrurile de prisos ?
7. — De ce nu vă țineți câinele în lesă ?
8. — Vă lăsați copiii să meargă la plimbare cu noi ?
9. — Ce-ai făcut, ți-ai uitat cheile în mașină ?!
10. — Bunicule, ți-ai luat medicamentele azi ?
11. — Le-ai luat tu lucrurile ?
12. — Mi-ați luat voi laptopul ?
13. — Mi-a văzut cineva ceasul ?
14. — V-ați scris numele pe lista vizitatorilor ?
15. — De ce nu-ți vopsești mașina ? Arată cam rău, pe bune !
16. — Ce-ai făcut, tocmai astăzi nu ți-ai luat umbrela la tine ?
17. — Fetele și-au luat ceva mai gros de îmbrăcat ?
18. — Voi v-ați văzut lucrările de la biologie după examen ?

Conversation

Ce te doare? Cum te simți?

Ce facem când ne simțim rău?

(a) Răbdăm în tăcere.
(b) Ne văităm și îi plictisim pe toți prietenii.
(c) NE DUCEM LA DOCTOR!

Bravo, dacă ai ales varianta (c), ai ales corect!

Când ne doare ceva sau când ne simțim rău, mergem:
la doctor / la medic / la clinică / la policlinică / la spital / să ne facem niște analize...

Dacă nu ne simțim bine, mergem la medicul generalist / la medicul de familie.
Dacă avem probleme cu ochii, mergem la oftalmolog.
Dacă avem probleme cu nasul, gâtul și urechile, mergem la orelist.
Dacă avem o fractură, mergem la ortoped.
Dacă ne dor dinții sau măselele, mergem la stomatolog.
Dacă avem apendicită acută, mergem la chirurg.
Dacă suferim de depresie, mergem la psihiatru sau la psiholog.
Dacă nu ne doare nimic, stăm acasă!

Ce face medicul ?	Ce face pacientul ?
Medicul îl întreabă pe pacient ce îl doare. unde îl doare. de când îl doare. de ce îl doare. ce îl supără. ce simptome are. ce boli cronice are. ce boli contagioase a avut în copilărie. dacă este alergic la ceva.	Pacientul îi spune doctorului ce îl doare. unde îl doare. de când îl doare. de ce îl doare. ce îl supără. ce simptome are. ce boli cronice are. ce boli contagioase a avut în copilărie. dacă este alergic la ceva.

Ce face medicul ?	Ce face pacientul ?
Medicul dă din cap misterios.	Pacientul moare de frică.
Medicul zâmbește bizar.	Pacientul urmărește atent fiecare mișcare a doctorului.
Medicul prescrie o rețetă.	Pacientul dă din cap și spune «Da, doctore, așa voi face», dar în gând își spune: «Ușor de zis, greu de făcut!»
Medicul îi spune pacientului ce are de făcut în continuare (faceți niște analize, luați medicamente de trei ori pe zi, stați în pat, odihniți-vă, beți multe lichide, relaxați-vă).	
Medicul scrie o recomandare pentru un specialist.	Pacientul răsuflă ușurat când află că nu este vorba despre nimic grav.

Ce face asistenta / sora medicală ?
Îl poftește pe pacient în cabinetul medicului.
Completează fișa medicală cu date despre pacient, despre asigurare etc.
Îi ia pacientului tensiunea, pulsul, temperatura.
Îl cântărește pe pacient.
Îi administrează pacientului medicamentele.
Îi face pacientului injecții.

— Ce vă doare? Ce vă supără? Care este problema?	
— Mă doare / mă supără:	— Mă dor / mă supără:
capul	ochii
un ochi	dinții
gâtul / în gât	măselele
nasul	urechile
un dinte	umerii
o măsea	mâinile
un umăr / umărul drept	coastele
o gleznă / glezna stângă	picioarele
un picior	încheieturile
inima	oasele
stomacul	mușchii
ficatul	plămânii
splina	ovarele
spatele	rinichii

— Ce vă doare? Ce vă supără? Care este problema?
Mi-e rău. Mă simt rău. Mă simt foarte rău.
Nu mă simt bine. Nu mă simt bine deloc.
Am o stare de slăbiciune generală.
Nu dorm noaptea.
Amețesc.
Tușesc.
Strănut.
Am frisoane.
Am palpitații.
Mă sufoc.
Îmi este greață. Îmi vine să vomit.
Mă mănâncă pielea, ochii. Am o senzație de mâncărime.
Mă ustură. Am o senzație de usturime.
Mă arde. Am o senzație de arsură.
Îmi curge sânge din nas.
Cred că am făcut o gripă.
Cred că am o fractură. Cred că mi-am rupt mâna / piciorul.

— Ce boală ai?	— De ce suferi?
gripă	de reumatism
guturai	de dureri articulare
o răceală	de insomnie
pneumonie	de migrene
indigestie	de diabet
diaree	de stomac

Exercise 9.30. *Look up the words you do not know in the dictionary. Add them to your vocabulary lists (parts of the human body, organs, names of diseases).*

Exercise 9.31. *Look up in the dictionary the verbs that match with the noun* ***boală*** : to catch, cause, combat, conquer, contract, control, cure, detect, develop, diagnose, fight, get, prevent, suffer from, treat. *Pay attention to the prepositions required by these verbs in Romanian.*

Exercise 9.32. *Go back to the dialogues at the beginning of* Chapter 9. *Read them again, then build similar dialogues using new words and conversation structures.*

Exercise 9.33. *Read the dialogue, then build similar dialogues using structures, and information about medication and treatment given in the table below :*

La farmacie

— Bună ziua. Vă rog, am o rețetă...
— Da, arătați-mi-o... Așa, aveți tablete antiinflamatorii și miorelaxante...
— Mă doare spatele îngrozitor!
— Dacă luați medicamentele așa cum trebuie, nu veți mai avea probleme. Văd că aveți aici și un unguent. Vă ungeți seara, înainte de culcare. Iar tabletele le luați de trei ori pe zi, cu multă apă, și nu pe stomacul gol. De altfel, scrie în prospect. Și bănuiesc că v-a spus și medicul.
— Da, vă mulțumesc mult. Mai vreau și niște analgezice, mă cam doare capul uneori. Se pot cumpăra fără rețetă?
— Da, avem Panadol, Tylenol, dar și Antinevralgic de-al nostru.
— Dați-mi o cutie de Panadol. Cât mă costă?
— Toată rețeta sau numai analgezicele?
— Totul.
— Trei sute cincizeci de mii de lei.
— Vai, acum chiar că am nevoie de un calmant! De unul forte!!!

Remedii	În ce scop?	Cum se iau?
tablete, pastile, cașete, gelule, prafuri	pentru febră, contra durerilor, care taie greața, somnifere	se înghit cu apă, se iau de trei ori pe zi, se iau seara la culcare
sirop	contra tusei	se ia cu linguriță
picături de nas	desfundă nasul	se picură, se pun în nas
unguent	împotriva durerilor articulare, arsurilor, mâncărimilor, iritațiilor	se unge pielea, se masează ușor până intră în piele
plasturi	pentru răni minore	se aplică pe piele
injecții	pentru boli diverse	le face un cadru medical

Exercise 9.34. *Read the descripition and directions for this antibiotic. Pay attention to the set phrases used in this type of text :*

AUGMENTIN, comprimate
Augmentin este un antibiotic cu un spectru de activitate foarte larg.

Indicații terapeutice
Este indicat în tratamentul de scurtă durată al infecțiilor bacteriene cu următoarele localizări :
– infecții ale tractului respirator superior (inclusiv nas, gât si urechi) ; de exemplu, amigdalite, sinuzite, otite medii
– infecții ale tractului respirator inferior ; de exemplu, bronșite acute si cronice, pneumonie, bronhopneumonie
– infecții ale tractului genito-urinar ; de exemplu, cistite, uretrite, pielonefrite, gonoree
– infecții ale pielii și țesuturilor moi
– infecții osteo-articulare
– infecții dentare
– alte infecții ; de exemplu, avort septic, infecții intraabdominale

Doze
Adulți și copii peste 12 ani : un comprimat de 625 mg de 2 ori pe zi in tratamentul infecțiilor ușoare si medii. În infecțiile severe, câte un comprimat de 1 g de 2 ori pe zi.
Copii : 25 mg / kgcorp / zi administrate divizat la fiecare 8 ore.

Mod de administrare
Imediat înainte de masă sau la începutul mesei. Tratamentul cu Augmentin nu trebuie prelungit peste 14 zile fără avizul medicului.

Contraindicații
Hipersensibilitate la peniciline si cefalosporine. Disfuncții hepatice sau icter asociate cu administrarea de Augmentin sau de peniciline.

Precauții
Augmentin trebuie utilizat cu atenție la pacienții care prezintă disfuncții hepatice evidente sau afecțiuni renale moderate sau severe. Dacă apare o reacție alergică, tratamentul cu Augmentin trebuie întrerupt. Ca și în cazul tuturor medicamentelor, terapia cu Augmentin în timpul sarcinii trebuie evitată, în special în primul trimestru de sarcină, utilizându-se numai atunci când medicul consideră administrarea absolut necesară. Augmentin poate fi administrat în perioada alăptării.

Reacții adverse
Reacțiile adverse sunt rare și în majoritate tranzitorii și de intensitate mică. Posibile efecte adverse : diaree, indigestie, grețuri, vărsături.

Supradozare
Probabilitatea apariției unor probleme legate de supradozarea cu Augmentin este redusă. Simptomele de supradozare se tratează sub supraveghere medicală.

Condiții de păstrare
A se păstra la loc uscat și la o temperatură mai mică de 25 grade Celsius.

Exercise 9.35. *Read the poems (use the dictionary if necessary) :*

Boala

Doctore, simt ceva mortal
Aici, în regiunea ființei mele,
Mă dor toate organele,
Ziua mă doare soarele,
Iar noaptea luna și stelele.

Mi s-a pus un junghi în norul de pe cer
Pe care până atunci nu-l observasem
Și mă trezesc în fiecare dimineață
Cu o senzație de iarnă.

Degeaba am luat tot felul de medicamente,
Am urât și am iubit, am învățat să citesc
Și chiar am citit niște cărți,
Am vorbit cu oamenii și m-am gândit,
Am fost bun și am fost frumos...

Toate acestea n-au avut nici un efect, doctore,
Și-am cheltuit pe ele o groază de ani.

Cred că m-am îmbolnăvit de moarte
Într-o zi
Când m-am născut.

nu-l observasem I hadn't noticed
o groază de = foarte mulți

Marin Sorescu – *Poeme*,
Albatros, București, 1976

Dragoste nemărturisită

Eu miercuri iar am fost la farmacie.
Era o farmacistă
Sensibilă, pedantă, tristă.
Și m-am rugat timid să-mi facă bon.
Ea l-a făcut cu chimic și-un oftat,
Ea a oftat așa, nemotivat,
Și doar făcea cu chimicul un bon!
Și am tușit încet și-am zis pardon...
Eu miercuri iar mă duc la farmacie.

era there was
chimic = **creion chimic** indelible pencil
făcea she was writing (in this context)

Emil Brumaru – *Poeme alese 1959-1998*,
Aula, Brașov, 2003

HAI SĂ MERGEM LA PLIMBARE...

LET'S GO FOR A WALK...

I knew it: shopping first! Old habits die hard!

section 1 Introductory dialogues

Dialogue 1

— Hai să ieșim la o plimbare prin oraș, vrei? Uite ce vreme frumoasă avem!

— Cu multă plăcere! *Cu atât mai mult cu cât* all the more so because **trebuie să trec pe la bancă. Și pe la niște magazine, ca să cumpăr un cadou pentru fetița Ilenei. E ziua ei săptămâna viitoare și, stând eu așa și gândindu-mă, mi-am dat seama că zilele următoare n-o să mai am timp de umblat prin magazine. Am foarte multe de făcut...**

— Perfect! Atunci să îmbinăm plăcutul cu utilul. Unde mergem mai întâi?

— Hai întâi la bancă. Banca e deschisă numai până la cinci. Apoi putem să mergem la Eva și să intrăm și în alte magazine de pe Magheru. Iar pe urmă ne putem plimba pur și simplu pe străzi, sau putem să dăm o tură prin Herăstrău.

— Cum vrei, dar cred că *nu e tocmai indicat* it is not quite recommended **să ne plimbăm prin parcuri *după lăsarea serii*** after dark...
— Nu exagera cu spaimele, până pe la zece nu sunt probleme. Și nici mai târziu. Vorbesc serios.

Eva – one of the most popular shops in Bucharest, located in the central area, on the Magheru Blvd.
Bulevardul Magheru – the main boulevard of Bucharest, called after Gheorghe Magheru, a general and politician of the 19th century who actively participated in the union of the Romanian pricipalities.
Herăstrău – the largest park of Bucharest (187 ha ; 1 hectare = 10,000 sqm), located in the northern part of the city. The Herăstrău "promenade" was mentioned in the early 19th century as one of the best places to walk and relax. The Italian Domenico Zanelli, who visited Bucharest in 1841, refers to Herăstrău as a beautiful area "where you can see only noblemen and where you can hear no other language than French". Today, Herăstrău is still the best place to go for a stroll in Bucharest.

Words, word forms, synonyms, phrases
hai să *interj* + *subj* let's
plimbare *n / f* walk, stroll
vreme *n / f* weather
trebuie să *v impers* + *subj* I, you, etc. have to, must
a trece pe la *vi* to stop by
bancă *n / f* bank
ca să *conj* in order to, to
stând *gerund* of **a sta**
gândindu-mă *gerund* of **a se gândi** to think
a-și da seama *v phrase* to realize
n-o să mai am timp *1st sing future 2 ind* of **a avea timp**
de umblat *supine* of **a umbla** to walk, to walk around
a umbla prin magazine to go shopping
de făcut *supine* of **a face**
a îmbina plăcutul cu utilul *saying* to combine pleasure with business
pe urmă *adv phrase* ~ **apoi** then
a da o tură *v phrase* to take a walk
spaimă *n / f* fear

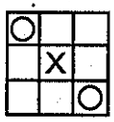

Dialogue 2

— Bună ziua!
— Bună ziua! Spuneți, ce doriți?
— Vreau să depun acest cec și să retrag niște bani.
— Este o sumă mare? Mă refer la banii de scos.
— Nu, în jur de două milioane de lei.
— Cred că este mai ușor să scoateți banii de la bancomat. Aveți card?
— Da. Pot să folosesc orice bancomat?
— Sigur că da. Numai că, folosind bancomatele altor bănci, va trebui să plătiți un comision.

— Am înțeles. Mulțumesc foarte mult.
— N-aveți pentru ce.

Words, word forms, phrases
a dori *vt* to desire, wish, want
a depune *vt* to deposit
a se referi la *vrefl* to refer to, to talk about
cec *n / neut* check
a retrage, a scoate *vt* **bani** to withdraw money
sumă *n / f* sum
de retras *supine* of **a retrage**
bancomat *n / neut* ATM
card *n / neut* bank card ; **cartelă** *n / f* phone card
a folosi *vt* to use
folosind *gerund* of **a folosi**
altor *gen* of **alți / alte** *pron / indef pl* other
comision *n / neut* extra charge

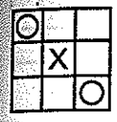

Dialogue 3

— Doriți să vă arăt ceva?
— Da, vă rog să-mi arătați medalionul acela micuț de argint.
— Acesta?
— Nu, îl vreau pe cel din dreapta, cel cu lanțul foarte subțire. Da, da, acela. Credeți că este potrivit pentru o fetiță de doisprezece ani? Sau să iau unul de aur...
— Nu știu, asta numai dumneavoastră puteți decide... Cel de argint e mic, e delicat. Iar cel de aur e de trei ori mai scump... Fiica mea cea mare e de aceeași vârstă și poartă cu plăcere un lănțișor *tot cam așa* more or less similar.
— Vă mulțumesc pentru sfat, îl iau pe acesta. Vă rog să mi-l ambalați frumos.

Words, word forms, phrases
a arăta *vt* to show
a ruga *vt* to ask – **te rog, vă rog** please
medalion *n / neut* medalion, necklace
micuț *adj(4) dim* of **mic**
argint *n / m sing* silver
lanț *n / neut* chain, necklace, *dim* **lănțișor**
aur *n sing* gold
delicat *adj(4)* delicate
de trei ori *num* three times
cea mare *art / adj* + *adj(2)* the eldest
a purta *vt* to wear
sfat *n / neut* advice
a ambala *vt* to wrap

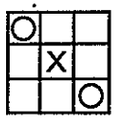

Dialogue 4

— *Ei* well, acum, că am scăpat de griji...
— Și de bani...
— Da, și de bani... Acum să ne plimbăm. Hai să mergem la Doina, au o grădină plăcută, putem să stăm afară.
— Excelentă idee! Luăm autobuzul sau mergem pe jos?
— Hai pe jos, *că doar* after all am ieșit la plimbare, nu? Iar la întoarcere putem lua un taxi.

Casa Doina – a very fancy restaurant in one of the most beautiful residential areas of Bucharest, on Kiseleff Ave. The building is the work of a famous arhitect, Ion Mincu (1852-1912), who distilled traditional elements in his so called "Romanian style".

Words, word forms, phrases
a scăpa de *vi* to get rid of
grijă *n / f* worry, problem
a lua autobuzul, un taxi to take the bus, a taxi
a merge pe jos to walk
la întoarcere on our way back, coming back

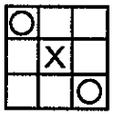

Dialogue 5

— Nu vă supărați, puteți să-mi spuneți cum să ajung la Gara de Nord?
— Da, luați metroul de la Piața Victoriei și mergeți o stație. Sau puteți lua troleibuzul de la Piața Romană, dar durează mai mult.
— Cum ajung la Piața Victoriei?
— Mergeți drept înainte, cam cinci minute, nu trebuie s-o luați nici la dreapta, nici la stânga.
— Dar la Romană?
— Pentru Romană trebuie să mergeți puțin înapoi. Când ajungeți la Lupoaică, traversați. Și chiar acolo, în fața ASE-ului, o să vedeți stația de troleibuz.
— Toate troleibuzele merg la gară?
— Cred că da, nu știu precis, mai întrebați pe cineva.
— Vă mulțumesc.
— Pentru puțin.

Gara de Nord – the main railway station in Bucharest
Piața Victoriei, Piața Romană – important squares in Bucharest
Lupoaică – statue of the legendary founders of Rome, Romulus and Remus, together with the she-wolf (**lupoaica**) in Piața Romană

ASE (Academia de Studii Economice) – the most important higher education institution of economics and business in Romania, located in Piața Romană

Words, word forms, phrases
nu vă supărați – standard phrase used to catch the attention of someone or to address unknown people (in the street, in a store, etc.); literal meaning: "don't get angry"; equivalent of "excuse me". Other phrases with a similar function: **iertați-mă / mă iertați, scuzați-mă / mă scuzați.**
a ajunge *vi* to get to, to arrive
gară *n / f* railway station
metrou *n / neut* subway
stație *n / f* bus, trolleybus, etc. stop; the distance between two stops
troleibuz *n / neut* trolleybus
a merge drept înainte, înapoi to go straight forward, back
a o lua la dreapta, la stânga to turn right, left
a traversa *vt* to cross the street

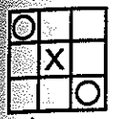

Dialogue 6

— Unde mergem?
— Mergem departe, în Balta Albă. Pe strada Petre Ionescu, la numărul 7.
— E bloc sau casă?
— Bloc. O să vă ghidez eu când ajungem în zonă.
— Vreți s-o luăm prin centru?
— Cum doriți dumneavoastră. Numai să ajungem *cât mai repede* as soon as possible. **A, da, am uitat să întreb cât costă kilometrul la firma dumneavoastră.**
— Uitați, tariful este afișat: 4.500 de lei.
— E destul de ieftin.
— Da, în București taxiurile nu sunt scumpe.

Balta Albă (also Titan) – one of the "satellite" neighborhoods of Bucharest. The old city is bordered by a string of such industrial and residential districts where people live mainly in apartment buildings. These areas (Drumul Taberei, Berceni, Pantelimon) developped extensively under communism.

Words, word forms, phrases
o să ghidez *future 2* of **a ghida** to guide
a o lua prin centru to drive / walk through the center of the city
firmă *n / f* company
tarif *n / neut* price
zonă *n / f* area, neighborhood

Exercise 10.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the grammar problems introduced by the dialogues (such as : the usage of the subjunctive, the imperative value of the subjunctive, the gerund mood, the supine mood, the adjectival article, the declension of some pronouns, new numerals). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 10.2. *Reorganize the vocabulary given above by parts of speech. Add the new words to your Romanian-English dictionary. Build new word groups related to urban transportation, the city, shopping, going to the bank.*

Grammar

Virtual reality

The subjunctive mood, present tense

The verbs in the subjunctive mood indicate an action that is not viewed as accomplished, being accomplished or to be accomplished, but as a possible, desired, virtual, planned action. The subjunctive verbal forms include the conjunction ***să***, which is a simple morphological element. The subjunctive mood has a present tense (the form studied in this textbook so far and used after the verb ***a vrea***) and a past tense.

The present subjunctive of regular verbs is formed by adding specific endings to the stem of the infinitive. The endings of the 1st and 2nd persons, both singular and plural, are identical to the endings of the present indicative. The endings of the 3rd person are different. In the 3rd person singular, the ending ***-ă*** in the present indicative becomes ***-e*** in the present subjunctive, and vice versa. The 3rd person plural is always identical to the 3rd person singular in the present subjunctive. Here are the 3rd person forms of the present subjunctive :

The verbs in *-a* (1st conjugation)

	A CÂNTA	A INTRA	A LUCRA	A COPIA	A ÎNTÂRZIA
3rd sing. : el / ea	*să cânte*	*să intre*	*să lucreze*	*să copieze*	*să întârzie*
3rd pl : ei / ele	*să cânte*	*să intre*	*să lucreze*	*să copieze*	*să întârzie*

The verbs in *-ea* (2nd conjugation)

	A VEDEA	A PUTEA
3rd sing. : el / ea	*să vadă*	*să poată*
3rd pl : ei / ele	*să vadă*	*să poată*

The verbs in *-e* (3rd conjugation)

	A MERGE	A UMPLE	A SCRIE
3rd sing. : el / ea	*să meargă*	*să umple*	*să scrie*
3rd pl : ei / ele	*să meargă*	*să umple*	*să scrie*

The verbs in *-i* (4th conjugation)

	A FUGI	A VENI	A OPRI	A LOCUI	A CONTRIBUI
3rd sing. : el / ea	*să fugă*	*să vină*	*să oprească*	*să locuiască*	*să contribuie*
3rd pl : ei / ele	*să fugă*	*să vină*	*să oprească*	*să locuiască*	*să sontribuie*

The verbs in *-î* (4th conjugation)

	A COBORÎ	A HOTĂRÎ
3rd sing. : el / ea	*să coboare*	*să hotărască*
3rd pl : ei / ele	*să coboare*	*să hotărască*

– all the verbs that end in ***-ie*** in the 3rd person singular (some verbs of the 1st, the 3rd and the 4th conjugation, like ***a se apropia – el se apropie, a întârzia – el întârzie, a se speria – el se sperie, a încuia – el încuie, a scrie – el scrie, a descrie – el descrie, a ști – el știe, a contribui – el contribuie***) have the same ending in the 3rd person singular of the subjunctive present : ***el vrea să se apropie, el poate să întârzie, el nu vrea să se sperie, el trebuie să încuie, el nu poate să scrie, el trebuie să descrie, el vrea să știe, el poate să contribuie*** ; the 3rd person plural of the subjunctive will be identical to the 3rd person singular : ***ei vor să se apropie, ei pot să întârzie, ei nu vor să se sperie, ei trebuie să încuie, ei nu pot să scrie, ei trebuie să descrie, ei vor să știe, ei pot să contribuie***

– the present indicative infixes ***-eaz-*** (1st conj.) and ***-eșt-*** / ***-ășt-*** (4th conj.) change into ***-ez-*** (1st conj.) and ***-asc-*** (4th conj.) in the 3rd person of the present subjunctive : ***el lucrează – el vrea să lucreze, el controlează – el vrea să controleze, el parchează – el vrea să parcheze, el locuiește – el vrea să locuiască, el hotărăște – el trebuie să hotărască***

Here are some important irregular verbs conjugated in the present subjunctive:

a fi*: *să fiu, să fii, să fie, să fim, să fiți, să fie
a avea*: *să am, să ai, să aibă, să avem, să aveți, să aibă
a da*: *să dau, să dai, să dea, să dăm, să dați, să dea
a lua*: *să iau, să iei, să ia, să luăm, să luați, să ia
a sta*: *să stau, să stai, să stea, să stăm, să stați, să stea
a mânca*: *să mănânc, să mănânci, să mănânce, să mâncăm, să mâncați, să mănânce
a bea*: *să beau, să bei, să bea, să bem, să beți, să bea

The pronoun within reflexive verbs is placed between the element ***să*** and the actual verb: ***a se îmbrăca – să mă îmbrac, să te îmbraci, să se îmbrace, să ne îmbrăcăm, să vă îmbrăcați, să se îmbrace***; ***a-și imagina – să-mi imaginez, să-ți imaginezi, să-și imagineze, să ne imaginăm, să vă imaginați, să-și imagineze***; etc. The unstressed personal pronouns combined with the present subjunctive will also be inserted between the element ***să*** and the actual verb: ***să mă vezi, să îl ascultăm, să o înțelegem, să mi-l dea, să ni le prezinte***, etc.

The negative of the present subjunctive is formed with the negation ***nu*** inserted between the element ***să*** and the actual verb (the negation ***nu*** always comes immediately after ***să***): ***să nu fiu, să nu mănânci, să nu aștepte, să nu te îmbraci, să nu-ți imaginezi, să nu mi-l dea, să nu ni le prezinte, să nu mai plângi***, etc.

Exercise 10.3. *Form the present subjunctive of the verbs in the given sentences, using the structure with the verb* ***a vrea*** *:*

noi mâncăm la restaurant, ei citesc romane rusești, ea vede filme franțuzești, tu pleci mâine, ele stau acasă diseară, el nu mai muncește, dumneavoastră rămâneți aici, el scrie o piesă de teatru, ei scriu un roman de aventuri, ea plătește pentru toată lumea, noi îi chemăm și pe ei, noi nu mai luăm autobuzul, ele încearcă o procedură nouă, ea nu plânge, ele nu se plâng, noi îi cunoaștem pe colegii noștri de la Yale, el nu mai fumează, ele descuie ușile dimineața, ei se hotărăsc ușor, voi primiți cărți prin poștă, ei aleg bine, ele culeg flori de câmp, el ia note mari, noi dăm niște telefoane, ele beau cafeaua fără zahăr, ei ne oferă cadouri scumpe, ea se îmbracă elegant, noi mâncăm ceva, el nu mai vorbește despre asta, nimeni nu stă acasă, toți se duc la plimbare, ei retrag bani de la bancă, el îmi face cadou un medalion de argint, ea își cumpără un lănțișor de aur

The usage of the present tense subjunctive

The verb in the present subjunctive is mainly used as a secondary verb after the main one. It often comes after verbs expressing wish, preference, permission, possibility, request, advice, etc.: ***a vrea*** to want, to wish, ***a dori*** to wish, ***a prefera*** to prefer, ***a lăsa*** to let, to allow, ***a ruga*** to ask, ***a sfătui*** to advise, ***a sugera*** to suggest, ***a recomanda*** to recommend, ***a cere*** to ask, to require, to demand, ***a interzice*** to forbid, ***a permite*** to allow, to permit, ***a se teme*** to be afraid, etc.:

Vreau să mănânc *ceva.* I want to eat something.
Preferăm să rămânem *acasă.* We prefer to stay home.
— ***Lasă-mă să stau*** *aici!* Let me sit here!
— ***Te rog să-mi scrii*** *în fiecare zi!* Please, write to me every day!
L-am sfătuit să nu se ducă *acolo.* I advised him not to go there.
A sugerat să vorbim *despre altceva.* He suggested that we talk about something else.

The present subjunctive is also used after the verbs ***a putea*** can, to be able and ***a ști*** to know:

Noi putem să vorbim *destul de bine românește.* We can speak Romanian pretty well.
El știe să rezolve *tot felul de situații delicate.* He knows how to solve all kinds of delicate situations.

The present subjunctive is used after impersonal verbs and verbal structures, such as: ***trebuie*** must, ***e necesar*** it is necessary, ***e obligatoriu*** it is compulsory, ***e bine*** it is good, ***e rău*** it is bad, ***e comod*** it is comfortable, ***e ușor*** it is easy, etc., as well as after some reflexive impersonal verbs in the 3rd person: ***se poate*** it is possible, ***se cuvine*** it is customary, it is polite (about a certain behaviour), ***se cade*** it is decent, it is expected (by the community), ***se recomandă*** it is recommended, etc.:

— ***Trebuie să mergem*** *acum!* We have to go now! We must go now!
E absolut necesar să vorbim *cu el.* It is absolutely necessary for us to talk to him.
— ***Se poate să rămânem*** *acasă?* Can we stay home?
E ușor să stai *acasă* ***și să nu faci*** *nimic!* It's easy to stay home and do nothing!
Nu se cuvine să stați *acasă.* It would not be polite for you to stay home.
Se recomandă să nu ieșiți *noaptea pe stradă.* It is recommended not to get out at night.

The subjunctive is used after the verb ***a plăcea*** to like with the dative:

Îmi place să lucrez *dimineața.* I like working in the morning.
Îmi place să citesc. I like reading.
— ***Îți place să te uiți*** *la televizor?* Do you like watching TV?
Copiilor le place să meargă *la film.* Kids like to go to the movies.

Îmi place să nu mă deranjeze *nimeni.* I like not to be disturbed by anybody.

Nu-mi place să mă deranjeze *nimeni.* I don't like to be disturbed by anybody.

When the subject of the main verb is different from the subject of the subjunctive, the clauses are connected by the conjunction ***ca să***. The subject of the subjunctive is actually inserted between ***ca*** and ***să*** (like in some English split or for-to patterns) :

Vreau ***să*** *stau acasă.* I want to stay home., *Vreau* ***să*** *stai acasă.* I want that you stay home., but also *Vreau* ***ca tu să*** *stai acasă.* I want you to stay home.

E mai bine ***să*** *stea acasă azi.* It's better for them to stay home today., but *E mai bine* ***ca ei să*** *stea acasă azi.* It is better that they stay home today.

The present subjunctive is used in different types of circumstantial clauses, after certain complex conjunctions that include ***să*** (***fără să*** without, ***în loc să*** instead of, ***ca să*** in order to, ***înainte să*** before, prior to, etc.) :

Mereu vorbește ***fără să*** *se gândească.* He / she always speaks without thinking. (manner)

Mă duc la magazin ***ca să*** *cumpăr un cadou.* I'm going to the store to buy a present. (purpose)

Vin la voi ***cu condiția să*** *rămân peste noapte.* I'm coming to your place only if I can stay overnight. (condition)

The subjunctive is also used in a truncated construction with the adverb ***numai*** that implies a wish :

Numai să ajungem *mai repede.* It's just that I want us to get there faster.

Numai să vină *și ei !* We just want them to come, too !

The subjunctive is used in patterns with the verb ***a avea*** and interrogative-relative pronouns (in various cases, with or without preposition) introducing a direct object subordinate :

Am ce să citesc. I have something to read.

Nu am ce să citesc. I don't have anything to read.

Am cu ce să scriu. I have something to write with.

Nu am cu ce să scriu. I have nothing to write with.

Am cui să-i scriu. There is someone I can write to.

Nu am cui să-i scriu. There is no one I can write to.

The Romanian present subjunctive mostly occurs in situations that would be expressed in English by the infinitive or the gerund, but also by the subjunctive.

When used independently, the subjunctive indicates a desire, a fear, an order or a request, *i.e.* it has modal and imperative values. The present subjunctive is used in questions having the modal value of "should" :

— ***Să plec ?*** Should I leave ?

— ***Să mai stau ?*** Should I stay ?

— ***Unde să plecăm ?*** Where should we go ? / Where could we go ?

— ***De ce să plece ?*** Why should he / she / they leave ?

— ***Ce să fac ?*** What should I do ? / What can I do ?

The present subjunctive often acts as an imperative, mainly for the 1st and the 3rd person. When used with the 2nd person, it is even stronger than the imperative (it implies obligation and submission). The 1st person plural can be preceded by the interjection ***hai***, which intensifies the imperative meaning of the structure :

— ***Să mergem !*** Let's go !

— ***Hai să mergem !*** Let's go !

— ***Să plece imediat !*** I want him / her / them to leave immediately !

— ***Să-mi aduci un pahar de apă !*** Bring me a glass of water !

The subjunctive present is part of some collocations-greetings used in specific situations :

— ***Să crești mare !*** (to a child, after he / she declared his age or thanked for something)

— ***Să ne (să-ți, să vă) fie de bine !*** (to people who have finished their meal)

— ***Să-l (să o, să le etc.) porți sănătos / sănătoasă !*** (when somebody shows up in new clothes, with new shoes, etc.)

— ***Dumnezeu să-l (s-o, să-i, să le) ierte !*** (after mentioning the name of someone who died recently)

Exercise 10.4. *Use the verb in parantheses in the present subjunctive :*

1. Noi preferăm (a rămâne) _____ la secțiunea despre protecția mediului înconjurător, dar voi puteți (a participa) _____ _____ la ce secțiune vreți, e o conferință cu multe secțiuni.
2. Am vrut (a suna / pe tine) _____, dar nu a fost cu putință (a găsi) _____ un telefon public.
3. M-au sunat din centru și mi-au spus că nu pot (a veni) _____ _____ mai devreme de ora șase.
4. Trebuie neapărat (el / a trece) _____ pe la bancă și (a depune) _____ cecul, mâine va fi deja prea târziu.
5. Am rugat-o (a scrie / mie) _____, însă e clar că nu poate (a expedia) _____ scrisorile zilnic.
6. — Se poate (el / a însoți / pe mine) _____ mâine, când mă duc (a cumpăra) _____ tot ce ne trebuie pentru masa de sâmbătă ?
7. Bunicilor mei le place (a se plimba) _____ seara la șosea.
8. — Stai jos ! Ai pe ce (a sta) _____ ?
9. — Vrei (a se duce) _____ la magazin acum sau mai târziu ?

— Când vrei tu, numai (a mai prinde) _____ deschis!

10. — De ce (a nu prezenta) _____ raportul în engleză? El vorbește engleza excelent și toată lumea din sală înțelege englezește.
11. — Hai (a cânta) _____ ceva la patru mâini diseară, vrei? — Sigur că vreau, dar pentru asta trebuie (a exersa) _____ cel puțin vreo două ore, nu?
12. Sunt tristă, nu am cui (a povesti) _____ ce mi s-a întâmplat.

Exercise 10.5. *Read the text (use a dictionary where necessary). Identify the verbs in the subjunctive present. Pay attention to the elements that require the usage of the subjunctive. Then select all the verbs in the text and form their subjunctive in all the persons, singular and plural.*

După câteva zile, într-o seară, mă așez la masa de scris și încep:
«Încuie ușa. Traversează holul. Pătrunde în liftul fără lumină. Bâjbâie după butonul parterului. O smucitură brutală. Coborârea în întuneric induce spaima.
Acesta este un roman de profunzime.»
E evident că gândul ascuns care transpare sau nu transpare din aceste prime rânduri este «coborârea în adâncuri», acțiunea scafandrului care se îndreaptă spre o bază subacvatică, întunericul, frigul, spaima mea față de necunoscutul profunzimii în care m-am decis să cobor.
Dimineața mă trezesc cu febră. Rămân acasă și febra, în ciuda pastilelor, ceaiurilor și frecțiilor, continuă fix o săptămână. Trag concluzia că a fost o răceală zdravănă și, în săptămâna următoare, încep să mă duc la serviciu. În cea de-a doua săptămână reușesc să mă achit de unele promisiuni lăsate baltă în timpul febrei și să-mi recapăt ritmul normal, adică să am seara o oră sau două pentru mine, pentru lecturile încă neorganizate pe care le dirijez instinctiv spre temele romanului. A treia săptămână e chiar ritmată de note în caiet, de fragmente de frază, de intonații, de culegeri de termeni din mediul subacvatic, pe care mi-i explic și cărora le caut neașteptate semnificații secundare. Aceste semnificații pot să-mi servească la construcția «în profunzime» pe care tocmai vreau s-o încep. [...]
Ce concluzie, alta decât o legătură directă între roman și boală, poți să tragi după câteva luni de astfel ritmată experiență? Mă duc, oricum, la farmacia din Rodna Veche și o conving pe farmacistă să-mi vândă antibiotice, deși nu am rețetă.

a bâjbâi după to reach out in the dark
smucitură jerk, abrupt motion
în ciuda in spite of
cea de-a doua *num / ord f* the second
lăsate baltă dropped dead, abandoned
a treia *num / ord f* the third
cărora *dat pl* of **care**
Rodna Veche – a small town in Transylvania

Mircea Nedelciu – *Zodia scafandrului*,
Compania, București, 2000

Exercise 10.6. *Write similar dialogues using the given elements. Use different adverbs and adverbial structures of time.*

a ieși la plimbare / Alexandru

— ***Vrei să ieșim la o plimbare diseară?***
— ***Sincer? Nu prea vreau. Dar cred că vrea Alexandru. Sună-l și întreabă-l dacă vrea să iasă cu tine la plimbare.***

a vizita expoziția de fotografie elvețiană / Cristina
a se duce la Muzeul Satului / Olga și Anton
a vedea ultimul film al lui David Lynch / prietenii din Polonia
a trece pe la unchiul Petrică / sora mea
a mânca la restaurantul Doina / Mihaela

Exercise 10.7. *Write similar dialogues using the given elements:*

a ruga (eu – pe el) / a scrie / a ajunge la Paris

— ***L-am rugat să-mi scrie când ajunge la Paris.***
— ***Și nu ți-a scris?***
— ***Nu. Bănuiesc că a preferat să nu-mi scrie.***

a ruga (eu – pe ea) / a telefona / a sosi acasă
a ruga (el – pe ea) / a comunica rezultatele / a le afla
a ruga (eu – pe el) / a trimite un mesaj prin e-mail / a termina cu examenul
a ruga (noi – pe ei) / a trimite actele / a ajunge la București
a ruga (eu – pe ea) / a povesti ce s-a întâmplat / a avea timp

Exercise 10.8. *Write similar dialogues using the given elements. Use various masculine and feminine names :*

poți / a împrumuta – mie / dicționarul tău

— ***Poți să-mi împrumuți dicționarul tău ?***
— ***Nu, nu pot să ți-l împrumut. Nu vreau să ți-l mai împrumut ! Să ți-l împrumute Andrei pe-al lui !***

puteți / a da – nouă / manualele voastre
poate / a arăta – mie / timbrele lui vechi
poți / a da – lui / niște cărți în limba română
pot (ei) / a trimite – nouă / materialele pentru simpozion
puteți / a expedia – lor / toate cărțile apărute în ultima lună la Editura Universității

Exercise 10.9. *Translate into Romanian :*

1. — We want to go to the movies tomorrow. Would you like to come with us ? Do you think Roxana would like to come, too ?
   — I'm so sorry, but I can't come with you, guys. Why don't you call Cristina to ask her if she is free to go with you ?
2. — I called my parents this afternoon to see if they can look after Alex tonight. — What did they say ? — That they can't come.
3. — I need to know that you can help me ! — I'll only be able to help you if you're absolutely honest with me.
4. — I insisted he wait until Monday so that we can agree on a proper presentation. — Well, I think he'll have to wait until Monday, we will all have to wait.
5. She decided to check the answering machine for messages, so she said : "I want to check my answering machine, and then we can go."
6. I expected to be told that the manager was not available and I was surprised when he took my call.
7. I believe I've earned the right to know what really happened that night and why. I need to understand my actions and reactions. Maybe after that I'll be able to go on.
8. I don't think I need to remind you what this can mean to all of us.
9. — Can you give me his last address ? — Cristina, please, you must let all this go. You need to get on with your life. — That's what I intend to do. That's why I must talk to him.

The past subjunctive

The past tense of the subjunctive mood has only one form for all persons, singular and plural, of any Romanian verb :

să fi + **past participle** of the verb

a cânta :	***să fi cântat***	***a hotărî :***	***să fi hotărât***
a intra :	***să fi intrat***	***a fi :***	***să fi fost***
a lucra :	***să fi lucrat***	***a avea :***	***să fi avut***
a vedea :	***să fi văzut***	***a da :***	***să fi dat***
a putea :	***să fi putut***	***a lua :***	***să fi luat***
a merge :	***să fi mers***	***a sta :***	***să fi stat***
a umple :	***să fi umplut***	***a mânca :***	***să fi mâncat***
a fugi :	***să fi fugit***	***a bea :***	***să fi băut***
a veni :	***să fi venit***	***a se îmbrăca :***	***să se fi îmbrăcat***
a opri :	***să fi oprit***	***a se spăla :***	***să se fi spălat***
a coborî :	***să fi coborât***	***a-și imagina :***	***să-și fi imaginat***

Certain elements can be inserted between the element ***să*** and the auxiliary ***fi*** :
– the negation ***nu***, in order to form the negative of the past subjunctive : ***să nu fi fost***, ***să nu fi avut***, ***să nu fi cântat***, ***să nu fi intrat***, etc.
– an adverb, such as ***mai*** : ***să mai fi repetat***, ***să mai fi rămas***, etc.
– a reflexive or unstressed personal pronoun, as well as combinations of pronouns : ***să mă fi îmbrăcat mai gros***, ***să mi le fi dat***, etc.
– a sequence including one or several pronouns and an adverb : ***să te mai fi sunat o dată***, etc. When the adverb ***nu*** is part of the inserted sequence, it comes in the first position : ***să nu te mai fi văzut niciodată în viața mea***, etc.

Exercise 10.10. *Form the past subjunctive of the verbs in the following sentences :*

noi mâncăm la restaurant, ei citesc romane rusești, ea vede filme franțuzești, tu pleci mâine, ele stau acasă diseară, el nu mai muncește, dumneavoastră rămâneți aici, el scrie o piesă de teatru, ei scriu un roman de aventuri, ea plătește pentru toată lumea, noi îi chemăm și pe ei, noi nu mai luăm autobuzul, ele încearcă o procedură nouă, ea nu plânge, ele nu se plâng, noi îi cunoaștem pe colegii noștri de la Yale, el nu mai fumează, ele descuie ușile dimineața, ei se hotărăsc ușor, voi primiți cărți prin poștă, ei aleg bine, ele culeg flori de câmp, el ia note mari, noi dăm niște telefoane, ele beau cafeaua fără zahăr, ei ne oferă cadouri scumpe, ea se îmbracă elegant, noi mâncăm ceva, el nu mai vorbește despre asta, nimeni nu stă acasă, toți se duc la plimbare, ei retrag bani de la bancă, el îmi face cadou un medalion de argint, ea își cumpără un lănțișor de aur

The verb "a putea" used with the subjunctive and with the infinitive

After the verb ***a putea*** can, may, to be able, to be allowed, both the present subjunctive and the infinitive without the element ***a*** can be used in standard Romanian. The two constructions are perfectly synonymous:

*El **nu poate să vină** astăzi la serviciu. = El **nu poate veni** astăzi la serviciu.*
*Ea **n-a putut să sune** ieri. = Ea **n-a putut suna** ieri.*
*Vom **putea să stăm** mâine acasă. = Vom **putea sta** mâine acasă.*

The structure ***a putea*** + **infinitive** requires a certain order of the elements when the second verb is a reflexive or a pronominal one:

– the personal or reflexive pronoun will come before the verb ***a putea***:

***Poate să mă sune** în fiecare zi. ↔ **Mă poate suna** în fiecare zi.*
***A putut să mă sune** în fiecare zi. ↔ **M-a putut suna** în fiecare zi.*
***Va putea să mă sune** în fiecare zi. ↔ **Mă va putea suna** în fiecare zi.*
***Pot să mă îmbrac** singură. ↔ **Mă pot îmbrăca** singură.*
***Am putut să mă îmbrac** singură. ↔ **M-am putut îmbrăca** singură.*
***Voi putea să mă îmbrac** singură. ↔ **Mă voi putea îmbrăca** singură.*
***Pot să-mi cumpăr** o umbrelă. ↔ **Îmi pot cumpăra** o umbrelă.*
***Am putut să-mi cumpăr** o umbrelă. ↔ **Mi-am putut cumpăra** o umbrelă.*
***Voi putea să-mi cumpăr** o umbrelă. ↔ **Îmi voi putea cumpăra** o umbrelă.*

– if the verb ***a putea*** is in the negative, the negation ***nu*** will precede the personal or reflexive pronoun:

***Nu poate să mă sune** în fiecare zi. ↔ **Nu mă poate suna** în fiecare zi.*
***Nu a putut să mă sune** în fiecare zi. ↔ **Nu m-a putut suna** în fiecare zi.*
***Nu va putea să mă sune** în fiecare zi. ↔ **Nu mă va putea suna** în fiecare zi.*
***Nu pot să mă îmbrac** singură. ↔ **Nu mă pot îmbrăca** singură.*
***Nu am putut să mă îmbrac** singură. ↔ **Nu m-am putut îmbrăca** singură.*
***Nu voi putea să mă îmbrac** singură. ↔ **Nu mă voi putea îmbrăca** singură.*
***Nu pot să-mi cumpăr** o umbrelă. ↔ **Nu îmi pot cumpăra** o umbrelă.*
***Nu am putut să-mi cumpăr** o umbrelă. ↔ **Nu mi-am putut cumpăra** o umbrelă.*
***Nu voi putea să-mi cumpăr** o umbrelă. ↔ **Nu-mi voi putea cumpăra** o umbrelă.*

– when the verb ***a putea*** is in the compound perfect and the unstressed personal pronoun (direct object) is the 3rd person singular feminine ***o***, the pronoun will come after the verb ***a putea*** (according to the general rule of combining the compound perfect and the unstressed personal pronouns):

***Am putut să o (s-o) găsesc** ușor. ↔ **Am putut-o găsi** ușor.*
***Nu am putut să o găsesc** ușor. ↔ **Nu am putut-o găsi** ușor.*

Exercise 10.11. *Transform the sentences below using the structure **a putea + infinitive** instead of **a putea + subjunctive**:*

1. Nu putem să mergem prin oraș astăzi, e prea frig.
2. — Poți să te duci tu în locul meu la ședință mâine?
3. Am crezut că voi putea să-i cumpăr un cadou frumos, dar n-am găsit nimic potrivit pentru ea.
4. Cristina nu a putut să depună banii la bancă ieri pentru că a ajuns târziu și nu a mai prins deschis.
5. — Nu știi cine va putea să aibă grijă de copii săptămâna viitoare?
6. Ei n-au putut să o aștepte la aeroport fiindcă nu le-a mers mașina.
7. — De ce nu au putut să cheme un taxi?
8. — Ce autobuz putem să luăm ca să ajungem din centru în Balta Albă?
9. — Crezi că poate să-mi telefoneze diseară, când ajunge acasă?
10. Nu poate să li le aducă săptămâna asta, este prea devreme.

Exercise 10.12. *Translate into Romanian. After the verb **a putea** use both the structure with the infinitive and the one with the subjunctive:*

1. My good friends Simina and Alexandru invited me to go out with them tomorrow night, but I couldn't decide whether to go with them or not.
2. The professor who teaches Eastern European Cultures cannot tell the students when the guest lecturer will give the talk, because he did not confirm the date of his arrival.
3. She was very sick, but now she is much better, and soon she will be able to wash, brush her hair and dress without any help.
4. You should buy a better dictionary, this one is old and too poor, and it can't really help you.
5. When he was living in that small town, he could not call home every day, as he had promised, so his parents worried a lot.
6. Sir, you can deposit your check now, but today is Friday and it takes three business days to have access to this money, so you'll be free to spend it only on Wednesday.
7. You can use any ATM, but if you use the machine of a different bank, you'll have to pay an extra charge.
8. Can we go to the Parc Hotel and drive through the center of the city?
9. May I see that small golden ring with saphires and diamonds?
10. I don't think she will be able to meet you next week, she is really busy these days.

When what is virtual becomes real

The future indicative based on the present subjunctive

The standard Romanian future indicative (future 1) is formed with the auxiliary ***voi***, ***vei***, ***va***, ***vom***, ***veți***, ***vor*** and the infinitive of the actual verb. There are two other ways of forming the future indicative in Romanian. Both of them are built with the present subjunctive.

The future 2 is formed with the invariable element ***o*** placed before the regular present subjunctive forms : ***eu o să lucrez*** ; ***tu o să cânți*** ; ***el o să vadă*** ; ***ea o să doarmă*** ; ***noi o să vorbim*** ; ***voi o să ascultați*** ; ***ei o să scrie*** ; ***ele o să aștepte*** ; ***eu o să mă culc*** ; ***tu o să îți (să-ți) imaginezi*** ; ***ei o să își (să-și) amintească.***
In the 3rd person plural the element ***o*** can be replaced by ***or*** : ***ei o să aștepte aici ~ ei or să aștepte aici*** ; ***ele o să se culce ~ ele or să se culce.***

In the negative, the negation ***nu*** (***n-***) precedes the whole structure : ***eu nu o (n-o) să lucrez*** ; ***tu nu o (n-o) să cânți*** ; ***el nu o (n-o) să vadă*** ; ***ea nu o (n-o) să doarmă*** ; ***noi nu o (n-o) să vorbim*** ; ***voi nu o (n-o) să ascultați*** ; ***ei nu o (n-o) să scrie*** ; ***ele nu o (n-o) să aștepte*** ; ***eu nu o (n-o) să mă culc*** ; ***tu nu o (n-o) să îți (să-ți) imaginezi*** ; ***ei nu o (n-o) să își (să-și) amintească*** ; ***ei nu or (n-or) să aștepte aici*** ; ***ele nu or (n-or) să se culce.***
Pronouns or / and adverbs (***mai***, ***și***) can be inserted (the same rules as for the present subjunctive) : ***tu o să și lucrezi*** ; ***eu nu o să mai aștept / n-o să mai aștept*** ; ***el o să îmi arate ce să fac*** ; ***ei n-or să se mai trezească așa de devreme.***

The future 2 is more frequent in colloquial speech than the future 1, which is more formal and preferred in written texts, public presentations, etc.

The future 3 is formed with the auxiliaries ***am***, ***ai***, ***are***, ***avem***, ***aveți***, ***au*** and the regular present subjunctive forms :

Sing.	1st	***am***	+ the present subjunctive of the verb
	2nd	***ai***	
	3rd	***are***	
Pl.	1st	***avem***	
	2nd	***aveți***	
	3rd	***au***	

These auxiliaries are identical to the verb ***a avea*** in the present indicative : ***eu am să lucrez*** ; ***tu ai să cânți*** ; ***el are să vadă*** ; ***ea are să doarmă*** ; ***noi avem să vorbim*** ; ***voi aveți să ascultați*** ; ***ei au să scrie*** ; ***ele au să aștepte*** ; ***eu am să mă culc*** ; ***tu ai să îți (să-ți) imaginezi*** ; ***ei au să își (să-și) amintească.***

The negative is formed according to the general rule. The negation ***nu*** (***n-***) precedes the whole structure : ***eu nu am (n-am) să lucrez*** ; ***tu nu ai (n-ai) să cânți*** ; ***el nu are (n-are) să vadă*** ; ***eu nu am (n-am) să mă culc*** ; ***el nu are (n-are) să își (să-și) amintească.***

The insertion of pronouns or / and adverbs is the same as for the present subjunctive : ***nu am (n-am) să te mai aștept.***

The forms of the 1st and the 2nd person plural of this future are seldom used in standard contemporary Romanian. The other forms are frequent in the colloquial version of the language, but less frequent than the forms of the future 2.

Exercise 10.13. *Change the future 1 into the future 2 or 3 :*

1. Încă de anul trecut, când a început să se simtă rău, mi-a promis că se va duce la doctor, dar acuma spune că nu a avut timp pentru așa ceva.
2. Vlad, fratele prietenei mele, mi-a spus că se va căsători abia în august, pentru că logodnica lui este plecată din țară și va reveni în România la sfârșitul lui iulie.
3. Toată lumea a crezut că mezzosoprana Ruxandra Donose va cânta o arie din *Carmen* de Bizet, însă ea a preferat să cânte altceva, eu personal nici nu știu ce anume.
4. Mi-a promis că se va ocupa de mine în timpul verii, dar văd acum că nu prea se va putea ține de cuvânt.
5. Ai mei mi-au spus că emisiunea la care a fost invitat vărul meu, inventatorul, se va transmite în reluare și sper că voi avea timp să o văd și eu de data aceasta.
6. Julie a spus că va mai scrie încă un roman mare, în care o parte din acțiune se va petrece în București.
7. Sigur că este foarte nervoasă : plecarea se apropie cu pași repezi și ea încă nu știe nici unde va sta, nici ce chirie va plăti, nici dacă va avea condiții normale de lucru.
8. I-am promis fetiței prietenei mele că o voi duce săptămâna viitoare la un concert de muzică simfonică, dar acum văd că parcă nu mai vrea să mergem.
9. Am decis că de-acum înainte îmi voi organiza viața cu mult mai bine : voi fi mai eficientă, voi lucra mai mult, mă voi odihni mai inteligent, mă voi duce la sala de sport de două ori pe săptămână și voi alerga cel puțin trei kilometri în fiecare zi.
10. Prietenii mi-au spus că sâmbătă vor umbla prin magazine ca să cumpere obiectele de uz casnic de care au nevoie și m-au întrebat dacă îi voi însoți.

Is everything relative?

Relative pronouns / pronominal adjectives vs. interrogative pronouns / pronominal adjectives

The Romanian interrogative pronouns / pronominal adjectives (***cine***, ***ce***, ***care***, ***cât***, etc.) can also work as relative pronouns / pronominal adjectives. As a rule, the interrogatives and the relatives are studied together, and they are often called interrogative-relative pronouns. However, they do not always act identically. Interrogative pronouns / adjectives are used in questions. Relative pronouns substitute a noun in non-interrogative subordinate clauses. Like the conjunctions, they connect the main clause to the subordinate; unlike the conjunctions, they have their own syntactic function in the subordinate.

Many of the relative pronouns are identical to the interrogatives (***cine***, ***ce***, ***care***, ***cât***). However, there are some interrogative pronouns that cannot function as relative pronouns (***al câtelea*** – the answer to this question is an ordinal numeral; this interrogative pronoun and the ordinal numerals will be studied within Chapter 11), and some relative pronouns that are strictly relative (the invariable pronoun ***de***, which is a colloquial pronoun with the same meaning as ***care***; or the compound pronoun ***cel ce*** the one who).

Furthermore, some semantic and / or functional restrictions differentiate homonymous interrogative and relative pronouns. For instance:
– as an interrogative pronoun, ***ce*** is a substitute for nouns designating only inanimate objects, but as a relative pronoun (as a synonym of ***care***), it can also replace nouns designating animate objects:

> *Toți **prietenii** **ce**-au fost de față s-au bucurat pentru noi.* All the friends who were there were happy for us.

– as interrogatives, both ***ce*** and ***care*** can only take as a predicate a verb in the 3rd person, but as relatives they can combine with verbs in all the persons, both singular and plural:

> ***Noi**, **care** nu v-am abandonat, suntem prieteni adevărați.* We, who have not let you down, are true friends.

Exercise 10.14. *Find the interrogative and relative pronouns / adjectives in the texts given below. State their function.*

Carte frumoasă, cinste cui te-a scris,
Încet gândită, gingaș cumpănită;
Ești ca o floare, anume înflorită
Mâinilor mele, care te-au deschis.

cinste honor, respect
gingaș cumpănită delicately weighed
anume on purpose

Tudor Arghezi

Cheia ce mi-ai dat aseară –
Cheia de la poarta verde –
Am pierdut-o chiar aseară!...
Dar ce cheie nu se pierde?

poartă gate

Ion Minulescu

Mi-e dor să aud un frate necunoscut, pe stradă,
Întrebând: cât e ceasul?

întrebând asking

Ștefan Baciu

Fug animale speriate de minuni
La care nu mai știm să ne gândim,
Miercuri și marți, vineri și luni.

speriat scared, frightened

Constanța Buzea

O Doamne, nu uit și nici nu țin minte
Ce-a fost mai târziu, ce-a mai fost înainte.

a ține minte to remember

Mihai Ursachi

Despre ce-aș fi putut vorbi
în zilele acestei veri cu tine?

aș fi putut vorbi I could have talked

Mariana Marin

Îl întreb în șoaptă, blând, aplecându-mă puțin în față, dacă știe cât e ora. Pe urmă, după ce îmi răspunde corect, îi pun o întrebare și mai simplă, și anume dacă are idee cine sunt. Îmi întorc ușor capul și pentru profil. Asta ca să-i dau o șansă.

în șoaptă whispered
blând gently
aplecându-mă în față bending forward
a întoarce capul to turn one's head

Răzvan Petrescu

Aici locuiesc, într-o mare și veche dilemă
Din care nu ies niciodată.

Mihai Ursachi

Câți ani să mai fie, ce oră a fost,
Pendula stă moartă și fără de rost.

pendulă clock
fără rost useless

Mihai Ursachi

The relative pronoun "care" in different cases

The most challenging relative pronoun, even for native speakers of Romanian, is ***care***. The complete paradigm of ***care*** is:

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.	***care***			
Acc.	***pe care*** ; ***cu, fără, lângă, despre care***, etc.			
Gen.	***al, a, ai, ale căruia al, a, ai, ale cărui(a)***	***al, a, ai , ale căreia al, a, ai, ale cărei(a)***	***al, a, ai, ale cărora al, a, ai, ale căror(a)***	
Dat.	***căruia cărui***	***căreia cărei***	***cărora căror***	

As a pronoun, ***care*** takes the gender, number and case of the substituted noun. As an adjective, it agrees in gender, number and case with the modified noun (gender and number are relevant only in the genitive-dative).

When the relative pronoun ***care*** is a subject in the subordinate, it will be **in the nominative** case:

Colegul ***care*** *stă lângă mine este din Germania.*
Colega ***care*** *stă lângă mine este din Franța.*
Colegii ***care*** *stau lângă mine sunt din Rusia.*
Colegele ***care*** *stau lângă mine sunt din Spania.*

In the accusative, as a **direct object**, the relative pronoun ***care*** always takes the preposition ***pe*** (when it substitutes both nouns designating persons and non-persons). In such structures, the double expression of the direct object (relative pronoun + unstressed personal pronoun) is required:

Colegul (person) ***pe care l-****am invitat la mine este din Germania.*
Cartea (object) ***pe care*** *am primit-****o*** *ieri e de la prietena mea.*

In the dative, ***care*** takes the gender and the number of the substituted noun:

Colegul ***căruia*** (m. sing.) *i-am împrumutat cartea nu a venit astăzi.*
Colega ***căreia*** (f. sing.) *i-am împrumutat cartea nu a venit astăzi.*
Colegii ***cărora*** (pl.) *le-am împrumutat cartea nu au venit astăzi.*
Colegele ***cărora*** (pl.) *le-am împrumutat cartea nu au venit astăzi.*

In the genitive, the patterns including the relative pronoun ***care*** may seem more difficult to build than the others. Actually, there are two possibilities of placing the pronoun in the subordinate: before the noun indicating the possessed object (in pre-position), or after this noun (in post-position). The structure with ***care*** in post-position occurs only when the noun indicating the possessed object is not in the nominative case:

Tânărul al cărui băiețel *joacă în film este fratele meu.* (nom.)
Tânărul despre băiețelul căruia *am vorbit este fratele meu.* The young man whose little boy we talked about is my brother. (acc.)

If the noun designating the possessed object is in the accusative case, the whole construction is preceded by a preposition that goes with the accusative:

Tânărul despre al cărui băiețel *vorbim este fratele meu.* / ***Tânărul despre băiețelul căruia*** *vorbim este fratele meu.* The young man whose little boy we are talking about is my brother.

The examples below give possible combinations of nouns designating the possessor (in the main clause) and the possessed object (in the subordinate) preceded or followed by the relative pronoun ***care*** in the genitive. They clearly show the rules of agreement that are to be followed when using this structure:

tânărul	***al cărui băiețel***	***tânărul despre***	***băiețelul căruia***
	a cărui fetiță		***fetița***
	ai cărui băieței		***băieței***
	ale cărui fetițe		***fetițele***
tânăra	***al cărei băiețel***	***tânăra despre***	***băiețelul căreia***
	a cărei fetiță		***fetița***
	ai cărei băieței		***băieței***
	ale cărei fetițe		***fetițele***

tinerii / tinerele	*al căror băiețel*	*tinerii / tinerele despre*	*băiețelul cărora*
	a căror fetiță		*fetița*
	ai căror băieței		*băieței*
	ale căror fetițe		*fetițele*

When the relative pronoun ***care*** comes before the noun indicating the possessed object, it takes the possessive article (***al, a, ai, ale***), and the modified noun does not take an article. The relative pronoun ***care*** (***cărui, cărei, căror***) takes the gender and the number of the noun in the main clause it substitutes. The possessive article ***al, a, ai, ale*** agrees with the noun in the subordinate clause modified by the relative pronoun ***care***.

When the relative pronoun ***care*** comes after the noun it modifies, it has the form ending in ***-a*** and does not take the possessive article. The modified noun takes the definite article. The relative pronoun ***care*** takes the gender and the number of the noun in the main clause it substitutes.

Exercise 10.15. *Put the two sentences together like in the model. Use the relative pronoun* ***care*** *in different cases (nominative, accusative or dative) :*

L-am condus la aeroport pe prietenul meu. Prietenul meu a plecat în Statele Unite. → L-am condus la aeroport pe prietenul meu care a plecat în Statele Unite.

1. Ne-am împrietenit cu o colegă din Bolivia. Pe colega din Bolivia o vedem zilnic la cursul de literatură americană.
2. Am vorbit mult despre niște articole. Am citit articolele într-o revistă franțuzească.
3. Am căutat prin toată casa cecurile. Fără cecuri nu pot să mă duc la bancă.
4. Nu-mi aduc aminte cum o cheamă pe fiica prietenei tale. Cu fiica prietenei tale am vorbit ieri la telefon.
5. Am sunat-o pe mama prietenului meu. I-am adus mamei prietenului meu un pachet din Germania.
6. Vreau să vorbesc cu funcționarul bancar. I-am dat telefon funcționarului bancar ca să întreb ce sumă de bani pot să retrag.
7. Le-am văzut ieri pe colegele mele din Bulgaria. Colegelor mele din Bulgaria le-au venit în vizită niște veri din Sofia.

Exercise 10.16. *Put the two sentences together like in the model. Use the relative pronoun* ***care*** *in different cases (nominative, accusative or dative) :*

Prietena mea și-a publicat recent un volum de poezii. Prietena mea scrie versuri de când era mică. → Prietena mea care scrie versuri de când era mică și-a publicat recent un volum de poezii.

1. Profesorul nostru de antropologie s-a întors în țară. Profesorul nostru de antropologie a predat doi ani la o universitate din Italia.
2. Cadoul a fost foarte ieftin. Am cumpărat cadoul de la un magazin din Balta Albă.
3. Cartea a fost foarte interesantă. Cartea mi-a recomandat-o profesorul de literatură franceză.
4. Studentul meu va veni după absolvire în România. Cu studentul meu lucrez la română în fiecare zi.
5. — Doamna aceea este mătușa ta ? Doamnei aceleia i-ai adus flori la gară.
6. Actorii și-au stins țigările imediat. Actorilor li s-a spus că fumatul pe scenă este interzis.
7. Autobuzul va pleca peste două minute. Autobuzul tocmai a sosit în stație.

Exercise 10.17. *Put the two sentences together like in the model. Use the relative pronoun* ***care*** *in the genitive case :*

Cu privire la proiectul de la chimie m-am sfătuit cu un coleg. Fratele colegului este chimist. → Cu privire la proiectul de la chimie m-am sfătuit cu un coleg al cărui frate este chimist.

1. Vreau să citesc cartea. Autorul cărții este un psihanalist vestit.
2. Am vorbit cu profesorul. Fiica profesorului este studentă la Madrid.
3. L-au invitat la televiziune să dea un interviu pe studentul nostru. Proiectul studentului nostru a luat medalia de argint la un concurs internațional de inventică.
4. Uite-o pe amica mea. Părinții amicei mele lucrează în Franța.
5. Alexandra este tânăra din Tulcea. Poeziile Alexandrei apar periodic în revistele literare.
6. — Unde sunt copiii din Polonia ? Părinții copiilor din Polonia vor sosi mâine la București.
7. I-am sunat pe tinerii din Timișoara. Fetița tinerilor din Timișoara va merge cu avionul împreună cu mine până la New York.

8. — N-ați văzut-o pe colega din grupa de spaniolă ? Cartea colegei din grupa de spaniolă a rămas la mine.
9. Amândoi copiii pictează foarte bine. Tatăl copiilor este pictor.
10. Profesorul se mândrește cu ei. Elevii profesorului au câștigat concursul de matematică.

Exercise 10.18. *Fill in the blanks using the relative pronoun* ***care*** *in the genitive case :*

1. Dânsul este profesorul _____ student preferat am fost.
2. Nu mai reușesc să găsesc nuvela aceea _____ final mă interesează foarte mult.
3. Trebuie să găsesc magazinul _____ ofertă este cea mai avantajoasă.
4. — Nu te așeza pe scaunul acela _____ picioare sunt șubrede. O să se rupă cu tine !
5. Declarațiile vamale, _____ sens pare uneori de neînțeles călătorilor, sunt, în realitate, un lucru absolut necesar.
6. Companiile acestea, _____ taxiuri sunt foarte ieftine, funcționează de câțiva ani în București.
7. Noi am fost în autobuzul acela _____ instalație de aer condiționat s-a defectat.
8. Ei sunt americanii care l-au înfiat pe băiețelul _____ părinți au murit într-un teribil accident de mașină acum doi ani.
9. Colega mea din Franța, _____ bunici locuiesc undeva lângă Lyon, m-a invitat la ea.
10. Nu mai vreau să aud de femeia aceea _____ poveste este atât de tristă, încât mă face să plâng.
11. Îmi plac studenții _____ idei sunt îndrăznețe, dar legate, totodată, de realitate.

Making a long story short

The gerund

The gerund is an non-personal mood, *i.e.* it does not have forms for each person. In general, the gerund is used in Romanian as an equivalent of a whole sentence that indicates certain circumstantial relationships. The gerund is formed from the stem of the infinitive, with the suffixes ***-ând*** or ***-ind***.

-ând				-ind		
Verbs in -a	**Verbs in -ea**	**Verbs in -e**	**Verbs in -î**	**Verbs in -i**	**Verbs in -ia, -chea / ghea**	**Verbs in -ie**
a lucra – lucrând	*a vedea – văzând*	*a merge – mergând*	*a hotărî – hotărând*	*a iubi – iubind*	*a copia – copiind*	*a scrie – scriind*

– the verbs ending in ***-a***, ***-e***, ***-ea*** and ***-î*** form the gerund with the suffix ***-ând***
– the verbs ending in ***-i*** form the gerund with the suffix ***-ind***
– the verbs ending in ***-chea*** (***a îngenunchea*** to kneel), ***-ghea*** (***a supraveghea*** to supervise, to take care of, to watch), ***-ia*** (***a mângâia*** to caress, ***a copia*** to copy), as well as the verb ***a scrie*** to write and its derivatives (***a transcrie*** to copy, ***a prescrie*** to prescribe, etc.) also form the gerund with the suffix ***-ind***
– phonetic changes may occur in the stem

Irregular verbs form the gerund as follows : ***a fi – fiind***, ***a avea – având***, ***a sta – stând***, ***a da – dând***, ***a lua – luând***, ***a mânca – mâncând***, ***a bea – bând***, ***a ști – știind***, ***a vrea – vrând***.

The unstressed forms of the personal pronoun are attached to the gerund form in post-position. Hyphenation is compulsory. A final vowel ***-u*** is then added to the verbal form (unless the combination is gerund + unstressed feminine 3rd person singular personal pronoun in the accusative ***o***) : ***văzându-mă***, ***văzându-te***, ***văzându-ne***, ***văzându-vă***, ***văzându-i***, ***văzându-le***, but ***văzând-o*** ; ***dându-mi***, ***dându-ți***, ***dându-i***, ***dându-ne***, ***dându-vă***, ***dându-le***. The gerund + personal pronoun form one phonetic unit, with one stress placed on the verb.

The reflexive pronouns are also attached to the gerund in post-position, in which case the gerund takes the final ***-u***. Even though the gerund is an non-personal mood, it accepts reflexive pronouns of all persons, and therefore acquires personal values : ***îmbrăcându-mă***, ***îmbrăcându-te***, ***îmbrăcându-se***, ***îmbrăcându-ne***, ***îmbrăcându-vă***, ***îmbrăcându-se*** ; ***imaginându-mi***, ***imaginându-ți***, ***imaginându-și***, ***imaginându-ne***, ***imaginându-vă***, ***imaginându-și***. The gerund + reflexive pronoun form one phonetic unit, with one stress placed on the verb.

Combinations of two pronouns can be attached to the gerund form. In this case, both of them come after the verb, and the pronoun in the dative is in the first position : ***dându-mi-l*** giving it to me, ***părându-ți-se*** as it seemd to you, etc. The gerund + two pronouns form one phonetic unit, with one stress placed on the verb. The double hyphenation is required.

The negative is formed with the negative element ***ne-*** attached to the gerund in pre-position. The negation and the gerund form merge : ***lucrând – nelucrând***, ***văzând – nevăzând***, ***scriind – nescriind***, ***gândindu-mă – negândindu-mă***. The adverb ***mai*** can be inserted between the negative component ***ne-*** and the actual gerund form of the verb. ***Mai*** and the negative form of the gerund merge : ***nevăzând – nemaivăzând*** not seeing anymore, ***neauzind – nemaiauzind*** not hearing anymore, ***neștiind – nemaiștiind*** not knowing anymore, ***negândindu-mă – nemaigândindu-mă*** not thinking anymore.

The gerund is generally used as a supplemental predicative element or as a circumstantial indicating manner, time, cause, etc. It corresponds to the present participle or to the gerund in English :

L-am găsit lucrând. I found him working. (supplemental predicative element)

El ne ***explică*** *gerunziul* ***scriind*** *totul pe tablă.* He is explaining the gerund writing everything on the blackboard. (manner)

Nesimțindu-mă bine, am decis *să rămân acasă.* lit. Feeling sick I decided to stay home. (cause : ***nesimțindu-mă bine = pentru că nu m-am simțit bine***)

Exersând *constant,* ***o să ajungi să cânți*** *la pian destul de bine.* Practicing constantly you'll get to play the piano pretty well. (condition : ***exersând = dacă vei exersa***)

Plecând, ne-a făcut cu mâna. lit. Leaving, she waved bye-bye. (temporality, momentary action : ***plecând = când a plecat***)

— Uite cum ***zâmbește citind*** *scrisoarea de la el.* Look at her, she's smiling while reading his letter. (temporality, continuing action : ***citind = în timp ce citește***)

The gerund can be sometimes used as an attribute. It agrees then with the noun :

Mi-a întins o ***mână tremurândă.*** He offered me a shaking hand.

The gerund is used after verbs of perception :

- ***Am văzut-o trecând*** *pe lângă mine, dar ea nu m-a văzut pe mine.* I saw her passing by, but she didn't see me.

In Romanian the gerund is never preceded by a preposition. The subjects of the main verb and of the gerund are, in general, the same, but the two verbs can also have different subjects :

Ieșind *din clădire,* ***mi-am dat seama*** *că am uitat hârtiile în birou.* Leaving the building I realized I had left the papers in my office. (the same subject)

Te-am văzut (pe tine) ieșind *din clădire.* I saw you leaving the building. (different subjects)

Exercise 10.19. a. *Form the gerund of the verbs and verbal structures below :*

a accepta, a acompania, a aduce, a ajuta (pe ele), a se amesteca (voi), a-și aminti (eu, pe ea), a anunța (pe ei), a aparține (mie), a aprinde lampa, a se aprinde (el), a se așeza (voi), a audia cursurile de antropologie culturală, a se baza (noi) pe ajutorul vostru, a bea, a se bucura (eu) de scrisoarea voastră, a se califica (ei) în sferturile de finală ale Campionatului Mondial de fotbal, a caracteriza, a se căsători (ei) devreme, a circula cu viteză mare, a câștiga premiul cel mare, a nu mai vorbi cu prietenii de departe, a se construi mult în ultima vreme, a-i contacta pe partenerii din străinătate, a decurge totul normal, a definitiva proiectul de program, a nu mă deranja cu nimic, a nu mai deschide ferestrele, a nu se mai putea exprima deschis (noi), a face, a-și face (eu) mii de probleme din orice, a și-l fractura (eu), a nu mai funcționa normal, a genera conflicte, a nu se grăbi (voi), a se hotărî (noi), a impresiona (pe mine), a nu mai iubi (pe ea), a înghiți, a îngheța, a înscrie două goluri senzaționale, a se lămuri (noi), a se liniști (ele), a lua cuvântul în cadrul seminarului, a nu se mai mira (eu) de nimic, a se neliniști (ea) de soarta copiilor, a se obișnui (noi) în locul cel nou, a opri brusc mașina, a se opri brusc (tu), a plăcea foarte mult bananele și ananasul (mie), a-i premia pe cei mai buni sportivi ai anului, a pune în scenă un nou spectacol, a le răsplăti eforturile, a studia arhivele Securității, a se supăra (eu) pe toată lumea, a nu mai telefona (mie), a tremura, a se uita (eu) mai bine la el, a-l uita, a vedea, a nu se mai vedea de multă vreme (ele), a zâmbi prefăcut (mie)

b. *Choose 12 gerunds from the list and make up sentences with them.*

Exercise 10.20. *Put the verbs given in parentheses into the gerund. Pay attention to the combinations with the personal and reflexive pronouns.*

— Azi am avut o experiență dramatică ! Serios !
— Ce vrei să spui ? Ce ți s-a întâmplat ? (a te vedea) _____ pot crede că ai avut un șoc !
— Chiar am avut. Am primit ieri dimineață extrasul de cont de la bancă.
— Și ? Ai constatat (a-l citi) _____ că nu mai ai nici un leu în cont ?
— Doamne ferește, nici chiar așa ! Stai s-o luăm pe rând. (a găsi) _____ plicul în cutia poștală, m-am bucurat, ce să fac, în naivitatea mea. L-am luat, l-am deschis și, (a-l deschide) _____, am crezut că o să leșin. Mai întâi am văzut că (a retrage) _____ bani, « numerar », ca să folosesc terminologia de specialitate, adică bani

gheață mai pe românește, de la bancomatul propriei mele bănci, trebuie să plătesc, și chiar plătesc, un comision, lucru pe care până acuma nu l-am știut. Și nici n-am mai auzit de așa ceva nicăieri în lume.

— Da, bizare reguli. E mare?

— Cine?

— Comisionul, evident!

— Nu, e vorba despre 1.000 de lei, însă (a vorbi) _____ despre asta pun o problemă de principiu. În fine, (a parcurge) _____ în continuare minunatul document, văd că primesc o dobândă acordată pentru, citez, «disponibil cont card». Surpriză mare, trebuie să recunosc. O dobândă de 2.321,00 lei. Dar bucuria mi-a fost de scurtă durată, căci (a continua) _____ acțiunea, descopăr că banca îmi reține taxa poștală pentru trimiterea extrasului de cont! 7.000 de lei! Ha-ha!

— (a râde) _____ isteric nu rezolvi nimic. Ai dat telefon la bancă să afli despre ce este vorba?

— Nu. (a se umple) _____ de nervi, m-am îmbrăcat și m-am dus la bancă. Unde mi s-a spus că așa și trebuie să fie. Așadar, totul este perfect. Gata. Hai să nu mai vorbim despre asta. Să mergem într-un loc frumos și să mâncăm ceva.

The supine

The supine is another non-personal verbal mood, formally identical to the past participle, but preceded by a preposition. The supine designates the verbal action, acting as a noun, but without losing its verbal semantic features. If the past participle can work and be perceived as an adjective, the supine is perceived as a noun. Its English equivalent is the infinitive or the ***-ing*** form:

E greu ***de crezut*** *că ea vorbește chineza.* It is hard to believe that she speaks Chinese.

M-am apucat ***de făcut*** *curățenie în casă.* I started cleaning the house.

The supine is mostly used with the preposition ***de***, after the verbs ***a fi*** and ***a avea***. It indicates an obligation or an anticipated action:

Am de lucrat *mult.* I have to work a lot.

Aici ***e de câștigat*** *un premiu.* There is a prize to win here.

The supine is also used in set phrases and nominal patterns with different prepositions:

– verb (***a termina de*** to finish doing smth, ***a se apuca de*** to start doing smth, ***a se pune pe*** to start doing smth very intensely, ***a se pregăti de*** to prepare to / for, ***a fi în stare de*** to be able to, ***a se sătura de*** to be sick of, etc.) + supine:

S-a apucat *finalmente* ***de lucrat.*** He / she finally started working.

– adjectives or adverbs + supine:

Carnea e ***bună de mâncat.*** The meat is good to eat.

– supine with a repeated or absent (implied) verb:

De înțeles, înțeleg *românește, dar* ***de vorbit,*** *nu.* I do understand Romanian, but I can't speak.

– noun + supine indicating the purpose of the object designated by the noun: ***mașină de scris*** typewriter, ***mașină de spălat*** washer, ***fier de călcat*** iron, ***aparat de fotografiat*** camera, ***ochelari de citit*** reading glasses, etc.

– noun + supine in the negative with a modal meaning: *o vacanță* ***de neuitat*** unforgettable holidays = ***care nu poate fi uitată***, *o greșeală* ***de neiertat*** an unforgivable mistake = ***care nu poate fi iertată***, etc.

Exercise 10.21. *Form the supine of the verbs given in parentheses. Use appropriate prepositions.*

1. Povestea asta a lui, pe care mi-a spus-o cu lux de amănunte, e (a nu înțelege) _____.
2. — Fii amabil, poți să-mi dai un cuțit (a tăia) _____ hârtie?
3. Mi-a cerut un răspuns imposibil (a da) _____, știind foarte bine că la așa ceva eu nu pot să nu mă supăr.
4. Nu e prima dată când are o idee demnă (a reține) _____.
5. — De unde ai cumpărat mașina (a găti) _____?
6. Sunt cam supărată pentru că nu am găsit bilete la vagonul (a dormi) _____, așa ca voi fi nevoită să iau avionul, care e mult mai scump.
7. Am știut că salata aceea nu mai e bună (a mânca) _____, însă n-am vrut s-o arunc, am mâncat-o și acum mă simt rău, trebuie să mă duc la doctor.
8. Am așa de multe lucrări (a corecta) _____ până mâine, încât mă întreb dacă le voi putea termina.
9. — Spune-mi, câte pagini ai tu (a traduce) _____? Eu am numai două!
10. — Uite, am umblat prin lăzile din pod și am găsit primul meu aparat (a fotografia) _____.
11. — Când ai de gând să te apuci (a scrie) _____? Nu ți se pare că nu vei avea suficient timp ca să termini?
12. — Înțelegi turcește? — (a înțelege) _____, înțeleg eu, dar (a vorbi) _____ nu pot, e prea devreme, m-am apucat (a învăța) _____ limba turcă acum două luni, e prea devreme să pot și vorbi!

This is, definitely, about quality...

The adjectival or demonstrative article

Besides the definite / indefinite article and the genitival (possessive) article, Romanian has an adjectival (also called "demonstrative") article. It has the following forms :

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*cel*	*cea*	*cei*	*cele*
Gen.-dat.	*celui*	*celei*	*celor*	

Although traditional grammars call this item adjectival or demonstrative article, ***cel***, ***cea***, ***cei***, ***cele*** often works as a purely morphological marker. This element belongs to the structure of the relative superlative : ***cel mai frumos***, ***cea mai frumoasă***, ***cei mai frumoși***, ***cele mai frumoase*** the most beautiful. It also functions as a support for the ordinal numerals in certain case functions [the ordinal numeral will be studied within Chapter 11]. The nominal group made of a cardinal numeral and a noun (the noun can be omitted if it was previously mentioned) is preceded by the element ***cel***, ***cea***, ***cei***, ***cele***, that is meant to identify a group of objects and refer to it as a whole (in English such groups take the definite article) :

— *Unde sunt* ***cele trei scrisori*** *despre care vorbești ?* Where are the three letters you are talking about ?

— *Au venit deja* ***cele două*** *din Grecia ?* Have the two from Greece come yet ?

cele zece porunci the Ten Commandments

Cei trei mușchetari *de Alexandre Dumas The Three Musketeers* by Alexandre Dumas

Semantically, ***cel***, ***cea***, ***cei***, ***cele*** is very close to the demonstrative pronoun of remoteness ***acel***, ***acea***, ***acei***, ***acele*** – this is the reason why this element is called **demonstrative**. It can function as a substitute for a noun, *i.e.* as a pronoun. It can replace a noun previously expressed in a particular context and referred to by means of an attribute (Example 1), or it can replace a noun that is not included in the communication but which is assumed as known by the transmitter-receiver in a particular communication situation (Example 2) :

Example 1

— *Unde mi-e* ***rochia*** *?* Where is my dress ?

— *Care,* ***cea neagră*** *sau* ***cea verde*** *? Sau* ***cea de catifea*** *?* Which one, the black one or the green one ? Or the velvet one ? (***cea*** functions as a substitute for the noun ***rochia***, previously expressed in the communication act)

Example 2

— *Care* ***produse*** *sunt mai bune ?* Which products are better ?

— ***Cele organice,*** *evident, adică* ***cele fără nitrați*** *!* The organic ones, obviously, which means the ones grown without nitrates ! (if we assume that the communication act implies at least two types of vegetables, organic and conventional, ***cele*** functions as a substitute for the possible noun that designates the vegetables)

The pronominal function of ***cel***, ***cea***, ***cei***, ***cele*** is obvious in sayings, set phrases or proverbs. It refers to a person or an object that is well established and conventionally accepted by the speakers, and associated with a certain attribute :

Cel de Sus = *Dumnezeu* God

cel cu coarne = *dracul* devil

cea cu coasa = *moartea* death

Cel bogat *face cum vrea,* ***cel sărac*** *face cum poate.* Romanian proverb : lit. The rich one does as he pleases, the poor one does as he can.

Cele rele *să se spele,* ***cele bune*** *să se-adune.* Romanian saying : lit. May the bad things wash away, may the good things come to us.

The name of **adjectival** article is related to the fact that this element often precedes an adjective. ***Cel***, ***cea***, ***cei***, ***cele*** can precede an adjective that comes after a noun with a definite article in order to emphasize the adjective or to make the combination **noun + adjective** more specific. In the patterns including adjectives preceded by the adjectival article, the attribution is reinforced – the relation between the noun and its adjectival modifier is stronger, and the quality expressed by the adjective is perceived as extremely relevant :

Tânăra blondă *din fața noastră este sora mea, iar* ***tânăra brunetă este*** *verișoara mea.* The fair-haired young lady in front of us is my sister, and the dark-haired young lady is my cousin.

Tânăra cea blondă *din fața noastră este sora mea, iar* ***tânăra cea brunetă*** *este verișoara mea.* The fair-haired young lady in front of us is my sister, and the dark-haired young lady is my cousin.

The Romanian bynames of certain personalities associated with a permanent quality or a particular feature are based on the structure above : ***Ștefan cel Mare*** Stephen the Great, ***Mircea cel Bătrân*** Mircea the Old, ***Petru cel Mare*** Peter the Great, ***Lucas Cranach cel Bătrân*** Lucas Cranach the Elder, etc. In English the adjective in such bynames takes the definite article. It's interesting to note that not all the Romanian bynames will be formed with the adjectival article : Vlad the Impaler is ***Vlad Țepeș***, Ralph the Black is ***Radu Negru*** (13th century, the legendary founder of Walachia), etc.

Cel, cea, cei, cele has an obvious function of reinforcement and identification in patterns including a noun modified both by an adjective and a possessive:

— *La petrecere vine și* ***prietena lui cea simpatică*** *?* Will his nice friend come to the party?

Am lucrat ***pe calculatorul tău cel nou.*** I've been working in your new computer.

As a pronoun, ***cel, cea, cei, cele*** is used in the case required by the context. As a purely morphological element, it follows the case of the whole structure. As an adjectival article, it agrees with the modified noun:

– **accusative**, with various prepositions (the direct object including the pronoun or adjectival article ***cel, cea, cei, cele*** without a noun takes the preposition ***pe*** irrespective of the type of the substituted or omitted noun):

— *Ai văzut-o azi* ***pe studenta mea cea veselă*** *?* Have you seen my cheerful student?

— *Da, era* ***cu cea tristă de la chimie****, care e prietena ei.* Yes, she was with the sad one that is majoring in chemistry, who is her friend.

— *Ai cumpărat* ***cele trei tablouri*** *despre care mi-ai vorbit zilele trecute ?* Did you buy the three paintings you told me about the other day?

— *Da,* ***le****-am cumpărat* ***pe cele trei*** *și* ***pe cele două*** *despre care nu am avut timp să-ți povestesc !* Yes, I've bought the three ones and the two I haven't had time to tell you about.

– **genitive** (with or without the genitival-possessive article):

— *A cui este cartea asta ? E cartea* ***studentei celei vesele*** *care stă mereu în rândul întâi ?* Whose is this book? Is it the book of the cheerful student who always sits in the first row?

— *Nu, asta e cartea* ***celei triste*** *care stă de obicei în rândul doi. E* ***a celei triste,*** *știu sigur !* No, this is the book of the sad one who usually sits in the second row. It's the sad one's, I know it for sure!

— *Unde sunt ramele* ***celor trei tablouri*** *?* Where are the frames of the three paintings?

– **dative**:

— ***I-ai dat*** *dicționarul* ***studentei celei vesele*** *?* Did you give the dictionary to the cheerful student?

— *Nu,* ***i l-am dat celei triste,*** *dar care lucrează mai mult și mai bine.* No, I gave it to the sad one, who works more and better.

Exercise 10.22. *Fill in the blanks using* ***cel, cea, cei*** *or* ***cele****:*

1. — Îmbracă-te cu rochia _____ neagră, îți stă atât de bine!
2. — Ați aflat vestea _____ mare? Fratele meu a fost admis la Harvard cu bursă integrală. Nu e incredibil?
3. Finalmente municipalitatea a decis să renoveze blocurile _____ vechi din zona centrală a orașului.
4. Cecul de luna trecută l-am încasat încă de atunci, iar pe _____ de luna aceasta încă nu l-am primit.
5. Colegii noștri din Brazilia au spus că nu vin la recepție, însă _____ din Argentina au anunțat că vor veni.
6. — Ai citit vreodată ceva despre Filip _____ Bun?
7. _____ trei băieți cântă senzațional la instrumente tradiționale africane.
8. Am revăzut recent toate filmele lui Kieślowski, acelea făcute după _____ zece porunci.
9. _____ cinci exerciții de la începutul testului au fost teribil de grele!
10. Computerele noastre _____ noi nu merg prea bine, de fapt se încălzesc foarte tare, cred că au o problemă la ventilator.
11. Am văzut recent un film despre Ecaterina _____ Mare.

Exercise 10.23. *Fill in the blanks using* ***cel, cea, cei*** *or* ***cele*** *in the appropriate case form. Add prepositions where necessary:*

— Unde ai fost?

— M-am dus până la magazinul _____ nou din nordul orașului, știi tu, _____ despre care s-a scris atâta în ziare, cum că e _____ _____ mai mare din sud-estul țării.

— Și e chiar așa de mare?

— Acuma, eu nu pot ști dacă e _____ mai mare. Tot ce pot să-ți spun e că are două aripi. _____ dinspre est e imensă. Și complet acoperită. În _____ de vest nu am apucat să mă duc, n-am mai avut timp. Aceea are și o zonă descoperită, ca un fel de stradă comercială de tipul _____ din orașele vechi.

— I-ai spus și colegului tău din grupa de germană că te duci acolo?

— _____ din Grecia? Nu, am uitat... Am vrut să-l anunț _____ din Polonia, dar pe el nu l-am găsit.

— Și ce-ai cumpărat?

— Nu mare lucru. Mi-am luat două valize pentru călătoria în care plec peste o lună. Le-am pus pe amândouă în debara. _____ mică,

pe raftul de sus, iar _____ mare am pus-o direct pe jos. Îmi place mai mult _____ mică și o prefer în mod clar _____ mari, dar am nevoie și _____ mică și _____ mare...
— Vai de mine, m-ai cam amețit cu povestea valizelor. Mă duc să le văd și eu, ca să înțeleg mai bine despre ce vorbim!

... and some quantity

The genitive and the dative of the cardinal numerals

The cardinal numerals that form the genitive-dative with particular endings, like other inflected parts of speech in Romanian, are ***unul***, ***un***, ***una***, ***o*** one. The cardinal numerals ***sută***, ***mie***, ***milion*** and ***miliard*** formally act as nouns, so they will form the cases like any other nouns. The cardinal numerals bigger than "one" form the genitive-dative with prepositions.

The complete paradigms of the cardinal numerals corresponding to the English "one" are:

	Masculine	Feminine
Nom.-acc.	***unul / un*** (+ noun)	***una / o*** (+ noun)
Gen.-dat.	***unuia / unui*** (+ noun)	***uneia / unei*** (+ noun)

The genitive-dative forms of the independent numerals ***unul***, ***una*** are ***unuia***, ***uneia*** (in the genitive, they are preceded by the possessive article ***al***, ***a***, ***ai***, ***ale*** if the genitival construction is used independently):

Rezultatul ***unuia / uneia*** *a fost corect.* The result of one (person) was correct.
Rezultatul corect este numai ***al unuia / al uneia.*** lit. The correct result is only (the result) of one (person).
I-am povestit despre tine numai ***unuia / uneia.*** I only told one (person) about you.

The genitive-dative forms of the cardinal numerals ***un***, ***o*** that modify a noun (in pre-position) are ***unui***, ***unei*** (in the genitive, they are preceded by the possessive article ***al***, ***a***, ***ai***, ***ale*** if the genitival construction is used independently):

Numai rezultatul ***unui student / unei studente*** *a fost corect.* The result of only one student was correct.
Rezultatul corect este numai ***al unui student / al unei studente,*** *ceilalți au greșit.* The correct result belongs to only one student, the others are wrong.
I-am povestit despre tine numai ***unui student / unei studente.*** I only told one student about you.

The cardinal numerals ***o sută***, ***o mie***, ***un milion***, ***un miliard*** act as feminine (***sută***, ***mie***) and neuter (***milion***, ***miliard***) nouns. Their declension follows the regular nominal pattern. The singular forms are seldom used. The plural forms with indefinite value are frequent:

Au distribuit alimente ***unor sute*** *de oameni, dar soarta* ***milioanelor*** *flămânde nu preocupă, de fapt, pe nimeni.* They distributed food to some hundreds of people, but in fact the destiny of the hungry millions does not concern anybody.

The accusative case forms of all the other numerals are identical to the nominative. If the structure **cardinal numeral + noun** is a direct object, the preposition ***pe*** is not required:

Am văzut ***trei filme*** *ieri.* I saw three movies yesterday.
Am văzut ***trei oameni*** *pe stradă.* I saw three people in the street.

In the genitive and in the dative the cardinal numerals are preceded by prepositions. The simple structure **numeral + noun** or the complex structure **numeral + *dintre* + noun / pronoun** will take the preposition ***a*** to express the functions of the genitive, and the preposition ***la*** to express the functions of the dative:

– genitive (preposition ***a***):

Am corectat testele ***a trei studenți / a trei studente.*** ~ *Am corectat testele* ***a trei dintre studenți / a trei dintre studente.*** I corrected the tests of three students.
Am corectat testele ***a trei dintre ei / a trei dintre ele.*** I corrected the tests of three of them.

– dative (preposition ***la***):

Le-am dat test ***la opt studenți / la opt studente.*** ~ *Le-am dat test* ***la opt dintre studenți / la opt dintre studente.*** I gave a test to eight students.
Le-am dat test ***la opt dintre ei / la opt dintre ele.*** I gave a test to eight of them.

The combination **cardinal numeral + noun** can be preceded by the demonstrative article ***cei***, ***cele***, which identifies or refers to a group of objects as a whole (in English such groups take the definite article):

— *Unde sunt* ***cele trei scrisori*** *despre care vorbești?* Where are the three letters you are talking about?
— *Unde sunt* ***cele două fete*** *din Grecia?* Where are the two girls from Greece?
— *Unde sunt* ***cele două*** *din Grecia?* Where are the two (girls) from Greece?

In **the accusative**, as a direct object, the structure ***cei / cele*** **+ cardinal numeral + noun** does not take the preposition ***pe*** if the noun designates an inanimate object. If the noun designates a person, the preposition ***pe*** is required, as well as the double expression of the direct object:

Am văzut ***cele trei cărți*** *despre care mi-ai vorbit.* I saw the three books you told me about.

Le-am văzut pe cele trei fete *despre care mi-ai vorbit.* I saw the three girls you told me about.

The genitive of this structure is ***(al, a, ai, ale) celor*** **+ cardinal numeral + noun :**

— *Ce frumoase sunt coperțile* ***celor trei cărți*** *despre care mi-ai vorbit !* How lovely are the covers of the three books you told me about !

Acestea sunt cărțile ***celor trei studente*** *din Italia.* These are the books of the three students from Italy.

Aceste coperți sunt ***ale celor trei cărți*** *despre care mi-ai vorbit.* These covers belong to the three books you told me about !

Aceste cărți sunt ***ale celor trei studente*** *din Italia.* These books belong to the three students from Italy.

The dative of this structure is ***celor*** **+ cardinal numeral + noun.** If the noun designates a person, the double expression of the indirect object is necessary :

Le-am dat *cărți românești* ***celor trei studente*** *din Italia.* I gave Romanian books to the three students from Italy.

Exercise 10.24. *Use the numerals in the appropriate case form :*

1. I-am dat (1) _____ singur prieten numărul tău de telefon.
2. Am oferit materiale publicitare (8) _____ bănci din București.
3. În raport se prezintă rezultatele (13) _____ firme participante la experiment.
4. — De ce ați oferit cadouri doar (10) _____ din cei (30) _____ de participanți la conferință ?
5. A vorbit despre destinele (mii) _____ de oameni care trăiesc sub pragul sărăciei.
6. Tablourile (6) _____ dintre tinerii pictori care expun aici s-au vândut deja.
7. A trimis invitații (9) _____ specialiști din domeniul ingineriei genetice.
8. Aici avem lucrările (2) _____ artiști. Mă întreb unde sunt și celelalte ?

The declension of the quantitative interrogative and indefinite pronouns

Below are the complete paradigms of the interrogative and indefinite pronouns / pronominal adjectives that indicate an indefinite quantity :

The interrogatives *cât, câtă, câți, câte*

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*cât*	*câtă*	*câți*	*câte*
Gen.-dat.	—		***(al, a, ai, ale) câtora*** (pron.) ***(al, a, ai, ale) câtor*** (adj.)	

The indefinites *oricât, oricâtă, oricâți, orcâte* ; *câtva, câtăva, câțiva, câteva*

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*oricât* *câtva*	*oricâtă* *câtăva*	*oricâți* *câțiva*	*oricâte* *câteva*
Gen.-dat.	— —		***(al, a, ai, ale) oricâtora*** (pron.) ***(al, a, ai, ale) oricâtor*** (adj.) ***(al, a, ai, ale) câtorva***	

The indefinites *atât(a), atâta, atâți(a), atâtea*

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*atât(a)*	*atâta*	*atâți(a)*	*atâtea*
Gen.-dat.	—		***(al, a, ai, ale) atâtora*** (pron.) ***(al, a, ai, ale) atâtor*** (adj.)	

The indefinites *tot, toată, toți, toate*

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*tot*	*toată*	*toți*	*toate*
Gen.-dat.	—		***(al, a, ai, ale) tuturor***	

– all these pronouns / adjectives have only one form in the genitive-dative, for the plural
– the pronominal and adjectival forms are identical in the nominative-accusative, but in the genitive-dative some of them have particular forms:

— *Nu mai știu* ***câtora*** *le-am spus să vină mâine mai devreme.* I don't remember to how many (people) I told to come earlier tomorrow. (pron.)

— *Nu mai știu* ***câtor studenți*** *le-am spus să vină mâine mai devreme.* I don't remember to how many students I told to come earlier tomorrow. (adj.)

The genitive singular can be formed with the preposition ***a***, and the dative with the preposition ***la*** + the nominative-accusative form of the pronoun / adjective. However, these forms are perceived in standard Romanian as slightly incorrect:

— ***La câtă lume*** *ai spus deja despre ce s-a petrecut? Ai spus deja povestea* ***la toată familia*** *?* To how many people have you already told about what happened? Have you already told the story to the whole family?

In the plural, the genitive is also often formed with the preposition ***a***, and the dative is formed with the preposition ***la***:

— *Lucrările* ***câtor studenți*** *sunt corectate?* ~ — *Lucrările* ***a câți studenți*** *sunt corectate?* The papers of how many students have been corrected?

— ***Câtor studenți*** *le-ai explicat regula?* ~ — ***La câți studenți*** *le-ai explicat regula?* To how many students have you explained the rule?

— ***Câtorva.*** ~ — ***La câțiva.*** To some (students).

— *Le-am explicat-o* ***tuturor.*** ~ — *Le-am explicat-o* ***la toți.*** I have explained it to all of them / to everybody.

Exercise 10.25. *Fill in the blanks using the numerals + nouns and the quantity pronouns given in parentheses. Pay attention to the case forms:*

— Bună, Radu. Ce faci? Pari cam preocupat.
— Chiar sunt. Le-am dat studenților un test la analiză matematică...
— (Toți) _____?
— N-are nici o importanță (câți) _____! De ce mă întrerupi? Nu vezi că sunt nervos la culme?
— Bine, scuză-mă. Uite, nu mai zic nimic. Povestește-mi cum e cu testele.
— Așadar, testul l-am dat, dar acum am probleme cu... matematica.
— Ha-ha! Tu, matematicianul?!
— De fapt, am probleme cu memoria. Nu-mi mai amintesc cui anume ce anume am dat.
— Cum adică? Ce vrei să spui? Nu prea înțeleg.
— Nici n-ai cum să înțelegi. Nu le-am dat (toți) _____ aceleași probleme, (câțiva) _____ le-am dat mai puține sarcini de lucru, pentru că în timpul semestrului au avut o activitate excelentă. Mai precis, (10 dintre ei) _____ le-am redus numărul de probleme. În schimb, (câțiva) _____, care au lucrat mai puțin în timpul semestrului, au primit exerciții suplimentare. Dacă nu mă înșel, (15 sau 16 studenți) _____ le-am dat varianta grea, ca să spun așa... Iar restul au primit o variantă medie, numai că nu mai știu (câți) _____ sunt în categoria asta.
— Dar (câți) _____ sunt în total?
— (43) _____.
— Deci, trebuie să mai dai de urma (7 sau 8 lucrări) _____, care-i problema?
— Problema e că trebuie să sortez lucrările în funcție de numărul de probleme. În plus, nu găsesc lucrările (3 studenți) _____. Și nu-mi aduc aminte dacă au lipsit sau nu. Iar dacă le-am pierdut...
— Doamne ferește! Ai pierdut vreodată vreo lucrare?
— Hm, oarecum. Acum câteva luni nu am mai găsit testul (1 student) _____, de fapt (1 studentă) _____. Dar în cele din urmă am dat de el, în geantă, ascuns printre alte hârtii. Prin urmare, totul s-a terminat cu bine. Dacă nu punem la socoteală prețul (2 nopți) _____ nedormite și (sute de fire de păr) _____ pierdute din cauza stresului.

Playing with numbers

The distributive numeral

The distributive numeral (indicating several identical groups of objects) is formed with the cardinal numeral preceded by ***câte***: ***câte doi, câte două*** two by two / in twos, ***câte trei*** three by three / in threes, etc.:

Comisia examinează ***câte cinci*** *candidați pe zi.*

In the accusative, the distributive numerals can work with or without prepositions:

Am oferit fiecărui copil ***câte două*** *bomboane.*
Propun să formăm grupuri de lucru ***de câte patru.***

The genitive is formed with the preposition ***a***:

Directorul nu aprobă decât cererile ***a câte trei*** *din fiecare grup.*

The dative it is formed with the preposition ***la***:

Am distribuit materiale ***la câte trei*** *din fiecare grup.*

In order to emphasize the distributive meaning and to add the idea of repetitiveness, the speaker can use the cardinal numerals (mainly small numbers) both before and after the component ***câte***:

— *Copii, mergeți* ***doi câte doi!*** Children, walk two by two!

Exercise 10.26. *Translate the examples given above into English.*

Exercise 10.27. *Answer the questions using distributive numerals. Give complete answers :*

1. — Câți doctori să invităm la simpozionul de neurologie ? (2 din fiecare spital mare)
2. — Câți elevi au fost invitați la avanpremiera spectacolului ? (10 din fiecare clasă)
3. — Cererile pentru finanțare a câți candidați au fost aprobate ? (5 din fiecare specialitate)
4. — Câtor colegi le-ai scris ca să le comunici data conferinței ? (3 din fiecare departament)
5. — Câte manechine au participat la concursul de frumusețe ? (12 din fiecare țară)
6. — În ce formulă intră candidații la examenul oral ? (3)
7. — Cum intrăm în sală când începe ceremonia ? (2)
8. — Cum au plecat concurenții la concursul de orientare turistică, în grupuri mari sau mici ? (6)

The collective numeral

The collective numeral (indicating the accumulation of elements belonging to a numerically defined group of objects) has a variety of forms.

For a group of two objects ("both"), the collective numeral is ***amândoi / amândouă***. The neologic synonyms ***ambii / ambele*** are mainly used in the administrative or journalistic style of the language. Here are the complete paradigms of these numerals :

	Masculine	Feminine	Masculine	Feminine
Nom.-acc.	***amândoi***	***amândouă***	***ambii***	***ambele***
Gen.-dat.	***amândurora***		***ambilor***	***ambelor***

Both ***amândoi*** and ***ambii*** can function as independent words or as noun modifiers. When the numeral ***amândoi*** modifies a noun, it usually precedes the modified noun, and the noun takes the definite article (***amândoi studenții***, ***amândouă studentele***). When the numeral ***ambii*** modifies the noun, it comes before the noun, and the noun does not take an article (***ambii studenți***, ***ambele studente***).

In **the accusative**, when the independently used ***amândoi*** or ***ambii*** is a direct object, the preposition ***pe*** and the double expression of the direct object are required (the replaced noun can be animate or inanimate) :

— *Ai văzut cărțile ?* ***Le-ai văzut pe amândouă / pe ambele ?*** Have you seen the books ? Have you seen both (books) ?

— *Le-ai văzut pe studentele din Franța ?* ***Le-ai văzut pe amândouă / pe ambele ?*** Have you seen the students from France ? Have you seen them both ?

When ***amândoi*** or ***ambii*** are noun modifiers, the preposition ***pe*** and the double expression of the direct object are required only if the modified noun designates a person :

— *Ai văzut* ***amândouă cărțile / ambele cărți ?*** Have you seen both books ?

— ***Le-ai văzut pe amândouă colegele / pe ambele colege*** *din Franța ?* Have you seen both students from France ?

Like any other nominal part of speech, ***amândoi*** and ***ambii*** can take various meaningful prepositions in the accusative :

Am stat de vorbă ***cu amândoi.*** I discussed with both of them (masc.).

Avem cadouri ***pentru amândouă.*** We have presents for both of them (fem.).

Am vorbit ***despre amândouă studentele*** *din Franța.* We talked about both students from France.

Vreau să stau ***lângă ambii profesori.*** I want to sit next to both professors.

In **the genitive**, the collective numerals ***amândurora*** and ***ambilor / ambelor*** can take the possessive article ***al***, ***a***, ***ai***, ***ale*** when used independently :

Este casa ***amândurora / ambilor.*** This is the house of both (of them)., but *Casa este* ***a amândurora / a ambilor.*** The house belongs to both (of them).

In **the dative**, the independent numerals ***amândoi*** and ***amândurora*** can both work as indirect objects :

Le-am oferit flori ***amândurora / ambilor / ambelor.*** I offered flowers to them both.

The collective numeral ***amândurora*** cannot function as a noun modifier in the dative ; the synonym ***ambilor / ambelor*** is used instead :

Le-am oferit flori ***ambilor profesori / ambelor profesoare.*** I offered flowers to both professors.

The double expression of the indirect object designating a person is not compulsory, but it is very frequent.

For groups of more than three elements, the most frequent structure is ***toți / toate*** + **cardinal numeral** : ***toți trei / toate trei*** all (the) three, ***toți patru / toate patru*** all (the) four, ***toți nouă / toate nouă*** all (the) nine, etc. The nouns preceded by these collective numerals will always take the definite article :

Au acceptat invitația ***toți zece.*** All ten accepted the invitation.

S-au închis ***toate trei teatrele*** *din oraș.* All the three theatres in the city have been closed.

In the structure ***toți / toate*** + **cardinal numeral**, the cardinal numeral can be preceded by the demonstrative article ***cei / cele*** : ***toți cei cinci delegați***, ***toate cele șapte profesoare***, etc. The noun preceded by the collective numeral + demonstrative article will not take an article :

S-au închis ***toate cele trei teatre*** *din oraș.* All the three theatres in the city have been closed.

In **the accusative**, as a direct object, the collective numerals used before a noun take the preposition ***pe*** only when the modified noun designates persons. The double expression of the direct object is required with such nouns :

Am văzut ***toate trei cărțile / toate cele trei cărți*** *trimise de editură.* I saw all the three books sent by the publishing house.

Le-am văzut pe toate trei studentele / pe toate cele trei studente *din Franța.* I saw all the three students from France.

If the collective numeral is independent, the preposition ***pe*** and the double expression of the direct object are compulsory (the replaced noun can be animate or inanimate) :

— *Ai văzut* ***toate trei cărțile*** *trimise de editură ?* Have you seen all the three books sent by the publishing house ? — *Da,* ***le-am văzut pe toate trei.*** Yes, I've seen all three of them.

— *Le-ai văzut* ***pe toate trei studentele ?*** Have you seen all the three students ? — *Da,* ***le-am văzut pe toate trei.*** Yes, I've seen all three of them.

In **the genitive and in the dative** only the complex structure with ***cei, cele*** is used. The genitive-dative case is formed with the genitive-dative of the first two elements of the structure : ***tuturor celor*** + **cardinal numeral (+ noun in the nominative)**. ***Tuturor*** and ***celor*** have one form for both masculine and feminine :

Aici sunt lucrările ***tuturor celor zece.*** Here are the papers of all ten. (gen., masc. / fem.)

Aici sunt lucrările ***tuturor celor zece studenți.*** Here are the papers of all the ten students. (gen., masc.)

Aici sunt lucrările ***tuturor celor zece studente.*** Here are the papers of all the ten students. (gen., fem.)

Le voi oferi bomboane ***tuturor celor cinci.*** I will offer candies to all five of them. (dat., masc. / fem.)

The collective numerals can also form the dative with the preposition ***la*** (the structure without ***cel***, ***cea*** can also be used in this dative) :

Le voi oferi flori ***la toți zece / la toți cei zece.*** I will offer flowers to all ten.

Secretara le-a trimis informații despre conferință ***la toți cinci / la toți cei cinci.*** The secretary sent information about the conference to all five.

The collective correspondents of ***trei*** and ***patru*** can also be formed with the elements ***tus-*** or ***câteși-*** : ***tustrei*** (masc.) ***tustrele*** (fem.), ***tuspatru*** (masc. / fem.), ***câțeșitrei*** (masc.), ***câțeșitrele*** (fem.), ***câțeșipatru*** (masc. / fem.). However, these forms are rather archaic and seldom used in standard speech. They are mainly associated with nouns designating persons.

Au venit ieri ***tustrei.*** All three of them came yesterday.

Nu-mi place când apar ***câțeșipatru.*** I don't like it when all four of them show up.

Exercise 10.28. *Fill in the blanks using the collective numerals given in parentheses :*

1. — Au plecat (2 invitați) _____ sau cel din Franța mai stă ?
2. — (2, fem.) _____ locuiesc la hotelul Hilton ?
3. Am primit (5 cărți) _____ pe care le-am comandat acum câteva zile.
4. — Le-ai dat note mari (2 băieți) _____ din grupa de arabă ?
5. Le-am telefonat (4 vecini) _____ ca să îi prevenim că mâine seară dăm o petrecere.
6. Am citit scrisorile (78 de ascultători) _____ care au trimis comentarii referitoare la cursul radiofonic de limba română.
7. I-am condus azi de dimineață la aeroport (14 adolescenți) _____ care au vizitat liceele din județul Arad.
8. Am crezut că nu vor avea loc în sala aceasta (125 de participanți) _____ la Colocviul « Eminescu ».
9. Juriul a examinat lucrările (43 de tineri pictori) _____ din diverse țări și a acordat cinci premii.
10. Nu pot să stau acum să notez seriile (100 de bancnote) _____. Sunt prea multe și nu am timp !
11. — I-ai condus la gară (5) _____ ?

The adverbial numeral

The idea of repetitive action ("once", "twice", "three times", etc.) is expressed by the adverbial numeral. The question for this numeral is ***De câte ori ?*** How many times ? The equivalent of the English "once" is ***o dată***. The adverbial numerals bigger than 1 have the following structure : ***de*** + **cardinal numeral** + ***ori*** (the plural of the feminine noun ***oară***). The cardinal numeral 2 used in this structure is ***două*** (fem.). For cardinal numerals over 20, the noun ***ori*** will be preceded by the preposition ***de*** :

o dată once

de două ori twice / two times

de trei ori thrice / three times
de patru ori four times
de cinci ori five times
de zece ori ten times
de douăzeci de ori twenty times
de treizeci și cinci de ori thirty-five times

The numerals ***zece***, ***sută***, ***mie***, ***milion***, ***miliard*** in the plural can also work within this structure : ***de sute de ori*** hundreds of times, ***de mii de ori*** thousands of times, ***de milioane de ori*** millions of times, ***de miliarde de ori*** billions of times :

— ***De câte ori să-ți spun*** *că nu pot să vin mâine la tine ?* ***Ți-am spus de sute de ori !*** How many times should I tell you that I can't stop by your place tomorrow ? I have already told you this hundreds of times !

The adverbial numeral is invariable, like all the adverbs :

În ultima lună ***ne-am văzut doar de două ori.*** This month we've only met twice.

Exercise 10.29. *Answer the questions using adverbial numerals :*

1. — De câte ori ați fost la mare în ultimii trei ani ? (4)
2. — De câte ori te-ai întâlnit cu Oana de când a plecat din țară ? (6)
3. — De câte ori ai fost la Muzeul Național de Istorie ? (1 sau 2)
4. — De câte ori l-ai sunat până ai reușit să-l găsești ? (5)
5. — De câte ori a concertat Sergiu Celibidache la București în anii '70 ? (2)
6. — De câte ori a trebuit să îi spui să nu mai vorbească așa de repede ? (sute)
7. — De câte ori a luat Gabriela Szabo medalii de aur la diverse competiții internaționale ? (zeci)
8. — De câte ori apare cuvântul acesta în text ? (124)
9. — De câte ori ai fost în România ? (3)

The multiplicative numeral

Multiplicative numerals show the progressive growth of a value ("twice as much", "three times more", etc.). They are formed by derivation from the cardinal numeral with the prefix ***în-*** and the suffix ***-it*** :

doi → îndoit	***zece → înzecit***
trei → întreit	***(o) sută → însutit***
patru → împătrit	***(o) mie → înmiit***
cinci → încincit	

If the cardinal numeral ends in ***-i***, the final ***-i*** is suppressed before the suffix ***-it*** : ***trei – întreit***.

If the first sound of the cardinal numeral is ***p-***, the prefix ***în-*** will change into ***îm-*** : ***patru – împătrit***.

Only some cardinal numerals form multiplicative numerals. The most frequent are those given above. A limited number of multiplicative numerals have neologic synonyms : ***îndoit = dublu***, ***întreit = triplu***, ***împătrit = cvadruplu***, ***încincit = cvintuplu***, ***înșesit = sextuplu***.

These multiplicative numerals can function as adjectives or as adverbs. When used as adjectives, they agree with the modified noun :

Anul trecut, când am lucrat la Banca Mondială, am câștigat ***triplu (întreit).*** Last year, when I worked with the World Bank, I earned three times more money. (adv.)

Anul trecut am avut câștiguri ***triple (întreite)*** *față de anul acesta.* Last year I earned three times more money than this year. (adj., neut., pl.)

When the adverbial numerals are followed by the comparative of the adjective ***mare*** or of the adverb ***mult***, they can replace the multiplicative numerals :

Anul trecut am câștigat ***triplu (întreit).*** *~ Anul trecut am câștigat* ***de trei ori mai mult.*** Last year I earned three times more money.

Anul trecut am avut câștiguri ***triple (întreite).*** *~ Anul trecut am avut câștiguri* ***de trei ori mai mari.*** Last year I earned three times more money.

Exercise 10.30. *Transform the adverbial numerals into multiplicative numerals :*

1. Ca să obțin acest rezultat, a trebuit să depun un efort de trei ori mai mare comparativ cu anul trecut.
2. El susține că profitul de anul acesta a fost de cinci ori mai mare.
3. Fratele meu câștigă de două ori mai mult decât mine.
4. Rezultatele străduințiilor lor de zece ori mai mari sunt vizibile.
5. Grație exporturilor de patru ori mai mari din ultimii doi ani, zona aceasta s-a dezvoltat rapid.

The fractional numeral

The fractional numeral (indicating parts of a unit) is formed by derivation from the cardinal numeral with the suffix ***-ime***. The derivative has a plural that ends in ***-imi***. Fractional numerals act like feminine nouns :

doi	***→ doime :***	***1/2 o doime***
trei	***→ treime :***	***1/3 o treime, 2/3 două treimi***
patru	***→ pătrime :***	***1/4 o pătrime, 3/4 trei pătrimi***
cinci	***→ cincime :***	***1/5 o cincime, 4/5 patru cincimi***
șase	***→ șesime :***	***1/6 o șesime, 3/6 trei șesimi***

șapte	→ *șeptime :*	*1/7 o șeptime, 6/7 șase șeptimi*
opt	→ *optime :*	*1/8 o optime, 4/8 patru optimi*
nouă	→ *noime :*	*1/9 o noime, 7/9 șapte noimi*
zece	→ *zecime :*	*1/10 o zecime, 3/10 trei zecimi*
(o) sută	→ *sutime :*	*1/100 o sutime, 30/100 treizeci de sutimi*
(o) mie	→ *miime :*	*1/1.000 o miime, 4/1.000 patru miimi*

If the cardinal numeral ends in a vowel, the final vowel is suppressed before the suffix ***-ime*** : ***doi – doime, patru – pătrime***.
If the number of fractions is bigger than "one", the fractional numeral will be used in the plural : ***1/8 o optime – 3/8 trei optimi***.
The fractional numeral is preceded by a cardinal numeral (the numeral 2 will be used in the feminine : ***două***). If the cardinal numeral is over 20, the fractional numeral will be preceded by the preposition ***de*** : ***2/5 două cincimi, 20/100 douăzeci de sutimi***, etc.

The fractional numeral can be preceded by words indicating indefinite quantity, such as ***câte, atâtea, multe, câteva, nenumărate, puține*** :

Rezultatul atletei din SUA a fost mai bun ***cu câteva zecimi*** *de secundă decât al celei din Germania.* The result of the American athlete was better than the result of the German one by several tenths of a second.

The nouns ***jumătate*** half and ***sfert*** quarter are commonly used instead of ***doime*** and ***pătrime***. The fractional numerals ***doime, treime, pătrime, optime, șaisprezecime***, etc. are also music terms.

Fractions can be expressed (especially in mathematics) by patterns including the cardinal numerals and the prepositions ***pe*** or ***supra*** : ***2/3 – doi pe trei, doi supra trei***, ***5/8 – cinci pe opt, cinci supra opt***, etc.

The percentage and the permillage are expressed by the structure **cardinal numeral + la + sută / mie** : ***10 % zece la sută, 20 % douăzeci la sută, 80 % optzeci la sută, 10 ‰ zece la mie, 50 ‰ cincizeci la mie, 75 ‰ șaptezeci și cinci la mie.***

Decimal fractions are not written with a dot in Romanian, but with a comma – ***virgulă***. Thus, a number like **1.5** will be written **1,5** and will be said as ***unu virgulă cinci***, and so on : ***13,75 – treisprezece virgulă șaptezeci și cinci, 845,4 – opt sute patruzeci și cinci virgulă patru***, etc.

The genitive of the fractional numeral is formed with the preposition ***a***. The dative is formed with the preposition ***la*** :

Am aici notele ***a o treime*** *dintre studenți.* I have here the grades of one third of the students. (gen.)
Voi da note mari numai ***la o treime*** *dintre studenți.* I will give high grades only to one third of the students. (dat.)

Exercise 10.31. *Fill in the blanks using the correct forms of the fractional numerals given in parentheses :*

1. Toți studenții au predat la timp lucrările, însă (1/3) _____ dintre ei au lucrat superficial ca să termine la timp.
2. Rezultatul meu a fost cu (24/100) _____ mai slab decât al rivalei mele.
3. — Fii atent, în partitură sunt mai întâi (2/8) _____, iar apoi (4/16) _____ !
4. — Să vedem ce avem aici : 75/132 _____ plus 43/75. Ce complicat !
5. — Au venit părinții tuturor copiilor ? — Nu, au venit părinții (3/4) _____ dintre copii.
6. Au fost contestate rezultatele (2/5) _____ dintre concurenți.

Exercise 10.32. *Make an oral presentation of the Romanian governments between 1989 and 2001 using the statistical data given below :*

GUVERNELE ROMÂNIEI 1989-2001 (durata guvernării, numărul de poziții în organigramă și durata medie de prezență a miniștrilor în guvern – media reprezintă raportul între numărul total de luni la guvernare a membrilor Cabinetului și numărul total al membrilor)

Durata	Nr. poziții	Media
GUVERNUL PROVIZORIU 26.12.1989-28.06.1990 – 6 luni	32	4,92
GUVERNUL ROMAN 28.06.1990-16.10.1991 – 16 luni	25	10,56
GUVERNUL STOLOJAN 16.10.1991-19.11.1992 – 13 luni	21	13,38
GUVERNUL VĂCĂROIU 19.11.1992-11.12.1996 – 49 luni	22	21,80

Durata	Nr. poziții	Media
GUVERNUL CIORBEA 11.12.1996-17.04.1998 – 16 luni	26	10,26
GUVERNUL RADU VASILE 17.04.1998-22.12.1999 – 20 luni	24	12,66
GUVERNUL ISĂRESCU 22.12.1999-28.12.2000 – 12 luni	20	10,43
GUVERNUL NĂSTASE 28.12.2000-prezent	27	—
TOTAL 132 luni MEDIA 18,85 luni	197 24,62	84,01 12 luni

PROFESIA MEMBRILOR GUVERNULUI ÎN MOMENTUL NUMIRII

GUVERNUL ROMAN

Inginer = 9 (28,13 %)
Economist = 5 (15,63 %)
Militar (ofițer) = 4 (12,5 %)
Altele = 1 (3,12 %)
Profesor = 6 (18,75 %)
Jurist = 6 (18,75 %)
Medic = 1 (3,12 %)
Nespecificat = 0 (0 %)

GUVERNUL ISĂRESCU

Inginer = 9 (39,13 %)
Economist = 3 (13,04 %)
Militar (ofițer) = 1 (4,35 %)
Altele = 1 (4,35 %)
Profesor = 4 (17,39 %)
Jurist = 4 (17,39 %)
Medic = 0 (0 %)
Nespecificat = 1 (4,35 %)

GUVERNUL NĂSTASE

Inginer = 10 (37,04 %)
Economist = 3 (11,11 %)
Militar (ofițer) = 0 (0 %)
Altele = 2 (7,41 %)
Profesor = 7 (25,93 %)
Jurist = 4 (14,81 %)
Medic = 1 (3,70 %)
Nespecificat = 0 (0 %)

(Sursa : Marius Tudor, Adrian Gavrilescu – *Democrația la pachet*, București, Compania, 2002)

The numerical approximation

The approximation of a certain quantity / number of objects is expressed by the adverbs ***aproximativ***, ***circa***, ***în jur de***, ***cam***, ***vreo***. The typical structure includes one of these adverbs and the numeral. ***În jur de***, ***cam***, ***vreo*** are mainly used in colloquial speech, while ***aproximativ*** and ***circa*** are more frequent in documents, mass-media texts, etc. :

*Ieri au venit **vreo 15 persoane** la conferință.* Some 15 people came to the conference yesterday.

*La conferința organizată de UNESCO au participat **aproximativ 30 de specialiști** din diverse universități.* Around 30 specialists from various universities participated in the conference organized by the UNESCO.

Approximation can also be rendered by a structure made of two close cardinal numerals that are either hyphenated or separated by a comma :

*În **trei-patru zile** va fi foarte cald.* The weather will be hot in three or four days.

If the first numeral is ***un*** or ***o***, the noun will come after this numeral :

***Într-un an, doi** n-o s-o mai recunoști !* You will not recognize her in a year or two !

To indicate a large quantity of objects that excedes a round standard, the numeral is preceded by such elements as ***peste*** (***puțin peste***, ***mult peste***), ***mai mult de***, ***mai bine de***, or followed by such elements as ***și ceva***, ***și mai mult***, ***și mai bine*** :

*Am de citit **peste 100 de pagini** pe zi.* I have to read over 100 pages a day.

*Am stat **mai mult de trei ore** la birou.* I stayed more than three hours in my office.

*Am dat pe toate cărțile astea **opt dolari și ceva**, au fost incredibil de ieftine !* I payed some eight dollars and change for all these books, they were incredibly cheap !

To indicate a smaller quantity of objects than a round standard, one of the elements ***aproape***, ***sub***, ***(ceva) mai puțin de*** are used before the cardinal numeral :

*Au venit **aproape cincizeci de persoane** la lansarea acestei cărți.* Almost fifty people came to the presentation of this book.

*— Mai sunt **mai puțin de trei minute** până intrăm în direct !* In less than three minutes we'll be on the air.

Exercise 10.33. *Translate into English :*

1. Proiectul prevede restaurarea a circa 20 de clădiri.
2. În sală sunt în jur de 50 de studenți.
3. — Cât am fost plecat ? Nu mai știu precis, cam patru luni.
4. Trebuie să luăm vreo două kilograme de fursecuri pentru atâta lume.
5. — Ia și tu două-trei kilograme de mere, să ne țină până luni.

6. Stăm la Sinaia o zi-două și pe urmă mergem la Brașov.
7. Întâlnirea a durat puțin peste două ore.
8. Aici trebuie să fie mult peste patru kilograme de făină.
9. Sunt mai bine de opt kilometri până la cabană!
10. — I-ai dat mai mult de un milion, ai grijă cum numeri banii!
11. Până la cabană sunt opt kilometri și mai bine!
12. Nu e așa de mult de citit, textul ăsta are sub o sută de pagini.
13. Salariul de lector universitar la București este sub 200 de dolari USA.

Conversation

Prin oraș sau prin parc

— Vrei să ieșim în oraș?
— Îți propun să mergem la o plimbare prin oraș.
— Dacă vrei, putem ieși la o plimbare.
— Am o propunere: hai să facem o plimbare!

DA	NU
— De acord. — Cu (multă) plăcere. — Accept cu plăcere. — Ce idee bună! — O propunere excelentă!	— Mulțumesc, dar... — Îmi pare (foarte) rău, dar nu pot. — Regret, dar... — Ce păcat că nu pot! — Nu mi se pare o idee prea bună.

Dacă vrem să ieșim la plimbare, trebuie să știm cum este vremea!

E vreme frumoasă / bună / rea / mohorâtă / oribilă / caldă / rece.
E soare / soarele strălucește / soarele arde tare.
Cerul e înnorat / senin / fără nici un nor.
Bate vântul / adie un vânticel plăcut.
Plouă / plouă torențial / e rupere de nori / plouă mărunt și rece / tună / fulgeră / e furtună.
Ninge / ninge liniștit cu fulgi mari / e viscol / ninge viscolit / e zăpadă mare.
E cald / e caniculă / e frig / e ger / e plăcut / e răcoare.

Exercise 10.34. *Accept or refuse an invitation to go for a walk, using arguments related to the weather. Write short dialogues on this topic.*

Exercise 10.35. *Read the forecast for a summer day. Write similar forecasts for: a clear winter day, a day during a snow storm, a rainy fall day, a breezy spring day.*

Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie anunță că mâine, 28 iunie, vremea va fi predominant frumoasă în toată țara. La munte vântul va prezenta intensificări. În unele zone din nord sunt posibile averse și descărcări electrice. Pe litoral vremea va fi însorită. În București va fi vreme frumoasă, cu ușoare înnorări după amiază. Temperatura maximă nu va depăși 32 de grade, iar minima va fi în jur de 18 grade.

În România, ca și în celelalte țări europene, temperaturile se exprimă în grade Celsius. Știți formula prin care transformăm gradele Fahrenheit în grade Celsius și invers? °F=[(9×°C)/5]+32; °C=[5(°F-32)]/9

Pe stradă ești nevoit uneori să răspunzi la întrebări.
Sau să pui întrebări.

Străzi, spații în oraș	Posibile puncte de reper	Mijloace de transport
stradă	clădire înaltă,	autobuz
intrare	modernă, veche	autobuz expres
alee	palat, bloc, bloc-turn	troleibuz
bulevard	catedrală, biserică	tramvai
șosea	monument, statuie	metro
piață	muzeu, sală de expoziții	maxi-taxi
intersecție	grădină, parc, părculeț	taxi
trecere de pietoni	gară, autogară, aeroport	
	hotel, restaurant	

The Romanian noun ***bloc*** means "apartment building" and is not to be translated by the English "block" – these nouns are false friends. In Romanian there is no equivalent of the American "block" as "the area of buildings with streets on all four sides". As for the distance along a city street measured by crossroads in the USA, the unit in Romania is the street itself: "The university is a few blocks from where I live." – ***Universitatea este la câteva străzi de unde locuiesc eu.***

Cum întrebăm ?	Cum răspundem ?
Nu vă supărați... Iertați-mă... / Mă iertați... Fiți amabil / amabilă...	
Cum pot ajunge la... / în... ?	Mergeți drept înainte.
Puteți să-mi spuneți cum să ajung la... / în...	Trebuie să o luați la dreapta / la stânga.
Este departe ? Este aproape ?	Traversați, treceți strada.
Trebuie să ajung la această adresă.	Luați autobuzul și mergeți trei stații.
Mă puteți ajuta ?	La colț on the corner.
Cu se numește piața aceasta în care ne aflăm ?	După colț around the corner.
Unde este cea mai apropiată stație de autobuz, metro... ?	În stânga on the left.
	În dreapta on the right.
	Drept înainte.
	Chiar în fața dumneavoastră.
	La 200 de metri de aici.

Exercise 10.36. *Imagine you are in Bucharest. Ask someone in the street how to get :* from Piața Romană to Piața Victoriei, from the University to the Herăstrău Park, from ASE to the Otopeni Airport, from the Cișmigiu Park to the Balta Albă area.

Exercise 10.37. *Explain to a Romanian who wants to visit New York City how to get:* from Times Square to Greenwich Village, from Grand Central Terminal to Macy's, from the Metropolitan Opera to the Guggenheim Museum, from Central Park to Wall Street.

Exercise 10.38. *Read the dialogue below. Go back to the introductory dialogues of this chapter and read again Dialogue 6. Using the information you get from the dialogues, write a short text about public transportation in Bucharest.*

— Ce facem, luăm un taxi ?
— Mă tem că va trebui să luăm autobuzul. Nu mai avem suficienți bani pentru taxi. Este deja ora 9 și băncile sunt închise. Prin urmare, nu mai avem de ales. Trebuie să luăm autobuzul.
— Nici nu știu cum plătim biletul de autobuz. Folosim aceeași cartelă de la metrou ?
— Nu, cartela aceea este valabilă numai la metrou. Biletele de autobuz se cumpără de la niște tonete aflate pe stradă. Din fericire, am eu câteva bilete, pentru că și tonetele acelea se închid relativ devreme, cred că la ora 8.

— Cât costă un bilet de autobuz ?
— Acum costă opt mii de lei, dar vara viitoare, cu siguranță, biletele vor fi mai scumpe. Inflația nu iartă...
— Dar un bilet de troleibuz ?
— Orice bilet pentru transportul de suprafață costă opt mii. De fapt, e un singur bilet, care se poate folosi în orice mijloc de transport. Cu excepția autobuzelor expres și a microbuzelor de pe liniile de maxi-taxi. Pentru expres există cartele, ca la metrou.
— Care sunt autobuzele expres ?
— Cele cu număr cu 700, de tipul 783. Sunt autobuze rapide, pe trasee lungi. De aceea sunt și mai scumpe decât autobuzul normal. Ai remarcat, probabil, și că autobuzele pot avea numere care încep cu 100, cu 200 sau cu 300. La mine în cartier circulă 311, de pildă.
— Și care este diferența ?
— Nu știu dacă este vreuna. Se pare că autobuzele cu 200 și 300 sunt mai rapide decât cele cu 100. Distanța dintre stații este mai mare.
— Iar tramvaiele ?
— Ce-i cu tramvaiele ?
— Ce numere au ?
— A, numere simple, sub sută : 17, 32...
— Se stă mult în stație la autobuz ?
— În general, nu. Dar sunt și autobuze care circulă la intervale mari. Problema e că în București nu știi niciodată la ce intervale anume...
— Ei, autobuzul nostru circulă la un interval mare, e clar, uite de câtă vreme vorbim și el tot nu a apărut.
— Uite-l că vine acuma.

Ce haz are o plimbare fără mici opriri prin magazine ?

magazin universal	supermarket
magazin alimentar	librărie
magazin de confecții	papetărie
magazin de încălțăminte	florărie
magazin de bijuterii	parfumerie
magazin de articole casnice	mercerie
magazin de electrice	piață
magazin de articole sportive	
magazin de articole de voiaj	
magazin de jucării	
magazin de artizanat	

Exercise 10.39. *Answer the questions. Use the dictionary to form lists of words deisgnating objects that can be bought in each of the stores given above.*

— Ce se poate cumpăra de la magazinul de artizanat? Ii românești, covoare oltenești, păpuși în costume naționale, vase de ceramică, linguri de lemn și multe altele.
— Ce se poate cumpăra de la supermarket? Alimente de tot felul: pâine, lapte, ...
— Ce se poate cumpăra de la magazinul de bijuterii?
— Ce se poate cumpăra de la magazinul de încălțăminte?
— Ce se poate cumpăra de la librărie?
— Ce se poate cumpăra de la parfumerie?
— Ce se poate cumpăra de la papetărie?

Exercise 10.40. *Go back to the introductory dialogues and read again Dialogue 3. Using the standard phrases given there, simulate a conversation with a salesperson when you buy:* a summer dress, a Romanian-English dictionary, a teddybear, a perfume, a diamond ring.

Acum, că toate magazinele sunt deja închise, să ne întoarcem la... natură.

Exercise 10.41. *Read the dialogue and play the game:*

— Hai să intrăm în Herăstrău. E încă lumină și vremea e superbă. Dar numai dacă nu ești prea obosită.
— Nu, nu sunt obosită deloc. Iar Herăstrăul este parcul meu preferat. Uite ce frumos e lacul, ce minunați sunt pomii, ce încântătoare sunt florile...
— Dacă tot ești într-o dispoziție așa de romantică, îți propun un joc. Un joc lingvistic. Hai să vedem ce nume de copaci și flori știm în engleză și în română.
— Ce idee! Dar... sunt de acord. Jocul de-a dicționarul poate fi amuzant, trebuie să recunosc. Eu spun cuvântul în engleză și tu în română, bine?
— Perfect! Să începem!
— *Oak tree.*
— Stejar.
— *Chestnut tree.*
— _____
— *Willow tree.*
— _____
— *Poplar tree.*

— _____
— *Birch tree.*
— _____
— *Fir tree.*
— _____
— *Maple tree.*
— _____
— Până acum am avut numai copaci. Să trecem și la flori. Nu de alta, dar ne prinde noaptea în parc...
— Bine. *Carnation.*
— Garoafă.
— *Rose.*
— _____
— *Geranium.*
— _____
— *Chrysanthemum.*
— _____
— *Daisy.*
— _____
— *Tulip.*
— _____
— *Lily.*
— _____
— *Sunflower.*
— _____
— *Orchid.*
— _____
— Gata, să mergem. D ar îți mai spun o floare, în română. Îi simt deja mirosul, iar ea se deschide și-și împrăștie aroma numai noaptea...
— E simplu. Vorbești despre regina-nopții...

O SCRISOARE NU E DOAR UN SIMPLU ȘIR DE CUVINTE

A LETTER IS MORE THAN JUST WORDS

OK, I'll open my mail. Even though people say that "no news is good news"...

section 1 Introductory letters and dialogues

Letter 1

București,
10 mai 2002

Dragă Radu,

Am primit scrisoarea ta și pozele acum câteva zile și m-am bucurat mult să aflu că sunteți bine, și tu, și Ioana. Te felicit cu ocazia promovării și-ți urez mult succes. Știu că responsabilitatea este imensă, nu e ușor să lucrezi într-una dintre cele mai mari bănci din lume! Dar și satisfacțiile vor fi pe măsură, sunt convinsă. Ce face Ioana? A terminat cartea la care lucra?

Îmi amintesc cu atâta plăcere de vizita la voi, de locurile minunate pe care le-am văzut împreună, de serile în care stăteam de vorbă despre câte-n lună și-n stele... Eu nu prea am noutăți, am foarte mult de lucru, dar nu mă plâng. Studenții mei sunt extraordinari, ne înțelegem de minune.

Stăteam nu demult și mă gândeam cât de repede zboară timpul, parcă ieri ne-am întâlnit cu toții la București. Dar a trecut deja aproape un an de atunci. Aș vrea să ne revedem cât mai curând, poate mergem undeva la vară împreună. De fapt, voi mă știți cum sunt: eu aș lua-o din loc chiar în clipa asta, dar, din păcate, nu este posibil. Transmite-le, te rog, salutări tuturor prietenilor comuni. Vă îmbrățișez cu mult drag,

Maria

Words, word forms, synonyms, phrases

dragă *adj / m-f voc* dear
promovare *n / f* promotion
responsabilitate *n / f* responsibility ~ **răspundere**
satisfacție *n / f* satisfaction
pe măsură *adj / adv phrase* ~ **la fel de mare**
lucra *ipf 3rd pers sing* of **a lucra** she was working at
împreună *adv* together
stăteam *ipf 1st pl* of **a sta – stăteam de vorbă** we were chatting
câte-n lună și-n stele *pron phrase* ~ **tot felul de lucruri** (despre care vorbim, povestim)
noutate *n / f* news – **nu prea am noutăți** I don't have much news
a se plânge *vrefl* to complain ~ **a se văita**
de minune *adv phrase* ~ **minunat**
mă gândeam *ipf 1st sing* of **a se gândi** I was thinking
cu toții *pron / indef phrase* all of us
aș vrea *opt-cond pres 1st pers sing* of **a vrea** I would like to
aș lua-o din loc *opt-cond pres 1st pers sing* of **a o lua din loc** *v phrase* ~ **a pleca, a porni la drum** I would leave
din păcate *adv phrase* unfortunately
transmiteți salutări *imp* of **a transmite salutări** give my best regards
comun *adj(4)* mutual
a îmbrățișa *vt* to hug
cu drag *adv phrase* with love

Letter 2

Paris,
20 decembrie 2001

Dragii mei,

Ca de obicei, vă scriu numai când sunt aproape sărbătorile. De vină este numai și numai lipsa de timp.

Vă urez Crăciun fericit și un an bun. Să fiți sănătoși și fericiți. Sper că vă bucurați din plin de vacanța de

iarnă, de zăpadă, de mesele copioase de care îmi amintesc cu nostalgie (și oarece spaimă – în urma fiecărui Crăciun trebuia să țin cure de slăbire!). Eu, după cum vedeți as you can see, *nu am plecat nicăieri și nici nu plec. Dar vor veni să mă vadă și să petreacă sărbătorile aici prietenii mei din Polonia, Silvia și Anton. Sosesc pe 23 decembrie. Abia aștept să-i văd!*

«La Mulți Ani!», vă sărut cu drag,

Alexandra

Words, word forms, synonyms, phrases
sărbătoare *n / f* holiday
de vină *adj phrase* ~ **vinovat** guilty
Crăciun *n / neut* Christmas
a se bucura de *vrefl* to enjoy smth – **a se bucura din plin de** fully enjoy
masă copioasă ~ **masă, cu mâncare foarte bună și multă**
oarece *pron / indef* some
trebuia *ipf* of **trebuie**
cură de slăbire *n phrase* diet – **a ține cură de slăbire** to be on a diet
abia aștept *v phrase* I can't wait
La Mulți Ani! Merry Christmas! Happy New Year! (in this context)
a săruta *vt* to kiss

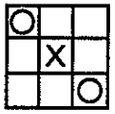

Letter 3

București,
15 august 1999

Stimate domnule profesor,

Cu ocazia zilei dumneavoastră de naștere, aș vrea să vă spun «La Mulți Ani!» și să vă urez noi și noi succese în admirabila dumneavoastră carieră, sănătate și putere de muncă.

Cu mult respect, fostul dumneavoastră student,

Adrian Georgescu

Words, word forms, synonyms, phrases
stimate *voc* of **stimat** *adj(4)* respected, dear
zi de naștere *n phrase* birthday
La Mulți Ani! Happy Birthday! (in this context)
carieră *n / f* career
cu respect *adv phrase* with respect, respectfully ~ **cu stimă**
fost *adj(4)* former, ex

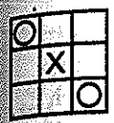

Dialogue 1

— Bună ziua.
— Bună ziua. Ce doriți?
— Niște timbre pentru America.
— Pentru o scrisoare? Simplă? Par avion? Recomandată?
— Nu, nu... Nici nu înțeleg prea bine ce spuneți... Dar nu contează: eu vreau să trimit o carte.
— De ce nu spuneți așa?! Să văd cartea! O vreți trimisă par avion, cu poșta rapidă...
— Par avion. Uitați-o, e mică, arată *mai curând* rather ca o broșură.
— Da. N-are importanță. Vă costă trei sute de mii.
— Trei sute de mii de lei?!
— Da. Dar ce, dumneavoastră credeați că poșta lucrează pe gratis?
— Nu, nu, nicidecum. Nu vă supărați! Oricum, trebuie să trimit cartea, așa că nu am de ales.

Words, word forms, synonyms, antonyms, phrases
timbru *n / neut* stamp – **timbru poștal** mail stamp
scrisoare par avion letter sent by air mail
scrisoare recomandată registered letter
poșta rapidă express mail
nu contează it doesn't matter ~ **n-are importanță**
broșură *n / f* brochure
credeați *ipf 2nd pl* of **a crede**
pe gratis *adv phrase* for free ≠ **pe bani, contra cost**
nicidecum *adv* not at all, no way
nu am de ales *v phrase* I have no choice

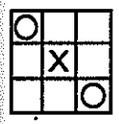

Dialogue 2

— Am avut o experiență destul de neplăcută azi la poștă!
— Ce-ai pățit? Te-a supărat careva?
— Aș exagera dacă aș spune că m-a supărat cineva. Dar domnișoara de la ghișeu a fost nepoliticoasă și s-a răstit la mine când am expediat cartea aceea pe care m-a rugat Andrei să i-o trimit urgent. Deși nu-i ceream decât să-și facă meseria! *Prin urmare* so, scrisorile – căci aveam și două-trei scrisori de trimis – le-am pus la cutie direct. Iar timbrele le-am luat de la alt oficiu poștal.
— Da, mai sunt persoane care se comportă ca pe vremea când clientul nu avea nici un fel de drepturi și funcționarii erau atotputernici.

Nu că not that **acum ar fi cu mult diferit, însă multe lucruri s-au schimbat în bine. Dacă intri în magazine, chiar și în instituțiile publice, remarci că oamenii sunt *ceva mai*** a little bit more **amabili, mai zâmbitori, chiar dacă uneori ar vrea, de fapt, să te strângă de gât pentru că... îi deranjezi.**

— Dacă o persoană care lucrează cu publicul se simte deranjată de oameni, atunci persoana ar trebui să-și caute alt serviciu. Și să menționeze în CV că este irascibilă. Sau mai bine să stea acasă.

Words, word forms, synonyms, antonyms, phrases
careva *pron / indef* somebody, someone
aș exagera *opt-cond 1st sing* of **a exagera** I would exaggerate
aș spune *opt-cond 1st sing* of **a spune** I would say
ghișeu *n / neut* desk, counter
a expedia *vt* to send, to mail ~ **a trimite (prin poștă)**
nepoliticos *adj(4)* rude ≠ **politicos**
a se răsti la *vrefl* to yell at, to bark (fig.)
nu ceream *ipf 1st sing neg* of **a cere** I was not asking, I was just asking
meserie *n / f* profession, job
aveam *ipf 1st sing* of **a avea**
cutie *n / f* box – **cutie poștală** mailbox, **a pune scrisorile la cutie**
oficiu poștal *neut* post office
a se comporta *vrefl* to behave
pe vremea când *adv phrase* at the time when
drept *n / neut* right – **a avea drepturi ≠ a nu avea drepturi, a nu avea nici un fel de drepturi** to have no rights, not to have any rights
funcționar *n / m* civil servant
atotputernic *adj(4)* almighty
ar fi *cond 3rd sing* of **a fi** it would be
a se schimba în bine *v phrase* to change for the better ≠ **a se schimba în rău**
instituție publică *f* public institution
a remarca *vt* to note, to see
chiar dacă *conj* even if, even though
ar vrea *opt-cond 3rd pl* of **a vrea**
a strânge de gât *vt phrase* to strangle ~ **a ucide, a omorî** to kill
a deranja *vt* to disturb
a lucra cu publicul *v phrase* to work with people
a menționa *vt* to mention, to show
irascibil *adj(4)* irritable

Exercise 11.1. *Read the letters and the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the grammar topics introduced by the texts (such as: the optative-conditional mood of the verbs, the imperfect tense indicative of the verbs, the usage of the vocative case in letters). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 11.2. *Reorganize the new words by parts of speech. Add them to your Romanian-English dictionary. You can also build new word groups related to writing different types of letters, mailing letters, going to the post office.*

Grammar

My dear friends...

The usage of the vocative in direct addressing

In direct addressing, both in letters and in public speaking, the noun in the vocative is usually preceded by certain adjectives, such as: ***drag***, ***iubit***, ***scump***, ***stimat***. The noun in the vocative can be used in a simple structure **adjective + noun**, or in complex structures including **possessive adjectives**.

Adjective + noun

Masculine singular	
dragă	***dragă prietene,***
	dragă domnule, dragă frate,
	dragă unchiule, dragă Bogdan,
	dragă Radu,
iubite + noun without article	***iubite prieten, iubite frate,***
	iubite unchi / unchiule,
scumpe	***scumpe prieten,***
stimate	***stimate domn / domnule,***
	stimate prieten
Feminine singular	
dragă	***dragă prietenă, dragă doamnă,***
	dragă soră, dragă mătușă,
	dragă Maria, dragă Roxana,
iubită + noun without article	***iubită prietenă, iubită soră,***
	iubită mătușă,
scumpă	***scumpă prietenă,***
	scumpă doamnă,
stimată	***stimată doamnă,***
	stimată prietenă

Masculine plural		
dragi *iubiți* *scumpi* *stimați*	+ noun without article	*dragi prieteni,* *dragi invitați,* *iubiți prieteni, iubiți colegi,* *scumpi prieteni,* *stimați oaspeți,* *stimați invitați,* *stimați participanți*
Feminine plural		
dragi *iubite* *scumpe* *stimate*	+ noun without article	*dragi prietene,* *iubite verișoare,* *scumpe doamne,* *stimate doamne,* *stimate participante*

– the adjective ***drag*** has two forms in this pattern : ***dragă*** for the singular (both masculine and feminine) and ***dragi*** for the plural (both masculine and feminine)
– when the adjectives ***iubit***, ***scump***, ***stimat*** precede **masculine** nouns in the singular, they have the special vocative ending ***-e***
– the nouns coming after the adjectives can be used with or without the special endings of the vocative (the most common combinations are given in the table above)

The adjectives ***drag***, ***iubit***, ***scump*** can come after the noun, they are then used in the nominative. The nouns can be used with or without the vocative ending : ***prietene drag***, ***doamnă dragă***, ***copii iubiți***, etc.

Adjective + possessive pronominal adjective + noun

Masculine singular		
dragul *iubitul* *scumpul* *stimatul*	+ *meu / nostru* + noun without article	***dragul meu prieten,*** ***dragul meu frate,*** ***dragul nostru unchi,*** ***dragul meu Radu,*** ***iubitul meu prieten,*** ***iubitul nostru frate,*** ***scumpul meu prieten,*** ***scumpul nostru văr,*** ***stimatul meu prieten***

Feminine singular		
draga *iubita* *scumpa* *stimata*	+ *mea / noastră* + noun without article	***draga mea prietenă,*** ***draga mea soră,*** ***draga noastră mătușă,*** ***draga mea Maria,*** ***iubita mea prietenă,*** ***iubita noastră soră,*** ***scumpa mea prietenă,*** ***stimata noastră prietenă***
Masculine plural		
dragii *iubiții* *scumpii* *stimații*	+ *mei / noștri* + noun without article	***dragii mei prieteni,*** ***dragii noștri invitați,*** ***iubiții noștri prieteni,*** ***iubiții mei colegi,*** ***scumpii noștri prieteni,*** ***stimații noștri oaspeți***
Feminine plural		
dragele [dragile] *iubitele* *scumpele* *stimatele*	+ *mele / noastre* + noun without article	***dragele mele prietene,*** ***dragele noastre verișoare,*** ***iubitele noastre verișoare,*** ***iubitele mele Iulia și Monica,*** ***scumpele mele prietene,*** ***stimatele noastre invitate***

– in this pattern the adjectives ***drag***, ***iubit***, ***scump***, ***stimat*** take the definite article
– the noun does not take the special vocative endings
– when it takes the definite article, the adjective ***drag*** in the feminine plural may also take the ending ***-e*** : ***dragele***. Even if, according to the regular Romanian grammars, ***dragile*** is the correct form, ***dragele*** is actually the most frequent form in contemporary Romanian.

When addressing someone, both in written and in spoken language, the noun is often omitted : ***dragul meu***, ***iubita mea***, ***scumpii mei***, ***dragele noastre***.

Exercise 11.3. *Start writing a letter to :* scumpei d-stră prietene, iubitului d-stră frate, dragelor d-stră verișoare, dragului d-stră văr, lui Bogdan, Oanei, unui amic, părinților, unui coleg, unei colege, unui prieten bun pe care nu l-ați văzut de trei ani, unui profesor în vârstă pe care îl respectați foarte mult, unui copil.

The art of story-telling

The imperfect indicative

To indicate a continuing, repeated / habitual action or state in the past, the imperfect tense of the indicative mood is used in Romanian.

The imperfect is formed from the stem of the infinitive with the stressed suffix ***-a-*** or ***-ea-*** / ***-ia-*** and the endings ***-m***, ***-i***, ***-Ø***, ***-m***, ***-ți***, ***-u*** for all the verbs:

		Suffix -a-		Suffix -ea-			Suffix -ia-
		Vbs. in -a	Vbs. in -î	Vbs. in -ea	Vbs. in -e	Vbs. in -i	Vbs. in -i, stem in a vowel
Sing.	1st	*lucram*	*coboram*	*vedeam*	*ceream*	*povesteam*	*locuiam*
	2nd	*lucrai*	*coborai*	*vedeai*	*cereai*	*povesteai*	*locuiai*
	3rd	*lucra*	*cobora*	*vedea*	*cerea*	*povestea*	*locuia*
Pl.	1st	*lucram*	*coboram*	*vedeam*	*ceream*	*povesteam*	*locuiam*
	2nd	*lucrați*	*coborați*	*vedeați*	*cereați*	*povesteați*	*locuiați*
	3rd	*lucrau*	*coborau*	*vedeau*	*cereau*	*povesteau*	*locuiau*

– the verbs in ***-a*** (1st conj.) and ***-î*** (4th conj.) take the suffix ***-a-***
– the verbs in ***-ea*** (2nd conj.), in ***-e*** (3rd conj.) and in ***-i*** (4th conj.) take the suffix ***-ea-***
– the verbs in ***-i*** (4th conj.) with the stem ending in a vowel (***a locui*** to live in / at, ***a bănui*** to suspect, ***a cotrobăi*** to look through, to fumble about) take the suffix ***-ia***, instead of ***-ea-***: ***a locui*** – *locuiam*, *locuiai*, *locuia*, *locuiam*, *locuiați*, *locuiau*
– the verb ***a ști*** and the verb ***a scrie***, as well as its derivatives (***a transcrie***, ***a rescrie***, ***a prescrie***, ***a descrie***, ***a înscrie*** etc.), take the suffix ***-a***: ***eu știam***, ***tu știai***, ***el știa***, ***noi știam***, ***voi știați***, ***ei știau***; ***eu scriam***, ***tu scriai***, ***el scria***, ***noi scriam***, ***voi scriați***, ***ei scriau***; the group ***-ia-*** in these verbs is not a diphthong, but a hiatus
– the forms of the 1st person are identical in the singular and in the plural: ***eu lucram*** = ***noi lucram***, ***eu povesteam*** = ***noi povesteam***

The imperfect negative is formed according to the general rule: the negation ***nu*** precedes the verb. Elision is possible if the verb begins with ***a-*** or ***î-***: ***nu lucram***, ***nu ajutam*** / ***n-ajutam***; ***nu înțelegeam*** / ***nu-nțelegeam***.

Combining the imperfect verbs with reflexive or personal pronouns follows the general rules for simple verbal tenses. When the verb is in the negative, the

negation comes before the pronouns. Adverbs like ***mai***, ***și***, ***tot***, ***prea*** can be used with the verbs in the imperfect. If the verb is in the negative, all these elements (pronouns, adverbs) will be inserted between the negation ***nu*** and the actual verb: ***eu mă grăbeam***, ***tu mi le arătai***, ***el ne-o prezenta***, ***voi ni le cereați***; ***eu nu mă grăbeam***, ***tu nu mi-o împrumutai***, ***tu tot lucrai***, ***noi nu mai vedeam nimic***, ***noi nu prea ne mai înțelegeam bine***, etc.

Some verbs have irregular forms in the imperfect:

		A FI	A AVEA	A DA	A VREA [A VOI]	A STA
Sing.	1st	***eram***	***aveam***	***dădeam***	***voiam***	***stăteam***
	2nd	***erai***	***aveai***	***dădeai***	***voiai***	***stăteai***
	3rd	***era***	***avea***	***dădea***	***voia***	***stătea***
Pl.	1st	***eram***	***aveam***	***dădeam***	***voiam***	***stăteam***
	2nd	***erați***	***aveați***	***dădeați***	***voiați***	***stăteați***
	3rd	***erau***	***aveau***	***dădeau***	***voiau***	***stăteau***

The imperfect generally refers to an action or a state in the past which is perceived as progressive (the imperfect is the tense of story-telling), continuing, repeated or habitual:

*Ana **stătea** ore în șir pe malul mării: **privea** pescărușii.* Ana was spending hours on the beach: she was watching the seagulls. (actions in progress in the past)
*Anul trecut **mă trezeam** la ora șase și **lucram** până la 12.00.* Last year I used to wake up at 6 a.m. and I was working till noon. (habitual, repeated actions)

When two past actions are to be expressed in a sentence, the imperfect renders either a continuous background action in contrast with a momentary action, or a subsequent action:

*— Tu ce **făceai** când te-**am sunat**? — **Citeam**.* What were you doing when I called you? I was reading. (simultaneous actions: the imperfect refers to an action in development, and the compound perfect shows a momentary one)
*Când **treceam** pe la ea, **era** mereu **ocupată**.* Whenever I stopped by her place, she was busy. (simultaneous actions: the first imperfect shows a repeated action in the past, the second imperfect shows a continuing background action in the past)
***Am prins** trenul care **pleca** peste 5 minute.* I caught the train that was leaving in 5 minutes. (subsequent action)

The imperfect indicative is usually rendered in English by a past tense continuous, as well as by the construction "used to" or the frequentative "would".

The imperfect indicative also has values that are typical of other moods or tenses. The most frequent conversion is that of the past conditional (see next section in this chapter):

Dacă ***luai*** *rochia ieri, nu mai* ***era nevoie*** *să ne ducem la magazin și astăzi!* If you had bought the dress yesterday, we wouldn't have had to go to the shop again today!

In elliptical constructions including the conjunction ***dacă / de*** if, the imperfect can show an unfulfilled wish, a regret (the same equivalence with the past conditional):

— ***Dacă știam!*** Had I known!
— ***De rămâneai...!*** If you had stayed...!
— ***Dacă aveam bani...*** If I had had money...

The imperfect can be used instead of the present indicative in order to make a request sound softer and more polite:

— *Cu ce vă pot fi de folos?* — ***Voiam*** *doar să vă cer un sfat!* How can I help you? I just wanted a piece of advice!

The imperfect of the verbs ***a ști***, ***a crede***, ***a considera***, ***a bănui*** is used to suggest a permanent state of awareness or a presupposition (both in the past and in the present):

— ***Credeam*** *că ați plecat deja. Ce bine că sunteți încă aici!* I thought you had left. It's so good that you are still here!
Știam *că nu eram pregătită pentru un asemenea examen. Și a fost un eșec.* I knew I was not ready for such an exam. And it was a failure.

The imperfect may work as a fictional present or future when children indicate the roles they are supposed to play in the game:

Eu ***eram*** *tatăl și tu* ***erai*** *mama.* I will be the father and you will be the mother.

The imperfect is also the tense used in the Romanian equivalent of the question "Did you know that...?": ***Știați că...?***

Exercise 11.4. *In the texts by Adriana Bittel find the verbs in the imperfect tense. Identify the value of the imperfect in each situation. Form the other persons of the same tense for each verb.*

Ana știa că nu e atrăgătoare. Slabă și mioapă, speriată și abulică, înfățișarea ei justifica agresiunile la care era supusă și nici nu-și mai dorea decât dublul rol de corector și mătușă, deși seara, înainte de culcare, când asculta muzică la radio, sufletul i se deschidea deodată hămesit și cuprinzător către altceva și adormea tristă [...]. Visa că i se aduc pagini enorme la corectat, aveau rândurile încurcate și se străduia până în zori să ordoneze brambureala aceea [...]. (*O lungă dâră de fericire*)

atrăgător attractive
miop nearsighted
abulic passive, inert
înfățișare look
a fi supus la to be a subject to
hămesit hungry for
încurcat confuse
a se strădui to try
până în zori until dawn
brambureală mess
dâră trace

Ereditar sau prin imitație, pasiunea aceea stăpânea cele trei generații de miopi din casa noastră. [...]
[Bunica] citea numai la birou [...]. Învelea întotdeauna coperțile cu hârtie de calc, întorcea delicat paginile din partea de sus, fără să înmoaie degetul în gură. Și uneori se oprea să copieze câte o frază [...]. Pentru ea, cititul era un ritual, iar scriitorii, niște ființe venerate, din paradis.
Mama își învelea și ea cărțile, în special pe cele împrumutate, și nu le lăsa niciodată deschise cu cotorul în sus, dar locul ei preferat de lectură era patul. Cum avea un răgaz, se întindea în pat și, rezemată de perne, citea romane. Numai romane. (*Tibia și peroneul*)

a stăpâni to dominate
a învelli to cover, to wrap
copertă book cover
hârtie de calc tracing paper
a înmuia to wet (in this context)
cu cotorul în sus the back up (about books)
a avea un răgaz to have some spare time

Mi-am ascuțit îndelung cu o lamă creioanele și, în timp ce așchiile galbene săreau în toate părțile, mirosul lemnului lăcuit mi-a adus aminte de Doctorul cu păr. (*Tibia și peroneul*)

lamă razor blade
așchie wood chip
lăcuit varnished

Adriana Bittel – *Întîlnire la Paris,*
Compania, București, 2001

Exercise 11.5. *Use the verbs given in parentheses in the imperfect:*

a.

1. Iarna (a merge) _____ la patinoar cu prietenii mei în fiecare duminică dimineață.
2. Imediat după ce a plecat din țară și s-a stabilit la Paris, Oana îmi (a scrie) _____ scrisori lungi de două ori pe lună. Acum folosim e-mail-ul.

3. De obicei, toți colegii din cartier (a lua) _____ autobuzul ca să ajungă la facultate, numai eu (a lua) _____ metroul.
4. Îi (a da) _____ telefon mamei în fiecare zi ca să știe de mine.
5. (a plăcea) _____ să iau micul dejun afară, pe terasă, în fiecare dimineață.
6. Anul trecut, în luna mai, studenții (a nu se mai putea) _____ _____ pregăti pentru examene din cauza temperaturilor foarte ridicate de afară.

b.

1. Când (a mi se face foarte dor) _____ de prietena mea, o (a suna) _____.
2. Când (a se întoarce) _____ acasă, își (a pregăti) _____ ceva de mâncare și apoi (a se uita) _____ la televizor până noaptea târziu.
3. Când (a reveni) _____ în București, ne (a povesti) _____ din călătoriile sale peste mări și țări.
4. Când (a locui / voi) _____ în casa veche din strada Uranus, nu (a bănui / voi) _____ că ea va fi demolată.
5. (A se bucura / ele) _____ foarte tare, de fiecare dată când (a se întâlni / ele) _____ din întâmplare pe stradă.
6. Ei (a primi) _____ cărți de la prietenii din America de câte ori (a veni) _____ cineva de acolo la Bucureşti.
7. Dacă (a ști) _____ precis ce i se cere, (a scrie) _____ lucrări foarte bune la toate examenele.
8. Dacă (a avea timp) _____, îmi (a verifica) _____ e-mail-ul și de trei ori pe zi.

c.

1. Când l-am sunat, el încă (a nu ști) _____ care sunt rezultatele analizelor.
2. Când s-a născut Anton, Andrei (a avea) _____ 34 de ani.
3. Când am în intrat cameră, Ioana (a naviga) _____ pe Internet.
4. (A fi) _____ foarte târziu când m-am întors eu acasă, și copiii (a dormi) _____ deja.
5. Când ai venit tu, eu (a se pregăti) _____ să plec.
6. — (a fi la masă) _____ când te-am sunat ?

d.

1. Cândva (a fi) _____ prietene foarte apropiate, apoi au pierdut legătura.

2. În copilărie (a locui) _____ într-o casă mică, apoi ne-am mutat într-una cu mult mai mare.
3. Acum cinci ani încă mai (a cânta) _____ foarte bine la pian, dar, de când n-am mai studiat sistematic, nu mai pot cânta.
4. Când am vorbit ultima dată, (a intenționa) _____ să te faci geolog. De ce ai renunțat la visul tău ?
5. Ca student, (a sta) _____ la cămin, iar după ce a terminat facultatea, a închiriat un apartament.
6. Nu demult Mihai încă (a se teme) _____ să conducă mașina pe autostradă, dar acum s-a obișnuit și chiar îi place.

e.

1. — Dacă vă (a face plăcere) _____, mai (a sta de vorbă / noi) _____.
2. Dacă (a nu fi atent) _____, Maria (a pierde) _____ toți banii câștigați cu greu.
3. Dacă (a se gândi / noi) _____ din timp, (a cumpăra / noi) _____ bilete de avion cu mult mai ieftine decât acestea.
4. — (a vrea) _____ să vă rog să închideți geamul, dacă se poate !
5. — V-am sunat pentru că (a vrea) _____ să vă invităm la ceremonia de absolvire din data de 11 mai.
6. — (a ști) _____ eu că vei scrie o teză remarcabilă !
7. — (a nu ști / voi) _____ că tatăl ei a lucrat ani de zile în Venezuela ?

Exercise 11.6. *Answer the questions :*

1. — Ce făceai când te-am sunat ?
2. — Ce făcea Cristina când a venit Bogdan acasă ?
3. — Ce făceai în fiecare zi anul trecut la New York ?
4. — Cum te relaxai în perioada în care ai tradus cartea aceea uriașă ?
5. — Ce făceați dacă vă prindea controlorul fără bilet ?
6. — Ce făceau când îi prindea profesorul cu tema nefăcută ?
7. — Ce făceai aseară când n-ai vrut să ieși din camera ta ?
8. — Ce făcea mama ta când tu erai mic și nu erai cuminte ?
9. — Ce făcea tatăl tău dacă îi cereai mașina pe vremea când aveai doar 15 ani ?
10. — Ce făceai în timpul vacanțelor când erai elev de liceu ?

Exercise 11.7. *Build similar dialogues using the given elements. Use synonym phrases for* ***n-am idee (nu știu) : n-am nici cea mai mică idee, habar n-am, n-am habar, greu de spus, grea întrebare.***

anul trecut / a sta la plajă / a se bronza

— ***Anul trecut pe vremea asta stăteam pe plajă și mă bronzam...***
— ***Și la anul pe vremea asta ce vei face ?***
— ***N-am idee. Și-apoi, cine poate ști ce va fi la anul...***

acum doi ani / a se plimba prin San Francisco / a admira podurile
acum trei luni / a preda la seminarul de vară / a fi stresat
cu trei ani în urmă / a traduce un roman / a termina o nuvelă
în 1999 / a-și cumpăra apartamentul / a-l renova
ieri / a citi romane polițiste / a nu se gândi la nimic

Exercise 11.8. *Use the verbs in parenteheses in the imperfect or in the compound perfect, according to the context :*

Ioana : — Alo, bună, Cristina, ce mai faci ?
Cristina : — Bine, uite, mă bucur că (a auzi) _____ telefonul, pentru că (a fi) _____ pe balcon când (a suna) _____ și, de obicei, când sunt acolo, nu-l aud.
Ioana : — A, ce bine că (a-l auzi) _____ ! Ce (a face) _____ pe balcon ?
Cristina : — (A răsădi) _____ niște flori. (A mi le da) _____ prietena mea din Belgia. Are o grădină superbă.
Ioana : — O invidiez ! Când (a locui) _____ cu ai mei, (a-și petrece) _____ și eu ore în șir având grijă de flori. Mai ții minte ce grădină au, nu ? Dar hai să-ți spun de ce te-am sunat.
Cristina : — Da, chiar așa ! (A se întâmpla) _____ ceva ?
Ioana : — Nu, Doamne ferește, de ce să se întâmple ceva ? Sau te gândești la perioada aceea când (a fi) _____ eu tristă rău și te (a suna) _____ în fiecare zi ca să mă plâng ?
Cristina : — Sinceră să fiu, atunci mă (a stresa) _____ și pe mine. Pentru că (a nu ști) _____ cum să te ajut și (a vrea) _____ să te ajut cumva. Spune deci, ce e ?
Ioana : — (A vrea) _____ să te invit mâine sau poimâine la cină undeva, la un restaurant plăcut, încă (a nu se hotărî) _____ unde anume, vedem noi...
Cristina : — Serbăm ceva ?
Ioana : — E surpriză ! Dacă vrei să afli, acceptă invitația !
Cristina : — O accept cu multă plăcere ! (A ști) _____ eu că ești o persoană plină de surprize !

Exercise 11.9. *Translate the text below into Romanian (use the dictionary where necessary). Pay attention to the usage of the imperfect and the compound perfect of the indicative :*

My father's big black Packard scared our neighbors in Sibiu, Romania. There were only six cars in town and my father had one. He also wore a black leather jacket. When he passed people bowed their heads in fear and whispered. When he was gone, they spat and crossed themselves. In those days, at the height of Stalinist terror, the man in the car was the one who came to take you away : he took you in his car and you never came back again.
My father took me in his car but he always brought me back to my mother on Sunday night. Every Saturday, from age six to nine, I got in my father's black car to the pointed envy and fear of our neighbors, and took off to visit his girlfriends. I waited for him in the car, behind the wheel, not moving, while my father was in a building somewhere, and fantasized about driving the black car. When my father came back [...], I was exhausted. [...] My father never suspected a thing [...]. I was such a good imaginary driver, I saw no point in actually driving. But one time I did drive. My father had left the key in the ignition. I got behind the wheel, released the brake, and rolled straight into the window of a hat store. When my father came back I was shaking helplessly in the driver's seat under a mountain of hats. He never left the key in after that. After that I never wore a hat.

to cross themselves **a își face cruce**
to the envy and fear **spre invidia și teama**
to take off **a o porni** (in this context)
to see no point **a nu vedea rostul**

Andrei Codrescu – *Road Scholar : Coast to Coast Late in the Century*, Hyperion, New York, 1993

I'd like to...

The optative-conditional mood

Verbs can express an action as a real one (in the indicative mood) or as a possible one not yet achieved (in the subjunctive mood) :

Citesc *un roman polițist ca să mă relaxez.* I'm reading a detective story to relax. *Ieri seară* ***am citit*** *un roman polițist.* I read a detective story last night. *Diseară* ***voi citi*** *un roman polițist.* I will read a detective story tonight. (indicative mood, various tenses)

Vreau ***să citesc*** *un roman polițist.* I want to read a detective story. (subjunctive mood)

If an action is seen by the speaker as a desired or conditioned one, or as a necessary step prior to another action, the verb will be in a mood called optative-conditional :

Aș citi *un roman polițist.* I would (like to) read a detective story. (optative-conditional mood, present)

Aș fi citit *un roman polițist.* I would have read a detective story. (optative-conditional mood, past)

The optative-conditional mood has present and past tense forms.

The present tense of the optative-conditional mood is formed with the auxiliary elements ***aș, ai, ar, am, ați, ar*** and **the infinitive** (without the particle ***a***) of the actual verb :

Sing.	1st	***aș***	+ the infinitive of the verb
	2nd	***ai***	
	3rd	***ar***	
Pl.	1st	***am***	
	2nd	***ați***	
	3rd	***ar***	

The auxiliaries for the 3rd person singular and plural are identical, which makes the 3rd person singular and plural identical : ***el / ea ar cânta – ei / ele ar cânta.***

The negative form takes the negation ***nu*** before the auxiliary. The hyphenated form with the elision of ***-u*** is frequent, but not required : ***nu aș cânta / n-aș cânta, nu ai cânta / n-ai cânta***, etc.

The unstressed forms of the personal pronouns and reflexive pronouns are placed before the auxiliary element. Elision / synaeresis is compulsory, like in the compound perfect indicative. The feminine unstressed personal pronoun in the accusative ***o*** comes after the infinitive of the verb, with hyphenation :

M-aș îmbrăca *mai gros.* I would like to dress more warmly.

*— **Te-ai duce** tu în locul meu ?* Would you go there in my place ?

Aș căuta-o *mâine, dar nu știu dacă vine la școală.* I would try to find her tomorrow, but I don't know if she comes to school.

Nu mi-aș pune *rochia neagră azi.* I wouldn't wear (I don't feel like wearing) the black dress today.

Nu mi-aș pune-o *astăzi.* I would not wear it today.

The adverbs ***mai, cam, tot, și, mai și*** may be inserted between the auxiliary element and the actual verb :

Aș mai sta *puțin.* I'd like to stay a little longer.

Nu mi-aș mai complica *viața inutil.* I wouldn't pointlessly complicate my life again.

The past tense of the optative-conditional mood is built with two auxiliary elements ***aș, ai, ar, am, ați, ar*** and the invariable element ***fi***, both of them placed before the past participle of the actual verb :

Sing.	1st	***aș fi***	+ the past participle of the verb
	2nd	***ai fi***	
	3rd	***ar fi***	
Pl.	1st	***am fi***	
	2nd	***ați fi***	
	3rd	***ar fi***	

The 3rd person singular and plural forms are identical : ***el / ea ar fi cântat – ei / ele ar fi cântat.***

In the negative, the negation ***nu*** comes before the first auxiliary. The elision of ***-u*** is possible, but not required : ***nu aș fi cântat / n-aș fi cântat, nu ai fi cântat / n-ai fi cântat***, etc.

The unstressed forms of the personal pronouns and the reflexive pronouns are placed before the first auxiliary element, and elision is compulsory. The feminine unstressed personal pronoun in the accusative ***o*** comes after the past participle of the verb :

M-aș fi îmbrăcat *mai gros, dacă aș fi știut că e așa de frig.* Had I known it was so cold, I would have dressed more warmly.

*— **Te-ai fi dus** tu în locul meu ?* Would you have gone there in my place ?

L-ar fi întrebat *despre sora lui, dar nu a îndrăznit.* He would have asked about his sister, but he didn't dare to.

Aș fi căutat-o *ieri, dar nu m-am dus la școală.* I would have looked for her yesterday, but I didn't go to school.

The adverbs ***mai***, ***cam*** can be inserted between the first and the second auxiliary:

Aș mai fi stat *puțin.* I would have stayed a little longer.

The adverbs ***tot***, ***și*** can be inserted between the second auxiliary element and the past participle of the actual verb:

Aș fi tot stat *la soare, dar la un moment dat mi s-a făcut rău.* I would have liked to stay and stay in the sun, but at a certain moment I started feeling bad.

Eu ***aș fi și mâncat*** *ceva, dar nu mi-a oferit nimeni nimic.* I would have liked to eat something, but nobody offered anything to me.

Exercise 11.10. *Fill in the blanks using the given verbs in the present optative-conditional:*

a.

1. (A trage un pui de somn) _____, sunt tare obosită.
2. — Bogdane, (a mânca) _____ o prăjitură cu frișcă?
3. Ion mi-a spus că (a rămâne) _____ acasă.
4. Nici cei mici (a nu veni) _____ cu noi la unchiul George.
5. Ele (a nu face) _____ niciodată nici cel mai mic efort.
6. Noi (a se duce) _____ să facem o plimbare prin cartier.
7. — (A lua) _____ trenul la întoarcere sau vreți să mergeți tot cu autocarul?

b.

1. — Cristi vrea să se joace cu jucăriile tale. (A i le da) _____ și lui?
2. — Trebuie să citesc până mâine cartea d-nei Baciu și n-o am. (A mi-o împrumuta) _____ pe a ta până mâine?
3. — Trebuie să căutăm ceva în revistele voastre. (A ni le ceda) _____ _____ pentru vreo oră?
4. — Știu că vrea sincer să te ajute și să-ți trimită banii aceia. Dar crezi că (a ți-i transfera) _____ în timp util?
5. — Vrea să aibă un loc permanent de parcare, asta e clar, nu are unde să-și lase mașina. Dar crezi că (a și-o parca) _____ aici?
6. — Știu sigur că vor să ne cedeze nouă birourile de la parter. Dar crezi că (a ni le ceda) _____ numai nouă sau negociază și cu alte departamente?

c.

1. Dacă tu (a munci) _____ mai mult, (a fi) _____ cel mai bun din anul tău.

2. — Nu-l mai face ipohondru, dacă (a nu suferi) _____ de ceva, (a nu se duce) _____ toată ziua-bună ziua la doctor să cheltuiască bani fără rost!
3. Dacă (a nu avea nevoie) _____ de ajutorul vostru, (a nu vi-l cere) _____, știți că nu ne place să deranjăm pe nimeni.
4. Dacă (a putea) _____ supraviețui în Durham fără mașină, (a nu se complica) _____ să-mi cumpăr mașină, să plătesc asigurare și să am și grijă să nu fac vreun accident!
5. — Dacă (a nu vă fi) _____ mai greu așa, (a vrea) _____ să veniți la București la începutul lui august?
6. Dacă ele (a nu reacționa) _____ atât de negativ la orice propunere, (a le sugera) _____ să lucreze în echipă și să aleagă alt proiect.

d.

1. (A termina) _____ de scris toate scrisorile, dar nu am timp.
2. (A pleca) _____ mâine, dar nu a reușit să-și găsească bilet.
3. (A mai rămâne) _____ la noi, însă trebuie să fie cel mai târziu poimâine la San Diego unde se întâlnesc cu prietenii lor.
4. — Înțeleg că (a se apuca) _____ de scris lucrarea finală, însă nu știi precis care este tema?
5. — Voi îmi spuneți că (a preda) _____ materialele, numai că directorul nu este de găsit?! Foarte ciudat!
6. (A renunța) _____ la toate drepturile de autor în favoarea editurii din Republica Cehă, dar nu știm exact cum să procedăm ca să fie totul legal.

e.

1. Ei susțin că experiența nucleară (a nu mai avea loc) _____ _____, eu nu știu ce să spun.
2. Se spune că tinerii aceia (a lucra) _____ împreună cu cel mai mare specialist din domeniu.
3. Ei spun că (a se muta) _____ la țară și (a lăsa) _____ Bucureștiul fără nici un regret.
4. Am auzit că la muzeul mănăstirii (a se găsi) _____ niște manuscrise deosebit de interesante.
5. Se presupune că tratatul (a se semna) _____ în secret, cu ușile închise.

Exercise 11.11. *Fill in the blanks using the given verbs in the past optative-conditional:*

a.

1. Ieri după-masă așa (a trage un pui de somn) _____, abia îmi mai țineam ochii deschiși.
2. — Bogdane, spune drept, aseară (a mânca) _____ o prăjitură cu frișcă? Și de ce n-ai cerut?!
3. Ion mi-a spus că (a rămâne) _____ ieri acasă, dar nu a fost posibil.
4. Copiii (a nu veni) _____ cu noi în vizită la bunici, dar bunicii au insistat să vină.
5. Colegele mele de anul trecut (a nu face) _____ niciodată nici cel mai mic efort pentru binele firmei.

b.

1. — Cristi voia mai devreme să se joace cu jucăriile tale. (A i le da) _____ și lui?
2. — Trebuia să citesc până a doua zi cartea d-nei Baciu și n-o aveam. (A mi-o împrumuta) _____ pe a ta?
3. — Trebuia să căutăm ceva în revistele voastre. Sunt curioasă dacă (a ni le ceda) _____ pentru vreo oră?
4. — Știu că dorea sincer să te ajute și să-ți trimită banii aceia. Dar crezi că (a ți-i transfera) _____ în timp util?
5. — Voia să aibă un loc permanent de parcare, asta e clar, nu avea unde să-și lase mașina. Dar crezi că (a și-o parca) _____ _____ aici?

c.

1. Dacă tu (a munci) _____ mai mult, (a fi) _____ pe departe cel mai bun din anul tău. Acum este prea târziu...
2. — Nu mai povesti tuturor că era ipohondru, dacă (a nu suferi) _____ de ceva, (a nu se duce) _____ toată ziua-bună ziua la doctor să cheltuiască bani fără rost.
3. Dacă (a nu avea nevoie) _____ de ajutorul vostru, (a nu vi-l cere) _____. Știți că nu ne place să deranjăm pe nimeni.
4. Dacă (a putea) _____ supraviețui în Durham fără mașină, (a nu-și cumpăra) _____. Însă a trebuit să-mi cumpăr mașină încă din primul an petrecut acolo.
5. Dacă ele (a nu reacționa) _____ atât de negativ la orice propunere, profesorul (a le sugera) _____ să aleagă alt proiect.

d.

1. Corectorul (a termina) _____ de introdus toate modificările în text la termenul stabilit, dar a fost bolnav și nu a putut lucra.
2. Sora mamei (a pleca) _____ de ieri, dar nu a reușit să-și găsească bilet.
3. (A mai rămâne) _____ la noi, însă a trebuit să fie încă de ieri la San Diego, unde s-au întâlnit cu prietenii lor.
4. Înțeleg că (a se apuca) _____ de scris lucrarea finală, dar nu știai precis care este tema?
5. Voi îmi spuneți că (a preda) _____ materialele ieri, dar că directorul nu a fost de găsit?! Foarte ciudat!

e.

1. Ei susțin că experiența nucleară programată pentru săptămâna trecută (a nu mai avea loc) _____. Eu nu știu ce să spun.
2. Se spune că tinerii aceia (a lucra) _____ acum doi ani împreună cu cel mai mare specialist din domeniu.
3. Ei au afirmat că (a se muta) _____ la țară și (a lăsa) _____ Bucureștiul fără nici un regret, dar familia lor nu a fost de acord.
4. Am auzit că arheologii (a găsi) _____ recent niște vestigii deosebit de interesante într-o peșteră din Dobrogea.
5. Se presupune că tratatul (a se semna) _____ săptămâna trecută în secret, cu ușile închise.

The usage of the present and the past optative-conditional

The present optative-conditional indicates a desire, a wish, an intention expressed at the moment of speaking:

Aș citi ceva. I would (I'd like to) read something.
Dacă aș avea mai mult timp! I wish I had more time!

The idea of desired action implies an obstacle (1), a projection of the action that can be accomplished in the future (2), or a condition to fulfil (3):

(1) ***Aș citi un roman polițist, dar nu am timp.*** I would read a detective story, but I don't have time.
(2) ***Aș citi un roman polițist și exact asta voi face mai târziu.*** I would read a detective story, and that's precisely what I'll do later.
(3) ***Aș citi un roman polițist, dacă aș avea timp.*** I would read a detective story if I had time.

The optative-conditional mood is used in Romanian to express both **the desired action** (***aș citi*** in the example below), and **the condition** to fulfil in order

to accomplish the desired action (***dacă aș avea timp***). The verb designating the condition is preceded by the conditional conjunction ***dacă / de*** if:

Dacă aș avea timp / de-aș avea timp, aș citi un roman polițist. If I had time, I would read a detective story.

In certain communication acts, the optative-conditional is more efficient than the present indicative. With verbs explicitly expressing a wish, a desire, a preference, or necessity, like ***a dori***, ***a vrea***, ***a plăcea*** (impersonal), ***a trebui*** (impersonal), the optative-conditional makes things sound milder or more polite:

Aș vrea să nu mai fumați în casă. I would like you to stop smoking inside.
Ar trebui să plecați. You should go.

With verbs expressing requests (***a ruga***, ***a putea***, ***a vrea***), the present optative-conditional makes the sentences softer or firmer:

Te-aș ruga să mă ajuți. vs. ***Te rog să mă ajuți.*** I'd like to ask you to help me.
— Ai putea să mă ajuți? vs. ***— Poți să mă ajuți?*** Could you help me?
— Ai vrea să ne întâlnim mâine? vs. ***— Vrei să ne întâlnim mâine?*** Would you like us to meet tomorrow?

After the adverbial structures ***ca și cum***, ***de parcă*** as if, the optative-conditional is used to make a comparison – the so-called unreal comparison:

— Te-ai îmbrăcat de parcă am fi în Siberia! You dressed as if we were in Siberia!
Se comportă ca și cum colegii ar fi sclavii lui! He's behaving as if his colleagues were his slaves!

The optative-conditional also has the value of potentiality, probability or uncertainty:

— N-aș zice că te-ai îngrășat. I wouldn't say you put on weight.
— N-ar putea fi mai fericită decât acum! She couldn't be happier than she is now!
— Am auzit că plecarea s-ar amâna. I heard that the departure might be delayed.

The present optative-conditional occurs in idiomatic structures with reverted word order. Such structures express various kinds of emotional involvement, from the most exuberant feelings up to the worst swearing and curses:

— Mânca-te-ar mama / tata! set phrase used by parents or other adults to show love for children (expressing good feelings in general)
— Lua-te-ar dracu! Go to hell!
— Vedea-te-aș mort! I'd like to see you dead!

With or without the same inversion, the optative-conditional (usually in the 1st person singular) can express doubt (***a se mira*** to be amazed, ***a se îndoi*** to doubt):

M-aș mira să fie așa. – Mira-m-aș! lit. I would be amazed if that were the case.
M-aș îndoi să fie așa. – Îndoi-m-aș! I doubt it!

The past optative-conditional indicates a desire, a wish, an intention formed in the past and yet unfulfilled:

Aș fi citit ceva. I would have read something.

The unfulfilled action implies an obstacle (1) or a condition related to another action (2) that occurred in the past:

(1) ***Aș fi citit un roman polițist, dar nu am avut timp.*** I would have read a detective story, but I didn't have time.
(2) ***Aș fi citit un roman polițist dacă aș fi avut timp.*** I would have read a detective story if I had had time.

The optative-conditional mood is also used to express the condition itself:

Dacă aș fi avut timp, aș fi citit un roman polițist. Had I had time, I would have read a detective story.

After the structures ***ca și cum***, ***de parcă*** as if, the past optative-conditional is used to make an unreal comparison in the past:

S-a îmbrăcat de parcă ar fi fost în Siberia! He dressed as if he were in Siberia!
Se comporta ca și cum colegii ar fi fost sclavii lui! He was behaving as if his colleagues had been his slaves!

Potentiality, probability or uncertainty can be also expressed by the past optative-conditional:

N-aș fi zis că ea este fiica ta. I wouldn't have thought that she was your daughter.
N-ar fi putut fi mai fericită decât era! She could not have been happier than she was!
Am auzit că plecarea s-ar fi amânat. I heard that the departure might be delayed.

The past optative-conditional of the verbs that require the subjunctive (expressing desire or necessity: ***a trebui***, ***a vrea***, ***a putea***, ***a fi bine***, ***a fi necesar***, etc.) is used in constructions with the past subjunctive:

Ar fi trebuit să fi rămas acasă. We should have stayed home.
Ar fi fost bine să mai fi locuit în acest apartament încă un an. lit. It would have been good if we had lived in this apartment one more year.

The past optative-conditional of the verb ***a putea*** followed by the present subjunctive is used to express reproaches :

— ***Ai fi putut să-mi telefonezi !*** You could / should have called me !

Ar fi putut să vină la timp ! He could / should have come in time !

In order to express an unfulfilled desire and a condition in the past, the speaker can use the imperfect indicative instead of the past optative-conditional :

Dacă am fi luat biletele de avion ieri, nu ar mai fi fost nevoie să ne ducem la agenție și astăzi ! If we had bought the plane tickets yesterday, we wouldn't have had to go to the agency again today ! = ***Dacă luam biletele de avion ieri, nu mai era nevoie să ne ducem la agenție și astăzi !***

N-ar fi putut fi mai fericită ! She could not have been happier ! = ***Nu putea fi mai fericită !***

The verbs that require the subjunctive (expressing will or necessity : ***a trebui***, ***a vrea***, ***a fi bine***, ***a fi indicat***, etc.) can also be used in the imperfect indicative. After such verbs, the tense to be used is the past subjunctive :

Ar fi trebuit să fi plecat mai devreme. We should have left earlier. = ***Trebuia să fi plecat mai devreme.***

Ar fi trebuit ca bolnavii să fi fost izolați de la bun început. The sick should have been isolated from the very beginning. = ***Trebuia ca bolnavii să fi fost izolați de la bun început.***

Exercise 11.12. *In the texts given below find the verbs in the optative-conditional mood and identify their function. Translate the examples into English (use a dictionary if necessary) :*

Dacă oamenii ar înțelege cât de important e să nu se lase manipulați ! Dar nu vor să înțeleagă, îi tot dau înainte că au văzut cu ochii lor, au auzit cu urechile lor – că se măresc pensiile, bunăoară.

îi tot dau înainte they keep on saying
bunăoară for instance

Petru Cimpoeșu

Iașul a fost și este încă un oraș studențesc adevărat, care satisface toate nevoile unui tânăr ce dorește să învețe, cu pasiune și convingere. Geo Bogza dă următorul sfat : « Dacă aș avea vârsta pe care o au [tinerii mei prieteni], [...] dacă aș vrea să devin un bun specialist [...], dacă aș vrea să pot trece pe sub lumina stelelor și sub mireasma teilor înfloriți cu o fată de mână [...], atunci n-aș mai sta mult pe gânduri și aș suna la poarta Universității din Iași. »

de mână hand in hand
a sta pe gânduri to ponder

Iași – important city in the north-eastern part of Romania, 343,000 inhabitants, historical capital of the province of Moldavia
Geo Bogza (1908-1993) – Romanian writer and journalist.

Dumitru Pascu

Pe atuncea, Dumnezeu,
Singur, o ducea cam greu.
Ar fi vrut să vadă soare
Că apune și răsare
Și să stea întotdeauna
Măcar de vorbă cu luna.

o ducea cam greu had a pretty hard time

Tudor Arghezi

În privința tratatului meu « Despre flăcări,
despre natura, felurile și dulceața lor »
pot să'ți spun
că va rămâne nescris. Căci dacă l-aș scrie,
cine s'ar osteni să'l citească ? Și dacă
cineva l-ar ceti, la ce bun ? [...]

flacără flame
dulceața sweetness
să'ți = să-ți
s'ar = s-ar
să'l = să-l
a se osteni to bother to do something
a ceti *arch, reg* = **a citi**

Mihai Ursachi

I se întâmpla să zăbovească în fața unei cofetării minuscule, nu fiindcă i-ar fi fost poftă de dulciurile spilcuite expuse acolo, ci pentru că fructele glasate, pralinele, bomboanele de ciocolată emiteau spre ea un flux de departe, un fel de dor, cam ce simțea când asculta *Summer Time* în toiul iernii.

a zăbovi to linger
spilcuit well-formed, elegant, attractive
în toiul iernii deep in winter

Adriana Bittel

Așa este jocul.
Îl joci în doi, în trei,
Îl joci în câte câți vrei,
Arde-l-ar focul !

Tudor Arghezi

Exercise 11.13. *Build similar dialogues using the given elements. Use the verbs in different persons:*

a mânca o înghețată / a bea suc de portocale / a bea apă rece

— ***Voi n-ați mânca o înghețată?***
— ***Ba da, am mânca. Dar voi n-ați bea niște suc proaspăt de portocale?***
— ***Mai curând am bea niște apă rece.***

a merge la un film / a se duce la un concert / a vedea o piesă de teatru
a intra în Herăstrău / a merge în Cișmigiu / a se duce la restaurantul Doina
a vizita un muzeu / a intra la expoziția aceasta / a vizita Târgul de carte
a sta acasă azi / a ieși la o plimbare / a pleca la Sinaia

Exercise 11.14. *Build similar dialogues using the given elements. Use the verbs in different persons and synonymous phrases for* ***a nu avea timp: a nu fi liber, a fi ocupat, a avea atâtea / multe de făcut.***

a se duce la film / a însoți

— ***M-aș duce la un film bun, dacă aș avea timp.***
— ***Iar eu te-aș însoți. Din păcate, nici eu nu prea am timp liber.***

a merge la munte / a veni cu...
a pleca la mare / a însoți
a sta acasă / a rămâne cu...
a merge în parc diseară / a merge cu...
a se duce la un concert simfonic / a face același lucru

Exercise 11.15. *Transform the sentences using the past optative-conditional, according to the model:*

Veneam cu tine dacă eram liber. → Aș fi venit cu tine, dacă aș fi fost liber.

1. Stăteam acasă, dacă nu trebuia să fiu prezentă la ședință.
2. Îi dădeam eu scrisoarea, dacă știam unde să-l găsesc.
3. Vă telefonam noi, dacă vă știam numărul de mobil.
4. Le aduceau ei cu mașina, dacă îi rugau să le aducă.
5. Serveam eu la masă, dacă știam că pe tine te doare spatele.
6. Traducea ea la conferință, dacă i se spunea din timp unde să vină și la ce oră.

7. — Te angajai tu să ții cursul acesta, dacă nu aveai alt contract semnat pe exact aceeași perioadă?
8. Îți reparam eu imprimanta, dacă îmi spuneai că are probleme.
9. Duceam noi copilul la piscină, dacă știam că nu are cu cine să meargă.
10. Juca în echipa ta, dacă îi spuneai că mai ai nevoie de un jucător.

Exercise 11.16. *Translate into Romanian using the present or the past optative-conditional where needed (remember that the real condition for an accomplished action does not require the optative-conditional). Pay attention to the good usage of all the other verbal tenses and moods you know.*

In 1958, Beaufort, North Carolina, which is located on the coast near Morehead City, was a place like many other small southern towns. It was the kind of place where the humidity rose so high in the summer that walking out to get the mail made a person feel as if he needed a shower, and kids walked around barefoot from April through October [...]. The air smelled of pine, salt, and sea, a scent unique to Carolinas.

My grandfather [...] was a true bastard [...]. I'd like to tell you he eventually went to terrible death, but he didn't. He died at the age of ninety-eight, while sleeping with his mistress on his yacht off the Cayman Islands. Some end for a guy like this, huh? Life, I've learned, is never fair. If people teach anything in school, that should be it.

Now, Jamie Sullivan was a nice girl. She really was. [...] But Jamie wasn't exactly what I considered attractive either. [...] Still, it wasn't just the way that Jamie looked that made her different, it was also the way she acted. Jamie didn't spend any time hanging out at Cecil's Diner [...], and I knew for a fact that she'd never had a boyfriend her entire life. Old Hegbert would have probably had a heart attack if she did. But even if by some odd turn of events Hegbert would have allowed it, it still wouldn't have mattered. Jamie carried her Bible wherever she went, and if her looks and Hegbert didn't keep the boys away, the Bible sure did. [...]

After high school I planned to go to the University of North Carolina at Chapel Hill. My father wanted me to go to Harvard or Princeton like some of the sons of other Congressmen did, but with my grades it wasn't possible. [...]
— I think you should run for student body president, he said. You'll be graduating in June, and I think it would look good on your record. Your mother thinks so too, by the way.

[...]
— But what if I don't want to ?
[...]
— I think, he said slowly, that it would be a good idea.

After seeing the competition, I figured that I might have a chance after all. [...] I was voted student body president by a fairly large majority.

to smell of **a mirosi a**
eventually **în cele din urmă** ; the Romanian **eventual** means "possibly", "maybe" in English
still **și totuși**
[she] didn't spend any time hanging out at **nu-și pierdea vremea pe la**
her entire life **niciodată în viața ei**
by some odd turn of events **prin cine știe ce întâmplare**
student body **consiliul elevilor**

Nicholas Sparks – *A Walk to Remember*,
Warner Books, 1999 (simplified text)

First in... Romanian

Ordinal numerals

The ordinal numeral (indicating the position of an object in a series) is adjectival in Romanian, which means that it agrees with the modified noun in gender, number and case. The question for the ordinal numerals is ***al câtelea ?*** (masc.) / ***a câta ?*** (fem.).

Number	Cardinal numeral	Ordinal numeral	
		Masculine	Feminine
1st	*unu, una, o, două*	*întâiul, primul*	*întâia, prima*
2nd	*doi, două*	*al doilea (secund)*	*a doua (secundă)*
3rd	*trei*	*al treilea (terț)*	*a treia (terță)*
4th	*patru*	*al patrulea*	*a patra*
5th	*cinci*	*al cincilea*	*a cincea*
6th	*șase*	*al șaselea*	*a șasea*
7th	*șapte*	*al șaptelea*	*a șaptea*
8th	*opt*	*al optulea*	*a opta*
9th	*nouă*	*al nouălea*	*a noua*
10th	*zece*	*al zecelea*	*a zecea*
11th	*unsprezece*	*al unsprezecelea*	*a unsprezecea*
12th	*doisprezece*	*al doisprezecelea*	*a douăsprezecea*

Number	Cardinal numeral	Ordinal numeral	
		Masculine	Feminine
13th	*treisprezece*	*al treisprezecelea*	*a treisprezecea*
14th	*paisprezece*	*al paisprezecelea*	*a paisprezecea*
15th	*cincisprezece*	*al cincisprezecelea*	*a cincisprezecea*
16th	*șaisprezece*	*al șaisprezecelea*	*a șaisprezecea*
17th	*șaptesprezece*	*al șaptesprezecelea*	*a șaptesprezecea*
18th	*optsprezece*	*al optsprezecelea*	*a optsprezecea*
19th	*nouăsprezece*	*al nouăsprezecelea*	*a nouăsprezecea*
20th	*douăzeci*	*al douăzecilea*	*a douăzecea*
21th	*douăzeci și unu*	*al douăzeci și unulea*	*a douăzeci și una*
26th	*douăzeci și șase*	*al douăzeci și șaselea*	*a douăzeci și șasea*
30th	*treizeci*	*al treizecilea*	*a treizecea*
40th	*patruzeci*	*al patruzecilea*	*a patruzecea*
50th	*cincizeci*	*al cincizecilea*	*a cincizecea*
100th	*o sută*	*al (o) sutălea*	*a (o) suta*
1,000th	*o mie*	*al (o) miilea*	*a (o) mia*
1,000,000th	*un milion*	*al (un) milionulea*	*a (o) milioana*

– the ordinal numeral has different forms for masculine and feminine. Except ***primul / prima*** and ***întâiul / întâia***, the ordinal numerals are formed by derivation from the cardinal numerals with the suffix ***-lea*** (masc.) or ***-a*** (fem.). They are always preceded by the possessive article ***al*** (for the masculine) or ***a*** (for the feminine) : ***trei > al treilea / a treia***, ***șapte > al șaptelea / a șaptea***
– if the cardinal numeral ends in ***-ă*** or ***-u***, the feminine suffix ***-a*** replaces the final vowel of the cardinal numeral : ***două > a doua*** ; ***nouă > a noua*** ; ***patru > a patra***
– if the cardinal numeral ends in a consonant, the vowel ***-u-*** is inserted between that consonant and the masculine final element ***-lea*** : ***opt > al optulea*** ; ***milion > al milionulea***
– in a compound numeral, only the last number in the series is ordinal, but the whole structure takes the possessive article ***al*** or ***a*** : ***22nd = al douăzeci și doilea / a douăzeci și doua***, ***123rd = al o sută douăzeci și treilea / a o sută douăzeci și treia***, etc.
– in the process of derivation phonetic and / or graphic mutations occur in the stem : ***milion > a milioana*** ; ***cinci > a cincea*** ; ***douăzeci > a douăzecea***

The synonyms ***secund / secundă*** for al ***doilea / a doua***, and ***terț / terță*** for ***al treilea / a treia*** have a very limited usage : ***locul secund***, ***echipa secundă***, ***terță parte***, ***terță persoană***.

The ordinal numeral is often preceded by the adjectival article ***cel*** (masc.) / ***cea*** (fem.) and the preposition ***de*** : ***cel de-al doilea / cea de-a doua*** ; ***cel de-al treilea / cea de-a treia***, etc. The ordinal numeral ***întâiul / întâia*** changes into ***cel dintâi / cea de-a treia***, etc. The ordinal numerals ***primul / prima***, ***secund / secundă*** and ***terț / terță*** cannot be preceded by ***cel de- / cea de-***.

The difference between the ordinal numerals with or without ***cel de- / cea de-*** is not relevant in the nominative-accusative :

Al treilea concurent *a evoluat mai bine decât al doilea.* = ***Cel de-al treilea*** *concurent a evoluat mai bine decât cel de-al doilea.* The third competitor performed better than the second one.

The article ***cel / cea*** is the element that changes in the genitive-dative forms :

Acestea sunt notele ***celui de-al treilea*** *concurent / celei de-a treia concurente.* These are the marks of the third competitor. (gen.)

Juriul i-a acordat ***celui de-al treilea*** *concurent / celei de-a treia concurente note foarte bune.* The jury gave very good marks to the third competitor. (dat.)

Ordinal numerals can be used independently, as noun substitutes :

Sportivul din Franța a ieșit ***al treilea.*** The athlete from France finished third.

Cel de-al treilea *este din Franța.* The third one is from France.

They can also function as noun modifiers, in pre- or post-position (they can precede or follow a noun). When the ordinal numeral is in pre-position, the modified noun does not take the definite article. However, it can take the indefinite article, which comes before the ordinal numeral. If the ordinal numeral is preceded by ***cel de- / cea de-***, the noun will not take an article :

Aceasta este ***a treia încercare.*** = *Aceasta este* ***cea de-a treia încercare.*** = *Aceasta este* ***o a treia încercare.*** This is the third attempt.

When the ordinal numeral is in post-position, the noun takes the definite article. The ordinal numeral with ***cel de- / cea de-*** is very seldom used in post-position :

Aceasta este ***încercarea a treia.*** This is the third attempt. *(= Aceasta este* ***încercarea cea de-a treia.****)*

The ordinal numeral ***primul / prima*** is most frequently placed before the noun :

Primul examen *a fost foarte greu.* The first exam was very difficult.

The ordinal numeral ***întâiul / întâia*** can precede or follow the noun. In pre-position, the numeral ***întâiul / întâia*** always takes the definite article :

Nu am uitat ***întâiul sărut.*** I haven't forgotten the first kiss.

Este vorba despre ***întâia mișcare.*** It's all about the first move.

In post-position, the ordinal numeral ***întâiul / întâia*** will have the invariable form ***întâi*** :

Eu stau ***la etajul întâi.*** I live on the first floor.

Ea este ***în clasa întâi.*** She is in the first grade.

Note that ***primul*** and ***întâiul*** cannot replace each other in all contexts. For instance, ***primul sărut*** and ***întâiul sărut***, ***prima mișcare*** and ***întâia mișcare*** have the same meaning, but ***clasa întâi*** is the equivalent of "first grade", while ***prima clasă*** is "the first classroom" (like in ***prima clasă pe dreapta*** the first classroom on the right).

Ordinal numerals can form a particular type of adverbial numeral in association with the nouns ***dată / oară*** (see the adverbial numeral, Chapter 10) : ***prima dată / prima oară*** the first time, ***a doua oară*** the second time, ***a treia oară*** the third time, ***a zecea oară*** the tenth time, etc.

If the ordinal numeral precedes the noun ***parte*** part, it shows a fraction : ***a treia parte*** one third, ***a cincea parte*** one fifth, ***a zecea parte*** one tenth, etc. When the ordinal numeral comes after the noun ***parte***, it preserves its regular ordinal meaning : ***partea a treia*** the third part, ***partea a cincea*** the fifth part, ***partea a zecea*** the tenth part. To indicate parts or sections in books, plays, ballets, operas, movies (***capitol*** chapter, ***volum*** volume, ***act*** act, ***scenă*** scene), the speaker should use ordinal numerals : ***volumul întâi*** the first volume, ***capitolul al doilea*** the second chapter, ***actul al treilea*** the third act. However, in colloquial language, cardinal numerals are frequently used, so it is rather common to hear : ***volumul unu*** volume one, ***capitolul doi*** chapter two, ***actul trei*** act three.

The ordinal numerals can replace the name of the month of the year when expressing the date : ***02.03.1999*** or ***2.03.1999 – doi a treia*** (instead of ***martie***) ***o mie nouă sute nouăzeci și nouă***. Also, since the ordinal numerals are associated with Roman numerals, the month of the year can be written using the latter (***I – ianuarie***, ***II – februarie***, ***III – martie***, ***IV – aprilie***, ***V – mai***, ***VI – iunie***, ***VII – iulie***, ***VIII – august***, ***IX – septembrie***, ***X – octombrie***, ***XI – noiembrie***, ***XII – decembrie***) : ***2.III.1999***. When using the Roman numerals in the expression of the date, the Arabic numeral indicating the day does not take 0 when it is lower than 10 : ***2.III.1999***.

Exercise 11.17. *Write the cardinal numerals in letters. Then form the corresponding ordinal numerals, both in the masculine and in the feminine :*

4, 1, 8, 156, 493, 47, 3, 218, 13, 6, 390, 9, 10, 16, 60, 81, 1003, 201, 211, 1383, 2, 49

Exercise 11.18. *Translate the sentences into Romanian. Give several versions wherever this is possible :*

1. — Translate the first page of this text into Romanian, please.
2. My friends' daughter is in the first grade.

3. The fifth one (masc.) is a very interesting person.
4. The fourth one (fem.) impressed me very much.
5. — Do they live on the first floor? — No, they live on the third floor.
6. At first I could not understand what he was saying. The second time he spoke to me, I understood almost everything.
7. I like the third part of this symphony very much.
8. They did just one third of their homework. They said they would have done it all, had they had more time.
9. The 25th exercise was very difficult.
10. I like the third chapter very much.
11. — Please, read the second line of this poem.
12. She teaches in the first classroom on the left.
13. — Have you read the fifth volume of *Harry Potter*?
14. I will always remember the first kiss.
15. The second test was easy, but the third one was rather difficult.

The declension of the ordinal numerals

The ordinal numerals ***întâiul / întâia*** and ***primul / prima*** have forms for both the singular and the plural. They decline like adjectives with the definite article. Here is the full paradigm of these numerals:

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	***întâiul / primul***	***întâia / prima***	***întâii / primii***	***întâile / primele***
Gen.-dat.	***întâiului / primului***	***întâii / primei***	***întâilor / primilor***	***întâilor / primelor***

Numele întâiului copil *este Dan.* The name of the first-born child is Dan.
Numele primei fiice *este Elena.* The name of the first-born daughter is Elena.
Primilor *li s-a spus deja ce trebuie să facă.* The first ones have already been told what to do.
Le-am explicat ce trebuie să facă ***primelor grupe de studenți.*** I've explained to the first groups of students what they are supposed to do.

In the genitive-dative, the ordinal numerals preceded by ***cel***, ***cea*** are very frequent. If they modify a noun, they usually come before the noun. To form the genitive-dative, the element that is to be changed is ***cel***, ***cea***. The modified noun in the nominal group will not take an article:

Masculine		Feminine	
Nom.-acc.	**Gen.-dat.**	**Nom.-acc.**	**Gen.-dat.**
cel dintâi	***celui dintâi***	***cea dintâi***	***celei dintâi***
cel de-al doilea	***celui de-al doilea***	***cea de-a doua***	***celei de-a doua***
cel de-al treilea	***celui de-al treilea***	***cea de-a treia***	***celei de-a treia***
cel de-al patrulea	***celui de-al patrulea***	***cea de-a patra***	***celei de-a patra***

Copiii ***celei de-a doua surori*** *a mamei sunt deja la școală.* The children of my mother's second sister go to school by now.
— Dă-i dicționarul acesta ***celui de-al patrulea student*** *din rândul întâi, te rog!* Please pass this dictionary to the fourth student in the first row!

However, in some situations the ordinal numerals come after the modified noun, and they are not preceded by the adjectival article ***cel***, ***cea***. They often follow such nouns as: ***clasă***, ***an (de studii)***, ***grupă***, ***etaj***, ***rând***, ***lecție***, ***exercițiu***, etc. (the ordinal numerals can be replaced with cardinal numerals after all these nouns, except ***clasă***). In such patterns, the ordinal numeral does not change in the genitive-dative:

Elevii ***clasei a douăsprezecea*** *se pregătesc intens pentru bacalaureat.* The 12th grade students are working hard for the baccalaureate exam.
Studenții ***anului al treilea / anului trei*** *sunt plecați în excursie de studiu în Maramureș.* The third year students are now on a field trip in Maramureș.
— Stai tu, te rog, pe locul din capul ***rândului al cincilea / rândului cinci.*** Please sit at the end of the fifth row.

Exercise 11.19. *Write similar dialogues using the given elements:*

the 1st pianist / the 3rd one
a impresiona

— ***Ei, cum e? Nu-i așa că te-a impresionat și pe tine primul pianist din concurs?***
— ***Să fiu sincer, m-a impresionat mai mult (cel de-)al treilea.***
— ***Zău?! Ce bizar! După părerea mea, primul a fost cu mult mai bun!***
— ***Fiecare cu opinia sa.***

the 5th painting / the 12th one / a-i plăcea *cuiva ceva*
23rd figure skating pair / the 16th one / a impresiona
the 2nd candidate / the 7th one / a i se părea *cuiva cineva* foarte calificat
the 4th student / the 21st one / a emoționa
the 10th athlete / the 8th one / a cuceri

Exercise 11.20. *Build similar dialogues using the given elements :*

the 2nd pianist / the 4th one
interpretare / senzațională /
a impresiona

— ***Ce zici, nu-i așa că interpretarea celui de-al doilea pianist a fost senzațională ?***
— ***Nu mi s-a părut. În schimb, m-a impresionat interpretarea celui de-al patrulea.***
— ***Serios ?! Ciudat ! După părerea mea, interpretarea celui de-al doilea a fost cu mult mai bună !***
— ***Fiecare are dreptul la propria sa opinie.***

the 3rd painting / the 13th one / lumină / magică / a-i plăcea *ceva cuiva*
24rd figure skating pair / the 17th one / talent / excepțional / a impresiona
the 2nd candidate / the 5th one / răspunsuri / deosebit de clare /a i se părea *cuiva cineva* foarte bun
the 6th student / the 21st one / lucrare / sensibilă / a emoționa
the 11th athlete / the 6th one / ținuta / uluitoare / a cuceri

Something old...

The declension of the indefinite pronouns / pronominal adjectives "oricare" and "fiecare"

The complete paradigms of the indefinite pronouns and pronominal adjectives ***oricare*** and ***fiecare*** are :

		Singular		Plural	
		Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	**Pron. / adj.**	***oricare*** / ***fiecare*** (not used in the plural)			
Gen.-dat.	**Pron.**	***oricăruia*** / ***fiecăruia***	***oricăreia*** / ***fiecăreia***	***oricărora*** —	
	Adj.	***oricărui*** / ***fiecărui***	***oricărei*** / ***fiecărei***	***oricăror*** —	

– in the nominative-accusative the pronouns / adjectives ***oricare*** and ***fiecare*** have only one form for both masculine and feminine :

Poate să vină ***oricare dintre ei*** / ***oricare dintre ele*** *cu mine.* Any of them can come with me.

Am vorbit cu ***fiecare student*** / ***cu fiecare studentă*** *în parte.* I spoke with each student in turn.

– in the genitive-dative singular there are specific forms for the two genders :

— *Dă-i cartea* ***oricăruia dintre studenți*** / ***oricăreia dintre studente.*** Give the book to any student.
I-am dat ***fiecărui student*** / ***fiecărei studente*** *câte o carte.* I gave a book to each student.
I-am dat ***fiecăruia*** / ***fiecăreia*** *câte o carte.* I gave a book to each (of them).

– the pronoun / adjective ***fiecare*** does not have a plural form

In **the accusative**, when used as direct objects, the indefinite pronouns ***oricare*** and ***fiecare*** require the preposition ***pe*** and the double expression of the direct object, irrespective of the animate / inanimate meaning of the substituted noun. When used as pronominal adjectives, ***oricare*** and ***fiecare*** do not interfere with the general rule concerning nouns : if the modified noun designates an inanimate object, the preposition ***pe*** and the double expression are not necessary ; when the modified noun designates a person, the preposition ***pe*** is required. Given the indefiniteness of the pronouns ***oricare*** and ***fiecare***, the double expression of the direct object can be used, but it is not compulsory (with the pronoun ***fiecare***, the second direct object will be in the plural) :

Poți citi ***oricare roman*** *de Rebreanu.* (adj.) You can read any novel by Rebreanu. *Vorbesc serios,* ***îl*** *poți citi* ***pe oricare.*** (pron.) I mean it, you can read any (of them).
Încearcă să citești ***fiecare roman*** *de pe lista de lecturi.* (adj.) Try and read each novel on the reading list. *Citește-****l pe fiecare*** *în parte.* (pron.) Read each (of them).
(Îl) *poți invita* ***pe oricare student*** *din grupă să prezinte o lucrare la conferință.* (adj.) You can ask any student in this class to present a paper in the conference. *Vorbesc serios,* ***(îl)*** *poți invita* ***pe oricare.*** (pron.) I mean it, you can ask any (of them).
*Încearcă să****(-l)*** *inviți* ***pe fiecare*** *student în parte la o discuție amicală.* (adj.) Try and ask each student in the class for a friendly discussion. *Invită****(-i)*** ***pe fiecare.*** (pron.) Ask each of them.

In **the genitive**, the pronouns ***oricare*** and ***fiecare*** or the nominal structure including the adjectives ***oricare*** and ***fiecare*** can be used independently or in a remote position from the modified noun. In such situations, the genitival or possessive article ***al***, ***a***, ***ai***, ***ale*** is required :

— ***Visul oricărei femei*** *este să fie iubită.* The dream of any woman is to be loved. *Acesta este* ***visul*** *cel mai puternic* ***al oricărei femei.*** (adj., remote) This is the strongest dream of any woman.

— *Crezi că acesta este* ***visul oricăreia*** *?* Do you think that this is the dream of any (of them) ?

— *Da,* ***al oricăreia****, sunt sigură.* (pron., independent) Yes, (the dream) of any (of them), I'm sure.

In **the dative**, as indirect objects, ***oricare*** and ***fiecare*** can replace or modify a noun designating a person. The double expression of the indirect object is possible, but not compulsory :

Poți oferi cadouri ***oricărui invitat****.* You can offer gifts to any guest. *Poți oferi un cadou* ***oricăruia*** *dintre ei.* You can offer a gift to any of them.

Am oferit ***fiecărui invitat*** *câte un cadou.* I offered a gift to each guest. *Am oferit* ***fiecăruia*** *câte un cadou.* I offered a gift to each (of them).

Exercise 11.21. *Fill in the blanks using the appropriate case form of the pronouns and adjectival pronouns given in parentheses :*

1. — Mai ții minte (care) _____ dintre studenți le-ai dat ca temă să traducă din cartea lui Andrei Codrescu ?
2. (Oricare) _____ dintre studente ar participa la concurs ar putea câștiga : toate sunt extrem de bine pregătite.
3. Cei de la organizația « Salvați copiii » au dat (fiecare) _____ copil câte un cadou.
4. — Poți vorbi despre (oricare) _____ roman al lui Dostoievski, studenții le-au citit pe toate, deci au informația necesară pentru a te urmări.
5. — Fetele sunt mulțumite ? Ai dat câte o carte (fiecare) _____ ?
6. (Fiecare) _____ concurent i s-a înmânat câte o diplomă de participare.
7. — (Care) _____ dintre chimiști le-a fost acordat titlul de « doctor honoris causa » ?
8. — Pot să stau și să lucrez la (oricare) _____ dintre computerele din laborator ?
9. — (Care) _____ pachet dintre cele sosite azi e al meu și (care) _____ sunt ale tale ?
10. — Vezi și tu ce scrie pe (fiecare) _____ pachet.
11. — De ce insiști să folosești dicționarul acela ? (Oricare) _____ dintre cele din cabinet ar fi la fel de bun.
12. Putem expune picturile (oricare) _____ dintre copii, toate sunt extraordinar de frumoase.

The declension of the indefinite pronouns / pronominal adjectives "unul", "vreunul", and the negative pronoun / adjective "nici unul"

Here are the complete paradigms of the indefinite pronouns / adjectives ***unul*** and ***vreunul***, and of the negative pronoun / adjective ***nici unul*** :

		Singular		Plural	
		Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	**Pron.**	***unul*** ***vreunul*** ***nici unul***	***una*** ***vreuna*** ***nici una***	***unii*** ***vreunii*** ***nici unii***	***unele*** ***vreunele*** ***nici unele***
	Adj.	***un*** ***vreun*** ***nici un***	***o*** ***vreo*** ***nici o***		
Gen.-dat.	**Pron.**	***unuia*** ***vreunuia*** ***nici unuia***	***uneia*** ***vreuneia*** ***nici uneia***	***unora*** ***vreunora*** ***nici unora***	
	Adj.	***unui*** ***vreunui*** ***nici unui***	***unei*** ***vreunei*** ***nici unei***	***unor*** ***vreunor*** ***nici unor***	

– the pronouns based on ***unul / una*** and the pronominal adjectives based on ***un / o*** have identical forms in the nominative-accusative plural (***unii***, ***vreunii***, ***nici unii*** ; ***unele***, ***vreunele***, ***nici unele***) :

Unii profesori *sunt plicticoși.* (adj., nom.) Some professors are boring.

I-am văzut ***pe unii profesori.*** (adj., acc.) I saw some of the professors.

Unii *sunt plicticoși.* (pron., nom.) Some (of them) are boring.

I-am văzut ieri ***pe unii.*** (pron., acc.) I saw some of them yesterday.

– the pronouns based on ***unul / una*** have identical forms in the genitive-dative plural, irrespective of the gender (***unora***, ***vreunora***, ***nici unora***) :

— *Le-ai spus* ***vreunora*** *unde suntem ?* Have you told any (of them) where we were ?

— *Nu, nu le-am spus* ***nici unora****, sau poate le-am spus* ***unora****, nu mai țin minte.* No, I haven't told any (of them), or maybe I have told some (of them), I don't remember.

– the pronominal adjectives based on ***un / o*** have identical forms in the genitive-dative plural, irrespective of the gender (***unor***, ***vreunor***, ***nici unor***) :

— *Ai spus* ***vreunor prieteni sau cunoștințe*** *unde ne ducem ?* Have you told any friends or acquintances where we are going ? — *Nu, n-am spus* ***nici unor prieteni*** *unde ne ducem.* No, I haven't told any friends where we are

going. *Dar poate le-a spus Andrei* ***unor cunoștințe,*** *nu știu precis.* But Andrei might have told some acquintances, I don't know precisely.

– in the singular, the pronouns and the adjectives have different forms:

Un invitat *este din China.* (adj.) One guest is from China. ***Unul*** *este din China.* (pron.) One (of them) is from China.

O participantă *este din Japonia.* (adj.) One participant is from Japan. ***Una*** *e din Japonia.* (pron.) One (of them) is from Japan.

N-am înțeles atitudinea ***nici unei delegate.*** (adj.) I didn't understand the attitude of any of the delegates (fem.). *Nu am înțeles atitudinea* ***nici uneia*** *dintre ele.* (pron.) I didn't understand the attitude of any of them.

— Ai comunicat ***vreunui delegat*** *ora plecării?* (adj.) Did you tell the departure time to any of the delegates? *— Ai comunicat* ***vreunuia*** *ora plecării?* (pron.) Did you tell the departure time to any (of them)?

In **the accusative**, as direct objects, the indefinite pronouns / adjectives ***un(ul)*** and ***vreun(ul)***, and the negative pronoun / adjective ***nici un(ul)*** do not take the preposition ***pe*** if the substituted or modified noun designates inanimate objects:

Am cumpărat ***un scaun.*** (adj.) I bought a chair. *Da, am cumpărat* ***unul.*** (pron.) Yes, I bought one.

— Ai cumpărat ***vreun scaun?*** Did you buy any chair? *— Ai cumpărat* ***vreunul?*** Did you buy any (of them)?

N-am cumpărat ***nici un scaun.*** (adj.) I didn't buy any chair. *N-am cumpărat* ***nici unul.*** (pron.) I didn't buy any.

When ***unul***, ***vreunul*** and ***nici unul*** used as pronominal adjectives, modify a noun designating a person, the nominal group seldom takes the preposition ***pe***. The double expression of the direct object is not required. However, the preposition ***pe*** and the double expression of the direct object can occur if a certain emphasis on the direct object is necessary. When ***unul***, ***vreunul*** and ***nici unul***, used as pronouns, substitute a noun designating a person, they generally take the preposition ***pe***. The double expression of the direct object is not compulsory, but it is possible for emphasis. The preposition ***pe*** and the double expression of the direct object indicate a lower degree of indefiniteness:

Au invitat ***un scriitor*** *din România la conferință.* (adj.). They invited a writer from Romania to the conference. *(L-)au invitat* ***pe unul*** *din România.* (pron.) They invited one from Romania.

— Au invitat ***vreun scriitor*** *la conferință?* (adj.). Did they invite any writer to the conference? *— (L-)au invitat* ***pe vreunul?*** (pron.) Did they invite any (of them)? *— Au invitat* ***vreunul?***

Nu au invitat ***nici un scriitor*** *la conferință.* (adj.). They didn't invite any writer to the conference. *Nu (l-)au invitat* ***pe nici unul.*** (pron.) They didn't invite any (of them).

In **the genitive**, the pronouns ***unul***, ***vreunul*** and ***nici unul***, or a nominal structure including the adjectives ***unul***, ***vreunul*** and ***nici unul***, can be used independently or in a remote position from the modified noun. The genitival or possessive article ***al***, ***a***, ***ai***, ***ale*** is then required:

— Cred că nu e ***visul nici unei femei*** *să nu fie iubită.* I don't think the dream of any woman is not to be loved.

— Nu, ***al nici uneia,*** *sunt sigură.* (pron., independent) No, of none (of them), I'm sure.

In **the dative**, when ***unul***, ***vreunul*** and ***nici unul***, as indirect objects, replace or modify a noun designating a person, the double expression of the indirect object is possible, but not required:

— Poți oferi cadouri ***unui invitat.*** You can offer gifts to a guest.

— Poți oferi un cadou ***unuia*** *dintre ei.* You can offer a gift to one of them.

Nu am oferit cadouri ***nici unui invitat.*** I didn't offer gifts to any guest.

N-am oferit cadouri ***nici unuia.*** I didn't offer gifts to any (of them).

Exercise 11.22. *Fill in the blanks using the correct form of the pronouns and adjectives given in parentheses:*

1. Emisiunea (unul) _____ dintre realizatoare a luat un premiu internațional, dar nu îmi aduc aminte ce premiu și nici cine este realizatoarea.
2. — Știu sigur că nu le-a spus (nici unul) _____ despre conferința de ieri, iar acuma se miră că nu a venit nimeni!
3. — E (vreunul) _____ dintre oamenii de serviciu pe aici? Am nevoie de (unul) _____ dintre ei să mă ajute.
4. — Tu ai spus (vreunul) _____ dintre colegii noștri că mâine plecăm pentru trei zile sau ai uitat?
5. — I-am spus (unul) _____ din grupa cealaltă, nu mai știu cum o cheamă, e o fată înaltă, blondă, cu părul lung și cu ochelari.
6. — Ai (vreunul) _____ bilet de tramvai la îndemână? Eu nu reușesc să dau de (nici unul) _____ prin geantă.
7. Mă întreb dacă au invitat (vreunul) _____ politician din Europa de Est la acest seminar.
8. — Cum de nu au intervievat (nici unul) _____ femeie? În toată echipa de chirurgi care au făcut operația aceasta senzațională sunt doar doi bărbați, restul sunt femei!

The declension of the indefinite pronoun / pronominal adjective "altul"

The complete paradigm of the indefinite pronoun and pronominal adjective ***altul*** is :

		Singular		Plural	
		Masculine	Feminine	Masculine	Feminine
Nom.-acc.	Pron.	*altul*	*alta*	*alții*	*altele*
	Adj.	*alt*	*altă*	*alți*	*alte*
Gen.-dat.	Pron.	*altuia*	*alteia*	*altora*	
	Adj.	*altui*	*altei*	*altor*	

– the pronouns and the adjectives have different forms in all the numbers, genders and cases

– in the genitive-dative plural there is one pronominal form (***altora***) and one adjectival form (***altor***), irrespective of the gender of the substituted or modified noun :

Spune-le și ***altora*** *ce s-a întâmplat aici.* (pron.) Tell others what happened here. *Spune-le și* ***altor oameni*** *ce s-a întâmplat aici.* (adj.) Tell other people what happened here. *Spune-le și* ***altor femei.*** (adj.) Tell other women, too.

In **the accusative**, as direct object, the indefinite pronoun / pronominal adjective ***altul*** does not take the preposition ***pe*** if the substituted or modified noun designates inanimate objects :

Am cumpărat ***alt scaun.*** (adj.) I bought a different chair. *Da, am cumpărat* ***altul.*** (pron.) Yes, I bought a different one.

When ***altul*** is used as a pronominal adjective that modifies a noun designating a person, the nominal group seldom takes the preposition ***pe***. The double expression of the direct object is not required. However, the preposition ***pe*** and the double expression of the direct object are possible if a certain emphasis on the direct object is necessary. When ***altul*** is used as a pronoun that substitutes a noun designating a person, it generally takes the preposition ***pe***. The double expression of the direct object is not compulsory, but it is possible for emphasis. The preposition ***pe*** and the double expression of the direct object indicate a lower degree of indefiniteness :

Au invitat ***alt scriitor*** *din România la conferință.* (adj.). They invited a different writer from Romania to the conference. *(L-)au invitat* ***pe altul*** *din România.* (pron.) They invited a different one from Romania.

In **the genitive**, the pronoun ***altul*** or a nominal structure including the adjective ***altul*** can be used independently or in a remote position from the modified noun. The genitival or possessive article ***al, a, ai, ale*** is then required :

— Cred că aceasta nu este scrisoarea lui Alexandru, ci ***scrisoarea altui coleg.*** I think this is not Alexandru's letter, but another colleague's letter. *— Da,* ***scrisoarea*** *aceasta este* ***a altui coleg.*** (adj., remote) Yes, this letter belongs to another colleague. *— E* ***a altuia,*** *sunt sigură.* (pron., independent) It belongs to somebody else, I'm sure.

In **the dative**, when ***altul***, as an indirect object, replaces or modifies a noun designating a person, the double expression of the indirect object is possible, but not compulsory :

Am oferit cadouri ***altui invitat.*** I offered gifts to another guest. *Am oferit cadouri* ***altuia.*** I offered gifts to a different one.

Exercise 11.23. *Fill in the blanks using appropriate forms of the pronoun / adjective* ***altul / alt*** *:*

1. — Lasă scrisorile astea pe măsuța din secretariat. Numai una este a noastră, restul sunt _____.
2. — Ale cui sunt revistele acestea, ale tale sau _____?
3. — Pe cine au invitat la cina festivă, pe el sau _____?
4. — Nu vreau să invit _____ prietene, vreau să vină numai ele două !
5. — Nu se pune problema să deschizi scrisorile _____ persoane, fii serios !
6. Prețul _____ cărți este mai mic, e adevărat, dar și calitatea lor este destul de slabă.
7. Mi-a spus să mă destăinuiesc _____ prietene sau să mă duc la un psiholog să stau de vorbă, pentru că ea nu mai are puterea să mă asculte !

... and something new !

The pronoun of reinforcement "însuși"

Însuși is a pronoun that is usually placed after the long stressed form of the personal pronoun / pronoun of politeness in order to reinforce it. The 3rd person form of this pronoun can also modify a noun (in pre- or post-position). The pronoun of reinforcement agrees in gender, number and case with the personal pronoun or the noun it modifies :

Am adus ***eu însumi*** *cererea la secretariat.* I've brought the application form in person to the registrar.

Mi-a spus ***ea însăși*** *că vine mâine, nu poimâine.* She herself told me that she would come tomorrow, not the day after tomorrow.

Studenții au convenit ***cu rectorul însuși*** *să încheie cursurile cu o zi mai târziu.* The students agreed with the president himself to end classes one day later.

Here is the complete paradigm of the pronoun of reinforcement:

1st person

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.	*eu* ***însumi***	*eu* ***însămi***	*noi* ***înșine***	*noi* ***însene***
Gen.	—	—	—	—
Dat.	*mie* ***însumi***	*mie* ***însămi***	*nouă* ***înșine***	*nouă* ***însene***
Acc.	*pe mine* ***însumi***	*pe mine* ***însămi***	*pe noi* ***înșine***	*pe noi* ***însene***

2nd person

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.	*tu* ***însuți***	*tu* ***însăți***	*voi* ***înșivă***	*voi* ***însevă***
Gen.	[*al d-tale* ***însuți***]	[*al d-tale* ***însăți***]	[*al d-stră* ***înșivă***]	[*al d-stră* ***însevă***]
Dat.	*ție* ***însuți***	*ție* ***însăți***	*vouă* ***înșivă***	*vouă* ***însevă***
Acc.	*pe tine* ***însuți***	*pe tine* ***însăți***	*pe voi* ***înșivă***	*pe voi* ***însevă***

3rd person

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.	*el* ***însuși***	*ea* ***însăși***	*ei* ***înșiși***	*ele* ***însele***
Gen.	*al lui* ***însuși***	*al ei* ***înseși***	*al lor* ***înșiși***	*al lor* ***însele / înselor***
Dat.	*lui* ***însuși***	*ei* ***înseși***	*lor* ***înșiși***	*lor* ***însele / înselor***
Acc.	*pe el* ***însuși***	*pe ea* ***însăși***	*pe ei* ***înșiși***	*pe ele* ***însele***

The pronoun of reinforcement (***însumi***, ***însuți***, etc.) has identical forms for all the cases within the same person, gender and number. There is a single exception: the feminine singular pronoun of reinforcement has a different form for the genitive-dative of the 3rd person. An alternative form also exists in the genitive-dative plural: ***înselor***.

The reinforced personal pronoun has a genitive form only in the 3rd person. Therefore, the reinforcement pronoun does not work as a genitive in the 1st and 2nd person. However, in the 2nd person, it can emphasize the pronouns of politeness: ***al dumitale însuți***, ***al dumneavoastră înșivă***.

The English equivalents of the pronouns of reinforcement are: "(me) myself", "(you) yourself", "(he) himself", etc.

Exercise 11.24. *Transform the sentences according to the model:*

Chiar ea mi-a spus că nu are de gând să participe la această conferință. → Ea însăși mi-a spus că nu are de gând să participe la această conferință.

1. Chiar mie mi se pare că n-are nici un sens să mai stau aici.
2. Ar fi vrut chiar el să vă anunțe că premiera se amână, dar, neavând timp, a rugat-o pe secretară să vă sune.
3. — Ai trecut chiar tu pe la rector să-i lași invitațiile la spectacolul pus în scenă de studenții noștri?
4. — Am dus chiar eu, cu mâna mea, actele la Serviciul financiar, și acum nimeni nu le mai găsește, spun că s-au pierdut pe drum!
5. — Da, inelul acesta este chiar al reginei. Se spune că l-ar fi găsit din întâmplare un copil care se juca prin pădure și apoi l-a oferit muzeului nostru.
6. — Chiar pe mine mă cuprinde panica atunci când îmi amintesc ce periculos a fost să urc pe acel munte!
7. — Scrisoarea este chiar de la tine, nu poți nega, mai bine asumă-ți responsabilitatea pentru ce ai scris acolo.
8. La inaugurarea laboratorului donat de Universitatea Duke a venit chiar ambasadorul SUA.
9. — CV-ul trebuie să-l scrieți chiar dumneavoastră, desigur! Nu ați mai scris niciodată un CV?!
10. — Noi, băieții din echipa de baschet, am ajuns la performanță chiar prin noi, nu ne-a ajutat decât antrenorul nostru și atât.
11. — I-am spus chiar decanului că nu suntem de acord cu amânarea examenelor.
12. Poate să vrea chiar împăratul din poveste să mă convingă să renunț, tot nu va putea s-o facă!

The reflexive pronoun "sine"

Besides the short forms used with reflexive verbs, the reflexive pronoun has long forms for the 3rd person: ~~*pe sine*~~ (accusative, feminine and masculine, singular and plural) and ***sieși*** (dative, feminine and masculine, singular and plural). These forms can take different prepositions. Their English equivalents will be "himself", "herslef", "themselves": ***pentru sine*** for himself, herself, themselves, ***despre sine*** about himself, herself, themselves, ***grație sieși*** thanks to himself, herself, themselves. The long forms of the reflexive pronoun can work as synonyms for the pronoun of reinforcement:

Nu se gândește decât ***la ea însăși.*** *~ Nu se gândește decât* ***la sine.*** She only thinks about herself.

The pronoun ***sine*** does not have a nominative case form, given its reflexive nature. However, in Romanian there is a noun ***sine*** the self. The long reflexive pronoun and the noun ***sine*** occur in set phrases like: ***în sinea mea, ta***, etc. in my / your mind, speaking to myself / yourself; ***în sine*** in itself, *per se*: ***lucrul în sine*** the thing in itself, ***problema în sine*** the problem as such, ***prostia lui în sine*** his stupidity in itself / as such, etc.

Exercise 11.25. *Transform the sentences below using* ***sine*** *instead of* ***însuși.*** *Follow the model:*

Acestui domn îi cam place să vorbească despre el însuși. → Acestui domn îi cam place să vorbească despre sine.

1. El susține că a ajuns directorul acestei companii grație lui însuși.
2. Fetele din echipa de volei nu vor să povestească despre ele însele.
3. Uneori, când este foarte obosită, stă așa și nu zice nimic, parcă ar sta de vorbă cu ea însăși.
4. Problema însăși n-ar fi așa de dificilă, cere doar multă răbdare.
5. Niciodată nu se exteriorizează, își păstrează problemele și suferințele pentru el însuși.

Aaah! The power of tiny words!

The interjection

Interjections are used to suggest or to express verbal reactions to physical sensations (pain, cold, etc.), states of being, impressions (pleasure / displeasure, satisfaction / dissatisfaction, etc.). Some of them imitate various noises and sounds, as well as sounds made by animals and people (onomatopoeia).

Here are some of the most frequent interjections used in Romanian that accompany:

– physical pain: ***a !***, ***au !***, ***aoleo !***, ***vai !***, ***vai-vai !***, ***vai de mine !***
– pleasure related to good taste, smell: ***mmm !***
– displeasure related to bad taste, smell: ***câh !***
– cold: ***brrr !***
– effort: ***hop !***, ***hopa !***, ***hei-rup !***
– joy, enthusiasm: ***a !***, ***o !***, ***ura !***, ***bravo !***, ***super !***
– dissatisfaction: ***țțț !***, ***pfu !***, ***hm !***
– emotional pain, dismay: ***oh !***, ***of !***, ***vai !***, ***aoleo !***
– regret, nostalgia: ***of !***, ***ehe-e !***
– doubt, distrust: ***hm !***, ***haide-haide !***, ***da-da !***, ***zău ?***, ***nu, zău !***
– fear: ***aoleo !***, ***hait !***
– surprise: ***o !***, ***hopa !***, ***ia te uită !***, ***nu zău !***, ***uf !***, ***hm !***, ***aha !***, ***ah !***
– unpleasant surprise: ***hopa !***, ***hm !***, ***na-ți-o !***, ***drace !***, ***la dracu !***
– agreement: ***îhî !***
– disagreement: ***nț !***, ***ne-ne !***, ***da' de unde ?!*** Another interjection is often used to express disagreement but lacks a standard written form. We could write it ***î-î*** or ***îm-îm*** – a double nasal sound close to [î] – but such sounds are considered too informal to be transcribed as such. However, some writers skip the formal rules and take down peculiar sounds and noises of everyday life and language.

As a result of the massive import of American pop culture, especially through television, very frequent interjections, such as ***wow !***, ***oops !***, ***cool !***, are often used in spoken Romanian, especially by young people.

Interjections are also used to get the attention of a person, to make / help somebody to perform an action, to encourage people, or to call domestic animals:
– for getting people's attention: ***hei !***, ***mă !***, ***măi !***, ***bă !***, ***băi !***, ***fă !*** (only for women – frequent in rural areas, not polite in urban areas), ***pst !***
– for giving a call to action: ***hai !***, ***haide !***, ***dă-i drumu' !***; ***marș !***, ***valea !*** (when chasing away)
– for encouraging people: ***hai !***, ***haide !***
– for making people shut up or be quiet: ***ssst !***, ***șșș !***
– for calling / chasing away animals: ***cuțu-cuțu ! / marș !*** (a dog), ***pis-pis ! / zât !*** (a cat), ***pui-pui-pui ! / hușt !*** (a chicken)

The most frequent interjections that imitate noises and sounds are:
– noises and sounds in nature: ***pac !*** (a hit, a shot), ***poc !*** (a hit, when something blows up), ***buf !*** (the fall of a large or heavy object), ***bum !*** (an explosion, a cannon-shot), ***trosc !*** (wood breaking, a slap), ***pleosc !*** (a slap, something falling into water), ***pic !*** (water droping / dripping), ***fâss !*** (the sound of gas escaping), ***bâldâbâc !*** (a dipping / diving / sinking sound), ***zvârr !*** (a throw), ***vâj !*** (the wind blowing)

– sounds produced by instruments and machinery: ***tic-tac !*** (the clock), ***țârr !*** (the alarm clock, the door bell), ***bum-bum !*** (a drum), ***ta-ra-ra*** (a trumpet)
– sounds made by people and animals: ***ha-ha, he-he, ho-ho, ha-ha-ha*** (laughing), ***hi-hi*** (giggling), ***hapciu*** (sneezing), ***ham-ham*** (a barking dog), ***mâr*** (a growling dog), ***miau*** (a meowing cat), ***mrrrr*** (a purring cat), ***muu*** (a cow), ***groh-groh***, ***guiț-guiț*** (a pig), ***cotcodac*** (a hen), ***cucurigu*** (a cock), ***piu-piu*** (a chicken), ***mor-mor*** (a bear), ***cu-cu*** (a cuckoo), ***be-e-e*** (a sheep), ***me-e-e*** (a goat)

Exercise 11.26. *Make up a Romanian-English dictionary of interjections.*

Exercise 11.27. *Identify the interjections. What do they express ?*

— Ah ! — zise Otilia, lasându-și o clipă mâinile pe genunchi – ce sentimentală sunt !

zise said

— Vai, ce prostii spui dumneata, om în vârstă !

în vârstă = bătrân

— Taci, pentru numele lui Dumnezeu, că te aude lumea. Uf ! Ce emoții am ! Sunt, în sfârșit, obiectul unei indignări romantice.

pentru numele lui Dumnezeu for God's sake

— V-ați învoit ? întrebă Felix. – Hîhî, mormăi Costache, rontăind alunele [...].

a se învoi to reach an agreement
întrebă asked
mormăi mumbled
a ronțăi to crunch

— Ei – zise moș Costache, nerăbdător – mi-a găsit cheile ?

zise said

— Pentru cine ții dumneata pianul ăsta ? Dumneata cânți ? [...]
— Cântă fata mea !
— Aha ! Va să zică ai o fată ! Mare ?
— Domnișoară, șopti [...] Costache, cu ochii la ușă.

va să zică so / that means
șopti whispered

— He, he, he ! râse popa [...], văzând că Otilia făcea haz de glumele lor.

a face haz de to laugh at

George Călinescu – *Enigma Otiliei*,
Minerva, București, 1979

Conversation

Scriem scrisori. Și nu numai !

Cum scriem o scrisoare ?

Scrisoarea este un tip de comunicare scrisă între persoane, persoane și instituții sau instituții între ele. Scrisorile pot fi trimise prin poștă sau printr-un intermediar. Scrisoarea se expediază în plic. Pe plic se scrie adresa completă a destinatarului (persoana care primește scrisoarea), iar pe verso se scrie adresa completă a expeditorului (persoana care trimite sau expediază scrisoarea).

Cum scriem adresele

Adresa destinatarului se scrie astfel :

DOMNULUI POPESCU ANDREI
DOAMNEI POPESCU MARIA
DOMNIȘOAREI POPESCU ANDREEA

STR. abbr. for ***strada*** **GURA IALOMIȚEI, NR.** abbr. for ***numărul*** **7, BL.** abbr. for ***blocul*** **B 8, SC.** abbr. for ***scara*** **A, ET.** abbr. for ***etajul*** **4, AP.** abbr. for ***apartamentul*** **20**
SECTOR district in Bucharest **3**
032592 ***codul poștal*** postal code **BUCUREȘTI**
ROMÂNIA

Adresa expeditorului se scrie la fel, dar numele nu e precedat de cuvintele ***domnului***, ***doamnei***, ***domnișoarei***.

Pentru a expedia o scrisoare trebuie să avem un plic, timbre de o anumită valoare în funcție de distanța până la destinație și o cutie poștală în care să punem scrisoarea. Scrisoarea se poate lăsa și la oficiul poștal. Ca să fie sigur că scrisoarea ajunge la destinatar, expeditorul o poate trimite **recomandată**. Scrisorile foarte importante pot fi expediate **cu confirmare de primire.** Expeditorul completează la oficiul poștal un formular și achită o taxă pentru acest serviciu suplimentar. După ce destinatarul primește scrisoarea, formularul purtând semnătura sa de primire este returnat expeditorului.

Conținutul scrisorilor poate fi foarte variat. Iată cîteva tipuri : scrisori de informare, scrisori de rugăminte, scrisori de mulțumire, scrisori de felicitare, scrisori de dragoste, scrisori de invitație, scrisori de condoleanțe etc. După criteriul relațiilor dintre expeditor și destinatar, există : scrisori oficiale, scrisori familiale, scrisori amicale.

Structura scrisorii este standard :
– **locul** de unde se scrie scrisoarea și **data** se scriu în colțul de sus, din partea dreaptă a paginii
– **formula de adresare** [v. the usage of the vocative] se scrie la 3-4 cm (centimetri) de marginea de sus a foii, la mijlocul rândului. După formula de adresare se pune virgulă. Primul rând al conținutului scrisorii începe cu majusculă (cu literă mare).
– **conținutul propriu-zis** al scrisorii depinde de scopul comunicării și de relațiile dintre persoanele implicate în acest tip de comunicare
– **introducerea** conține, de regulă, unele formulări mai mult sau mai puțin standard, corespunzătoare relațiilor dintre expeditor și destinatar : ***M-am bucurat mult să primesc ultima ta scrisoare...*** ; ***Îți mulțumesc din suflet pentru scrisoarea din / de la...*** ; ***Îmi face mare plăcere să îți scriu...*** ; ***Tăcerea ta mă îngrijorează...*** ; ***Iartă-mă că nu ți-am mai scris de atâta vreme...*** ; ***Îți răspund așa de târziu pentru că...*** ; ***Iată că, după o lungă tăcere, îți scriu în sfârșit...*** ; ***Sunt onorat că ați găsit timp să îmi scrieți și mă grăbesc să vă răspund...*** ; ***Încep prin a vă mulțumi pentru ajutorul / sfaturile / gândurile bune...*** etc.
– **formula de încheiere**, de asemenea corespunzătoare relațiilor dintre cele două părți care comunică, precede semnătura : ***Primește cele mai cordiale salutări...*** ; ***Cu cele mai bune gânduri...*** ; ***Cu dragoste / prietenie / afecțiune ...*** ; ***Te sărut / te îmbrățișez cu drag...*** ; ***Primiți, vă rog, asigurarea deosebitei stime ce vă port...*** ; ***Cu deosebit / adânc respect...*** ; ***Cu același devotament...*** ; ***Al tău prieten / frate / coleg ...*** ; ***Al dumneavoastră elev / student / fost colaborator...*** etc.
– **semnătura** este plasată sub text, în partea din dreapta a paginii, la o distanță de aproximativ 2 cm de ultimul rând al textului
– **P.S.** dacă sunt necesare unele completări la textul încheiat și semnat, acestea se pot nota într-un post-scriptum (P.S.)

(Descrierile **scrisorii, cererii** și **CV-ului** au fost preluate și adaptate din lucrarea autoarelor Florentina Șerbănescu și Zoița Geacă – *Ghid de scrieri funcționale*, București, Compania, 2002.)

Exercise 11.28. *Go back to* Section I *of this chapter. Read again the letters 1, 2, 3. Use them as a model and, with the help of the information above, write a letter to one of the following persons :*

mamei ; celui mai bun prieten din liceu ; iubitei sau iubitului, care este departe ; profesorului la care țineți cel mai mult ; unui coleg plecat în vacanță

Exercise 11.29. *Translate the texts of the cartoons. Then answer the questions :*

Ce părere aveți despre comunicarea prin e-mail ?
Care sunt avantajele și dezavantajele mesajelor trimise prin e-mail față de scrisorile clasice ?
Ce preferați : e-mail-ul sau scrisorile tradiționale ? De ce ?

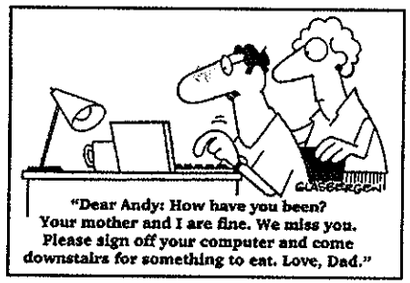

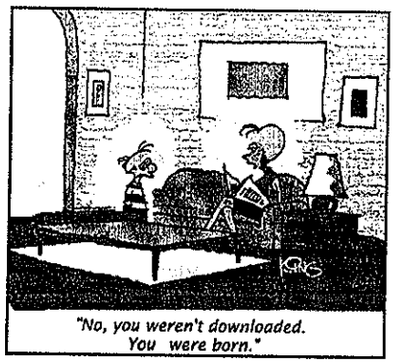

Exercise 11.30.

a. *Read the poem. Note that the poet uses the old Romanian orthography, with apostrophe instead of hyphen :* ***la care'ți răspund*** *instead of* ***la care-ți răspund****, etc.*

Scrisoare pe cochilia melcului Adeodatus

Din cauza foarte întinsei distanțe, scrisorile
vin cam târziu ; aceasta la care'ți răspund
îmi sosește din veacul trecut. N'am observat
cum trece timpul, și iată'i târziu,
dar mă grăbesc să'ți răspund.

Diametrul tărâmului meu este nul,
și raza lumii mele'i jumătate din nimic ;
e-o pajiște rotundă pe vârful unui ac,
iar eu, de foarte multă vreme,
mă îndeletnicesc în tăcere cu creșterea melcilor.

În privința tratatului meu « Despre flăcări,
despre natura, felurile și dulceața lor »
pot să'ți spun
că va rămâne nescris. Căci dacă l-aș scrie,

cine s'ar osteni să'l citească ? Și dacă
cineva l-ar ceti, la ce bun ? Destul c'am trăit
serile celea, înflăcărate, când vâlvătaie
sufletul nostru ardea, și din flăcări
se'ntruchipau lumi înalte, mai vii și mai pure...
Tu spui : « Să salvăm de la moarte frumoasele chipuri. »
Dar ele sunt nemuritoare în sine, și neschimbătoare
sălășuiesc în altarele zeilor.
Acum e târziu, și noaptea se lasă
pe pajiștea rotundă din vârful unui ac.
Scrisoarea aceasta am scris'o
pe cochilia melcului meu Adeodatus,
care mâine în zori va porni în lungă
călătorie spre tine.

Adeodatus – nume însemnând « dăruit lui Dumnezeu » (lat.).
cochilie shell
melc snail
întins ~ mare
tărâm ~ țară, lume, univers
pajiște meadow, glade
vârf tip of the needle (in this context)
ac needle
a se îndeletnici ~ a se ocupa
creștere breeding
flacără flame
dulceață sweetness
a se osteni ~ a se obosi
a ceti = a citi
celea = acelea
vâlvătaie blaze
a se întruchipa ~ a se naște
chip ~ față
a sălășui ~ a trăi, a locui
zeu god (pagan)
în zori ~ dimineața foarte devreme at dawn

Mihai Ursachi – *Benedictus*,
Compania, București, 2002

Ce putem face la poștă ?

Putem trimite : scrisori simple, scrisori par avion, scrisori recomandate, scrisori cu confirmare de primire, telegrame, cărți poștale, pachete, bani.
Putem face abonamente la reviste și ziare.
Putem să primim corepondența, dacă avem o căsuță poștală.
Putem obține informații despre sistemul poștal.
Putem să ne enervăm îngrozitor din cauza unor funcționari nepoliticoși.

Ca să putem face toate aceste lucruri, trebuie să știm cum să punem o serie de întrebări precise sau să formulăm cerințe :

— Unde este ghișeul de unde pot să cumpăr timbre ?
— De la ce ghișeu pot trimite o scrisoare cu confirmare de primire ?
— Unde sunt formularele pentru telegrame ?
— Aș vrea să trimit o carte în Statele Unite.
— Am scris corect adresa ?
— Cât de repede credeți că va ajunge ?
— Cam cât credeți că va face pe drum ?
— La ce ore se ridică corespondența ?
— La ce ore vine poștașul la domiciliu ?
— Cum pot să fac un abonament pe șase luni / pe un an la *Evenimentul Zilei* ?
— Cum pot să închiriez o căsuță poștală ?
— Cât costă timbrele până în Statele Unite ? Dar până în Europa ? Pentru Rusia sunt mai scumpe sau mai ieftine ?
— Cât mă costă ?
— Cât vă datorez pentru serviciile suplimentare ?
— Pot să vă întreb de ce sunteți atât de nervoasă ?

Exercise 11.31. *Read again the dialogues 1 and 2 at the beginning of this chapter. Write similar dialogues in which :*

trimiteți o telegramă în Rusia, povestiți unui prieten cum ați trimis-o ; trimiteți o carte în Germania, povestiți unui prieten cum ați trimis-o ; trimiteți o scrisoare cu confirmare de primire la Iași, povestiți unui prieten cum ați trimis-o ; vă faceți un abonament pe șase luni la ziarul *Evenimentul Zilei*, povestiți unui prieten cum l-ați făcut

Exercise 11.32.

a. *Read the text. Look up the unknown words in the dictionary :*

Pe urmă am plecat înapoi la poștă. Eram convins că nu voi primi pachetul din cauză că fata care mi l-a trimis din Franța nu-mi este rudă. [Știam de la] Radio Europa liberă [de protestul] Vestului împotriva acestei măsuri nelegale [luate] de curând de Poșta Română, dar voiam să văd chiar eu dacă e adevărat sau nu.
Am pătruns până în fața ghișeului cu declarația scrisă pe jumătate. Țâfnoasa de funcționară, vreo 19 ani, probabil absolventă a « liceului de poște », se arăta exasperată de prostia și neîndemânarea solicitanților. Făcea grimase la fiecare minut, cu gândurile evident în altă parte. Firesc,

e tânără, dar are și un inexplicabil sentiment al puterii discreționare. Avea zona ei de exercitare a bunului plac. Părea conștientă de asta și decisă s-o facă fără nici un scrupul. Avea puterea să le interzică unor oameni un drept al lor. [...] Poate că așa i se părea ei normală lumea sau poate că nici nu înțelegea prea bine ce i se întâmplă. Părea deja plictisită să le tot facă sânge rău bătrâneilor, enervată, iritată.
I-am zis că n-am completat declarația pentru că am mai multe « rude și cunoștințe » în Franța și nu știu de la care din ele provine pachetul.
— Treceți-le pe toate ! mi-a răspuns cu aerul cel mai natural și deja căutându-l din ochi pe următorul solicitant.
— Dar n-aș putea să mă uit la expeditor ? Trebuie să scrie acolo, pe pachet, de la cine...
— Nu se poate să nu știți dumneavoastră de la cine primiți ! a adăugat (hopa, eram în plin interogatoriu !) și a smuls din mâna cuiva din spatele meu o declarație ce părea completă. S-a ridicat apoi de pe scaun și a dispărut în magazie.
Mă simțeam încolțit ca în fața unui anchetator începătânat : « complicii » mei din străinătate erau mulți, eu îi cunoșteam pe toți și nu voiam să-i dau pe listă tovarășei poștărițe sau vameșe !
Când s-a întors din magazie, i-am dat totuși declarația. [...] la rubrica lor « calitatea expeditorului » [am scris] « cunoștință ».
A citit.
— Nu vă dau pachetul dacă e de la o cunoștință, a zis. Îl trimitem retur.
— Bine, dar măcar dați-mi înapoi avizul, ca să am și eu dovada că...
— Avizul ne trebuie pentru a face returul. Nu pot să vă dau nici o dovadă. Retur.
Acum era clar în ce consta mica lor șmecherie. Dacă destinatarul refuza să-și declare rudele sub semnătură, pachetul era returnat împreună cu avizul. Sau poate doar avizul era returnat. Ca o dovadă că destinatarul refuzase să-și ridice coletul !
Bine, am zis și am încercat să ies de-a-ndăratelea. Era înghesuială. [...] Am observat, așa, ca pentru mine, că vorbea la persoana întâi singular. Spunea « nu pot să vă dau », « nu vă dau » etc. Așa [...] trăia ea sentimentul puterii abuzive. O singură dată a folosit pluralul : când a trebuit să-mi servească o minciună ca justificare pentru neînapoierea avizului. « Ne trebuie ca să facem returul ! »
[...]
M-am întors acasă la Petrică [...] și am mai vorbit puțin despre ciudata noastră lume. Cel puțin eu simțeam ceva între greață, spaimă și dispreț. Asta pentru că pachetul ăla nu avea o importanță deosebită pentru mine, dar și pentru că [...] știam că așa voi fi tratat.

Dar dacă pachetul ar fi conținut niște medicamente care ar fi salvat viața unui om, în ce fel s-ar fi exprimat revolta mea ? Doamne ferește, mai bine să nu fie cazul !
Dacă aș fi declarat pur și simplu că persoana îmi este rudă apropiată și aș fi fost apoi chemat pentru fals în declarații oficiale, supus la anchetări, umilințe, atunci în ce fel aș fi reacționat ?
În fine. Tot ce au realizat, de fapt, este un nou prilej de corupție pentru funcționarii mărunți ai Poștei, ai Miliției și ai Securității, atât de amestecați în fapt, încât nici nu mai știi cine este de o parte sau de cealaltă a ghișeului.

Mircea Nedelciu – *Zodia scafandrului*,
Compania, București, 2000 (simplified text)

Știați că...
... Radio Europa liberă (Radio Free Europe) este un post de radio înființat în anul 1950 la New York cu scopul de a transmite emisiuni politice, economice, culturale, destinate cu precădere ascultătorilor aflați dincolo de cortina de fier ?
... liceul de poște este un liceu care pregătește lucrători pentru Poșta Română ?
... Miliția era echivalentul Poliției în perioada comunistă ?
... Securitatea era instituția chemată să apere prin orice mijloace sistemul comunist din România, adică principala structură opresiv-represivă din țară ?

b. *Tell the story using the 3rd person. Transform direct speech into reported speech, using the simple rules given below :*

Tot ce nu este vorbire directă implică doar trecerea de la persoana întâi la persoana a treia (exemplu : ***I-am zis că n-am completat declarația pentru că am mai multe rude în Franța. → I-a zis că n-a completat declarația pentru că are mai multe rude în Franța.***)
La transformarea din vorbire directă în vorbire indirectă :
– se folosesc verbele care introduc vorbirea / gândirea (***a spune, a zice, a afirma, a întreba, a se gândi***), chiar dacă ele nu introduc în text replicile / gândurile personajelor
– persoana a doua devine persoana a treia (exemplu : — ***Știți dumneavoastră, a zis ea. → Ea a zis că știe dânsul.***)
– verbele la modul imperativ devin verbe la modul conjunctiv (exemplu : —***Treceți-le pe toate ! mi-a răspuns... → I-a răspuns să le treacă pe toate.***)
– propozițiile-afirmație se introduc prin conjuncția ***că*** (exemplu : — ***Nu se poate să nu știți dumneavoastră..., a adăugat funcționara. → Funcționara a adăugat că nu se poate să nu știe dânsul.***)
– propozițiile interogative dubitative, care admit două răspunsuri posibile, da sau nu, se introduc prin conjuncția ***dacă*** (exemplu : — ***Dar n-aș***

putea să mă uit la expeditor ? → El a întrebat dacă nu ar putea să se uite la expeditor.)

– pentru redarea unor replici precum ***bine***, ***de acord*** etc. se pot folosi verbe sau construcții verbale ca : ***a consimți***, ***a fi de acord***, ***a se declara de acord*** etc.

Cum scriem o cerere ?

Domnule Rector,

Subsemnatul, Ionescu Alexandru, student în anul II la Universitatea din București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, vă rog să-mi aprobați eliberarea unei adeverințe din care să rezulte că sunt student la această universitate.

Adeverința îmi este necesară pentru obținerea unui permis la Biblioteca Academiei.

Alexandru Ionescu

București,
10 mai 2002

Domnului Rector al Universității București

Cererea este o compunere-standard prin care i se solicită unei persoane cu atribuții oficiale (instituție, serviciu administrativ etc.) rezolvarea unei probleme de interes personal. Prin acest document se poate solicita eliberarea unor acte oficiale : adeverință, certificat, diplomă, foaie matricolă, ordin de deplasare, permis, aprobare etc. Se poate, de asemenea, solicita înscrierea într-o instituție de învățământ, amânarea unui examen sau dovada recunoașterii oricărui drept care are temei legal. Dacă este necesar, solicitarea poate fi susținută prin anexarea unor acte doveditoare – de regulă, cópii ale actelor originale.

Structura cererii este fixă :

– **formula de adresare**, în care se indică funcția persoanei (toate cuvintele din formula de adresare se scriu cu majusculă ; se folosește forma de masculin, avându-se în vedere funcția, nu persoana care o deține : ***Domnule Decan***, ***Domnule Rector***, ***Domnule Director***, ***Domnule Președinte***, ***Domnule Secretar General*** etc.). Formula de adresare se scrie pe centrul unei foi A4, la aprox. 5 cm de marginea de sus a foii.

– **textul propriu-zis** se centrează pe pagină și se compune din :

– **formula standard** : ***Subsemnatul / Subsemnata***, numele și prenumele solicitantului, domiciliul (facultativ), ocupația, locul de muncă / instituția de învățământ ale acestuia,...

– **formularea solicitării** într-un stil concis și precis

– **motivarea solicitării**

– **semnătura solicitantului**, la 2-3 cm sub textul propriu-zis, în partea din dreapta a foii

– **localitatea și data** la care a fost întocmită cererea, la 2-3 cm sub semnătură, în partea din stânga a foii

– **funcția persoanei** căreia îi este adresată cererea (în dativ) **și numele instituției** sau structurii administrative pe care aceasta o conduce (de regulă, în genitiv), la aprox. 2 cm de marginea de jos a foii

Exercise 11.33. *Write a petition :*

rectorului – solicitați o adeverință necesară la bibliotecă ; decanului Facultății de Biochimie – solicitați acces în laborator pentru completarea numărului de ore de practică individuală după ora 21.00 ; directorului oficiului poștal – solicitați să vă fie reexpediată toată corespondența la altă adresă

Cum scriem un CV ?

CV-ul este un text de utilitate profesională prin care o persoană se prezintă unei structuri (instituție de învățământ, companie privată, instituție de stat, instituție internațională etc.) în vederea ocupării unei poziții vacante sau a obținerii unei avansări, obținerii unei colaborări, a unei burse de studii, în vederea participării la un concurs, la o manifestare științifică etc.

Structura CV-ului este fixă :

– **numele și prenumele**

– **domiciliul** (adresa completă)

– **telefon / fax / adresa de e-mail** (acasă și, eventual, la serviciu)

– **cetățenia** (dacă este cazul)

– **starea civilă, copii** (dacă este cazul)

– **studii și calificări** (școlile / cursurile absolvite se prezintă, de regulă, începând cu cele mai recente ; dacă este nevoie, se fac precizări de tipul : *doctor summa cum laude*, *media la licență*, *media generală*, *șef de promoție*, *titlul tezei de doctorat / licență* etc.)

– **performanțe** (premii, distincții)

– **experiență profesională** (locuri de muncă, funcții, realizări, proiecte, lucrări publicate – dinspre prezent spre trecut)

– **competențe și abilități** relevante pentru situația în care este prezentat CV-ul (limbi străine cunoscute, cu precizarea nivelului de cunoaștere pe parametrii : scris, citit, vorbit și calificativele : bilingv, foarte bine, bine)

– **calități personale** (inițiativă, receptivitate, comunicativitate, spirit de echipă, conștiinciozitate, punctualitate etc.)
– **apartenența la organizații** profesionale, culturale, politice (dacă este cazul)
– **pasiuni, hobby-uri**
– **referințe**
– **localitatea și data** (în stânga paginii – element facultativ)
– **semnătura** (în dreapta paginii – element facultativ)

Exercise 11.34. *Write your resume in Romanian.*

Exercise 11.35. *Write resumes imagining that you are :*

absolvent al Universității Stanford și redactați un CV necesar pentru ocuparea unei poziții la Centrul European pentru Învățământul Superior (CEPES – UNESCO), cu sediul în București ; medic cu experiență de 15 ani și redactați un CV necesar pentru ocuparea unui post temporar la Spitalul de Urgență « Floreasca » din București ; profesor de literatură americană contemporană și redactați un CV necesar pentru ocuparea unei poziții de profesor invitat la Universitatea din București

CINE UMBLĂ MULT ȘTIE MULTE

HE WHO TRAVELS FAR KNOWS MUCH

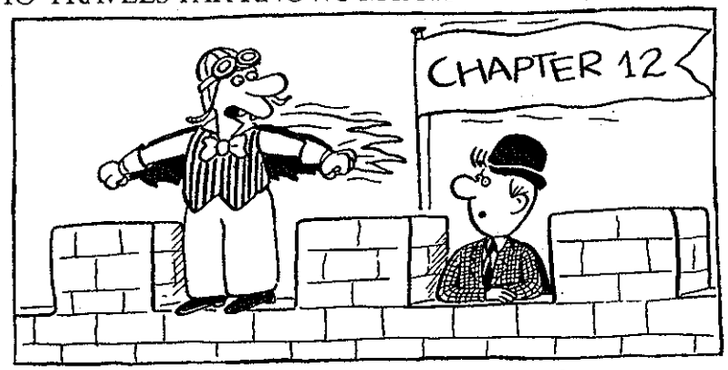

— Do you suffer from travel sickness ?
— No, I suffer from pre-travel sickness !

Introductory dialogues

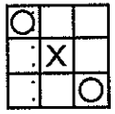

Dialogue I

— Ce bine e în avion ! Acuma, imediat după decolare, mă simt cel mai bine...
— Sincer să fiu, eu mă simt cel mai bine după aterizare.
— Nu-ți place să zbori cu avionul ?! Eu ador călătoria cu mașinăria zburătoare. Îmi place și să merg cu trenul, e drept. Iar când am mers, acum câțiva ani, cu autocarul de la București până la Frankfurt, drumul a fost superb. Până atunci nu mai mersesem așa de mult cu autocarul... Dar tot cu avionul îmi place cel mai mult.
— Acuma, *fie vorba-ntre noi* between you and me, **de la București la New York nu prea ai de ales, mă refer la mijlocul de transport. Poate doar dacă vrei să faci două săptămâni pe drum, cu vaporul.**
— Nu, mulțumesc. Deși cândva, poate, când o să am suficient timp și foarte foarte mulți bani...

Words, word forms, synonyms, phrases
avion *n / neut* airplane
decolare *n / f* takeoff
aterizare *n / f* landing
călătorie *n / f* travel, trip
mașinărie *n / f* machine, machinery – **mașinăria zburătoare** flying machine (iron. in this context)
tren *n / neut* train
autocar *n / neut* tour bus
mersesem *pluperf 1st sing* of **a merge** to travel (in this context)
nu prea ai de ales *v phrase* you don't have much choice / you don't really have a choice
mijloc de transport *neut* means of transportation
vapor *n / neut* ship

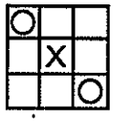

Dialogue 2

— Știi, tu ai dreptate, de fapt. Primele ore în avion sunt realmente foarte plăcute.
— Și următoarele ce cusur au? Stai frumos pe scaun, n-ai nimic de făcut, ești servit cu de toate, te uiți la filme, asculți muzică...
— Da, sigur. Însă, la început, contrastul față de ultimele zile «la sol» e așa de mare, încât în avion te copleșește sentimentul fericirii.
— Haide, nu mai exagera, ce e așa de groaznic în acele ultime zile? Nu ești singurul care susține teoria asta. Înțeleg să mă plâng eu, care am de alergat cu adevărat înainte de plecare. Trebuie să mă duc la ambasadă după viză, de pildă. Pe când tu, care ai pașaport american...
— E chiar așa de greu să obții viza?
— «E chiar așa de greu...», zise el, care habar nu are! Nu, nu e chiar așa de greu, e mai mult o spaimă moștenită din vechiul sistem. În plus, trebuie să fim nemulțumiți de ceva. În realitate, totul merge bine atâta timp cât cel ce solicită viza are toate actele în regulă: pașaport valabil, poză de un anume tip, bani să plătească viza și serviciile ambasadei, invitație din America, personală, oficială, de afaceri, depinde. În funcție de scopul călătoriei, și vizele sunt diferite. Singura problemă reală sunt cozile din fața consulatului, oamenii stau la coadă cu orele.

Words, word forms, synonyms, antonyms, phrases
ce cusur au? *v phrase* what's wrong with them?
de toate *pron phrase* everything
încât *conj* that (consequence), so that
a copleși *vt* to overwhelm
a susține *vt* to claim (in this context) – **a susține o teorie** to defend a theory
a alerga *vi* to run around (in this context)
plecare *n / f* departure, leaving
ambasadă *n / f* embassy

de pildă for instance ~ **de exemplu, bunăoară**
pe când *adv phrase* while
pașaport *n / neut* passport – **pașaport valabil** valid passport
a obține *vt* to get, to obtain
zise *simple perf 3rd pers sing of* **a zice** to say
moștenit *adj(4)* inherited
nemulțumit *adj(4)* **de** unsatisfied with ≠ **mulțumit de, încântat de**
atâta timp cât *adv phrase* as long as
cel ce *pron / rel* the person who, the one who, he who
a solicita *vt* to ask for – **a solicita viza** to apply for a visa
acte *n / pl* documents, papers
invitație *n / f* invitation – **invitație personală** personal invitation, **invitație oficială** official invitation, **invitație de afaceri** business invitation
în funcție de *prep phrase* depending on
scop *n / neut* purpose
coadă *n / f* line – **a sta la coadă cu orele** to stay in line / to queue up for hours
consulat *n / neut* consulate

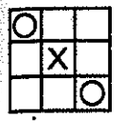

Dialogue 3

— Stăteam acum și mă gândeam că tu ai alt avantaj pe care eu, cu tot pașaportul meu american, nu îl am.
— Care anume, mă rog?
— Tu nu îți cumperi singură biletul. Ție ți-l trimite universitatea, pe când eu și alți muritori de rând...
— Și acuma vin și eu și te întreb: e chiar așa de greu să cumperi un bilet de avion? Mai ales acum, că poți să-l găsești, să-l comanzi și chiar să-l plătești prin internet.
— Da, dar trebuie să compari ofertele, să cauți compania care are vreo reducere sau vreo ofertă specială, să alegi cel mai bun traseu...
— Greu, într-adevăr! Dar să știi că există, cu toată diferența noastră de pașaport, ceva care ne face pe amândoi să urâm zilele de dinaintea călătoriei.
— Ce anume?
— Inevitabila alergătură prin magazine pentru micile cumpărături de ultim moment.
— Mie nu-mi displace mersul prin magazine. Atâta vreme cât scopul e să cumpăr cadouri pentru prieteni.

Words, word forms, phrases
avantaj *n / neut* advantage
mă rog *v phrase* may I ask?
bilet *n / neut* ticket – **bilet de avion** plane ticket
muritor *n / m* mortal – **muritor de rând** a mere mortal
mai ales *adv phrase* especially
traseu *n / neut* itinerary

reducere *n / f* discount
inevitabil *adj(4)* inevitable, unavoidable
alergătură *n / f* running around
de ultim moment *adj phrase* last minute

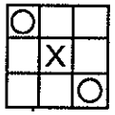

Dialogue 4

— Am fost uimit, când am venit prima dată în România, să văd cât e de sever controlul la aeroport.
— Când ai fost prima dată în România, că nu mai țin minte?
— În '97, am venit cu ai mei...
— Da, dar în '97 era deja bine. Nu știi tu cum era înainte de 1990. Eu am zburat pentru prima dată, după toate schimbările de la noi, în vara anului '90. Fusesem și înainte de multe ori cu avionul, dar de fiecare dată procedura de control te făcea să te simți vinovat de ceva.
— Mi-au mai spus asta și alți prieteni din țări foste comuniste.
— Acum e și la noi ca la voi. Mai precis, la voi a devenit controlul mai sever. Și cel antitero, și al documentelor de călătorie, și cel de la îmbarcare. Acum e cam peste tot la fel. Vii la aeroport, îți treci bagajul prin aparatul cu raze X la punctul de control...
— Care bagaj: cel pentru cală sau bagajul de mână?
— Ambele. De ce mă întrebi? N-ai văzut cu ochii tăi?
— Ba da, dar știi că la noi, în unele aeroporturi, se scanează numai bagajul de mână, celălalt nu.
— Da, nu știu cum e mai bine. Eu, ca pasager disciplinat, socot orice control binevenit. Vii la aeroport din timp, apoi te duci la ghișeul de înregistrare unde este afișată cursa ta, primești talonul de îmbarcare, pe urmă treci de punctul de frontieră și gata!
— Gata ce?
— Gata, poți să te duci la duty-free și să-ți faci de cap!
— O, Doamne, voi, femeile...

Words, word forms, synonyms, phrases
control *n / neut* control, checking – **control antitero** antiterrorist control, **controlul pașapoartelor** passport control
a ține minte *v phrase* to remember – **că nu mai țin minte** 'cause I don't remember
schimbare *n / f* change
fusesem *pluperf 1st sing of* **a fi**
documente de călătorie travel documents
îmbarcare *n / f* boarding
peste tot *adv phrase* everywhere ~ **pretutindeni, oriunde**
bagaj *n / neut* baggage, luggage – **bagaj pentru cală** checked baggage, **bagaj de mână** carry on baggage
punct *n / neut* **de control** security desk

a scana *vt* to scan, **a se scana** *vrefl* to be scanned
a socoti *vt* ~ **a considera, a crede**
binevenit *adj(4)* welcome
ghișeu *n / neut* **de înregistrare** check-in desk
cursă *n / f* flight
talon *n / neut* **de îmbarcare** boarding pass
punct *n / neut* **de frontieră** passport control
a-și face de cap *v phrase* to fool around

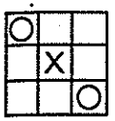

Dialogue 5

— Te trezișI? DormișI nițel?
— Da, am dormit un pic. Dar tu ce-ai pățit, de ce vorbești ca oltenii?! Și ai reușit și tu să dormi puțin?
— Nu, pentru că eu, în timp ce tu dormeai, a trebuit să completez declarația vamală și formularele de sosire și plecare I-94.
— Nu știu despre ce vorbești.
— Iar începem discursul despre diferențe. Așadar, persoanele care nu au cetățenie americană, prin urmare, nici pașaport american, trebuie să completeze declarația vamală...
— Unde ce e așa de mult de scris?
— Nu știi?! Stai să-ți spun: numele, prenumele, inițiala tatălui, data nașterii, compania de zbor, numărul zborului, numărul membrilor de familie care călătoresc împreună cu tine, țara de origine, țara de reziденță, adresa în SUA, țările vizitate în aceeași călătorie înainte de a intra în SUA, scopul călătoriei, ce aducem în State...
— Cum adică ce aducem?!
— Da, adică dacă introducem în țară: fructe, plante, produse din carne, mâncare, păsări, pământ, melci, alte animale vii, produse agricole.
— Dar e de înțeles...
— Eu nu am zis că n-ar fi de înțeles. Am zis că în timp ce tu dormeai, eu completam declarația. Mai vrei? Următoarea întrebare e dacă posezi valută sau alte instrumente de plată care să depășească valoarea de 10.000 USD sau echivalentul în monedă străină, apoi dacă posezi marfă comercială de proveniență SUA din altă țară, și, finalmente, trebuie să declari valoarea totală a bunurilor incluzând marfa comercială achiziționată sau primită în străinătate și care va fi introdusă în SUA...
— Nu înțeleg, ai memorat toate astea?
— Nu, te-am păcălit! Am citit de pe formular, uite-l aici! Și e al tău! Pentru că și tu trebuie să-l completezi! Celălalt, cel de la serviciul de imigrări, este numai pentru cetățeni străini. Până acum n-ai mai călă-

torit singur, nu? Și s-a ocupat tata de declarație, se cere o singură declarație per familie.
— Da, așa e. Cum de le știi tu pe toate?!

oltean – persoană care locuiește sau este originară din regiunea Oltenia. În graiul specific acestei regiuni se folosește curent timpul verbal numit «perfect simplu», o formă de trecut rar utilizată în vorbirea curentă în alte zone ale țării. Oltenii au reputația de a fi oameni aprigi, ambițioși, șireți.

Words, word forms, synonyms, phrases
te trezișI *simple perf 2nd sing* of **a se trezi** *vrefl* to wake up
dormișI *simple perf 2nd sing* of **a dormi** *vi* to sleep
nițel *adv* ~ **un pic** ~ **puțin**
a completa *vt* **un formular, o declarație** to fill out a form, a declaration
declarație *n / f* **vamală** customs declaration
formular *n / neut* **de sosire** arrival record
formular *n / neut* **de plecare** departure record
cetățenie *n / f* citizenship
compania *n / f* **de zbor** airline
numărul *n / neut* **zborului** flight number
țara *n / f* **de origine** citizenship country
țara *n / f* **de rezidență** residence country
scopul *n / neut* **călătoriei** the purpose of the trip
produse *n / pl* **din carne** meats
produse *n / pl* **agricole** farm products
a poseda *vt* to have
valută *n / f* (foreign) currency
instrumente *n / pl* **de plată** monetary instruments
valoarea *n / f* **totală a bunurilor** total value of goods
marfă *n / f* **comercială** commercial merchandise
a achiziționa *vt* to buy, to acquire
serviciul *n / neut* **de imigrări** immigration service
a păcăli *vt* to play a trick on somebody
cum de...? *adv phrase* how come...?

Exercise 12.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the vocabulary. Identify the grammar problems introduced by the texts (such as: the simple perfect and the pluperfect tenses of the indicative mood, the relative pronoun* ***cel ce****). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 12.2. *Reorganize the new vocabulary by parts of speech. Add the words to your Romanian-English dictionary. You can also build new word groups related to travelling (means of transportation, flights and airport, the customs declaration, etc.).*

Grammar

Past times

The pluperfect indicative

The pluperfect indicative is used to indicate a past action that is completed before another past action.

The pluperfect indicative is formed with the suffix ***-se-*** attached to another suffix, different for each group of verbs, plus the endings ***-m***, ***-și***, ***-Ø***, ***-răm***, ***-răți***, ***-ră***, which are the same for all the verbs:

		Verbs in -a	Verbs in -i	Verbs in -î
		Suffix -a- + -se-	Suffix -i- + -se-	Suffix -â- + -se-
Sing.	1st	*lucrasem*	*citisem*	*hotărâsem*
	2nd	*lucrași*	*citiși*	*hotărâși*
	3rd	*lucrase*	*citise*	*hotărâse*
Pl.	1st	*lucrarăm*	*citirăm*	*hotărârăm*
	2nd	*lucrarăți*	*citirăți*	*hotărârăți*
	3rd	*lucrară*	*citiră*	*hotărâră*

		Verbs in -ea	Verbs in -e	
		Suffix -u- + -se-	Suffix -u- + -se-	Suffix -se- + -se-
Sing.	1st	*tăcusem*	*cerusem*	*mersesem*
	2nd	*tăcuși*	*ceruși*	*merseși*
	3rd	*tăcuse*	*ceruse*	*mersese*
Pl.	1st	*tăcurăm*	*cerurăm*	*merserăm*
	2nd	*tăcurăți*	*cerurăți*	*merserăți*
	3rd	*tăcură*	*cerură*	*merseră*

– the verbs in ***-a*** (1st conj.) take the suffix ***-a-*** before the suffix ***-se-***
– the verbs in ***-ea*** (2nd conj.) take the suffix ***-u-*** before the suffix ***-se-***
– the verbs in ***-i*** (4th conj.) take the suffix ***-i-*** before the suffix ***-se-***
– the verbs in ***-î*** (4th conj.) take the suffix ***-â-*** before the suffix ***-se-***
– the verbs in ***-e*** (3rd conj.) take the suffix ***-u-*** (verbs that form the past participle in ***-ut***) or the suffix ***-se-*** (verbs that form the past participle in ***-s***) before the suffix ***-se-***

The pluperfect of the verbs ***a fi*** and ***a avea*** is :

A FI	A AVEA
eu fusesem	*eu avusesem*
tu fuseseși	*tu avuseseși*
el / ea fusese	*el / ea avusese*
noi fuseserăm	*noi avuseserăm*
voi fuseserăți	*voi avuseserăți*
ei / ele fuseseră	*ei / ele avuseseră*

Here is the pluperfect of other irregular verbs :

A DA	A LUA	A STA	A BEA	A VREA	A ȘTI
dădusem	*luasem*	*stătusem*	*băusem*	*vrusesem*	*știusem*
dăduseși	*luaseși*	*stătuseși*	*băuseși*	*vruseseși*	*știuseși*
dăduse	*luase*	*stătuse*	*băuse*	*vrusese*	*știuse*
dăduserăm	*luaserăm*	*stătuserăm*	*băuserăm*	*vruseserăm*	*știuserăm*
dăduserăți	*luaserăți*	*stătuserăți*	*băuserăți*	*vruseserăți*	*știuserăți*
dăduseră	*luaseră*	*stătuseră*	*băuseră*	*vruseseră*	*știuseră*

The pluperfect negative is formed according to the general rule for simple tenses, *i.e.* with the negation ***nu*** placed before the verb. If the initial vowel of the verb is ***a-*** or ***î-***, elision is possible, but not compulsory : ***nu avusesem / n-avusesem***, ***nu începusem / nu-ncepusem***, etc.

The combination with different unstressed pronouns (reflexive or personal) follows the general rules for simple tenses. When the verb is in the negative, the negation comes before the pronouns : ***eu mă grăbisem***, ***tu mi le arătaseși***, ***el ne-o prezentase***, ***voi ni le ceruserăți***, ***eu nu mă grăbisem***, ***tu nu mi-o împrumutaseși***, etc.

Adverbs like ***mai***, ***și***, ***tot***, ***prea*** can be used with the verbs in the pluperfect. If the verb is in the negative, all the inserted elements (pronouns, adverbs) will be placed between the negation ***nu*** and the actual verb : ***tu tot lucraseși***, ***noi nu mai văzuserăm acel tablou***, ***noi nu prea înțeleseserăm bine***, etc.

Since the pluperfect indicative shows a past action that is completed before another past action, it is usually close to another verb :

> *Când* ***a venit*** *mama acasă și m-a rugat să mă duc la alimentara, eu* ***cumpărasem*** *deja tot ce ne trebuia pentru cină.* When mother came home and asked me to go and buy groceries, I had already bought all we needed for dinner.

However, the presence of the second action is not compulsory in the text. It can be just a presupposition or an action described in a more complex way. The verb in the pluperfect indicative can also show a momentary action that creates the background for subsequent actions :

> ***Aflasem*** *deja totul despre evenimentele recente din firmă. Prin urmare, eram pregătit să înfrunt realitatea.* I had already found out everything about the recent events in the firm. So, I was ready to face reality.

Given the particular grammatical value of the verbs in the pluperfect, they are often accompanied by such adverbs or adverbial phrases as : ***până atunci*** until then, ***înainte de*** before, ***înainte să*** before, ***înainte ca să*** before, ***deja*** already (with the verb in the affirmative), ***niciodată*** never (with the verb in the negative), ***încă*** yet (with the verb in the negative).

Exercise 12.3. *Read the text (use the dictionary when necessary). Find the verbs in the pluperfect indicative. For each verb, form the other persons of the pluperfect :*

Efraim murise de supărare la puțin timp după ce fusese dat afară din slujbă, din motive rasiale. Mama, întoarsă din cauza războiului de la Paris, unde studia istoria artei, se măritase cu primul funcționar care o ceruse, un subaltern sărac și muncitor de-al lui Mache, și bovariza în apartamentul închiriat de pe Stelea Spătarul (casa din Plantelor fusese naționalizată), iar bunica se ocupa de menaj, supusă fiicei și ginerelui, așa cum îi fusese și lui Mache. Din bunăstarea de altădată nu mai rămăsese nimic. Trăiau dintr-un singur salariu. Oglinzile cu rame de mahon fuseseră date lăptăresei în contul laptelui pe o lună, din pian se plătise repararea acoperișului, iar inelul de logodnă al bunicii se transformase într-un car cu lemne, căci noua locuință era tare friguroasă.

a da afară din slujbă pe cineva to fire somebody
subaltern subordinate
a bovariza to behave like the character in Gustave Flaubert's novel *Madame Bovary*, to be dissatisfied with reality and to live in a dreamworld
Stelea Spătarul, Plantelor – streets in the old city of Bucharest
supus devoted, submissive
bunăstare welfare
mahon mahagony
lăptăreasă milkwoman
acoperiș roof
inel de logodnă engagement ring
car cart

Adriana Bittel – *Întîlnire la Paris*,
Compania, București, 2001

Exercise 12.4. *Fill in the blanks using the pluperfect of the given verbs :*

1. Eram foarte emoționat, nu mai (a rămâne) _____ decât trei zile până la cel mai fericit eveniment din viața mea.
2. Mama îmi (a pregăti) _____ cu multă grijă lucrurile pe care voiam să le iau cu mine în marea călătorie.
3. Eram deja în taxi pe drumul spre aeroport când mi-am dat seama că (a uita) _____ unul dintre bagajele mici acasă.
4. S-a dus la consulat pentru viză fără să-și dea seama că pașaportul îi (a expira) _____ de două luni.
5. Până acum doi ani Vlad (a nu mai zbura) _____ cu un avion atât de mare.
6. În dimineața aceea tu deja le (a scrie) _____ prietenilor ca să le comunici când anume sosesc. Îți mulțumesc mult!
7. Nici nu (a termina / eu) _____ bine de completat declarația vamală când pilotul a anunțat începerea manevrelor de aterizare.
8. Când m-am trezit din somn, am remarcat că (a traversa) _____ deja Atlanticul și eram deasupra insulelor britanice.
9. Noi am ajuns destul de târziu la aeroport, ceilalți pasageri (a trece) _____ deja de toate controalele preliminare și își (a lua) _____ taloanele de îmbarcare.
10. M-am dus repede la cel mai apropiat monitor și am constatat că avionul cu care venea prietena mea Simina de la București (a sosi) _____ deja.
11. (A nu mai vedea) _____ niciodată un aeroport atât de mare ca JFK și am simțit că mă cuprinde o ușoară panică la gândul că nu mă voi putea descurca prin el.
12. Am înțeles amândoi imediat că, deși (a rezerva) _____ locurile din timp, s-ar putea ca la îmbarcare să avem probleme pentru că nu am mai dat un telefon de confirmare.
13. Eu una (a se mai plimba) _____ pe străzile New York-ului, însă bucuria reîntâlnirii cu orașul era la fel de intensă.

The simple perfect indicative

The simple perfect tense of the indicative mood shows a past accomplished action. The simple perfect is not a frequent past tense in everyday language.

The forms of the simple perfect are made of the stem of the infinitive (unstressed, which leads to phonetic changes), plus a suffix, that is different in each group of verbs, and the endings ***-i***, ***-și***, ***-Ø***, ***-răm***, ***-răți***, ***-ră***, which are the same for all the verbs :

		Verbs in -a	Verbs in -ea	Verbs in -e		Verbs in -i	Verbs in -î
		Suffix -a-	Suffix -u-		Suffix -se-	Suffix -i-	Suffix -â / î-
Sing.	1st	*intrai*	*tăcui*	*cerui*	*rămăsei*	*dormii*	*coborâi*
	2nd	*intrași*	*tăcuși*	*ceruși*	*rămășești*	*dormiși*	*coborâși*
	3rd	*intră*	*tăcu*	*ceru*	*rămase*	*dormi*	*coborî*
Pl.	1st	*intrarăm*	*tăcurăm*	*cerurăm*	*rămășerăm*	*dormirăm*	*coborârăm*
	2nd	*intrarăți*	*tăcurăți*	*cerurăți*	*rămășerăți*	*dormirăți*	*coborârăți*
	3rd	*intrară*	*tăcură*	*cerură*	*rămaseră*	*dormiră*	*coborâră*

– the verbs in ***-a*** (1st conj.) take the suffix ***-a-*** (***-ă*** in the 3rd pers. sing.). The verbs in ***-a*** with the stem ending in a vowel (except ***-u***) take the suffix ***-e*** in the 3rd person singular : *a se apropia – se apropie*, *a copia – copie*
– the verbs in ***-ea*** (2nd conj.) take the suffix ***-u-***
– the verbs in ***-i*** (4th conj.) take the suffix ***-i-***
– the verbs in ***-î*** (4th conj.) take the suffix ***-â-*** (***-î-*** in final position, before the ending ***-Ø***)
– the verbs in ***-e*** (3rd conj.) take the suffix ***-u-*** (verbs that form the past participle in ***-ut***) or the suffix ***-se-*** (verbs that form the past participle in ***-s***). Before the suffix ***-se-*** the final consonant of the stem may disappear (*a prinde – prinsei*, *prinseși*, *prinse*, etc.) or change into another consonant (*a frige – fripsei*, *fripseși*, *fripse*, etc.)

The verbs ***a fi*** and ***a avea*** have two parallel forms in the pluperfect :

A FI	A AVEA
eu fui / fusei	*eu avui / avusei*
tu fuși / fuseși	*tu avuși / avuseși*
el / ea fu / fuse	*el / ea avu / avuse*
noi furăm / fuserăm	*noi avurăm / avuserăm*
voi furăți / fuserăți	*voi avurăți / avuserăți*
ei / ele fură / fuseră	*ei / ele avură / avuseră*

Here are the simple perfect forms of other irregular verbs :

A DA	A LUA	A STA	A BEA	A VREA	A ȘTI
dădui	*luai*	*stătui*	*băui*	*vrui*	*știui*
dădușI	*luași*	*stătuși*	*băuși*	*vruși*	*știuși*
dădu	*luă*	*stătu*	*bău*	*vru*	*știu*
dădurăm	*luarăm*	*stăturăm*	*băurăm*	*vrurăm*	*știurăm*
dădurăți	*luarăți*	*stăturăți*	*băurăți*	*vrurăți*	*știurăți*
dădură	*luară*	*stătură*	*băură*	*vrură*	*știură*

In the negative, the negation ***nu*** is placed before the verb, according to the general rule for simple tenses : ***nu văzui***, ***nu plecași***, etc. If the initial vowel of the verb is ***a*** or ***î***, elision is possible, but not compulsory : ***nu apăru / n-apăru***, ***nu înțelesei / nu-nțelesei***.

The combination with different unstressed pronouns (reflexive or personal) follows the general rules. When the verb is in the negative, the negation comes before the pronouns : ***eu mă grăbii***, ***tu mi le arătași***, ***el ne-o prezentă***, ***voi ni le cerurăți***, ***eu nu mă grăbii***, ***tu nu mi-o împrumutași***, etc.

Adverbs like ***mai***, ***și***, ***tot***, ***prea*** can be used with the verbs in the simple perfect. If the verb is in the negative, all the inserted elements (pronouns, adverbs) will be placed between the negation ***nu*** and the actual verb : ***tu mai lucrași***, ***noi nu mai ziserăm nimic***, ***noi nu prea pricepurăm bine***, etc.

The 3rd person singular of the simple perfect and the 3rd person singular and plural of the present indicative (without infix) of the verbs in ***-a*** (1st conjugation) are homographs (*cântă* simple perf. – *cântă* pres.) [see Appendix 3] :

Ea tocmai ***cântă*** *un cântec rusesc.* She just sang a Russian song.

Ea (el, ei, ele) ***cântă*** *minunat.* She (he, they) sings (sing) very well.

The 3rd person singular of the simple perfect of the verbs in ***-i*** (4th conjugation) and the 2nd person singular of the present indicative (without infix) are homographs (*fugi* simple perf. – *fugi* pres.) [see Appendix 3] :

El ***fugi*** *cât putu de repede.* He ran away as fast as he could.

Tu ***fugi*** *foarte repede.* You run very fast.

The 1st person singular of the simple perfect and the 2nd person singular of the imperfect of the verbs in ***-a*** (1st conjugation) with the stem ending in a vowel are homonyms [see Appendix 3] :

Eu *tocmai* ***intrai*** *pe ușă.* I just came in.

Tu intrai *de obicei pe ușa din față.* You were usually coming in by the front door.

Simple perfect is not frequently used in common speech in standard Romanian. The general tendency is to use the compound perfect in order to express a past action that is perceived as completed at the moment of speaking. In current speech, the simple perfect is still actively used in the south-western part of the country, especially in Oltenia, but also in Banat and in western Muntenia, mostly in rural areas.

However, when used in everyday standard Romanian, the simple perfect indicates an action completed recently. It is mostly used to create a comic effect, and to show the surprise :

Tocmai îl văzui pe George, băiatul care vinde pâine, la televizor ! I've just seen George, the boy who sells bread, on TV !

The 2nd person is often used in questions about finishing an action in progress or supposed to be over at the moment of speaking. The use of the simple perfect instead of the compound perfect makes the question milder, more familiar, less demanding :

— ***Ei, cum e, scriseși ?*** Well, have you finished (writing) ?

— ***Gata, citirăți ?*** Are you done, have you read (the texts) ?

The simple perfect is widely used in narrative texts. It is the simple perfect of the speech verbs (***a zice*** to say, ***a spune*** to say, to tell, ***a rosti*** to say, to utter, to pronounce, ***a întreba*** to ask, ***a răspunde*** to answer, ***a preciza*** to specify, ***a exclama*** to exclaim, ***a țipa*** to shout, to yell, ***a răcni*** to bawl, ***a urla*** to howl, ***a murmura*** to murmur, ***a șopti*** to whisper, etc.) that is generally used after a dialogue line in the narrative. The word order is **verb + subject** :

— *Aici avem o crimă !,* ***zise polițistul.*** This is murder ! the policeman said.

The simple perfect is also used by the "author's voice" to indicate past actions in a narrative text. This tense makes the text more vivid :

— *Phii ! Fir-ar să fie ! Cred că a început meciul...* Oh ! Damn ! I think the game is on !

Deschise *televizorul și* ***se întoarseră*** *cu toții spre noul personaj.* He turned on the TV, and all of them turned their heads towards the unknown guy. *Până să apară imaginea pe micul ecran, directorul mai* ***spuse*** Before the image showed up on the screen, the principal said :

— *Dacă vă interesează, puteți rămâne, nu mă deranjați cu nimic* If you're interested in the game you can stay, it wouldn't bother me at all.

Ei însă ***se ridicară*** *aproape simultan și, înainte de a ieși, Ciobanu Lenuța* ***stâlci*** *țigara în scrumieră.* But they stood up almost at the same time and, before leaving the room, Ciobanu Lenuța crushed her cigarette in the ashtray.

Petru Cimpoeșu – *Simion liftnicul*,
Compania, București, 2001

Given its usage in narrative texts, the most frequent forms of this tense are the 3rd and the 1st persons.

Exercise 12.5. *Identify the verbs in the simple perfect in the text below. Form the simple perfect of all the other verbs used in the text :*

Peste câteva zile, Felix primi o carte poștală ilustrată care făcu să-i tresară inima la-nceput și-apoi îl cufundă în tristețe și mai mare. Pe o vedere de la Paris [...] recunoscu scrisul Otiliei. Fata îi trimitea scurte salutări din Franța, unde nu spunea cu cine se află, întreba de moș Costache și de el și-l ruga să-i scrie [...]. Lucrul acesta nu l-ar fi bănu-

it niciodată. Ce căuta Otilia la Paris, mai ales cu cine ? Fără îndoială, cu Pascalopol. Sufletul i se umplu de amărăciune. [...] La Paris, Pascalopol înceta de a mai fi un simplu protector patern. Un om în vârstă, care duce minorele în străinătate, e un corupător. Felix îl urî. « Ce fată fără suflet, în orice caz, Otilia asta ! se gândi el. Pleacă de atâta vreme de acasă și nu scrie un rând lui moș Costache, pe care spune că-l iubește. » Felix luă o fotografie a Otiliei și o privi îndelung. Ciudat, ochii limpezi ai fetei dezmințeau proastele lui opinii. [...]
Felix comunică scrisoarea lui moș Costache, care o înregistră cu un răgușit « Daaa ? » [și] spuse vestea Marinei, [care] o trecu mai departe.

a tresări to tremble, to quiver
a cufunda to immerse, to plunge into (in this context)
moș Costache grandpa Costache
amărăciune bitterness
corupător person that corrupts young women
nu scrie un rând does not write a line
a dezminți to contradict (in this context)
răgușit hoarse, husky
a trece *ceva* **mai departe** to pass something on

George Călinescu – *Enigma Otiliei*,
Minerva, București, 1979

Exercise 12.6. *Fill in the blanks using the simple perfect of the verbs :*

1. Atunci ea (a întoarce) _____ capul, (a îl mai privi) _____ o dată lung și (a-și șterge) _____ o lacrimă de pe obraz.
2. Autobuzul (a opri) _____ brusc și șoferul (a se răsti) _____ : « Toată lumea coboară aici ! » Mie (a-mi îngheța) _____ sângele în vine de spaimă.
3. Vameșul (a o invita) _____ să completeze încă o declarație pe motiv că prima fusese completată greșit.
4. — Ce (a face) _____, dom'le ? Îi (băga) _____ pe toți pasagerii la salonul pentru VIP-uri ?!
5. În clipa aceea el (a se hotărî) _____ să nu mai vorbească niciodată fără să gândească.
6. Însoțitorul de bord (a lua) _____ căruciorul și (a îl pune) _____ fără nici un efort în compartimentul pentru bagaje de mână.
7. « Nu mai înțeleg nimic ! » (a zice) _____ pasagerul nervos și (a smulge) _____ talonul de îmbarcare din mâna domnișoarei uimite și ușor speriate.

8. Văzând ce se petrece, ei (a încerca) _____ să-l oprească pe bărbatul care o luase la goană prin terminalul plin de lume.
9. — Gata, copii ? (A termina) _____ de scris ? Haideți, puneți punct acuma, că nu prea mai avem timp.
10. Motoarele (a se ambala) _____ și marea mașinărie zburătoare (a se desprinde) _____ lin de sol.
11. Trezindu-mă din somn, (a se uita) _____ pe geam și, prin hubloul pe care se desenau micuțe flori de gheață, (a vedea) _____, undeva foarte jos și foarte departe, desenul familiar al Parisului.
12. Aruncându-și ochii prin mulțime (a zări) _____ inconfundabila pălărie roșie a Matildei și (a-și spune) _____ : « De fapt, nu mă îndoiam că va veni. »
13. Era cald, îi era cald, mai cald decât îi fusese vreodată, și deodată (a simți) _____ că se cufundă în ceva negru și vâscos, de unde nu se știa dacă va mai ieși vreodată.
14. Briza răcoroasă (a îi mângâia) _____ fruntea încinsă și (a o face) _____ să vadă pescărușii, delfinii și pânze albe umflate de vânt.

Relative identity

The compound relative pronouns "cel ce / cel care" and "ceea ce"

Relative pronouns can often follow a demonstrative pronoun of remoteness. The short forms of the demonstrative ***cel***, ***cea***, ***cei***, ***cele*** join the relative pronouns ***ce / care*** and form a compound relative pronoun ***cel ce / cel care*** he who, the one who. Here is the complete paradigm of the compound relative pronoun ***cel ce / cel care*** :

	Singular		Plural	
	Masculine	**Feminine**	**Masculine**	**Feminine**
Nom.-acc.	*cel ce* *cel care*	*cea care*	*cei ce* *cei care*	*cele ce* *cele care*
Gen.-dat.	*celui ce* *celui care*	*celei ce* *celei care*	*celor ce* *celor care*	

– the combination *cea* + *ce* for the nominative-accusative feminine singular is not used – only *cea care* is accepted :

***Cel ce / cel care** a prezentat lucrarea despre verb nu este de la universitatea noastră.* The one (masc.) who presented the paper on the verb is not from our university.

Cei ce / cei care *au prezentat lucrarea despre verb nu sunt de la universitatea noastră.* The ones (masc. pl.) who presented the paper on the verb are not from our university.

Cele ce / cele care *au prezentat lucrarea despre verb nu sunt de la universitatea noastră.* The ones (fem. pl.) who presented the paper on the verb are not from our university.

Cea care *a prezentat lucrarea despre verb nu este de la universitatea noastră.* The one (fem.) who presented the paper on the verb is not from our university.

– in the genitive-dative feminine, both the forms ***celei ce*** and ***celei care*** can be used :

Profesorul i-a recomandat ***celui ce / celui care*** *a prezentat lucrarea despre verb să o publice.* The professor recommended the one (masc. sing.) who presented the paper on the verb to publish it.

Profesorul i-a recomandat ***celei ce / celei care*** *a prezentat lucrarea despre verb să o publice.* The professor recommended the one (fem. sing.) who presented the paper on the verb to publish it.

Profesorul le-a recomandat ***celor ce / celor care*** *au prezentat lucrarea despre verb să o publice.* The professor recommended the ones (masc. / fem. pl.) who presented the paper on the verb to publish it.

In **the accusative**, as a direct object, the pronoun ***cel ce / cel care*** always takes the preposition ***pe*** (when it substitutes nouns designating animate or inanimate objects) :

— *Oare de ce nu au venit și* ***profesorii*** *de la cursul practic ? I-ai invitat și* ***pe cei ce*** *au predat curs practic ?* I wonder why the practice professors haven't come. Have you also invited those (professors) who taught practice ?

— *Uite* ***dicționarele*** *! Ia-le numai* ***pe cele ce*** *ne trebuie cu adevărat.* Here are the dictionaries ! Take only those (dictionaries) we really need.

In **the genitive**, when used independently, the pronoun ***cel ce / cel care*** is preceded by the possessive article ***al, a, ai, ale*** :

Biletele celor ce *pleacă mâine sunt la mine.* I have the tickets of those (people) who leave tomorrow.

— *Ale cui bilete sunt aici ?* ***Ale celor ce*** *pleacă mâine ?* Whose tickets are here ? Of those who leave tomorrow ?

Ceea ce is a compound relative pronoun, feminine in form, whose general meaning is the equivalent of ***ce*** what :

Ceea ce *m-a impresionat cel mai tare în lucrarea ei a fost originalitatea ideilor.* What impressed me most in her paper was the originality of her ideas.

In **the accusative**, the pronoun ***ceea ce*** can be preceded by various prepositions. As a direct object, it never takes the preposition ***pe***. As an indirect object or circumstantial, it takes various prepositions :

Am văzut și eu ***ceea ce*** *văzuseră toți înaintea mea.* I saw what everybody else had seen before me.

El a plătit un preț mare ***pentru ceea ce*** *a scris.* He paid a high price for what he wrote.

Nu vreau să vorbesc ***despre ceea ce*** *s-a petrecut.* I don't want to talk about what happened.

Nu vreau să mă gândesc ***la ceea ce*** *s-a petrecut.* I don't want to think of what happened.

When it expresses the values of **the genitive** and **the dative,** ***ceea ce*** is preceded by the preposition ***a*** (seldom ***la*** for the dative) :

Însemnătatea ***a ceea ce*** *s-a petrecut în 1989 în România este uriașă.* The importance of what happened in Romania in 1989 is huge. (genitive value)

Contrar ***a ceea ce*** *se spune, plantele par să aibă sentimente.* Contrary to what they say, plants seem to have feelings. (dative value)

Nu am acordat atenție ***la ceea ce*** *mi s-a recomandat să fac, iar acum regret.* I didn't pay attention to what I was recommended to do, and now I regret it. (dative value)

The same pronoun ***ceea ce*** (the nominative form) is used to summarize the content of a previous sentence, being the equivalent of the English "which" :

Lucrarea ei este foarte interesantă, ***ceea ce*** *înseamnă că va fi publicată curând.* Her paper is very interesting, which means it will be published soon.

Exercise 12.7. *Read the texts (use the dictionary if necessary). Pay attention to the usage of the pronouns* ***cel ce / cel care*** *and* ***ceea ce*** *:*

Cel ce gândește singur și scormone lumina
A dat o viață nouă și-un om de fier, mașina.

a scormoni to scour

Tudor Arghezi

Narator pentru sine însuși
al propriei povești,
lasă loc de trecere pentru alții
prin viața lui :
sală de așteptare
a spiritului,
[...]

gară de joncțiune
a celor ce vin
a celor ce pleacă
a celor ce nu s-au născut încă.

Cezar Baltag

Atunci el se întoarse către Elena și o privi liniștit și rece, cu acei ochi gri despre care toți cei care i-au privit de aproape au susținut că au forță, dar în nici un caz nu au culoare. Era o privire pe care ea i-o cunoștea și, ori de câte ori îi era adresată, îi făcea frică.

Bogdan Suceavă

După decembrie 1989, când fusese reactivat în serviciul militar cu mai vechiul său grad de general maior, el reîncepu să o țină la curent cu toată actualitatea politică și militară a țării, nu cea care se citește în ziare, ci cealaltă, cea reală, a adevăratei exercitări a puterii.

general maior major-general (a high rank in the Romanian army)
a ține *pe cineva* **la curent** to keep someone informed

Bogdan Suceavă

Bine. Tu bate materialul la mașină și trimite-i la naiba pe toți cei care sună la telefon, cu excepția ministrului.

a bate la mașină to type (using a typewriter)
a trimite la naiba to send to hell

Bogdan Suceavă

[...] constat că mă rad de mai bine de cinci ore, ceea ce e cam mult, s-a făcut seară.

a se rade to shave
mai bine de over, more than

Răzvan Petrescu

Vedeți-l: acesta e cel care poartă însemnele,
acesta e cel copleșit de noroc și de steme,
acesta e cel care tace.

însemn sign, portent
copleșit blessed (in this context)
stemă crest

Mihai Ursachi

Exercise 12.8. *Replace the noun given in parentheses with the pronoun* ***cel ce / cel care*** *in the appropriate gender, number and case form:*

1. — Invită-i la ședință numai (studenți) _____ participă efectiv la organizarea proiectului.
2. — Ale cui sunt bagajele de aici? (turiști) _____ au sosit azi-dimineață?
3. — Le-am spus despre masa rotundă numai (delegați) _____ s-au ocupat de problema refugiaților.
4. — L-ai văzut și tu (dirijor) _____ a luat marele premiu la concursul de anul trecut?
5. Poemele sunt (tânără) _____ s-a remarcat prin talent încă de când era elevă de liceu.
6. — Te rog să le cumperi numai (cărți) _____ ne lipsesc.
7. — Ne place și acesta, dar preferăm să-l cumpărăm (parfum) _____ a fost lansat pe piață luna trecută.
8. — Unde sunt dischetele (participant) _____ va face prezentarea de după-amiază?
9. M-am gândit mult (romane) _____ au fost scrise în anii '80 în diverse țări din Europa de Est.
10. Nici nu mai vreau să vorbesc (studenți) _____ au încercat să plagieze.
11. — Îi vei da flori și (delegat) _____ reprezintă Vaticanul? Întreb pentru că la noi, de obicei, nu se oferă flori bărbaților.
12. Am primit deja proiectele (arhitecți) _____ vor să participe la concursul de urbanism.
13. — Să nu uiți să-i dai diseară fotografiile (fata) _____ pleacă mâine dimineață.
14. Cărțile sunt (studenta) _____ stă mereu în banca întâi.

"Repetitio est mater studiorum" is still true

The adverb

Adverbs are invariable parts of speech that can accompany and modify verbs, adjectives or other adverbs:

Repetăm *toate adverbele* ***astăzi*** (modifying a verb), *deși suntem* ***puțin obosiți*** (modifying an adjective), *însă putem face asta* ***numai acum*** (modifying an adverb). We repeat all the adverbs today, although we are a little tired, but it's only now that we can do this.

There are basic or primary adverbs in Romanian: ***unde*** where, ***aici*** here, ***acolo*** there, ***acum*** now, ***atunci*** then, ***cum*** how, ***așa*** so, such, like that, ***bine*** good, ***rău*** bad, etc.

Many adverbs are identical to the masculine singular of the adjectives having the same meaning:

A prezentat un ***material clar*** *și bine structurat.* (adj.) – *El* ***vorbește clar.*** (adv.)

Aș aprecia un ***răspuns sincer.*** (adj.) – ***Răspunde-mi sincer !*** (adv.)

A specific adverbial suffix is ***-ește***. In order to form adverbs, this suffix is added to nouns designating persons or some other animate objects: ***bărbat*** man – ***bărbătește***, ***copil*** child – ***copilărește***, ***frate*** brother – ***frățește***, ***om*** human being – ***omenește***, ***român*** Romanian – ***românește***, ***pasăre*** bird – ***păsărește***, etc.

The prefix ***ori-*** or the suffix ***-va***, added to the basic interrogative adverbs ***unde*** where, ***când*** when, ***cum*** how, ***cât*** how much form indefinte adverbs: ***undeva*** somewhere, ***cândva*** ever, once, a certain time ago, ***cumva*** somehow, ***câtva*** a little, ***oriunde*** anywhere, ***oricând*** anytime, ***oricum*** anyhow, ***oricât*** no matter how much. The prefix ***alt-*** added to the indefinite adverbs with ***-va*** form adverbs of differentiation: ***altundeva*** somewhere else, ***altcândva*** some other time, ***altcumva*** in a different way.

Some adverbs can form diminutives with the suffixes ***-el***, ***-or*** or ***-șor***: ***ușor*** easily, lightly – ***ușurel***, ***repede*** quickly, fast – ***repejor***, ***bine*** well, good – ***binișor***, ***mult*** much – ***multișor***, ***departe*** far – ***depărtișor***.

Some adverbs can play a morphological role. The adverbs ***mai*** more, ***mai puțin*** less, ***foarte*** very are structural elements of the comparative and superlative degrees of adjectives and adverbs: ***mai frumos*** nicer, prettier, ***mai puțin frumos*** less nice, ***mai bine*** better, ***cel mai interesant*** the most interesting, ***foarte concis*** very concisely, etc.

There is a series of short adverbs that indicate a certain modality of performing the action and even add aspectual values to the verb: ***mai*** (repetition, continuity), ***și*** (addition), ***tot*** (continuity), ***nu prea*** (low intensity). As a rule, these adverbs are placed just before the verb, *i.e.* before the verbal form whenever the latter is preceded by auxiliaries. If the verb is in the negative, these adverbs will come after the negation ***nu***:

A ***tot*** *insista devine neplăcut.*
— Pentru a ***nu mai*** *pierde timpul, fă ceva !*
Eu ***tot*** *muncesc, dar degeaba.*
— ***Nu prea*** *știi formele verbale !*
Am ***mai*** *fost aici.*
Ne-am ***tot*** *văzut în ultima vreme.*
Vreau să ***mai*** *citesc puțin.*
Aș ***tot*** *dormi.*
Nu prea *ne-am duce în excursie la Novosibirsk.*

The adverb ***mai***, can be embedded into the negative past participle or gerund verbal forms: *nemaivăzut* unseen before, *nemaiauzit* never heard of, *nemaiputând* not being able to do something anymore, *nemaiștiind* not knowing anymore, etc:

Nemaiprimind *nici o scrisoare de la el, m-am îngrijorat.*

There are several interrogative adverbs in Romanian: ***unde*** where, ***când*** when, ***cum*** how and ***cât*** how much:

— ***Unde*** *mergi ?*
— ***Când*** *pleci ?*
— ***Cum*** *ai dormit ?*
— ***Cât*** *poate să muncească ?*

The same adverbs can act as relative adverbs. They will have then the syntactic function of connecting the main clause and the subordinate in a complex sentence:

Biletele și hărțile sunt ***unde*** *le-ai pus.*
A venit ***când*** *a putut.*
Vorbesc cu el nemțește ***cum*** *pot.*
Muncește ***cât*** *poate.*

These adverbs can form correlative pairs with other adverbs: ***atunci când*** when, ***acolo unde*** where, ***așa cum*** as, like, ***atât cât*** as much as:

Biletele și hărțile sunt ***acolo unde*** *le-ai pus.*
A venit ***atunci când*** *a putut.*
Vorbesc cu el nemțește ***așa cum*** *pot.*
Muncește ***atât cât*** *poate.*

Adverbs can take prepositions in Romanian: ***de acasă*** from home, ***până acasă*** to my, your, etc. place, ***pe acasă*** around my, your, etc. place, ***pentru acasă*** for home, to go, ***de aici*** from here, located here, ***până aici*** to here, ***pe aici*** somewhere here, ***pentru aici*** for here, ***de jos*** from downstairs, located downstairs, ***până jos*** to downstairs, ***de sus*** from upstairs, ***până sus*** to upstairs:

— ***Vii de acasă ?***
La voi mă simt întotdeauna ***ca acasă.***
— ***Mă duc până acasă.***
— ***Mai stai și tu pe acasă !***
— ***Nu avem teme pentru acasă.***
— ***Adu tu, te rog, niște scaune de sus.***
— ***Du-te până jos*** *și adu o sticlă de vin.*

Both literary and colloquial Romanian make use of numerous adverbial phrases. Many of them have no adverb in their structure, but their meaning and function (they can be replaced with adverbs) account for their status of adverbial phrases:

– **prep. + noun (+ adjective) :** ***fără îndoială*** *~* ***indubitabil, neîndoielnic*** without / no doubt, certainly ; ***cu siguranță*** *~* ***sigur*** definitely ; ***de bună seamă*** *~* ***bineînțeles*** definitely
– **prep. + pronoun :** ***cu totul*** *~* ***complet, totalmente*** completely, totally
– **prep. + adj. :** ***din nou*** *~* ***iarăși*** again
– **prep. + supine of the verb :** ***de ajuns*** *~* ***suficient*** enough
– **pron. + verb + adv. :** ***cine știe unde*** *~* ***undeva*** somewhere ; ***cine știe când*** *~* ***cândva*** sometime ago, sometime in the future
– **adv. + prep. :** ***extrem de*** *~* ***foarte*** extremely ; ***nemaipomenit de*** *~* ***foarte*** very
– **repeated words :** ***zi de zi*** *~* ***zilnic*** every day, day after day ; ***când și când, din când în când*** *~* ***uneori*** from time to time ; ***pâș-pâș*** *~* ***ușurel, încetișor*** slowly, quietly

By their meaning, adverbs and adverbial phrases can be :
– of place : ***acasă*** home, ***acolo*** over there, ***afară*** outside, ***aici*** here, ***apoi*** then, after, ***aproape*** close, in the vicinity, ***deasupra*** above, ***departe*** far, ***dincolo*** in the other room / beyond, ***înainte*** forward, ***înapoi*** backward, ***înăuntru*** inside, ***jos*** down, downstairs, ***pretutindeni*** everywhere, ***sus*** up, upstairs, ***unde*** where, ***undeva*** somewhere, ***cine știe unde*** somewhere, ***la dracu-n praznic*** very far away, ***peste tot*** everywhere, etc.
– of time : ***acum(a)*** now, ***alaltăieri*** the day before yesterday, ***aseară*** last night, ***astăzi*** today, ***atunci*** then, ***când*** when, ***cândva*** ever, once, ***câteodată*** sometimes, ***curând*** soon, ***demult*** a long time ago, ***deocamdată*** for the time being, ***devreme*** early, ***dimineața*** in the morning, ***iarna*** in winter, ***ieri*** yesterday, ***imediat*** immediately, right away, ***îndată*** immediately, right away, ***mâine*** tomorrow, ***noaptea*** at night, ***poimâine*** the day after tomorrow, ***seara*** in the evening, ***târziu*** late, ***(în)totdeauna*** always, ***ziua*** during the day, ***din când în când*** from time to time, ***zi de zi*** every day, etc.
– of manner : ***așa*** so, like that, this way, ***altfel*** otherwise, ***bine*** well, good, ***degeaba*** for free, for no reason, in vain, ***cum*** how, ***împreună*** together, ***încet*** slowly, ***repede*** quickly, ***separat*** separately, ***pe neașteptate*** unexpectedly, ***pe de rost*** by heart, ***românește*** in Romanian, the Romanian way, ***turcește*** in Turkish, the Turkish way, etc.
– of quantity : ***atât(a)*** that much, ***cât*** how much, ***destul*** enough, ***mult*** a lot, ***imens*** immensly, ***puțin*** a little, ***cât de cât*** slightly
– of affirmation : ***da*** yes, ***ba da*** yes, ***desigur*** certainly, ***firește*** naturally, ***negreșit*** sure thing, ***cu siguranță*** definitely, ***de bună seamă*** definitely, obviously
– of negation : ***nu*** no, ***deloc*** no, not at all, ***nicăieri*** nowhere, any place, ***nici*** neither, ***nicicum*** no way, ***nicidecum*** certainly not, ***niciunde*** nowhere, ***niciodată*** never, ***nicicând*** never, ***când o face plopul pere*** never
– of reinforcement : ***chiar*** really, even, just, ***tocmai*** just
– of restriction : ***cel puțin*** at least, ***măcar*** at least, ***decât*** just, only, ***doar*** just, only, ***numai*** just, only
– of modality : ***probabil*** maybe, probably, ***poate*** maybe, ***posibil*** possibly, ***eventual*** maybe, ***oare*** I wonder if

Exercise 12.9. *Read again the examples given above and translate them into English.*

Exercise 12.10. a. *Identify all the adverbs in the text below and form new sentences with them :*

Aseară, uriaș antract comic. Sunt invitat cam la prânz prin telefon. O întâlnire în legătură cu presa din exil. Am asistat la un spectacol homeric. *Scrisoarea pierdută*, actul trei. Caragiale dând o copie palidă a ce e în stare românul când se politizează. Întrunirea nu este intimă, cu câteva persoane, ci este o întrunire politică în toată regula. Și are loc într-o... biserică, în cartierul Ridgewood, unde trăiesc mulți români. Aceeași în care am fost acum două luni, într-o duminică. Atunci lumea a fost potolită, intimidată de Săptămâna Mare și de invitații puterii din țară : un ministru, un consilier prezidențial. Ajungem cu mașina, după un lung ocol prin Manhattan. Ceva mai devreme. V. A., oaspetele, invitat să asculte păsurile unei grupări, întârzie având o consultație de ultimă oră la medic. Așteptăm – vreme în care prin colțuri se discută pasionat. Biserica e transformată în sală de întrunire. Un prezidiu la o masă acoperită cu pânză roșie și un crucifix. [...]
Părintele deschide adunarea cu câteva « cuvinte simțite » patriotico-religioase. Se închină și spune *Tatăl nostru*. Sala repetă după el. [...] Prezidentul întrunirii deschide apoi seria vorbitorilor. Face un rezumat al disensiunii din comunitatea românească din New York. Vorbe mari, un ton de părinte fondator al Statelor Unite, secolul al XVIII-lea. Cuvintele sunt îngrijite, alese atent, spuse rar.

întâlnire ~ întrunire ~ adunare
homeric = de proporții neobișnuite, grandioase,
râs homeric = râs puternic, cu hohote
O scrisoare pierdută – piesă scrisă de **Ion Luca Caragiale** (1852-1912), dramaturg care a satirizat aspecte ale vieții sociale și politice românești
în toată regula ~ adevărat
potolit ~ calm, liniștit
păsuri = griji, nemulțumiri, probleme, reclamații
consultație de ultimă oră last moment appointment
pânză roșie red fabric
cuvinte simțite emotional words
prezident *(iron)* **~ președinte**

Stelian Tănase – *L.A. vs. N.Y.*,
Polirom, Iași, 1998

b. *Reread the text and replace the adverbs with adverbial synonyms.*

The preposition

Although Romanian is an inflected language, prepositions play a major role in connecting words within phrases and sentences. The preposition, an invariable part of speech, functions as a grammatical instrument, an element of relation. It can precede nouns, pronouns, adjectives, adverbs, some verbal forms (the infinitive, the supine). Prepositions fall into three categories:

– simple prepositions: ***a***, ***cu***, ***de***, ***pe***, ***la***, ***în***, ***lângă***, ***pentru***, ***sub***, ***peste***, ***fără***, etc.
– compound prepositions: ***de la***, ***de pe***, ***de lângă***, ***pe lângă***, ***pe după***, etc.
– prepositional phrases: ***în fața***, ***în spatele***, ***în privința***, ***pe dedesubtul***, etc.

Certain prepositions preceding nouns can require a particular case. Most simple and compound prepositions, as well as the prepositional phrases ending in a preposition, indicate the accusative. Some simple prepositions and many phrases require the genitive or the dative [see Chapter 9].

Prepositions are used within structures that refer to:

– place: ***în*** in, ***pe*** on, ***la*** at, ***din*** from, ***de pe*** from, on, ***de la*** from, at, ***sub*** under, ***după*** behind, ***lângă*** close to, ***peste*** over, ***deasupra*** over, ***în spatele*** = ***în urma*** = ***înapoia*** behind, ***în fața*** in front of, ***înăuntrul*** inside, ***spre*** = ***înspre*** = ***către*** towards, ***dinspre*** from, ***pe la*** at, around
– time: ***la*** at, ***în*** in, ***pe la*** around, ***de*** since, ***după*** after, ***înainte de*** before, ***înaintea*** before, ***în timpul*** during, ***în cursul*** during, ***în timp de*** in, ***în curs de*** in, ***în jur de*** around
– manner: ***cu*** with, ***fără*** without, ***a*** of, ***la*** at, ***pe*** by, ***drept*** as, ***ca*** as, like, ***prin*** through, ***sub formă de*** in the form of, ***în chip de*** as, ***în loc de*** instead
– condition: ***cu condiția*** on condition
– cause: ***din cauza*** because of, ***din pricina*** due to, ***datorită*** thanks to, ***mulțumită*** thanks to, ***grație*** thanks to, ***de*** because of, ***din*** because of
– concession: ***în ciuda*** despite, in spite of, ***în pofida*** despite, in spite of
– purpose: ***pentru*** for, ***spre*** for, ***în scopul*** with the purpose of, ***în vederea*** for
– relation: ***relativ la*** related to, regarding, ***legat de*** with respect to, regarding, ***în raport cu*** related to, regarding, ***cu privire la*** regarding, concerning
– exception: ***în afară de*** besides, except, ***fără*** without, ***cu excepția*** except, with the exception of, except for
– addition: ***pe lângă*** in addition to, plus, ***în afară de*** besides, ***în afara*** besides
– instrument: ***cu*** with, by, ***la*** at, by, ***prin*** through, ***prin intermediul*** through, by means of, ***prin bunăvoința*** care of, ***datorită*** thanks to, ***mulțumită*** thanks to, ***grație*** thanks to
– association: ***cu*** with, ***împreună cu*** together with, ***la un loc cu*** with, together with, ***laolaltă cu*** together with

The most frequent prepositions, especially the simple ones, are multifunctional, *i.e.* they can establish various relations between elements within the sentence.

For instance, the preposition ***la*** can indicate place (***stau la fereastră*** I'm standing by the window), time (***am venit la amiază*** I came at noon), manner (***gustări la minut*** appetizers à la minute); ***din*** can indicate place (***ea e din Franța*** she is from France), time (***din zori*** since dawn), cause (***din dragoste*** for love); ***cu*** can indicate an instrument (***scriu cu creionul*** I write with a pen), a feature (***fata cu păr blond*** the fair-haired girl) or an association (***pâine cu unt*** bread and butter); ***pe la*** can indicate a short stop in a certain place (***am trecut pe la el*** I dropped in to see him), the approximate time (***vino pe la 5*** come around 5), etc.

Certain prepositions and prepositional phrases of place have adverbial correlatives, like in English. The preposition preceding a noun / pronoun formally behaves as if it took a definite article. These prepositions require the genitive case:

Nu te duce ***înainte.*** Don't go ahead. – *Stai* ***înaintea mamei.*** Stand ahead of mom.
Parchează ***în față.*** Park in the front. – *Parchează* ***în fața mașinii*** *aceleia.* Park in front of that car.
E ceva ***dedesubt.*** There is something underneath. – *E ceva* ***dedesubtul canapelei.*** There is something under the couch.

In contrast with the phrasal verbs in English, the Romanian verbs do not change their meaning if they are followed by certain prepositions. Some Romanian verbs require specific prepositions. The prepositions that follow equivalent verbs are not necessarily identical in English and in Romanian: ***a amenința*** *pe cineva* ***cu*** *ceva* – ***to threaten*** *sb* ***with*** *smth* (the same preposition), ***a se căsători cu*** *cineva* – ***to marry*** *sb* (no preposition in English), ***a înmulți*** *cât* ***cu*** *cât* – ***to multiply*** *smth* ***by*** *smth* (different prepositions), etc.

The use of prepositions is one of the main difficulties for people learning foreign languages. The problem is that the most frequent prepositions always have a lot of meanings. Besides, there is little correspondence between prepositions in different languages.

Exercise 12.11. *Translate the sentences into Romanian paying attention to the prepositions:*

1. A meeting was arranged at the ambassador's request.
2. At some point things started to go wrong.
3. He is an expert at cooking.
4. He should be at work by now.
5. He was standing at the window.
6. I can't give you more information at the moment.
7. I live at 1007 Markham Ave.

8. I'm sorry, the dean is at lunch right now.
9. I've never been good at sports.
10. Let's meet at the main entrance.
11. She is at the doctor's.
12. There is a flight at 2:30 p.m.
13. They came to stay with us at Christmas.
14. They were shooting at us.
15. This style was popular at the beginning of the 20th century.
16. We are at war, and life is difficult for everyone.
17. We were at a concert last night.
18. Why are you staring at me ?

Exercise 12.12. *Translate the sentences into Romanian. Pay attention to the prepositions :*

1. I am going to start off by explaining the purpose of our project.
2. Are these pots made by your grandfather ?
3. Foreign languages were taught by a very modern method at my university.
4. House prices rose by an average 10 % during the year 2001.
5. He walked right by me without even looking at me.
6. She was a cheerful and friendly person by nature.
7. Students and professors do not address one another by their first name in Romania.
8. He took me by the hand and led me into the next room.
9. The exhibition should have been closed by March 1st.
10. They were sitting over there by the window.
11. They went to Sinaia by bus, not by train.
12. We met quite by chance.
13. We returned home by a different route.
14. We've been exchanging news by e-mail.

Exercise 12.13. *Translate the sentences into Romanian. Pay attention to the prepositions :*

1. Are you leaving for Paul's hometown ?
2. Everyone here says they are for equal opportunities.
3. How much do you want for the car ?
4. I'm speaking for everyone here saying how grateful we are.
5. I've brought some cookies for you.
6. Living conditions for most of the citizens are bad enough.
7. She sings amazingly well for a 14-year-old.

8. The lecture is planned for 5 o'clock.
9. There is room enough for two, please come in !
10. They are using the basement for storage.
11. We haven't decided what to do for her birthday.

Exercise 12.14. *Translate the sentences into Romanian. Pay attention to the prepositions :*

1. She's out from Monday till Friday.
2. He's in his office from 9 am to 2 pm.
3. She collects postcards from all over the world.
4. The train starts from Paris.
5. They were injured in a car crash on their way back from a party.
6. This recipe is different from the one I use.
7. We spent the night in a motel about ten miles from the border.
8. You'll have to borrow this book from someone else.

Exercise 12.15. *Translate the sentences into Romanian. Pay attention to the prepositions :*

1. Do they have Romanian paintings in their collection ?
2. Do you take sugar in your coffee ?
3. I'll be with you in a minute or two.
4. I'm trying to teach Romanian in a more interesting way.
5. Our friend paints in oil colours.
6. His grandmother was born in 1917.
7. My passport is in my carry-on bag.
8. Please write down your name in capital letters.
9. She looked so beautiful in her wedding dress.
10. I am interested in everything.
11. There are some clouds in the sky.
12. We all sat around in a circle.
13. What's that you've got in your hand ?

Exercise 12.16. *Translate the sentences into Romanian. Pay attention to the prepositions :*

1. He didn't die of cancer, he died of old age.
2. She suffers from diabetes.
3. He gave her a box of chocolates.
4. Her mom ought to be proud of her.
5. I'm tired of their constant arguing.

6. It was nice of you to help me.
7. Three of us decided to stay home.
8. Why have you bought five pounds of rice ?!
9. Yes, please, I would like a slice of cake.

Exercise 12.17. *Translate the sentences into Romanian. Pay attention to the prepositions :*

1. He fixed his eyes on me again.
2. He propped himself up on an elbow and looked me in the eyes.
3. I bumped my head really hard on the door.
4. Is my name on the list of candidates ?
5. I found him asleep on the floor.
6. Much of the work is done on the computer.
7. Report to the reception desk on arrival and upon departure.
8. She dropped her books on the desk.
9. She is on a new diet.
10. He's been on antibiotics for over two weeks.
11. There are at least three directors on the board.
12. They took us on a tour of the factory.
13. We got on the train at Ploiești.
14. We met on a rainy day in November.

Exercise 12.18. *Translate the sentences into Romanian. Pay attention to the prepositions :*

1. I don't live with my parents.
2. We just wanted a room with big windows.
3. She shares everything with her husband.
4. Stir the mixture with a spoon.
5. The air is thick with smoke.
6. The risk of developping cancer increases with age.
7. The students are busy with the exams at present.
8. The trouble with car alarms is that they often go off accidentally.
9. Why are you angry with me ?
10. With all its faults, democracy is still the best system we have.

Exercise 12.19. *Translate the sentences into Romanian. Pay attention to the prepositions :*

1. How far is from here to Pitești ?
2. I'll be there waiting for you at a quarter to five.

3. My boyfriend hates going to parties.
4. My computer is connected to the main network.
5. Only one month to my departure !
6. She has been a very good friend to my mother for many years.
7. She was married to a Romanian professor.
8. The store stays open from 9 a.m. to 9 p.m.
9. There are daily flights to New York.
10. They were very kind to me when I was ill.
11. To most of us his success was a surprise.
12. To my surprise, I saw that she was crying.

Exercise 12.20. *Translate the sentences into Romanian. Pay attention to the prepositions :*

1. The police were standing near the entrance.
2. A lot of them study German besides Romanian.
3. Egypt has been a republic since 1952.
4. I can't live without you.
5. I'm from North Carolina.
6. My uncle gave this lecture without her ususal nervousness.
7. His mother goes out for a walk before breakfast.
8. She knelt down beside the bed.
9. She has had over five job interviews since she came to in New York.
10. The teacher was standing behind me, looking over my shoulder.
11. These tickets give students unlimited travel within the U.S.
12. They had lived several days without food.
13. What's behind this sudden change of policy ?
14. Within the past two weeks the weather was unbearable.

Conversation

Jurnale de călătorie

Ce facem înainte de a pleca la drum lung?

Ne asigurăm că avem pașaport valabil.
Pașaportul meu expiră peste două luni.
Trebuie să îmi prelungesc pașaportul.
Valabilitatea acestui pașaport a fost prelungită...

Dacă pentru țara în care călătorim este nevoie de viză:
– ne ducem la consulat și solicităm viza pentru țara respectivă
– stăm la coadă ore în șir
– ne luptăm cu funcționarii de la ghișeu sau, dimpotrivă, ne bucurăm că toată lumea este foarte amabilă cu noi
– obținem viza în câteva zile (dacă avem noroc)

Exercise 12.21. *Imagine that you made a trip to a country for which you need a visa. Describe what you had to do in order to get the visa.*

Alegem traseul și mijlocul de transport cu care călătorim. Rezervăm și cumpărăm bilete.
– mijloace de transport: autocar, tren, avion, vapor
– a prefera trenul avionului
– a prefera avionul vaporului
– a prefera autocarul mașinii personale
– bilet dus-întors, bilet numai dus
– a rezerva loc și a cumpăra bilet printr-o agenție de voiaj, direct de la compania aeriană, prin telefon, prin Internet
– loc la geam, la cap de rând, în față, în spate, lângă ușă
– a reconfirma rezervarea locului

Exercise 12.22. *Answer the questions:*

— Care este mijlocul tău de transport preferat? De ce?
— Preferi avionul vaporului? De ce?
— Preferi vaporul avionului? De ce?
— Preferi autocarul mașinii personale? De ce?
— Cum îți cumperi, de obicei, bilete pentru o călătorie lungă?

Facem cumpărături de ultimă oră: articole de uz personal, cadouri pentru rude și prieteni.

Exercise 12.23. *What does Alexandru say?*

Cristian: — Bună, Alex, ce mai faci? De ce ai o figură așa de amărâtă?
Alexandru: — _____
Cristian: — A, grozav, deci pleci în America? Când pleci?
Alexandru: — _____
Cristian: — Și pe ce rută călătorești? Eu, de obicei, merg prin New York, și de acolo mai iau un avion până la Raleigh.
Alexandru: — _____
Cristian: — Aha, deci prin Detroit... E foarte mare și aeroportul de acolo, sper că ai suficient timp între avioane. Dar revenind la figura ta tristă, ar trebui să fii vesel că pleci, nu să umbli așa, cu o mutră de înmormântare!
Alexandru: — _____
Cristian: — Și ce e așa de rău în a face cumpărături? Mie îmi place teribil să colind prin magazine!
Alexandru: — _____
Cristian: — Mda... Ai și tu dreptate, timpul e scurt, într-adevăr. Și chiar că nu e ușor să găsești niște cadouri «cu specific național», ca să zic așa. În lumea noastră globalizată cam ce găsești într-un loc găsești și în celelalte. Ai încercat la Muzeul Țăranului Român? Au lucruri drăguțe, covorașe oltenești, vase de ceramică, linguri de lemn...
Alexandru: — _____
Cristian: — N-ai pentru ce să-mi mulțumești! Am trecut și eu nu o dată prin asta și știu cum e.

Ne facem bagajele
Cumpărăm sau scoatem din debara: valizele (preferabil cu rotile), gențile de voiaj, rucsacul.
Facem o listă cu tot ce luăm la noi și, mai ales, una cu acele obiecte care nu trebuie sub nici o formă uitate acasă.

Exercise 12.24. *Translate into Romanian the list of things we should take with us when we travel:*

passport, visa, all the documents and airline tickets
money, credit cards, traveler's checks

camera, film and batteries
medication and prescriptions
extra eyeglasses, contact lenses and lens prescriptions
travel alarm clock
first-aid kit
packets of tissues
sewing kit
folding umbrella
converters and plug adaptors
crease-free and comfortable clothing
very comfortable walking shoes
sunglasses and sun block

travel (as an attribute) **de voiaj**
kit **trusă**
first-aid **prim-ajutor**
folding **pliant** (adj.)

Exercise 12.25. *Translate into Romanian the "to do before leaving list":*

– check your passport to see if it is still valid
– apply for visa, if necessary
– stop newspapers delivery
– arrange for post office to hold your mail
– leave your itinerary / contact numbers with family or office
– empty your refrigerator
– leave house key with neighbor
– pay your bills
– buy traveler's checks
– reconfirm your flights

Ne luăm rămas-bun de la prieteni și familie.

Ce spune cel care pleacă?	Ce spune cel care rămâne?
Rămâi cu bine! / Rămâneți cu bine!	Drum bun!
Rămâi sănătos! / Rămâneți sănătoși!	Călătorie plăcută!
Să ne vedem sănătoși!	
Ne vedem peste o lună, la anul etc.!	
Ai grijă de tine! / Aveți grijă de voi!	

Exercise 12.26. *Write a short story about your pre-travel rush.*

Ce facem în timpul călătoriei propriu-zise?

Ne relaxăm, ne gândim la ale noastre, ne uităm pe geam, stăm de vorbă cu vecinul din dreapta sau din stânga, dormim.

Exercise 12.27. *Read the texts (use the dictionary where necessary) and translate them into English:*

Zborul de la București la L.A. a fost liniștit. Între Amsterdam și L.A., ceață. N-am văzut mare lucru, deși am avut loc la fereastră. Așa mi-a fost norocul. Dacă nu prindeam loc la fereastră, sigur ar fi fost senin. Am privit la televizorul agățat undeva deasupra ca să aflu altitudinea, durata, poziția. Un desen animat, imaginând o hartă și o jucărie-avion, îți arată că ești deasupra Groenlandei ori Canadei. Asta îți dă sentimentul abisului. Mai ales când privești prin hublou și vezi întuneric. Numai luminile aripilor sclipind într-un fel de abstracție care trebuie să fie spațiul prin care plutim.

Stelian Tănase – *L.A. vs. N.Y.*,
Polirom, Iași, 1998

Plecăm de la București cu o oră întârziere și cu aflarea veștii că nu vom opri numai la Timișoara, cum fusese prevăzut de la bun început, ci și la Shannon, în Irlanda, escală tehnică. Se profilează o aterizare-decolare suplimentară și apare perspectiva unei sosiri întârziate la New York, plus certitudinea prelungirii chinului de a ședea forțat pe scaun – căci fiind « cursă directă » București-New York, nu se pune problema să ieși din avion în timpul escalelor. Noroc că nu e ca la tren – să fie și toaletele interzise pe timpul staționării. Aparatul de zbor, ca să folosesc limbajul de specialitate, e OK, însoțitorii de bord – amabili, dar nu peste măsură. Nu e nici un loc liber. Și, contrar oricăror așteptări, în salon este foarte cald.

Dana Cojocaru – *Note de călătorie*

Exercise 12.28. *Use the vocabulary and the structures given in Dialogue 1, at the beginning of this chapter, and in Exercise 12.26. to write a journal page about a flight.*

Ce facem după ce ajungem la destinație?

Trecem de controlul pașapoartelor și prin vamă.
Dacă mai avem de luat un avion, ne grăbim să-l prindem.

Exercise 12.29. *Read the texts (use the dictionary where necessary) and translate them into English :*

La L.A. e ploaie de primăvară. Sunt a treia oară aici. Nu am emoții, dar sunt extrem de obosit după 16 ore de zbor. Aștept la o coadă care se mișcă greu, pe 10 rânduri dense, să intru pe teritoriul american. Lume multă – e sâmbătă, de sărbători – venită de pretutindeni. Toate rasele pământului. [...] Controlul documentelor durează neașteptat de mult. Coada merge încet, funcționarii sunt meticuloși. Un tip în uniformă ne cere să dăm bagajele jos de pe umeri. Să le așezăm pe podea. Un negru gras, înalt, mare, cu un cățel mic în brațe, agitat, vesel. Îl plimbă printre bagaje în căutare de alimente, fructe mai ales. Când găsește un măr într-o plasă, pare foarte fericit de captură. Negrul îi oferă o bucată de zahăr. Cățelul dă din coadă. Câțiva în jur, amuzați, aplaudă. După ce trec de tipul care-mi verifică actele, găsesc destul de repede valiza. Cât am așteptat la coadă am fost îngrijorat. În noiembrie 1991, la Oslo, bagajele mele nu au ajuns. Și nu e de hainele care erau înăuntru, ci de jurnalul 1990-91 dispărut atunci. Ireparabil. M-am învățat, țin lucrurile prețioase cu mine, în avion. În valize am numai cârpe și maculatură (ziare, cópii xerox etc.). Simt o ușurare când apuc valiza de toartă și o târăsc pe un cărucior. G. mă așteaptă. Traversăm un Los Angeles sub ploaie. [...] Încerc să înșel *jet lag*-ul, diferența de fus orar. Nu dorm, amân somnul. Veteran insomniac cum sunt, nu insist. Las providența să lucreze. *Jet lag*-ul este o boală misterioasă. Te cuprinde venind din Europa în America și invers. Se traduce prin amețeli, stare de oboseală și trece cam într-o săptămână.

Stelian Tănase – *L.A. vs. N.Y.*,
Polirom, Iași, 1998

Mi se confirmă că sosim în jur de 5, în loc de 3 – e rău, în ceea ce mă privește, căci risc să pierd următorul avion. Aterizăm cu bine pe JFK, eu cam nervoasă din cauza întârzierii, dar nu foarte – bine că sunt aici. Controlul pașapoartelor, vama, totul se petrece repede și fără probleme. Reușesc să ajung la LaGuardia și îmi iau talonul de îmbarcare cu 30 de minute înaintea orei de decolare anunțate. Tipul de la *check-in* face o pasiune bruscă pentru mine, îmi schimbă locul rezervat și-mi dă unul nou, la geam, mie oricum nu îmi mai pasă, vreau doar să mă văd în avion. *I want you to be happy*, zice domnul, eu chiar aș fi dacă mi-ar da mai repede talonul, nu cunosc aeroportul și nu știu cât mai am de mers până la *Gate 8*, el mă pune să îi zic pe litere cum mă cheamă, mie îmi tremură mâinile, scap pe jos toate biletele și actele, le strâng repede,

între timp, domnul cu pricina își încheie prima lecție de română, dedicată numelor proprii, și mă lasă să plec. Ne îmbarcăm oarecum la timp, mă așez pe locul meu cel nou de la geam și adorm instantaneu. Mă mai trezesc din când în când anunțurile din care aflăm despre poziția noastră la coadă, pornim de pe la 20 și ceva. La un moment dat ne smucim din loc vijelios, mă uit la ceasul potrivit deja pe ora locală, e 8.50, avionul urcă abrupt și se lasă rău pe-o parte. Mă silesc să nu adorm și să mă uit pe geam și nu îmi pare rău – rămân fără suflu. Jos este o mare, o dantelă de lumini, ceva absolut superb, nu am mai văzut nicicând așa ceva. Deodată recunosc Manhattan-ul, văd, minuscule și sclipitoare, toate blocurile imense pe care cu nici un an în urmă le văzusem de mai aproape, de la baza lor și de pe Acoperișul Lumii, recunosc desenul străzilor intersectându-se în unghi drept și tăiate doar de Broadway-ul cel pieziș – este cu totul și cu totul fascinant. [...] Îi sunt, înainte de a adormi din nou, recunoscătoare tipului de la LaGuardia care chiar că m-a făcut *happy* cu locul de la fereastră. Pic iar în somn și redeschid ochii atunci când se anunță manevrele de aterizare la RDU, piloții pun avionul pe pistă la fel de smucit cum îl și săltaseră la New York. Nu îi aplaudă nimeni, se pare că doar Tarom-ul și unele linii est-europene și sud-americane au parte de acest semn de gratitudine.

Dana Cojocaru – *Note de călătorie*

Exercise 12.30. *Use the vocabulary and the structures given in Dialogues 3 and 4 at the beginning of this chapter, and in Exercise 12.28. to write a journal page about your flight (takeoff to landing).*

Ne bucurăm că am ajuns și revedem persoane și locuri cunoscute, sau că vedem locuri noi.

Exercise 12.31. *Translate the texts into Romanian (use the dictionary) :*

Eighteen hours and five stops after leaving Durham with the Duke students who were giving her a ride, Alexandra saw the overcast skyline of Chicago come into view, a spiky EKG of a city with a frenetic heartbeat – no flatlining here. She breathed in the soot and fumes pouring from the refinery smokestacks in Gary and felt braced by the air of the Rust Blet in hostile springtime. She even welcomed it after her exotic experiences in too-pretty budding lushness of the silicon-clean Research Triangle.

Julie Tetel – *The Blue Hour*,
Madeira Books, 1998

I cried when I first saw her. The two hundred salami-chomping Yugoslavs aboard the jet bringing us to the New World saw her too, and broke into a Serbian rendition of "America the Beautiful". We were done with the old world, liberty was ours! We emerged like butterflies from the husks of abandoned salamis onto the tarmacs of the Promised Land.
On the ferry going to Liberty Island, I asked a number of people – mostly foreign tourists or recent immigrants – why they were going to visit her. A Portuguese man said that he had lived under the dictatorship of Salazar and the statue had always represented democracy to him. A Chinese woman said that she had been in Tiananmen Square when the students had erected a Chinese Miss Liberty. An Italian man said that he just wanted to get a picture. But it was a middle-aged man with a German accent who said the simplest and most moving thing: "I came to this country in 1939." That's all. He then looked me straight in the eye. I could only barely imagine how Miss Liberty must have looked to a European Jew fleeing the Nazis in 1939.
I have seen her in movies, in books, in cartoons, in commercials, on postcards, on T-shirts, tattooed on a guy's arm. I've heard her spoken of lyrically, bitterly, and wistfully in poems, songs, newspapers. An overwrought familiar, equally a torch of idealism and a mistress of kitsch!
[...]
There are tourists from dozens of countries at Miss Liberty's feet. Every nationality has a different group arrangement for picture taking. Eastern Europeans pose women in front with men behind. The Japanese like rows by height, with children crouching in front. Israelis link arms. [...]
I admire Ms. Liberty's stoic patience – always in the eternal flashbulb, the perennial cover girl of democracy. How does she keep her soul camera-proof as we turn her into postcards?

Andrei Codrescu – *Road Scholar: Coast to Coast Late in the Century*, Hyperion, New York, 1993

Exercise 12.32. *Write a journal page with your first impressions in: Bucharest, New York, Paris, Rio de Janeiro, Cairo, Tokyo.*

Ne ducem la hotel.

– a avea o rezervare
– cameră single (cu un pat), cameră dublă (cu două paturi), apartament
– mic dejun inclus în preț
– room-service

– servicii și facilități: minibar în cameră, curățătorie chimică, coafor, Internet, sală de fitness, piscină, saună, sală de bowling, parcare subterană
– ce mai putem cere: o pătură în plus, o scrumieră, niște prosoape în plus, o pernă în plus
– ce probleme pot să apară: în camera mea nu merge telefonul, nu merge televizorul, nu funcționează caloriferul, s-a ars un bec, nu se închid bine robinetele (drept urmare, picură apa și mă scoate din minți!), nu se deschide fereastra, camerista nu a făcut curat

Ce spune recepționerul / recepționera?	Ce spune clientul?
Bine ați venit în hotelul nostru!	Am o rezervare pe numele...
Aveți rezervare?	Aș dori o cameră la parter, la etajul doi, ...
Completați formularul de ședere.	Aș dori o cameră cu balcon, cu frigider, ...
Poftiți cheia dumneavoastră.	E vreun mesaj pentru mine?
Ședere plăcută!	Puteți să-mi comandați un taxi?
Este totul în regulă?	Mulțumesc pentru ospitalitate.
Poftiți nota.	Puteți să îmi faceți nota?

Exercise 12.33. *Write three dialogues in which you discuss with the receptionist: 1. when you check in; 2. when you complain about troubles with your room; 3. when you check out.*

Ieșim să ne plimbăm prin oraș (despre asta am vorbit în Capitolul 10!).

Exercise 12.34. *Imagine that you are visiting: Bucharest, Rome, Paris, Moscow, Washington DC, New York, San Francisco. Write a journal page about a walk around the city.*

Ne ducem la muzeu.

– muzeu de artă, de istorie, de istorie naturală, muzeul figurilor de ceară
– expoziție de sculptură, de pictură, de gravură, de fotografie
– Muzeul Metropolitan din New York, Muzeul de Artă Modernă din San Francisco, Muzeul Luvru din Paris, Galeriile Tretiakov din Moscova, Muzeul de Artă din București
– antichități, antichități egiptene, antichități grecești, antichități romane
– obiecte de artă din Evul Mediu
– Renașterea italiană

– pictură impresionistă
– obiecte de artă decorativă
– ceramică
– tapiserii

Exercise 12.35. *Translate into Romanian the short presentation of one room of the retrospective exhibition of Sol LeWitt's works (San Francisco Museum of Modern Art, February 19-May 21, 2000) :*

San Francisco Museum of Modern Art. This building, designed by the Swiss architect Mario Botta, consists of four stories of gallery space and one floor devoted to services and amenities. The central skylight bathes the plazza-inspired atrium in natural light, revealing the elegant rhythm of the striped granite floors and birchwood walls. The gallery spaces offer quiet refuge, striking a balance where the architecture and the art enhance one another. The exhibitions on view include modern and contemporary art from the Museum's permanent collection of over 20,000 works and special temporary shows.

Floor 5, 511, Autobiography

The period from the late 1970s to the early 1980s marked a time of change in LeWitt's personal life and breakthroughs in his work. Beginning in 1971 he had spent time in Italy on a regular basis, and in 1980 he moved to the central Italian town of Spoleto and was seldom at the studio in New York where he had worked for the previous twenty years. Before leaving, LeWitt documented that studio in an extended series of photographs, which he then arranged in nine-part photogrids. The result is an intimate but indirect portrait of the artist. The photographs are straightforward, the images banal and mundane, showing the artist's life not as a glamorous affair of publicity and myth, but as a day-to-day rhythm of ordinary activity and work.

Exercise 12.36. *Write a similar text, in Romanian, about a museum and an exhibition.*

Ne ducem la un concert.
– concert de muzică simfonică, concert de muzică de cameră, concert de rock, concert de jazz
– recital de pian, de orgă, de clavecin, de vioară, de violoncel, de chitară clasică, de clarinet, de flaut, de oboi, de harpă
– concert pentru pian și orchestră, pentru vioară și orchestră
– fantezie pentru pian, cor și orchestră
– simfonie, cantată, oratoriu
– instrumentist, cântăreț, dirijor, laureat al unor concursuri internaționale
– Filarmonica « George Enescu », Orchestra Radio

Exercise 12.37. *Answer the questions :*

— Când ați fost ultima dată la un concert ?
— La ce fel de concert ați fost ?
— Unde a avut loc concertul ?
— Cine a cântat ? Ce orchestră ? Ce solist ? De unde ?
— Ce anume s-a cântat ?
— V-a plăcut concertul ? De ce ?

Ne gândim la cât de norocoși suntem că avem șansa de a călători.

Exercise 12.38. a. *Read the story (use the dictionary if necessary) :*

Trăiau odată la țărmul mării doi foarte buni prieteni pescărușI : Cioc Tare și Cioc Lat. Erau tineri și plini de viață și își făceau împreună o mulțime de planuri de viitor. Visul lor cel mare era să facă înconjurul lumii în zbor.
— Păsările călătoare cum pot ajunge până în țările calde ? Noi de ce n-am putea să zburăm în jurul pământului, să cunoaștem locuri noi și minunate ?
— Ai dreptate ! La urma urmei, cocorii sau rândunelele sunt niște păsări mai firave și mai puțin rezistente decât noi.
Cei doi discutau ore în șir despre călătoria fantastică. Până într-o zi, când Cioc Tare a venit la Cioc Lat și i-a zis :
— M-am hotărât. Fie ce-o fi, eu mâine plec ! Ce faci, nu vii ?
— Tocmai acum ? a tresărit speriat Cioc Lat. Haide să amânăm un timp călătoria ! În primăvara asta aveam de gând să-mi întemeiez și eu un cuib, să am puișori…
— Faci ce vrei, eu tot plec, s-a decis Cioc Tare.
Și a plecat de unul singur, nu însă înainte de a-și lua rămas bun, cu o strângere de inimă, de la prietenul său.
Cioc Lat și-a întemeiat într-adevăr un cuib și a avut mulți puișori. A devenit în scurtă vreme un pescăruș respectat și îndrăgit de toți. L-au numit mai marele pescărușilor de la țărmul acelei mări. Era un conducător blând și chibzuit, iar supușii săi îi ascultau dojenile și sfatul.
Trecu un an, trecură doi. Într-o bună zi, iată că Cioc Tare se întoarce din călătorie. Era ostenit, îl dureau aripile de atâta zbor, însă nu-i părea rău deloc că făcuse înconjurul lumii. S-a dus la Cioc Lat, l-a îmbrățișat și s-a apucat să-i povestească cu însuflețire :
— De-ai ști câte mi-a fost dat să văd și să aud ! Insule pierdute în ocean, cu plaje imense și palmieri, deșerturi cu oaze și caravane, jungla umedă

și încâlcită în care dorm tigri și elefanți. Am poposit pe corăbii uriașe, cu sute de mateloți. Unii cu pielea albă, alții cu pielea neagră sau galbenă. Mi-ar trebui încă o viață ca să-ți pot povesti totul.

— Nici nu vreau să aud! se răsti la el Cioc Lat. Nu ești altceva decât un pierde-vară, un vagabond. Pe când eu am o familie căreia trebuie să-i port de grijă. Sunt mai marele pescărușilor și nici unul nu iese din vorba mea. Duc o viață cinstită și demnă. Sunt mândru de mine!

Cioc Tare tăcu și, întristat, îi întoarse spatele. Rămase să locuiască pe acel țărm, unde se născuse. Își făcu la rândul său un cuib într-un loc retras, unde nu-l deranja nimeni. Nu intra în vorbă cu ceilalți pescăruși, care de altfel nu-l prea băgau în seamă.

La scurtă vreme după revederea cu Cioc Tare, Cioc Lat se îmbolnăvi. Nu mai avea poftă nici de mâncare, nici de somn. Zăcea doar în cuibul său, cu privirea pierdută în zare. Veniră să-l consulte doctori vestiți în lumea păsărilor, însă nici unul nu află cauza bolii sale. Cioc Lat îi alungă pe toți și porunci să fie chemat fostul său prieten, Cioc Tare. Când acesta se înclină dinaintea sa, îi zise:

— Prietene, îmi pare rău pentru purtarea mea de acum câtva timp. Simt că mi se apropie sfârșitul. Sunt sigur că voi pieri fără să-mi fi împlinit visul de a face înconjurul lumii. Mai ții minte cum vorbeam noi odinioară că vom pleca împreună și vom trăi nenumărate aventuri? Haide cu mine acum! Mai pornește o dată în marea călătorie alături de sărmanul tău prieten!

Cioc Tare a scuturat din cap.

— Nu se poate. În viață fiecare lucru trebuie făcut la timpul său. Am fost o dată, mi-a ajuns. Acum am și eu cuibușorul meu și puișorii mei. Să plec n-ar mai avea nici un rost.

Cioc Lat și-a înțeles prietenul, iar a doua zi a plecat singur la drum. A zburat o zi, două, trei, însă era bolnav și lipsit de vlagă. Și-a dat seama că nu-l mai țineau puterile și că avea să se prăbușească. Era însă împăcat cu sine însuși. Și ce dacă voi muri? Măcar am avut curajul de a porni în această călătorie. Măcar am încercat, prea târziu, într-adevăr, să-mi împlinesc visul.

Cugetând astfel, și-a strâns aripile și a picat în gol. Dar a avut noroc, căci a nimerit pe puntea unui vas. Marinarii, oameni cumsecade, l-au îngrijit până când s-a înzdrăvenit. Și atunci, adunați pe puntea vasului, l-au văzut luându-și zborul către casă.

odată once upon a time
la urma urmei after all
fie ce-o fi come what may

aveam de gând I intended
de unul singur alone
un pierde-vară a loafer
să port de grijă to take care of
nu-l prea băgau în seamă did not pay much attention to him
mai ții minte do you still remember
nu-l mai țineau puterile he lost his strength
avea să se prăbușească he would fall
împăcat cu sine însuși in peace with himself
măcar at least
să-mi împlinesc visul to make my dream come true

Adina Popescu – *Doar un zbor în jurul lumii*,
Compania, București, 1999

b. *Identify the nouns designating birds (**pescăruș**, _____, _____) and wild animals (**tigru**, _____) in the text. Look up in the dictionary other names of birds, of wild and domestic animals, and memorize them. Make up sentences with each of the nouns you found.*

c. *Answer the questions:*

V-a plăcut povestea?
Dacă da, de ce?
Dacă nu, de ce?

SĂRBĂTORI FERICITE !

HAPPY HOLIDAYS !

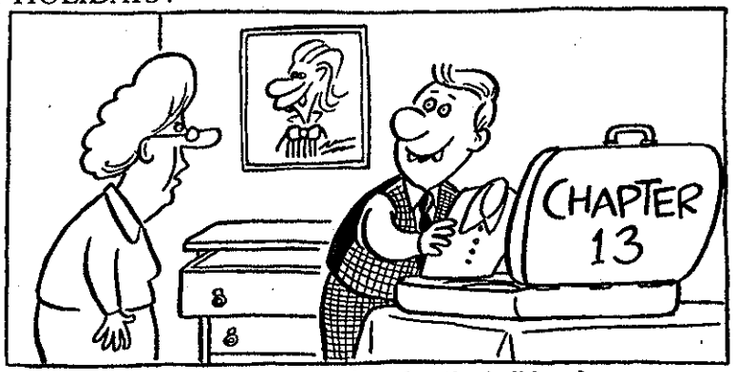

— Have you got plans for the holidays ?
— Yes, I'm going to a country that is much more than just Dracula's land.

section 1 Introductory dialogues

Dialogue 1

— Ții minte, când eram mici și ne duceam la țară în vacanța de iarnă, de Crăciun ? Era așa de frumos…
— Da, incredibil, ce vremuri ! Parcă și vremea era mai altfel, era zăpadă multă, dar nu era chiar așa de frig. Oricum, stăteam afară cu orele, ne băteam cu bulgări, ne dădeam cu sania…
— Cel mai amuzant era să descoperim cine este, de fapt, Moș Crăciunul anual, nu ?
— Da, da, și cei mari se distrau pe seama noastră. Nu știi că abia așteptau și ei momentul când toată partea deghizată se va fi terminat și când noi îl « demascam » pe unchiul Vasile sau Ion sau cine mai era ?
— N-ar fi recunoscut pentru nimic în lume că ei au fost « moșii » !
— Îmi plăcea și să merg la colindat cu copiii din sat. Covrigii de-atunci, și merele, și nucile… N-am mai mâncat nicăieri așa covrigi…

— Nu ne-ar fi trecut nouă prin cap atunci că peste ani aveam să ne petrecem sărbătorile prin atâtea țări străine. Și că aveam să vedem cu ochii noștri că, într-adevăr, câte bordeie, atâtea obiceie…

Words, word forms, synonyms, antonyms, phrases
Crăciun *n / neut* Christmas
vremuri *n / pl* times ~ **timpuri**
vreme *n / f* weather
mai altfel *adv phrase* a bit different
cu orele *adv phrase* for hours ~ **ore în șir**
bulgăre *n / m*, **(de zăpadă)** snow ball – **a se bate cu bulgări**
sanie *n / f* sled, sledge – **a se da cu sania**
a descoperi *vt* to discover
Moș Crăciun Romanian equivalent of Santa Claus ~ **moșul**
cei mari ~ adulții ≠ cei mici ~ copiii
a se distra pe seama cuiva *vi* to make fun on somebody
deghizat *adj(4)* disguised
se va fi terminat *future perf 3rd sing* of **a se termina** *vrefl* to be over
a demasca *vt* to unmask, to reveal
a recunoaște *vt* to admit
pentru nimic în lume *adv phrase* not for the world
a merge la colindat *v phrase* to go from house to house singing
Christmas carols ~ **a colinda**
covrig *n / m* a variety of cracknel or soft pretzel
nucă *n / f* walnut
a-i trece cuiva ceva prin cap *v phrase* ~ **a se gândi, a avea un gând, o idee**
aveam să petrecem *future in the past 1st pl* of **a petrece** to spend time
aveam să vedem *future in the past 1st pl* of **a vedea**
câte bordeie, atâtea obiceie *proverb* so many people, so many minds

Dialogue 2

— De ce ești așa de amuzată ?! Nu mi se pare că e o plăcere să stai cu mâinile în carne tocată, rece…
— Ha, asta nu-i nimic ! Să vezi după, când o să m-apuc să fac sarmalele propriu-zise, adică să înfășor zeci și zeci de foi de varză murată, cu grijă să nu sară carnea din ele când le las din mână ! O să vezi ! Pentru că ai să m-ajuți și tu, nu ? Că doar n-oi fi unul dintre bărbații care socot că e sub demnitatea lor…
— Bine, bine, să lăsăm discursurile feministe, știi bine că pentru tine nu mă dau în lături de la nimic. O să fac până și sarmale ! Dar tot nu înțeleg de ce râdeai de una singură mai acum două minute.
— Pentru că mi-am adus aminte de Alexandra, după ce a petrecut Crăciunul în România, acum doi ani. Nu mai știi ? A trebuit să ia cu asalt sala de fitness ca să scape de kilogramele în plus datorate sarmalelor, cârnaților, cozonacilor și celorlalte bunătăți tematice…

— Să revenim la oile noastre, pardon, la sarmalele noastre. Cum se petrece acțiunea în care vrei să mă implici?
— Uite, eu termin imediat de amestecat umplutura...
— E numai carne tocată și atât?
— Vai de mine, ce ignoranță! Cum or fi putând unii să n-aibă habar de nimic pe lume?! Iartă-mă, te tachinam. Hai să-ți explic. În acest amestec trecut prin mașina de tocat avem carne de porc, slănină, ceapă, orez și, evident, sare și piper. Gata, am și terminat de amestecat. Bun... Acum punem umplutura pe foaia de varză, în cantitate potrivită: nici prea multă, nici prea puțină. După ce le rulăm, introducem – cu mare grijă! – capetele ruloului în interior, după care așezăm sarmalele în cratiță, peste stratul de varză tocată gata pregătit, una lângă alta, fără spațiu între ele, în straturi.
— Și pe urmă, gata! Le punem la fiert!
— Dacă s-ar putea, chiar în clipa asta, nu? Arta, inclusiv cea culinară, cere sacrificii! Mai avem de pus, între straturi, varză tocată, boabe de piper, foi de dafin. Si după ce mai punem deasupra încă un strat de varză tocată și niște mirodenii, umplem oala cu apă fierbinte și o punem la fiert. La foc domol. După care...
— Să nu mai anticipăm, te rog, e prea mult. După ce vom fi umplut sutele de foi de varză pe care le-ai pregătit, vom putea să ne concentrăm și asupra pașilor următori.
— De acord. Între timp, putem să ne gândim la ce cadouri oferim și cui.
— Da. Și la cum împodobim bradul.

Words, word forms, synonyms, phrases
carne tocată *n / f* minced meat
a înfășura *vt* to roll
varză *n / f* cabbage – **varză murată** sour cabbage, **foaie de varză** cabbage leaf, **varză tocată** chopped cabbage, sauerkraut
a sări din *vi* to jump out
n-oi fi *presumpt mood pres 2nd sing* of **a fi**
a socoti ~ **a crede, a considera**
demnitate *n / f* dignity – **a fi sub demnitatea mea, ta** etc. să to be beneath me, you, etc. to
a se da în lături de la ceva *v phrase* to avoid doing something
a râde de unul singur / de una singură *v+adv phrase* to laugh to oneself
a lua cu asalt *v phrase* to assault (iron.), to run to (in this context)
a scăpa de *vi* to get rid of
cârnat *n / m* sausage
cozonac *n / m* pound cake (sweet bread type), baked in Romania mainly at Christmas and Easter
bunătăți *n / f / pl* goodies
să revenim la oile noastre *proverb* let's get back to the subject, lit.: let's get back to our sheep (from Fr.: revenons à nos moutons)
a se petrece *vrefl* to happen, to occur, to take place
a implica pe cineva în ceva *vi* to involve somebody into something

umplutură *n / f* filling, forcemeat
vai de mine *interj* oh my, oh dear
or fi putând *presumpt mood past 3rd pl* of **a putea**
a tachina *vt* to tease
amestec *n / neut* mixture
mașină de tocat *n phrase* meat grinder
slănină *n / f* bacon
ceapă *n / f* onion
orez *n / neut* rice
rulou *n / neut* roll
cratiță *n / f* pot
strat *n / neut* layer
a pune la fiert *v phrase* to put to the boil
arta cere sacrificii *saying* art demands sacrifice
boabe *n / neut* **de piper** black pepper
foi *n / f* **de dafin** laurel leaves
mirodenii *n / pl* spices
oală *n / f* tall pot
foc *n / neut* **domol** slow fire – **a pune la fiert la foc domol** to simmer
vom fi umplut *future perf 1st pl of* **a umple** to fill
a se concentra asupra cuiva, a ceva *vi* to focus on somebody, something
a împodobi *vt* to decorate
brad *n / m* fir tree, Christmas tree

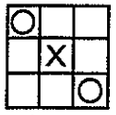

Dialogue 3

— Vezi, așa e natura umană, stăm acum și facem pregătirile pentru masa de Crăciun, dar eu mă gândesc la Paști.
— E firesc. Unu – pentru că Paștele la noi e, într-un fel, mai important decât Crăciunul. În lumea ortodoxă, în general, cred că Învierea este cel mai semnificativ moment. Doi – pentru că de Paști tu vei fi în România, cu familia, cu prietenii de acolo, vei mânca ouă roșii, cozonac, pască...
— Ai putea să vii și tu cu mine. Serios! N-ai mai fost acasă de trei ani! Anul ăsta Paștele ortodox e pe la începutul lui mai, deci după ce anul nostru universitar aici se va fi încheiat. Putem merge la slujba de Înviere, ideal ar fi să mergem undeva la țară, tradițiile de sărbători sunt, orice-am spune, mai vii și mai autentice la sat.
— Apropo, cred că cele mai frumoase pagini despre obiceiurile românești de Paști le-am citit în... franceză, scrise de Martha Bibescu.
— O, dar Martha Bibescu a fost tradusă în română, nu știi? O să-ți dau să citești. De fapt, acuma să mărturisesc: *Izvor. Țara sălciilor* este unul dintre cadourile mele de Crăciun pentru tine...
— Și celelalte?
— Ai răbdare, încă nu a sosit momentul dezvăluirilor totale!

Martha Bibescu (1889-1973) – scriitoare română de expresie franceză, autoare a numeroase lucrări traduse în multe limbi, membră a Academiei Regale a Belgiei. *Izvor. Țara sălciilor* este considerată una dintre cele mai frumoase scrieri despre România tradițională.

Words, word forms, synonyms, phrases
Paști / Paște *n / neut* Easter
firesc *adj(3)* natural
în lumea ortodoxă in the orthodox world
Înviere *n / f* Resurrection
ouă *n / neut* **roșii** red Easter eggs
pască *n / f* traditional Easter cake made of pound cake dough and sweet farmer cheese
se va fi încheiat *future perf 3rd sing* of **a se încheia ~ a se termina**
slujbă *n / f* religious service
apropo *adv* by the way
obicei *n / neut* custom, tradition
a mărturisi *vt* to confess
a avea răbdare *v phrase* to be patient
dezvăluire *n / f* revelation

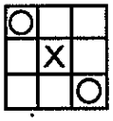

Dialogue 4

— Știi, căutam zilele trecute pe Internet niște informații despre mărțișor...
— Și ai găsit ceva ce nu există ! Ha-ha, eu am aflat din diverse *site*-uri multe lucruri inedite despre România. De pildă, cum că turiștii care pozează o demonstrație politică pot fi arestați. Să fim serioși ! Altele sunt problemele în România !
— Eu vorbeam doar despre mărțișor. Și am găsit informații care îmi par a fi suficient de legate de realitate.
— Scuză-mă, te-am întrerupt. Nu mai fac, promit. Să auzim, așadar. Ce-ai găsit ?
— Păi, descrierea mărțișorului, ca obiect : șnurul bicolor făcut din două fire răsucite, unul alb și altul roșu, micul talisman aferent. Am aflat și eu cu ocazia asta că nu numai noi oferim mărțișoare reprezentantelor sexului frumos, ci și alții de prin Balcani. De pildă, bulgarii.
— Da, nu știai ? E un obicei frumos, dar acuma are concurență, în februarie.
— Ce vrei să spui ?
— Vreau să spun că a venit puternic din Occident, grație televizorului, ca să zic așa, Sf. Valentin, cu alaiul său de inimioare roz și roșii.
— Eu unul nu am nimic împotriva importului de sărbători. Și chiar simt nevoia să iau apărarea presei și a comercianților care, se pare, au contribuit decisiv la transferul cultural. Ca zi a îndrăgostiților,

Sf. Valentin a devenit o sărbătoare populară și în alte țări din Europa de Est. Părerea mea e că atâta vreme cât nu a fost impusă, ci s-a impus singură, înseamnă că era nevoie de ea.

Mărțișor – mic pandantiv de diferite forme (trifoi cu patru foi, coșar, inimioară etc.), legat cu un fir împletit, roșu cu alb, care se oferă femeilor și fetelor de 1 martie, ca talisman aducător de noroc și ca semn al primăverii și al iubirii.

Words, word forms, synonyms, antonyms, phrases
inedit *adj(4)* original
de pildă ~ de exemplu
cum că that (hypothetical)
a întrerupe pe cineva *vt* to interrupt somebody
șnur *n / neut* string, cord, lace
fir *n / neut* thread
răsucit *adj(4)* twisted together
talisman *n / neut* talisman
aferent *adj(4)* that goes with it
sexul frumos *n phrase* the fair sex
alai *n / neut* retinue, mass
inimioară *n / neut dim* of **inimă**
a avea ceva împotrivă *v phrase* to have something against ≠ **a nu avea nimic împotrivă**
a lua apărarea cuiva *v phrase* to defend somebody
comerciant *n / m* merchant, tradesman
îndrăgostit *n / m* person in love
atâta vreme cât *conj phrase* as long as
a impune *vt*, **a se impune** *vrefl* to impose

Exercise 13.1. *Read the dialogues. Translate them into English. Memorize the new words. Identify the new grammar problems (such as : the presumptive mood, the future perfect and the future in the past of the indicative mood). The grammar topics identified here will be studied in* Section II.

Exercise 13.2. *Reorganize the vocabulary given above by parts of speech. Add the new words to your Romanian-English dictionary. You can also build new word groups related to Romanian holidays and cooking traditional food.*

section 2

Grammar

Will the future bring something new?

The future perfect

The Romanian future tenses (future 1 : ***voi studia***, future 2 : ***o să studiez***, future 3 : ***am să studiez***) have both absolute value (they indicate an action that will take place after the moment of speaking) and relative value (they can be used after a verb in a past tense to indicate a future action from a past point of view). There is no restrictive "sequence of tenses" in Romanian – a future tense can be used after a past tense :

> ***Știam** că **vei veni**.* I knew you would come. (future 1 after imperfect)
> ***Mi-a spus** atunci că **o să plece** și **n-o să se mai întoarcă** niciodată.* She / he told me then that she / he would leave and never come back. (future 2 after compound perfect)
> ***Să fi știut el** atunci că **are să vină** o nenorocire ?* Could he have known at that time that a disaster would come ? (future 3 after past subjunctive)

There are, however, two verbal tenses, the future perfect and the future in the past, that are specialized in relative values.

The future perfect indicates a future action completed before another future action. The future perfect is formed with the future 1 indicative of the auxiliary verb ***a fi*** and the past participle of the actual verb :

Sing.	1st	***voi fi***	+ the past participle of the actual verb
	2nd	***vei fi***	
	3rd	***va fi***	
Pl.	1st	***vom fi***	
	2nd	***veți fi***	
	3rd	***vor fi***	

In the negative, the negation ***nu*** is placed before the auxiliary : ***nu voi fi cântat***, ***nu vei fi auzit***, ***nu vor fi sosit***, etc.

Unstressed personal pronouns and reflexive pronouns precede the auxiliary. In the negative, they are inserted between ***nu*** and the auxiliary : ***mă voi fi calmat***, ***nu mă voi fi calmat***, ***îl va fi terminat***, ***nu-l va fi terminat***, ***ni le va fi arătat***, ***nu ni le va fi arătat***, etc.

The affirmative future perfect is often preceded by temporal or conditional adverbs and conjunctions, such as : ***când***, ***atunci când***, ***după ce***, ***imediat ce***, ***odată ce***, ***cum***, ***imediat cum***, ***dacă***. The negative future perfect can be accompanied by the adverb ***încă***, or by the conjunction ***dacă*** with temporal value.

Verbs in the future perfect usually give sentences an emotional turn. They intimate the desire to see the first future action accomplished before focusing on the second one. The future perfect is mostly used in literary style. In colloquial Romanian one of the futures or the present indicative are more frequent :

> *Îți va da raportul **după ce îl va fi terminat**. ~ Îți va da raportul **după ce îl va termina**. ~ O să-ți dea raportul **după ce îl termină**.* He will give you the report when it's done.

The future perfect can indicate a probable, possible, presumed action or state in a remote past (modal value) :

> ***Odinioară** acolo **se vor fi înălțat** munți, acuma sunt oceane adânci, albastre.* A long time ago, high mountains might have been there, now there are deep blue oceans.

Exercise 13.3. *Read the texts (use the dictionary if necessary). Identify the verbs in the future perfect :*

Când te vei întoarce vei fi învins răzbunarea
Timpul va fi alb
Trecutul va fi fost o idee
Viitorul o altă idee...

a învinge to win over
răzbunare retaliation, revenge

Virgil Ierunca

Trupul meu întreg este o lumânare
După ce se va fi scurs toată în țărână
Și flacăra se va topi în albastru
Veți mai simți o arsură pe mână.

a se scurge to leak
țărână soil, earth

Adrian Popescu

Și în Egipt, acum cinci mii de ani,
Va fi fost poate un poet
Care și el încerca să măsoare
Hăurile vremii viitoare [...].

hăuri depths, abyss

Alexandru Philippide

Exercise 13.4. *Fill in the blanks using the given verbs in the future perfect:*

1. Când toate acestea (a se sfârși) _____, voi pleca undeva departe și voi uita de toate.
2. Odată ce (a încheia) _____ lucrările la casa cea nouă, își vor permite și ei o lună de concediu.
3. Și-a dat seama că se va putea gândi serios la viitoarea sa carieră numai după ce (a-și susține) _____ teza de doctorat.
4. Când viscolul (a se mai liniști) _____, se va relua activitatea normală și avioanele vor putea decola din nou.
5. Imediat ce (a se finaliza) _____ negocierile, tratatul va fi semnat.
6. Putem să ne apucăm de un studiu cu adevărat serios, dar numai după ce (a introduce) _____ în computer toate textele acestor autori.
7. Atunci toate necazurile (a nu mai fi) _____ decât o amintire.
8. Sigur că se vor muta din nou pe Coasta de Vest, dar numai după ce (a lucra) _____ suficient de mult altundeva și (a câștiga) _____ destui bani ca să nu mai aibă griji materiale.
9. Iar după ce (a înțelege) _____ rostul acestei întâmplări din viața noastră, vom putea merge mai departe.
10. Am înțeles atunci că până mă voi transfera eu de la JFK la LaGuardia, avionul de Washington (a pleca) _____ de mult!
11. Cândva pe-aici (a alerga) _____ cai sălbatici, acum se înalță zgârie-nori.
12. Când piesa (a se sfârși) _____, spectatorii (a înțelege) _____ mesajul.
13. Când sărbătoarea (a se încheia) _____, viața va reveni la normal.

The future in the past

The future in the past indicates a past action subsequent to another past action, *i.e.* seen as a "future" action from a past point of a view. This structure is only mentioned by some Romanian grammars as a periphrastic construction rendering the relationship between two past actions. However, the global meaning of this frequent pattern and its parallelism with the future 3 (auxiliary ***a avea*** + **the subjunctive present**) are good reasons to consider it a well-defined verbal tense.

The future in the past is formed with the auxiliary ***a avea*** in the imperfect followed by the subjunctive forms of the actual verb:

Sing.	1st	***aveam***	+ the present subjunctive of the actual verb
	2nd	***aveai***	
	3rd	***avea***	
Pl.	1st	***aveam***	
	2nd	***aveați***	
	3rd	***aveau***	

In the negative, the negation ***nu*** precedes the auxiliary: ***nu aveau să construiască nimic***, etc. Unstressed personal and reflexive pronouns, as well as such adverbs as ***mai***, ***și***, ***tot***, are embedded in the subjunctive of the actual verb: ***nu aveam să ne mai vedem***, etc.

The future in the past is used in Romanian to indicate an action that would definitely happen in a future: it is a future located sometime in the past from the point of view of the moment of speaking, but in the future from the point of view of the first action mentioned in the past. This tense occurs mainly in literary texts. In common speech, the future action completed in the past is rendered either by the future indicative or by the compound perfect indicative:

> ***Nimeni nu știa*** *atunci că* ***el avea să devină*** *scriitorul cu cel mai mare succes din generația sa.* ~ ***Nimeni nu știa*** *atunci că* ***el va deveni*** *scriitorul cu cel mai mare succes din generația sa.* Nobody knew at that time that he would become the most successful writer of his generation.
>
> *Peste mulți ani* ***aveam să aflu*** *că reputația mea de « copil bun » era foarte solidă.* ~ *Peste mulți ani* ***am aflat*** *că reputația mea de « copil bun » era foarte solidă.* After many years I would find out that my reputation of being a "good kid" was very solid.

The verb in this pattern is often modified by such temporal adverbial phrases as: ***mai târziu***, ***peste un timp***, ***peste ani***, ***după ani și ani***, **la + noun** indicating the final moment of an action (***la sosire*** on arrival, ***la bătrânețe*** getting old, etc.).

Exercise 13.5. *Read the texts (use the dictionary if necessary). Identify the verbs in the future in the past:*

Lucrurile nu s-au desfășurat deloc așa cum plănuiam: excursia avea să se transforme în coșmar. Când, înainte de a ieși pe ușă pentru a pleca la aeroport, având de ales între un caiet nou și agenda în care-mi țineam diverse însemnări, am ales-o și am vârât-o în geantă pe cea din

urmă – de lene, ca să nu transcriu apoi impresiile –, nu bănuiam ce gest important făcusem. Această alegere atât de nesemnificativă avea să-mi schimbe viața – și atunci credeam că pentru totdeauna.

a se desfășura to happen (in this context)
coșmar nightmare
a vârî to put in, to slip into

Tia Șerbănescu

Nimeni nu m-a întrebat de unde vin și nici de ce. Aveam să-mi dau seama mai târziu că mulți dintre ei știau câte ceva, puțin, exact atât cât să nu mai întrebe nimic.

Tia Șerbănescu

Pe hartă, prieteni mai umblați îi încercuiseră stațiile [de metrou] din preajma muzeelor și monumentelor de văzut neapărat. N-avea să țină cont de ele.

din preajma close to, next to
a ține cont de to mind, pay attention to

Adriana Bittel

În dimineața când a plecat spre clădirea colegiului ploaia încetase. [...] Mergea cu pașii aceia balansați și largi care la statura lui îi aduseseră porecla Cocostârcul. Câteva ceasuri mai târziu avea să fie cunoscut de toată lumea din campus.

a înceta to stop
poreclă nickname
cocostârc crane

Bogdan Suceavă

Toată lumea avea să se întrebe ce a mâncat de dimineață, cum și-a petrecut noaptea, de ce își lăsase acasă umbrela de care până atunci fusese nedespărțit, deși în ziua aceea se anunțase ploaie.

Bogdan Suceavă

A zburat o zi, două, trei, însă era bolnav și lipsit de vlagă. Și-a dat seama că nu-l mai țineau puterile și că avea să se prăbușească.

Adina Popescu

Evident, căutarea acelei femei n-avea să fie un lucru simplu. Nu în excursiile arheologice în Polonia și nu printre fetele care făceau traduceri [...] aveai să găsești o persoană cu care să ai împreună acest scop al împlinirii în demnitate [...].

împlinire fulfilment

Mircea Nedelciu

Exercise 13.6. *Fill in the blanks using the verbs in the future in the past:*

1. Atunci ei nu știau că în mai puțin de doi ani (a se afla) _____ _____ în centrul unui imens scandal politic.
2. În ziua în care am cunoscut-o, nici măcar n-am bănuit că (a deveni) _____ prietena mea cea mai apropiată.
3. Cine ar fi crezut acum doi-trei ani că lumea (a fi stăpânit) _____ _____ de conflicte atât de profunde?
4. Fiica ei (a-i scrie) _____ peste ani biografia, care (a cuceri) _____ inimile tuturor celor care îi îndrăgeau romanele.
5. Nimeni nu bănuia că acea broșură aparent nesemnificativă (a se transforma) _____ într-o raritate bibliografică și că (a costa) _____ o avere.
6. În 1975, după ce a absolvit Facultatea de Matematică la București, el s-a stabilit în SUA, unde (a ocupa) _____ o catedră la una dintre cele mai prestigioase universități din lume.
7. La vârsta când alții își cresc nepoții, el (a face) _____ ocolul lumii pe bicicletă.
8. Ei (a-și aminti) _____ cu multă plăcere anii petrecuți la Cluj.

I wonder what this might be...

The presumptive mood

Supposition, hypothesis, hope, doubt are rendered in Romanian by the presumptive mood. The presumptive has a present tense and a past tense. The present tense also has a progressive version, which is not characteristic of Romanian verbs.

The present presumptive is formed with an auxiliary element (***oi***, ***o***, ***om***, ***oți***, ***or***) and the infinitive form of the actual verb without the particle ***a***:

Sing.	1st	***oi***	+ the infinitive of the actual verb
	2nd	***oi***	
	3rd	***o***	
Pl.	1st	***om***	
	2nd	***oți***	
	3rd	***or***	

The auxiliary element is identical in the 1st and the 2nd person singular: ***eu oi veni***, ***tu oi veni*** [see Appendix 3].

The negative is formed with the negation ***nu*** placed before the auxiliary. Elision is possible, but not compulsory: ***el nu o avea timp / n-o avea timp***.

Unstressed personal and reflexive pronouns are inserted before the auxiliary element; elision / synaeresis and hyphenation are compulsory. The feminine unstressed personal pronoun in the accusative ***o*** comes after the infinitive:

S-o gândi *că noi am plecat deja.* Maybe he will think that we have already left.
Și-o imagina *că am plecat!* He would imagine we left, would't he?
Ne-om mai întâlni *cândva!* Maybe we will meet again some day!
Nu fi trist că nu ai găsit cartea aici, ***oi găsi-o*** *tu altundeva!* Don't be sad you didn't find the book here, you might find it somewhere else.

Such adverbs as ***mai***, ***și***, ***cam***, ***tot*** can be inserted between the auxiliary element and the infinitive form:

Oi mai veni *și altădată să te văd.* I will probably come (I might come) to see you again some other time.

The present presumptive shows a presupposition related to curent actions or states:

O fi *acasă.* He / she might be at home.
O lucra *acum la articolul pentru revistă.* He / she might be working on the article for the magazine.

It also shows hope that a (good) future action may happen (the personal pronoun subject is usually placed after the verb):

Ne-om mai vedea noi *într-o bună zi.* We might meet again some day.
Ți-oi rezolva tu *toate problemele mai curând sau mai târziu.* I hope you'll get all your problems solved sooner or later.

The progressive present presumptive is only used to show a presupposition or a hypothesis made at the very moment of speaking. It is formed with the same auxiliary elements, followed by the infinitive of the verb ***a fi*** and the gerund of the actual verb:

Sing.	1st	***oi***	+ ***fi*** + the gerund of the actual verb
	2nd	***oi***	
	3rd	***o***	
Pl.	1st	***om***	
	2nd	***oți***	
	3rd	***or***	

The auxiliary element is identical in the 1st person and the 2nd person singular: ***eu oi fi stând degeaba***, ***tu oi fi stând degeaba*** [see Appendix 3].

The negative is formed with the negation ***nu*** placed before the auxiliary. Elision is possible, but not compulsory: ***el nu o fi având timp / n-o fi având timp***.

Unstressed personal and reflexive pronouns are inserted before the auxiliary element. Elision or synaeresis is compulsory. The feminine unstressed personal pronoun in the accusative ***o*** comes after the gerund:

S-o fi gândind *că noi am plecat deja.* He might think that we have already left.
Și-o fi imaginând *că am plecat!* He would imagine that we left, wouldn't he?
O fi îngrijind-o *mama ei, nu-ți mai face probleme.* Her mother should take care of her, stop worrying.

Adverbs such as ***mai***, ***tot***, ***și***, ***cam*** can be inserted into the structure (***mai*** before the element ***fi***; ***tot***, ***și***, ***cam*** after the element ***fi***):

S-o mai fi odihnind și ea, *că muncește prea mult.* She might take a rest, she works too much anyway.

The past presumptive is formed with the auxiliary element ***oi fi***, ***o fi***, ***om fi***, ***oți fi***, ***or fi*** and the past participle of the actual verb:

Sing.	1st	***oi fi***	+ the past participle of the actual verb
	2nd	***oi fi***	
	3rd	***o fi***	
Pl.	1st	***om fi***	
	2nd	***oți fi***	
	3rd	***or fi***	

The auxiliary element is identical in the 1st and the 2nd person singular: ***eu oi fi venit***, ***tu oi fi venit***.

The negative is formed with the negation ***nu*** placed before the auxiliary. Elision is possible, but not compulsory: ***el nu o fi avut timp / n-o fi avut timp***.

Unstressed personal and reflexive pronouns are inserted before the auxiliary element. The feminine unstressed personal pronoun in the accusative ***o*** comes after the past participle:

Ne-om mai fi întâlnit *cândva.* We might have met sometime.
Nu te mira că nu ți-a mai cerut cartea, ***o fi găsit-o*** *altundeva.* Don't wonder why he / she didn't ask for the book anymore, he / she might have found it somewhere else.

The adverbs ***mai***, ***cam***, ***și***, ***tot*** may be inserted into the structure (***mai*** and ***cam*** between the two items of the auxiliary element; ***și*** and ***tot*** between the auxiliary and the past participle):

***S-or fi și întors**, cine știe...* They might be back already, who knows...
***O mai fi trecut** și altădată pe la mine.* He / she might have stopped by some other time, too.
***O fi tot sunat**, de unde să știu eu ?!* He / she might have kept calling, how would I know ?!

The presumptive mood is used to express a suspicion, a doubt, an uncertain, possible or probable (present / future or past) action (modal values) :

***O fi bolnav** grav.* He might be seriously ill.
***O fi având** vreo boală gravă.* He might have a serious disease. I'm afraid he might have a serious disease.
***O fi avut** vreo boală gravă.* Maybe he had a serious disease. He might have had a serious disease.

Exercise 13.7. *Read the texts (use the dictionary if necessary). Identify the verbs in the presumptive mood :*

Pascalopol scoase ceasul și zise :
— Domnișoară Otilia, tânărului i-o fi somn. E târziu.
Otilia sări iute de pe scaun și mergând la Felix îl întrebă :
— Ți-e somn ?

George Călinescu

Se plimba în lungul și latul odăii.
— Dar, omule – implora el pe Costache – de ce s-o fi supărat domnișoara Otilia, ce s-a întâmplat ?

odaie = cameră

George Călinescu

Nu era clar și resuscitarea problemei îl amăra acum înzecit.
— Lasă prostiile, Cristina, o fi fost așa și nu știu eu și oricum nu-mi mai pasă.

nu-mi mai pasă I don't care anymore

Adina Kenereș

[...] am invitat-o la un concert, era ceva cult și insuportabil, în viața mea nu m-am plictisit atât, Bach, sau poate-o fi fost Vivaldi, greu de spus deoarece și-au tot transcris unul altuia diferite concerte schimbând instrumentul solist, încât nu mai înțelegi cine-i autorul [...].

deoarece = pentru că, fiindcă
încât (so) that

Răzvan Petrescu

[...] și oare de ce mă indispune mutra ăstuia care vinde iaurt ? Pare foarte plin de el, care-o fi motivul, poate e tâmpit.

mutră mug, face
tâmpit stupid, idiot

Răzvan Petrescu

Mi-am luat ghitara, un geamantan în carouri căruia i-am pierdut demult cheia, casetofonul și un pulover. Poate-o fi frig pe-acolo unde merg, acum, iarna.

Răzvan Petrescu

Exercise 13.8. *Translate the sentences into English. Then go back to Romanian and replace the verbs used in the presumptive with other verbal structures including :* ***mă întreb când / dacă**, etc. ; **poate, poate că ; este posibil să ; oare.** Pay attention to the verbal tense :*

1. — Când or veni, mâine sau poimâine ?
2. — Ne-om mai fi întâlnit cândva pe undeva, nu-mi amintesc.
3. — Ce-o fi făcând Andrei ? Oare de ce nu mai vine ?
4. — Or fi mâncând bine ? Sau or fi răbdând de foame ca să slăbească ?
5. — Cine o fi proiectat clădirea asta ? Este impresionantă !
6. — Nu-i mai da telefon s-o întrebi de ce n-a venit, n-o fi avut chef să mai iasă în oraș. La urma urmei nu ne-a promis că o să vină.
7. — Or fi ajuns părinții voștri acasă ?
8. — Nu te speria că n-a sunat, e târziu, o fi adormit.
9. — Or fi cumpărat toate cadourile pentru Crăciun sau ne-om trezi că mâine trebuie să alergăm din nou prin magazine ?
10. — O fi crezând că eu am înțeles unde ne vedem, dar eu, de fapt, n-am înțeles nimic, trebuie să-l sun din nou să-l întreb.

Mind connections ! Especially in Romania(n) !

The conjunction

The conjunction connects two or more words in a simple sentence, or two or more clauses in a complex sentence. Words and sentences can be linked by coordination or subordination :

*Bogdan **și** Andreea serbează Crăciunul cu familia.* (coordination, simple sentence)
*Ai mei stau acasă, **iar** eu mă duc în vizită diseară.* (coordination, complex sentence)
*Trebuie să plec în România de Crăciun, **pentru că** mi-e dor de familie și de prieteni.* (subordination, complex sentence)

Plec ***chiar dacă*** *va trebui să cheltuiesc un sac de bani.* (subordination, complex sentence)

There are simple conjunctions (***și*** and, ***iar*** and, while, ***dar*** but, ***să*** to, ***ci*** but, ***că*** that, ***sau*** or, ***ori*** or, ***căci*** because, ***deși*** although, ***dacă*** if, ***încât*** so that, etc.) and compound conjunctions (***ca să*** in order to, ***precum și*** as well as, ***încât să*** so that, etc.). Some structures ending in a conjuction have the same meaning and syntactic role : for example, a noun preceded by a preposition + conjunction (***în caz că*** in case), a pronoun preceded by a preposition + conjunction (***cu toate că*** although), a preposition + conjunction (***pentru ca să*** in order to, ***fără să*** without), an adverb + conjunction (***chiar dacă*** even though, ***măcar că*** even if).

The coordinating conjunctions indicate :

– addition : ***și*** and ; ***nici*** nor ; ***și..., și...*** both... and... ; ***nici..., nici...*** neither... nor

– opposition : ***dar*** but ; ***însă*** but ; ***iar*** and ; ***ci*** but

– choice, alternative : ***sau*** or ; ***ori*** or ; ***sau..., sau...*** either... or... ; ***ori..., ori...*** either... or... ; ***fie..., fie...*** either... or...

– conclusion : ***deci*** so ; ***așadar*** thus ; ***prin urmare*** accordingly ; ***în concluzie*** in conclusion

Students may find difficult to distinguish between ***și*** and ***iar***, since both are rendered in English by "and".

Și equates and integrates two words or clauses :

Bogdan și Andreea își petrec Crăciunul cu familia anul acesta.

Bogdan împodobește pomul și Andreea îl ajută.

Iar integrates and contrasts two clauses :

Ei își petrec Crăciunul în România, iar eu rămân în America.

Speakers tend to use ***iar*** instead of ***și*** when they refer to two different but often simultaneous actions (sentences), even if the contrast between them is not very strong. In other words, the conjunction ***iar*** has a equating meaning :

Bogdan împodobește bradul și Andreea îl ajută. = Bogdan împodobește bradul, iar Andreea îl ajută.

Alexandru scrie felicitările și Maria ambalează cadourile. = Alexandru scrie felicitările, iar Maria ambalează cadourile.

Și can also act as an adverb of reinforcement or addition (English : "too", "also") :

Prietenii mei se duc în România de Crăciun ***și*** *eu m-am hotărât să merg cu ei.* (conj.)

Prietenii mei se duc în România de Crăciun. Mă duc ***și*** *eu cu ei !* (adv.)

Astăzi am lucrat foarte mult ***și*** *nu am avut timp să mă odihnesc.* (conj.)

Astăzi am lucrat mult, dar m-am ***și*** *odihnit.* (adv.)

The simple conjunctions ***dar / însă*** and ***ci*** may also be problematic, because both are rendered in English by "but". However, they have different meanings.

Dar / însă contrasts two absolutely independent elements :

Eu îmi petrec Crăciunul în SUA, dar / însă aș fi vrut să mă duc în România.

Ci is used to underline opposition (the reference word is preceded by the negation ***nu*** or the verb in the first clause is in the negative) :

Vin ***nu*** *mâine,* ***ci*** *poimâine.*

Eu ***nu-mi petrec*** *Crăciunul în America,* ***ci mă duc*** *în România.*

The subordinating conjunctions can cover a non-specific semantic area and act as simple markers in certain patterns. For example, the conjunction ***că*** that comes after verbs of thought and speech : ***cred că***, ***știu că***, ***a spus că***, etc. The conjunction ***să*** is specific to the subjunctive mood ; it also makes the connection between the main clause and the subordinate : ***vreau să lucrez, trebuie să lucrez,*** etc. In order to emphasize a certain element in a pattern built with a subjunctive, the compound conjunction ***ca... să*** is used instead of ***să***. The important element is embedded in the compound conjunction :

Vreau ***să*** *vă simțiți bine de sărbători.* → *Vreau* ***ca voi să*** *vă simțiți bine de sărbători.*

Ar fi bine ***să*** *vii mâine la test.* → *Ar fi bine* ***ca mâine la test să*** *nu lipsești.*

Mi-ar plăcea ***să*** *mă ajuți atunci când am nevoie.* → *Mi-ar plăcea* ***ca, atunci când am nevoie, să*** *mă ajuți.*

The same is true for the phrases ***fără să / fără ca... să*** without, ***înainte să / înainte ca... să*** before and some other similar conjunctions :

A venit ***fără să*** *ne fi spus că vine.* → *A venit* ***fără ca nouă să*** *ne fi spus că vine.*

Întinde-i o mână de ajutor ***înainte să*** *ți-o ceară.* → *Întinde-i o mână de ajutor* ***înainte ca el să*** *ți-o ceară.*

Some subordinating conjunctions have a specialized usage. They can show :

– cause : ***fiindcă*** because, ***pentru că*** because, ***deoarece*** because, ***căci*** because, ***din cauză că*** because, ***din pricină că*** because, ***pe motiv că*** due to, ***sub pretext că*** under / on the pretext of, ***întrucât*** because, since, ***dat fiind că*** given that, ***având în vedere că*** taking into account, provided that, ***de vreme ce*** since, ***din moment ce*** since, ***odată ce*** since

– consequence : ***încât*** so that, ***de*** so that

– concession : ***deși*** although, ***chiar dacă*** even if, though, ***chiar de*** even if, though, ***chiar să*** even if, though, ***cu toate că*** despite, ***în ciuda faptului că*** despite

– condition : ***dacă*** if, ***de*** if, ***cu condiția să / ca... să*** provided that, ***în caz că*** in case that, ***în ipoteza că*** suppose / supposing that, ***în ideea că*** on the assumption that

– purpose : ***să*** to, ***ca să*** in order to

– time : ***în timp ce*** while, ***în vreme ce*** while, ***până ce*** until, ***până când*** until, ***până să*** before, ***după ce*** after, ***imediat ce*** as soon as, ***îndată ce*** as soon as, ***de cum*** as soon as, ***înainte să*** before, no sooner, ***ori de câte ori*** anytime, ***odată ce*** once
– manner of action : ***ca și cum*** as if, ***ca și când*** as if, as though, ***fără să*** without, ***pe măsură ce*** while
– relation : ***relativ la faptul că*** related to, ***cu privire la faptul că*** regarding, concerning, with respect to the fact that
– exception : ***în afară de faptul că*** besides, except for, ***în afara faptului că*** besides, except for
– opposition : ***în timp ce*** while, ***pe când*** while, ***în loc să*** instead of
– addition : ***pe lângă faptul că*** besides, ***după ce că*** besides, not only that... but

Exercise 13.9. *Read again the examples given above and translate them into English.*

Exercise 13.10. *Fill in the blanks with the conjunctions* ***și, iar, dar / însă, ci*** *:*

1. Stau aici _____ mă gândesc la tine.
2. Tu ești departe, _____ eu mă gândesc la tine.
3. Tu ești departe, _____ vei veni curând.
4. Nu, nu sunt supărat, _____ trist, căci ești departe.
5. Mama e la bucătărie _____ face sarmale pentru masa de Crăciun, _____ copiii împodobesc bradul.
6. Ar fi vrut să cumpere un brad uriaș, _____ nu a găsit unul care să-i placă.
7. Nu, acestea nu sunt mere, _____ pere, este o diferență !
8. Cozonacii sunt gata, _____ pasca este încă în cuptor.
9. Anul trecut, când mai eram în America, am făcut mărțișoare cu mâna mea _____ le-am dăruit prietenelor mele de 1 martie.
10. Aș vrea să plec undeva de sărbători, _____ n-am cu cine.

Exercise 13.11. *Translate the conjunctions given in parentheses :*

1. (If) _____ vrei să vezi cum se petrece un Crăciun tradițional, trebuie să mergem la țară.
2. Mergem la țară de Paști, (because) _____ acolo tradițiile și obiceiurile s-au păstrat mai bine.
3. (Although) _____ nu înțelegem foarte bine limba română, ne simțim minunat când ne petrecem sărbătorile în România.
4. (While) _____ copiii erau prin sat cu colindul, noi pregăteam tot felul de bunătăți.

5. (Instead of) _____ luăm caseta cu colinde românești, am luat-o pe cea cu colinde poloneze.
6. (Even if) _____ avionul n-o să poată decola la timp din cauza vremii, tot nu riscăm să ne petrecem Crăciunul în aer, în drum spre casă.
7. (In order to) _____ nu li se facă rău după atâtea săptămâni de post, oamenii ar trebui să mănânce mai cumpătat de Crăciun.
8. (After) _____ am citit *Izvor. Țara sălciilor*, am decis să vizitez România.
9. S-a bucurat de brad și de cadouri și s-a simțit (as if) _____ ar fi fost din nou copil.
10. (Since) _____ am decis să mergem la Paris de sărbători, n-ar trebui să ne mai gândim acum la alte variante.

The preposition "pe" with the direct object

The usage of the preposition ***pe*** as a grammatical marker for the direct object is a specific feature of Romanian. There are many rules regarding the formation of the direct object with or without ***pe*** ; some linguists even point out that such rules are insufficiently codified. In general, several semantic restrictions (person +/–, definite +/–) and morphological restrictions (direct objects expressed by various types of pronouns, the use of different articles and / or modifiers) govern the usage of ***pe***.

The preposition *pe* is not used when the direct object is :
– a common noun designating inanimate objects or unidentified animals, with or without definite or indefinite article, with or without modifiers (when the noun does not imply a metaphor designating persons – in such a case, it will take the preposition ***pe***) :

Am citit ***un articol.***
Am citit ***un articol interesant*** *despre originea limbii române.*
Am citit ***articolul.***
Am citit ***articolul despre originea limbii române*** *publicat recent într-o revistă de specialitate.*
Am citit ***trei articole.***
Am citit ***cele trei articole*** *recomandate de profesor.*
— Ai văzut ***măgarul*** *? Ai văzut ce urechi mari are ?*

– a common noun designating unidentified persons, categories of people (nationalities, professions), ideal or imaginary persons (in the sense of a generic term), as well as any noun preceded by such modifiers as ***așa***, ***atare***, ***astfel de*** such :

Caut ***translator.***
Caut ***un translator de limba portugheză.***
Încă mai caut ***profesorul ideal.***
Îmi doresc să cunosc ***o fată frumoasă****, înaltă, suplă, blondă și cu ochii verzi.*

— *Ai mai văzut* ***așa un om*** *?*
— *Cine a mai cunoscut* ***o atare persoană*** *?*

– any common noun (including nouns designating persons) with the definite article that is used in a verbal pattern including the possessive dative :

Îmi *caut* ***cartea.***
Îmi *caut* ***sora.***

– a proper noun designating countries, cities, mountains, rivers, buildings, monuments, etc. that can generally take the definite article :

Iubesc ***Kenya.***
Am admirat ***Rinul*** *de pe terasa hotelului.*
Visez ***Parisul*** *zi și noapte.*

– an unstressed form of the personal pronoun in the accusative :

M-a *invitat la teatru.*
Te *visez în fiecare noapte.*
*Caut-****o*** *în sala de sport, acum zece minute era acolo.*

– an interrogative-relative, indefinite or negative pronoun that is a substitute for non-personal objects, such as ***ce***, ***cât***, ***ceva***, ***altceva***, ***orice***, ***nimic*** (however, ***care***, ***fiecare***, ***oricare*** will be preceded by ***pe*** whenever they express a direct object, and even if they substitute a noun designating inanimate objects) :

— ***Ce*** *ai cumpărat ?*
— *Ai cumpărat cadouri ?* ***Câte*** *ai cumpărat ?*
— *Am găsit* ***ceva*** *frumos și nu foarte scump.*
— *Eu aș vrea să-i cumpăr* ***altceva.***
— *Cumpără-i* ***orice****, se va bucura oricum.*
— *Nu am cumpărat* ***nimic.***

The preposition *pe* is used when the direct object is :

– a common noun designating identified, definite or unique persons, as well as persons assumed as known both by the speaker and the listener :

O aștept ***pe mama.***
— *Îl caut* ***pe profesor****, știi cumva unde este ?*
— *Îl caut* ***pe profesorul de matematică.***
— *Îl caut* ***pe profesorul Gheorghiu.***

– a proper noun, the name of a person or of an animal :

L-am văzut aseară ***pe Cristian.***
— *Îl plimbi tu* ***pe Rex*** *?* (dog name)

– a common noun designating inanimate objects or animals that implies a metaphor for a person, or is used in a complex comparison in which the first term is a person, as well as names of toys that can be perceived as people or pets (dolls, teddy-bears, etc.) :

— *L-ai auzit* ***pe măgarul*** *ăla de George care zice că nu știe de ce s-au despărțit Anca și Matei ?*
A aruncat-o pe iubita lui ***ca pe o măsea*** *stricată.*
— *O iubești* ***pe păpușă*** *? Dar* ***pe ursuleț*** *?*

– a periphrastic nominal construction with the possessive (***al***, ***a***, ***ai***, ***ale***) or demonstrative (***cel***, ***cea***, ***cei***, ***cele***) articles, that works as a substitute for nouns designating both persons and objects :

Prietenii mei au venit deja, acum îi așteptăm ***pe ai Alexandrei.***
Prietenii de la Viena au venit, acum îi așteptăm ***pe cei de la Roma.***
— *Eu mi-am găsit dicționarul, dar* ***pe al Alexandrei*** *nu îl văd nicăieri.*
— *Am băgat în casă scaunele din curte, hai să le băgăm și* ***pe cele de pe terasă.***

– a stressed form of the personal or reflexive pronoun :

— *Mă așteptați și* ***pe mine*** *?*
El nu se iubește decât ***pe sine.***

– a possessive pronoun (substitute for nouns designating both persons and objects) :

— *I-am văzut pe prietenii mei la concert aseară.* — *Și eu i-am văzut* ***pe ai mei.***
— *Am luat eu toate caietele de pe masă.* — *Le-ai luat și* ***pe ale mele*** *?*

If the noun designating an inanimate object is not replaced by a possessive pronoun, but modified by a possessive pronominal adjective, it will not take the preposition ***pe*** :

— *Am luat eu toate caietele de pe masă.* — *Ai luat și* ***caietele mele*** *?*

– a demonstrative pronoun (substitute for nouns designating both persons and objects), except the feminine forms with a general value :

— *Invită-i, te rog, și* ***pe aceia*** *de acolo să intre în sală.*
— *Ce flori doriți ? Le vreau* ***pe acelea*** *de lângă geam.*

If the noun designating an object is not replaced by a demonstrative pronoun, but modified by a demonstrative pronominal adjective, it will not take the preposition ***pe*** :

— *Ce flori doriți ? Vreau* ***florile acelea*** *de lângă geam.*

– the indefinite pronouns ***oricare*** and ***fiecare***, as well as ***toți / toate*** substituting nouns that designate both persons and inanimate objects :

— *Pe cine să invit ?* ***Pe oricare*** *dintre colegi. Invită-i* ***pe toți !***
— *Ce carte să iau ? Ia-o* ***pe oricare****, toate sunt bune. Ia-le* ***pe toate !***

If the noun designating an object is not replaced by these indefinite pronouns, but modified by the equivalent indefinite pronominal adjectives, it will not take the preposition ***pe*** :

— *Ce carte să iau ? Ia* ***oricare carte****, toate sunt bune. Ia* ***toate cărțile !***

– the interrogative-relative pronouns ***cine*** or ***care***:

— ***Pe cine*** *ai invitat ?*

— ***Pe care*** *l-ai cunoscut ieri ? Pe colegul din China ?*

— *O, ce de reviste !* ***Pe care*** *s-o aleg ?*

– an indefinite or negative pronoun that substitutes nouns designating persons:

I-am invitat și ***pe unii*** *din Grecia la petrecerea de diseară.*

N-am văzut ***pe nimeni*** *în parc.*

– cardinal numerals preceded by ***cei / cele***, as well as ordinal and collective numerals acting like pronouns and substituting nouns that designate both persons and inanimate objects:

— *I-ai invitat la cină* ***pe cei trei*** *din Anglia ?*

— *Pe care student l-ai ales să ne reprezinte ?* ***Pe al treilea****, primii doi nu m-au impresionat cu nimic.*

— *I-ai invitat la cină* ***pe toți trei*** *?*

— *Ce revistă să iau ? Ia-o* ***pe a doua****, e mai interesantă. Sau, mai bine, ia-le* ***pe amândouă****.*

If the noun designating an object is not replaced but modified by such numerals, it will not take the preposition ***pe***:

— *Ce revistă să iau ? Ia* ***a doua revistă****, e mai interesantă. Sau, mai bine, ia* ***amândouă revistele****.*

Note that when the preposition ***pe*** precedes the main direct object, the double expression of the direct object (*i.e.* the presence of the correlative unstressed form of the personal pronoun in the accusative) is recommended.

Exercise 13.12. *Read again the examples given above and translate them into English.*

Exercise 13.13. *Use the preposition* ***pe*** *before the direct object when required:*

1. Andrei nu poate să vină cu noi la film, pentru că își așteaptă _____ fratele.
2. — Intenționez să citesc _____ toate cărțile _____ care mi le-a trimis prietena mea. — Chiar _____ toate ?! Dar ți-a trimis _____ foarte multe !
3. Liceul acesta caută de foarte multă vreme _____ un profesor care să poată să predea și în limba română, și în limba franceză.
4. Vreau să-i cumpăr și eu _____ ceva și nu știu _____ ce anume.
5. Nu știu ce se întâmplă, dar am impresia că Alexandru o tratează pe Diana ca _____ un obiect.
6. — O invitați _____ ea ?

7. I-am așteptat _____ ai mei timp de două ore, dar încă n-au venit.
8. I-ai întrebat și _____ aceia din hol _____ cine așteaptă ?
9. Fetița mi-a spus că o iubește _____ păpușă foarte mult.
10. Ador _____ istoria.
11. De câte ori văd _____ fluviul Mississippi mă emoționez foarte tare.

Exercise 13.14. *Use the preposition* ***pe*** *when necessary:*

— Ce bine că anul acesta am reușit să ne adunăm și să mergem așa de devreme să facem cumpărăturile de Crăciun !

— Da, chiar așa ! Dacă nu greșesc, anul trecut, pe 24 seara încă mai alergam ca nebunii prin magazine. Știi, am sunat-o și _____ Cristina, zicea că ar veni și ea cu noi. Ai ceva împotrivă ?

— Nu, o să fie chiar mai vesel dacă suntem mai mulți ! Dar... _____ care Cristina ai sunat-o, _____ verișoara ta sau _____ prietena ta ?

— _____ prietena mea, verișoară-mea și-a invitat la București _____ toți verii, de fapt, toate rudele de gradul întâi, așa că e ocupată cu pregătirile, n-are timp de mers cu noi... Mai ieri căuta _____ o persoană care s-o mai ajute la curățenie, nu mai face față. Căuta _____ cineva cunoscut, adică _____ o femeie cu recomandări, care să fie de încredere. Nu cred să găsească _____ nimeni, e prea târziu pentru așa ceva. În fine, ne vedem cu Cristina cealaltă abia pe la trei. Prin urmare, am avea timp să mergem acuma să luăm bradul.

— Uite, îți place brăduțul ăsta ?

— Da, e pufos și foarte verde. Dar ce-ar fi să-l luăm _____ acela ? Parcă e și mai frumos.

— _____ care ? _____ cel de acolo, din colț ?

— Știi ceva ? Am putea să-i luăm _____ amândoi !

— Dacă ar fi după mine, eu i-aș lua _____ toți !

The object often "rings" twice

The double expression of the direct object

Both the direct and the indirect object are often expressed twice in Romanian, *i.e.* the nouns or their substitutes (pronouns, numerals, periphrastic constructions) that carry the lexical meaning are "reduplicated" by the unstressed form of the personal pronoun in the accusative or the dative. Several restrictions govern the double expression of the direct or indirect object. They are related to certain semantic features of the noun (person / non-person, definite / indefinite), to the particular usage of pronouns and articles, to the presence / absence of certain modifiers. The double expression of the direct or indirect object also

depends on the word order in the sentence. In Romanian the word order is relatively free, so the main direct or indirect object can come either after the verb (the regular word order) or before the verb (reverse order, that has emphatic or emotional value). Therefore, the Romanian grammar makes a distinction between anticipating and reiterating the direct or indirect object. The anticipation of the direct or indirect object occurs when the speaker uses the regular word order (V–O). The reiteration of the direct or indirect object occurs when the speaker uses the reverse order (O–V).

The anticipation of the direct object occurs with most of the direct objects that take the preposition ***pe***. The normative grammars of Romanian do not consider that the anticipation of the direct object expressed by nouns designating identified or definite persons is compulsory. However, in contemporary standard Romanian, this anticipation is an obvious tendency, while sentences lacking anticipated direct objects are perceived as archaic or incorrect.

The anticipation of the direct object is required when the main direct object is:

– a stressed form of the personal or reflexive pronoun:

*Ne-a așteptat **pe noi**.*

*Se iubește doar **pe sine**.*

– a possessive pronoun (that substitutes a noun designating both persons and non-persons):

*— Vin și **prietenii** tăi la petrecere? — Da, **i**-am invitat și **pe ai mei**.*

*— Ai luat toate **scrisorile** din cutie? **Le**-ai luat și **pe ale mele**?*

– a demonstrative pronoun (that substitutes a noun designating both persons and non-persons):

*Vreau să lucrez cu **studentul** acela. **Îl** prefer **pe acela**.*

*Vreau să folosesc **dicționarul** acesta. **Îl** prefer **pe acesta**.*

The anticipation of the direct object is not required when the main direct object is built without the preposition ***pe*** or when it is expressed by one of the interrogative-relative, indefinite or negative pronouns substituting nouns that designate persons (***cine***, ***care***, ***cineva***, ***careva***, ***altcineva***, ***oricine***, ***nimeni***):

*— Ce e, ai văzut **pe cineva**?*

*— Invită **pe altcineva**, dacă nu vrei s-o inviți pe Maria.*

*Accept ca vecin **pe oricine**, numai să fie un om cumsecade.*

*Nu vreau să văd **pe nimeni**.*

The reiteration of the direct object is required when the main direct object preceding the verb is:

– built with the preposition ***pe*** (except ***pe cine***, ***pe cineva***, ***pe careva***, ***pe altcineva***, ***pe oricine***, ***pe nimeni***):

***Pe Maria** am văzut-**o** ieri la facultate.*

*— Ceilalți colegi știu că mâine avem test? — Nu, **pe ceilalți** nu **i**-am anunțat.*

*— Unde sunt scaunele celelalte? — **Pe celelalte le**-am lăsat afară.*

– any noun (designating both persons and non-persons) with the definite article, preceded **or not** by the preposition ***pe***:

***Filmul l**-am văzut, dar **romanul** nu **l**-am citit.*

***Rudele** mi **le** cunoaște. Și **pe prietenii mei îi** cunoaște destul de bine.*

– any noun (designating both persons and non-persons) modified by a demonstrative pronominal adjective:

***Acest roman l**-am citit recent.*

***Romanul acesta l**-am citit recent.*

***Pe acest om îl** cunosc de când aveam șase ani.*

***Pe omul acesta îl** cunosc de când aveam șase ani.*

– any noun (designating both persons and non-persons) modified by a possessive pronominal adjective:

***Romanul tău l**-am citit și mi-a plăcut foarte mult.*

***Pe fratele tău l**-am cunoscut cândva.*

– any noun (designating both persons and non-persons) modified by an adjective in the superlative relative:

***Cel mai frumos cadou îl** vreau pentru ea!*

***Pe cei mai înalți copii i**-am invitat să se așeze în ultima bancă.*

The reiteration of the direct object is not required for most of the direct objects built without the preposition ***pe*** and for the direct objects ***pe cineva***, ***pe oricine***, ***pe altcineva***, ***pe nimeni***:

***Filme interesante** am văzut recent, dar nu mi-au plăcut foarte tare.*

*— **Frumoase poze** ai făcut!*

*— **Pe cineva** aș invita totuși diseară, dar nu știu precis pe cine.*

*— **Pe altcineva** nu vreau să invit.*

***Pe nimeni** n-am sunat de când m-am întors în București.*

Exercise 13.15. *Read again the examples given above and translate them into English.*

Exercise 13.16. *Insert a second direct object when necessary:*

1. — Nu, nu plec acuma, și oricum _____ aștept și pe voi.
2. — Vin și studenții voștri la festivitatea de premiere? — Sigur că da, decanul _____ a invitat pe toți studenții, și pe ai voștri, și chiar și pe cei de la alte facultăți.

3. — Vrei să _____ cumpărăm cărțile acestea? — Nu, _____ prefer pe celelalte, pe acelea de acolo, de pe raftul de sus.
4. — Pe Cristian _____ am anunțat deja că mâine trebuie să vină cu o jumătate de oră mai devreme la birou, dar nu _____ am găsit pe Bogdan, așa că el nu e la curent cu schimbarea de program.
5. Exercițiile _____ am rezolvat, dar încă nu am apucat să _____ scriu compunerea.
6. — Pe verii tăi _____ cunosc de când eram la grădiniță. Și tot de atunci _____ și pe Cristina. Numai pe tine nu _____ am cunoscut atunci.
7. Scrisoarea am trimis _____, acum mai trebuie să _____ pun la poștă cărțile.
8. Pe cineva din partea acestei organizații _____ aș invita diseară la masa festivă, dar nu prea știu pe cine să _____ invit.
9. — Știi cumva unde sunt celelalte pachete pe care _____ am primit ieri din Franța? — Da, pe celelalte _____ am dus dincolo. N-ai auzit ce-am spus?! _____ am dus celelalte pachete în camera cealaltă!
10. — Cele mai frumoase flori _____ voi cumpăra pentru ea!

The double expression of the indirect object

The anticipation of the indirect object is not compulsory, in general. Nevertheless, **the anticipation of the indirect object is required** when the lexical indirect object is:

– a stressed personal pronoun in the dative:

Mi-a încredințat acest secret numai **mie**.
V-am spus numai **vouă** despre ce este vorba.

– mentioned in one of the impersonal constructions with the dative indicating a state of being (***a-i fi*** *cuiva* ***foame***, ***a-i fi*** *cuiva* ***sete***, ***a-i fi*** *cuiva* ***frig***, ***a-i fi*** *cuiva* ***cald***, ***a-i fi*** *cuiva* ***bine***, ***a-i fi*** *cuiva* ***rău***, ***a-i fi*** *cuiva* ***dor***):

— ***Îi*** *e foame* ***bietului copil***, *dați-i ceva de mâncare!*
— ***Îi*** *e cald* ***femeii***, *las-o să-și scoată paltonul!*

The anticipation of the indirect object is not accepted when the indirect object is a noun that designates an inanimate object:

— *Dă prioritate* ***camionului!***
— *Nu am dat atenție* ***la nimic*** *și uite ce-am pățit!*

Anticipation is optional with all the other types of indirect object. However, the tendency to anticipate the indirect object designating persons is strong in contemporary Romanian. Sentences such as ***Le-am scris părinților.*** and ***Am scris părinților.*** are both correct, but the first one is preferred.

The reiteration of the indirect object is required with most indirect objects designating all kinds of things (animate, inanimate, persons, non-persons):

Prietenei mele îi *scriu mesaje în fiecare zi,* ***fratelui meu îi*** *scriu mai rar.*
În societatea noastră ***învățământului*** *nu* ***i*** *se mai dă atenția cuvenită.*
Lor *nu* ***le*** *lipsește nimic.*
Celorlalți le-*am spus eu să vină mai târziu.*
Amândurora li *s-a spus să stea acasă.*
— ***Bietului copil îi*** *e foame, dați-i ceva de mâncare!*

The reiteration of the indirect object is optional only for the indirect objects expressed with the dative (including the dative formed with the preposition ***la***) of the pronouns ***cine***, ***oricine***, ***cât***, ***oricât***. However, the reiteration is preferred even in such situations:

— ***Cui*** *ai mai povestit despre aceste lucruri?* ~ — ***Cui i-****ai mai povestit despre aceste lucruri?*
Oricui *aș povesti, tot nu m-ar înțelege.* ~ ***Oricui i-****aș povesti, tot nu m-ar înțelege.*

The reiteration is not accepted in exceptional situations, *i.e.* when it would imply impossible combinations of unstressed forms of personal pronouns in the dative and in the accusative, such as: ****ți mă***, ****i mă***, ****vi mă***, ****le mă*** ****mi vă***, ****ți vă***, ****i vă***, ****ni vă***:

Mi te *prezintă* ***mie***. He / she is introducing you to me.
****Vi mă*** *prezintă* ***vouă***. He / she is introducing me to you (pl.) = ***Mă*** *prezintă* ***(pe mine) vouă***.

Exercise 13.17. *Read again the examples given above and translate them into English.*

Exercise 13.18. *Insert a second indirect object when necessary:*

1. — Da, povestea asta _____ a spus-o numai mie, pentru că are mare încredere în mine.
2. Din păcate, la noi în țară protecției mediului nu _____ se dă importanța cuvenită.
3. — Cred că _____ e frig copiilor, hai să dăm drumul la căldură.
4. — E clar că lor nu _____ lipsește nimic, o să fie foarte greu să le găsim un cadou potrivit.
5. — Fii atentă, dă _____ prioritate mașinii care vine din dreapta!
6. — Da, _____ am spus tuturor că peste două săptămâni plec la Paris, nu e nici un secret.
7. Nouă _____ este foarte dor de casă.

8. — Dacă nu _____ dai nici o importanță la ce ți se spune, de ce-ar mai sta oamenii de vorbă cu tine ?!
9. — _____ este cuiva sete ? Dacă da, putem opri să luăm ceva de băut.
10. Am decis să _____ oferim participanților la seminar câte un exemplar din lucrarea publicată recent de centrul nostru de cercetări. Cred că o să _____ facă mare plăcere tuturor.

Yes, the textbook has been written !

The passive voice

The passive voice indicates either that the speaker / listener is more interested in the action itself than in the agent who performs it, or that the agent is not (or should not / need not be) known. Any sentence including an active transitive verb (predicate) can be transformed into a passive sentence (the former direct object becomes the subject of the new sentence).

There are two ways of turning the active voice into passive in Romanian :

The transitive verb is replaced by the corresponding form (mood and tense) of the verb ***a fi*** + **the past participle of the actual verb,** that agrees in gender and the number with the new subject. The former subject may occur in a ***de*** + **noun (pronoun)** / ***de către*** + **noun (pronoun)** pattern, but its presence is not complusory :

Anul acesta UNESCO ***organizează*** *conferința la București.* UNESCO organizes the conference in Bucharest this year. ↔ *Anul acesta conferința* ***este organizată*** *de UNESCO la București.* This year the conference is organized by UNESCO in Bucharest.

Toți studenții ***au citit*** *toate materialele.* All the students read all the materials. ↔ *Toate materialele* ***au fost citite*** *de către toți studenții.* All the materials were read by all the students.

Ei ***vor pune*** *cărțile la loc.* They will put the books back. ↔ *Cărțile* ***vor fi puse*** *la loc.* The books will be put back.

Organizatorii conferinței ***ar fi putut prezenta*** *filmul în timpul sesiunii de dimineață.* The organizers of the conference could have presented the film during the morning session. ↔ *Filmul* ***ar fi putut fi prezentat*** *de organizatorii conferinței în timpul sesiunii de dimineață.* The film could have been presented by the organizers of the conference during the morning session.

Many verbs can form the passive with the reflexive pronoun ***se*** and the 3rd person, singular or plural, of the verb. The passive acquires thus an impersonal meaning :

Ei ***vor organiza*** *conferința la București.* They will organize the conference in Bucharest. ↔ *Conferința* ***se va organiza*** *la București.* The conference will be organized in Bucharest.

Ei ***vor traduce*** *cărțile acestea cu sprijin financiar din partea UNESCO.* They will translate these books with financial support from the UNESCO. ↔ *Cărțile* ***se vor traduce*** *cu sprijin financiar din partea UNESCO.* The books will be translated with financial support from the UNESCO.

Exercise 13.19. *Transform the active sentences into passive sentences :*

1. Și de Crăciun, și de Paști m-au felicitat mulți foști studenți.
2. Am venit pentru că trebuia să mă primească directorul în audiență.
3. Au promis că vor tipări ambele manuale anul viitor.
4. Medicul de gardă îl examină pe cel adus cu ambulanța la spital și îl bagă direct în sala de operație.
5. Magazinele vor ieftini toate globurile și ornamentele pentru brad imediat după Crăciun.
6. — La recepție ne-au invitat pe toți sau i-au invitat numai pe adulți ?
7. Mi-aduc aminte că, și de Paști, și de Crăciun, femeile făceau cozonacii cu două-trei zile înainte de sărbătoarea propriu-zisă.
8. Nu el a completat formularul acesta, el are alt scris !
9. Decanul i-a felicitat pe toți studenții care au obținut rezultate remarcabile la concursul de traduceri.
10. Firma aceea din România a construit multe baraje în diverse țări.

Conversation

Se apropie sărbătorile!

Ce facem înainte de Crăciun?	Ce facem înainte de Paști?
Împodobim bradul / pomul de Crăciun (punem globuri, beteală, bomboane de pom, ghirlande de beculețe colorate).	Vopsim ouăle de Paști.
Pregătim masa tradițională de Crăciun (facem sarmale, cârnați, piftie, cozonac).	Pregătim masa tradițională de Paști (facem friptură de miel, friptură de purcel, drob de miel, cozonac, pască).
Așteptăm să vedem ce ne aduce Moș Crăciun.	Așteptăm să vedem ce ne aduce iepurașul.
Trimitem felicitări.	Trimitem felicitări.

(Foarte) mic dicționar al tradițiilor

Paști, Paște – sărbătoare anuală creștină, cu dată mobilă, care celebrează învierea lui Iisus Hristos. Jertfa lui Iisus, săvârșită pe Golgota, este reactualizată ritual în fiecare an de credincioși. După Săptămâna Patimilor, când Iisus este trădat, chinuit, răstignit, deci după haos, întuneric și lipsă de protecție divină, urmează miracolul învierii Domnului din noaptea Paștilor și actele de purificare din Săptămâna Luminată care readuc echilibrul și armonia. Duminica Paștelui, ca și alte sărbători ortodoxe majore, este precedată de un lung post (perioadă în care credincioșii respectă interdicția prescrisă de Biserică de a mânca anumite alimente de origine animală – un timp caracterizat, de altfel, prin reculegere și abstinență), numit Postul cel mare. De Paști se fac sacrificii simbolice (tăiatul mielului, spartul ouălor), se prepară alimente rituale (colacii, pasca), se aprinde ritual lumina.

ouăle de Paște – ouă vopsite în felurite culori, în special roșu, sau pictate prin tehnici speciale cu motive florale, zoomorfe, antropomorfe (ouă încondeiate). Oul, străvechi substitut al divinității primordiale, prezent în diverse culturi, preluat și de creștinism, este înfrumusețat prin vopsire sau încondeiere, apoi este jertfit și mâncat sacramental în ziua de Paști, după slujba de Înviere și, după aceea, până la data Înălțării lui Iisus la ceruri. Înainte de a fi mâncate, ouăle de Paști se ciocnesc: o persoană lovește «capul» oului său de «capul» oului ținut

în mână de partenerul la ritual și rostește formula: «Hristos a înviat!» Partenerul răspunde: «Adevărat a înviat!» Acest schimb de formule se folosește și ca salut în perioada dintre Înviere și Înălțare.

Crăciun (Nașterea Domnului) – sărbătoare creștină cu dată fixă (25 decembrie) care celebrează nașterea după trup a lui Iisus Hristos. Cuvântului Crăciun nu i s-a stabilit încă o etimologie certă. Au fost avansate diverse origini: latină (din *calo*, *calere* a chema; din *crastinus* de mâine; din *creatio* creație, naștere; din *carnatio, incarnatio* întrupare), slavă (din bulg. *Kracun*), maghiară (*Karácsony*), albaneză (*kërcum* lemn, buturugă, ciot, vezi buturuga arzândă din staulul în care s-a născut Hristos). Ca și alte sărbători religioase, Crăciunul îmbină stratul păgân, de fundal, și stratul creștin. Astfel, românii trăiesc o dublă sărbătoare (cea liturgică, Nașterea lui Iisus Hristos, și un Crăciun profan – sărbătoarea lui Moș Crăciun), în al cărei ritual se înscriu: jertfa (tăierea porcului) și prepararea alimentelor rituale, colindatul. Crăciunul face, de altfel, parte dintr-un ciclu festiv de iarnă, interpretat de etnologi drept o reminiscență a sărbătorilor păgâne de sfârșit și început de an (Saturnaliile, sărbătoarea zeului Mithra și *Kalendae Januarii*), cărora li se suprapun Crăciunul, Sfântul Vasile (1 ianuarie) și Boboteaza (Botezul lui Iisus – 6 ianuarie). Potrivit calendarului creștin, Crăciunul începe în realitate cu mult înainte, fiind precedat de un post care durează 40 de zile. Postul este întrerupt de alte două sărbători importante la români: Sf. Nicolae (6 decembrie) și Ignatul (20 decembrie).

Moș Crăciun – numele unui personaj legendar, moșul care aduce cadourile, echivalentul occidentalului Santa Claus. La români însă există doi moși distincți: Sfântul Nicolae, care vine pe 6 decembrie și răsplătește buna purtare a copiilor, și Moș Crăciun, care aduce daruri în noaptea dinspre 24 spre 25 decembrie.

bradul (pomul) de Crăciun – se împodobește și la români, conform obiceiului germanic relativ recent răspândit în întreaga lume. În România, obiceiul bradului de Crăciun a apărut și s-a răspândit cu repeziciune abia în secolul XX. Perfect asimilat, el nu mai este resimțit astăzi ca un împrumut european, ci este parte din tradiție, cu atât mai mult cu cât bradul, ca arbore veșnic viu, este prezent la români în numeroase obiceiuri care însoțesc marile evenimente din viața omului (nunta, moartea).

colindul copiilor – obicei care a ajuns să se identifice cu sărbătoarea Crăciunului. În ajunul Crăciunului, cetele de colindători, în special copii, umblă din casă în casă și cântă colinde, în schimbul cărora primesc de la gazde darurile tradiționale: colaci, covrigi, cozonac, nuci, mere și bănuți. Obiceiul s-a răspândit și la oraș, unde pot fi întâlniți colindători în mijloacele de transport în comun, pe străzi, în blocurile de locuințe. După părerea unora, acest colind urban

este o formă mascată de cerșetorie. La țară, colindul își păstrează emoția și frumusețea inițiale.

colindatul – ritual din seara și din noaptea de Crăciun aparținând tinerilor și oamenilor în toată firea care, organizați în cete, intră în curtea casei și, în fața membrilor familiei, își cântă colindele. După ce se termină colindele din fața casei, gazda îi poftește pe colindători înăuntru, la ospățul comun. Înainte de a se așeza cu toții la masă, conducătorul grupului de colindători poruncește să se cânte alte câteva colinde.

(Texte și informații preluate și adaptate din lucrările: Ion Ghinoiu – *Obiceiuri populare de peste an. Dicționar*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997; Sorin Lavric – *Cartea de Crăciun*, Humanitas, București, 1997.)

Exercise 13.20. *Choose one (large) or two (small) articles from the mini-dictionary above. Read them and translate them into English. Use a dictionary if necessary.*

Exercise 13.21. *Write a one-page text about the way you spent Christmas or Easter in Romania. Use information given in the dialogues in* Section I, *as well as in* (Foarte) mic dicționar al tradițiilor.

Exercise 13.22. *Read and translate the Romanian Easter cake (**pască**) recipe. Pay attention to the standard patterns used in recipes:*

Aluatul: 1 kg de făină de grâu, 40 g drojdie de bere, 0,5 l lapte, 300 g zahăr, 6 ouă, 250 g unt topit, coajă rasă de lămâie, zahăr vanilat, esență de rom.
Se cerne făina într-un vas, se pune untul pe foc și se lasă să se topească, după care se stinge focul. Separat, se pun într-un castron drojdia de bere cu o linguriță de zahăr, o lingură de făină și trei linguri de lapte. Se amestecă bine, formându-se o pastă de consistența unei smântâni groase. Se acoperă castronul și se lasă la cald să crească. Când a crescut, se toarnă în vasul cu făina, se pune laptele, se adaugă gălbenușurile de ou și aromele, se frământă în jur de 35 de minute, timp în care se adaugă treptat untul topit și zahărul. Se bat 3 albușuri spumă și, după ce aluatul a fost frământat bine, se adaugă 2 linguri cu vârf de spumă de albuș, continuându-se frământatul. Aluatul obținut se acoperă cu un șervet curat și se lasă la cald să crească circa 30-40 de minute. Când aluatul a crescut suficient, se pune pe o planșetă presărată cu făină și, din cea mai mare parte a aluatului, se întinde o foaie de mărimea și de forma tăvii în care se va coace pasca. Din cealaltă parte de aluat se răsucește un sul. Tava se unge cu unt, se tapetează cu făină. Se așază foaia de aluat în tavă. Sulul de aluat răsucit se pune pe foaia de aluat lipit de marginile interioare ale tăvii.

Umplutura: 1 kg brânză de vaci, 200 g zahăr pudră, zahăr vanilat, coajă de lămâie rasă, stafide, o lingură de făină, 6 ouă, 50 g unt, 100 g smântână, o lingură cu vârf de pesmet alb sau griș, puțină sare.
Se pune într-un castron brânza de vaci, se amestecă cu untul, după care se adaugă restul ingredientelor, amestecând continuu până la obținerea unei mase omogene. Pasta astfel obținută se pune în aluatul din tavă, se întinde uniform și se unge deasupra cu ou.

Tava se bagă la cuptor la foc potrivit. Pasca se coace cam 40-50 de minute. Se scoate din tavă după ce s-a răcit.

Conversion factors		
grams to ounces	– multiply by	0.04
ounces to grams	– multiply by	28.35
kilograms to pounds	– multiply by	2.21
pounds to kilograms	– multiply by	0.45
liters to US gallons	– multiply by	0.26
US gallons to liters	– multiply by	3.79

Exercise 13.23. *Read again Dialogue 2 in* Section I, *then write the Romanian cabbage rolls (**sarmale**) recipe. Take the **pască** recipe in Exercise 13.22 as a model and compose such a text (use impersonal verbal forms including the reflexive pronoun **se** instead of the imperative used in similar texts in English).*

Exercise 13.24. *Read the following texts (use the dictionary where necessary). Then write a one-page essay in Romanian about your favorite text. Explain why you liked it.*

— Astăzi, dis-de-dimineață, îmi zice băbuța mea, de cum s-a crăpat de ziuă, la noi în sat s-a copt pasca.
Urmând șirul zilelor, pe cărarea anotimpurilor, am ajuns în sfânta zi consacrată pregătirii bucatelor rituale, momentul împărtășirii din toate bunătățile: prăjitura, mielul, purcelul, ouăle roșii...
După atâta post, după atâtea lipsuri, Doamne, ce ospăț se mai pregătește! Numai ce mi-l închipui și bucuria oamenilor îmi umple inima!
[...]
Să pregătești pasca, prăjitură din făină de grâu, după cum mi-o descrie Uța, este o ceremonie plină de mister.

[...]
— Mielul se frige întreg, zice Uța. La fel și purcelul de lapte...
Afară, în grădini, flăcăii învârtesc frigarea...
Îmi mărturisește că mielul îl înfățișează pe Domnul Nostru Iisus Hristos. Apoi, după ce chibzuiește îndelung, adaugă:
— Ce înfățișează purcelul de lapte, asta până acum nu s-a aflat...
[...]
Am văzut ouăle roșii, ouăle vopsite; mi-au adus și mie.
Cele mai multe, cele obișnuite, sunt roșii ca sângele. Dar sunt și unele albastre, verzi, galbene și chiar negre. Cele negre reprezintă « chinurile lui Iisus ». Mai sunt și altele, acoperite de desene ciudate, care te încântă; ele nu există în natură; au farmecul fardului, atracția artificiului; degajă o tainică senzualitate a picturii. Truda necesară pentru a le colora în culorile cele mai vii, cele mai proaspete, pentru a le încondeia cu arta migăloasă a unui miniaturist nu este însă pierdere de vreme. Femeile care se îndeletnicesc cu această delicată activitate știu bine că atât copiii, cât și bărbații (care sunt și ei niște copii) vor fi mai bucuroși să mănânce un ou albastru, roșu sau un ou încondeiat cu tot felul de desene, decât să mănânce un ou alb de găină, așa cum îl văd în toate zilele.
[...]
Pe ouăle acoperite cu inscripții ideografice, fiecare recunoaște emblema vieții lui: fusul sau furca pentru torcătoare; jugul, fierul de plug, secera pentru plugari; Calea-Laptelui pentru păstori; roata de căruță pentru căruțași; frunza de stejar pentru cei viteji; plasa, cu sau fără pește, pentru pescari; cosițele fetelor pentru cei îndrăgostiți...
[...]
În noaptea asta mă duc la slujba de Înviere la Mănăstirea Dintr-un Lemn, pierdută în munți, printre copaci. O biserică de lemn așezată într-o poiană, precum arca de pe muntele Ararat. [...]
În noaptea asta, ținem toți în mână câte o lumânare aprinsă.
Lumina ia ființă într-un mod misterios îndărătul altarului în clipa în care preotul începe să cânte: « Hristos a înviat! »
Apoi diaconul vine să ne-o aducă și nouă; îmi aprinde lumânarea de la lumânarea lui, apoi eu dau lumină celor de lângă mine, iar aceștia o dau celorlalți și tot așa, până ce toate lumânările sunt aprinse.
Minune a înmulțirii focurilor, taină a flăcării împărțite la nesfârșit fără a se micșora, la fel de strălucitoare și de fierbinte de la prima lumânare aprinsă – a mea – și până la ultima.
Revelație a chipurilor. Fiecăruia lumina îi dă jos masca de pe față.

Omul cu o lumânare în mână se luminează pe sine. Nu va vedea mai bine, dar va fi văzut de ceilalți.
Îndepărtez cât pot lumânarea de chipul meu, ca să le pot vedea mai bine pe ale lor.
Interesul stârnit de chipurile lor îmi alungă plictiseala slujbei cântate care va dura până dimineață.
Afară, în noaptea luminată, niște flăcăi trag cu pușca înspre stele, în semn de bucurie.
[...]
Dacă lumânarea de Paști nu se stinge pe drum la întoarcerea de la slujba de Înviere, e semn bun pentru persoana care o ține. Fiecare trebuie să se întoarcă acasă cu lumina cea dumnezeiască.

dis-de-dimineață = dimineața, foarte devreme
de cum s-a crăpat de ziuă when the day breaks, at dawn
bucate ~ **mâncăruri, alimente**
a chibzui ~ **a se gândi, a cugeta**
purcel de lapte piglet
trudă ~ **muncă, efort, osteneală**
Calea-Laptelui Milky Way
cosițe braids

Martha Bibescu – *Izvor. Țara sălciilor*,
Compania, București, 2000

Slujba de Paști la Biserica Sf. Dumitru din Manhattan. Orașul luminat, apa întunecată unde se reflectă umbrele și luminile de pe maluri. Mașinile trecând fantomatic prin întuneric. Parbrizul acoperit de priveliștea blocurilor din Manhattan. Biserica românească este pe o stradă lăturalnică, pașnică, plină cu pomi înfloriți. Câteva sute de persoane așteaptă slujba. Întâlnesc câțiva cunoscuți. Pe unii nu i-am văzut dinainte de '89. De altfel, seara este un amestec de monden și religios. Oamenii se salută peste capetele celorlalți, își fac semne cu mâna. Ce mai faci, nu te-am văzut de mult, mai trăiești, copiii? Se văd, pesemne, numai de Paști. Se știu, își cunosc istoriile personale, dar nu au destul timp să se frecventeze. Stăm cu lumânările în mâini. Peisajul e ca în Ensor. Chipuri care ies din întuneric. Noaptea înconjoară fețele. Și din jos, de la piept, o lumină care scoate la suprafață bărbii unsuroase sau cu smocuri de păr, obraze scofâlcite sau catifelate, priviri rele sau senine, nasuri umflate, hidoase, sau unul abia schițat. Ceva magic, misterios, chipurile astea ieșite din întuneric să ia lumină, să audă că Iisus a înviat. Preotul are o voce bună, baritonală, amplificată de un microfon și de o stație. Clipa supremă, a anunțului Învierii, e ratată. Cineva din cor, puțin înainte de miezul nopții, în tăcerea lăsată, începe să bombăne tare « Hristos a înviat! ». Preotul

i-o taie scurt, e privilegiul lui. Și reia: « Hristos a înviat! » Apoi lumea în cor: « Adevărat a înviat! » Și cântă: « Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând. » Cineva trece printre rânduri și strânge fonduri. Preotul ne cere apoi să ne despărțim « în ordine și disciplină, să nu deranjăm vecinii ». [...] Biserica e flancată de blocuri de locuințe. La ferestre, vecinii privesc ceremonia. Sunt curioși să vadă preotul în odăjdii ieșind din biserică, credincioșii cu lumânările în mâini, ceremonia ortodoxă. Trebuie că le părem niște emigranți veniți de departe cu obiceiurile lor primitive și exotice. Stau cu coatele pe pervaz, în haine de noapte, și ascultă limba asta cu sunete bizare. Ne despărțim. Se alcătuiesc grupurile. Merg să ciocnească ouă roșii, să mănânce miel și cozonac. Duc cu ei lumânările preț de câteva străzi, până se sting. Bate vântul. Pomii de pe stradă au înflorit și miros puternic. Asta este imaginea ultimă pe care o au cei de la ferestre.

pesemne ~ probabil
a se frecventa ~ a se vizita
Ensor, James (1860-1949) pictor și gravor belgian, precursor al expresionismului prin caricatural, grotesc și ironie.
obraze = obraji
scofâlcit sunken
odăjdii sacerdotal attire

Stelian Tănase – *L.A. vs. N.Y.*,
Polirom, Iași, 1998

Sunt șapte-opt care bat pasul pe loc frecându-și mâinile să le încălzească. Grupul format din femei și bărbați de toate vârstele are ceva mizer și încâlcit acolo dintr-o eroare, așa cum se îmbulzește dinaintea peretelui de sticlă al gării, ocolit de puținii care intră, mulții care ies. Vorbele, icnetele și chiuiturile se îndesesc la vederea microbuzului care aduce an de an tuturor năpăstuiților – fără casă, fără familie, fără bunăvoință – tratația tradițională a serii de Crăciun. E ciudat. Oamenii nu se reped nici să desfacă pachetele cu de-ale gurii, nici să bea cafeaua sau supa fierbinte pe care voluntarii le toarnă în pahare de plastic. Le iau calm, mulțumesc și se bucură să facă, pe îndelete, conversație. Triumful de pe fețe e mic dar sigur. Au fost identificați cu ființele umane, nu cu fiarele pădurii. Categoria în care au fost introduși de asociații și de municipalitate le produce o satisfacție mai mare decât caloriile binevenite din pachet. Protestul, acuza, crima rămân pe altădată. Microbuzul stă, după ce a distribuit tot, pentru ca dialogul să continue.

bat pasul pe loc stamp their feet
mizer wretched
încâlcit in disorder, higgledy-piggledy

a se îmbulzi to crowd around
icnet moan
chiuitură yelling
năpăstuit destitute
de-ale gurii ~ mâncare
pe îndelete = fără grabă, cu calm

— Ai să vezi că n-o să se înțeleagă. O să iasă un circ cu plânsete... Părinții sunt îngrijorați pentru odraslele lor, deși foarte bucuroși pentru ei înșiși. Și-au dat întâlnire de Crăciun într-o casă mare dintr-o capitală râvnită a Europei. Ca de obicei când poposesc aici câte o zi cu treabă, se vor simți în familie după ce-și vor fi lăsat bagajele la hotel și vor fi umblat puțin pe bulevardele feerice, cu vitrine încărcate de atracții. Dar copiii lor? Copiii vorbesc, care cum au apucat să se nască, după sau înaintea plecării din România, franțuzește, italienește, englezește, suedeză, nemțește... Unii știu câteva vorbe românești rău legate între ele, alții doar limba țării. Copilul-gazdă, transpirat de frică, se ține pe lângă pom. S-a entuziasmat generos, ce-i drept, la pregătirea cadourilor, dar a înregistrat între timp toate panicile din convorbirile telefonice ale celor mari și se așteaptă la ce e mai rău. Soneria țârâie în rafale. Locul se umple de parfum, fum și haine groase, printre care se strecoară pitici colorați. Copiii bat palma, se strâmbă, își strigă în ureche și râd. Zece minute mai târziu sunt cu toții sub pom, unde desenează, cu opinteli și corecturi urlate, planul casei. Aprobat concomitent în mai mult de șase limbi, el devine baza unei strașnice partide de-a v-ați ascunselea. În același cadru poliglot organizat se vor petrece jocuri în perechi, în trio-uri, în bande rivale. La momentul zdrobit de oboseală al tortului, spre miezul nopții, fiecare plod interogat de mama lui știe să spună corect cine sunt ceilalți, unde locuiesc, câți bani de buzunar au și dacă au fost sau nu deja la București.

odraslă ~ copil, progenitură
râvnit desired, longed for
a bate palma to give each other five, to make deals
a se strâmba to draw faces
cu opinteli with stumbles
strașnic great
de-a v-ați ascunselea hide-and-seek
zdrobit crushed
plod kid

Ghinion! Ninge viscolit, sus e furtună. Mașinile speciale se agită la vedere, cu siguranță și de-a lungul pistelor. Dar, chiar dacă avionul decolează, nu e sigur că va putea ateriza – condițiile atmosferice sunt și mai rele de partea cealaltă. Așteptare neplăcut surprinsă, se apropie prin

amurg ziua cea mare a anului. În înghesuiala prostită, între anunțuri, vociferări, cuvinte tari sau obidite, nu știi unde să te întorci.
— Ce facem ?
Ca și cum ar fi mai multe variante ! Nimeni nu știe la ce are dreptul să se aștepte, darămite ce să hotărască pentru minutul următor.
Deodată, hărmălaia furioasă începe să scadă. O firmă a avut ideea de a împărți sutelor de oameni prezenți brăduți de carton cât palma, pe care se pot citi urări. Prin difuzoare au început să curgă colinde de peste tot, iar naționalii vizați sâsâie « Liniște ! », ca să-și audă mai bine melodia. Masa domesticită se apropie de geam și vorbește în șoaptă, cu ochii dedulciți la ninsoare. Muzica se întrerupe pentru a face loc unui anunț pozitiv de îmbarcare. Vocea din difuzor e salutată cu urale politicoase, apoi muzica se revarsă din nou.
Paradisul se apropie cuminte de fiecare.

pistă runway
obidit offended, hurt
darămite let alone
hărmălaie hubbub
a sâsâi to hiss
dedulcit la indulged with
urale cheers

Adina Kenereș – *Zile de Crăciun*

Appendix I : Phonetic mutations

Vowel mutations

The most frequent vowel mutations are :

o / oa : **o** followed by consonant(s) ↔ **oa** when the next syllable includes **ă** or **e**

Nouns	sing. / pl. neuter : ***avion*** plane – ***avioane***, ***camion*** truck – ***camioane***, ***izvor*** water spring – ***izvoare*** masc. / fem. : ***domn*** sir, mister – ***doamnă*** lady, madam, ***prost*** fool (masc.) – ***proastă*** (fem.)
Adjectives	masc. / fem. : ***frumos*** beautiful (masc., sg.) – ***frumoasă*** (fem., sing.), ***frumoși*** (masc., pl.) – ***frumoase*** (fem., pl.), ***orb*** blind (masc., sing.) – ***oarbă*** (fem., sing.), ***orbi*** (masc., pl.) – ***oarbe*** (fem., pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a muri*** to die : ***eu mor – el moare***, ***a coborî*** to climb down : ***eu cobor – el coboară*** subj. pres. : ***a muri*** : ***eu să mor – el să moară***, ***a coborî*** : ***eu să cobor – el să coboare***
Derivation	***mort*** dead – ***moarte*** death
Other	possess. pron. / adj. : ***al nostru*** our(s) – ***a noastră*** – ***ai noștri – ale noastre***

e / ea : **e** followed by consonant(s) ↔ **ea** when the next syllable includes **ă**

Adjectives	masc. / fem. : ***românesc*** Romanian (masc., sing.) – ***românească*** (fem., sing.), ***negru*** black (masc., sing.) – ***neagră*** (fem., sing.)
Verbs	ind. pres. : ***a chema*** to call : ***eu chem – el cheamă***, ***a pleca*** to leave : ***eu plec – el pleacă*** subj. pres. : ***a merge*** to walk : ***eu să merg – el să meargă***, ***a șterge*** to wipe : ***eu să șterg – el să șteargă***

ă / e : **ă** followed by consonant(s) or syllable including **ă** ↔ **e** when the next syllable includes **e** or **i**

Nouns	sing. / pl. : ***capăt*** extremity – ***capete***, ***sâmbătă*** Saturday – ***sâmbete***, ***număr*** number – ***numere***, ***măr*** apple – ***mere***, ***măr*** apple tree – ***meri***

Adjectives	sing. / pl. : ***proaspăt*** fresh (masc., sing.) – ***proaspeți*** fresh (masc., pl.), ***proaspătă*** (fem., sing.) – ***proaspete*** (fem., pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a număra*** to count : ***eu număr – tu numeri***, ***a vedea*** to see : ***eu văd – tu vezi*** subj. pres. : ***a număra*** : ***eu să număr – tu să numeri***, ***a vedea*** : ***eu să văd – tu să vezi***

a / e : **(i)a** followed by a syllable including **ă** or **e** ↔ **(i)e** when the next syllable includes **e** or **(ur)i**

Nouns	sing. / pl. : ***masă*** table – ***mese***, ***fată*** girl – ***fete***, ***piatră*** stone – ***pietre***, ***iarnă*** winter – ***ierni***, ***viață*** life – ***vieți***, ***iarbă*** grass – ***ierburi***, ***băiat*** boy – ***băieți***
Adjectives	sing. / pl. : ***belgian*** Belgian (masc., sing.) – ***belgieni*** (masc., pl.), ***canadian*** Canadian (masc., sing.) – ***canadieni*** (masc., pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a lua*** to take : ***eu iau – tu iei*** subj. pres. : ***a lua*** : ***eu să iau – tu să iei***

a / ă : **a** followed by a syllable including **ă** or **e** ↔ **ă** when the next syllable includes **(ur)i**

Nouns	sing. / pl. : ***țară*** country – ***țări***, ***gară*** station – ***gări***, ***carne*** meat – ***cărnuri*** **-are / -ări** : ***lucrare*** paper – ***lucrări***, ***întâmplare*** event – ***întâmplări*** **-ate / -ăți** : ***cetate*** fortress – ***cetăți***, **-itate / -ități** : ***entitate*** entity – ***entități***

ea / e : **ea** followed by consonant(s) or a syllable including **ă** ↔ **e** when the next syllable includes **e** or **(ur)i**

Nouns	sing. / pl. : ***armean*** Armenian – ***armeni***, ***armeancă*** Armenian woman – ***armence***, ***dimineață*** morning – ***dimineți***
Adjectives	sing. / pl. : ***viclean*** sly (masc., sing.) – ***vicleni*** (masc., pl.), ***viteaz*** brave (masc., sing.) – ***viteji*** (masc., pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a bea*** to drink : ***eu beau – tu bei***, ***a vrea*** to want : ***eu vreau – tu vrei*** subj. pres. : ***a bea*** : ***eu să beau – tu să bei***, ***a vrea*** : ***eu să vreau – tu să vrei***

oa / o : **oa** followed by a syllable including **ă** or **e** ↔ **o** when the **ă** or **e** in the next syllable changes into **i**

Nouns	sing. / pl. : ***boală*** disease – ***boli***, ***floare*** flower – ***flori***, ***foaie*** sheet – ***foi***, ***ascuțitoare*** pencil sharpener – ***ascuțitori***
Adjectives	sing. / pl. : ***moale*** soft – ***moi*** (pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a se scula*** to get up : ***el se scoală – tu te scoli*** subj. pres. : ***a se scula*** : ***el să se scoale – tu să te scoli***

ie / ia : **ie** followed by consonant(s) ↔ **ia** when the next syllable includes **ă**

Adjectives	masc. / fem. : ***biet*** poor (masc., sing.) – ***biată*** (fem., sing.), ***fiert*** boiled (masc., sing.) – ***fiartă*** (fem., sing.)
Verbs	ind. pres. : ***a ierta*** to forgive : ***eu iert – el iartă***, ***a zbiera*** to roar : ***eu zbier – el zbiară*** subj. pres. : ***a pieri*** to perish : ***eu să pier – el să piară***

â / i : **â** followed by consonant(s) ↔ **i** when the next syllable includes **e** or **i**

Nouns	sing. / pl. : ***cuvânt*** word – ***cuvinte***, ***vână*** vein – ***vine***

a / ă : **a** stressed ↔ **ă** unstressed

Verbs	ind. pres. : ***a căuta*** to look for : ***eu caut – noi căutăm***, ***a tăcea*** to be silent : ***eu tac – voi tăceți*** subj. pres. : ***a căuta*** : ***eu să caut – voi să căutați***, ***a tăcea*** : ***eu să tac – voi să tăceți*** imperative : ***a căuta*** : ***caută ! – căutați !***, ***a tăcea*** : ***taci ! – tăceți !***
Derivation	***țară*** country – ***țăran*** peasant

u / o : **u** unstressed ↔ **o** stressed

Verbs	ind. pres. : ***a juca*** to play a game : ***eu joc – noi jucăm***, ***a ruga*** to ask : ***eu rog – noi rugăm*** subj. pres. : ***a juca*** : ***eu să joc – noi să jucăm***, ***a ruga*** : ***eu să rog – noi să rugăm***

Consonant mutations

The most frequent consonant mutations are :

c / ce or ci

Nouns	sing. / pl. : ***copac*** tree – ***copaci***, ***capac*** lid – ***capace***, ***cracă*** branch – ***crăci***, ***bancă*** bank – ***bănci***, ***nemțoaică*** German woman – ***nemțoaice***
Adjectives	sing. / pl. : ***mic(ă)*** small (sing.) – ***mici*** (pl.), ***sălbatic*** wild (masc., sing.) – ***sălbatici*** (masc.,pl.), ***sălbatică*** (fem., sing.) – ***sălbatice*** (fem., pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a face*** to do, to make : ***eu fac – tu faci – el face – noi facem – voi faceți – ei fac*** ***a duce*** to carry : ***eu duc – tu duci – el duce – noi ducem – voi duceți – ei duc*** subj. pres. : ***a urca*** to climb up : ***eu să urc – tu să urci – el să urce*** ***a juca*** to play a game : ***eu să joc – tu să joci – el să joace***
Derivation	***sălbatic*** wild – ***sălbăticie*** wilderness

g / ge or gi

Nouns	sing. / pl. : ***fag*** beech tree – ***fagi***, ***dungă*** stripe – ***dungi***, ***pungă*** bag – ***pungi***, ***slugă*** servant – ***slugi***, ***catarg*** mast – ***catarge***
Adjectives	sing. / pl : ***drag*** dear (masc., sing.) – ***dragi*** (masc., pl.), ***larg*** wide (masc., sing.) – ***largi*** (pl.), ***lung*** long (masc., sing.) – ***lungi*** (pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a trage*** to pull : ***eu trag – tu tragi – el trage – noi tragem – voi trageți – ei trag*** ***a ajunge*** to arrive : ***eu ajung – tu ajungi – el ajunge – noi ajungem – voi ajungeți – ei ajung*** subj. pres. : ***a trage*** : ***eu să trag – tu să tragi – el să tragă – noi să tragem – voi să trageți – ei să tragă***
Derivation	***lung*** long – ***lungime*** length

s / ș + i

Nouns	sing. / pl. : ***urs*** bear – ***urși***, ***rus*** Russian – ***ruși***
Adjectives	sing. / pl. : ***frumos*** beautiful (masc., sing.) – ***frumoși*** (masc., pl.), ***gras*** fat (masc., sing.) – ***grași*** (masc., pl.)

Verbs	ind. pres. : ***a mirosi*** to smell : ***eu miros – tu miroși***, ***a lăsa*** to let : ***eu las – tu lași*** subj. pres. : ***a mirosi*** to smell : ***eu să miros – tu să miroși***, ***a lăsa*** to let : ***eu să las – tu să lași***

st / șt + i

Nouns	sing. / pl. : ***artist*** artist – ***artiști***, ***poveste*** fairy tale – ***povești***
Adjectives	sing. / pl. : ***îngust*** narrow (masc., sing.) – ***înguști*** (masc., pl.), ***prost*** stupid (masc., sing.) – ***proști*** (masc., pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a asista*** to assist : ***eu asist – tu asiști***, ***a gusta*** to taste : ***eu gust – tu guști*** subj. pres. : ***a asista*** : ***eu să asist – tu să asiști***, ***a gusta*** : ***eu să gust – tu să guști***

str / știr + i

Nouns	sing. / pl. : ***astru*** star – ***aștri***, ***ministru*** minister – ***miniștri***
Adjectives	sing. / pl. : ***albastru*** blue (masc., sing.) – ***albaștri*** (masc., pl.), ***ecvestru*** equestrian (masc., sing.) – ***ecvești*** (masc., pl.)
Other	possess. pron. / adj. : ***al nostru*** ours (masc., sing.) – ***ai noștri*** (masc., pl.), ***al vostru*** yours (masc., sing.) – ***ai voștri*** (masc., pl.)

sc / șt + i or e

Nouns	***broască*** frog – ***broaște***, ***moluscă*** mollusc – ***moluște***, ***cască*** earphone – ***căști***
Adjectives	***românesc*** Romanian (masc., sing.) – ***românești*** (masc., pl.), ***chinezesc*** Chinese (masc., sing.) – ***chinezești*** (masc., pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a cunoaște*** to know : ***eu cunosc – tu cunoști – el cunoaște***, ***a bănui*** to suspect : ***eu bănuiesc – tu bănuiești – el bănuiește*** subj. pres. : ***a cunoaște*** : ***eu să cunosc – tu să cunoști – noi să cunoaștem***, ***a privi*** to watch : ***eu să privesc – tu să privești***
Derivation	***cunoscut*** well-known – ***cunoaștere*** knowledge, ***românesc*** Romanian – ***românește*** Romanian (adv.)

sc / șt + e or i

Nouns	sing. / pl. : ***cușcă*** cage – ***cuști***, ***pușcă*** rifle – ***puști***
Verbs	ind. pres. : ***a mușca*** to bite : ***eu mușc – tu muști***, ***a împușca*** to shoot : ***eu împușc – tu împuști*** subj. pres. : ***a mușca*** : ***eu să mușc – tu să muști***, ***a împușca*** : ***eu să împușc – tu să împuști***

t / ț + i or e

Nouns	sing. / pl. : ***bărbat*** man – ***bărbați***, ***frate*** brother – ***frați***, ***tată*** father – ***tați***, ***cetate*** fortress – ***cetăți***
Adjectives	sing. / pl. : ***atent*** attentive (masc., sing.) – ***atenți*** (masc., pl.), ***cult*** cultured (masc., sing.) – ***culți*** (masc., pl.), ***direct*** straight (masc., sing.) – ***direcți*** (masc., pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a cânta*** to sing : ***eu cânt – tu cânți***, ***a bate*** to beat : ***eu bat – tu bați*** subj. pres. : ***a cânta*** : ***eu să cânt – tu să cânți***, ***a bate*** : ***eu să bat – tu să bați***
Derivation	***bărbat*** man – ***bărbăție*** manhood, ***atent*** attentive – ***atenție*** attention, ***frate*** brother – ***frățește*** brotherly, ***cetate*** fortress, city – ***cetățean*** citizen

d / z + i [â] or ă

Nouns	sing. / pl. : ***brad*** fir tree – ***brazi***, ***ladă*** box – ***lăzi***
Adjectives	sing. / pl. : ***verde*** green (sing.) – ***verzi*** (pl.), ***blând*** kind (masc., sing.) – ***blânzi*** (masc., pl.)
Verbs	ind. pres. : ***a cădea*** to fall : ***eu cad – tu cazi***, ***a închide*** to close : ***eu închid – tu închizi*** subj. pres. : ***a cădea*** to fall : ***eu să cad – tu să cazi***, ***a deschide*** to open : ***eu să deschid – tu să deschizi*** gerund : ***a deschide*** to open – ***deschizând*** opening, ***a cădea*** to fall – ***căzând*** falling
Derivation	***a deschide*** to open – ***deschizătură*** opening (noun)

z / j + i

Nouns	sing. / pl. : ***obraz*** cheek – ***obraji***, ***cneaz*** prince – ***cneji***
Adjectives	sing. / pl. : ***viteaz*** brave (masc., sing.) – ***viteji*** (masc., pl.), ***treaz*** awake (masc., sing.) – ***treji*** (masc., pl.)
Derivation	***viteaz*** brave – ***vitejie*** braveness

l / Ø + i

Nouns	sing. / pl. : ***cal*** horse – ***cai***, ***cale*** way – ***căi***
Adjectives	sing. / pl. : ***moale*** soft (sing.) – ***moi*** (pl.), ***gol*** empty (masc., sing.) – ***goi*** (masc., pl.)

n / Ø + i

Verbs	ind. pres. : ***a pune*** to put : ***eu pun – tu pui***, ***a rămâne*** to stay : ***eu rămân – tu rămâi***, ***a veni*** to come : ***eu vin – tu vii*** subj. pres. : ***a pune*** : ***eu să pun – tu să pui***, ***a rămâne*** : ***eu să rămân – tu să rămâi***, ***a veni*** : ***eu să vin – tu să vii***

Appendix 2 : Verbal forms and auxiliaries used to build moods and tenses

The infinitive

The stem of the infinitive (the short infinitive without the final vowels *-a*, *-ea*, *-e*, *-i* or *-î*) is the basic form used to build simple tenses with suffixes and endings.

The short infinitive (without the preposition *a*) is used to form compound tenses of various moods : the future 1 indicative (***voi cânta***), the present optative-conditional (***aș cânta***), the present presumptive (***oi cânta***).

The past participle

The past participle is used to form several compound tenses of various moods : the compound perfect indicative (***am cântat***), the future perfect indicative (***voi fi cântat***), the past subjunctive (***să fi cântat***), the past optative-conditional (***aș fi cântat***), the past presumptive (***oi fi cântat***), the past infinitive (***a fi cântat***). The past participle also occurs in passive sentences. It agrees then in gender and number with the subject of the passive construction.

Auxiliaries used to form compound tenses

Here are the personal moods that use auxiliary verbal elements to form compound tenses :

Mood and tense	1st pers. sing.	2nd pers. sing.	3rd pers. sing.	1st pers. pl.	2nd pers. pl.	3rd pers. pl.
Ind., comp. perf.	*am*	*ai*	*a*	*am*	*ați*	*au*
Ind., future I	*voi*	*vei*	*va*	*vom*	*veți*	*vor*
Ind., future 2	*o (să)*	*o (să)*	*o (să)*	*o (să)*	*o (să)*	*o (să)*
Ind., future 3	*am (să)*	*ai (să)*	*are (să)*	*avem (să)*	*aveți (să)*	*au (să)*
Ind., future perf.	*voi fi*	*vei fi*	*va fi*	*vom fi*	*veți fi*	*vor fi*
Ind., future in the past	*aveam (să)*	*aveai (să)*	*avea (să)*	*aveam (să)*	*aveați (să)*	*aveau (să)*

Mood and tense	1st pers. sing.	2nd pers. sing.	3rd pers. sing.	1st pers. pl.	2nd pers. pl.	3rd pers. pl.
Subj. past	*(să) fi*	*(să) fi*	*(să) fi*	*(să) fi*	*(să) fi*	*(să) fi*
Opt.-cond. pres.	*aș*	*ai*	*ar*	*am*	*ați*	*ar*
Opt.-cond. past	*aș fi*	*ai fi*	*ar fi*	*am fi*	*ați fi*	*ar fi*
Presumpt. pres.	*oi*	*oi*	*o*	*om*	*oți*	*or*
Presumpt. past	*oi fi*	*oi fi*	*o fi*	*om fi*	*oți fi*	*or fi*

The infinitive is the only non-personal mood that requires an auxiliary element. It uses the auxiliary ***fi*** to form its past tense.

Some auxiliaries are used to build more than one verbal form :
– the auxiliary ***fi*** is a marker for several past tenses ; it is used alone or in combination with other auxiliary elements to form the past tense subjunctive, optative-conditional and presumptive ; the future perfect indicative ; the past infinitive
– the auxiliaries of the future 1 indicative (***voi***, ***vei***, ***va***, ***vom***, ***veți***, ***vor***) are also used to form the future perfect indicative (***voi fi***, ***vei fi***, ***va fi***, ***vom fi***, ***veți fi***, ***vor fi***)
– the auxiliaries of the present optative-conditional (***aș***, ***ai***, ***ar***, ***am***, ***ați***, ***ar***) are also used to form the past optative-conditional (***aș fi***, ***ai fi***, ***ar fi***, ***am fi***, ***ați fi***, ***ar fi***)
– the auxiliaries of the present presumptive (***oi***, ***oi***, ***o***, ***om***, ***oți***, ***or***) are also used to form the past presumptive (***oi fi***, ***oi fi***, ***o fi***, ***om fi***, ***oți fi***, ***or fi***)

Some auxiliaries occur more than once in the paradigm of one and the same tense, but in different persons and numbers :

am – ind., comp. perf., 1st pers. sing. and 1st pers. pl. : ***eu am cântat***, ***noi am cântat***

o – ind., future 2, all persons : ***eu o să cânt***, ***tu o să cânți***, ***el / ea o să cânte***, ***noi o să cântăm***, etc.

ar – opt.-cond., pres., 3rd pers. sing. and 3rd pers. pl. : ***el / ea ar cânta***, ***ei / ele ar cânta***
opt.-cond., past, 3rd pers. sing. and 3rd pers. pl. : ***el / ea ar fi cântat***, ***ei / ele ar fi cântat***

oi – presumpt., pres., 1st pers. sing. and 2nd pers. sing. : ***eu oi cânta***, ***tu oi cânta***
presumpt., past, 1st pers. sing. and 2nd pers. sing. : ***eu oi fi cântat***, ***tu oi fi cântat***

There are homonymous auxiliary elements that occur in different tenses of one and the same mood or of various moods, in different persons and numbers :

am	ind., comp. perf., 1st pers. sing. and pl. : ***Eu am cântat*** *un cântec românesc.* I sang a Romanian song. ***Noi am cântat*** *un cântec românesc.* We sang a Romanian song. ind., future 3, 1st pers. sing. : ***Eu am să cânt*** *un cântec românesc.* I shall sing a Romanian song. opt.-cond., pres., 1st pers. pl. : ***Noi am cânta*** *un cântec românesc, dacă am ști vreunul.* We would sing a Romanian song if we knew one. opt.-cond., past, 1st pers. pl. : ***Noi am fi cântat*** *un cântec românesc dacă am fi știut vreunul.* We would have sung a Romanian song if we had known one.
ai	ind., comp. perf., 2nd pers. sing. : ***Tu ai călătorit*** *mult.* You traveled a lot. ind., future 3, 2nd pers. sing. : ***Tu ai să călătorești*** *mult.* You will travel a lot. cond., pres., 2nd pers. sing. : ***Tu ai călători*** *mult dacă ai avea bani.* You would travel a lot if you had money. cond., past, 2nd pers. sing. : ***Tu ai fi călătorit*** *mult dacă ai fi avut bani.* You would have traveled a lot if you had had money.
ați	ind., comp. perf., 2nd pers. pl. : ***Voi ați mâncat*** *pește în Delta Dunării.* You ate fish when you went to the Danube Delta. cond., pres., 2nd pers. pl. : ***Voi ați mânca*** *pește dacă v-ar plăcea.* You would eat fish if you liked it. cond., past, 2nd pers. pl. : ***Voi ați fi mâncat*** *pește dacă ați fi venit cu noi în Delta Dunării.* You would have eaten fish if you had come with us to the Danube Delta.

au	ind., comp. perf., 3rd pers. pl. : ***Ei au venit*** *ieri.* They arrived yesterday. ind., future 3, 3rd pers. pl. : ***Ei au să vină*** *mâine.* They will arrive tomorrow.
o	ind., future 2, all persons : ***Eu o să fiu*** *acasă.* I will be at home. ***Tu o să fii*** *acasă.* You will be at home. etc. presumpt., pres., 3rd pers. sing. : ***Ea o fi*** *acasă.* Maybe she is at home. / She may be at home. / She is probably at home. presumpt., past, 3rd pers. sing. : ***Ea o fi fost*** *acasă.* She was probably at home. / She might have been at home.

Appendix 3 : Verbal homonyms and homographs

Some simple verbal forms in several personal moods can be totally or partly identical (identical written form but different pronunciation). When the subject is a personal pronoun, it is usually omitted in Romanian. Besides some verbal homonyms are actually forms of the same person, but in different tenses. Therefore, in order to identify correctly verbal homonyms and homographs, non-native speakers should always refer to the context or to the position of the stress in the word.

Verbal homonyms

The most frequent verbal homonyms are :

– verbs of the 1st conjugation – pres. ind., 3rd pers. sing. = pres. ind., 3rd pers. pl. :

el / ea cântă he / she sings = ***ei / ele cântă*** they sing
el / ea intră he se enters = ***ei / ele intră*** they enter
el / ea întârzie he / she is late = ***ei / ele întârzie*** they are late
el / ea lucrează he / she works = ***ei / ele lucrează*** they work
el / ea copiază he / she copies = ***ei / ele copiază*** they copy

*Andrei **întârzie** întotdeauna, dar colegii lui nu **întârzie** niciodată.* Andrei is always late, but his colleagues are never late.

– verbs of the 1st conjugation, stem ending in a vowel (without the infix *-ez- / -eaz-*) **– pres. ind., 1st pers. sing. = pres. ind., 2nd pers. sing. :**

eu întârzii I am late = ***tu întârzii*** you are late
eu mă apropii I come close = ***tu te apropii*** you come close

*Eu nu **întârzii** niciodată.* I am never late.
*Tu de ce **întârzii** mereu ?* Why are you always late ?

– verbs of the 1st conjugation – pres. ind., 2nd pers. pl. = imperf. ind., 2nd pers. pl. :

voi cântați you sing = ***voi cântați*** you were singing
voi lucrați you work = ***voi lucrați*** you were working

*Când am venit eu, voi **lucrați**.* You were working when I came.
*Voi **lucrați** întotdeauna așa de mult ?* Do you always work so hard ?

– verbs of the 1st conjugation – imperf. ind., 2nd pers. sing. = simple perf. ind., 1st pers. sing. :

tu cântai you were singing = ***eu cântai*** I sang
tu lucrai you were working = ***eu lucrai*** I worked

*Când am venit eu, tu **lucrai**.* You were working when I arrived.
*Da, **lucrai** binișor, dar acuma e timpul să mă opresc.* Yes, I've been working pretty well, but now it's time for me to stop.

– verbs of the 2nd, the 3rd and the 4th conjugations – pres. ind., 1st pers. sing. = pres. ind., 3rd pers. pl. (exception : verbs of the 4th conj. in *-i*, stem ending in a vowel without the infix *-esc- / -ește-* and verbs of the 4th conj. in *-î* without the infix *-ăsc- / -ăște-*) :

eu văd I see = ***ei / ele văd*** they see
eu pot I can = ***ei / ele pot*** they can
eu merg I walk = ***ei / ele merg*** they walk
eu vin I come = ***ei / ele vin*** they come
eu opresc I stop = ***ei opresc*** they stop
eu locuiesc I live = ***ei / ele locuiesc*** they live
eu hotărăsc I decide = ***ei / ele hotărăsc*** they decide

*Eu **pot** să vin mâine la Universitate, dar colegele mele nu **pot** să vină.* I can come tomorrow to the University, but my classmates cannot come.

– verbs of the 4th conjugation, in *-i* with stem ending in a vowel (without the infix *-esc- / -ește-*) **and in *-î*** (without the infix *-ăsc- / -ăște-*) **– pres. ind., 3rd pers. sing. = pres. ind., 3rd pers. pl. :**

el / ea bântuie he / she haunts = ***ei / ele bântuie*** they haunt
el / ea coboară he / she climbs down = ***ei / ele coboară*** they climb down

*Ea **coboară** cu liftul, iar ei **coboară** pe scări.* She takes the elevator to come down, and they take the stairs.

– verbs of the 4th conjugation, stem ending in a vowel (without the infix *-esc- / -ește-*) **– pres. ind., 1st pers. sing. = pres. ind., 2nd pers. sing. :**

eu bântui I haunt = ***tu bântui*** you haunt

*Un strigoi îi zise altui strigoi : « În casa asta **bântui** eu. Tu de ce **bântui** tot aici ? »* A ghost said to another ghost : "I am the one who haunts this house. Why are haunting the same house ?"

– all the verbs – imperf. ind., 1st pers. sing. = imperf. ind. 1st pers. pl. :

eu cântam I was singing = ***noi cântam*** we were singing
eu vedeam I was seeing = ***noi vedeam*** we were seeing
eu mergeam I was walking = ***noi mergeam*** we were walking
eu veneam I was coming = ***noi veneam*** we were coming
eu hotăram I was deciding = ***noi hotăram*** we were deciding

Anul trecut eu ***mergeam*** *pe jos foarte mult.* Last year I used to walk a lot.

Noi toți ***mergeam*** *mult pe jos anul trecut.* We all used to walk a lot last year.

– all the verbs – pres. subjunctive, 3rd pers. sing. = pres. subjunctive, 3rd pers. pl. :

el / ea să cânte he / she sing = ***ei / ele să cânte*** they sing
el / ea să vadă he / she see = ***ei / ele să vadă*** they see
el / ea să meargă he / she walk = ***ei / ele să meargă*** they walk
el / ea să vină he / she come = ***ei / ele să vină*** they come
el / ea să locuiască he / she live = ***ei / ele să locuiască*** they live
el / ea să coboare he / she climb down = ***ei / ele să coboare*** they climb down

Ea vrea ***să locuiască*** *la Paris, iar copiii ei vor* ***să locuiască*** *la Londra.* She wants to live in Paris, and her children want to live in London.

Verbal homographs

The most frequent verbal homographs are :

– verbs of the 1st conjugation without the infix ***-ez- / -eaz-*** **– pres. ind., 3rd pers. sing. and pl.** (stress on the stem vowel) **– simple perf. ind., 3rd pers. sing.** (stress on the final vowel) :

el / ea, ei / ele ***cântă*** he / she sings – *el / ea* ***cântă*** he / she sang
el / ea, ei / ele ***intră*** he / she comes in – *el / ea* ***intră*** he / she came in
el / ea, ei / ele ***întârzie*** he / she is late – *el / ea* ***întârzie*** he / she came late

El ***întârzie*** *mereu 10-15 minute, dar de data asta chiar că* ***întârzie*** *nepermis de mult !* He is always 10-25 minutes late, but this time he was really very late !

If the stem vowel is ***a***, there is no homography, because ***a*** stressed changes into ***ă*** unstressed : *el / ea, ei / ele îmbracă – el / ea îmbracă.*

– verbs of the 3rd conjugation, with stem in a consonant + *r / l* – pres. ind., 1st pers. sing. (stress on the stem vowel) **– simple perf. ind., 3rd pers. sing.** (stress on the final vowel) :

eu ***umplu*** I pour in – *el / ea* ***umplu*** he / she poured in

Eu ***umplu*** *toate paharele tot timpul !* I'm pouring wine into all the glasses all the time !

— *Cine* ***umplu*** *din nou paharele cu vin ?* Who poured wine again into all the glasses ?

– verbs of the 4th conjugation in *-i* without the infix ***-esc- / -eșt-*** **– pres. ind., 2nd pers., sing.** (stress on the stem vowel) **– simple perf. ind., 3rd pers., sing.** (stress on the final vowel) :

tu ***fugi*** you run – *el / ea* ***fugi*** he / she ran
tu ***dormi*** you sleep – *el / ea* ***dormi*** he / she slept
tu ***ieși*** you get out – *el / ea* ***ieși*** he / she got out

Tu ***ieși*** *din casă zilnic la ora 7 dimineața.* You leave the house at 7 a.m. every day.

Ea numai ce ***ieși*** *din casă.* She just left the house.

– verbs of the 4th conjugation in *-i* without the infix ***-esc- / -eșt-*** **– imperative, 2nd pers., sing., affirmative** (stress on the stem vowel) **– imperative, 2nd pers., sing., negative** (stress on the final vowel) :

fugi ! run ! – *nu* ***fugi !*** don't run !
dormi ! sleep ! – *nu* ***dormi !*** don't sleep !
ieși ! get out – *nu* ***ieși !*** don't go out !